

[illegible] ۲۷ ۲۳۲ [illegible]

أوقف ظل الله المخصص والنور اللامع المشخص السلطان ابن السلطان
السلطان أبو الخير عثمان خان ابن السلطان مصطفى خان وفقه الله في كل أمور
الأنام وجعل ألطافه سارية على العباد والسلام

أنا الداعي لوقفه الحاج إبراهيم حنيف المفتش
بأوقاف الحرمين المحترمين
عفي عنه

حمد و سپاس بی قیاس که قلم ارادت ازلی • و خامهٔ مشیت لم یزلی
عدد و شمار • و تقدیر مقدارنده مداد بحار • و رشحات امطاری
اوراق اشجار اوزره اجرا و امضا ایلیسه لنفد البحر قبل ان تنفد
کلمات ربی مقتضاسنجه ارقام قدرت • و سیاقت حکمتنه صفر
ادنا نجوم سما بلکه ریگ صحرا و ذرات هوا اولا نظم

صفحهٔ دهر اوزره بو حمد و سپاس　　گریزیلوب جمله اولسه قیاس
دفتر اجماله صفر رقوم　　کوکده نجوم اوله و یرلرده قوم

اولحدا و ندر دیوان قل هو الله احد • و نقشبند ایوان الله الصمد
حضرتلرینه درکه نصوص وحدت ذاتی کون کبی روشن و خصوص
عظمت صفاتی معلوم و مبرهندر • کمال شان عظمتنه علم محیطدن
غیری آگاه • و حقیقت ذات قدیمنه سابق علمندن اوزکه راه یوقدر

سبحان من تحیر فی ذاته سواه　　فهم خرد کنه کمالنه نبرد راه

پس نجوم عقول ابتداء تجلی الله نور منازلنده افول و سلوکه
ارباب قبول انا اقرب الیکم مراحلنده کلول بولوب معرفت ذاتنده
عجز و قصوره اقرار غایت مراتب اولیا • و موقف حمد و ثنا
سنده تقصیره اعتراف نهایت تقرب انبیا اولمشدر نظم

یوروین معرفت یولن ظاهرناک　　چغیرر حیرتندن ما عرفناک
بیلورسن اولجانکه عرفانی صفتدر　　که علم عجز عالی معرفتدر

اماکه انوک اصل معرفتندن قطع امید ضلال بعید • و طلب کمال
معرفتده تشبیه و تمثیل غیر مفیددر • پس مقام عبودیت
و دایرهٔ خدمتده لازم و لابد اولان اولدر که منشور همایون
موخر مقدم
وما خلقت الانس والجن الا لیعبدون مضمون سراطاعت
و امتثال کوسترلوب مهما امکن اول معبود حق و صانع مطلقک
عجایب مصنوعاتی • و عظمت صفاتی تفکرنده بر آن غفول
و ذهول اولنمیه • بلکه لمعات موجودات انوک پرتو نورندن
افراز • و حباب کاینات بحر قدرتندن سرفراز و ممتاز • اولدوغی حالده
ایدنوب • فطرة الله بینه دن • منظرة الله لاستواتمامنه انتقال اولنه

قواندن قوانک بلکه اولدر　　دکیز در [illegible] موجی بولدر
تبه حضرده جمیع جهات　　لوح معدده اولن کاینات
کلشن صنعنده انوک ترهدر　　پرتو انوارینه کم ذرهدر

و صد هزاران هزار صلوة و سلام • اول سید انامک روضهٔ مطهره

وتربهٔ منوره سنه اولسون که خاتم انبیا و مقتداء اصفیا در و رازدار
اسرار ربوبیت و پرده دار استار حضرت الوهیت در نظم
احمد مختار رسول امین ❊ نور سماوات و چراغ زمین
خسرو دین پادشه انبیا ❊ خاک رهش تاج سر اصفیا
و درود بی حساب انوک آل و اصحابنه اولسون که جامع دواوین
ملت و واضع قوانین شریعت درلر علی الخصوص اول ارباب قدر
جلی که ابو بکر و عمر و عثمان و علی در نظم دخی چار یارینه اولسون درود
وجود اهلنه حقدن اولدقجه جود ❊ که انوک مهرینی ایلدی بی کمان
زمین اهلنه حجت آسمان فصل في سبب التأليف معلوم اولا که
اشبو کارخانهٔ عالم و اشخاص بنی آدم لباس وجودله آراسته
و کرم خلعتله ناشایسته بسته اولمشدر که هر برذره کر بالا و کر زیر
فانی ما خلقت باطلا دیر بلکه بو جسم اشباح و طلسم ارواح
اول سفینهٔ حکمت و آینهٔ عبرت در که مجمع امور مختلفه و مجلا
صور متباینه در که انوک اولی دنیاده امکان و حدوث و آخری
آخرتده دوام و بقادر و قالب کثیف سفلی و روح لطیف علوی در
و ابتداء خلقتده اوصاف ذمیمه ایله موصوف و تخمیر طینتده
اخلاق ذمیمه ایله مألوف اولوب ان النفس لامارة بالسوء دامنه

مبتلا ایکن کره مجاهده و بوته مطالبه ده کدورات شرانی
و صفات شیطانیدن پاک و مطهر اولوب يا ايتها النفس المطمئنة
ارجعي الى ربك ندا سیله قعر اسفل سافلیندن فضاء اعلی علیینده
جولان و طیران ایدوب جوار درگاه الوهیت و قرب بارگاه
ربوبیتده آشیان طوتر و معلوم اولا که اسفل سافلین شول حالت
نفسانیدر که موجب بند شهوت و منشاء غضب و حدت در
و اعلی علیین اول درجهٔ روحانیدر که انوک واسطه سیله نفس
ناطقه غضب و شهوت شاهی و بنده درگاهی اولوب فادخلي في عبادي
وادخلي جنتي زمره سنه داخل اولور و بو صفت ملکیت ایله جمال
حضرت الوهیته بر مرتبه ده موانست حاصل اولور که مطالعهٔ
دیدار حضرتدن بر آن مفارقتده سکز جنان ایله که باعث روح
و ریحان و محل تنسیر ابدا بدر تسلی اولمز ❊ کوینی کور مکله دلدن اکسلن
اولمز شوق یار ❊ قانع اولمز جنت فردوسه دیدار استین ❊ بس معلوم
اولدی که بو نقص و دناءت ایله پرورش بولن نفوس بردیه خلوص و صفا
بولمز الا اکسیر مجاهده و جوهر مطالبه ایله و بنده کم کیمیای ظاهر کبی
و بنجی خالص زر ایلر کبریت احمر کبی کتاب و علم و عملی تمام استیعاب
اوزره در کذلک کیمیای مجاهده که کوهر آدمیتی کدورات همتدن

صفوت ملکینه ایرشدروب زرکی مؤبد وباقی قلور غایت ندرت
ونهایت صعوبت اوزره در بیت بوشول دردرکه غواص زمانه
اکه ایرمز تاکه ویرمیه باش وجانه   یعنی بو کتاب مستطابی سلطان العارفین
وبرهان المسترشدین امین سر لایزالی امام غزالی نور الله مرقده
حضرتلرینک کیمیای سعادت نام کتابندن ترجمه ایتمکدن مقصود
اشبو اکسیر حقیقتک اخلاط واجزاسن تسهیلا للناظرین لسان
ترکیده تبیین ایتمکدر تاکه بو جمع وتالیفه علة غائیه مثابه‌سنه
اولن پادشاه اسلام ظل الله علی الانام حضرتلرینه دین ودولت و
دنیا وآخرت دعالری حاصل اوله نظم یا رب پادشاهمزی بردوام قل
ظل عنایتکدن آنی مستدام قل   دنیاده حشر اولنجه انی پادشاه ابدی
دیدارکله دون شد دار السلام قل   اعنی به السلطان بن السلطان الغنی
عن التوصیف والتبیان سلطان سلیمان خان بن سلطان سلیم خان
که بنای اعتقادی پاک ومعمور وشرع شریفه کمال انقیادی
نور علی نور کما قدرتنده حلمی معجزه انبیا کبی امر خارق وجلال
عظمتنده تواضعی شمس ضحا کبی متحققدر بیت
زهی دین ودولت زهی اعتقاد   زهی حلم وشفقت زهی عدل وداد
اعز الله انصاره واعوانه وضاعف علی الاعداء قهره وسلطانه

وبو کتاب من بو کیمیای سعادته ترجمه وتفسیر ومقصود اولنان
اکسیر حقیقتی بیان وتقریر اولدوغنه بناء تدبیر اکسیر دیو
تسمیه اولندی جناب واهب العطیادن مأمولدر که اسمنه
مسماسی مطابق وکیمیانک شرف صحبتیله زر خالص اولوب خدمت
شریفه لایق اولا علی الخصوص اول کیمیاکه سائر کیمیالردن ممتاز بلکه
اسم کیمیا بونده حقیقت انلرده مجازدر زیرا کیمیالرک سبب قدر
واعتباری مس وبرنجه رنک وبوسیدکی طاری اولمقدن خلاص
ایدوب معیشت فانیه بر مقدار انتظام وصفا ویردیکیدر بو وجود
مورث حیوة جاودانی وباعث نعم کاملانی صفت بهیمیت انسانیه
تبدیل وسیرت نفسانیتی روحانیته تحویل ایدن رابطه دولت ابدی
وواسطه سعادت سرمدیدر نظم مایه اکسیر سعادت بودر
سرمه ارباب بصیرت بودر   خاکی زر ودره افلاک ایدن
آینه غیبی بودر پاک ایدن فصل نه کیم کیمیای ظاهر
کنجینه هر بی زرن ودفینه کلهن دکلدر بلکه مخزون خزانه سلاطین
وکنجور ملوک وخواقیندر کذلك بو کیمیای سعادت ابدی درج
خزانه ربوبیت وپرده الوهیتدن غیری پرده محفوظ ومصون
دکلدر که انلرکوکده جواهر ملائك مقربین وپرده قلوب مخلصیندن

عبارتدر. پس هر كشنه كه بو كیمیای حقیقی حضرتنی بوتدن غیریدن
طلب ایتدی ایسه آخر كاری ضلالت قلبی وصفت قلبی اولوب حاصل
حالی وهم وگمان وشك وحسبان اولور. وموسم قیامتده افلاسی
وقلتی آشكارا وسوء وهمی وجنایتی منكشف اولوب رسوا اولور
بیت بخلعتهای جاه ومال عیب خویشتن پوشد زهی رسوای
آن ساعت كه سازد مرگ عریانش. پس بو دكلو انبیانك ارسالی مصالح
وحكمتدن خالی دكلدر. بلكه مراد بو علم كیمیا قبل انبیادن خلایقه ارشاد
اولنمقدر. تا عقبی ایدنه لركه جواهر قلوب توبه مجاهده نك اسلوب
اوزره تخلیص اولنمق كركدر تا كه كدورت اخلاق ذمیمه لری اوصاف
حمیده یه منقلب اوله بیت خاك شو تا بروید گل كه بجز
خاك نیست مظهر گل وبو سببدندر كه اول خداوند حكیم قرآن
عظیمنده اولا كمال قدرتی وجلال عظمتی ایله تمدح وتنزه ایدوب
ثانیا قوللرینه ارسال رسل وبیان سبل ایله تمدح وامتنان ایلمشدر
تا بلرلركه بو كیمیا كه اشرف نعما واتم منتلردر وجود بولمز الا قبل
رسلدن بولور. یسبح لله ما في السموات وما في الارض الملك
العزیز الحكیم هو الذی بعث في الامیین رسولا منهم یتلوا علیهم
آیاته ویزكیهم ویعلمهم الكتاب والحكمة وان كانوا

من قبل لفی ضلال مبین زیرا بو مشلردر كه یزكیهم دن
مراد ادب تربیتله انلری اخلاق بهیمه وصفات ردیه دن پاك
ایتمكدر. ویعلمهم الكتاب والحكمة دن مراد انلری بعد التطهیر لباس
معرفت ایله تزیین وحلیه ملكیت ایله تحسین قلنمقدر. پس بو كیمیادن
مقصود سرای نفسی علایق دنیا وعوایق ما سوادن پاك ومجرد
قلوب اول پادشاه ازلدن غیریه مأوی اولمیندن تجلی كورمكدر نظم
سرای سركك جاروب ایدرلا شهنشاه اول سرای لیجنده الا
جو پاك ایتمدوك اول جاروبله او صدرینی تخته سلطان نور پرتو
وبو معنیدندر حق جل وعلا وحی منزلده وتبتل الیه تبتیلا دیو
بیورمشدر زیرا معانی تبتل خلقدن انقطاع اصلی وحقه تسلیم كلیدر
فصل معلوم اولا كه بو كتاب باذن الله الملك المستعان دورت
عنوان ودورت اركان اوزره ترتیب اولندی كه انلر عنوان معرفت
واركان معاملتدر. عنوان اول انسان كندو حقیقتن بلمك بیاننده در
عنوان ثانی الله تعالی حضرتلرینی بلمك بیاننده در. عنوان ثالث
دنیایی بلمك بیاننده در. عنوان رابع حقیقت آخرتی بلمك بیاننده در
وعنوان مسلمانی حقیقتده بو دورت معرفتدر كه ذكر اولندی
واما اول دورت اركان كه معامله مسلمانی بیاننده در ایكی اولكی

حالت ظاهرنه‌يي واكنجي آخركيسي حالت باطنه‌يي بيان ايدر ظاهرلركه
اولكيسي طاعت فرمان حقدركه اكا عبادت ديرلر واكنجيسي احوال
معيشتده رعايت ايدركه اكا معامله ديرلر وباطني اولنلرك دخي
بريسي اخلاق ناپسنديده‌دن قلبي پاك ايتمكدركه انلر خشم وحسد و
كبر وعجب در وبو اوصافه مهلكات ديرلر وعقبات دخي ديرلر
وبريسي دخي اوصاف حميده ايله نفسي تزيين وآراسته ايتمكدركه
انلر صبر وشكر ومحبت ورجا وتوكل در وبونلره منجيات ديرلر
ركن اول كه عبادتي بيلدرر اصول عشره اوزره ترتيب اولنمشدر
اصل اول اعتقاد اهل سنتي بيان ايدر اصل ثاني طلب علمي بيان
ايدر اصل ثالث طهارتي بيان ايدر اصل رابع نمازي بيان
ايدر اصل خامس زكوتي بيان ايدر اصل سادس صومي بيان
ايدر اصل سابع حجي بيان ايدر اصل ثامن تلاوتي بيان ايدر
اصل تاسع اذكاري بيان ايدر اصل عاشر ترتيب اورادي
بيان ايدر ركن ثاني كه آداب معاملاتي بيان ايدر بو دخي اصول
عشره اوزره ترتيب اولنمشدر اصل اول آداب اكل طعامي
بيان ايدر اصل ثاني آداب نكاحي بيان ايدر اصل ثالث آداب
كسب وتجارتي بيان ايدر اصل رابع طلب حلالي بيان ايدر اصل خامس

آداب صحبتي بيان ايدر اصل سادس آداب عزلتي بيان ايدر اصل
سابع آداب سفري بيان ايدر اصل ثامن آداب سماع ووجدي
بيان ايدر اصل تاسع آداب امر معروف ونهي منكري بيان ايدر
اصل عاشر حفظ رعيت ورسم حكومتي بيان ايدر ركن ثالث
كه قطع عقبات طريقتي بيان ايدر بو دخي اصول عشره اوزره
ترتيب اولنمشدر اصل اول رياضت نفسي بيان ايدر اصل
ثاني علاج شهوت شكم وفرجي بيان ايدر اصل ثالث شره كلام
وآفه لساني بيان ايدر اصل رابع خشم وحقد وحسدك
علاجن بيان ايدر اصل خامس دنيا پرستلغك علاجن بيان ايدر
اصل سادس حرص مالك علاجن بيان ايدر اصل سابع منصب
ورياست حرصنك علاجن بيان ايدر اصل ثامن عبادتده اولان
نفاق وريانك علاجن بيان ايدر اصل تاسع كبر وعجب علاجن
بيان ايدر اصل عاشر غرور وغفلت علاجن بيان ايدر ركن
رابع كه منجيات بياننده در بو دخي اصول عشره اوزره ترتيب
اولنمشدر اصل اول توبه واسقاط مظالم بياننده در
اصل ثاني شكر وصبر بياننده در اصل ثالث خوف ورجا
بياننده اصل رابع زهد ودرويشلك بياننده در اصل

خامس صدق و اخلاص بیانندەدر اصل سادس محاسبه
و مراقبه بیانندەدر اصل سابع تفکر بیانندەدر اصل ثامن
توحید و توکل بیانندەدر اصل تاسع حق سبحانه و تعالی
حضرتلرینك شوق و محبتی بیانندەدر اصل عاشر حالت موت
و احوال قیامت بیانندەدر ابتداء کتاب عنوان مسلمانی پیدا
ایتمك بیانندەدر معلوم اولا که روح انسانی چهار عنصره محتاج
اولدوغی کبی حقیقت مسلمانی دخی دورت ارکانه محتاجدرکه بری معرفت
نفس و بری معرفت حق و بری معرفت دنیا و بری معرفت آخرت
درکه بناء بیان مسلمانی بو دورت عنوان اوزره ترتیب اولندی
عنوان اول آدم کندو حقیقتنی بیلمك بیانندەدر پس آکاه اول
که حق سبحانه و تعالی حضرتلرینك ذات شریفنی بیلمکه کلیدی
آدم کندو نفسنی بیلمکدر و بو کلام حقیقتنه من عرف نفسه فقد
عرف ربه روایتی دلیل ناطقدر و سنریهم آیاتنا فی الآفاق و فی انفسهم حتی
یتبین لهم انه الحق آیتی شاهد صادقدر یعنی حق تعالی حضرتلری
بیورر که آیاتمزی عالمده اولان قدرتلرومی و کندو نفسلرنده اولان
عبرتلرومی اظهار ایلرم تاکه معرفتلرندن بنم معرفتمی حاصل ایدینوب
اسفل سافلیندن اعلای علیینه انتقال ایدەلر و انسانه خود کندو

نفسندن

نفسندن قریب نسنه یوقدر پس اگر کندو نفسنك معرفتندن
بی نصیب اولا معرفت خدایه نه وجهله تقرب بوله بیت
قالورسن کندو تدبیرکده عاجز ایرامی عقلك اول احواله هرگز
اگرسن کندو نفسکی بیلورم دعوی ایلرسك دعوی یله دلیل مسموع
دکلدر اگر دلیلك اعضای ظاهرندن یوزك و باشك و احوال
باطنندن جوع و عطشك بلمك و غضب وقتنده برکسنه دن
انتقام المق و غلبه شهوت وقتنده قصد نکاح ایتمك ایسه بو دکلو
تصرف جمهور حیوانده دخی واردر بیت ای اوکوندر بهایم ناکس و خر
که خواب و خور اولبدر فکری بس پس بو دکلو معرفت الله تعالی
حضرتنی بلمکلك کلیدی اولیماز بلکه موجب حرمان و نومیدی اولور
ایله اولنسه لازم اولدیکه اولا حقیقت ذاتکی و بو سفرده سایه
نه یردن کلدوکك و نه یره کیتمکی بیلوب بعده نه خصوص ایچون یردلوب
دنیایه نه ایشه کلدوککی فکر ایتمکی پیشه ایدنوب و سنك سعادت
و شقاوتك نه شی اولوب و نه شیده ایدوکینی اندیشه ایدینه سن
و دخی بله سن که سنك باطنکده بو دورت صفت که واردر بریسی
چارپالر صفتیدر و بریسی دخی درندەلر صفتیدر و بریسی دیولر
صفتی و بریسی دخی فرشتەلر صفتیدر سن بونلردن قنغیسین و سنك

ذاتك بونلردن حقيقت دُر وسنك ذاتكده بونلرك قيمتى اصلى
وقيمتى عاريت دُر مادامكه سن بونلرى بلمكه مباشر اولميه سن
كندو سعادتكى بلمكه قادر اولميه سن زيرا بونلرك هربرينك برغداسى
وبر سعادتى واردر مثلا حيوانلر ايچون اولان غدا و سعادت يمك و
اويومق و مجامعت دُر   اگر حيوانسڭ قل بذل المقدور
كه نفسك خواب و خوردن اوله معمور   و درندهلر ايچون سعادت و
طعام جنك وقتل وانتقام دُر   ديولرك غداسى و سعادتى مكر وحيله
وشقاوت دُر اگر سن بونلردن ايسك انلرك ايشنه مشغول اول تاكه
راحتكه و سعادتكه يتشه سن و فرشتهنك سعادتى و غداسى الله تعالى
حضرتلرينك مشاهدهسى لقاسى دُر و بونلر وجهًا من الوجوه حيوانلر
و درندهلر صفاتيله موصوف دكلدر   نفوسك كبى ارواح نفيسه
كبى گوهر نجيبه و خبيثه   فرشته مطمئنه اماره ابليس
كه اوكراد ز مدامى مكر و تلبيس   سباع اولدى غضبه شهوت بهائم
بولارى قهر ايدن بولور غنائم   ايله اولسه اگر فرشته گوهر آدمى ايله
جد و جهد ايله تاكه كندو ذاتكدن الله تعالى حضرتلرينى بلمكلكه
يول بوله سن و انكله مشاهدۀ ديداره واصل اوله سن و كندوكى
غضب و شهوت الندن خلاص ايده سن - و ديدۀ عبرت و عبرتك

ايله

ايله گوره سن كه بو صفات عزيزى و تندو تيزى سنك اوزروكه
حاكم مطلق اولوب على الدوام سنى مسخره و استخدام ايچون خلق
اولنمشدر و يا خود واقع اولان سفركده انلر سكا مسخر و مركب و آلت
ايچون خلق اولنمشلردر تاكه آت و طون و يراغ و يساغله استوديكا
قوناغنده برزخ گون گوارمكى تدارك ايليه سن تاكه كندو سعادتكى
انلرك معاونتيله صيد ايليه سن و قتاكه اصل سعادتك حاصل اوله
انلرى ترك ايدوب وطن اصليه يوز طوته سن كه اول حاصلر بانده
ديدار حسنا و عاشقلر بانده جنت ماوى دُر پس واجب در كه بو جمله
معنىلرى بله سن تاكه كندو ذاتكده بر مقدار نسنه بوله سن و هر
كمسنه كه بونلرى انا معلوم اولا طريقنده خجل و حقيقت ديندن
محروم اوله   نته كم بعضلر بو معنيده بيورمشدر
بولرى بلمين بلمش اولا   انوك آدى اوى يقلمش اولا
اى طالب كيمياى اسرار و سالك طريق ابرار اگر كندو نفسكدن خبردار
اولمق ديلرسك معلوم اولاكه سنى خلق ايدن پروردگار سنده ايكى
نسنه خلق ايتمشدر برى ظاهرى و برى باطنى دُر ظاهرى شول قالب
بدندر كه ديدۀ ظاهر ايله مشاهد و معلوم اولا و باطنى اول دركه
ديدۀ ظاهر ايله گورمك قابل اولميوب بلكه همين بصيرت ايله

مفهوم اولندی که اکا که نفس و که جان و که دل دیرلر بر شیئک حقیقتدن
اشبو امر باطنی در که اعضای بدنده مرئی واردر جمله اکا لشکر و خدمتکاردر

تخت ایلدر خاکده جمع مدنک صبح و شام   پادشاه ملک عشقدر آستانیدر کوکل

ومعلوم اولاکه بز اکا کوکل دیو آد ویرمیشوز هر بار که کوکل ذکر اولنسه
مراد حقیقت انساندر شول عضو مخصوص دکلدر که آدمک صول یاننده
پنهاندر که اندن یورک ایله تعبیر اولنور زیرا انوک اهل بصیرت قتنده
قدر و قیمتی یوقدر اکا بنا که اول سایر حیوانانده بلکه جمیع امواتده
دخی واردر وهم دیده ظاهر ایله ادراک اولنان ندندر بر عالم
شهادتدن اولور و بزم کوکل دیدکمز بو عالمه آمدنی کلشن بر مرد غریبدر
نته کم ابن سینا بو بیتده اشارت ایلمشدر

هبطت الیک من محل الارفع   ورقاء ذات تعزز وتمنع

و اول عضو مخصوص انوک آلتی و آلتی و سایر اعضا لشکری و جمعیتی و تماشاگه
جمال حق صفتی در و محل تکلیف و خطاب و عتاب و عقاب اکادر
و سعادت و شقاوت اصلی جمله انوک حالیدر و بو خصوصلری تحصیلده
اعضاء اجساد جملتن کا مطیع و منقاددر و انوک ذاتنه معرفت
کافی و مفتاح باب معرفت الهی در بر جهتدن ایله که آنی بله سن زیرا که اول
جواهر ملکدن معدود بر کوهر نادر الوجوددر که انوک معدنی

اصلیسی

اصلیسی حضرت الوهیتدر نته کم انا من نور الله والمؤمنون منی
حدیثی بو معنی یه اشارتدر و دخی بو اول جانبدن کلمشدر ینه اول
جانبه کتسه کرکدر و بو جای خراب آباده طریق تجارت و رسم
زراعت ایله کلمشدر و تجارت و زراعت نه در انی اذن ایدوکی
انشاء الله العزیز یاد اولنور [illegible] ارباب فطنت و اصحاب
بصیرته خفی اولمیه که بر شیئک حقیقتک معرفتی وجودینک معرفتندن
صکره اولور بر اولا دلک وجودی و ثانیا حقیقتی بیان اولنور و اندن
عقبنجه لشکری و عشیرتی و انوک عقبنجه صفتی که معرفت خدایه وسیله
در و سعادت و شقاوته سرمایه اولور انشاء الله العزیز بو جمله
علی وجه التفصیل ذکر اولنور ایله اولسه معلوم اولاکه وجود دلک
دلیل ایله ثابتدر بر دلیلی بودر که آدمک کندو وارلغندن هیچ شبهه
یوقدر و مقرردر که اول وارلق بدن ظاهری ایله دکلدر بو جهتدنکم
بدن ظاهری موتاده دخی واردر اما خصوص انلرده دل یوقدر زیرا دلدن
مراد بزم روح در و روح خود بدن موتایه نسبت و تعلقی جائز دکلدر زیرا
روح بر کوهر پاک و بدن موتا جیفه و ناپاکدر بر پاکک ناپاک ایله مقارنتی
اجتماع نقیضین حکمنده در و اجتماع نقیضین خود جائز دکلدر ایله
اولسه معلوم اولدی که دل بدنک غیری بر شیء موجود ایمش و بر دلیل دخی

بودر که بر کیمسنه کوزن یومسه دخی کندو بدنندن و یردن و کوکدن و
سایر محسوساتدن نظری قطع ایتسه اولحینده معلومدر که کندو وارلغی
جازمدر پس معلوم اولدی که ذلك بدنندن موجود ایمش و اشبو تفصیل
و بیاندن روز قیامت حق اولدوغی دخی معلوم اولدی زیرا بو بدنك
ظاهر اولدیکی لیلبر بدندن رفع اولنمغله آدم کندوسی معدوم اولمز ایمش
اگر حقیقت ذلدن و انوك صفت مخصوصه سندن
سؤال اولنورسه معلوم اولا که بو خصوصده باب رخصتی قفل
شریعت سد ایتمشدر زیرا که حضرت رسالتپناه علیه الصلوة و
السلام دائره سندن
تجاوز ایتمکه دستور بولمدی یعنی بو قدر اجازت بولدی که دیه روح الله تعالی
حضرتلرینك اشارندن بر ایشدر و دخی عالم امردندر نته کیم
قوله ایله اشارت اولندی و عالم خلقله عالم امر بربرینه
مغایردر عالم خلق اول دیرلر که کیفیت و مقداری اولا زیرا الخلق اصل لغتده
تقدیر معناسنه در یعنی اندازه لمك و مقدارلمق معناسنه در و روح
انسانی نه مقدار و کیفیت یوقدر پس اول بر جوهر فرددر که قابل قسمت دکلدر
اگر قابل قسمت اولیدی بر شی انوك بر پاره سنه نسبت معلوم و بر پاره سنه
نسبت مجهول اولیدی بو شی دنمایز دکلدر و دخی بو روح اگرچه قابل قسمت

وحق

وحق کمیت دکلدر ولکن مخلوقدر زیرا خلق ایکی معنایه کلور بر معناسی
ایجاددر و بر معناسی تقدیردر یعنی مقدار تعیین ایتمکدر پس روح اگرچه
تقدیر معناسنه عالم امردندر مخلوق دکلدر ولکن ایجاد معناسنه مخلوقدر
و بو تقدیردن معلوم اولدیکه اول طوائف مختلفه که روحده اختلاف
ایتمشلردر جمله سنك قوللری باطلدر مثلا بعضیسی دیمشلردر که روح قدیمدر
و بعضیسی دخی دیمشلردر که روح عرضدر و عرض اولشیدر که کندو
نفسیله قایم اولمیه بلکه بر جسم ایله قایم اوله رنك کبی مثلا و بعضیسی
دیمشلردر که روح جسمدر پس شونلر که روح قدیمدر دیمشلردر انلرك
قولی باطل اولدی روح مخلوقدر دیدیکمز ایله زیرا امر مخلوق و قدیم دکلدر
و انلر که عرضدر دیمشلردر انلرك دخی قولی باطل اولدی روح بدندن
مجرد اولور دیدیکمز ایله زیرا که عرض جسمسز موجود اولمز و انلر که
جسمدر دیمشلر انلرك دخی قولی باطل اولدی قابل قسمت دکلدر دیدیکمز ایله
زیرا البته هر جسم قابل قسمتدر فاما اول روح که قابل قسمتدر دیمشلردر
اول روح انسانی دکلدر بلکه روح حیوانیدر و اما بو روح که ذکر اولندی
دیرز الله تعالی حضرتلرینك ملکنه تجلیدر و اول حیواناتده یوقدر نه
جسمدر و نه عرضدر بلکه همین فرشته لر کوهرینك جنسندندر کوهردر
و انوك حقیقتن بلمك مشکلدر و اهل شرعدن انی شرح ایتمکه اجازت

بوقدر نیجه کیم اشارت اولندی ومعلوم اولا که اهل شرعک حقیقته وجد
معرفتنده اشارتلری اولدوغی اول سببدندر که مبتدینک ابتداء طریق
دینده آنی بلمکه احتیاجی یوقدر بلکه آنوک احتیاجی همین سعی ومجاهده
در وهر کسنه که ارکان مجاهده‌یی جمیع شرایطیله یرینه کتورسه
لاجرم کسنه دن ایشتمکسزن معرفت روحه آنوک قلبی الهام وفتوح بولور
زیرا روحک معرفتی الله تعالی حضرتلرینک اول هدایتلرندندر که انسانه
بعد المجاهده حاصل اولور نیجه کیم قرآن عظیمده

آیتیله اشارت بیورلمشدر وطریق دینده مجاهده تمام ایتمیین
کسنه‌یه حقیقت روحی دیمک جایز دکلدر نیجه کیم اشبو آیتله معلوم
اولور بلکه ابتداء سلوکده لازم اولان لشکر روحی بلمکدر زیرا کسنه
لشکرینک احوالندن خبیر اولسه آنوک غزاسی قوت خطاده‌در
معلوم اولا که اقلیم بدنک سلطانی روح انسانیدر وانوک لشکر وسپاهی
غیر متناهیدر

بولارک صوریدر هذه حضرت ذاتی شاه — جنودن بلمز الا کبروا الله

واول سلطان آخرت سفری ایچون خلق اولنمشدر وانوک خزانهٔ سعادتی
الله تعالی حضرتلرینک معرفتیدر واول مال وخزانه دخی تحصیل وجمع
اولنمز الا که مصنوعات صانعی دیدهٔ عبرتیله مشاهده ایدوب

هر برندن برحال کسب ایتمکله اولور ومعرفت عجایب مصنوعات طریق
حواسدن حاصل اولور وحواسک خود وجودی بدن ایله‌در پس الله تعالی
حضرتلرینک ملک دللنه صیدیدر وحواس اول صیدک دوزاغی وقیدیدر
وبدن مرکبیدر پس بدن ایچون محتاج الیه‌در وبدن دخی اجزاسنه
محتاجدر واجزاء بدندن که عناصردر بری برینه ضددر پس بو جهتدن
بناء بدن ضعیف وهلاکه قریب اولدی وسبب هلاک دخی ایکی قسمدر
بری ظاهردن وبری باطندندر اولکه باطندندر آجلق وصوسزلقدر
واولکه ظاهردندر اود وصو وسایر عدودر پس ذکر اولنان باطنیلرک
دفعنده طعام وشرابه احتیاج اولدی وبو سببدن ایکی لشکر لازم
اولدی که بری ظاهریدر دست وپا ودهان ودندان ومعده کبی وبری
دخی باطنیدر اشتهای طعام وشراب کبی وظاهریلرک دخی دفعنده
ایکی لشکره احتیاج اولدی که انلرک دخی بریسی ظاهریدر دست وپا واوق
ویای وسایر سلاح واعضا کبی وبریسی دخی غضب وخشم کبیدر وبو ذکر
اولنان لشکر والت کوزیله کورینن اعدا وظاهرده مشاهده اولنن اعدا
ایچوندر واما اول اعدا وغدا که ظاهردن نهاندر وکوزدن پنهاندر
انلرک تدارکنده حواس مدرکه‌یه احتیاج اولندی وانلر دخی اوندر
بشی ظاهری وبشی باطنیدر کورمک واشتمک وقوقلمق وطتمق ویتمقدر

وباطنی که انلرك مكانی دماغدر خیال وتفكر وحفظ وتذكر وتوهم وبونلرك
هر برینك برمعین خاصیتی ومخصوص حالی واردر انلردن بریسی كه باطل
اولسه لاجرم بدنده ودنیاده خاصیتی داخی باطل اولور بس بو لشكر باطنی
وظاهری جمله سی دلك بنده فرمان بریدر هر برینه كه امر ایلسه
حكمی نافذ وامری قاطعدر مثلا لسانه امر ایلسه نطقه كلور ودست
وپایه امر ایلسه حركته كلور وكوزه امر ایلسه نظر ایلر وقوت تفكره
امر ایلسه فكر ایلر والحاصل بو عسكر بالتمام اول پادشاهك حكمنه
رامدر تا كه بدنی حفظ وحراست ایده لر اولنهایه دك كه جمله ذخیره سن
جمع ایلیه وشكارنی صید وتجارت آخرتی قید تمام ایلیوب تحصیل
سعادتن وقتیله زراعت اتمكه تدارك ایلیه وذكر اولنان اطاعت
اضطراری فلكده ملئكه لرك دخی مابیننده جاریدر زیرا زمره ملئكه
مخالفت خدایه غیر مالكدر هر نسنه كه كلی وجزئی انلره اشارت اولنه
لاجرم عضو انسان كبی بی اختیار اطاعت ایدرلر نتسل معلوم
اوله كه شاه دلك لشكرلرینك تفصیلی حددن بیرون واعدادی
شمار وعددن افزوندر بس اولنسنه كه مقصوددر برمثال ایله
اكتفا اولندی وكفی للعاقل الاشاره ایله اولسه معلوم اوله كه
جسدی آدم بر شهر معظم كبیدر كه انوك اعضاسی واصابعی اول شهرك

ارباب صنایعیدر وشهوت اكا عامل نایبی وغضب اول عامله صوباشی
در واول شهرك پادشاهی دل ووزیری عقل كاملدر ونیته كم پادشاهك
تعمیر مملكت وحفظ ولایتده رعایایه احتیاجی واردر كذلك دلك دخی
بو اشیایه احتیاجی واردر تا كه مملكتی معمور واوزی منصور ومظفر
اوله ولكن شهوت كه عامل خراجدر فتنه كر وكذاب وبدمزاجدر
وهر نسنه كه وزیر امر ایلر انوك مخالفن ایشلر ودایما استر كه خراج
بهانه سیله مملكتده اولن جمله مالی الوب اولكه یی ویران وخلقی قویه واول
صوباشی كه غضبدر سركش وتند وتیز وبی ادبدر دایما اصمق ودقمق
ویقمق ویاقمق استر بس پادشاه شهر كه مشاوره یی وتدبیری وزیر ایله
ایلیه وكذاب وطماع عامله قدرت ویرمیه تا كه وزیره مخالفت ایلیه
وشحنه یی دخی اول عاملك اوزرینه مسلط ایلیوب انی كتا خلقدن منع
ایلدكدن صكره انی دخی پریشان وشكسته خاطر اوته تا كه دایره سنده
تجاوز ایلیوب حددن اكر حقیقته كه بركاره چكرلر
طوغرو یولنه كتمیه یی دایره چكرلر مفهومیله متضح اولا مادامكه بو
اسلوب اوزره حكم وعدالت وفصل خصومت ایلیه مملكت معمور
ورعایا وبرایا خوشحال ومسرور اولوب حضرت الوهیتدن طریق
سعادت كلیه وای اكر بونك خلافن ایشلیوب عقل مغلوب ومقهور

اربا

وشهوت وغضب غالب ومنصور اولجق اولورسه مملکت آلان وتالان
اولب اولکه ویران ورعایا کریان وپادشاه بدبخت وسرکردان اوله
بار رعیت صلح کن وز جنگ خصم ایمن نشین زانکه شاهنشاه عادل را رعیت لشکرست
بو جمله ذکر اولنان اجمال وتفصیل وتشبیه وتمثیلدن
معلوم اولدیکه شهوت وطعام وغضب وانتقام وجود انسانی
پرورش وترتیب وحفظ وحراست ایچوندر وبونلر لیل ونهار بدنه
خدمتکاردر وطعام وشراب بدنک علفی ویمیدر وبدن حواسک
حمالیدر پس تن دخی حواسک خدمتکاری اولور وحواس عقلک جاسوسی
ودامیدر تا عجایب مصنوعاتی تجسس ایلیوب حفظ ایلیه پس حواس
دخی عقلک خدمتکاری اولور وعقل دلک چراغی وضیاسیدر تا که انونک
واسطه سیله جناب حقی مشاهده ایلیه که انک خلد برین واعلی علیینی
اولدر پس عقل دخی دلک خدمتکاری اولور ودل دخی جمال حضرت
الوهیتی مشاهده ایچوندر پس شویله که اکا مشغول اوله جناب حقک
خادمی وخدمتکاری اولور الله تعالی حضرتلرینک کلامی
بو ذکر اولنانک مضمونیدر پس الله تعالی
حضرتلری کوکلی پیدا ایتدی وبو مملکتی ولشکری اکا ویردی وبدن مرکبنی
رام قلدی تا که عالم خاکدن اعلی علیینه سفر ایلیه اکر دیلرسه که بو نعمتک

حقن ادا ایلیه وقوللق شرطنی یرینه کتوره کرکدر که پادشاهک مملکتی
صدرنده اوتوره والله تعالی حضرتلرینک درکاهنی قبله کاه ونشانکاه
ایده وآخرتی وطن طوتنه وبدنی مرکب ایدنه ودنیایی قوناق ایدنه ودخی
الدن وایاقدن وسایر اعضادن خدمتکارلر ایدنه وعقلدن وزیر
ایدنه وشهوتدن مال جابی ایدنه وهر برینه بر مخلوقی اضمارلیه تاکه
انلرک خبرلرن جمع ایلیه وقوه خیالدن که دماغک اولنده در پیک
یاتشی دیکه تا جاسوسلر جمله خبرلری اونک یانه کتوره وحفظدن که
آخر دماغده در دفتردار ایدنه تا که خبرلر دفترینی سک تا نشندلیدن
الده وصقلیه وقتنده وزیر اولن عقله عرض ایلیه ووزیر اول اخباره
موافق که مملکتدن کا اشتدر مملکتک تدبیرنی وپادشاهک سفرنک
تدبیرن وتدارکن کوره ووقتاکه کوره که لشکردن بعضیسی مثلا
شهوت وغضبکبی وانلرک غیریسی هر نه که وار در پادشاهه خاین
اولالر واطاعتندن طشره چقه لر وبغی وعداوت بوز طوته لر وپادشا
لرینک اوزرینه یول اورمولیته لر انونک تدبیرن ایلیه که انلری طاعته
کتوره تا اول سفرده اکا یار اولالر وخصومت ایلیوب یول اوروجی
اولمیالر چونکه بویله ایلیه سعادتلو اوله ونعمت حقه شکر کذارمش
اوله وبو خزینه نک خلعتن وقتنده بوله واکر بونک خلافن ایدجک

اولور ایسه بو کره کندو یولا و دیجی اولور و اول دشمنلر که عصیان و
طغیان ایتمشلر ایدی انلر دخی رام اولمش و نعمته منکر اولمش اولور و بونک
نکبتی و عقوبتی دنیاده و آخرتده کورر

حرامش بود نعمت پادشاه   که هنگام فرصت ندارد نگاه

شویله معلوم اوله که دلک بولنکردن هر برینه که انلر کندویه خدمتکار
در بو وجهله علاقه سی و نسبتی واردر و بونلرک هر برندن دله بر خلق
و بر صفت پیدا اولور که اول صفتلرک بعضیسی انلرده قوت سینه دندر
که دلک هلاکی و شقاوته ایرشدر و بعضیسی اول اوصاف حسنه در که
حیات و سعادته ایرشدر و دخی اول اخلاق و اطوار اکرچه کثیر
و بی شماردر ولکن درت جنسه منتهی در که انلر چاریالر و درنده لر
و دیولر و فرشته لر صفتیدر پس اولسببدن که انسانک ذاتنده طمع
و حرص صفتی واردر چاریالر کبی دایم اکل و مجامعته یاردر و اول
جهتدن که انوک حالی خشم و حدتدر انلردن ظهوره کلن صفت کلبیت
درکه انوک الندن و دلندن خلق زار و بیزار اولور

همیشه بونی اکثی سوزی آجی   دلندن خیر کلمش کلاجی

کلامنک مفهومیله اشتهار بولور و اولسببدن که مکر و حیله
و تلبیس و فتنه ایله موصوف اولور دیو و شیاطین اوصافی ایله

معروف اولور و اول جهتدن که عقل و ادراک ایله آراسته اولور صفت
ملکیت ایله پیراسته اولور که ملائکه کبی دایما علم و صلاحه مایل اولور
فسق و فساده قابل اولمز ایله اولسه آدمک سینه سنده کویاکه بو اجزاء
مختلفه نک هر بریسندن واردر که انلر سک و خنزیر و دیو و فرشته در
زیراکه حقیقتده کلبک منتنی الی و ایتی صورتی جهتندن دکلدر بلکه
مردم خوار و دل آزارلغی جهتندندر و دخی خنزیرک خباثتی همین
شکل و قیافتی جهتندن دکلدر بلکه نجاست و مهملاته حرص و تعجبی
جهتندندر و حقیقت صفت ملکیت و شیطانیت بو ذکر اولنان کیفیت
اوزره در ایله اولسه هر آدمه امر اولنمشدر که چراغ عقلنی که اول فرشته
نورندندر بر آن دردایما روشن و شعله دار طوته تاکم هر طرفدن شیطان
لعینک مکر و حیله سی انوک فتنه سی معلوم و آشکار اوله و اصلا فتنه یه
اقتداری قلمیه   طلوبتدر بو معنا حمدر قیل
انفرج الله الذمه کذر قیل   نته که حضرت رسالت پناه علیه الصلوة
والسلام حدیث شریفنده بیورر که هر آدمک ایچون بر شیطان واردر
حتی بنم ایچون دخی واردر ولکن خدای تعالی بنی انوک اوزرینه مظفر
ایلمشدر که اصلا تعلیم شره قدرتی قلمشدر و دخی هر آدمه امر اولنمشدر
که خنزیر حرص و شهوت و سک غضب و حدتک علی الدوام تادیبنه

اهتمام ايلوب عملك زبردستى و زبونى ايليه تاكه انوك امرينه مخالفه
قادر اولميه اكر بو رسمه تدبير و تدارك ايدرسه كندو ذاتنده
شول اخلاق حميده و صفات پسنديده حاصل اوله كه اول اخلاق
انوك تخم سعادتى و سرمايه دولتى اوله و اكر بو ذكر اولنانك
خلافن ايدوب اول خنزير شهوته و سك غضب و جنه كرخنليكى حكم
بسته ايليه انوك نفسنده شول اخلاق رديه و اوصاف قبيحه
ظهوره كله كه انوك اول تخم شقاوتى و عرق ذالتى اوله
دلرسك قلب اكينى اوله حاصل   شقاوت تخمن اندن بر طرف قيل
پس اول كمسنه نك اويقوسى و يا اويانقلغى حالنده كيفيت باطنى
كندويه كشف اولنسه اوزينى كرددرميان بر خنزيرلك يا بر كلبلك يا بر ديوك
خدمتنده سركردان كوره   و دخى بر كمسنه كه بر مسلمانى بر كافرك
اسير كورسه انوك كيفيت حالنه و جهلنه اولدوغى معلومدر و اكر
بر فرشته بر كلبلك و يا بر خنزيرلك اسير كورسه انوك وصفى دخى بر برزق
اولدوغى خفى دكلدر و اكثر خلق بو كندو حاللرينه ملتفت اولمسه كه
هواى نفسه مرتسام و بحر دست دربر بنده فرمانبر اولدوقلرين
بلورلر ايدى چيست لاف سرتيزى و دعوى مردى بكذار
عاجز نفس و مايه چه مردى چيزى و انلرك حالى حقيقتنده بو ذكر

اولنان در اكرچه صورتنده آدمه مشابهلردر و يارين قيامت كوننده
انلرك باطننده اولان معانى آشكارا اولوب شيشه صورتلرينده باطنلرنك
رنكى ظاهر اولوب رسوا اولهلر پس انلرك كه حرص و طمع غالبدر خنزير
صورتنه منقلب اولهلر و انلركه دايما خشم و حدتده اولهلر لاجرم يرتيجى
جانور صورتنده حشر اولهلر

و بو ذكر اولنان مفهوم عالم خواب ايله روشن و معلوم
اولور شويله كه بر كمسنه واقعه سنده بر نيچه حيوانلردن قورد
كورسه مثلا ظالم كمسنه ايله تعبير اولنور و عالم واقعه زمان موتدن
بر نشاندر زيراكه روحك حالت موتده بدندن مفارقتى اولدوغى كبى
عالم واقعه ده دخى دنيادن فى الجمله فراغتى اولور و بو سببدندر كه
النوم موت اصغر ديمشلردر پس هر كمسنك واقعه سنده صورتى
معنيسنه تابع اولوب حقيقت معنيسى نه ايسه اول صورتده مشاهده
ايدلديكه كمر روز قيامتده اول صورت اوزره حشر اولونسه كركدر و بو
بر عظيم سردركه بو مقام انوك شرحنه متحمل دكلدر

صغر بو وقت نازكه اول قصه دراز   و قبا كه معلوم و لبيك اين

ئه سنك وجودكده دورت حاكم قهرمان واردر پس عين عبرت و ديده
بصيرت ايله كندو احوالك كوناكون و حركت و سكونكى لحظه لحظه ايله تاكه

يعنى جهلده بتر اولوب مرتكب اولورلر و جهلده بتر اولوب مرتكب اولورلر

بله سنکه بونلر تحقیقده طاعتنده قایم وخدمتنده ملازم سن وشویله
معلوم اوله که هر ایشکه انلرک خدمتنده ایشلرسن لاجرم سنک قلبکده
ایشلدوکک ایشدن بر صفت حاصل اولورکه او صفتلرک سکا هر بیری
دنیاده و آخرتده یار و مصاحب اولورلر انلره اهل ارشاد اخلاق دیو
آد ویرمشلردر پس اول اخلاق بو دورت چاکردن صادر اولور مثلا
اکر خنزیر شهوته اطاعت ایدرسک سنده حرص وخست وتملق ودناءت
صفتی حاصل اولور واکر انی مغلوب ومقهور طوترسن سنده زهد
وقناعت وحیا وظرافت صفتلری ظهور بوله واکر سکی غضبه متابعت
کوسترهسن دایما جیفه خور وناپاک وظالم وبی باک اولوب عجز وپند
لاف وکذاف وفکر واندیشک تعدی واسراف اوله واکر انی مطیع
ومؤدب طوترسن لاجرم صبر جمیل وعفو جزیل ایله موصوف وکوند
وشجاعت وکرم وزکاوت ایله معروف اولورسن واول دیو پریزیو که
انوک دایما ایشی مکر وحیله ایله سکی غضب وخنزیر شهوته ییر ایتمکدر
واکر اکا اطاعت ایلرسک سنک ذاتکده خیانت وجور ومکر ولئ
ملاهی اولور واکر لشکر عقله قوت ونصرت ویرب اول دیو رجیمی
زنجیر تدبیر له محبوس ومقهور طوترسن سنده زکا ومعرفت وعلم و
حکمت ظهور بولوب خطر بودینده ثابت قدم وخیرخواه خلق عالم اولا

و بو اخلاق

و بو اخلاق حسنه که سنده قلور باقیات وصالحات اولوب سنده
نجم سعادتک اولور ومعلوم اوله که اول افعال ردیه که اندن اخلاق
سیئه ظهور ایدر انا معصیت دیرلر واول افعال حسنه که اندن اخلاق
حمیده ظهور ایدر انا طاعت دیرلر وانسانک حالی بو ایکیدن خالی
دکلدر پس قلب انسان بر آیینه مجلادر که جذاتنده قابل نور وضیا
ولدخان اخلاق ردیه پرده اولوب انی جناب حضرت الوهیتدن
محجوب وپوشیده ایلر الا مکر که ضیای اخلاق حسنه ایله ظلمت و
معصیتدن کروپاک ومجلا اوله نته کم حضرت رسول علیه الصلوة
والسلام بیورمشدر
عقبیجه برایلک ایشله تاکه بو ایلک اولین ثانی محو ایلیه
کرک هر جوره بر عدل اوله هر اه کناهه توبه واستغفر الله
ایله اوله دلی اصلح وتربیت ایتمک لازمدر زیرا که عرصات
قیامته کلدکده اول یا روشن ویا مظلم در
پس کویا که دل بر جوهری بولاده مماثلدر که تدبیر وتربیت
اولنسه اندن شول آیینه مجلا پیدا اولورکه جمیع کاینات نوک
صحیفه سنده هویدا اولور واکر اهمال ومساهلت اولنسه زنکار
معصیت انوک جانبنه کار ایدوب وکار روزکار اوله

ولن یصلح العطار ما الدهر افسد بنه کرانه تعالی حضرتلری بیورمشدر

یعنی حقیقا انلرک قلبلری

قوردقشدر کسب ایتدوکلری کناهلر پس بو مقوله کسنه لر نه وجهله

قابل اصلاح اولور چو صنعت شیشه صاغ ایتمک اولمز

قورلجی کروآغ ایتمک اولمز اکر سؤال اولونه که چونکه

انسانده سباع وبهایم وملائکه وشیاطین صفتلری موجوددر پس

ندن معلوم مدرکه کوهر ملکیت انده اصلی ومقصود وسایر صفتلر

عارضی ومردوددر وندن معلوم مدرکه انی فرشته لر الهی ایچون

برتمثلر درتا که انلری حاصل ایلیه غیری صفتلر ایچون دکل جواب

بو وجهله ویرلورکه انسانک سایر حیواناتدن اشرفیتی ودرجه

کالده اولدوغی مسلم درنیه کم بیان اولنسه کرکدر ان شاء الله الرحمن

وبو اشرفیت انسانه سایر حیوانات وحشی ایله مشترک اولدوغی

صفتلردن ناشی دکلدر بلکه شول صفت مخصوصه ایله درکه اول

صفت ملکیت در پس لازم اولدی که انسانده اصل ودرجه کمال صفت

ملکیت ایمش وهر شینک پردلسندن مقصود خود درجه کمالیدر

پس انساندن مقصود اخلاق ملکیت در وبونک مثالی اولدرکه نته کم

خر بی تمیز یوک کوترمک ایچون نترنددر کذلک انسانلک غرض رأی کافر

ایچون معتبردر اکرچه تحمل باره حرکت قدر واقتداری واراید

پس اسبک درجه کمالی حمقده و قوت مقدره صاحبنک مرادینجه اولمقده در

واول وقت که بو درجه کمالدن دوشوب عجز ونقصان بوله لاجرم

لابق بالاز اوتوب خروار باروخروار حکمنده کردار اولوب هلاک

اوله زیرا هر شینک مرتبه کمالندن تنزلی نقصانلکی وخللیدر

اکر عارف زمانم افتاده ومرداز بنت برلز او هانکه افتادار عالی مکانه متزلزلت

وبو ذکر اولنانک خلافنجه بنی آدمدن برطایفه شویله وهم وکمان

ایلدیلرکه انسانک پردلسندن حکمتی یمک واویمق ومجامعتدر

پس افکار فاسده ایله تضییع روزکار قلدیلر وبرطایفه دخی ایله

تصور ایتدیلرکه انساندن حکمت بهیمه وبهیم وقهر وغلبه در بونلرک

ایکیسی دخی رایلرنده خطا ایتدوکلری خفی دکلدر اما رأی اولک

خطاسی زیرا که اکل ومجامعت قوت شهوتله در وبو حالت خود

جمیع حیواناتده دخی حاصلدر بلکه آدمده ناقص انلرده کاملدر

زیرا کاولک اکلی واسرچه نک مجامعتی انساندن زیاده رکدر پس انسان

انلردن بو وجهله شریفرک اولور نقص خور وشهوت طورلرسه بهایم

اوله فضل آدم اوزره جاز پایه ورأی ثانینک دخی خطاسی بو ذکر اولنان

قیاسله معلوم مدر زیرا که قهر وغلبه قوة غضب ایله اولور وبو صفت

سایر یرتجی جانورلرده دخی واردر ایله اولسه معلوم اولدیکه
سباع و بهایمده اولن صفتلردن ماعدا برخاصهٔ شریف وارد که اول
واسطه سیله حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک ذاتن و عجایب مصنوعاتن
ادراک ایلر ونفس نفیسی غضب و شهوتدن اولمقدن خلاص ایدر
پس بو صفت اول صفت ملکیتدر که اول جملهٔ حیوانات اوزره آنی
منصور و مظفر قلوب بلکه یر یوزنده اولن اشیاء عامه اکا مسخر
قلوردیته کم حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده بیورمشدر
اني جاعل في الارض خليفة واول خاصهٔ شریف عقل وادراکدر که
سرمایهٔ شرف انساندر وهر صفت که مایهٔ شرف انساندر اول
حقیقت انسانیتدر وسایر صفتلر غریب و عاریتدر زیراکه بونلر
خلقتی اولن ملازمتی ایچوندر وبو سببدندر که تحکه انسان دنیادن
آخرته انتقال ایتسه نه غضب باقی قلور ونه شهوت بلکه همان تنها
اوزی باقی قلور لکن اول دخی یا اولجوهر نورانی درکه سر معرفت الله محرمی
وملک صورتنده ملکلره یار وملأ اعلایه رفیق و همدمدر وملأ اعلا
حضرت الوهیتده خاص الخاص اولوب في مقعد صدق عند
مقامنده اختصاص بولنلردر ویاخود اول مظلمانیکه نسادرکه
دو معصیت ایله تیره کون ومحبت دنیا ایله سرنکوندر زیرا اول

ذل که شهوت وغضب ودخی هر نسنه که هوای نفسندن واردر بو جهانک
اکلدر اندن طوتمق اولسه اول جهاندن انتقال ایتدکدن صکره بوجمعی
بو جهانده اولور زیراکه مرادی بونده در واول جهان اعلا وبو جهان
ادنادر پس اعلایه انتقال ایدنک ادنایه تعلقی ومیلی لاجرم سرنکون
اولسنی مقتضی در نیته کم قرآن عظیمده
[illegible] آیتی بو معنیه اشارتدر وبر نسنه نک که
وصف حالی بو رسمه اوله زمرهٔ شیاطین ایله سجینده قرین وهمنشین
اوله ومعنی سجین هر کسنه یه معلوم دکلدر نیته کم وما ادریک ما سجین
آیتیله اشارت و تبیین اولنمشدر [illegible] معلوم اوله که کوکل عالمینک
حدو غایتی اولمدوغی کبی عجایب حکمتلرینک دخی نهایتی یوقدر وبو سببدن
درکه قمو اشیادن شریف اولدی واتبونک شرفی ایکی جهتدندر
بری علم جهتندن وبری دخی قدرت جهتندندر وبو قدرت
جهتندن اولن شرف وجهتی فصلده تفصیل اولنور ان شاء الله العزیز
اما اول علم جهتندن اولن شرف ایکی طبقه در بری شول امر ظاهردر
که عوام ناس آنی بلکه قادردر وبری دخی اول سر مکتوم درکه کیفیتی خواصدن
غیریه نامعلومدر وبو سببدندر که عزیز الوجوددر اما اول
شرف که ظاهردر شول جهتدندر که دل جمیع علوم وصنایعی اوکرنمکه

قابلدر وجمله كتابلری اوقیوب بر معنه قادردر كرهندسه وحساب
وكرطب ونجوم وشریعت بابیدر مع هذا اول بر جزو لایتجزیدركه علوم
اولین وآخرین آنوڭ ایچنده مندرج اولمق ممكندر بلكه كون ومكان
آنوڭ ایچنده بر ذره كبی دریای عمان ایچنده ودخی دل بر سكیا وبادیه
كطرفة العین‌ده شرق وغرب ثری وثریایه مسافه ادنادر

زهی یك دوار جست وچالاك — كه بر آدمدر آكا المقوز افلاك

ودخی دلك باطنی بو عالم خاكڭ متوطنیدر ولكن بر عالی همتدركه
فلك اطلسی ذراع بذراع بلمك وافراد نجوم فرداً فرداً اطلاع بولمق
انوڭ كرشته‌سیدر واما شول شرف كه خفی‌رك وعجیبكدر انوڭ
بیانی اولدركه نته كه ظاهر بدندن بش روزن آچلشدر عالم محسوساته
كذلك درون دلدن دخی بر روزن آچلشدر عالم ملكوته وعالم
محسوساتدن مراد عالم جسمانیدر نته كم عالم ملكوتدن مراد عالم
روحانیدر واكثر خلایق محسوسات عالملردر لكن بو علمه نظر
اولنلر امر مختصردر واول عالم ملكوته آچلن روزن بو دلیل ایله
ثابت وروشندركه هر باركه آدم عالم خوابه قدم بصنه طرق
حواس بسته ودیده ذلك شاده اولوب عالم ملكوتدن ولوح
محفوظدن امور مغیباته واقف ولمعه بشلر تا اولحده كه زمان

مستقبلده

مستقبلده اوجق نسنه‌لر آنوڭ بالفعل معلومی ومشاهدی اولور
واول مشاهده دخی یا عینی اولور ویا تمثیلی اولوركه تعبیره محتاجدر
ودیده ظاهر ایله اولن علوم خلایقه آسان وجهله معلوم اولدوغی
جهتدن دیده ظاهر عین بصیرتدن اولی كورلدی ولكن دیده ظاهر
مغیباته واقف واسرار غیبی كاشفه كلدر بس دیده باطن اندن
بیناتر ووالاتر اولدی — كاینات كرلیهری آشكارادر آكا
قیس بل عالم غیب ار معانیدر كوكل وحقیقت خوابك تفصیله بو مقدمه
مساعده‌سی یوقدر فاما بو دكلو معلوم اولا كه دل بر مجلا آینه
مثابه‌سنده‌در ولوح محفوظ دخی بر مرآت جهان نمادركه جمیع
موجوداتك صورتلری انده هویدادر ونته كم بر آینه‌یی بر آینه‌یه
مقابل طوتسك بو آینه‌ده اولان صورتلر اول بر آینه‌یه دوشر كذلك
كوكل عالم خوابده علایق دنیادن نقی ولوح محفوظه مقابل منتهی
اوله لاجرم اول آینه‌نك صورتلری بو آینه‌یه منعكس ومنتقش اولور
واكر علایق دنیایه اشتغال بولوب صور محسوساتله مالامال اولور
مشاهده عالم ملكوتدن محجوب وتماشای صور غیبیه‌دن
محروم اوله وعالم خوابده اكرچه جمله حواس عملدن خالی اولور ولكن
قوت خیالیه بر آن حركت فكریه‌دن بری اولمز الا بو قدردركه هر نسنه‌كه

مشاهده ایلرظل ومثال طریقیله مشاهده ایلر واوضح وروشن
مشاهده ایلمز فاما اول زمان که انسان متوفی اولوب بدن وحواس
تعلقاتندن مبرا اوله پرده وحجاب کوتورلوب هر نسنه‌یی معاین وروشن
مشاهده ایدوب [illegible]
بداسنه [illegible]
جوابنه عذرخواه ایدیه ودخی اول عالم ملکوته آچلن روزن دلک وجودی
بودلیل ایله ثابتدر که دنیاده هیچ آفریده یوقدر که راه الهام وطریق
فیض عاملده اکا بعض اشارتلر وبعض فراستلر خطور ایتمش اوله ومعلومدر
که اول خاطره‌لر اکا طریق حواسدن حاصل دکلدر بلکه ناکهان جانب غیبدن
نازل اولمشدر پس ثابت اولدی که علوم خواطر طریق حواسه منحصر
اولیوب روزن دل عالم ملکوته آچلمغه نسنه مانع دکل ایمش
ودخی معلوم اولدی که دل بو عالمدن دکلدر بلکه عالم ملکوتدن ترک
دیار ایلمش بر غریب دورنکاردر وحواس بدنکه بو عالمک آلتلریدر وطنی
دل ایله تعلق تام وامتزاج تمام ایلکن انی اول عالمه توجه ایتمکدن
مانع اولمشلردر پس مادام که بونلردن قطع علاقه ایلیوب فارغ اولمیه
وطن اصلیسنده طوغریو یول بولمیه شویله توهم اولنمیه که
روزن دل عالم ملکوته آچلمز الا رفع حجاب ایله ورفع حجاب دخی

اولمز الا یا موت ویا خواب ایله اولور بلکه برکمسنه ریاضت ایلیوب
نفسنی غضب وشهوت وسائر علایق دنیویه‌دن خلاص ایدوب
بر خالی یرده اعتکاف ایتسه وکوزنی یوممکدن والنی طوتمقدن
ودلن سویلمکدن وقولاغن دکلمکدن الی قیوب سائر حواسن معطل
وکوکلنی عالم ملکوته مشغول قلوب دائما لسان قلبیله الله الله الله
دیسه تا شول مرتبه‌یه وارسه که حق سبحانه وتعالیدن غیری جمله
اشیادن وکندو نفسندن بیله بیخبر اولسه عالم ملکوته اول روزن
اویانقلق حالنده دخی کشاده وروشن اوله وهر نسنه که سائر
کمسنه‌لر خوابده کورورلر اول کمسنه بی‌خواب وواقعه مشاهده ایلر
اولا بته که بو مقامک وصفنده دینلمشدر
بر عالمه ایرمشدر ارباب خرابات که دوشده دخی کورمز انی اهل مناجات
ودخی زمره ملائکی وجن مستحسن وتقویم احسنده مشاهده ایدوب
ارواح انبیانک شرف خدمتیله دائما استفاده اوزره اوله اول مرتبه‌یه دک
که عامه ملکوت ارض وسما اکا آشکارا اوله وبر کمسنه که بو اولویة
عازم اولسه لاجرم اولو اشارة واقف وجازم اولور پس اول حدیث
شریف که حضرت رسول علیه الصلوة والسلام بیورمشدر
ودخی اول آیت کریمه که الله تعالی حضرتلری

بو ذکر … بیورمشدر

اولیانک سیرلرنک بیاننده‌در و جمیع انبیانک علومی بو یولده‌در حواس و

تعلیم واسطه‌سیله دکلدر بلکه سعی و مجاهده واسطه‌سیله‌در نته‌کیم

حق تعالی بیورمشدر … یعنی تلقی ذکر ایله

و جمیع اشیادن کسل و بالکلیه حقه تسلیم اول و دنیانک بیهوده مشغولنه

بلکه هرنه که وار دوا کا اضمرله …

… چونکه اول مشرق و مغرب صاحبی اولدی باری تعالی حضرتی

وکیل ایدنک سن ارادن الچک و خلقه اختلاط ایدوب جنک و جدال ایتمه

یعنی …

سوزلرینه صبر ایلیه و دخی انلری ترک ایلیوب اول وکیله اضمرله

و حدت استرسک فراغت ایله هوی و هایی قو

کثرت دنیادن الیک ای کوکل غوغایی قو

و بو جمله ذکر اولنان آیت کریمه‌لرک مفهومی مجاهده‌نک و ریاضتک

طریقی بیلدرور پس اول کوکلک که بو صفتلر ایله اتصافی اوله لاجرم

عداوت خلقدن و شهوت دنیادن تصافی اوله نته‌کیم راه نبوتک

و طریق تصوفک قاعده‌سی بودر پس بو ذکر اولنان اوزره علوم انبیا

و معارف اولیا فیض و الهام طریقیله اولور و اما اول علوم که تعلم

واسطه‌سیله معلوم اولور علماء ظاهره مخصوصدر و دخی بو علم

ظاهر اگرچه حدذاتنده برامر معتبردر ولکن علم انبیا و طریق اولیایه

نسبت مختصردر زیرا تعلیم انسانی الهام ربانیه برابر اولمدوغی ظاهردر

پای استدلالیان چوبین بود … پای چوبین سخت بی تمکین بود … و دخی طریق

علم الهینک استقامتی و حقیقتی اکثر ناسه تجربه و امتحان و دلیل و برهان ایله

معلوم اولمشدر پس لا اقل اهل تحقیقک سوزلرینه عمل ایدوب بو طریقک

حقیقتنه ایمان کتوره‌سن تاکه بو اوج درجه‌نک برندن محروم اولوب

کافر طریقت اولمیه‌سن و بو ذکر اولنان مناقب کوکل عالمنک جمله عجایبندن

در و بو مقدار ایله اکتفا اولندی زیرا شرف دل آدمی بر مرتبه ایله

معلوم اولور … شویله ظن اولنمیه که بو ذکر اولنان حالات

انبیا و اولیالرک خاصیتی‌در بلکه کوهر آدمی اصل فطرتنده عالم ملکوتک

معرفتنه قابل و لایقدر نته‌کیم منع ربو لادیو قد ذکرانکه اصل

فطرتنده آینه اولوب صورت عالم حکایتی تمکه قابلیتی اولیه

الا مکر اول بولاذ که زنکار روزکار انوک جوهرینه تمام کار ایدوب

انی او کار اتمش اوله نته‌کیم هر کوکل که حرص دنیا و شهوت معاصی اکا غالب

اولوب و انده قرار طوتب طبیعت اولمش اوله بو لیاقت و قابلیت

انده باطل اولور و بو ذکر اولنانک مضمونه بو حدیث شریف ایله

اشارت بیورلمشدر

[illegible] ودخی بو عالم ملکوتی مشاهده ایتمکک قابلیتی عام اولمدیغنی
خبر ویرر الله تعالی حضرتلرینک بو عبارتی که بیورمشدر
[illegible] و بو آیتک مضمونی اکا بکزر که اکر بر عاقل کمسنه عدده
ایکی بردن چوقدر دیسه تصدیق ایدوب بلیدیر اکرچه بو کلامی مدت
عمرنده اصلا سویلمش و کمسنه دن ایشتمش اولمسه بلکه آدمک
قلبی اوز فطرتنده بو تصدیق ایله بردر کذلک الله تعالی حضرتلرینک
بلمکک فطرت آدمدر هیچ عاقل قادر دکلدر که اکا انکار ایلیه که
بیورمشدر [illegible]
ودخی بیورمشدر [illegible]
ودخی دلیل عقلی و تجربه یقینی ایله معلوم اولمشدر که
بو عالم ملکوته عالم اولمق انبیایه مخصوص دکلدر زیرا انبیا دخی
بنی آدمدندر نته کم [illegible] آیتیله اشارت
بیورلمشدر ایله اولسه بر کمسنه یه عالم ملکوتک طریقی معلوم
اولدقدنصکره اکر نبی عالملک خاصی و بنی آدمک نصا اکا کوسترلوب
ولدخی انوک موجبله عامل اولوب دعوت انام ایتسه اول دعوته
[illegible] و اول کمسنه یه پیغمبر دیرلر و اندن صادر اولان خارق عادت

نسنه لره معجزه دیرلر و اکر دعوت ایتمسه اکا ولی دیرلر و اندن صادر اولان
خالنلره کرامت دیرلر و هر کمسنه یه که بو حال حاصل اوله لازم دکلدر که
دعوت خلایقه مشغول اوله بلکه الله تعالی حضرتلرینک قدرتنده
انی دعوت خلایقه مشغول ایتمیه یا بو سببدندر که شریعت تازه اوله
دعوت جدیده احتیاجی اولمیه و یا خود دعوتک اوزکه شرایطی اوله
که ولیده اول شرایط موجود اولمیه بس لازمدر که کرامات اولیایه
ایمانی درست ایلیه سن [illegible] دیمشلردر که روحانی سبقدر
کرامات ولی حقنده حقدر ودخی معلوم اوله که اشبو علم عالم
ملکوت سعی و مجاهده ایله اولور بر اختیارلک انده دخلی اولمقدن
خالی دکلدر ولکن اکا مرهون ایدن طالب واصل اولمز زیرا که دیمشلردر
نه هرکه کارد دروی ونه هرکه دررود خورد بس هر ایش که عزیز و
شریف اوله انوک شرایطی غایت کثرتده و تحصیلی غایت صعوبتده
اولور و بو مقام اشرف درجات آدمیدر ایله اولسه بونی طلب ایتمک
سعی و مجاهده یی کندوکه یار و بر پیر عشقه یی رهنمای و سردار ایدنمک
ایله اولور الرفیق ثم الطریق نته کم دیمشلردر
یوله عزم ایتمه یولداش اولمینجه اوکونجه بر اولوباش اولمینجه
و بو ایکیسی حاصل اولدقدنصکره شرط اقدم ودخی اعتصار وندر که

توفیق خدا ازل ازالده سنك سعادتکه حکم وامضا ایتمش اوله والا
مرغ دل آشیان مقصوده واصل اولموب دام بلاده مبتلا اوله
بمقصد نارسیده یوریوزده حیران اقدکه هرگز بر نخیزد وعلم
ظاهرده مرتبهٔ امامته ایرشمکده حال بویله در بلکه جمیع امور اختیاریه
احوال بویله در چونکه اول جواهر آدمی که اکا دل دیرلر
نوك معرفت جهتندن اولان شرفی فی الجمله بیلدك ایسه بن لازمدرکه
قدر جهتندن اولان شرفی دخی بیله سن که بو شرف دخی اول برنسنه در که
خاصیت ملائکه در زیرا که سائر حیوانات اکا غیر مالکدر بن معلوم
اولا که نته کم عالم اجسام طائفهٔ ملائکه یه مسخردر شویله که حق
سبحانه وتعالینك فرمانی ایله خلقك یغموره احتیاج کورسه لر یغدرلر
ویله احتیاج کورسه لر اسدورزلر وحیواناته رحمه ونباتاته صلوت
یریوزونی اتلرله بزرلر ودخی بو ایشلردن هر جنسه اول ملکلردن
بر طائفه موکلدر کذلك دل آدمی دخی جوهر ملائکه جنسندندر اکا
دخی بر قدرت ویرلمشدر که بعض عالم اجسام اکا مسخردر مثلا آدمك
جسمی که عالم خاصدر کوکلنه مسخردر زیرا امر ایدرکه بر عضو مثلا
برماغنه امر ایلسه حرکته کلور وبو معلومدرکه برمقده بنفسه علم
علم وارادت وبنفسه دل حاصل دکلدر ودخی وقتاکه کوکل خشم و

وغضبه مستغرق اولسه بدنك هفت اندامی عرقه غرق اولور که اول طائفه
ملائکه یه مسخر اولان یغمور کبی در وچونکه کوکلده امواج شهوت پیدا اولورسه
بل قوت آلت شهوت جانبنه حرکت ایلر وشول دمکه اندیشهٔ طعام ایلسه
اول قوت که دل آلتنده در خدمته قیام کوستروب طعام اوزره صوقمغه
بشلرتاکه انی ترتیلیوب اکله قابل ایلیه وحتی کلدرکه کوکلك بدننده تصرفی
وبدنك کوکله مسخر اولمسی امر شایع در انی هرکسه بیلور ولکن انی بلمك کرکدرکه
کوکلك بعضیسی غایتده شریف وکمال مرتبه ده قوی اولوب جواهر ملائکه یه
زیاده مشابه اولور حتی اول تندن خارج اشیایی دخی کندویه مطیع ومسخر
قلور ودخی بر خسته یه همت نظریله نظر ایلسه ایو اولور وصاغ خشم نظر ایله
نظر ایلسه خسته اولور ودخی ایلسه یغمورلر یغرو بلدرلر [illegible] کو بو مقامك
وصفنده دینلمشدر همم اول رندکه بردن کوتور کردن تاله
همی صرصری اندکجه جبال قافی وبو جمله فی نفس الامر ممکندر وبرهان
عقلی وتجربهٔ صحیح ایله ثابتدر ودخی بوز کورد کلك وسحر ایلمك دخی
بو بابدندر یعنی بو ایکی نفسك اجسام خارجده اولان تاثیراتندندر
مثلا بر نفسك خبیث اولسه وحسد طریقیله بر ایو حیوانی کوروب اولك
مدکن توهم ایلسه فی الحال هلاك اولور نته کم خبرده کلمشدر
[illegible] یعنی بوز کوز اری قبره ودوه یی چلکه قوبر

بس بو تأثیر کوکلک عجایب قدرتلریندن در ایله اولسه بو خاصه اکر شول
کمسنه نک الندە ظاهر اولسه که خلقی دینه دعوت ایلر اولسه معجزه
دیرلر و اکر خلقی دینه دعوت ایدر اولمسه اکا کرامت دیرلر و اکر شریر
اوزره اولسه اکا سحر دیرلر و کرامات و معجزات دیمک کوکلک قدرتلریندن
کرچه مابینلرنده فرق چوقدر ولکن بو کتابک اکا تحملی یوقدر

شول کمسنه که بو ذکر اولنان دن حقیقت نبوتی بیلدی انوک حقیقی اکا
معلوم اولمز الا بو ذکر اولنان تفصیلی دکلک ایله پس معلوم اولدیکه نبوت
و ولایت آدمک کوکلنک شرفلریندن بر درجه در و انوک حاصلی بو اوچ
خاصیتدرکه انلرک بری اولدرکه مغیباتی بیلمک سایر خلقه عالمده واقع
اولور انلره اویانقلق حالنده دخی اولور و بری دخی اولدرکه جمیع
خلقک نفسی کندو جسملرندن غیری شنده تأثیر ایده مز و انبیا و اولیا
بدنلریندن خارج شیلرده تأثیر ایدرلر شول یرده که صلاح بنی آدم اوله
و یاخود فساد نظام عالم اولمیه و اوچنجی اولدرکه شول نسنه که جمیع
خلقه تعلیم ایله حاصل اولور انلره بی تعلیم و تعلم کندو نفسلرندن
حاصل اولور زیرا چونکه بعض صافی دل و قابل کمسنه لرک خاطرلرینه
بعض معانی لایح اولور پس انلرکه مرتبه قابلیت و صفاده درجه علیاده
اولنلر جمیع علومه و یاخود اکثرنه توفیق بولملری اولی بالطریق اوله و بو علمه

که الهام ربانی ایله اولور علم لدنی دیرلر حق سبحانه و تعالی بیورمشدر
[illegible] یعنی بز اکا علم تعلیم ایلدک کندو قتمزدن پس علم کذا
جناب حقه منسوب اولن علم دیمک اولور و هر کمسنه یه که بو اوچ خاصیت
جمع اولسه اول کمسنه انبیای عظام و اولیای کرامدن اولور و اکر بو خاصیتلر
دن بری حاصل اولسه ینه بو درجه یه واصل اولمش اولور و بو خاصیتلرک
دخی حصولنده تفاوت کثیره واردر بعض کمسنه ده نقصان و بعض
کمسنه ده کمال اوزره اولور و بزم رسولمز علیه الصلوة والسلام کمالی
نوک ایله ایدی که بو اوچ خاصیت انده بر کمال ایدی والله تعالی حضرتلری
چونکه دلدیکه طریق نبوت خلقه بیلمک معلومی اوله تا انوک اکا متابعت ایده لر و
اندن سعادت بوله لر اوکره ته لر پس اوچ خاصیت دن انلره نمونه ویردی
که خواب بر خاصیتک نمونه سیدر و فراست بر خاصیتک نمونه سیدر و
تحصیل علومده عقل مستقیم دخی بر خاصیتک نمونه سیدر و آدم ممکن دکلدر
که بر نسنه یه ایمان کتوره که کندو نفسنده انوک جنسندن اولمیه زیرا که آدمی
هر نسنه نک که نمونه سی اولمسه اول انوک معلومی اولمز و بو سببدندر که هیچ
کمسنه الله تعالینک حقیقتین بیلمندی الا ینه کندو ذاتی یعنی کم لا یعلمه
کلامیله ایما و بو نظم ایله اثنا اولنمشدر   بو سیری صنعه هر اکاه بیلور
ندر الله پس الله بیلور   و بو مقامک تحقیقنک شرحی حددن بیروندر

حضرتلرینک تمامنک معانئ اسماء الله نام کتابنده طلب اولنه که برهان و دلیل
ایله تفصیل اولنمشدر و بو مقامده مقصود اولدر که انبیا و اولیاده بو
ذکر اولنان خاصیتلردن غیری بعض خاصیتلر جایز اولدوغی بیان اولنه که
انلرک بزده ثبوتی اولمدوغی جهتدن بزم معلوممز اولمیه پس نته کم الله
تعالی حضرتلرینی بلمز الا الله بلور کذلک رسول اللهی بلمز الا رسول الله
بیلور ودخی انلرک ما فوقنده اولنی بیلور واما بزم مقدارمزه بیلوردر
زیاده بلکه اقتدارمز یوقدر و بو معنیه قصیده برده نک بو بیتنده اشارت
اولنمشدر [illegible] فمبلغ العلم فیه انه بشر
وانه خیر خلق الله کلهم یعنی حضرت رسالت پناهی بلمکده بزم علممزک
نهایت یتشدیکی یری بودرکه اول آدم زاددر ودخی الله تعالی حضرتلرینک
جمیع مخلوقاتنک خیرلوسیدر مثلا اگر برکسه حکایت ایلسه که خواب
بر نسنه دیدرکه برکسنه دوشر بر سور اصلا حرکت ایلمز گوردم وایشتمز وسولمز
وبیلورکه یارن نه اولسه گرکدر وفقط اویانوب گورر وایشیدر اولسه
یارن نه اولجغن بلمز اگر بر خواب وواقعه ایدوکن بلمیدک بو حکایه نک
صدقنه مرکز اعتقاد قلیدق زیرا بر نسنه که گوز گورمش اولسه گوکل اینمز
و بو سببدندرکه حق تعالی حضرتلری بیورمشدر [illegible]
یعنی بلمزیدی ندر دیو اولنسنه که علملری انی احاطه ایلمدی ودخی بیورمشدر

یعنی کافرلر
قرآنه هدایت بولمدیلر بر دیرلرکه بو اسکی یلاندر وانبیا واولیانک بلمدوکمز
بعض صفتلری وبعضه حالتلری ولذتلری اولدوغنه تعجب اولنمسون زیرا اگر
بر کسنه ده ذوق شعر اولمسه اول کسنه ذوق شعرده کی اولان لذت بولمز واگر
بر کسنه انک شعرلک معناسن ولذتن اکلمق ایسته قادر اولمیه زیرا که
شعر بلمین کمسنه لذت شعرلک جنسندن بی نصیبدر وبو ذکر اولنانلر کبی
اعمی اولنلر دخی رنکلرک تماشاسندن ولذت دیدارک مشاهده سندن محرومدر
پس الله تعالی حضرتلرینک قدرتلرندن عجب دکلدرکه بعض ادراکلری درجه
نبوتدن صکره خلق ایلیه که اول اندن اول ونسنه دن خبردار اولمیه
بو ذکر اولنان تفصیلدن معلوم اولدیکه شرف کوهر آدمی بر مرتبه ده ایمش
وطریق تصوفه کیفیت ایله اولور ایمش واول نسنه که اهل تصوف بیلوردر
که علم بو طریقک حجابیدر وسن انکا انکار ایتمز اوله سن صقن انکار ایتمیه سن
که بو سوز حق سوزدر زیرا که محسوسات وهر علم که محسوساتدن حاصل
اولور حجوبکه سن انکا مشغول اوله سن انلر بو طریقه حجاب اولورلر زیرا که آدمک
کوکلنک مثلی بر حوض کبیدر که بیش حواس بیش ارمق کبی طشره دن انوک ایچنه
دوکلور اگر دیلرسنک که اول حوضک دبندن پاک وصافی صو کله انوک
تداریکن ایله که بو جمله صولی انوک ایچندن طشره دوکه سن واول ارمقلری

که وصودن نابی قلندر رانی دخی طشره ایدوب پاک ایده سن و دخی اول
ارمغلری اول حوضدن ارمغون بولنلرین نعلیه سن تاکه انلردن اصلا
صو صیزمز اولا و حوضک متصل دیبین قزه سن تاکه اندن صافی چقه و بو حکایه
کبی مادامکه کوکل طشره دن کلن علمدن خالی اولمیه انوک درونندن
علم حقیقی پیدا اولمیه و اما شول که عالم درکندویی تحصیل ایدوکی علمدن
خالی ایلیه و کندویی انکا مشغول ایلمیه اول سابقده تحصیل ایدوکی علم
انکا حجاب اولمز و ممکن اولورکه بو فتح بابک مبشر اولنه که خیالات
محسوساندن خالی صورته کیمش خیال انکا حجاب اولمز و سبب حجاب
اولدرکی ذکر ایدرکسنه اهل سنتک اعتقادن اوکرنسه دخی انلرک دلیللرن
علم جدل و علم مناظره ده ذکر اولنان اوزره اوکرنسه و خاطرینک
ایلیه و کندویی بالکلیه انکا ویرسه و دخی اعتقاد ایلسه که بوندن غیری
حق یوقدر و بوندن غیری هرنسنه که انکا عرض اولنسه ایده که بو بلدوکمدن
وهرنسنه که بلدوکمدن غیری در باطلدر بس بو باطلدر ایله اولسه
بیلمنمه یه ممکن اولمزکه حقیقت باجی معلوم اوله زیراکه اول اعتقادکه عوام
بانه نعام ایدرلر قالب حقیقت در روح حقیقت دکلدر و معرفت
اول وقت تمام اولورکه اول حقایق بو قالبدن ممتاز اولوب ایرله شول
دانه لری بی قشدن ایلدوکی کبی و هرکسنه که طریق جدلی اول اعتقادی

حکم قلدوغی ایچون اوکرنمش اولسه اول اعتقادک حقیقتی انکا معلوم اولمز
اولور زیرا اول آنله بلورکه دکلی حقیقت همین کندو بلدوکیدر پس بو رسمی
صوصمق انکا حجاب و پرده اولور. و بر مقدار نسنه اکلین آدم اکثریا بوندن
کبی سدادن خالی اولمز پس انکا بنا غالبا بو قوم درجهٔ علم حقیقتدن ایراغ
اولورلر و اگر انلرین بریسی بو صو پرده سیندن طشره چقسه انکا حجاب
اولمز و اول وقت که بو علم اول علم ظاهری بلن کمسنه یه فتح اوله انوک
درجه سی غایت بوجه اوله و بولی غایت خطرلی اوله امین اوله زیرا علمده
ثابت قدم اولمین کمسنه مدت مدیدله خیال باطلده مقید اوله و آن شبهه
انکا حجاب اوله — خدایا بیزه توفیق رفیق ایت
مقام حقه تحقیق طریق ایت — یقیندن نوری حسا چراغ ایت
کوکلدن ظلمت شکی اراغ ایت — اما عالم بو مقوله نسنه لردن امین
اولور پس علم حجابدر دیدکلرینک معنیسن بلوب انکا انکار ایتمیه سن اکر
بو سوزی اول کمسنه دن ایشتمش ایسک که درجهٔ مکاشفه یه ایرشمشدر
اما اول طایفهٔ مباحیه که طریقیله مطوق درلر و بو زمانه ده صوفی اسمله
مسمی اولمشلردر هرکز انلرک خود بو سوزه واقف دکلردر و لکن بیچه بلدزلر
عبارت طایفهٔ متصوفه دن اوکرنمشلردر و دایما ایشدی و کوجلری
کندولری یوب ایدب بیرکیز فوطه لر و الاجه خرقه لر و نقشلو سجاده لر

يره بيره بوب دونه كلوب علمى وعلمايى ذم ايلكدر انلردن غافل اولميه سزكه
انلر اولدر ملودر زيراكه انلر خلقك شيطانلريدر والله تعالى حضرتلرينك
ورسولينك دشمنلريدر زيراكه الله تعالى حضرتلرى وانوك رسولى
علمى وعلمايى مدح ايتمشلردر وجميع خلقى علمه دعوت ايتمشلردر وبونلر
بدبختلردر جونكه صاحب حال اولميلر وتحصيل علم ايتمش اولميلر انلردن بوسونا
عجز وار اولور وبونك مثالى اولدركه جنكه بركسنه كيمياده نهايه الور
حاصل اولوب كيميا لرندن قيمتلو اولدوغن ايشيته وانوك اوكه بر
كيسه الور فوسه لر اكا التفات ايتمز وايدركه التونه جزوى سنه در
وانوك قدرى واعتبارى واردر كيميا كركدر كه اصل اولدر بن التونه الاورم
وكيميايه خود ينمز شويله مفلس وبى دولت قلور وبن كيميا التوندن كدر بيدو
التونى الدم ديو بيهوده يره لاف اوره اوره كيدر ايله اولسه انبيا واوليانك
كشف وكراماتى كيميا مثالنده در وعلم علما التون كبيدر وكيميا صاحبنك
التون صاحبندن بى شبهه فضلى ظاهر وجلى در ولكن بو مقامده بركنه دخى
قلمشدركه كره كسنك شول دكلو كيمياسى اولسه كه اندن نعيمين بوزبيك التون
حاصل اولور اولسه بونك بيك التونه مالك اولكسنه اوزرينه فضلى
يوقدر وشويله كه كيميانك كتابلرى وخبرلرى وطالبلرى بى نهايه در وحقيقت
كيميا مدت مديدده كسنه نك الينه كيرمز وكثرا كا طالب اولنلر فقير ومفلس

اولورلر كذلك صوفيلرك حالى دخى بويله در عوفى صادق ازدر ازدر
وانلردن كاله يتيشن غايت نادردر بس هر كسنه يه كه تصوف حالندن
بر مقدار نسنه ظاهر اولمش اولسه انوك عالم اوزرينه فضيلتى يوقدر زيرا
انلرك اكثرينه بو حالتك ابتدالرنده بر مقدار نسنه ظاهر اولور ولكن جوق
كيتمزكه اندن كرودوشر وتمام اولمز وبعضيسى اولوركه انوك دماغنه
بعض سوداى خام غالب اولور واول سودانك بر حقيقتى اولمز وانلر شويله
صنورلركه كندولر بر ايش اوستنده درلر حال بوكه اول يول انلرى ضلالته
ايلتمشدر ... ترسم نرسى بكعبه اى اعرابى
كين ره كه تو ميروى بتركستانست ونته كم عالم واقعه ده رؤياى صالحه
واضغاث احلام اولور نته كم ابو العلاء المعرى بو كلامنده اشارت
ايتمشدر ... الى الله اشكو انني كل ليلة اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
فما كان شرا فهو لابد واقع وما كان خيرا فهو اضغاث احلام
يعنى الله تعالى حضرتلرينه شكايت ايلرم كندو حالمدن كه هر كيجه ايودم
اوهام خيالاتى باوى قلمزم بس هر واقعه كه شردر رؤياى صالحه اولوب
عينى واقع اولور وهر واقعه كه خيردر اول اضغاث واحلام اولوب
وقوعه كلمز ايله اولنجه حالت تصوف دخى عالم واقعه كبيدر بس علما
اوزره اول كسنه نك فضيلتى واردر كه طريق تصوفده كامل اوله شويله

هر علم تصوفه داخل و متعلق اوله و سایرلری بی تعلم تحصیل ایده میه لر
اکابر بی تعلم حاصل اوله و بو مرتبه غایت نادردر و نهایت صعوبتده در
بزه واجبدر که طریق تصوفک اصلنه و انلرک فضلنه ایمان کتوره سن و بو
مرائی خرقه پوش صوفیلرک سوزلرندن اوترو انلردن اعتقادکی کیمیه سن
و هر کمسنه که اولمرلکی انلردن علمه و علمایه طعن و تشنیع ایلیه شویله بلکه
نبی حاصللغندن و بد عقللغندندر. اکر سؤال ایلرسک

سعادت آدمی الله تعالی حضرتلرینی بلمکله اولدوغی ندن معلوم اولور
دیو جواب ویرورز که اول شونکله معلوم اولور که بله سنکه هر شیئک
سعادتی اول نسنه در که انوک لذتی و راحتی انده اوله. و هر نسنه نک
لذتی انده در که انوک مقتضای طبعی اوله. و هر نسنه نک مقتضای طبعی
اولدر که انی اول مقتضای ایچون یرتمشلردر نته که لذت شهوت انده در که
کندو آرزوسنه ایره. و لذت غضب انده در که دشمندن انتقام اله
و لذت چشم انده در که کوزل صورت تماشا ایلیه و لذت کوش کوزل
آواز دکلمکده در. کذلک کوکلک لذتی انده در که اول انوک خاصیتی در
و انی ضمیر اول خاصیت ایچون یرتمشلردر. اولدر اشیانک حقیقتن بلمکدر
اما شهوت و غضب و محسوسات حواس خمسه ایله ادراک ایلمک اول
حیوانده دخی واردر. و بو سببدندر که هر نسنه که آدم بلسه انوک

طبعندن

طبیعتندن تقاضی اولور تا که انی بله. و انی بلمک ایله شاد اولور و تفاخر
ایدر. اکرچه اول بلدوکی نسنه ادنا نسنه ایسه دخی شطرنج کبی مثلا
شویله که اکر بر کمسنه انی بلسه و اکا تعلیم ایتمه دیو تنبیه ایتسه لر انوک صبری
غایت مشکل اوله. زیرا که اول بر غریب اویون بلمشدر. ایستر که انوک ایله
فخر اظهار ایلیه. و وقتا که معلوم اولدی ایسه که لذت دل معرفت اشیا ایله در
پس هر نسنه که اولورق و شریفرکدر انوک لذتی دخی زیاده رکدر. زیرا اول
کمسنه که وزیرک اخبارندندر. و اسرارندن خبردار اولوب انکله شاد
اوله اکر پادشاهک اسرارندن و اندیشه سندن و مملکتک تدبیرندن
خبردار اوله زیاده شادان اولدوغی واضحدر. و اول کمسنه که علم هندسه
ایله شکل و مقدار آسمانی بله لاجرم علم شطرنجی بلندن شادراق اولور. و دخی
اول کمسنه نک لذتی بله که شطرنج نیجه قونمق کرکدر. و دخی قوتی زیاده رکدر
اندن که بیله شطرنجی نیجه اوینمق کرکدر و اوینیه. و بو اسلوب اوزره هر نه که
معلوم شریفرک اوله لذت زیاده رک اولور. پس هیچ بر موجود شریفرک
دکلدر اندن که جمیع عالمک شوقی انکله در. و دخی اول پادشاه در جمیع
عالمک ملکی و عجایب مخلوقاتی و آثار مصنوعاتی انوکدر. پس هیچ بر معرفت
انوک معرفتندن شریفرک و لذیذرک دکلدر. و هیچ بر تماشا حضرت
الوهیتک دیدارن مشاهده ایتمکدن یکرک دکلدر. و کوکلک دخی مقتضای

صنعی بودر زیرا هر شیئک مقتضای طبعی اول شیئک خاصیتی در ذکر ایدی اوله
خاصیت ایچون یرتمشلردر پس اگر بر کوکل اولسه که انوک مقتضاسی
غذای باطل اولمش اولسه شول خسته کبی که انوک مقتضاسی یرمز نسنه لر
یمک اوله نته کم کاه اولور که کله اشتهاسی اتمکدن زیاده اولور اگر آکا علاج
ایتمیه لر که تا اشتهای طبعی کرو ویرنه کله واول فاسد اشتها اندن زایل اوله
بو جهانک بدبختی اولوب هلاک اوله وشول کیمسنه که انوک کوکلنده الله
تعالی حضرتلرینی بلمکلک اشتهاسندن غیری بعض نسنه لرک اشتهاسی
غالب اولسه اول کیمسنه بیماردر اگر تدبیر علاج ایتمزلر ایسه اول
جهانک بدبختی اولوب هلاک اوله ودوکلی مخلوقاتک شهوتلرین ولذتلرین
بدن انسانک تعلقی واردر موتیله اول تعلق اضعاف ومضاعف اولور
زیرا کوکل موتیله هلاکدن اولمز ومعرفت همیشه یرنده باقی قالور بلکه اول
معرفت دخی روشنرک اولور ولذتی دخی اضعاف ومضاعف اولور
زیرا که سایر شهوتلرک زحمتی برطرف اولور نته کم بو بحثک تمامی کتابک
آخرنده اصل محبتده ذکر اولنسه کرکدر انشاء الله تعالی
معلوم اوله که اشبو کتاب مختصرده کوکل آدمینک احوالندن بو قدر
ذکر اولنمق کفایت ایدر زیاده تفصیل استیان کیمسنه کتاب عجائب
القلوبک احیای علومده ذکر اولنان کتابلردن ترکتابدر اکا نظر

ایلتیرون که انده ذکر اولنمشدر اما بو ایکی کتابله دخی آدم کندو تمام
بلمز زیرا بو جمله ذکر اولنان کوکلک صفتلرینک بعضیدر بری کوکل
آدمک بردکیدر ودکری آخرتیدر وتنک دخی بردلسنده عجایب نسنه لر
چوقدر وانوک هر عضو ظاهرسنده وهر عضو باطنیسنده عجایب
معنیلر وغریب حکمتلر واردر ودخی آدمک بدننده نیجه بیک سکرلر وطمرلر
وسکوکلر واردر که هر بری بر صفتده وهر بری بر شکلده در وهر بردن
بردرلو مراد واردر وسن بو جمله دن بیخبرسن همیشه بو قدر بیلورسن که الک
طوتمق ایچوندر وایاغک یوریمک ایچوندر ودل سویلمک ایچوندر واما اولکه
کوزی اون درلو طبقه دن ترکیب ایتمشلردر که اگر اول اون طبقه دن بری اکسک
کوزلک کورمکلکنه نقصان کلور پس سن بلمزسن که اول اون طبقه نک هر بری
نیچوندر ونه جهتدن آکا کورمکلکده احتیاج واردر وکوزلک مقداری
خود معلومدر که نه دکلودر اما انوک شرحنه چوق کتابلر یزمشلردر
پس اگر بو ذکر اولنانی بلمیه سن عجب دکلدر که ایچرده اولان اعضا که جکر
قزلق وقره بی وطلاق واود وبوکرک وبونلرک غیری که واردر نیچون
یرلدقلرین بلمیه سن پس بلکل که جکر قزلق ایچوندر که مختلف یکلرکه معده
جکره یتشور جمله سن بر صفتده قلوب قان رنکنده قلور تاکه بدنی
اندامه غدا اولمغه لایق اوله وچونکه قان جکرده بته اندن صکره معدار جوکدی

سودا اولور وطلاق قاندنا وترو دزکه اول سودایی جکردن اله. واول قاندن
اوسته برمقدار صرو کوپک کلور. واو صفرا اولور. ونیز اودصفرایی
جکردن المغه یعوندد وجونکه قان جکردن طشره صونیق وقوامسز اولور
پس بوکوکلندنا وترو دزکه اولصوق قانک صونی اله تاکه قان صفرا وسودا
قوپی وقواملو طشره طمرلره چقه. ایله اولنه اکر اوده بر ضرر یتشمش
اولوراینه صفرا قلور. واندن صرولق زحمتی وسایر صفرایی خسته لقلر ظاهر
اولور. واکر طلاغه ضرر یتشوب سودا قانله قلور ایسه سوداوی علتلر
ظاهر اوله. ودخی بوذکر اولنانلر کبی اجزای ظاهردن. واجزای باطندن هرجزء
برایشه یعون بردلشدرکه بدن انسانده خلل بولور. بلکه آدمک بدنی بو مختصر عالم
جمیع عالمه مثالدر. هر نسنه که عالمده بردلشدر بدن انسانده اندن
بر نمونه واردر. مثلا کمکلر طاغلر کبیدر. ودمرلر یمورکبیدر. وقیللر اغاجلر کبی
در. ودماغ کوک کبیدر. وحواس یلدزلر کبیدر. وبونک تفصیلی غایت اوزندر.
سوکلر طغلر ایرمقلر طرزلر. بدن یرتیلکلر اوت کبی بیترلر
بلکه دکلی مخلوقاتک جنسلرینک انده مثالی واردر. خنزیر وقورد وکلب
وخر ودیو وپری وفرشته کبی نیترکه بوندنا ولذکر اولندی. بلکه دنیاده
اولن هر صنعتلرک انده بر نمونه واردر. پس اول قوت که معده ده واردر
اشجی کبی طعامی پشروب هضم ایدر. واول قوت که طعامدن صافیسن جکره ویلور

ویرمزن

ویرمزن نعرسقلره صلرشیره صقیجی یکرز. واول قوت که طعامی جکرده
قان ایلکنده قلور. بوپاجی کبیدر. واول قوت که قانی کوکلده آق سود ایلر
وخایه لرده اق نطفه ایلر. بزاغرجی کبیدر. واول قوت که بدنک هرجزءندن
غذایی جکردن جکر حلب کبیدر که یریردن بریره اسباب الدر. واول قوت که
بکرکدن صویی جکر وقوغرد وکرسقا کبیدر. واول قوت که برمزلی طره
برغور سبرجی کبیدر. واول قوت که صفرایی وعلتلری دفع ایلر عادل
رئیس کبیدر. وبونک شرحی دخی اوزوندر. ومقصود اولدر که بله سن که
باطنکده نجه دولو عالم واردر. هر بیری برایشه مشغولدر. واول حالتلر کم
کسن طلو او یقوکده اولاسن. انلر هیچ سنک خدمتکده راحت اولوب دکلمزلر
وسن انلری بلورسن. ونه اول شکرن قلورسن که انلری سنک خدمتکده
قایم قلمشدر. اکر بر کمسنه که کندو قولونی بر کون خدمتکه صلسه دوکلی
عمرکده اول شکرن ایلیوب ابلوکن سویلرسن. واولکه بو قدر استاد اهل
صنعتی سنک بجرکده خدمتکه صلمشدر که دوکلی عمرکده بر لحظه سنک
خدمتکدن کرو طورمزلر. کندکدن تفکر ایلیوب انی خاطرکه بله کتوردمسن
ومنفعت اعضایی بلمکه علم تشریح دیرلر. بو بر بیوک علمدر. خلق اندن
غافللردر. انی اوقیوب تحصیل اتمزلر. واول مقدار که اوقورلر انداوتری
اوقورلر که تا علم طبده استاد اولهلر. وعلم طب خود بر علم مختصردر.

اگرچه اکا دخی احتیاج واردر ولکن طریق دینه تعلقی یوقدر اما بر کیمسنه
که نظر اولی منفعت اعضا علمنه ایلیه الله تعالینک عجایب صنعن
انده تماشا ایلمک ایچون اکا الله تعالینک صفتلرندن اوچ صفت بالضروره
معلوم اولور بری اولدر که بیلور که بو قالبی بینا و بو شخصی یرادن
قادر بر کمالدر که هیچ اکسکلوکی و عاجزلوکی اکا یولی یوقدر هر نسنه
نجه استرسه اکا قادر اولور زیرا که جهانده بوندن عجیبرک ایش
یوقدر که بر قطره صودن بونک کبی شخص یراده و اولکه بو ایشی ایتمکه قادر
اولدی اولدکدنصکره ینه دیری قلمغه اکا دخی آسانرکدر و ایکنجی
اولدر که بیلور که اول بر عالمدر که انوک علمی جمیع ایشلری احاطه ایلمشدر
و قیلمشدر زیرا بو بیله عجایب نسنه‌لر بو دکلو غریب حکمتلر ایله ممکن
اولمز الا کمال علم ایله اولور و اوچنجی اولدر که بیلور که انوک قوللرینه لطف
و رحمت و عنایتینک هیچ نهایتی یوقدر هر نسنه که کرکلودر آنی یرادوب ویرمشدر
و ترک ایتمشدر بلکه اول نسنه که ضروریدر کرکدر یورک و جکر و
دماغ و حیوانلک سایر اصولی کبی آنی ویرمشدر و اول نسنه که اکا حاجت
واردر اگرچه ضرورت یوقدر ال و ایاق و کوز و دل کبی انلری دخی ویرمشدر
و اول که اکا نه حاجت واردر و نه ضرورت ولکن انده زینت آرتوقلغی
واردر و کحل آدملک یوزی دخی کوزلرک اولورانی دخی ویرمشدر

مثلا بللک قرالغی و طوداغک قزللغی و قاشلرک اکریلکی و کرپکلرک دوزلکی
کبی و دخی بونلردن غیری هرنه که واردر و بو لطف و عنایتی همین
یالکز بنی آدمه ایلمدی بلکه دخی کلی یرادلمشلره ایلمشدر مثلا سوری سکگه
و آری و قره سکگه هر برینه هر نسنه که کرکدر ویرمشدر و کرو انلرک
شکللرن و ظاهرلرن درلو درلو رنکلر ایله و کوزل نقشلر ایله بزه‌مشدر پس
انسانک یرادلمسنک تفصیلنه نظر ایتمک الله تعالینک صفاتنی بلمکه کلیددر
و بو سببدن بو علم شریفدر اول جهتدن شریف دکلدر که طبیبک اکا
احتیاجی واردر و نته که شعرک و تصنیفک و صنعتک غرایبی زیاده بلدکجه
شاعرک و مصنفک و اهل صنعتک عظمتی سنک کوکلکده زیاده اولور کذلک
الله تعالینک عجایب صنعن بلمک صانعک عظمتنی بلمکک مفتاحیدر و بو دخی
نفسی بلمکدن بر بابدر ولکن کوکلی بلمک علمنه نظر مختصردر زیرا که تن مرکب
کبیدر و کوکل انوک اوزرنده راکب کبیدر و یرادلمقدن مقصود راکبدر
زیرا که مرکب دخی راکب ایچون یرادلمشدر راکب مرکب ایچون دکلدر ولکن
بو مقدار ذکر اولندی تا بله سن که کندوکی بو آسانلغله بلمکه قادر دکلسن
و بوندن صکره معلوم اولا که سکا هیچ بر نسنه یقین دکلدر سندن
و بر کیمسنه که کندوسنی اکلمیه مثل اوله غیری نسنه‌نک اکلمه‌سن دعوی
ایلیه شول مفلس کبیدر که کندو اوزره طعام بولمغه قادر دکلدر و شهرک

دوكلدرونلری طعامی بندن یرد یو دعوی ایلر و بو غایت چركین وضع
وهم محال نسنه در چونكه بو جمله دن انسانك كوكلنك
كوهرینك شرفی واولولغی بلدك پس بلدككه بو عزیز كوهری سكا ویره‌نلر
ودخی آنی سندن كزلدیلر چونكه سن آنی طلب ایتمیه سن انی ضایع ایلیه سن
واندن سن غافل اولمغ غایت اولو زیاندر پس اكا جهد ایله كه كندو
كوكلكی كیرو آریه سن و آنی دنیا شغللرندن طشره چقره سن و آنی كندو
كمالنه وشرفنه ییتوره سن كه انوك شرفی واولولغی او دنیاده ظاهر اولور
زیرا كه انده غم سنك شادلغك بولوب فنا سنك بقا و عجز سنك قدرت وشبهه سنك
معرفت وكدورت سنك جمال حضرت كورر اما بو دنیاده انوك شرفی
اول حقیقی اولولغه ایرشمكه قابلیت ولیاقت تحصیل ایتمكله در والا
اندن اكسك كرك و بیچاره رك نسنه یوقدر كه اجلغك وصوسزلغك
وصوغوغك و اسیلك وخسته لغك و غصه وخشم وطمع رنجنك اسیری در
واول كوكلك حد ذاتنده بر نسنه در كه هر شیده كه راحت ولذت بولور
اوشینك زیانكاری اولور وهر شیئ كه اكا منفعت ایلیه اول شی اجیلغه
ورنجه مقارن اولور واول كوكل شرفین تحصیل ایتمیین كسنه كه زیاده
شریف وعزیز اوله انوك شرفی خالی دكلدر كه یا علمله ویا قوت ویا قدرت
ایله یا همت و اراده ایله یا جمال وصورتله اوله پس اگر انوك علمنه نظر

ایلسك

ایلسك اندن جاهل كسنه یوقدر زیرا انوك دماغنده بر طمر اكری اولسه
هلاك ودیوانه لكه قریب اولور و بلمز كه بو علت قاندن كلدی وانوك
علاجی ندر وكاه اولور كه انوك علاجی انوك اوكنده حاضر اولور واول
انی كوزیله كورر و بلمز واگر انوك قوتنه وقدرتنه نظر ایلسك اندن عاجز
نه وار در كه بر سیوریسنك ایله بشه چقمز واگر بر سوری سیوریسنكی اكا حواله
ایلسه انوك الندن هلاك اولور واگر بر آری اكنه سنك اوجیله صنجسه
اویقوسی كیدوب قراری قالمیه واگر انوك همتنه نظر ایلسك اگر بر اقچه اغزی اكا
زیان ایتسه متغیر و بی حضور اوله واگر اجلق وقتنده بر لقمه بولمسه متحیر وبی
عقل اوله پس بوندن خسیس اولور واگر انوك جمال وصورتنه نظر ایلیك
بر دری در كه بر سیرندن لطف اورتلمشدر واگر ایكی كون كندویی یومسه اندن
اول رسوایلقلر ظاهر اوله كه كندو كندودن طویه‌یكرنور واندن بر مردارلق
پیدا اولور واول نسنه دن رسوای وبدرایحه نه اوله كه انوك بغرسنده
واردر ودایما انوك حمالی در وهر كون ایكی كره كندو الیله كندودن آنی
یور بر كون شیخ ابو سعید ابی الخیر قدس الله روحه كیدركن
صوفیلر ایله بر یره یتشدی كه طهارت قیوسن پاك ایدرلردی ونجاست
یولده یرنده ایدی ودوكلمشدیلر بر جانبه چكیلر وبورونلرن
طوتدیلر شیخ توقف ایتدی كیتمدی وایتدی یا قوم بلورمسز كه بو نجاست

بكا دير ايدى كربن دخى بازارده ايدم خلق هيبته كيبه لرين بم اوزرمه
دوكرلردى تاكه بنى اله كوره لر بن كله بر كيجه دن آرتوق صحبت قلدم كه بو حاله
يتدم پس بزنه نه نى قجمق كركز غصه يرز نديمى دير وحقيقتده بويله در
كه انسان بو عالمده غايت نقصان وعجز له در وآنوك بازارى كونى
يارن اوله جكدر اكر كيمياى سعادتى كوكلكوه بولك اوزرينه صالرسه
تاكه حيوانلر درجه سندن فرشته لر درجه سنه يته اكر بونك
دنياده طوب وشهوت دنيايه مايل اولورسه يارين كلك وخنزيرلك
انوك اوزرينه ارتقلغى اوله زيراكه انلر دخى كل طپراغ اولورلر وبعدنده
قورتولورلر وبو عذابده قله پس انسان نه كه كندو شرفن بلدى كه كندو
اكسكلوكن وبيچاره لكن دخى بله كه نفسنى بو جهتدن بلمك الله تعالى يى بلمكه
كليدلرندن بر كليددر وانسانك كندو اوزن بلمك شرحنده بو مقدار
كفايت ايدر زيراكه بو كتاب مختصردر بوندن غيريه تحملى يوقدر
... الله تعالى حضرتلرين بلمك بياننده در بو كلام معروفدر كه
... يعنى يا انسان سن بن نفسكى تاكه
بله سن ربنى ودخى اخبارده معروفدر كه من عرف نفسه فقد عرف ...
يعنى بر كمسنه كه نفسنى بلسه تحقيق ربنى بلور وبو لفظ دليل
دركه نفس آدمى بر آينه كبى دركه هر كمسنه كه اكا نظر ايلر حقى كورر

وجوق كمسنه كندويه نظر ايلر وحقى اكلميز پس لازمدر اول وجه آخرى
بلمك كه اول معرفت آينه سنك نظريدر وبو دخى ايكى درجه در برى
اولدر كه غايت مشكلدر واكثر كمسنه نك فهمى اكا محتمل دكلدر واول انى
شرح ايتمك كه عوامك فهمنه قادر اولمز صواب دكلدر واما اول وجه كه
دوكلى كمسنه انى فهم ايلر اولدر كه انسان كندو ذاتندن حق تعالى حضرتلرينى
بلور وكندو صفاتندن حق تعالينك صفاتن بلور وكندو مملكتنده تصرف
ايلمكدن كه اول مملكت انوك تنى واعضاسيدر حق تعالينك جمله عالمده
تصرفن بلور وبونك شرحى اولدر كه اول كمسنه چونكه كندو وجودن ادراك
ايلدى وبلدى كه بوندن اول بيچه ييل يوغدى واندن بر نام ونشان
وار ايدى نته كيم حق تعالى حضرتلرى بويورمشدر ...
[illegible]
فجعلنا
... يعنى تحقيقا كلدى انسان اوزره زماندن بر وقت كه اول
وقتده انسانك اصلى معلوم ومذكور دكل ايدى تحقيقا بز انسانى بر نطفه
اول نطفه دن كه درلو درلو اخلاطدن حاصلدر حال بو كه بز انى صنمق
قصد ايدرز پس انى ايشديجى وكوريجى قلدق واولسنه كه انسانك
يولى بولور كندونك اصلى يردلشندن اولقدر بلور كه كندو بر بدبايعه
صودن بر قطره ايدى واندانه عقل ونه ايشتمك ونه كورمك ونه دردى

ونه کوزونه طمرونه بکرونه سکوکنه ذات وار ایدی بنکه بر اوقصو ایدی
پس بو دوکلی عجایب انده ظاهر اولمشدر اما اول کندوی ظاهر قلمشدر ویا
خود انی کیسنه یه ظاهر قلمشدر چونکه بالضرور بلورکه بو آدم که درجه
کمالده در بر قیلی بر نقطه ده عاجزدر بلورکه اول دمده که بر قطره صو ایدی
زیاده عاجزلک و ناقصلک ایدی پس بالضرور کندو ذاتنک وارلغندن
کندوی یرادنک ذاتنک وارلغن بلور وچونکه بدننک عجایبنه نظر ایلیه
ظاهر یوزندن و باطن یوزندن نته کم بعضیسی شرح اولندی کندوی
یرادنک قدرتی ظاهر اولور و بلورکه قدرتی کمال اوزره در هر نسنه
که دیلرسه دیلدوکی کبی یرادر و بوندن اتو قدرت بر کمال نیجه اولورکه انجیلر
حقیر صوینک قطره سندن بو تجلین صاحب کمال و صاحب جمال نقشی
یراده و بو نجه عجایب و غرایب و صفتلر ایله وچونکه کندو عجایبنه و
کندو اعضاسنک منافعنه نظر ایلیه هر بری حکمتی ایچون
یرادلمشدر اعضای ظاهردن ال و ایاق و کوز و دل کبی و اعضای
باطندن جکر و طلاق کبی و بونلرک غیری وار ایسه کندویی یرادنک
علمی نهایت کمالده اولدوغن دوکلی نسنه یی احاطه ایلدوکن بلور ودخی
بلورکه بو نسنه اولان علمدن هیچ بر نسنه غایب اولمز اکر دوکلی عاقللر
عقلنی بر یره اورسلر و انلره اوزون عمرلر ویرسه لر و فکر

ایلسه لر بو جمله عضولردن بر عضولک یرادلمسنده بو اندامدن غیری
مناسب اندام بولمیه لر مثلا اکر ایسته سه لرکه دیشلر ایچون آخر صورت تقدیر
ایلیه لر و بو دیشلرکه ایلرو دیشلر کسکن در تاکه طعامی کسه و غیری دیشلرک
بشی یعنی در تاکه طعامی اوکیده و اول دیشلرک یاننده دلک شول دکرمنده
بغدای دوکن الت یرنده در و اول قوت که دلک النده در شول خمیر
یوغرکسنه کبی درکه هر وقتکه صولارنم اولور دوکر تاکه طعام یا
اولوب بوغرده اکلنمیوب اشغه کیده پس اکر جمیع عالمک عاقللری
جمع اولسه لر هیچ بوندن کاملرک و یکترک صورته قادر اولمزلر
که فکر ایده لر و بو تجلینک بشر بر مقعددر دوردی بر صفتدر و باشی
بر موقلردن ابر غرقدر و باشده در و کیزکدر و اول بر مقعدک هر بری
ایشلر و دوکلنه ییتشوب اوسنه دورر و انلرک هر بری اوچر بوغمی وار
و باشی بر معده ایکی بوغمی واردر و اولا انشو بله دوزلمشدرکه ایسترسه بر
دوشره و ایسترسه چیه ایلر و ایسترسه جمجمه ایلر و ایسترسه یومرق
ایلر ودخی الت سلاح دوزر و ایسترسه آچر یعنی ایلر و طوتودورد
ودخی چوق جهتدن ایشه کلور اکرچه عالمک عاقللری ایستسلرکه آخر
وجه فکر ایده لر بو بر مقعدلک یرنه قوماسنده تاکه دوکلی بی صف
اوله یا اوچی بر طرفده و ایکیسی بر طرفده یا بیشی در التی اوله یا دورت اوله

یا اوج بندی که واردر ایکی بند اوله یا درت بند اوله هر نسنه که فکر ایده لر
و سویلیلر دوکلیسی اکسکلکله و جمله دن کاملرک اولدر که الله تعالی
بریمشدر و بو ذکر اولنان ایله معلوم اولور که بر دیجنک علی بو شخصه
محیطدر و هر نسنه یه واقفدر و آدمک اجزاسندن هر جزؤن بویله
حکمتلر واردر هر نه دکلو بر کسنه حکمتلری آرتغرق بیله الله تعالینک
علمنک عظمته اونک یقینی زیاده اولور چونکه انسان کندو حاجتلرینه
نظر ایلیه اول اعضایه و اندن صکره طعامه و لباسه و مسکنه و اونک
طعامنک حاجتی یغموره و یله و بلوده و صوغه و اسیه در و دخی
اول مشغله در ایی صلاحه کورر و اول صنعتلرک دخی حاجتی واردر
دمردن و اغاجدن و بربجدن آلتلره و دخی بونلرک غیری هر نکه واردر
و بو آلتلرک دخی احتیاجی واردر و جهله دوزدکلرینی بلمکه و اول
نظر ایلیه و بو دوکلی دولتی و بردلمش نسنه لری کوره تمام کوزلوجه
اوزره و بونلرک هر بری اولقدر نوعلر که اگر بردلیدی ممکن اولمیه
که کمسنه نک خاطرینه کلیدی و یا کمسنه آنی اینسمکه قادر اولیدی بر طلب
اولمدن و بلمدن دوکلی اونک لطفیله و رحمتیله دوزلمش کورر زیاده
تمام وجه اوزره پس بو مقامدن الله تعالینک بر صفتی دخی معلوم اولدی
که دوکلی اولیانک صفتی الحمد در و اول صفت دوکلی بردلنلره لطفی

ودخی

ورحمتی وعنایتیدر نته کیم بیورمشدر سبقت رحمتی علی غضبی یعنی بنم
رحمتم دوکلی اشیاده غضبمه سابق و غالب اولمشدر و نته کیم رسول الله
صلی الله علیه و سلم بیوردی که الله تعالینک شفقتی قوللرینه آنه لرک سود
امزردقلری اوغلنجغنه اوزرینه اولان شفقتندن ارتوقدر پس کندو دوکلی اولیه
نه تعالینک ازلیتی ظاهر اولدی و دخی کندو اجزاکلک و اطرافکلک چوقلغنده
الله تعالینک علمنک کمالی ظاهر اولدی و اول کرک اولان نسنه لرک جمع
اولمسنده یا ضرورت ایله کرک اوله یا کوزللک و زینت ایچون که دوکلی
کندوکده بردلمش کوردرسن الله تعالینک لطفی و رحمتی ظاهر اولدی پس
نفسی بو وجهله بلمک الله تعالیی بلمکک آیینه سی و کلیدی اولدی
نته کیم الله تعالینک صفتلرن کندو صفتلرکدن بلدک و اونک ذاتنی کندو
ذاتکدن بلدک پس الله تعالینک تنزیهن و تقدیسن دخی بلمک و تنزیه
و تقدیس اولدر که انی بری و پاک قلاسن هر نسنه دن که اکسکلکی و عاجز
و یوز بس اول بریدر اول نسنه لردن که وهمه و خیاله کلور و دخی
بریدر اندن که بر مکانه انی نسبت ایلیه سن اگرچه هیچ بر یر اونک تصرفندن
خالی دکلدر و آدم بو ذکر اولنانک نمونه سنی کندو ذاتنده کورر زیرا که
اونک روحنک حقیقتی که بز اول روحه کوکل دیرز بریدر اندن که وهمه
و خیاله کلور زیرا که انک مقداری و کمیتی یوقدر یعنی انده اولچی و صو

یوقدر ودخی بولندن قبول ایلمز وچونکه بویله اوله انوك رنکی اولمز و
مرتبه‌سنه که انوك رنکی ومقداری اولمیه هیچ بر وجهله خیاله کلمز زیرا
خیاله اول نسنه کلور که کوزلی کورمش اوله یا انوك جنسنی کورمش
اوله ورنکلردن وشکللردن غیری خود کوزلکمکده نسنه
یوقدر واول نسنه که طبع انی تقاضا ایلز نه شی نیجه دردیو انوك
معنیسی اولدر که نه رنکدر ونه شکلدر نیوکمیدر ونیه کیجیدر بس
بر شی که بو صفتلر انده اولمیه اوله رنکدر دیو سؤال ایلمك باطل اولور
اکر دیلرسك که بله سن بر شی اوله ونه رنکدر دیو اندن سؤال الا ممکن بولی
بولی اولمیه کندو حقیقتکه نظر ایله که سنك اول علم ومعرفتکانی اولنك
حقیقتدن قسمت قبول ایلمز ومقدارك وکمیتك وکیفیتك یعنی اولچینك
وصیولك ورنکك مثلا اکا یولی یوقدر اکر کیمسه سؤال ایلسه که روح
نیجه نسنه‌در اکا جواب اولدر که نیجه لکك اکا یولی یوقدر چونکه کندوکی
بو صفتله بیلدك بس بیلکل که حق تعالی حضرتلرینی بو صفتله تنزیه ایدوب
عیب ونقصان ویر رنکی لردن بری لك کورکدر وخلقلر عجبلر که بر شی
موجود اوله نه وجهله نیجه لکسز ونیه لکسز اوله دیو وانلر خود کندولر
ایله در فاما اکلمزلر بلکه آدم کرکندو بدننده طلب ایلسه بیك نسنه بولور
که دوکلی نیجه لکسز ونیه لکسز زیرا کندوده خشم وعشق ودرد ولذت

واردر

واردر ودلسه که بونلرك نیجه لکن ونیه لکن بله عاجز اولور زیرا که بو
شیلرده نیجه لك ونیه لك یوقدر ونیجه در ونه در دیو سؤال اکا یولی یوقدر
بلکه بر کیمسنه که آوازك یا قوقونك یا دادك حقیقتن طلب ایلسه که نیجه در
ونه رنکدر دیو عاجز اوله وبونك سببی اولدر که نیجه لك ونیه لك خیالك
تقاضاسیدر که کوزك کورمکلکدن حاصل اولور بس خیال هر نسنه که
کوزك نصیبیدر انی طلب ایلر واول نسنه که قولاغك حکمنده در آواز کبی
مثلا کوزك انده هیچ نصیبی یوقدر بلکه جمله نیجه لکسز ونیه لکسز اولور
شیلری طلب ایلمك اکا محالدر بر آواز کوزك نصیبی اولمقدن بریدر
نته کیم لون وشکل قولاغك نصیبی اولمقدن بریدر وبونه بو علیندر اول
نسنه که کوکل ایله ادراك اولنور اما که کوکل کندو شیء جمله حواسك نصیبی
اولمقدن بریدر زیرا نیجه لك ونیه لك محسوسانده اولور نته کیم ذکر
اولندی وبونك تحقیقی ونهایتی که واردر معقولات کتابلرنده شرح
اولنمشدر وبو کتابده بو قدر کفایت ایدر ومقصود بودر که آدم کندو
نیجه لکسز لکیله حق تعالی حضرتلرینك نیجه لکسزلکینی بیله ودخی بیله که جان
تنك پادشاهیدر وهر نسنه که تنده انوك نیجه لکی ونیه لکیدر واولدوکی
انوك ملکیدر اما کندو نیجه لکسز ونیه لکسزدر وکذلك بو جمله عالمك
پادشاهی دخی نیجه لکسز ونیه لکسز بیله وهر نسنه که نیجه لکی ونشانکی

واردر محسوسات کبی منده دوکلی آنوڭ ملکیدر وکوکلی تنزیه ایتمکڭ بر نوعی
دخی بودر که انی هیچ بر یره نسبت ایتمك اولماز زیرا دیمك اولماز که کوکل الده در
یا ایاقده در یا باشده در یا غیری یرده در بلکه دوکلی تن ودوکلی اندام قسمت
قبول ایدر وکوکل قسمت قبول ایتمز وقسمت قبول ایتمیندن قسمت قبول
ایلمیندده اولمسی محالدر زیرا اول دخی قسمت ایتمك لازم کلور وکوکل
بو کوکل هیچ بر عضوه تعلق قبول ایتمز هیچ بر عضوانڭ تصرفندن خالی
دکلدر بلکه دوکلی انوڭ فرمانندهدرلر وکوکل دوکلنڭ پادشاهیدر
نته کم دوکلی عالم اول پادشاه عالمڭ تصرفندهدر وکندو ذات پاکی
بریدر اندن که انی بر یره نسبت ایدهلر وبو مقوله تنزیهلك تمامی انکله
آشکارا اولور که خاصیت روحی آشکارا دیهیز واکا خود رخصت
یوقدر ودخی   یعنی نعتقا الله
تعالی خلق آدمی کندو صورتی اوزره دیدکلری کلامڭ تمامی
بونکله آشکارا اولور   چونکه الله تعالینڭ ذاتی معلوم
وندی وانوڭ نجه یکدن ونته یکدن پاکلکی وبریلکی معلوم اولدی
ودخی انوڭ مکاندن بری اولدوغی معلوم اولدی که بو دوکلنڭ کلیدی
آدم کندو نفسنی بیلمکدر بن عنه تعالینی بیلمکدن بر باب دخی قالدی
واول باب الله تعالینڭ کندو مملکتنده پادشاهلق سورمسی نجهدر

ونه وجهلهدر وملکلره نه بیوردوغی وانلرڭ دخی اول بیوردوغی قبول
ایتمسی وملکلرڭ الرنده اولان عالمه بعض ایشلر کوسترمسی وکوکدن یره
فرمان ایندرمسی وکوکلری دور ایتدرمسی ویلدزلری حرکت ایتدرمسی
وبیرامیلنڭ جمیع ایشلرن کوکلره متعلق قلسی ورزقلری کلیدنی کوکه
حواله قلسی نه وجهله اولدوغن بیان ایدر وبو باب بر عظیم بابدر الله
تعالینی بیلمکده وبوکه معرفت افعال دیرلر نته که بوندن ایلرو کچن بابه معرفت
ذات وصفات دیرلر وبو بابڭ دخی کلیدی نفسنی بیلمکدر وسن که اولا
کندو مملکتکده نجه پادشاهلق سوردوکی بیلمیش اولهسن اول پادشاه عالم
مملکتنده پادشاهلغی نجه سوردوکنی نه وجهله سن بیلهسن اولا کندو
اوردوکی بیل وکندودن صادر اولن فعللردن بر فعلڭ نه وجهله صادر
اولدوغن بیل مثلا بر موقع کبی فحکه بر کاغده بسم الله یزمق دلسڭ اول
انی یزمغه میل وارادت ظاهر اولور اندن صکره سنڭ کوکلکده بر حرکت
ظاهر اولور وبو ذکر اولنان کوکل اول ظاهری کوکلدر که اتدندر و سول
سینه کوك صول جانبندهدر ودخی بر جسم لطیف حرکت ایلر کوکلدن دماغه
که طبیبلر اکا روح دیرلر که جمله ادراك قوتلرینڭ اولحاملیدر وبو روح
بو فرقهده ذکر اولنان روحدن غیریدر زیرا که بو حیوانلرده دخی واردر
واولوم اکا یوللی واردر واول بر روح که بز اکا کوکل دیو اد ویرمشز

ونه وجه

ونجيو نلرده بوقدر وهركورلمز زيراكه الله تعالينك معرفتنك مكاني
در پس جونكه بوروح دماغ زيتنه بسم اللهك صورتي دماغدن اوكي
خزينه ده ظاهر اوله كه اول خزينه قوت خيالك يريدر پس اول حينده
دماغدن براز شول يكيرلره اولاشور كه دماغدن نظره كلمشلردر و
جمله اطرافه يتشمشلردر و برمقدارك باشلرينه بعلمشلردر ايكلركبي اول
ايكلري اول كمسنه نك قوللرنده كه غايت ضعيف اوله كورمنا اولور بر
اول يكيرلر قبلده اندن صكره برمقلر اوجنه لرده در برمقلر دخي
قلم قبلده در قلم دخي مركبي قبلده در پس بسم اللهك صورتي اول اسلوب اوزره
دخيال خزينه سنده وار در كاغد اوزرينه ظاهر اولور حواسك
بردميله خصوصا كوز اول جمله دن ذكر برمقده اكثر احتياج اكا در
پس بيته كه بو قسم اسبابلرك اولنده بر ميل اولور كه اول ميل سنك كوكلكدن
ظهور بولور كذلك دوكلي اسبابلرك دخي اولي الله تعالينك صفتلرندن
بر صفت در كه اندن ارادتله تعبير اولور ونيته كه اول ميل و ارادتك
اول اثري سنك كوكلكده ظاهر اولور واندن واسطه سيله اوزكه
يرلره دخي يتشور كذلك حق تعالينك دخي ارادتنك اثري ابتدا عرشده
ظاهر اولور اندن صكره غيري يرلره يتشور ونيته كه بر جسم لطيف وار در كه
بخار كبي كوكل طمرلرندن بوللرندن بو اثري دماغه يتشدورر و بو جسم

لطيفه

لطيفه روح ديرلر كذلك حق تعالينك بر جوهر لطيفي وار در كه اول
اثري عرشدن كرسيه يتشدرر واول جوهره فرشته ديرلر ودخي روح
ديرلر وروح القدس دخي ديرلر ونيته كه اثر كوكلدن دماغه يتر ودماغ
دخي كوكلك الي التنده در والك حكمنده وتصرفنده در كذلك اثر اول عرشدن
كرسيه يتشور وكرسي عرشك التنده در ونيته كه بسم اللهك اثري كه سنك
فعلك اوليسه كركدر واول صورتي سندن صادر اوليسه كركدر واول
صورتي برموسنك مرادكدر دماغده اولن خزينه اولده وفعلك دخي
اكا موافق ظاهر اولور كذلك عالمده جمله واقع اولوب ولاجق اشيانك
صورتلرينك نقشي اولا لوح محفوظ ده ظاهر اولور ثانيا خارجده وجود
بولورلر ونيته كه دماغده اولن قوت يكيرلري قبلده در تاكه يكيرلر دخي
الي ويرمقلري قبلده در كذلك اول جواهر لطيفه كه انلره ملكلر ديرلر يلديزلرك
واسطه سيله ودخي انلرك ضيالرندن حاصل اولن ايكلرك واسطه سيله
يرده اولان اثرلرك طبيعتلرن قبلده در كه اول طبيعتلره چار طبيعت ديرلر
كه انلر اسيلك وصوقلق ويشلق وقرولق در نيته كه قلم مركبي طاغدر و
جمع ايدر تاكه بسم اللهك صورتي ظهور بولور كذلك بو اسيلك وصوقلق
وصوو طپرق دخي دوكلي مركبات ولنلرك آثارلرن تحريك ايدوب قبلده در
تاكه اشيا وجوده كله ونيته كم كاغد مركبي قبول ايدر تاكه جمع اوله

شول آدم کی مرکب کاغدک اوزرینه صالحه کذلک مرکب اولور طبیعتلرک
دخی یاشلیغی شکللرینی قبول ایدیجیدر وقورولغی اولشکللری صقلیجیدر تاکه
اولشکللری بونلر لمعه قومیه ذیراکه اگر یاشلیق اولمسه شکل قبول ایتمزدی
واگر قورولق اولمیدی شکل باقی قلمزدی ونیته کیم قلم کندو ایشنی تمام
ایلدی وحرکتنی بتشه ایلدی بنیم اللهدن صورتی اول خیال خزینه سنده
اولکی نقش اوزرینه ظاهر اولدی کوزلرک کورمی معاونتیله کذلک
ایسیلک وصوقلق دخی بو مرکب اولان اشیانک آنلرین ملکلرک
یردی میله قیلدهدر تاکه حیوانلرک ویردی بتن اونلرک صورتلری
دنیاده ظاهر اولور اولصورته موافق که لوح محفوظده واردر و
نیته کیم جمله بدننده واقع اولان اینلرک ابتداسی کوکلدن قوپر واندن جمیع
اعضایه طاغلور کذلک عالم اجسامده جمیع اینلرک ابتداسی عرشده
ظاهر اولور ونیته کیم بو خاصیت که انی اول قبول ایلین کوکلدر واندن صکره
قبول ایلین آنونک التی یاننده اولان عضولردر ولکن اول خاصیتی کوکله
نسبت ایدرلر تاکه بس کندو کوکلده ساکن اولدوغی معلوم اوله
کذلک جمیع عالمده اولان حکم وتصرف که عرش واسطه سیله در عرشه
نسبت ایدرلر تا ظن اولنه که اول تصرف ایدن کسه عرشده ساکندر
ونیته کیم سن کوکلوکه غالب اولهسن وکوکلک ایشنی راست اولهدوکی

مملکت

مملکت تدبیرن اتمکه قادر اولورسن کذلک الله تعالی عرشی بو شغله
عرشه غالب اولمشدر وعرشی راست طوتمشدر تاکه دوکلی مملکت
تدبیری برلو یرنده اولمشدر وبو خصوصده عبارت بو وجهله اوزره
کلمشدر   یعنی الله تعالی غالب اولدی
عرش اوزرینه جمیع امری تدبیر اولدوغی حالده ودخی بلکل که بو دوکلی
حقیقتدر واهل بصیرت مکاشفه ایله کشف ومعلوم اولمشدر
وتحقیق بو معانی بیلنمشدرکه   یعنی تحقیقا
الله تعالی خلق ایلدی آدمی کندو صورتی اوزره وتحقیق بلکل که پادشاهی
وپادشاهلغی پادشاهلردن غیری کمسه بلمز اگر سکا پادشاهلق
ویرمیلردی کندو مملکتک اوزرینه وبر مقدار نمونه ویرمیلردی الله
تعالینک ملکندن ومملکتندن هرکز الله تعالیی بلمکه قادر اولمیدک
بس شکر ایله اول پادشاهه که سنی برتدی وپادشاهلق ویردی ومملکت
ویردی کندو مملکتک نمونه سی اوزره وکوکلدن سکا عرش قیلدی روح
حیوانیدن که انوک ظاهر اولمق یری کوکلدر سکا اسرافیل ویردی
ودماغدن سکا کرسی ویردی وخیال خزینه سندن لوح محفوظ
ویردی وکوزدن وقولقدن وسایر حواسدن فرشته لر ویردی
ودماغ قبه سندن که سکزلرک ظاهر اولمق یریدر سکا کوک ویلدزلر

ویردی و بر مقعددن و قلمدن و مرکبدن سکا مسخر اولمش طبیعتلر ویردی
و نفسکی نیجه بکسیز و نیجه بکسیز ایتدی و دوکلیسندن اوزرینه پادشاه
قلدی و سکا دیدی کیم زینهار کندو نفسکدن و پادشاهلغکدن غافل
اولمه که سنی یرادیجیدن غافل اولمش اولورسن

یعنی که الله تعالی آدمی کندو صورتی

اوزره خلق ایتمشدر یعنی کندو نفسکی بیل یا انسان تا که ربکی بیله سن
پس بو جمله‌دن که انسانک پادشاهلغی ایله اول پادشاهلر پادشاهنک
پادشاهلغنک کیفیتلری بری برینه مقابل و برابردرلر اولدی پس
ایکی عظیم اشارت حاصل اولدی بری آدمک کندو نفسنه و اعضاسنه
قوتلرینه و صفتلرینه تعلقی و صفتلرینک و قوتلرینک کوکله تعلقی
نه وجهله اولدوغنه علمدر و بو علم خیلی مفصل علمدر که بو علمک
مختصر کتابده شرح اولنمغه قابل دکلدر و اول علملرک بری دخی پادشاه
عالملک مملکتنک فرشته‌لرینه تعلقنه و فرشته‌لرک بری برینه تعلقنه و
کوکلرک و عرشک و کرسینک اول فرشته‌لره تعلقنه علمدر و بو دخی
اوزون علمدر و مقصود بوندن اکا اشارتدر که اول کمسه که زیرک
اوله بو جمله‌یه اعتقاد ایلیه و الله تعالینک عظمتنی بو جمله ایله بیله
و اول کمسنه که احمق اوله بو مقداری الدبیله که کندو نیجه غافلدر و نه مرتبه‌ده

مغبوندر

مغبوندر که بو سنجلین جمال و کمال صاحبی کمسنه‌نک مطالعه‌سندن
محرومدر که اول کندو نفسیدر پس حضرت الوهیتک جمالندن بو نیجه
کمسنه نیجه خبردار اوله و بو مقدار که دینلدی اول جمله‌دندر که
خلق بلکه قادر اوله که اوزرینه‌در پس خلق فهم ایتدوکی مرتبه‌ده معلومدر
که انوک حالی نیجه‌در اول بیچاره محروم و مرحوم حکیم و منجم
که بو جمله ایشلری اشیانک طبیعتلرینه و یلدزلره حواله قلدیلر انلرک
مثلی شول قرنجه کبیدر که بر کاغذ اوزره کیدرکن یازو یازلدوغن کوره
کاغذه نظر ایلر کوردکه قرزمق اوزره‌در و انوک اوزرینه نقش واقع
اولمق اوزره‌در پس بونجه‌دن دقتله نظر قلدی اوجی کوردی شاد اولوب
ایدر که بو ایشک حقیقتن بلدم و بو تشویشدن قورتلدم که نقاشلغی قلم
ایلرمش دیر و بو قرنجه علم طبیعی بلن حکیم مثالنده‌در که اول سبیلدن درجه
آخیرده اولندن غیری نسنه بلمدی پس بر قرنجه دخی که انوک کوزی دخی
آچغرقدر و مسافه‌یی دخی ارتق کوردر اول بر قرنجه‌یه ایدر که یولدن پس
بوراکده خطا ایلدک بن قلمی عاجز و مسخر کوردم و بوندن غیری نسنه
کوردم که اصل بو نقاشلغی اول ایلرده‌در و بو جمله‌یه شاد اولور و ایدر که
حقیقت بودر که بن بلدم که نقاش بر مقداردر قلم دکلدر و قلم دخی انکا مسخردر
و بو قرنجه منجم مثالنده‌در که انوک نظری بر مقدار اوزون کیتدی و کوردی که

طبیعتلر یلدزلره مسخردرلر ولکن یلدزلر دخی فرشته لره مسخر اولدوغن
بیلدی واندن یوقرو اولان درجه لری بولدی ونته کم بو تفاوت مجمله
حکمتک مابیننده عالم اجسامده واقع اولدی کذلک اول کمسه لر که عالم
ارواحه ترقی قیلدیلر وعالم اجسامدن خارج بعضینه واقف اولدی
وکبیر درجه اوتله تنزل ایلدیلر واندن اوزرینه عالم ارواحده معراج
بولی بعد اولدی وعالم ارواحده که اول عالم انواردر بونک کبی
عقبه لر وپرده لر چوقدر بعضینک درجه سی یلدزلر کبیدر وبعضینک
آی کبیدر وبعضینک کنش کبیدر وبو معراج ترقیلری او کمسه لره در که
آسمانک ملکوتن یعنی ملکن انلره کوستره لر نته کم حضرت خلیلک
حقنده خبر ویردی وبیوردی

یعنی بز ابراهیمه دین حقنده ادراک وبصیرت ویردوک
کزکبی یه کوستردوک اکا کوکلرک ملکنی وبو احادیثده که رسول علیه
الصلوة والسلام بیوردی [illegible]

یعنی تحقیقا الله ایچون یتمش حجاب واردر نوردن وظلمتدن اکر الله
تعالی و اول حجابلری اچه ایدی انوک جلالی وعظمتی یندوریدی جمیع
کندویه نظری یتشن کمسنه لری وبونک شرحی مشکوة الانوار ومصفاة

اسرار

الاسرار نام کتابده ذکر اولنمشدر اندن طلب اولنه ومقصود اولدر که
بیله سن که حکیم ترسنه نیک اسیلکه وصوفلغه حواله ایلدیکی راست سویلدی
که اکر انلر ارایرده اسباب الهی اولمیدی لکن علم طب باطل اولیدی ولکن حکیمک
خطاسی اول وجهدندر که کوزی مختصر ایدی یولده اتلوق قیلدی واول مرتبه ده
قالدی وبو ادنی مرتبه یی اصل بیلدی مسخر لکن اولدوغن بیلمدی واولوق
صنیعنده متکاثرلکن اولدوغن بیلمدی بالخصوص که اول جمله ده متکاثرلکن
اک ادناسیدر که یری اتشکده تعلیلنی صفیدر ومنجم که یلدزی سببیدن
ارا سنده ذکر ایلدی وسبب طونیدی راست سویلدی اکر بو بله اولمیدی
ایچه ایله کوندز برابر اولیدی زیرا که کونش بر یلدزدر که عالمه ایدنلق و
اسیلک ایندندر ویازله قیش برابر اولیدی زیرا که یازک اسیلکی اندندر
که کوکلک ورتنه سنده کلور ویابن اولور وقیشده اراغ اولور واول الله
تعالی که کونشی اینی وروشن ومغه قادر اولدی عجبمیدر که زحل یلدوزینه
اینی وقوتی ویره وزهره یلدزینه اینی ویرده بو سوزلرک هیچ مسلمانلغه
زیانی یوقدر اما منجمک غلطی بوراده در ایدیکه یلدزلری اصل وحواله ایلدیکه
یرقلدی وانلرک مسخر اولدقلرن کورمدی ودخی [illegible]
[illegible] والنجوم مسخرات بامره کلامنک مضمونن بیلمدی یعنی کونش وای کندو
بعلرنده سیرلری حسابیله در وکونش وای ویلدزلر مسخرلردر اولـ

الله تعالینك امرینه ومسخر دیو ایشه طوتلمشه دیرلر بن کونشله آی
کندو قتلرندن ایش ایدیجی دکللردر بلکه ایش ایشلکه طوتلمش
خدمتکارلردر بو خصوصده عامل وموکل اولر فرشته لر جانبندن
بنه کم سکیزلر اعضایی تحریك ایتمکده دماغده اولر قوت خیال جانبندن
قوللنلمشلردر ویلدزلر دخی ادنی خدمتکارلردندر ولی فی الجمله مقبوللر
دندرلر اولدرت طبیعت کبی صف نعالده اولنلردن دکللردرلر زیرا
که انلرك ادنی مسخر اولنلردر کا بنده قلم ادنی مسخر اولدوغی کبی متاع
علو اراسنده اکثر خلق بو ذکر اولنان کبیدر دوکلیسی
برجهتدن راست سویلمشلردر ولکن برشینك بعضین کوردلر صنورلر
که دوکلیسین کوردلر وانلرك مثلی شول کورلر طایفه سی کبیدر که ایشتدیلر
که شهرلرینه فیل کلمشدر بس انی بلمك ایچون کتدیلر شول دم که ملاقی
اولدیلر اللری ایله یوقلدیلر شول کمسنه که انوك الی فیلك اباغنه
طوقندی ایتدی که فیل بر بیوك دیرك کبیدر واول کمسه که انوك الی
دیشنه طوقندی ایتدی که فیل انجه راك دیرك کبیدر واول کمسنه نك
الی که قولاغنه طوقندی ایتدی که فیل بر کلیم کبیدر پس بونلرك دوکلیسی
راست سویلدیلر برجهتدن وخطا ایتدیلر برجهتدن زیرا صندیلر
که فیلك جمله سین بلدیلر حال بوکه بلممشلر ایدی وکیرو بویله در منجم وحکیم

هر بیرینك کوزی حضرت الوهیتدن خدمتکارلرندن بیرینه طوتلمش اولدی
وانوك سلطنتنه وغلبه سنه تعجب ایلدی قالدی وایتدی وار ایسه بادشا
بو کندودر بر هذا ربی دیدی تا بر کمسنه که اکا کیرو یول کوستردیلر و
دوکلنك نقصانین کوردی وانلرك ما وراسنده بر غیری نسنه کوردی
وایتدی که بونلر غیرك الی التنده در وهر نسنه که غیرك الی التنده اولور

خدا لغه لایق دکلدر   دیدی یعنی بن سومزم ومعبود
ایدنمزم شول دایم اولمیانلری   یلدزلر وطبیعتلرك

وفلك الکواکب بر حجره نك مثالی که اول بر حجره اون ایکی قبه در وعرش که
جمله نك اوستنده در برجهتدن پادشاه مثالنده در که انوك بر
خاص حجره سی اوله که انوك وزیری اول حجره اوزره اوله وچوره
اول حجره نك چار طرافنده اون ایکی حجره سی اوله وهر حجره ده اول وزیرك
بر نایبی اوتوره ویدی ایلچیلری اتلو نجوملرك طشره سنده اولوب
حجره لرك اطرافن طولشورلر وزیرك هر بیوردوغی که وزیردن انلره ایرشور
اوله دکلو قبول ایلدیلر ودرت پیا بو یدی ایلچیلری اتلونك
الی التنده طورمشلردر وبو درتك دخی اللرینه درت کمند
ویرلمشدر تاکه اول کمندی صالوب فرمان اوزره بر طایفه یی
حضرته چکرلر وبر طایفه یی دخی حضرتدن اراغ ایدرلر وبر طایفه یی

خلعت ویره‌لر وبر طائفه‌یه عذاب قیله‌لر پس عرش اول بحره خاص درکه
مملکت دنیری اولان ملك مقربك مكانیدر وفلك الكواكب اولجار طاقدر
اون ایکی برج انده اون ایکی بحره‌در وزیرك نایبلری غیری فرشته‌لردر
که انلرك درجه‌سی اول مقربلرین فرشته‌دن اشغه‌در وانلرك هر
بریسنه برایش اصمرلنمشدر ویدی یلدزکه انلر آی وعطارد وزهره
وکنش ومریخ ومشتری وزحلدر یدی النودرکه ایشلرکی بو بحره‌لره
چوره سن طولشرلر واول بحره‌لرك هر بریندن انده بردرلو امر تنور
واول درت نسنه‌که انلره چار عنصر دیرلر انلر اود وصو ویل وطپراقدر
درت بیاخشکارلردرکه کندو وطنلرندن سفر ایتمزلر ود درت
طبیعت که اسیلق وصوقلق ویاشلق وقورولقدر درت کمندکیدرکه
اول بیالرك الرنده‌در مثلا اکر بر کمسنه که یوزن بو دنیادن
دوندرسه وبیغو وقورخو اکا غالب اولمیه ودنیانك نعمتلری
انوك کوکلنه خوش کلمز اولسه وانی آخرت قیغوسی طوتسه طبیبلر ایدرلرکه بو
اول خسته‌لکدرکه اکا مالیخولیا دیرلر وانوك علاجی طبخ افتیمون دیرلر
وحکیم ایدرکه بو مرضك اصلی اولدرکه طبیعتدن بر قورولق قلقوب
دماغه غالب اولور وبو قورولغك سببی بتن هواسیدر تاکه بهار کلیه
وهوانك رطوبتی غالب اولمیه بومرض اصلاحنه کلمز ومنجم ایدرکه

بومرض برسودادر اکا یتمشدر وسودا عطاردن حاصل اولور
اول وقت که مریخله انوك نامبارك مشاکله‌سی اوله پس تاکه عطارد
سعدلرك مقارنتنه یا انلرك تثلیثنه ایرشمیه بو حال اصلاحه کلمز
وبونلرك دوکلیسی راست سوزلردر ولکن
یعنی انلرك علمده یتیشدکلری ایلوق بودر اما اول کمسه‌که حضرت
ربوبیتده انوك سعادتنه حکم ایتمش اوله‌لر واول ایکی ایش بیلجی ایش
ادلری که عطاردله مریخدر علی التعجیل صالرلر تا درکاه پیاده‌لرندن
بر پیاده که اکا هوا دیرلر قورولق کمندن صلوب اول کمسنه‌نك
باشنه ودماغنه برغه‌لر وانوك یوزینی دوکلی دنیا لذتلرندن
دوندره وقورخو وغصه قیغوسی ایله وطلب وارادت یوللریله
انی حضرت الوهیته دعوت ایلیه‌لر بونه علم طبده ونه علم حکمتده
ونه علم نجومده واردر زیراکه بو نبوت علمنك دریاسندن حاصل
اولور واول دریا جمیع اطراف ممالکی وحضرت ربوبیتك
دوکلی عاملرین وایشلرین وخذمتکارلرین احاطه ایلیوب قلمشدر
وجمله سن بیلورکه هر کمسنه قنقی ایشه ایجوندر ونه یوزدن حرکت
ایدر وخلقی نه یرده دعوت ایدرلر ونه یردن الیقورلر پس بوندن
هر بری یعنی طبیب وحکیم ومنجم اول نسنه که دیمشلردر درست

بومرض

دینلمزدر ولیکن پادشاهک مملکتنک بیرندن و مملکتنک جمله اولرندن
بیرندن خبرلری اولمشدر و نحن سبحانه وتعالی بو طریق وزره بده
وسود اودر دو محبتله خلقی کندو حضرتنه دعوت ایلر وایدر که
اول خسته لک دکلدر بلکه بزم لطفمز کمهدیدر که اولیامزی
اونکله کندو مابیننه دعوت ایدرز
یعنی حقیقتا بنده حواله اولنمشدر
انبیایه اندن صکره اولیایه اندن صکره انلره مشابه اولنلره مرتبه
مرتبه پس انلره حسته کوزیله نظر ایلمیه که انلر بزم مقبوللرمزدر
نازل شانینده در یعنی حسته اولدم سن بنم حالم
صورمغه کلدک دیمک اولور پس بو ذکر اولنان مثال آدمک کندو
بدننک بحر و شنده اولان پادشاهلغنک طریقیدر ایله اولسه بو معر
دخی آدمک کندو نفسنی بلمکدن حاصل اولور پس بو سببدن نفسی بلمک
عنوان قول قلندی تمیدی انولک وقتیدر که سبحان الله
والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر معنیسین بلکه سن بن معلوم
ونه که بو درت کلمه مختصردر که الذی بلکی بونلر جامع در مثلا
بونکه کندو تنزیهکدن الله تعالینک تنزیهن بلدک پس سبحان الله
معنیسن بلدک زیرا سبحان الله بن الله ی تنزیه ایدرم تنزیه ایتمکله دیمکدر

وحونه

وچونکه کندو پادشاهلغکدن الله تعالینک پادشاهلغن بیلدک که جمله
سببدر و واسطه لر اکا مسخردر قلم کاتبه مسخر اولدیغی کبی الحمد للهک
معنیسن بیلدک زیرا چونکه اندن غیری هیچ نعمت ویریجی یوقدر بر
حمد و شکر اندن غیریه اولماز وچون بیلدک که اندن غیری هیچ
کمسنه بیورق بیورمق یوقدر لا اله الا الله نه ایدوکن بیلدک پس تمیدی
انولک وقتیدر که الله اکبر کلیه سن و بیله سن که بو دوکلی بیلنز
اولاسن هنوز الله تعالیدن هیچ نسنه بلمش سن زیرا که الله تعالی
اندن اولودر که خلق انی کندو نفسلرینه قیاس ایتمکله بیلمکه قادر اوله لر
پس الله اکبرک معنیسی اولدر کلدر که الله تعالی اوزکه لردن بیوکدر دیمک اوله
زیرا انولک وجودی قتنده هیچ غیری نسنه نک وجودی یوقدر تاکه الله اندن
اولو اوله زیرا که دوکلی موجودات انولک وجودینک نوریدر وکونشک
نوری کونشدن غیری نسنه دکلدر تادیمک جایز اوله که کونش کندو
نورندن بیوکدر بلکه الله اکبرک معنیسی اولدر که الله تعالی اولودر
اندن که قیاس عقلله آدم انی بلمکه قادر اوله معاذ الله که الله تعالینک
تقدیسی و تنزیهی آدمک تقدیسی و تنزیهی کبی نته اولور که اولیا کندو
ویریدر جمله یرندقلرینه بکزمکدن تا انسانه وارنجه دک ومعاذ
الله که انولک پادشاهلغی آدمک کندو بدنینه اولان پادشاهلغی کبی

عجز اولور وانوڭ صفتلری مثلا علم كبی وقدرت كبی آدمڭ كندو
صفتلری كبی عجز اولور كه بودوكی آدمڭ صفتلری وپادشاهلغی
بر نمونه در كویاكه حضرت الوهیتڭ جمالندن بر مقدارینه آدمڭ
عاجزلغنه كوره آدمده حاصل اولمشدر وبو نمونه نڭ مثالی انوڭ
كبی در كه اكر بر صورسه لر كه بكلكڭ وپادشاهلغڭ وملكت صقلمغڭ
لذتی نه در دیو جواب ویرورز كه انلرڭ لذتی چوكان اوینمق و
طوپ اوینمق كبی در زیراكه اول صورن كسه نڭ بولدیغندن غیری
لذت معلومی دكلدر وهر نسنه كه اول كسنه ده اولمیه اولی قیاس ایله
بیلمكه قادر دكلدر ومعلومدر كه سلطنت لذتنڭ چوكان اوینمق
لذتیله هیچ مناسبتی یوقدر ولكن فی الجمله لذت وشادیلق آدی
بواكیسنده بولندی بس آدده فی الجمله برابر اولدیلر وبو جهتدندر
كه بو نمونه هم بن اوغلنجغه اكلتمق ایچون لا یقدر غیری لایق دكلدر
وبو ذكر اولنان جمله تفصیللری ومثاللری دخی هب بویله بیل بس
الله تعالینی كمال حقیقتیله بلمزلر الا ینه الله بیلور [illegible]
الله تعالینی بلمكڭ شرحی اوزوندر بس بو غلبی مختصرده تفصیل
اولنمق ممكن اولمازدی وانسانڭ قدرتی اولدوغنجه الله تعالینڭ معرفتنڭ
تمامنی طلب ایتمكه تنبیه ایلمكده وقدر مقدمه بودكلو كفایت ایدر زیراكه
سعادتڭ تماملغی بو معرفتڭ تماملغی ایله در بلكه آدمڭ دوكلی سعادتی
همین الله تعالایی بلمكده وقوللقنده در وعبادتنده در اما معرفت
آدمڭ سعادتی اولدوغی بوندن اول ذكر اولندی اما عبادت وقوللق
آدمڭ سعادتنڭ سببی اولدوغنڭ بیانی اولدر كه چونكه آدم اولنجه
آخركاری حقه اولسه كركدر [illegible] یعنی رجوع ایتمك
وكیرو دونمك الله ه در وهر كسنڭ كه طوراغی وقراری بر كسنه ایله
اولسه كركدر انوڭ سعادتی اولدر كه انوكله آشنا اوله وهر مرتبه
كه دوستلغی زیاده اوله سعادتی دخی زیاده اولور زیرا محبوبڭ لذتی
مشاهده سی انوڭ عرقی اولور والله تعالینڭ دوستلغی كوكله غالب
اولمز الا الله تعالایی بلمك ایله اولور وانی چوق ذكر ایدوب اكمك ایله
اولور زیراكه هر كسه كه هر كسه یی دوست طوته انوڭ ذكرینی چوغ
ایدر بس كركدر انوڭ ذكرینی چوغ ایده تا لاجرم انوكله دوست اولور و
بوسببدندر كه الله تعالی داود علیه السلامه وحی ایلدی وبیوردی
[illegible] یعنی كه سنڭ چاره ڭ بنم وسنڭ ایشڭ بنم ایله در
بر ساعت بنم ذكرمدن غافل اولمه وبنم ذكرم كوكلكده آنوكله غالب اولور
كه عبادت اوزره دایم اوله سن وعبادتڭ فراغتی وحضوری
اول وقت بولورسن كه شهوت علاقه لری سندن كیتمش اوله وعلاقه

سعادت

شهوت سندن اول وقت کیدر که معاصیدن آل قلدره سن پس
معصیتدن آل قلدرمق کوکلک خالی اولمسنک سببیدر وطاعتی یسنی کوندند
الله تعالی‌یه اکمللغک وذکرک چوق اولمسنک سببیدر وبو ایکیسی شولـ
محبتک سببیدر که اول تمام سعادتدر وانلرک مدحنده بیکله تعبیر اولنور
ندکه الله تعالی بیوردی

یعنی تحقیقا افلح بولدی شول کمسنه که پاک اولدی کفردن وسایر
گناهلردن وذکر ایلدی دلیله وقلبیله کندو مولاسنی پس نماز قلوب
عبادت ایلدی ونیته کیم علمالردن هر بری طاعت اولمغه لایق دکلدر بلکه
بعضیسی لایقدر کذلک دوکلی شهوتلردن دخی الجمکک ممکن دکلدر
ویاخود مناسب دکلدر زیرا اکر طعام یمسه هلاک اولور واکر
جماع ایلمسه نسل کسیلور پس شهوتلرک بعضیسندن الجملو وبعضیسن
اینتلمودر واوندام ایلیوب کوکلوسن وکوکرن ایرمق کرک وبو اندام دخی
ایکی حالدن خالی دکلدر یا بودرکه آدم کندو هواسی وعقل وفکری ایله
اختیار ایلیه یا غیری طریق ایله اختیار ایلیه ومحالدرکه یالکوز کندو
اختیاری وسعیی ایله اوله زیرا که هوا اول کمسنک اوزرینه غالب اوله
هیچ چقلق بولی کاکیزلو اولور وهر نسنه که انوک مرادی اوله اکا
صواب کورینور پس کرکدرکه اختیارک بولاری انوک الندن اوله

بلکه غیری کمسنه الندن اوله وبو خصوصه دخی هر کمسنه لایق دکلدر بلکه
خلقک غایت بصیرتلوسی کرکدر که انلر نبیلردر پس صوری شرع شریفه
تابع اولمق ودخی شریعتک احکامنه مداومت ایتمک سعادت یولینک
لازملرندن اولور وقوللغک معنیسی بو ذکر اولنانلردر وهر کمسنه که
کندو تصرفی وفکری ایله شرعک صنورلرندن تجاوز ایلیه لاجرم
هلاکه قریب اولور وبو سببدندرکه حق تعالی بیوردی

[illegible] یعنی اول کمسنه که الله تعالینک تعیین
ایتدوکی صنورلردن تجاوز ایتیه تحقیقا کندو نفسنه ظلم ایتمش
اولور [illegible] اول کمسنه لرکم مباحیلردر یعنی حرام حلالدر دیوجلر
دور اول کمسنه لر الله تعالینک صنورلرندن چقمشلردر انلرک جهلی
وشبهه‌سی بیدی وجهدندر اول ایکی وجه اول طایفه‌نک جهلیدر که
الله تعالی‌یه ایمانلری یوقدر زیرا کانی وهم وخیال یولندن طلب
ایلدیلر وانکوز بنه لن وبعضیلری دیدیلر چونکه بولمادیلر انکار ایتدیلر
وجمله اشلری طبیعته ویلدزلره حواله ایتدیلر والله کمان ایتدیلر که
ادمک شخصی وغیری حیوانلر وبو عجایب عالم بودوکلی حکمتلر وترتیبلر
کندو کندوسندن ظاهر اولمشدر یا ازلدن وار ایدیلر یا بر فعل
طبیعی اولدر که کندو کندولردن بعض اولدیلر غیری شیئه نسبتنه تاخر

قبل اولندیغی وار طائفه نك مثالی شول كمسنه كبیدر كه بر خوب یازلو
خط كوره وكمان ایلیه كه بو كندو كندودن یازلمشدر قدرت وعلم
وارادت صاحبی اولر كاتبك یازمسی ایله دكلدر یاخود بو خط تا
ازلدن بویله یازلمش ایدی دیو كمان ایلیه وبر كمسنك كه كوزلكی بودرجه
اوله شقاوت یولندن اولكیرو دونمز ومنتهك وحكمتك غلطلرینك
سببی بو فرقه ده ذكر اولنمشدر ایكنجی وجه بر طائفه نك دخی آخرتی
بلمدكلریدر انلر شویله كمان ایلدیلر كه آدم اوت كبی بتر واوت كبی
بتر سایر حیوانلر كبی چونكه وفات ایلیه نه عذاب اولور ونه ثواب
بلكه یوغ اولور كیدر وبو جهل اول كمسنك جهلیدر كه كندو نفسنی
بلمز وكندودن اولقدر نسنه اكلمز كه كاووخردن ونباتاتدن
اكلمشدر واول روح كه حقیقت آدمیدر انی بلمز كه اولمیجیدر
هركز اولمز ولكن لباس بدنی اندن كیدر والور كه اكا اولوم دیرلر وبو بعثك
حقیقتیدر دنیی عنوانده كلورز ان شاء الله تعالی اوچنجی وجه اول
كسنه لرك جهلیدر كه انلرك الله تعالی یه وآخرته ایمانلری واردر ایمان
ضعیفله ولكن شریعتك معنیسن بلمشلردر وایدركه الله نك بزم عبادتمزه
نه احتیاجی واردر وبزم معصیتمزدن نه زحمت چكر كه اول پادشاه در
خلقك عبادتندن غنیدر وعبادتله كناه انك یانده برابردر حاله

بوكه

بوكه تجاهلر خود قرآن عظیمده كوردلر كه بیورمشدر

یعنی اول كمسنه كه پاك اولور پاك

اولمز الا كندو نفسی ایچون واول كمسنه كه غزا ایدر غزا ایتمز الا كندو نفسی
ایچون پس بو بحث شریعتی بیلمز شویله صنور كه معنیسی اولدر كه
ایشتدوكی ایشك فائده سی الله ایچوندر كندو ایچون دكلدر وبو كمسنه
اول كبیدر كه بر خسته كه پرهیز ایلمز وایدر كه طبیبه اندن نه فائده
ونه زیان واردر كه بن انك بیوردیغن طوتم یا طوتمیم بو سوز كرچكدر
طبیب انك پرهیز ایتدوكندن وایتمدوكندن غنیدر ولكن وزیت
هلاك اولور طبیبك انك پرهیزنه اولدوغی جهتندن دكل ولكن
اول جهتندن در كه انك هلاكنك یولی پرهیز ایتمك ایدی وطبیب
انی دلالت ایتدی ویول كوستردی دلالت ایدنه اندن نه زیان واردر
فاما اوزی هلاك اولور وبنه كم بدن خسته لیغی بو جهانك هلاكنه
سببدر ودرمان وپرهیز ایلمك بدنك صغلغنه سببدر ومعر
وپرهیزكارلق دخی كوكلك سلامتنه سببدر

یعنی خلاص بولمز الا اول كمسنه كه الله تعالی یه كافر ولقد

وجمله كناهلردن پاك اولمش قلبله كلدی دردنجی وجه بو طائفه نك
جهلیدر شریعته آخر جهتدن كه دیدیلر شرع بیوردی كه كوكلی شهوتدن

وخشمدن ورپادن پاك ايلك وممكن دكلدر كه پاك اوله زيرا آدمي
بولردن پرتمشلردر بو همان آكا بكزر كه بر كمسه قره كلبي آق ايتمك دليه
پس آنك بوني طلب ايتمكلكنه مشغول اولسي محالدر وبو احمقلر بيلمزلردر
شرع انى بويورمشدر بلكه بويورمشدر كه خشم وشهوته ادب ويره لر
وانلري شويله طوتلر كه شريعته وعقله غالب اولميلر وسركشلك
ايلميلر وشريعتك صنورلرن صقلنك وكناه كبايردن اراغ اولك
تاكه كناه صغايري سزدن عفو ايليه لر وبو مرتبه خود ممكندر و
چوق كسنه بوكا ايرشمشدر ورسول عليه الصلوة والسلام بويورمشدر
كه سزده خشم وشهوت كركدر بو حال بوكه كندولر طوقوز خاتون
طوتردي وايدردي كه بن بشرم اغضب كما يغضب البشر يعني غضب
ايلرم سائر بشر غضب ايلدوكي كبي ودخي الله تعالى بويوردي
يعني حضرت حاضر لندي اول كمسه لر ايچون كه غضبلريني
هضم ايليوب نفسلريني كيدرلر مع هذا قدرتلري دخي وار ايكن پس
حق تعالى ثناسي شول كمسنه اوزرينه قلدي كه غضبي هضم ايليوب نفسني
يكه اول كمسنه يه ثنا قلدي كه انك هيچ اوكه سي اولميه بشنجي
وجه شول طائفه نك الله تعالى بيلمدوكلريدر كه انلر الله كريم ورحيم
در ونه هر نه صفتله اولسون بزه اول رحمت ايلر ديرلر وبيلمزلر كه كريم

رحيمدر شديد العقاب دخي در وكورمزلر كه چوق خلقي بو دنياده
بلاده ومحنتده وآجلقده طوتر باخصوص كه كريم ورحيم در
وبيلمزلر كه تاكه اكين اكميه لر وتجارت ايتميه لر مال اله كورمز وتاكه
جهد ايتميه لر علم اوكرنمزلر وهركز دنيانك طلبنده اكسك قومزلر
والله رحيمدر اكين اككسزين وتجارت ايتكسزين رزق ايرشدرديمزلر
باخصوص كه الله تعالى بزم رزقلرينه كفيل اولمشدر وبويورمشدر .
[illegible] يعني بر حيوان يوقدر الا انك رزقي الله اوزرينه در
وآخرتنا ايشني عمله حواله ايتمشدر وبويورمشدر [illegible]
[illegible] يعني انسان ايچون يوقدر الا كندو سعينك ثوابي واردر
غيرينك ثوابيله ثوابلنمز نته كم غيرينك عقابيله عقابلنمز وچونكه دنياده
الله تعالينك كرمنه ايمان كتورمزلر وطلب رزقده سعي ايدرلر پس اول
سوزكه كريم ورحيم در آخرتده ديرلر دل اجيله اولور وشيطانك
اغواسي اولور اصلي اولمز آلتنجي وجه اول كمسنه لرك كندولريني بيلوب
غرورلريده ذكر ايدرلر بز بر يره ايرشمشز كه بزم كناهلرمز بزه زياني يوقدر
وبزم دينمز قلتين اولمشدر نجاستي قبول ايتمز نته كم شافعي قاتنده صو
ايكي قله يه ايرشسه ايچنه نجاست دوشمكله مردار اولمز حال بوكه اولر
احمقدر اكثري شويله ارجوق كسنه لردر كه اكر بر كسنه بر سوز

انلرك اولولغنه بر مقدار ضرر ويرسه ودماغنى درياسنى بوزسه
دوكلى عمرنده انوكله عداوت ايدر اكر بر لقمه كه اكا طمع ايتمش اوللر
انلردن دريغ ايدوب كيرو قويه لر جهان باشلرينه دار اولوب
قرا كو اولورلر وبو احمقلر كه هنوز مرد يلكده ايكى قله اولمشلردر تا كه بوندن
كبى نسنه لردنى پاك اولالر پس بو دعوى انلره نجه مسلم اولور اكر
فرضا بر كمسنه كه ضد عداوتك وشهوتك وخشم وريانك جورسنه
طولشمسنه وبو وجود دعوى ايله مغرور اولسه مقرر انوك درجه سى
انبيا درجه سندن نجه وانبيا خود برازجوق معصيت وخطاكه انلردن
صادر اوليدى فرياد ايدرلردى واغلرلردى وعذره مشغول اولورلر
لردى وصحابه نك اولولرى صغايردن حذر ايدرلردى بلكه بر شبهه
قورخوسندن حلاله لدن نجه لردى پس بو احمق ايله بيلمشدر كه كندو
شيطانك الينده اولمه وانوك درجه سى بى لر درجه سندن اوته
بحث اولمه واكر پيغمبرلر دخى بزم كبى درلر انلره دخى كناه ضرر ايتمز ولكن
اول عبادتلر كه انلر ايدرلردى خلقه تعليم ايچون ايدرلردى ديرسه يا
ايچون كندو دخى بيلركى تعليم خلق ايچون عبادت ايلمز كوروبن بو دخى
هركيسه كه كندوبى كوردر ضايع اولوب آزر واكر خلقك ضايع اولمسندن
كا زيان واردر ديرسه يا ندن رسول عليه الصلوة والسلام زياده

كوردى

كوردى واكر زيان كورميدى نه دن كندوبى تقوى زحمتنه صالردى
وبر دانه صدقه خرماسن اغزندن نه دن براغوردى اكر ميدى نه زيان
كلوردى كه دوكلى يه ابى بملك جعل ايدى واكر زيانى وار ايدى يا نيچون
بو احمقه خرما شرابنك قدحلرى بيارليه آخر انوك درجه سى ايله
پيغمبرلرك درجه سنك فرقى بونقدر قدح شراب ايله بر خرمانك فرقندن اوزكه
دكلدر پس كندوبى ولديار بنده قويدى كه بوزكوب شراب
آبى مردار ايتمز رسول حضرتى بر بدق صويرنه قويدى كه بر خرما ابى
دوندوره پس بو مقام انوك مقامى دركه شيطان عليه اللعنه انوك
بيغيله اوينيه وجهان ابله لرى ابى مسخره ايدنه لر زيرا جيفدر كه عاقللر
انوك حكايه سن ايده لر يا انوك اوزرينه كولله ر ودينك اولولرى انلردر
كه بيلرلر كه هر كمسنه هوا انوك اسيرى وزبونى اولميه اول كمسنه هيچ
آدم دكلدر بلكه حيواندر پس بلمز كه آدمك نفسى محكادر ذهب ايدن
دعوى ايدر ولاف اورر بن شرعك الى التنده يم ديو بن انذند دليل ايستر
وانوك طوغرولغنده هيچ بر دليل يوقدر اندن غيرى كه كندو حكمنده
ويه بلكه شرع حكمنده اوله اكر كندو اختيار ايله كندو بدن حكم شرعه
تسليم ايتمش ايسه رخصت صويكز واكر رخصت طلبنه وتاويله وحيله
مشغول ايسه شيطانك قوليدر ولى ولايت دعوى نين ايدر وبو

دليلي تا آخر نفسنه دك طلب ايتمك كركدر والا مغرور والدنمش
اولور وهلاك اولور وهلاك اولدوغن كندو بيلمز ونفسنك
حكم شريعتدن ويرمسي مسلمانلغك اول درجه سيدر يدنجي وجه اولدر كه
غفلت وشهوتدن حاصل اوله جهلدن دكل وبو طائفه اولردر كه
بو شبهه لردن بحث لردر ياخود بو شبهه لري هيچ ايشتمشلردر
ولكن بر طائفه يي كوردلر كه مباحيلك يولنه كيدرلر وفساد
ايتدلر ويالدوزلو سوزلر سويلرلر وصوفيلك دعوي سن ايدرلر
وولايت دعوي سن ايدرلر وامر ولايت لباسن كيرلر وانلره دخي
بو خوش كلور كه كندولرك طبعنده شهوت وبطالتلك زياده اوله
ورضا ويرمزلر اول نسنه يه كه فساد ايلدوكده پشيمان اولورلر ودونه
ديه لر كه بوندن بكا بر عقوبت اولسه كركدر تا اول ايشلدكلري
فسادلرك دماغنه تلخ كله بلكه ايدرلر كه بو ايشلدوكمز ايش
فساد دكلدر واشبو حديثك تهمتي واردر باخصوص كه نه
تهمتك معنيسن بيلورلر ونه خود حديثك معنيسن بيلورلر
پس بونلر اول غافللردر كه شهوتله طولودرلر وشيطانلر انلرك
اوزرينه يول بولمشلردر انلر سوزله اضحوكه كلورلر زيرا كه
انلرك شبهه سي بوندن حاصل اولمشدر وبو قومك اكثري

بو جمله دندر كه حق تعالى بيورمشدر

يعني تحقيقا بز انلرك قلبلري اوزرينه پرده لر قيلدق حتي اكلمملري ايچون
ودخي انلرك قولاقلرنده صغرلق قيلدق واكر سن انلري هدايته دعوت
ايلسك البته انلر هدايت بولمزلر ابدا پس انلر ايله دليل ايله سويلشمكدن
ايسه قلبجله سويلشمك كركدر وبو مقدار سوز كفايت ايدر مباحيلرك
شغللرن وغلطلرن شرح ايتمكده وبو عنوانده بو طائفه لرك
احوالي اونكيچون شرح اولنمشدر كه بو جهللرك جمله سنك سببي
يا آدم كندو نفسن بلمكدندر يا الله تعالى يي بلمكدندر يا كندو بلدوكي يوله
كتمكله طريق حقي بلمكدر كه او طريقه شريعت ديرلر وچونكه جهل اوله
بنده اوله كه طبيعتنه موافق اوله آسانلغله زائل اولمز وبو سببدندر كه
بر طائفه واردر كه شبهه سزدر ومباحيلر يولنه كيدر وايدر كه بر عجز
والكادر كه نه شبهه ايله متحيرسن ديمكه قادر اولمز زيرا اونك نه طبي
اولنمشدر ونه شبهه سي واونك مثالي اول كسه كبيدر كه طبيبه ديسه كه بن
خسته يم ودعميه كه خسته لكي نه ندندر واكا علاج ايتمك اولمز يا بلمديكه
اونك مرضي ندر پس صواب اولدر كه اكا ديه لر هر نسنه ده كه ديلرسن
متحير اول فاما سن بر دلشن اولوب وسني يه دن قدرت صاحبي وعلم

بو جمله دن

صاحبی اولوب و هر نسنه‌یی که ایسته‌یه ایتمکه قادر اوله و عنده شک ایتمیه
دیرلر و بو معنی‌یه اکا طریق دلیله بلدره‌لر نته کیم بو قاروده شرح اولنده

دنیایی بیلمک بیانندهدر بیلکل دنیادن بو لنت

قونقلرندن بر قونقدر و حضرت حقه سفر ایدنلرك یولی اوغرغیدر
و بر بیابان باشنده قورلمش بر بازاردر تاکه مسافرلر کندو ازقلرین
طوته‌لر و دنیا ایله آخرت سنك ایکی حالکدن عبارتدر اول حال که
اولومکدن ایلرودر و سکا یقیندر اکا دنیا دیرلر و اول حال که
اولومکدن صکره‌در اکا آخرت دیرلر و دنیادن مقصود آخرته
آزوغیدر زیرا آدمی اول یرادلشنده ساده و ناقص یرتمشلردر
ولکن اکا قابلدرکه بر کمال تحصیل ایلیه که ملکوتك صورتین کندو کوکلنه
نقش ایلیه شویله که اول تحصیل ایتدوکی معنا ایله حضرت الوهیتك
قوللغنه لایق اوله تاکه جمال حضرته نظر ایتمکه لایق یری اوله که انوك
سعادتنك نهایتی اولدر و جنتی اولدر و آنی بو خصوص ایچون
یراتمشلردر و نظر ایتمکه قادر اولمیه‌تا انوك کوزی آچلوب اول جمالی
ادراك ایتمکه لایق اولمیه‌جه و بو کوز آچلق مرتبه‌سی میسر اولمز الا
معرفة الله ایله و معرفة الله نك کلیدی الله تعالینك صنعنك عجایبی
بیلمکدر و بونك دخی کلیدی اول حواس انساندر و بو حواس دخی

ممکن اولمز الا بدننده ممکن اولور که اول صوییله ظرفدن مرکبدر
پس بو سببدن آدم اشبو صوییله طپرق عالمنه دوشدی تا بو صوییله
ظرفدن کندو ازغن طوته و الله تعالینك معرفتن حاصل ایلیه کندو
نفسنی بلمکدن کلیدی و جمله آفاقی بلمك کلیدی ایله که اول آفاق
دخی حواس ایله ادراك اولنور پس تاکه بو حواس اکله اوله و انونك
جاسوسلکن ایلیه دیرلرکه دنیاده‌در و چونکه بو حواسه وداع ایده
و کندو یالکز قله و اول نسنه که انوك صفت ذاتیسیدر اول قله
آخرته کتدی دیرلر پس آدمك دنیاده اولمسنك سببی بودر
پس و کمسنك دنیاده ایکی نسنه‌یه احتیاجی اولور بری اولدرکه کوکلی
هلاك ایدیجی سبلردن صقلوطوته و کوکلك غداسن حاصل قله و
بری دخی اولدرکه بدنی هلاك ایدیجی نسنه‌لردن صقلیه و انوك غداسن
حاصل قله و انوك کوکلنك غداسی الله تعالی‌یی بیلوب اکا محبت
ایلمکدر زیرا هر نسنه‌نك غداسی انوك طبیعتنك مقتضاسی اولور
که اول انوك خاصیتیدر و آنوك کوکلنك هلاکنك سببی اولدرکه
حق تعالینك محبتندن غیری بر نسنه‌نك مستغرقی اوله پس بدنی
کوکل ایچون صقلمق کرکدر زیرا که بدن فانیدر و کوکل باقیدر و بدن
کوکله نسبت حج یولنده دوه کبیدر حاجی‌یه نسبت دوه حاجی ایچوندر

حاجی دوه ایچون دکلدر پس کرکدر که حاجی دوه‌یی بیمله و آنی ایله
صقلیه تا اول وقته دک که کعبه‌یه یتشه و دوه‌نک زحمتندن قورتله
ولکن بو صقلمق حاجتی اولدوغی قدر کرکدر پس اکر جمیع زماننده بدننک
حفظنده اولورسه تا که انوک قوتی یرینه کتوره و هلاک سببلرین
اندن ایراغ ایلیه کندونک سعادتیدن کیرو قله و بدننک حاجتی
دنیاده اوچ نسنه‌دن ارتوق دکلدر یمکدر و کیمکدر و مسکندر
یمکی غذادر و اورتونه‌جکی قفتاندر و مسکنی اول یردر که اندن صووغی
و ایسیسی منع ایلیه آدمک ضروریتی دنیاده بوندن ارتوق دکلدر
بلکه دنیانک اصللری بونلردر و کوکلک غذاسی معرفتدر و هر نه
زیاده اوله یکرکدر و تنک غذاسی طعامدر اکر حدندن ارتوق
اوله سبب هلاک اولور و بو شهوتک یرادلمسی شویله‌در که کندو
حدنده طوروب قناعت ایلمز هر نسنه‌یی چوغ ایستر و عقلی یرادلمشدر
که تا انی کندو حدنده طوته و شریعتی صالمشلردر پیغامبرلر دیلی ایله
که اول شهوتک صنورلرین بیان ایلیلر لکن بو اشتهایی اول یرادلمشده
اوغلنجقلق حالنده ویرمشلردر که اکا احتیاج اولجیده‌در و عقلی
انوک اردنجه ویرمشلردر پس شهوت اول یر طوتمشدر و غالب
اولمشدر و عقل و شرع اوزرینه صکره کلدیلر پس کرکدر که انسان

کندو اوزینی یمک و قفتان و مسکن طلبنه مشغول قلمیه زیرا کندویی
اونودوب بو یمک و کیمک آلتنه ایچون کرکدر و انوک یوزی بو عالمه
دوندوکی نیچوندر بیلمز و کوکلک غذاسی دخی اونودر که آخرت ازوغی
اولدر پس بو جمله‌دن حقیقت دنیایی و آفت دنیایی و دنیادن غرضی
نه ایدوکین بیلدک شمدی کرکدر که دنیانک متعلقاتن و شغللرین بیله سن
[illegible] بلکل که چونکه سن دنیانک تفصیللرینه نظر ایلیه سن
کوررسن که دنیا عبارتدر اوچ نسنه‌دن بریسی اول ظاهر شیلردر که
یر یوزنده یرادلمشدر اوتلر و معدنلر و حیوانلر کبی پس اصلده یر
اکن اکمک و مسکن طوتمق ایچون کرکدر و معدنلر بیرنج کبی و بقر کبی و دمر
کبی آلتلر ایچوندر و حیوانلر مرکب ایچوندر و یمک ایچوندر
و آدم کندو کوکلن و کندو تنن بوکا مشغول ایتمشدر اما کوکلی انوک
دوستلغنه و طلبنه مشغول ایتمشدر و اما تنی انوک اصلاحنه و
ایشلرین یصمغه مشغول ایتمشدر پس کوکلی انوک دوستلغنه مشغول
طوتمقدن کوکلده شول یرمز صفتلر ظاهر اولور تا که انوکله کندویی
ایلر حرص کبی و بخل و حسد و عداوت کبی بونلرک غیریه و ایسه
و تنی انوک دوستلغنه مشغول طوتمقدن کوکلی مشغوللغی ظاهر
اولور که انوکله کندویی اونودر و همتی دنیا ایچنده مشغول طوتر

و بنده که اصل دنیا اوچ نسنه در که انلر طعام و لباس و مسکندر کندن
جمله صنعتلرك و اول شغللرك كه آدمه انكا ضرورتی واردر اصلی
اوچدر برسی اكينجيلكدر و بری جولهه لقدر و بری یاپیجیلقدر و
لكن بونلرك هر برینه نيجه فرعلر واردر كه بعضيسی انلرك یراغن کورجی
در جولهه ایچون ایلك اکیرن کبی و بعضیسی انی تمام ایدیجیدر درزی کبی
که جولهه نك ایشن اول تمام ایلر و بودوکلك دخی اغجدن و دمردن
و دریدن آلته احتیاجلری واردر پس دمرجی یه و دلکره و کفشکره احتیاج
اولدی و چونکه بودوکلی صنعتلر ظاهر اولدی بونلرك بری برینه معاونت
احتیاجی اولدی زیرا هرکسنه کندونك دنیاده لازم اولندوکلی ایشلرن
ایتمکه قادر اولماز پس بربره جمع اولدیلر تاکه درزی جولهه نك
و دمرجینك ایشن ایشلیه و دمرجی دخی جولهه نك و درزینك ایشن
ایشلیه بو اسلوب اوزره هر بری برایشه مشغول اولدی پس انلرك
اورتهلرنده آلش ویرش اولدی که اندن خصومتلر و دعویلر ظاهر
اولدی زیرا که هرکشی کندو حقنه راضی اولمدی و بری برینی قصد
ایتدیلر پس صناعتدن اوچ نوع دخی احتیاج اولدی برسی سیاست
صناعتی و بری قاضیلق صناعتی و بری فقه صناعتیدر تاکه انکله خلق
آراسنده عدالت قانونن بیلهلر و بونك هر بری صنعتدر اگرچه

پیشه کارلر

پیشه کارلر کبی الا بله ایشلمکه تعلقی یوقدر پس بو وجهله مشغله
دنیا چوغ اولدی و بری برینه اولشدی و خلق انلرك اورتسنده
کندولرنی یتوردیلر و بیلدیلر که بودوکلرك اصلی اوچ نسنه در انلر
دکلدر که بری طعامدر و بری لباسدر و بری مسکندر و بودوکلی
بو اوچ نسنه ایچون کرکدر و بو اوچ دخی تن ایچون کرکدر و تن
کوکل ایچون کرکدر تاکه انلرك مرکبی اوله و کوکل حق ایچون کرکدر و
وانلر که کندولرنی و حقی اونتدیلر اول حاجی کبیدر که کندونی و کعبه یی
و سفری اونوده و جمیع زماننه کندویی ده وه صقلمق ایچون تعیین ایلیه
پس دنیا و حقیقت دنیا بودر که بز دیدك هرکسنه که انده ایاغ اوسنده
حاضر طورب و فراغ اوزره اوتورمیه و کوزنی آخرت جانبنه طوتیه
و دنیا شغللرینی حاجتنا ولدوغی مقداردن آرتوق اختیار ایلیه اول
کسنه دنیایی اکلمش اولور و بونك سببی رسول الله علیه الصلوة
والسلام بیوردوغنا کلمقددر که دنیا هاروت و ماروتدن
جادودر دیدیلر اندن حذر ایلك دیو بیورمشدر پس چونکه دنیا بویله
جادودر و انوك مکرنی و الدهسنی بیلمك واجب اولور و دخی انوك
خلقه ایتدیکی بدولکنك مثالن بیان ایتمك واجب اولور پس شمدی دقت
ایدکدرکه مثالرن ایشیده پس مثال اول کسنه بکلکه دنیانك ولا جادولغی

اولدر که کندویی سکا شویله کوسترر که سن انی صوورسن که ساکندر
و سنکله قرار طوتمشدر حال بودر که بویله دکلدر زیرا که اول علی الدوام
سندن قچیجیدر ولکن ذره ذره تدریجله حرکت ایلر و انوک مثلی کولکه
کبیدر اکا نظر ایلسک طورر کورینور حال بوکه دوام اوزره کیده یور
و معلومدر که سنک عمرک دخی دایما بویله کیتمک اوزره در و تدریجله
هر لحظه اکسلمک اوزره در پس بو دنیا اولدر که سندن قچر و سکا وداع
ایلر و سن اندن بیخبرسن ایکنجی مثال اولدر که انوک بر سحری دخی بودر که
کندویی سکا دوستلغله کوسترر تا که سنی عاشق ایلیه و سکا الفت کوسترر
که سنکله یار اولوب غیری کمسه یه کیتمیه کرکدر پس ناکاه سندن
کیدوب دشمنکه وارر و انوک مثلی شول بر عورت کبیدر که ارت
کندویله الدر تا که عاشق ایلیه و اندن صکره اوالوب کیدوب هلاک
ایلر و عیسی علیه السلام دنیایی کندو مکاشفه سنده بر قری
صورتنده کوردی و ایتدی قچ ارک واردر و دنیا دخی جواب
ویردی که چوقلغندن صیویر کلمز حضرت عیسی ایتدی انلر اولدیلر
یغیسه سنی بوشدیلرمی دنیا ایتدی یوق بلکه انلرک جمله سن اولدردم
عیسی ایتدی پس عجبدر بو قلان احمقلردن که کوررلر سنی غیریلره نیلدک
ینه سکا رغبت ایلرلر و سندن عبرت المزلر اوچنجی مثال اولدر که

دنیانک سحری شوندن ظاهردر که کندونک ظاهرن بزر و هر بلیه
که بده و محنتدر کیزلر تا که جاهل اولنر کمسنه ظاهرینه بقوب الدنه و
و مغرور اوله و انوک مثلی قبیح عورت کبیدر که یوزن اورتر و اعلا
لباسلر کیرر و کندویه دورلو زینتلر ایلر هر کیمسه که انی ایراقدن کورر
و اول انوک اوزرینه فتنه اولور و چونکه چادرینی یوزندن کوررر
پشیمان اولور اولدم که انوک قباحتلرن کورر و خبرده کلمشدر که
دنیایی قیامت کوننده بر چرکین قری صورتنده کتوررلر که کوزی کوک
و دیشلری اغزندن طشره چقمش چونکه خلق اکا نظر ایده لر نعوذ
بالله بو قباحت و چرکینلکله بو نه در دیه لر انلره جواب ویروب
دیه لر که بو اول دنیادر که بونک سببی ایله بری بریکز ایله حسد و دشمنلک
دوشردیکز و قانلر دوکز و قطع رحم ایلردیکز اکا مغرور اولوردیکز
اندن صکره جهنمه ایلدلر ایده که یارب قنده در بنم اولدوستلرم
که بنمله ایدیلر پس الله تعالی بیوره که انلری دخی جهنمه ایلده لر
دردنجی مثال اولدر که بر کیمسنه که دنیایه کلدوکی زمانی حساب
اتسه و دنیادن کیدوکیدن صکره کلن زمانی حساب اتسه بونج
بو کچمش یوق کونلری ایله کلجک یوق کونلرینک اورته سنده اولن
زمانک مقداری نه در بیلور که دنیانک مثلی بر مسافر یولی کبیدر

كه اولی مهد و آخری لحد در یعنی اولی بشك و آخری قبردر بو ایكی
منزلك اورته سنده بر نیجه منزل واردر كه آنلرك هر بر ییلی بر قوناقدر
و هر آیی بر فرسنگ در و هر كونی بر میل در و هر نفسی بر آدیم در و كندو
دایما كیتمكده اوزره در بر بشك بو یولدن بر فرسنگی قلمشدر و بر بشك
آرتوق و بر بشك كم و آدم كندو ساكن اوتورمشدر صانیر كه دایما
بونده مقیم اوله كركدر بعضی ایشلرك تدبیرین ایلر كه اون ییله دك
اكا احتیاج اولماز و كندوسی اون كونه دك یرالتنه كیرسه كركدر
بشنجی مثال بلكل كه اهل دنیانك مثلی شول لذتده كه دنیادن بولورلر
و كبر و اول دشواریلغی و رنج كه آخرتده كوره سه لر كركدر اول كیسه
كبی در كه چرب و شیرین و نازك طعامی چوق ییه تا كه معده سنی آزه
و اندن صكره اونك معده سنده و نفسنده و قضای حاجتنده پرمز
قوقولونسنه لر و قبیح حاللر مشاهده ایلیه و خجالت چكه و پشیمان
اوله كه لذتی كیتدی و فاجتی قلدی و نته كه هر نه دكلو طعام بختیروق
اولسه اونك مرداری اول دكلو پرمزرق و بدرایحه رك اولور كذلك
هر نه دكلو دنیانك لذتی آرتوق اولسه اونك عاقبتی رسوایرك
اولور و بو دیدوكمز خود جان چكیشكن ظاهر اولور زیرا هر كیمسه نك
كه خوشی و باغی و بستانی و جاریه سی و قولی چوق اولسه اونك جانی چیقرق

وقتنده زحمتی و فراقی زیاده رك اولور اول كیمسه دن كه اونك متعلقاتی
آز اوله و اول رنج و بلا اولكلر ایله زایل اولماز بلكه زیاده اولور زیرا كه
دنیانك محبتی كوكلك صفتی در و كوكل خود كندو یرنده طورر هلاك
اولماز التنجی مثال بلكل كه دنیانك اول ایشی كه آدمك اوكینه كلور مختصر
كورینور و خلق صنورلر كه اونك شغلی اوزون اولمیه كركدر و كاه
اولور كه اونك بر ایشندن یوز ایش ظاهر اولور و اونك دوكلی عمری
انده كیدر و عیسی علیه السلام ایدر كه دنیایی طلب ایلینك مثلی دكز
صوینی ایچن كبی در كه هر نه قدر چوق ایچسه صوسز اولور و ایچه
ایچه هلاك اولور هر كز صوسزلغی اندن كیتمز و بزم رسولمز علیه
الصلوة و السلام ایدر كه نته ممكن دكلدر كه بر كیمسه صویه كیره و یاش
اولمیه كذلك ممكن دكلدر كه دنیا ایشنه كیره و بولاشق اولمیه
یدنجی مثال بر كیمسه كه دنیا كله اول كیمسه كبی در كه قونقلوغه كیده و اول
قونقجی كیمسه نك یانینه كه اونك عادتی همیشه اوینی بزكلو طوتمقدر
قونقلر ایچون و انلری دعوت ایتمكدر بر طائفه یی بر طائفه نك اردنجه بر
اول كیمسه نك اوكینه التون طبق و كمش بخورلق قور عود و بخورله تا كه اول
كیمسه خوش قوقولو اولوب دماغی معطر اوله و طبقی و بخورلغی قویوب
كیده تا كه غیری قوم كله بر هر كیمسه كه اونك عادتن بله و عاقل اوله

عود و بخوری بخورلغه بر عود و خوش قوقولو اولور و طبقی و بخورلغی
کندونک برینه کلن آدمه قور و شکر ایلر و کیدر و اولکه ایله وغایز
اوله صورکه اول طبقی آکا ویررلر تا که کندو بله بله الور کیدر چونکه
کیمک وقتی اولدیکه کیر و اللرکوکلی طار اولور و فریاد ایلر و دنیا دخی
بویله در که بر وقف قونق قونغی یردر تا که اندن آزوق طوتالر
و اول اسباب که سرایده واردر آکا طمع ایلر سکزنجی مثال اهل
دنیانک دنیا ایشنه مشغول اولوب آخرتی اونتمقده مثلی شول
قوم کبیدر که کمیده ایدیلر بر جزیره یه یتشدیلر قضای حاجت ایچون
و طهارت الماق ایچون طشره چقدیلر و کمیجی ندا ایلیوب چغردی که
هیچ کمسه چوق اکلنمیه و طهارتدن غیریه مشغول اولمیه که کمی علی
التعجیل کتسه کرکدر پس اول کمی اهلی اول جزیره ده پراکنده اولدیلر
اول طایفه که عاقللر ایدیلر تیز بعد الطهارت الدیلر و کیرو کلدیلر و
کمینی خالی بولدیلر و اول یرکه ایورک و مناسبرکدر طوتدیلر و بر
غیری طایفه اول جزیره نک عجایبنه تعجبه قلدیلر و انی تماشا ایتمکه
طوردیلر و اول کوزل چیچکلره و خوب آوازلو قوشلره و نقشلو
طاش پاره جکلرینه نظر ایلدیلر چونکه کمیه کیرو کلدیلر هیچ یر بولمدیلر
بر طار و قرکو یرده اوتوردیلر و انک بلاسین چکدیلر و بر طایفه دخی

یالکز تماشا ایتمکله اولمدیلر بلکه اول طاش پاره جکلرینک ایو جرسندن
و غریب رنکلوسندن دیوشوردیلر و کندولر ایله بله کتوردیلر و کمیه
انلک یرن بولمدیلر بر طار یرده اوتوردیلر و اول طاش پاره لری
بوینلری اوستنه کوتوردیلر چونکه بر ایکی کون اولدی اول رنکلو متغیر
اولدی و طونق اولدی و اندردن بر مر قوقولر چقمغه باشلدی و بر یر بولمدیلر
که اندری برغه لر بشیمانلق بیوب انلک یوکنی و زحمتی چکولر و بر طایفه
دخی اول جزیره نک عجایبن تماشا ایلیورک کتدیلر تا اول وقته دک
که کمی کتدی و کمیجینک آوازن اشتمدیلر و جزیره ده قلدیلر تا که بعضیسی
آچلقدن هلاک اولدی و بعضیسنی یرتجی جانورلر هلاک ایلدی اول
اولکی طایفه پرهیزکار اولی مؤمنلر مثلنده در و اول آخرکی طایفه کافرلر
مثلنده در که کندویی و خدایی و آخرتی اونتمشلردر و دوکلی کندولری
دنیایه ویرمشلردر یعنی دنیایی سودیلر
و اختیار ایتدیلر آخرت اوزرینه و اول ایکی اورته ده کی طایفه شول
عاصیلر مثلنده در که اصل ایمانی صقلی طوتدیلر لکن الردن دنیادن
قلدرمدیلر بر طایفه دورویشلک بهانه سیله فایده لکری و بر طایفه
دخی خرجمندن فایده لنوب و فرصت جمع ایتدیلر تا که یوکلری آغر
اولدی بو بر نصیحتلر که دنیا حقنده ذکر اولندی

شويله ظن ايليه كه هر نسنه كه دنياده واردر يرمزدر بلكه دنياده
بعضى نسنه‌لر واردر كه اول دنيادن دكلدر زيرا علم وعمل دنياده اولور
جايز بو كه دنيادن دكلدر انلر آدمك صحبتنه آخرتده يتشورلر اما علم آدمه
عينيله قلور وعمل عينيله قلماز ولكن انوك اثرى قلور وانوك اثرى ايكى
قسمدر بريسى باطلك در وآدمك جوهرينك صافيلكيدر كه ول جوهر
آدمك كوكليدر واول صافيلك كناهلرى ترك ايتمكدن اولور وبرى
دخى الله تعالينك ذكرى ايله انس طوتمقدر كه بو عبادته چوق دوشمكله
اولور پس بو جمله اول باقيات وصالحات در كه الله تعالى بيوردى
[illegible] يعنى اول باقى وصالح اولن
عمللر خيرلودر ثواب يوندن سنك ربك قتنده وعملك لذتى
ومناجاتك لذتى والله تعالينك ذكرينه انس اولمغك لذتى دخى وكلى لذتلر
زياده‌دردر وبو لذتلر دنياده‌در دنيادن دكلدر پس دوكل لذتلر مذموم
دكلدر بلكه اول لذتلر مذموم در كه باقى قلميه وبو دخى جمله مذموم
دكلدر وبو متنعم اولمقدن دخى ايكى قسمدر بريسى اولدر كه دنيا جمله سندندر
واولومدن صكره باقى قلمز ولكن آخرت ايشنه وعلم وعمله
ومؤمنلرك چوغلسنه معيندر نكاح كبى وارزق كبى ولباس كبى و
مسكن كبى كه حاجت مقدارى اوله زيرا كه بونلر آخرت يولنك شرطيدر

هركم

هر كمسه كه دنيادن بو مقدار ايله قناعت ايليه وانوك قصدى دين
مصلحتى ايچون بوندن فراغت اوله اول كمسه امل دنيادن اولمز پس
دنياده مذموم اولان نسنه اول اولور كه اندن مقصود دين ايشى اولميه
بلكه اول غفلت سببيله وكور بغلبوب كوكل دنياده قرار ايتمك سببيله
اوله وآخرت جانبندن يوز دوندرمك ايله اوله وبو سببدندر كه رسول
عليه الصلوة والسلام بيوردى [illegible]
يعنى دنيا وهر نسنه كه دنياده واردر ملعوندر الا
الله تعالينك ذكرى دكل ودخى هر نسنه كه اول ذكره معاونت ايليه انلر
دكل ودنيانك حقيقتى ودنيادن مقصود نه ايدوكى بو مقداردن شرح
اولنمق كفايت ايدر باقيسى ان شاء الله تعالى اركان معامله‌ده اوچنجى
ركنده ذكر اولنور كه اول ديوان يولنك عقبه‌لرينى بيان ايدن قسمدر
[illegible] آخرتى بلمكلكك بيانده‌در بلكل كه آخرتك حقيقتنى
اكلمزسك اولا اولمك حقيقتنى بلميجك واولمك حقيقتنى بلمزسك ديرلكك حقيقتنى
بلميجك وديرلكك حقيقتنى بلمزسك روحك حقيقتنى بلميجك وروحك
حقيقتنى بلمك آدمك كندو نفسنك حقيقتنى بلمك ايله‌در كه انوك بعضى
شرحى دينلشدر وبلجككه بوندن اول ذكر اولنمشدر كه آدم مركبدر
ايكى اصلدن بريسى روحدر وبريسى دخى بدندر روح مركب كبيدر

اولنسنه لری که کوزلر کورمشدر و نه قولقلر ایشتمشدر و نه خود
بر احدک قلبنه خطور ایتمشدر و کوکلک ایچروسنده عالم ملکوتنه بر
پنجره واردر و اول پنجره دن بو معنیلر آشکار اولور و آخرتک
سعادتی و شقاوتی ظاهر اولور مجرد تقلید ایله و سماع ایله دکل بلکه
بصیرت و مشاهده ایله بلکه نته که اکلرکه بو دنیاده بدنک سعادتی
و شقاوتی واردر که اکا صحت و مرض دیرلر و انلرک سببلری واردر
دارو کبی و پرهیز کبی و چوق یمک و پرهیز ایلمک کبی کذلک بو مشاهده
ایله معلوم اولورکه کوکلک یعنی روح انسانک سعادتی و شقاوتی
واردر و عبادت و معرفت اول شقاوتک درمانیدر و جهل و معصیت
انوک زهریدر و بو بر علمدرکه غایت عزیزدر و اکثر کمسنه لر که انلره
علما دیرلر بوندن غافلدرلر بلکه بوکه منکردرلر و انلر بدنه متعلق
جنت و جهنمدن غیریه یول بولمدیلر و آخرتی بلمکده سماع و تقلیددن
غیریه یول بولمدیلر و بونک تحقیقین و شرحین عرب دلی اوزره دلیل
و برهان ایله بیان ایتمشلردر اما بو کتابده اولقدر ذکر اولنور که
هر کمسنه عاقل و زیرک اوله و انوک ایچروسی تعصب و تقلید بولاشغندن
پاک اوله بو یولی بولور و آخرتک حالی انوک کوکلنده ثابت و محکم اولور
و اکثر خلقک آخرته ایمانی ضعیف و متزلزل اوزره در

و بدنه راکب کبیدر و بو روحه آخرتده بدن واسطه سیله بر حالت
واردر که جنت و جهنم اکا اول حالتله اولور و کندوذاتی سببیله
دخی بر حالت واردر که اول حالتده بدن اکا شریک دکلدر و دخی
اول حالتده جنت و جهنم و سعادت و شقاوت واردر و بز
کوکلک اول نعیمنه و لذتنه که بدن واسطه سیله اولیه بهشت
روحانی دیو آد ویرمشوز و انوک رنج و الم و شقاوتنه که بدنسز
اوله آتش روحانی دیرز اما اول جنت و جهنم که بدن واسطه سیله
اوله معلومدر و انوک حاصلی ایرمقلر و اغاجلر و حوریلر و قصرلر و
و طعاملر و شرابلر و انلرک غیری هر نه که واردر و جهنمک حاصلی
اود و یلان و عقرب و زقوم و بو بدنه متعلق اولن جنتک و جهنمک
صفتلری و خبرلری مشهوردر و دوکلی کمسنه لرک اکا ایشتمشدر و
بونک تفصیلی احیاء علوم ده کتاب ذکر الموت ده بیان اولنمشدر و
بو مقامده اختصار ایلیلم که اولومک حقیقتنه و جنت روحانی
و جهنم روحانینک معنیسنه اشارت حاصل اوله که بو معنیلری هر
کمسنه بیلمز و بو کلام که بیورلمشدر

جنت روحانی

حقنده در یعنی دیمکدر اولورکه بن حاضرلدم بنم صالح قوللرم ایچون

نور

اگر دیرلرسک که اولومک حقیقتندن براثر بیله سن که انوک معنیسی نه‌در
بیلگل که آدمک ایکی روحی واردر بری حیوانلرک روحی جنسندندر و بری
اکا روح حیوانی دیو آد ویرمشلر و بری دخی ملکلر و جنک جنسندندر
و بو روح حیوانینک ظاهر اولمغی محلی اول کوکلدر که آت پاره سیدر
و آدمک صول جانبنه قومشدر و اول روح حیوانی شول بخار لطیفدر
که حیوانک جگرسنده اولان اخلاطدن اکا بر مزاج معتدل حاصل اولمشدر
و اول بخار دخی دماغه و جمله بدنه منتشر اولور شول آتلی طمرلر واسطه سیله
که نبض و حرکت انلرکدر و بو ذکر اولنان روح قوتک و حس و حرکتک
حاملیدر و چونکه دماغه یتشه انوک حرارتی آزرق و معتدلرک اولور
و کوزه اندن کورمک قوتن قبول ایلر و قولاغه ایشتمک قوتن قبول ایلر و دو کلی
حاسه‌لر بو اسلوب اوزره‌در و انوک مثلی شول چراغ کبیدر که اوایچنه
قونیه‌لر هر یره که یتشه اوک دیوارلری اندن روشن اولور پس
الله تعالینک قدرتیله ایدنلق چراغدن دیوار اوزره دوشر کذلک
کورمک و ایشتمک و جمیع حواسک قوتلری اعضاده بو روحدن
ظاهر اولور اگر طمرلرک بعضیسنده سده و بغلنمق واقع اولسه اول
عضو که اول بغلنان طمرلرک اردنده‌در معطل و مفلوج اولور و اندن
حس و قوت و حرکت اولمز پس طبیبلر جهد ایدر که اول سده‌یی اچه

و بو روحل

و بو روحک مثلی چراغک اودی کبیدر و کوکلک مثلی فتیله کبیدر و غدانک
مثلی یاغ کبیدر نته کم یاغی کیرو الاسن چراغ سیونر کذلک غدایی که کیرو
الاسن روحک مزاج معتدلی باطل اولور حیوان هلاک اولور و نته کم
اگر یاغ اولسه و فتیله اول یاغی چوق چکسه ضایع اولور و ابرو یاغ چکمز
اولور کذلک کوکل دخی بوا زور زورنکارده شویله اولور که غدایی قبول
ایلمز اولور و نته کم بر نسنه‌یی که چراغه اورسن سیونر اگرچه یاغ و فتیله
یرلو یرنده ایسه دخی کذلک روح حیوانیه بر سوک یاره یتشه هلاک
اولور و بو روحک تاکه مزاجی معتدل اوله نته کم شرط دخی بودر
معانی لطیفی حس و حرکت قوتنی کبی قبول ایلر کوکده اولان ملکلر نورلریدن
الله تعالینک اذنیله چونکه اول مزاج انده یا حرارت غلبه سیله یا برودت
غلبه سیله یا غیری سببله باطل اوله اول اثرلری قبول ایتمکه لایق اولمز
اول ایینه کبی که انوک یوزی هموار و مجلا اولمسه هر صورتی اول شکللرک
صورتلرنی قبول ایلمز و بو اول سببدندرکه انلرک صورتلری
هدر اولدیا غایب اوله بلکه انلری قبول ایلمکه لیاقتی باطل اولمشدر
کذلک اول بخار لطیف و معتدلکه اکا روح حیوانی دیو آد ویرمشلر
انوک دخی مزاجنک اعتدالنه بغلنمشدر چونکه بو اعتدال باطل اوله
حس و حرکت قوتلرنی قبول ایتمز و چونکه بونی قبول ایتمیه اعضا

اول روحانی نورلریندن محروم اولوب حس و حرکتدن قالور و اول
زمانده اکا هلاک اولدی دیرلر یعنی حیوانده اولن اولومک معناسی
بودر و بو سببلری برازایه کوروب بو مزاجی اعتدالدن چقرن
کسنه الله تعالینک مخلوقلرندن بر مخلوقدر که اکا ملک الموت دیرلر
و خلق انونک آدین بیلورلر و انونک حقیقتنک شرحی اوزوندر و بونلرکم
اولنان حیوانلرک اولومنک معناسیدر اما انسانک اولومی غیری
درجه اوزرینه‌در زیرا که انونک بو روح حیوانیدن غیری بر روحی
دخی واردر که جن فضلترک بعضسنده اکا روح انسانی و کوکل دیو آد
ویرمشلر بو اول روح حیوانینک جنسندن دکلدر زیرا که اول
جسمدر هوای لطیف کبی و شول بخته و صافی اولمش و کمالی بولمش
بخار کبی اما روح انسانی جسم دکلدر زیرا که قسمت قبول ایتمز و الله
تعالی بیلمککلک محلیدر ونیته کم الله تعالی قسمت قبول ایتمز و بردر
بری بیلمکک محلی دخی اکا کوره بر اولور و قسمت قبول ایلمز بر هر جسم که
قسمت قبول ایلیه انده حاصل اولمز بلکه شول برلک ایله موصوف
اولوب قسمت قبول ایلمین نسنه‌ده حاصل اولور یعنی فتیله‌یی و
چراغدانی و دونی و چراغک نورینی بوا وجی فکر ایله فتیله بدنک
مثلیده‌در و چراغدانی و دی روح حیوانی مثلیده‌در و چراغک

نوری روح انسانی مثلیده‌در ونیته که چراغک نوری چراغدن لطیفرکدر
و کویا که اکا اشارت دخی ایتمک اولماز کذلک روح انسانی دخی روح
حیوانیه نظر لطیفرکدر اشارت قبول ایلمز و بو مثل راستدر
اکر لطافت یوزندن نظر ایلیه‌سن ولکن آخر یوزدن راست دکلدر
زیرا که چراغک نوری چراغه تابعدر و انونک فرعیدر چونکه چراغ باطل
اوله اول دخی باطل اولور و روح انسانی روح حیوانیه تابع دکلدر
بلکه بو روح انسانی اصلدر و انونک باطل اولمسیله باطل اولماز بلکه اکر
انونک مثالن استرسک بر نور تقدیر ایله که چراغدن لطیفرک اوله و چراغک
طورمسی انکله اوله و انونک طورمسی چراغله اولمیه تا که مثال راست کله
پس بر یوزدن بو روح حیوانی مرکب کبیدر و روح انسانیه و بر یوزدن
آلت کبیدر و چونکه بو روح حیوانینک مزاجی باطل اوله بدن هلاک
اولور و روح انسانی برنده قلور ولیکن آلتسز و مرکبسز اولور و
مرکبک هلاک اولمسی و آلتک ضایع اولمسی صاحبن معدوم ایلمز و بکا
اینهز ایلمز و بو آلتکه اکا ویرمشلردر اول سببدن ویرمشلردر که الله
تعالینی بولمکلکی و سومکلکی صیدایلیه اکر صید ایتمش ایسه آلتک ضایع
اولمسی اکا خیرلودر تا که انونک یوکندن قورتوله و اول کلام که رسول
علیه الصلوة والسلام بیورمشدر که اولوم مؤمنک تحفه‌سی و هدیه‌سیدر

بو ذکر اولنان دردر زیرا بر کمسنه دوزاغی آوایچون صفلر و انوک یوکن
چکر و اوی که اله کوره دوزاغن هلاک اولمسی اکا غنیمت اولور
و اکر العیاذ بالله اوی اله کوره مزدن ایکر و بوالت ضایع اولور ایسه انوک
حسرتنه و مصیبتنه نهایت اولمیه و بو الملک و حسرتلک ابتداسی قبر عذابی
بلکه اکر برکسنه‌نک الی و یاغی مفلوج اولسه اول کسنه برزن
باقی قلور زیرا انوک ذاتی الده و ایاقده دکلدر بلکه ال و ایاق انک آلتیدر و کندو
بو آلتی قوللنیجیدر نیته که سنک سنلکوک حقیقتی ال و ایاق دکلدر کذلک
ارقه و قرن و باش و قالب بدن دکلدر زیرا که کوزده کی مفلوج اولسه
روادر که سن کندو ویرکده اولاسن و هم ذلک اولمغکن معنیسی اولدرکه
جمله بدن مفلوج اوله و مفلوجک معنیسی اولدرکه سکا اطاعت ایتمکه قادر
اولمیه و اول طاعتکه واریدی بر صفتله ایدی که اکا قدرت دیرلر و اول
قدرت شول صفت نوریدر که روح حیوانیدن اکا ایشور چون شول
روحک یوللری اول بر ضرر کوره سده واقع اولوب بغلنه قدرت و
طاعت کیدر کذلک جمله بدنک سکا طاعت قلور روح حیوانی
واسطه‌سیله قلور پس چونکه اول روح حیوانینک مزاجی ضایع وله و
بدنک طاعتی اولمیه اولم دیرلر و سن کندو ویرکده قالورسن اکرچه اطاعة
ایدن کندو ویرکده دکلدر و سنک حقیقتی سنلکک بو قالب بدن نعمه

اولور که اکر سن فکر ایلیینک بیلورسن که بو قالب بدنک جزلری اول
جزلر دکلدر که اوغلنجقلق زماننده اوله زیرا که اول جزلر دوکلی نجارله
جوزلمش کیتمشدر و غذادن انوک یرینه غیری جز کلمشدر پس قالب
بدن اولا و نکی دکلدر و سن همان اولیمن پس سنک سنلکک بو قالب
بدن ایله دکلدر اکر ضایع اولمق دیلرسه قوی ضایع اولسون که سن تمام
کندو ذاتکله دیریسن اما سنک صفتلرک ایکی قسمدر بری بدنک شرکتیله
اولور اچلق و صوسزلق و ایچوکی که بونلر معده‌سیز و کوزسز ولمازلر
و بو صفتلر اولمکلکله باطل اولور و بری دخی اولدرکه بدنکله شرکتی
یوقدر الله تعالایی بیلمک کبی و الله تعالینک مملکتنک حسن و جمالی
بیلمک کبی و انوکله شاد اولمق کبی پس بو صفتلر سنک ذاتکک صفتلریدر
که سنکله باقی قلورلر و باقیاتک و صالحاتک معناسی بودر و اکر بو صفتلره
بدل الله تعالایی بیلمدوکک اولور ایسه بو دخی سنک ذاتکک صفتیدر
سنوکله باقی قلور و بو بیلمامک صفتی سنک روحک کورلکی اولور و
شقاوتکک تخمی اولور

یعنی اول کمسه که دنیاده کور اولوب انوک
قلبنک کوزی اچق اولمیه پس اول آخرتده دخی کور اولور و یولی زیاده
ازتون اولور پس بن اولک حقیقتن هیچ حاله بیلمزسن تا که بو کی روحی

بلمیه سن و انوك اكیسنك فرقنی و آرالرنده اولان تعلقلرینی بلمیه سن
نته كیم عالمده بیلیك كه بو روح اشبو عالم سفلیدندر كه
لطافت اخلاطدن مركبدر و اخلاط دورتدر قاندر و بلغم
در و صفرادر و سودادر و بو دوردنك اصلی صودر و اوددر
و طپراقدر و هوادر و بو روحك چراغنك اعتدالی ایسیلكاندر و صوقلغی
و ییلغنك و قورولغنك مقدارلرینك تفاوتیله اولور و بو اجلدندر
كه صنعت طبدن مقصود اولدر كه بو دورت طبیعتك اعتدالن بو روحك
صقلوطوتلر تا بو اعتدال الله بو روح اول بر روحك مركبی و آلتی اوله
كه اكا بر روح انسانی دیمشوز و اول بو عالمدن دكلدر بلكه عالم علوی
دندر و جواهر ملائكه دندر و انوك بو عالمه اینمسی كندو ذاتنك
طبیعتندن دكلدر ولكن بو غربت اول سببدندر كه تا هدایتندن
زاد طوته نته كه حق تعالی بیوردی

یعنی بز انلره جمله كوز جنتدن آشغه یر یوزینه اینك دیدك
پس اكر بندن سزه بر خبر و بر نشان كله انلر كه اول خبره و نشانه تابع
اولدلر انلره قورخو و غم یوقدر و دخی حق تعالی بیورمشدر
یعنی حقیقتا بن یر یوزنده امرلرمی اجرا ایلدب

حكمرمی یورتمك ایچون كندومه بر خلیفه یردیچم و دخی بیورمشدر

یعنی حقیقتا بن بشری بالچقدن یرتمشم پس انی برلو یرنده راست ایلدم
و اكا كندو روحمدن اوفوردم پس بو روحی كه الله تعالی كندویه
نسبت ایلدی و بنم روحمدن دیدی بو ایكی روحك اختلافنه اشارتدر
كه برینی بالچغه حواله ایلدی و انوك مزاجنك اعتدال بولمسندن سویه
ایله تعبیر ایلدی یعنی انی راست و مهیا قلدم و معنی اعتدال بودر
و اول روح كه و نفخت فیه من روحی دیدی بو روح انسانیدر كه كندویه
نسبت ایتمشدر و انوك مثالی اولدر كه بر كمسنه بر بز پاره سن بیقر تاكه
اتشی قبول ایلمكه حاضر اوله بس انی اتشه یقین ایلدور و اوفورر تاكه اكا
اتش اولشر و نیته كم اول روح حیوانینك صفلنك اعتدالی واردر و علم
طب انوك اعتدالنك سببلرن بیلدورر تاكه صیرولغی اندن دفع ایلیه
و هلاك كندن انی قورتره كذلك روح انسانی علوی كه اول كوكلك
حقیقتیدر و عقل ایله موصوفدر علم اخلاق و ریاضت كه شریعتدن
معلوم اولور انوك اعتدالن صقلوطورر و اول اعتدال انوك
صغلغنك سببیدر نته كم بوندن صكره كلن اركان مسلمانی بحثنده
شرح اولنمشدر پس معلوم اولدی كه بر كمسه كه آدمك روحلرینك

حقیقتین بیلمه ممکن دکلدر که آخرینی بصیرت اوزره بیله نه کم کندویی
بیلمیجه حقی بیلمک ممکن دکلدر پس کندویی بیلمک الله تعالی یی بیلمککلک کلیددر
و دینک خود اصلی الایمان بالله والیوم الآخر یعنی اللهی بیلمک و آخرتی
کونی بیلمکدر پس اشبو سببدن بو معرفتی تقدیم ایلدک اما انک
وصفلرینک سرلرندن برسری که اول ایمانک اصلیدر ذکر ایلمدک زیراکه
انی دیمکه رخصت یوقدر که نیجه فهملر اکا متحمل دکلدر والله تعالی
بیلمکلک و آخرتی بیلمکلک تمامی اوله یره موقوفدر پس جهد ایله که کندکی
طلب و مجاهده طریقیله انی بوله سن که اکثر کمسنه دن انی سماع طریقیله
بلمک دلیه سن قادر دکلسن که انی دکلیوبله سن زیراکه چوق کمسنه لر اول
صفتی الله تعالینک حقنده اپشتدیلر و اعتقاد ایمدیلر و اکا طاقت کتورمیوب
انکار ایتدیلر و بو ممکن دکلدر دیدیلر و بو الله تعالی یی تنزیه ایتمک
دکلدر بلکه نفسی عملدن الی قومقدر پس سن آدم حقنده اول یری
اپشتمکه نیجه طاقت کتوره سن بلکه اول صفت الله تعالینک حقنده
قرآنده صریح کلمشدر و نه خود حدیثده و بو اجلدندر که خلق
آنی ایشتسه انکار ایدرلر و انبیایه بیورلمشدر که
یعنی خلقه آنی سویلک که اکا طاقت کتوره لر و انبیادن
بعضیسه دخی کلمشدر که بزم صفتلرومزدن بر نسنه خلق آنی فهم

ایتمیه سویله و اول نقدیرا سویله که اکلیه لر و اول وقت که اکلیه لر
و انکار ایلیه لر انلره زیان اولور بو جمله دن
بیلدک که آدمک روحنک حقیقتی کندو ذاتیله قایمدر بدننیز
و اول روح کندو ذاتنک و صفتلرینک طورمسنده بدندن مستغنیدر
و اولومک معناسی اول روحک بو قلبی دکلدر بلکه انک معناسی
بدندن جانک تصرفندن کیلمکدر و جانی اول دنیاده حشر ایدوب
کیرو کتورمکک معناسی اول دکلدر که آنی بو قلبدن وجوده کتوره لر
بلکه اولدر که اکا بدن ویره لر بو معنی ایله که بر ترتیب اولمش بدنی
بر کره دخی اول روحک تصرفن قبول ایدیجی قیلالر نته کیم ابتدا ایردلشد
قیلنلر ایدی و بو تکرار کتورمک اولکیدن آسانرکدر زیراکه اول
یرتمقده دوکلی بدنی یرتمق کرکدر و دخی روحی یرتمق کرکدر
و ایکنجی کرده خود روح کندو یرنده در یعنی که روح انسانی معدوم
اولمشدر و بدنک جزلری دخی کندو یرنده در همان برارایه
جمع ایتمکه محتاجدر و جمع ایتمک خود آنی یوقدن وار ایتمکدن آسانرکدر
و بو آسانرکدر دیدوکمز بزه نسبتدر و نفس الامره کوره در و الا اناند
و مشکلات صفتی الله تعالینک فعلنه کوره راست کلمز زیراکه بر نسنه ده
که مشکلک متصور اولمیه آسانلک دخی متصور اولمز و کیرو کتورمکدن

شرطی اول دکلدر که اول بدن که وار ایدی بعینه آکا ویره کز زیرا که
بدن مرکبدر اگرچه مرکب بدل واقع اولدی ولکن راکب همان
اولدر نیته کیم اوغلنجقلق حالنده بیرلک واولولق زماننده بدل ایله
واصل اولمش ایدی زیرا که انوک جزلری غذادن حاصل اولن غیری
جزلره تبدیل اولنمشدر وروح همان اولدر پس انلر که بعینه
حشر اولمغی شرط قیلدی لر انلرک اوزرینه مشکل سؤاللر واقع اولدی
واول سؤاللره ضعیف جوابلر ویردیلر که اول ضعیف جوابه تکلف
چکمکدن مستغنی ایدی لر زیرا انلره دیدی لر که اگر فرضا بر آدم
بر آدمی یسه بونلک اجزاسی انوک اجزاسی اولور پس بو مشترک جزو
قیامتده قنغیسنه ویرورلر ودخی اگر آدمک بر عضوین کسسه لر
واندن صکره طاعت ایلسه آخرتده نجه ثواب بولور زیرا
خالی دکلدر که ثواب ویرلدکده اول کسلن عضو انوکیله بیله اوله
یا اولمیه اگر بیله اولور ایسه نجه اولور که اول عضو بو عملی ایشلکده
اورتق دکل ایدی پس ثوابده نجه اورتق اولور وبو مقوله زواید
سؤاللر ایلرلر وجوابنده تکلف لر چکرلر وبو جملهیه احتیاج
یوقدر چونکه سن آخرتده کیرو کلمکک حقیقتن بلدک که بو قالبه
بعینه حاجت یوقدر وبو سؤاللر اندن قوبدی که انلر شویله

سندی لر که سنک سنلکک وسنک حقیقتک سن بدنکدر وچونکه
اول بدن سنکله بیله اولمیه اول کیرو کلن سن اولمزسین پس
بو سببدن شبهه یه دوشدی لر پس انلرک بو سوزنک اصلنده
خلل واردر شویله بلگیل که دیرسن که فقیهلر وعلماء
علم کلام ما بیننده مشهور مذهب اولدر که آدمک جانی اولمک
ایله معدوم اولور واندن صکره اینی کیرو کتورلر وبو سنک
بدنک کیدر وروح باقی قلور دیدوکلری کا مخالفدر بلکه هر
کمسه که غیری لرک سوزلری اردنجه کیده اول کمسنه کور اولمش
اولور وبر کمسنه که بو سوزی سویلیه نه اهل تقلیددن اولور ونه
اهل بصیرتدن اولور زیرا که اگر اهل بصیرتدن اولسه ایدی بلوردی
که بدنک اولمسی آدمک حقیقتن یوغ ایلمز واگر اهل تقلیددن اولسه ایدی
قرآندن واخباردن بلوردی که آدمک روحی اولمکدن صکره
کندو یرنده قالور زیرا که روحلر ایکی قسمدرلر بری شقی اولنلرک
روحیدر وبری دخی سعید اولنلرک روحیدر اما سعید اولنلرک
روحلری حقنده قرآن عظیم ایدر که

یعنی حسن صبر اولک

کیمسه لری که الله تعالینك یولنده دپلندیلر انلر اولودر بلکه
انلر دیریدر وشادماندرلر اول خلعتلر ایله که باری تعالی
حضرتندن بولدیلر ودایما اول حضرتدن کندو رزقلرین
الورلر اما شقیلر حقنده وبدر غزاسنده قتل اولنان کافرلر
حقنده شویله روایت اولنمشدر چونکه انلری اولدردیلر رسول
علیه الصلوة والسلام انلره ندا ایلردی چاه بوکه انلری براغمشلردی
وایدردی که یا فلان ویا فلان وعده لرکه الله تعالیدن بولمش
ایدم سزلر حقکزده دخی کلی زلویرنده تمام اولدی والله
تعالی کندو دشمنلرین قهر ایلدی واول وعده لرکه عذاب ایچون
سزه قلمش ایدی انی حقسز بلدوکز یا نا حق بلدوکز اصحاب ایتدیلر
یا رسول الله بونلر بر اوچ مردار کردر انلره نیچون سوز سویلرسز
ایتدی اولحضرت حقیچون که محمدك نفسی انك الینده در انلر سزدن
زیاده ایشیدیجیلردر ولکن جوابده عاجزلردر وهر کیمسه که اولمشلر
حقنده وارد اولان اخباری یوقلیه که انلر کندولر حقنده تمام طوتا
وکندولری زیارته کلن کیمسه لردن خبردار اولورلر وهر نسنه که بو
عالمده واقع اولور اندن خبردار اولورلر مقرر اول کیمسه بیلور که
انلرك روحلرینك یوق اولمسی خبرده کلمشدر بلکه اولکلمشدرکه

همان انلردن صفت دونر ورنك متغیر اولور وقبر یا جهنم مغاره
لرندن بر مغاره در یا جنت باغچه لرندن بر باغچه در پس تحقیقا
معلوم اوله که اولمك ایله هیچ سنك ذاتکدن وسنك ذاتکك خاصه لرندن
بر نسنه باطل اولماز ولکن سنك اول دماغ واعضا واسطه سیله
اولنماسه لرك وفکرلرك وخیاللرك باطل اولور وسن اودنیاده
فرد ومجرد قالورسن نته کم بودنیادن فرد ومجرد کیتمش ایدك وبلکه
انکه اولورانلو اکر جلهه ایسه فقیه اولماز واکر کور ایسه کورنلو
اولماز ولیکن یایان اولور احمق وبدن بر مرکب در اتکبی مثلا
را انلو سن پس وبوسببدندرکه اول کیمسه لرکه کندولردن وسایر
محسوساتدن غایب اولسه لر ومراقبه یه وارب الله تعالینك ذکرنه
مستغرق اولسه لر نته کم تصوف یولینك اولری بویله در اخرت
احوالی انلره کوز ایله کورمك مرتبه سنده اولور زیرا که اکرچه انلرك
روح حیوانیسی اعتدال مزاجدن دونمشدر ولکن چونکه روح غمناك
اوله واندن نوعا خوف حذر ظاهر اولمش اوله شویله که اول خوف وحذر
انلرك حقیقت ذاتن کندو اوزینه هیچ مشغول قلمیه پس انلرك حالی
اولمش کیمسه نك حالنه یقین اوله پس اول نسنه دخی بریره اولمکدن
صکره ظاهر اولسه کرکدر انلره بودنیاده اولمکسزن ظاهر اوله

چونکه آنلر کندولره کله لر و عالم محسوساته دوشه لر اکثر اولا اولور
که اول کوردوکی نسنه دن اونک خاطرنده نسنه قلمش اولور و اکر اول
کوردوکی نسنه دن بر اثر قلمش ایسه اکر اکا جنتک حقیقتن کوسترمش
اولورلر ایسه اول کوردوکی حالتک راحتی و شادلغی و خفی اکله اولور
و اکر اکا جهنمی عرض ایتمش اولورلر ایسه اونک سستلکی و خسته لکی اکله
بیله اولور و اکر اول کوردوکی عالمدن اونک یادنده بر نسنه قلمش
اولور ایسه اندن خبر ویرر اکر خیالک خزانه سی اول نسنه یی مثال ایله
حکایت ایلمز ایسه کاه اولور که اول مثال اونک حفظنده محترق
قالمش اولور پس اول مثالدن خبر ویرر نته کم رسول علیه الصلوة
والسلام نمازده الن آتشه صوندی و ایتدی جنتدن بر اوزم صلقمن
بکا عرض ایتدیلر دیلدم که انی بو دنیایه کتورم رخصت اولمدی سن
بودم کمان ایلمه که اول اوزم جنتدن اوله و انی بو دنیایه کتورمک
ممکن اوله بلکه بو مجازدر اکر ممکن اولیدی کتورردی و بونک محال
اولمسنک حقیقتنک شرحی اوزوندر و سکا انی طلب ایلمک یوقدر و
عالمک بو مقاملرینک تفاوتی شویله ذکر بر طائفه اولدوغی کبی
تفصیل ایتمکه قصد ایدر تا بیله که بو اوزم صلقمی جنتدن نه نسنه در
و نه سببدندر که رسول الله انی کوردی و غیریلر کورمدی و بو غیری
طائفه

طائفه یه نصیب ندن ارتوق کلدر که رسول علیه السلام الن
دیرتدی پس الفعل القلیل لا یبطل الصلوة یعنی از جوق فعل ایتمک
نمازی باطل قلمازدیدی و بونک تفصیلنده سوزی اوزتدی
و شویله ظن ایلدی که علم اولین و آخرین بودر و هر کمسه که بونی
بیلدی و بو کله قناعت ایلدی و علم حقیقتدن مشغول و فارغ
اولدی کمسنه معطلدر و علم شریعتدن بریدر و مقصود اولدر که
کمان ایتمیه سن که رسول علیه السلام جنتدن تقلید ایله و جبرائیل
علیه السلامدن سماع ایله خبر ویرمش اوله نته کم سن سماعک
معنیسن بیلورسن و بو معنی سایر امور کبی اکلمشسن لکن رسول
علیه الصلوة والسلام جنتی کوردی و جنتی بو عالمده کورمک اولماز
بلکه رسول علیه السلام کندوسی اول عالمه کتدی و بو عالمدن فارغ
اولدی و بو رسول الله معراجندن بر نوع ایدی ولیکن غایب
اولمق ایکی درجه اوزره در بری روح حیوانینک اولمسی ایله در و
بری دخی روح انسانینک کندودن کچمه سیله در اما بو عالمده
جنتی کورمک اولماز زیرا که نته کم یدی قات کوک و یدی قات یر
فسحتلک قابنه صغمز کذلک جنتدن بر ذره دخی بو جهانه صغمز
بلکه نته کم قولق حاسه سی کوکک و یرک صورتی انده ظاهر اولمقدن

يريدر كذلك بو جهان كوزينك دخى خانه سى بهشت ذره لرينك
دوكلمسندن معزولدر واول جهانك خانه لرى عنبريدر

شميدى اونلك وقتيدركه عذاب قبرك معنيسن بيله سن وبيله سن
كه عذاب قبر دخى ايكى قسمدر بيرى روحانيدر وبيرى دخى جسمانيدر
اما جسمانيدر وكلى كيمسه بيلور واما روحانيى آكلمزلر الا اول كيمسه كه
كندوبى آكلمش اوله وكندو روحنك حقيقتن بلمش اوله كه اول روح
كندو نفسيله طوروجيدر طورمقلغنده بدندن مستغنيدر واوكنده
صكره باقيدر زيراكه اولمكلك انى يوغ ايلمز ليكن اليوى واياغى وكوزى
وقولاغى اندن كيرو الورلر واوغلنى ومالنى ويرينى وقولنى وحوارينى
وتومنى وخصمنى بلكه كوكى ويرى ومزننه كه انى بو حواسيله كورمك
اولور اندن كيرو الورلر وبو ذكر اولنان نسنه لر آنونك معشوقى
ايدى وكندوسن بالكليه انلره ويرمش ايدى پس ضرورى انلرك فراقنده
عذابنده قالور واكر بو دوكلمدن فارغ اولميدى وبو دنياده هيچ
معشوقى اولمسيدى بلكه اولمكلك آرزوسنده اولميدى راحته دوشيدى
واكر الله تعالينك دوستلغن حاصل ايتمش اولسيدى وآنونك ذكريله
انس طوتمش وكندوبيدوكلى آكا ويرمش اولسيدى ودنيا اسبابن
اول كمسنه كندويوزينه طارلق ورحمت بيلسيدى اول كمسنه اوندن

كندو معشوقنه يتشوب طارلق وتشويش آرادن قالقوب كندو
سعادتنه يتشوراشدى شمدى كيم حالده فكر ايله كه بر كمسنه كندوسى
بيله وكندوسنى باقى قلوب دوكلى آنونك مرادى ومعشوقى دنياده قله
كركدر انى بيله هيچ ممكن اولورمى كه اول كمسنه دنيادن كندوكده
كندو محبوبلرينك فراقيله رنج وعذابده اولمسنده شول ايليه نتكم
رسول عليه الصلوة والسلام بيوردى
يعنى سن سو اول نسنه يى هر نه دكلو كه سورسن زيرا آنده سن
اندن آيرولبجيسن وچونكه كندونك دوكلى محبوبى حق تعالى بيله
ودنيايى وهر نسنه كه دنياده واردر انى دشمن طوتنه الا اول قدركه
آنونك زادى اوله هيچ ممكن اولورمى كه اول كمسنه كه دنيادن قورتله
زحمتدن قورتلوب راحته يتشمكنده شول ايليه پس هر كمسنه كه
بونى بيله آنونك هيچ شبهه سى قلمزكه عذاب قبر واردر واول عذاب
قبر متقيلر ايچون دكلدر بلكه اهل دنيا ايچوندر واول كمسنه لر ايچوندر
كه كندولرى بالكليه دنيايه ويرمشلردر وبو معنى ايله بو خبر
معلوم اولور كه   يعنى دنيا مسلمانك
زندانى وكافرك جنتيدر   نته كم عذاب قبرك
اصلن بيلدك كه آنونك سببى دنيايى سومكدر بلككه بو عذاب

اول شقاوتدندر که بعضسنه ارتق اولور و بعضسنه اکسك اولور
اول مقدارکه دنیایه میل و شهوت اوله پس اول کمسه نك عذابی که
دوکلی دنیاده انوك کوکل بغلدوغی نسنه‌یه ردزارتق دکلدر اول کمسه نك
عذابی کبی دکلدر که انوك ملکی و اسبابی و قولی و طوری و منصبی
و اولولغی اوله و دنیا نعمتلرینك دوکلی سنه مالك اوله و کوکلن
دوکلی سنه بغلمش اوله بلکه بوجهانده کرکسنه یه خبر کوره لر
که انوك برآن الوب کیتسلردر و بو خبرك عذابی و رنجی اول کمسه نك
کوکلنده ارزق اولور اندنکه اون آن الوب کیتسلر دیو خبر ویره لر
و اکر دوکلی مالنی السلر انوك رنجی اندن ارتق عرق اولور که برین
الکر و اندن اکسکرکدرکه مالی و عورتی و اوغلی بیله غارت ایلیوب
انی سورب مملکتندن چقره لر و اولمز مالی و عورتی و اوغلی و هر
نسنه که دنیاده واردر دوکلی بن نعما ایدر و صاحبن تنها قودر
اولومك معنیسی بودر پس هر کمسه نك عقوبتی و راحتی انوك دنیادن
اراغ اولمسی و دنیایه بغلو اولدوغی مقداردر اول کمسه که اکا
دنیانك اسبابی دوکلی جهتدن مساعده ایلیه و اول دوکلی کندویی دنیایه
ویره سنه کم حق تعالی بیوردی
یعنی بو عقوبت انلر دنیایی آخرت اوزره اختیار ایندوکلری

سببله

سببله در پس اول کمسه نك عذابی غایت اولی در و بو ذکر اولنان دن
عبارت بونیله کلدی که رسول صلی الله علیه وسلم دیدی که بیلورمسز
که آیتی نه معنیه دکلشدر دیدیلر که الله تعالی
و انوك رسولی کرك بیلور ایتدی کافرلرك عذابی مقبره ده اولدرکه
اندرك هر برینه طقسان طقوز اژدها مسلط ایلرلر و ایتدی که بیلورمسز
که اول اژدهالر نه در طقسان طقوز یلاندرکه هر برینك طقوز باشی
واردرکه اول قبرده اولن کافرلری ایصررلر و انی یلرلر و تشیرلر تا
اول کونه دك که انی حشر ایلیلر و اهل بصیرت اولنلر کمسنه لر بو اژدهالری
بصیرت کوزیله مشاهده ایلیوب کورمشلردر و بی بصیرت اولن
احمقلر شویله دیرلر که بز انوك قبرینه نظر ایلدك بو اژدهالردن نسنه
کورمدك و اکر اولیدی کورمز خود صاغدر انی بز دخی کوروردك دیرلر
بو احمقلر کرکدر که بیله لر که بو اژدها اولمشك روحنده در و انوك
باطنندن طشره دکلدر تا که غیریلر کوره لر بلکه بو اژدها اولمزدن
ایلرو انوك جانینك ایچنده ایدی حال بو که کندو اندن غافل در و بیلمز
دکر کرکدر که بیله لر که بو اژدها مرکبدر نفسنك صفتلرندن و اول
اژدهانك بشلرینك عددی اول نفسك یرمز اخلاقنك عددیجه در
و بو اژدهانك اصلی دنیادر و اندن صکره اندن نیجه بشلر چقر

اول يرمز خلقلر صيوسنجه كه دنيانك محبتندن ظاهر اولمشدر
حسد وحقد وريا وكبر وشر ومكر وحيله وعداوت ومحبت عز وجاه
كبى وبونلرك غيرى نه كه واردر واول اژدهانك اصلى وانوك
باشلرينك چوقلغن بصيرت كوزيله كورمك اولور اما انك عددينك
چوقلغن انجق نبوت نوريله كورمك اولور زيراكه اول يرمز خلقلرك
عددينك مقداريجه در وبزه اخلاقك عددى معلوم دكلدر
پس بو اژدهالر كافرلرك جاننك اورته سنده قرار بولمشدر همين
الله تعالايى ورسولنى بلمدكلرى سببدن دكل بلكه كندولرى وكلى
دنيايه ويردكلرى سببدن در نته كم حق تعالى بيوردى
[illegible] يعنى انلره اول عقوبت
دنيايى آخرت اوزره اختيار ايتدوكلرى سببدندر وبر غيرى ايتده دخى
بيوردى [illegible] واستمتعتم بها
يعنى بز كيدردكز ويدكز دنياده شول مقتضاى نفسكز اولان خوش
نسنه لرى ودخى حيوة دنيا ايله فائده لندوكز واكر بو اژدهالر انوك
مشتره سنده اوليدى نته كم خلقلر ايله صورلر اسالرك اوليدى
زيراكه كاه اوليدى كه اول اژدها اندن بر ساعت الن قلديردى لكن
چونكه اول جاننك اورته سنده قرار بولمشدر كه اول انوك برمز صفتلريندن

عينى در بر نه وجهله اندن ايرلو بيله نته كم بر كمسنه بر قراوشى صيرندن
صكره اكا عاشق اولور پس اول اژدها كه انوك جاننك اورته سن صنجر انوك
عشقى دركه انوك كوكلنده ارتولو ايدى وكندو بلمزدى تا شمديكه حالده
انوك زخمنه طوش اولدى كذلك بو طقسان طقوز اژدها اولكسنده
قلبنده ايدى اولمزدن ايلرو وانوك خبرى يوغدى شمديكه حالده انوك
زخمى ظاهر اولدى ونته كم عشق انوك راحته سبب ايدى تا كه معشوق
ايله بيله ايدى كيرو هم اول عشق انوك رنجنه سبب اولدى ايرولق حالنده
زيراكه اكر عشق اولميدى ايرولق رنجنه دوشمزدى كذلك دنيايى
سومك واكا عاشق اولمق كه سبب راحت در هم نه اول سبب عذاب
اولور شمديكه حالده منصب عشقى انوك كوكلن اژدها كبى ايصرور و
مال عشقى يلان كبى ايصرور وسراى وقفتان عشقى عقرب كبى ايصرور
وقلان دخى انوك اوزرينه قياس ايله ونته كم جاريه نك عاشقى انوك
فراقنده استركه كندوى اوده وصويه براغه ويا خود آتى بر يلان ويا
بر عقرب ايصره تا كه اول دردن قورتله كذلك اول كمسنه كه قبرده
عذاب اوله استركه كوكلنده اولان زخم بو جهانده اولى يلانك و
عقربك زخمى اوله زيرا بو جهانده قوانلرز يا اولورلر كه بونلر زخمى تن
اوزره ايلر واول برلرى جان اورته سنده ايلر وهيچ ظاهر كوزى آنى

يعنى در

کورمز پس حقیقتده هر کمسه کندو عذابنی بو دنیادن کندو ایله
الور کیدر و اول عذاب انلرک ایچرو سنده در و بو اجلدندر که رسول
علیه السلام دیدی یعنی اول عقوبت
بوندن عبارتدر که اول سزک عمللرکزدر کیرو سزک اوکوکزه قودلر
و بو اجلدندر که حق سبحانه و تعالی بیوردی اگر سزه علم یقین اولیدی
سز کندوکز جهنمی کورردوکز

و دخی بو اجلدندر که

یعنی جهنم انلری محیطدر و انلر ایله بیله در دیدی
و محیط اولسه گرکدر دیمدی شویله بکزر که سن دیرسز
که ظالم شرعدن معلومدر که بو اژدهالری کوزیله کورمزلر و بو
اژدها که جان ایچنده در کورلمکه قابل دکلدر بیلکل که بو اژدها
کورمکه قابلدر ولیکن انی اولمزدن کسنه کورمز و اول کسنه لر که بو عالمده
اولورلر انی کورمزلر زیرا که اول نسنه که اول عالمدن اوله بو عالمک
کوزیله انی کورمک اولماز و بو اژدها اولنلره تمثل طریقیله اولماز
بلکه انی انلر شویله کوررلر که بو جهانده کوررلر ایدی ولیکن سن
کورمزسین نته کیم اویومش کسنه چوق کورر که انی یلاندن ایصرور و
اول کسنه که انوک یاننده اول کورمز و حال بو که اول یلاندن اویومش

کمسنه یه موجوددر و انوک زخمی اکا حاصل اولور و اویانق معدوم مدر
و انی اویانق کسنه کوره ممکن ایله انوک زخمندن هیچ نسنه اکسلمز و
چونکه اویخوده اولان کسنه واقعه سنده کورر که انی یلاندن ایصرور
اول شول دشمنک زخمیدر که کندو یه ظفر بولسه گرکدر و اول بر نوع
روحانیدر که کوکلده در ولیکن بو عالمده انوک عاریتی مثالی
یلاندر و چونکه دشمندن کندو اوزرینه ظفر بولدیدر که کندو
واقعه سنک تعبیرنی کوردم نولیدی بو یلاندن نه ایصردیدی و بو دشمن
بنم اوزریمه ظفر بولمیدی که بو عذاب انوک کوکلنه زیاده عظیمرک
اولور اول رنجدن که انوک تننه اولور پس اگر بو یلان معدومدر دیر
و اول نسنه که اکا اولور خیالدر دیرسک بو عظیم غلطدر بلکه
اول یلان موجوددر و موجود شول بولنان نسنه یه دیرلر و معدوم
بولنمیه دیرلر پس هر نسنه که اویخوده سن انی بولمش سن و انی کوررسن
اول نسنه موجوددر سنک حقکده و اگرچه اوزکه خلق انی کورمکه
قادر دکللردر پس هر نسنه که اویخوده سن انی کوررسن اول نسنه
موجوددر سنک حقکده اگرچه اوزکه لر انی کورمکه قادر دکللردر
و هر نسنه که سن انی کورمزسن اول بولنمشدر و موجود دکلدر سنک
قاتکده اگرچه دوکلی خلق انی کوررلر و چونکه عتاب و سبب عذاب

بو ایکیسی اولمش کسنه یه و اولمیش کسنه یه موجوددر اگر انی غیری
کسنه لر کورمیه لر انکا نه نقصان کلە اما بو قدر واردر که اولمش کسنه
تیز اویور و اول عذابدن قورتولور پس انکا خیالدر بو آذ و یرمشکردر
اما اولمش کسنه اول عذابده قلور زیرا اولمک آخری یوقدر و اول عذاب
بو عالمک محسوساتی کبی اولور و شریعتده یوقدر که اولیدن و اوزده مکه
قبرده اولور بو ظاهر کوزیله جمیع خلق انی کورمکه قادر اولمز تاکه
عالم شهادتدن اولمز اما اکر بر کسیه بو عالمدن اراق اولسه اویوق
ایله اولمشک حاللرین انکا بیلدره لر انی یدنلرو عقربلر اراسنده کوردر
و انبیا و اولیا اویانقلق حالنده دخی کورلر اولرسه که اوزکه لره
اویقوده اولور انلره اویانقلق حالنده اولور زیرا که عالم محسوسات
انلره او جهانک ایشلرین مشاهده ایتمکدن حجاب اولماز پر
بو سوزک نهایتی بودر که احمقلردن بر طائفه بو مقدار ایله که قبره
نظر ایدرلر و بو ظاهر کوزیله ینه کورمزلر دخی عذاب قبر انکار
ایدرلر و بو انکارا اول سببدندر که انلر اول جهانک ایشلرین بود
بولمشلردر شویله بکزر که دیرسن که اکر عذاب
قبر کوکلک علاقه سی سببندن ایسه بو عالمده هیچ کیسه اندن خالی
دکلدر که عورتنی و اوغلانینی و مالینی و منصبنی سومیه پس دوکلی

کشیه یه عذاب قبر اولسه کرکدر و هیچ کیسه بوندن خلاص بولماز
جواب اولدر که حال بویله دکلدر که بعض کسنه لر اوله که دنیادن
طوق اولمز و انلرک دنیاده هیچ سیوب اچلک یرلری و راحت اولجق
یرلری اولمیه و اولمزدن سنده اولمز نته که اکثر مسلمانلر که درویش
اولدر بویله اولورلر بلکه اول قوم که بای اولدر ایکی طائفه در بر طائفه
واردر که انلر اکرچه بو اسبابی دوست طوترلر الله تعالایی دوست
طوترلر پس اکر شویله اولدر که الله تعالایی زیاده دوست طوته لر
انلره هیچ عذاب اولماز انلرک مثلی اول کسیه کبیدر که بر شهرده انوک
بر سرایی واردر که انی سور و لکن بکلکی و سلطنتی و کوشک و باغی اندن
زیاده سور چونکه انکا بر غیری شهرک بکلکی ایچون پادشاهک نامه سی
یتشه اول کسنه یه کندو وطنندن طشره چقمق هیچ زحمت اولماز زیرا که
اول شهرک و سرایک محبتی بوغ اولوب نام و نشانی قلماز اول بکلک
و ریاستک محبتنده که انلری غالبدر پس انبیانک و اولیانک و مسلمانلرک
زاهدلرینک اکرچه عورتلرینه و اوغلانلرینه و شهرلرینه و وطنلرینه
الفتلری اولور چونکه الله تعالینک دوستلغی ظاهر اوله و اکا
انس اولمغک لذتی ظاهر اوله بو دوکلی در دنیا محبتلری بوغ اولور
و بو لذتلری انلره اولمک ایله ظاهر اولور پس انلر بو ذکر اولنان عذاب

قبردن ایمن اولورلر اما انلر که دنیانک محبتنی دوست طوته لر بو عذابدن
خلاص بولمازلر واکثر خلق بو بونلردر وبو اجلدندر که الله تعالی
[illegible]
یعنی سز دکلسز الا اول جهنمه مقارن اولیجیلر سز
الله تعالینک تقدیرنده بو امر مقرر اولدی پس بر خلق خلاص ایدرلر
انلر که متقی اولدیلر بو شهوت دنیایی دوست طوتن قوم بر مدت
عذاب چکرلر پس چونکه انلر دنیادن کیده لر لذت دنیایی اونودورلر
والله تعالینک اصل دوستلغی که انلرک کوکلنده وار ایدی ظاهر
اولمغه باشلر وانک مثلی اول کمسه کبی درکه بر اوی بر غیر اودن
ارتوق سوردی یا بر شهری بر غیر شهردن یا بر عورتی بر غیر عورتدن
زیاده سوردی ولیکن اول برینه دخی محبتی وار ایدی چونکه آنی اول
زیاده سودوکیدن جدا قیله لر واول ارتوق سودوکی قله بر مدت
انک فراقنده بحضور اولور اندن صکره آنی اونودور وکندوسی
اول برینه مخصوص بیلور واول دوستلغک اصلی که کوکلنده وار
ایدی جبلی مدتله ظاهر اولور اما اول کمسه که الله تعالایی دوست
طوتمز اول ابدی بو عذابده قلور زیرا انک دوکلی دوستلغی اول
نسنده ایدی که اندن کیرو آلدیلر پس انک نه وجهله خلاص بوله که

اندن تسلی ایله خلاص بولور وکافرلک عذابی ابدی اولمسنک سببلرندن
بریسی بودر وبیلکل که هر کسه دعوی ایلرکه بن الله تعالایی سورم دیو
یا دنیادن ارتوق سورم دیو که جمله خلقک سوزی بودر ولیکن بونک
تجربه سی ومحکی واردر که کرچکلکی آنونکله معلوم اولور وبو تجربه
اولدر که هر کسنه یه که نفس وشهوت زینته بویورسه والله تعالینک
شرعی آنک خلافن بیورسه اکر کندو کوکلی الله تعالینک فرمانینه مایلرکن
کوررسه الله تعالایی اول کمسه زیاده رک سوردر نته که بر کسنه ایکی
کسنه یی دوست طوتسه اما برینی زیاده سوسه چونکه انلرک ایکسنک
ماجینه خلاف دوشسه کندو یی اول زیاده سودوکنک جانبنه مایل
کورر وکندو یی بونکله بیلورکه آنی زیاده دوست طوتمشدر چونکه بو
اولمیه مجرد دل ایله سویلمکک هیچ فایده سی یوقدر زیرا که اول سوزیلدند
وبو اجلدندرکه رسول علیه السلام دیدی که همیشه لا اله الا الله دیرلر
که کندولری الله تعالینک عذابندن صقلیلر تا اول وقته که دنیا
عندینی دینک عقدینک اوزرینه اختیار ایده لر الله تعالی انلره ایدر
که یلدن سویلرسز که لا اله الا الله دیمک بو معامله ایله یلدن اولور
پس بو جمله دن بیلدک که اهل بصیرت باطن کوزیله کوررلر که عذاب
قبردن کیم قورتولسه کرکدر وبیلورلر که اکثر خلق بو قورتولسه کرکدر

ولیکن انلرک مذهبنده و شدتنده تفاوت چوقدر نته کم انلرک
دنیا ایله علاقه لرنده تفاوت چوقدر   شویله بکورکه
احمقلردن و مغرورلردن بر طائفه ایدرکه اگر عذاب قبر بو ایسه بز
عذاب قبردن ایمینوز که بزم هیچ دنیا ایله علاقه مز یوقدر و انلرک
وارلغی و یوقلغی بزم قاتمزده برابردر و انلرک بو دعویسی محالدر تا که
انلر تجربه ایتمیه لر بیلمزلرکه اگر شویله ایسه که هر نسنه که انلرک
اسبابیدر اوغری کوترسه و اکا اولان اعتبار انلرک غیریلره اولسه
و انلرک هر مریدی که واردر اندن یوز دوندرسه انلرک اقرانندن
ایی منت ایسه بونلر انلرک قلبنده هیچ تفاوت ایتمیه شویله اوله که
غیریلرک مالی اوغرلنمش و غیریلرک اعتباری و قبولی باطل اولمش
کبی اوله پس اول وقت بو دعوی درست اولور و بعض کیسه اولورکه
بو صفتله موصوفلردر و مغرور اولور تا که انلرک اسبابن اوغرلیه لر
و اندن یوز دوندرمیه لر بیلمزلر کرکدرکه وارلغن کندودن حق
ایلیه و خلقدن قبولندن قچه و کندویی بونکله صنیه و اندن اکره
اعتماد ایلیه زیرا چوق کیسه اولور که صوزکه عورتیله و جاریه سیله
هیچ علاقه سی یوقدر اما چونکه انلری بوشیه و صتسه اول آتش عشق
که انلرک قلبنده گیزلو ایدی ظاهر اولوب دیوانه و سوخته اولور

پس هر کیمسه که ایسته یه عذاب قبردن قورتلمغه لابد اوله کرکدرکه
انلرک هیچ دنیاوی نسنه ایله علاقه سی اولمیه الا ضرورت مقداری
نته کم بر کمسه نک طهارت خانه یه حاجتی اولور و انی دوست
طوتر اضطراری و استرکه اندن تیز قورتوله پس کرکدرکه انلرک طعامی
معده یه ایرشدرمکه حرصی معده یی طعامدن خالی قلمق کبی اوله
که بو ایکیسی دخی ضروریدر و سایر ایشلر دخی بونک کبیدر پس اگر
کوکلی بو علاقه دن خالی ایتمکه قادر اولمیه کرکدر عبادته دورشه
و الله تعالینک ذکرینه اسرطوته و ذکره ایش اولمغی کندو کوکلنه
غالب قله شویله که الله تعالینک دوستلغی دنیا دوستلغی اوزرینه
غالبلرک اوله و بو معنی اوزرینه حجت و دلیل طلب ایلیه شریعته
تابع اولمق ایله و حقک فرمانین کندو هواسی اوزرینه تقدیم ایتمکله
عینه
هر انلرک نفسی بو معنیده اکا اطاعت ایدرسه عذاب قبردن قورتوله
اعتماد ایلیه و اگر بویله اولمازیسه بدنی عذاب قبره تسلیم ایلیه
مگر که الله تعالینک عفوی ایریشه   وقتا ولدرکه
روحانی اولان طاموی شرح ایلیورز و روحانیله آندیلرزکه عذاب
روحه مخصوص اوله اکا ایرده بدن اولمیه
بودر یعنی جهنم الله تعالینک اولیالکلمسنده

تیغدر که اهل جهنمک قلبلری اوزرینه عالی اولور یعنی بو روحانی آتش
اول آتشدر که انوک غلبه سی قلب اوزرینه اولور و اول آتش که بدنلر اوزرنده
اکا جسمانی دیرلر یعنی بیلکل که روحانی اولان طامو اوچ جنس آتشدر بریسی
دنیا شهوتندن ایرلمق آتشیدر و بریسی دخی اوتوب خجل اولمق
آتشیدر و اوچنجیسی حضرت الوهیتک جمالندن محروم قالوب ناامید
اولمق آتشیدر و بو اوچ آتشک ایکیسی جان ایله و کوکل ایله در تن ایله دکلدر
و بو اوچ آتشک هر بریسنک شرحی و انلرک سببلرینک شرحی کرکدر و بیلمک
لازمدر که اول آتشلری بو دنیادن انلر کندولر ایله بیله الوب کیتمشلردر
و انوک مثالن بو عالمدن عادت طریقیله طلب ایلیلم
دنیانک و دنیا شهوتلرینک فراقیدر و بونک سببی عذاب قبرده ذکر اولندی
که عشق و محبت کوکلک جنسیدر تا که معشوق ایله اوله و طامودر
چونکه معشوقسز اوله یعنی دنیانک عاشقی دنیاده جنتده در که
الدنیا جنة الکافر بو معنیدر و آخرتده طامودهده اولور زیرا که انوک
معشوقی اندن کیرو النمشلردر یعنی بر نسنه هم زحمته سبب اولور و لیکن
ایکی زمانه نسبت و بونک مثالی دنیاده اولدر که مثلا بر پادشاه اولور
که دوکلی ریوزی انوک فرماننده و طاعتنده اولور دایما کوزل یوزلو
جاریه لر و قللر و عورتلر ایله فایده لنمکده اولور و همیشه باغلرده

دنیا

و دنیا کوشکلرده اولور یعنی ناکاه که بر دشمن کله و آنی طوتوب اسیر ایلیه
و کندو مملکتی آدملرینک اوکنده اکا اسکبانلق بیوره و انوک اوکنده
انوک اهلنی و جاریه لرینی قوللنه و قوللرینه بیوره که خدمت ایلیه لر
و هر نسنه که انوک خزانه سنده قیمتلو ایدی انوک دشمنلرینه ویره یعنی نظر
ایله که بو کمسنک بو ایشلردن بیحضورلغی و زحمتی اولورمی یا اولمازمی
یعنی ولایتنک و عورتنک و اوغلانلرینک و خزانه سنک و نعمتنک و قوللرینک
فراقی انوک جانینه دوشوب آنی یقر ایسه که آنی بر طپانچه ایله هلاک
ایلیلر ایدی یا درلو عذابی انوک بدنینه مسلط ایلیلر ایدی تا که بو زحمتدن
خلاص بولیدی بو ذکر اولنان آتشک مثالیدر و هر نه قدر که نعمتی
زیاده اوله و ولایتی صافی و معمور اوله بو آتش زیاده رک اولور یعنی
هر کیمسه که دنیانک فایده سی چوق اوله و دنیا اکا چوق مساعدت ایتمش
اوله انوک عشقی مشکلرک اوله و آتش فراقی انوک جانینه اورته سنده
یاکیجیرق اوله و ممکن اولمازکه اول آتشک مثلی بو جهانده بوله
زیرا که کوکلک اول زحمتی که بو جهانده اوله دل و جاننده تمام بیلمز
زیرا که حواس و بو جهانک شغللری کوکلی مشغول ایلر و بو شغل کوکله
بر حجاب کبی اولور تا که عذاب اندن متمکن اولمیه و بو اجلدندر که بو کشی
چونکه کوزونی و قولاغنی بر نسنه یه مشغول ایلیه اول زخم اندن اکلیوز

وچونکه فارغ ایلیه اولور وبو سببدندرکه بر مصیبته اوغرمش کسنه
چونکه اوبخودن اویانه انوك زخمی عظیمرك اولور زیراکه اوبخو
حالنده جان محسوساتله معامله ایلدوکی حالدن زیاده صافی اولور
وهرنسنه که اکا یتشر زیاده اثر ایلر تاکه اوبخودن اویاندوغی حالده
برخوش آواز ایشتسه اول آواز انوك کوکلنده زیاده اثر ایلر وبونك
سببی کوکل محسوساتدن صافی اولدوغیدر وبو جهانده هرکز صافی
دکلدر چونکه وفات ایلیه اثر محسوساتدن مجرد وصافی اولور واول
حالده انوك رنج وراحتی بو جهانده صافی اولدوغی حالدن عظیم ومتمکن
اولور شویله کمان ایتمیه سن که اول اثر بو دنیاده اولان اثر کبیدر
بلکه بو آتشی بیش صویله بومشلردر واندن صکره دنیایه صالمشلردر
رسوا ایلنلردن اولان شرم وخجالت ایتی در وبونك
مثالی دنیاده اولدرکه بر پادشاه بر حقیر وخسیس کسنه یی اختیار ایلیه
وکندو مملکتنك نیابتن اکا ویرسه واکا کندو حرمنه یول ویرسه تاکه
هیچ کسنه اندن حجاب ایتمیه وکندو خزانه لرن اکا اصمرلسه دوکلی
ایشلرده اکا اعتماد ایلسه پس چونکه اول بو نعمتلری بوله کندو
ایچروسنده طاغی وباغی اولور وپادشاهك خزانه سنده تصرف
ایلر وانوك اهلیله خیانت وفساد ایلر وظاهرده پادشاهه

امینلك کوسترر پس بر کون پادشاه حرمنده فساد ایتمك اوزره
ایکن چونکه نظر ایلیه پادشاهی کوره که بر پنجره دن نظر ایلر وکندویی
کورر وبیله که هرکون بویله کورر امش که تاکه انوك خیانتی
عظیمرك اوله وانی بر طریقیله عبرت ایچون شکنجه ایلیوب هلاك
ایلیه فکر ایله که بو حالده اول کسنه نك کوکلنه وجاننه بو رسوا ایلقدن
نیجه خجالت آتشی دوشر اکرچه تنی سلامتدر واسترکه بو حالده یره
کیچه تاکه بو خجالتدن ورمزلغدن ورسوا ایلغدن ایشندن خلاص اوله
پس بو ذکر اولنان کبی سن بو عالمده ایشلر ایشلمك عادت ایلرسن که انوك
ظاهری ایو کورینور وحقیقت روحی زشت ورسوا ایدر چونکه اول
نسنه نك حقیقی وروحی قیامتده سکا ظاهر اوله سنك رسوا ایلغك
آشکاره اولور وسن خجالت آتشیله سوخته اولورسن مثلا بو کون
غیبت ایدرسن ویارن قیامت کونی کندوکی شویله کوررسن که بو جهانده
بر کسنه نك اتنی خوش یر وصورکه قوش اتنك بریانیدر چونکه نظر ایلیه
کوره که کندو اولمش قرنداشنك اتنی یر کورکه اول نیجه رسوا اولور
وانوك کوکلنه نیجه آتش دوشر واول غیبتك روحی وحقیقتی بودر
وبو روح سندن کیزلودر یارن آشکاره اولور وبو اجلدندرکه
که بر کسنه که اوخوده کورسه که اولمش اتنی یر انوك تعبیری اولدرکه

غيبت ايلر واكر سن بوكون بر ديواره بر طاش آتنه سن و بر كسنه سكا
خبر ويرسه كه بو طاش ديواردن سندن اوكه دوشدى وسنك اوغلنجقلرك
كوزنى كور ايلدى چونكه اوكه كله سن كوره سين كه سنك اول عزيز
اوغلنجقلرك كوزى سنك طاشكدن كور اولمشدر بيلورسن كه سنك
كوكلكه نه آتش دوشر وبعجه رسوا اولورسن بر كسنه كه بو جهانده
بر مسلمانه حسد ايليه قيامتده كندوسن بو ذكر اولنان صورت اوزره
كورر زيرا كه حسدك حقيقتى و روحى بودر كه سن بر دشمنكه ياوز قصد
ايلرسن و اول كا زيان ايلمز و كيرو سنك اوزروكه كلور وسنك ديكى
هدان ايلز وسنك اول طاعتلركه اول جهانده انلر سنك كوزلك
نورى اولسه كركدر اول دشمنك ديوانينه نقل ايلر تا كه سن طاعتسز
قالورسن و بارى كه كوز طاعت سكا بو كوكه كوز اوغلنجقلرك كوزلرندن
كركلورك اولسه كركدر واول طاعت سنك سعادتك سببى در
واوغلنلرك سنك سعادتكه سبب دكلدرلر بس بارى كه صورتلر روحلره
وحقيقتلره تابع اوله وهر شىء كه كورينه شول صورتله كورينه كه اول
شىء بو صورتك معنيسنه لايق اولور رسوايلق و خجالت انده اولسه
كركدر واول سببدن كه اويخو اول عالمه قريب در بعضى ايشلر اويخوده
اول صورتله اولور كه معنيسنه موافق اوله نته كم بر كمسنه ابن سيرينه

كلدى

كلدى و ايتدى واقعه ده كوردم كه بنم الده بر يوزك وار ايدى و انوكله
عورتلرك فرجلرينه و ارلرك اغزلرينه مهر اوررردم ابن سيرين ايتدى
سن موذن سين رمضان آينده صبح اولمازدن اول اذان اوقورمش سين
اول كيسه ايتدى حال بويله در امدى نظر ايله كه اويخوده انوك معنا
سنك روحنى و حقيقتنى اكا نيجه عرض ايتديلر كه اذان صورتنده بر آواز
و ذكردر و رمضانده انوك حقيقتى خلقى منع ايتمكدر يمكدن
و مجامعت ايلمكدن و عجب اولدر كه اويخوده آخرتدن بو دوكلى
نمونه لرى سكا كوستردى لر و سكا بوندن هيچ آكاه اولمق يوقدر و بو
معنيلردن خبرده شويله كلمشدر كه قيامت كوننده دنيايى بر چركين
قرى عورت صورتنده كوررلر و هر كيسه كه اكا نظر ايليه نعوذ بالله
منك ديه بن ديه لر كه بو اول دنيادر كه كندوكزى انوك طلبنده هلاك
ايلرديكز اول قدر خجالت چكه لر كه ايسته لر كه كندولرى آتشه برغلو
تا كه اول شرمدن قورتوله لر و بو رسوايلقلرك مثالى شويله در كه
حكايت ايلرلر كه بكلردن برى كندو اوغلنى اولندرمك ايچون دوكون
اتمش ايدى پس اوغلن اول كيجه ايلرودن شراب ايچدى چونكه مست
اولدى كلنى استيو طشره چقدى و كلنك اوينه عزم ايلدى يولى
يا كلدى و سرايدن طشره دوشدى شويله كتدى كه تا بر يره يتشدى

که بر اودن بر چراغ کوردی شویله صندی که کلنک اوین بولدی چونکه
ایچرو واردی بر قوم کوردی که یاتمشلر ایدی هرچند که چاغردی جواب
ویرمدیلر صندی که اویقوده درلر یرینی کوردی که بر ایکی ارار اورتمشلر
کلن بودردیدی و انونک اوزرینه یاتدی و بورنینه بر کوزل قوقو ایرشدی
ایتدی شبهه سز بو کلندر که ایو قوقو استعمال ایتمشدر تا صباحه دک
انوکله مجامعت ایلدی و دلنی انونک اغزینه صوقدی و اندن بعض
نسنه‌لر اکا ایرشوردی شویله صنوردی که اکا اول آدمیلک ایلکر و
انونک اوزرینه کل صوبی صاچر چونکه صباح اولدی عقلی باشنه کلدی
نظر ایلدی کوردی که اول کافرلرک کورخانه سیدر و اول اویتمشلر
صندوغی اولمشلردر و اول که ایکی ارار اورتمش ایدی و صنمش ایدی
که اول کلندر بر چرکین قری ایدی که اول یقینده اولمش ایدی و اول
کوزل قوقو صندیغی اوزرینه صاچلان قوقولو اودلردن کلور ایدی و اول
یاغ نسنه‌لر که انونک اوزرینه دوکلمش ایدی دوکلی انونک نجاستلری
ایدی چون نظر قلدی کندونک بدنی اندامنی نجاستده کوردی و کندو
اغزنده و دماغنده انونک اغزینک صویندن آجیلق و طتسزلق
بولدی دیلدی که انونک خجلتندن و رسوالغندن هلاک اوله
و قورقدی که اولیه که باباسی و انونک لشکرینی کوره تا که بوانده

ایدی

ایدی پادشاه لشکرینک بکلری ایله انی استیو کلمشلر ایدی و انی بو جمله
رسوالقلرک ارا سنده کوردیلر دیلدی که انونک خجالتندن و شرمندن
یره کیره یدی تا که اول رسوالقدن قورتوله یدی پس یارن اهل دنیا
دنیانک لذتلرن و شهوتلرن بو صفتله کوره لر و اول ارکه دنیا
لذتنک بولاشغندن انلرک کوکلنده قلمشدر اول کسنک دماغنده
و دیلنده و اندامنده قلن لذتلر و نجاستلر کبیدر و اندن دخی بتر
و عظیمرکدر زیرا که اول جهانک ایشلرینک تمام مشکللکنه مناسب
بو جهانده مثال الله کیرمز ولیکن بو بر ازجق نمونه‌در و اول آتشک
شرحنده که کوکله واقع اولور بدنلردن بیخبردر و بو آتشه آتش
شرم دیو آد ویرمشلردر [illegible] حضرت الوهیتک
جمالندن محروم قلنمق و اول سعادتی بولمقدن نومید اولمغک
حسرتندن اولان آتشدر و انونک سببی شول کورلک و بیلمزلکدر که
بو جهاندن الوب کتمش ایدی زیرا که معرفت حاصل ایتمش ایدی
و تعلم و مجاهده ایله کوکلنی صافی ایتمش ایدی تا که انده حضرت
الوهیتک جمالی و لذتکدن صکره کورینه شول آیینه‌ده روشنده
صورت کوروندوکی کبی بلکه معصیت پاسی و دنیا شهوتلری انونک
کوکلنی دونق ایلدی تا که کورلکده قلدی و بو آتشک مثالی شویله‌در که

تقدیر ایلیه سن که بر قوم ایله قرا کوکجه ده بر یره یتیشه سن که انده وار
اوجوق طشلر اوله و انلرک رنکلری کورنمیه یولداشلرک دیه لر که
قادر اولدوغک قدر بو طشلردن کتورکه بر ایشه یتشورکه بونلرده
چوق فائده واردر و انلردن هر کیمسه قادر اولدوغی قدر کتوره لر
و سن هیچ نسنه کتورمیه سن و دیه سن که بو بیوک حماقتدر که
حاضر زحمتی اختیار ایلیم و بو آغر یوکی چکم و بلمیم که بونلر یارن
ایته یرده می یاخود یرمزمی پس بونلر بو یوکی چکرلر و اول یردن
کیدرلر و سن الک بوش انلر ایله کیدرسن و انلرک اوسته کولرسن
و انلری محمق ایلرسن و انلرک اوزرینه طعن ایلیوب ایدرسن که
هر کیمسنک که عقلی و زیرکلکی اوله آسان و راحت کیدر شونیله که بن
کیدرم و هر کیمسه که احمق اوله کندودن مرکب دوزب عبث یره
یوک چکر چونکه ایدنلغه یتیشه لر نظر ایلرلر کورلر که اولدوغی
کوهرمش و قزل یاقوت ایمش و انلرک هر بر بنک قیمتی یوز بیک التون ایمش
اول قوم حسرت چکرلر که نیچون داخی زیاده رک کتورمدک دیو و
سن انده و کلک زیانده هلاک اولورسن حال بو که اول حسرتک
انتی سنک حالکده دوشمشدر یعنی بن انلر اول کوهرلری صترلر ویر
یوزینک ولا ینزل بوکله طورلر و جهانک نعمتلردن کوکلری ایستدوکی

۲۰

یرلر و نه یرده که ایسترلر اولورلر و سنی آج و چپلق طوتب قولاوغه
قوللنورلر و ایش بیورلر و هرنه قدر که سن دیه سن که بو نعمتدن
بکا داخی صدقه ایلاک انلر ایدرلر که

حرمهما

یعنی انلر سزه بزم اوزرمزه
صودن دوکک یاخود الله تعالینک سزه نصیب ایلدوکی نسنه لردن
دوکک دیدکده انلر دیرلرکه تحقیقا الله تعالی انلری کافرلر اوزرینه
حرام ایلدی و داخی ایدرلرکه دون سن بزم اوزرمزه کولردک
بز داخی بو کون سنک اوزرکه کولرز

دیرلر یعنی سز بزی مسخره یه الورسکز بز داخی سزی
مسخره یه الورز شول بزی مسخره یه الدوغکز بکی جنتک نعمتلرینک
فوت اولسنک والله تعالینک دیدارینک فوت اولسنک حسرتنک
مثالی بودر و بو جواهر طاعتلر مثالنده در و بو قرکولوک دنیا
مثالنده در و اول کیمسه لرکه طاعت جوهرلرین کوتورمدیلر و
دیدیلر که بو حالده نقد زحمتی چکمک راحتدن اوتری نیچون چکلم
که انوک اولمسنده شک واردر انلر یارین فریاد ایلرلر که

حرمهما

و بو آیتک معنیسی بو یقینده ذکر اولندی و نیچون انلر حسرت

حکمیه ترکیبا رزاهل جنت که انلر طاعت و معرفت اهلی اولنلردر
اول قدر سعادتلردر وکله که کوسکوتری دنیانک نعمتلری انوک
بر ساعتنک مقداری اولمیه بلکه جهنمدن الصکره چقردقلری
کسنه یه اول قدر نسنه ویرلرکه اون دنیا مقداری اوله و بو مقدار
دیدوکمز اولچوایله و طراوتیله دکلدر بلکه روحک بنفسه نعمتی
واردرکه اول شادیلق و لذتدر بنه کم دیرلرکه کوهر بو زالتون
کبیدر قیمتده و مالیتده بطر بوده و مقدارده دکلدر
چونکه بو اوچ بولک آتش روحانی بلدک شمدی بلکلکه بو آتش
عظیمکدر اول آتشدنکه بدن اوزره واقع اولور زیراکه بدنک
درددن خبری اولماز تاکه اول آتشک اثری جانه یتشمیه پس
بدنک دردی جانه یتشور و اول درد جانه یتشمکله عظیم اولور
پس شول آتش و شول درد که جانک اوزرینه سنده اوله لاجرم عظیمرک
اولور و بو آتش حسرت جانک اوزرینه سنده پیدا اولور طشره دن
کلمز و دوکل دردلرک علتی اندندرکه اول نسنه که طبعنک مقتضاسی
در ضدی انوک اوزرینه غالب اوله و بدنک طبعنک مقتضاسی
اولدرکه بو ترکیب عناصر انوکله باقی قله و اجزاسی بر برینه جمع
اوله چونکه جراحتله مثلا اول اجزا بری بریندن ایرله طبعنک

ضدی ظاهر اولوب دردمند اولور و جراحت اول نسنه درکه
بدندن بریری بری بریندن جدا ایلر و بو آتش خود دوکلی اجزانک
آراسنه کیروب و بری بریندن جدا ایلر پس هر جزدن بر درد اولوردر
بولور و بو سببله درکه بو آتشک دردی سایر دردلردن
مشکلرک اولور پس هر نسنه که کوکلک طبعنک مقتضاسی اوله
چونکه انوک ضدی انده قرار ایلیه انوک دردی جان اوزرینه سنده
عظیمرک اولور و کوکلک طبعنک مقتضاسی حق تعالی بیلمکدر
و انوک دیداریدر چون کوزسزلک که انوک ضدیدر کوکلده
قرار ایلیه انوک دردینه نهایت اولماز اکر اولمزدن اول بو عالمده
کوکلر خسته اولمیدی بو کوزسزلک دردینی بولمزلردی ولیکن
نته کم ال و ایق اویوشسه و آکا آتش یتشسه درحال بیلمز چونکه
اول حال اندن زایل اولمیه کتسه و کندوبی آتش ایچنده براوغردن
بولسه عظیم زحمت بولور کذلک کوکلر دنیاده غافل اولوب
اویوشمشلردر و بو غفلت اولمه کیدر پس براوغردن آتش جانک
اوزرینه سنده پیدا اولور صکره دن حاصل اولماز و غیری
یردن کلمز که اول آنی کندویله بله آلوب کیتمش ایدی و انوک کوکلک
ایچروسندن ایدی ولیکن چونکه علم الیقین بیلمزدی اکا ظاهر

صدی

بوکه یولی یوقدر بلکه انلرك عذری بوندن اول ذکر اولندیکه بودر
وبو سوز اکا مخالف دکلدر زیراکه هر نسنه که انلر آخرتك شرحنده
دیمشلردر درستدر ولیکن محسوساتك شرحندن طشره چقمشلردر
وروحانیلری بیلمشلردر ویا بیلمشلردر شرح ایتمشلردر زیراکه
خلق اکا واقف اولماز وهر نسنه که جسمانیدر صاحب شرعدن
تقلید وسماعدن غیری ایله معلوم اولماز اما بو غیری قسم روحك
حقیقتنك معرفتنك نوعیدر وانی بلمکلکه یول طریق بصیرتدن
ومشاهده باطندندر وبوکه اولکسنه ایرشورکه کندو وطندن
ایرله واول یرده که مسقط راسیدر یعنی مولودیدر انده اقامت
ایتمیه ودینی یولنك سفرین اوکنه طوته وبز بو وطندن شهری
واوی دیلمزز زیراکه انلر بدنك وطنیدر وبدنك سفرینك قدری
واعتباری یوقدر ولیکن اول روح که آدمك حقیقتیدر انوك
بر قرارکاهی واردر که اندن کلمشدر وانوك وطنی اولدر واول یرده
انوك سفری واردر وانوك یولده قونقلری واردر وهر قونق
بردلو عالمدر وانوك وطننك وقرارکاهنك اولی محسوساتدر
اندنصکره مخیلاتدر واندنصکره موهوماتدر واندنصکره
معقولاتدر ومعقولات دوردنجی منزلیدر وبو دردنجی

اولمازدی شمدیکی حالده که عین الیقین اولدی شبهه سز انی بیلدیك
بودر یعنی اکر سنك طاتوك
عین الیقین بیلدوکز حقیقتا انی کندو کوزکزله کوردکز واهل شریعت
جسمانی اولن طاموبی وجماعی زیاده شرح ایتمکه سبب اولدر که
انی دخی خلق بیلور وفهم ایلر اما بونی مرکبه که دینك حقیری اکلر
وانوك مشکلکنه وعظمتنه واقف اولماز انوڭ کبی که اکر بر
اوغلنجغه دیسك که بر نسنه اوکرن که اکر اوکرنمزسك اتاڭك ولایتی
وریاستی سکا قلماز واول سعادتدن محروم قلورسن بونی فهم
ایلمز وبو انوك کوکلنه عظیم کلمز اما اکر دیسك که استادسنك
قولاغڭ بورر بو سوزدن قورقار زیراکه بونی فهم ایلر وسته کم اذا
اوکرنمز اوغلنجغ حقنده استادك قولاغنی بورمسی حقدر واتانك
ریاستندن محروم قلمغی اینی حقدر کذلك دوزخ جسمانی حقدر
وحضرت الوهیتدن محروم قلمغی اینی حقدر واول دوزخ جسمانی
بو محروملك دوزخنه نسبت قولاغ بورمق کبیدر ولایت وریاستندن
کیرو قلمغه نسبت زیاده دکلدر بکورزکه دیرسن بو
شرح وتفصیل اکا مخالفدر که علما دیرلر وانلر کتابلرده کوسترمشلردر
که بو اینلری تقلید وسماعدن غیریله بلمك اولماز وبصیرتك

عالمده كندو حقيقتندن خبر بولور وبوندن اوته خبر بيلمز وبو
عالملري بر مثال ايله فهم ايتمك اولور واول مثال اولدر كه تا كه آدم
عالم محسوساتده اوله انوك درجه سي پروانه درجه سيدر
كه كندويي چراغه اورر زيرا كه انوك كوزينك كرچه كورمكلكي واردر
ولكن خيال وحفظي يوقدر پس اول ظلمتدن فخر وبر پنجره طلبلر
صونركه چراغ پنجره در وكندويي اول پنجره يه اورر چونكه آتشك
بركره دردن بوله اول دردي انوك حفظنده قالماز وانوك خيالنده
طورمز زيرا كه انوك خيال وحفظي يوقدر واول درجه يه تيشندر
اولا جلدن بر دفعه داخي كندويي چراغه اورر تا كه هلاك اولور
اگر انوك قوت خيالي وحفظ متخيلاتي اوليدي چونكه بركره دردناك
اولدي كيرو دونوب آتشه دوشمزدي كه قدني حيوانلري كه بركره
اوره لر چونكه انلر دكنك كوره لر فجرلريا ولكه كرده انوك خيالي
انلرك حفظنده قلشدر پس محسوسات منزلي اولدر اما ايكنجي
منزل متخيلات در وتا كه انسان بو درجه ده اوله ساير حيوانات ايله
برابر اولور تا كه بر نسنه دن كه بحضور اوليه اندن فجوكرك
ايدوكن بيلمز ولكن چونكه بركره بر نسنه دن رنجور اوله داخي
اندن فجر واوچنجي منزل موهومات در وچونكه بو درجه يه تيشه

قيون ايله برابر اولور كاه اولور كه كورلمش رنجدن فجر وبيلور كه بخ
اوليه كوكدر زيرا كه قيون هركز قورت كورمش اوليه وآت هركز
ارسلان كورمش اوله چونكه اول مرتبه ده انلري كوره لر فجرلر بيلورلر
دشمندر اگرچه يلدن وصغردن ودوه دن كه بونلر دخي بيوركلكده
دركلر فجرلر وبو بر بصيرتدر كه انوك ايچروسنده قومشلردر كه
كندو دشمن كوره اما بوده وكلي حيوانلر كه يارن اوليه كوكدر حذر
ايتمكه قادر دكلدر كه بو درجه ايكنجي منزلده اولور وبو معقولات
منزلدر چونكه آدم بو آرايه يتشه جمله حيوانلرك درجه سندن كچر
تا بو مقامه كلنجه جميع حيوانلر انوكله بولداشدر ودردنجي درجه
حقيقتده انسانيت عالمنه اولنه تيشور جنك وتخيلك ووهمك
اكا بولجي يوقدر واول ايشلر كه كلجكده اوليه كوكدر اندن خبر ويرر
وجمله ايشلرك روحني وحقيقتني صورتندن طشره چقروب آكاه
اولور وهر نسنه نك حقيقتني كه جمله صورتلرا كا شامل اولور بولور
واول نسنه لر كه بو عالمده كورمك اولور بي نهايت اولماز نجه بي نهايت
اوله كه هر نسنه كه محسوس اوله جسملردن غيري دكلدر وجسملر
خود متناهي اولمق اولماز واول كسنه كه عالم محسوساتده سيري
وسلوكي بر اوزرنده كتمك كبي در كه دوكلي كسنه اندن ايتمكه قادر

اولور واول کسنك دردنجی عالمده محضا ارواحده سیری وقو

اینلرك حقیقتنده سیری صو اوزرنده کیتمك کبیدر واول کسنك

موهوماتده سیری کبیده اولوکبیدر که انوك درجه سی صوپله

طیراق اورته سنده در ومعقولاتك درجه سنك اورته سنده بر

مقام واردر که اول نبیلر واهل تصرف اولن ولیلر مقامیدر که انوك

مثلی هواده یورومك کبیدر وبواجلدندر که رسوله علیه الصلوة

والسلام دیدیلر که عیسی علیه السلام صو اوزرنده یوریدی ایتدی

راست دیدیلر

یعنی انوك درجه سی یقینی اولیدی هواده یورویدی وبو کلامه کندو

حالندن خبر ویردی که معراج کیجه سی سیر ایلدی پس انسانك

سفرینك منزللری ادراك عالملرنده در وانوك آخر منزللری کاه

اولور که ملکلر درجه سنه یتشور پس حیوانلرك آخر درجه سندن

ملکلرك اعلی درجه سنه وارنجه انسانك معراجنك منزللریدر

واینش ویوقش آدمك منزللرینك حالیدر وآدم کندو خطرده در یا

اسفل سافلینه اینر یا اعلی علیینه یتشور وبو خطردن عبارت

شویله کلدی که

یعنی   له

عقیقا

عقیقا ز امانتی عرض ایلدك کوکلر اوزرینه ویر اوزرینه وطاغلر اوزرینه

پس انلر اول امانتی کوترمکدن تجدیلر وقورقدیلر وانسان انی کوتردی

وهر جانبنز شیء که واردر انوك درجه سی متغیر اولماز واولکندو

بی خبردر پس انوك خطری یوقدر وملائکه علیینده در وانلره

اول درجه دن اشغه دوشمکه یول یوقدر بلکه انلردن هرکسنك

درجه سی انوك اوزرینه مقرردر نته کم دیدیلر

یعنی بزدن برکسه یوقدر الا انوك ایچون مقام معلوم

واردر وحیوانلر اسفل سافلینده درلر وانلرك ترقیه یولی یوقدر

وانسان بو ایکی درجه نك اورته سنده در ومقام خطرده در واکا

ممکندر ترقی ایله درجه اولایه یتشه وتنزل ایله درجه نهایه یتشه

وتحمل امانتك معنیسی حق امانتی بوینینه المقدر پس انساندن غیریه

ممکن دکلدر که امانت یوکین چکه وبو ذکر اولناندن مقصود اولدر

که سن دیدك ایدی که اکثر خلق بو عالمده روحانی سوزی سویلمیشدر

تا سن بیله سن که بو عجب دکلدر زیرا که مسافر مقیملره مخالفدر

واکثر خلقك بوتو مقیمدر ومسافر نادردر واولکسه که محسوساتدن

ومخیلاتدن که منزل اول اولدر کندویه وطن دوزدی مرکزا کا بو

بو اینلرك حقیقتلری وروحلری ظاهر اولماز وروحانی اولماز و

روحانيلرك مكملرن بيلمز اولسبب ايله كه بونك شرحي كتابلرده ازولنغ
ولنشدر بز آخرتك معرفتنك شرحنده بو مقدار اوزره اختصار
ايلدك فهملر بوندن ازنوع محتمل دكلدر بلكه فهملرك اكثري بو مقدارا
دخي تحمل ايلمز   بلهلردن بر طايفه كه انلره كندو
بصيرتلري ايله واقع اولن اشيلري بلمكه قدرت يوقدر ونه خود
اكا توفيقلري واردر كه شريعتدن قبول ايليلر بس انلر آخرت ايشنده
متحير اولورلر وانلره شك غالب اولور وكاه اولور شهوت غلبه
ايلر وانلرك طبعلرينه اولموافق كورنور كه آخرتي انكار ايليلر و
انلرك باطننده اول انكار ظهور بولوب شيطانلري تربيت ايلر وانلر
كمان ايلرلر كه هر نسنه كه طامو وصفنده كلمشدر قورخو ايچون كلمشدر
وهر نسنه كه جنت وصفنده كلمشدر دوكلي ترغيب ايچون كلمشدر بو
سبيله شهوته تابع اولمغه مشغول اولورلر وشريعته دوشمكدن
كيرو قلورلر واولكسنه لره كه شريعته دورشورلر حماقت كوزيله
نظر ايدرلر كه انلر حماقت حوالنده درلر والدنمشلردر وبويله
احمقه زرده انولك قوتي اوله كه بويله سرلري برهانله معلوم ايدنمكه
قادر اوله بس انى دعوت ايتمك كركدر تا بو ظاهر سوزده فكر ايليه
وكا ديه لر كه اكر سنك غالب ظنك اوله يسه كه بو يوزدن كيرو درت

نبيلت پيغامبرلر عليهم السلام ودوكلي حكما ودوكلي علما ودوكلي اوليا
غلط ايتديلر والدنديلر وسن بو احمقلغكله بوقدر حالي بلدك آخر
ممكندر كه بو غلطه سن دوشمش اولاسن وسن مغرور اولاسن كه اكر انلر
حقيقتي بيلوب درسن وعذاب روحاني فهم ايتمويدرسن دبو
دبو روحانيلرك مثالنك وجهن عالم محسوساتدن بوليويدرسن
اكر شويله ايسه كه كندو غلطني روا كورميه وايدكه شويله كه بيلورم كه
براكيدن ازتقدر كذلك بيلورم كه روحك حقيقتي بوقدر واولك
اولمكدن صكره راحتي ورنجي اولمسه كركدر نه روحاني ونه جسماني
بس بو كسنك مزاجي ضايع اولمشدر اندن اميدي كسمك كركدر كه اول
كمسنه اولقومدندر كه حق سبحانه وتعالى ديدي
يعني اكر سن انلري هدايته دعوت ايلرسك انلر هدايت
بولمازلر ديدي واكر ديرسه بونك محال اولمسي كا ضروري دكلدر وبو
ممكندر وليكن بعيددر وچونكه بو حالك حقيقتله معلوم دكلدر
وظن غالبله معلوم دكلدر بس كان ضعفله نيچون كندوي دوكلي
عمرنده تقوي حبسنده قويم ولذتدن نحيكم اكا ديرز كه شمدي كه
بوقدر اقرار ويردك سنك عقلك موجبله اولدركه واجب اولدي
كه شرع يولن طوته كه الدهسين زيراكه چونكه خطر بيوك اوله كركدر كه

یرن ضعفله اندن حذر ایلیلر زیرا که اکر سن بر طعامه قصد ایلسنك
بر کسنه سکا دیسه که یلان اغزنی بو طعامه قومشدر سن الکی اول
طعامدن کیرو چکرسن حال بو که ظنك اولدر که اول کسنه یلاندن سویلر
و اول اجلدن بویله دیر که تا که کندو ییه ولیکن چونکه کرچك سویلمك
ممکندر کندو اوزوکه ایدرسن که اکر انی ییرسم بو اجلغك زحمتی
سهلدر و اکر انی ییرسم اولمیه که راست سویلمش اولا و بن هلاك اولم
و بنه بونك کبی اکر خسته اولوب هلاکه قریب اولسك و بر هیکل یزیجی
کسنه سکا دیسه که بر درهم کتور و یر تا که سکا بر هیکل ایلیم بر کاغد
اوزرنده و اول کاغد اوزرینه بر نقش ایلیم که سن ایو اولاسن هر ندکلو
که سنك غالب ظنك اولا اوله که اول نقشك سنك صحتك ایله هیچ
مناسبتی یوقدر ولیکن دیرسن که احتمال واردر که راست سویلیه و بر
درهمك ترکی اورمق سهلدر و اکر منجم سکا دیرسه که چونکه آی فلاندن
برجه ایرشه فلاندن اجی شربتی ایچ تا که ایو اولاسن اونك سوزیله اول
شربتی ایچرسن و ایدرسن که راست سویلر و اکر یلاندن سویلرسه بو
اجی شربتی ایچمك اسان زحمتدر پس هیچ عاقلك یاننده یوز بیکی دورت
بیك پیغامبرك علیهم الصلوة والسلام و عالملرك جمله اولیالرینك
اتفاقی حکما کبی و اولیا کبی و علما کبی بر منجمك و بر هیکل یزیجینك

دیرکاز

دیرکافر طبیبك سوزندن ادنی دکلدر انلرك سوزیله از رنجی کندوکه
اختیار ایلرسن تا که اول رنج که عظیمرکدر اندن خلاص بوله سن
و رنج و زیان که از اولور بری بر سنه نسبت ایله از اولور و چونکه بر
کسنه حساب ایلسه که دنیانك عمری نه قدردر و ابدی که انوك اخری
یوقدر انی دخی حساب ایلسه بلور که دنیا عمری اندنج عدد ده بر عدده
واقع اولور و بیلور که بو رنجی چکمك سهلدر اول خطر عظیمك یاننده
و کندو اوزینه دیر که انلر راست سویلرلر اکر بن بونك کبی ابدی عذابده
قلورسم نیلیم و بکا بو دنیانك برنج کونلك راحتی که کچمش اوله نه فائده
ایلر و ممکندر که انلر راست سویلمش اولهلر و ابدك معنیسی اولدر که
اکر دوکلی عالمی طاری ایله طولدرسه لر و بر قوشه بیورسه لر که تا بیك
ییلده بر طاری کوتره اول طاری اخر اولور و ابددن هیچ نسنه اکسلمز
پس بونك کبی مدتده عذاب اکر روحانی اوله و اکر جسمانی اوله و اکر
خیالی اوله نیجه چکمك اولور و دنیانك عمرنك بونك یاننده نه قدری
و نه اعتباری اوله هیچ عاقل که بو قدر بونی تمام فکر ایلیه و بیلمیه
که احتیاط یولنه کیدوب بونلر کبی خطر عظیمدن حذر ایلمك
واجبدر اکرچه اول حذر زحمتلو ایسه و اکرچه ظن ایله اولورسه
زیرا که خلق بازرکانلق ایچون بیوك دریایه کیررلر و اوزون

سفرلر ایدرلر وچوق زحمتلر چکرلر وبو دوکلی زحمتلری ظن ایله
چکرلر اگرچه بو کسنه یقین بو غسه مله کمان ضعیف واردر
اگر اول کسنه کندو به شفقت ایدرسه احتمال الضعیف ایله عمل ایلر
وبو اجلدندر که علی رضی الله عنه بر ملحد ایله بحث ایلردی اکا ایتدی
که اگر سنک دیدوکک کبی ایسه هم سن قورتلورسن وهم بز قورتلورز
واگر بنم دیدوکم کبی ایسه بز قورتلورز وسن ابدی عذابده قلورسن
وعلی دن بو سوز ملحدک ضعفنه کوره کلدی نحسه بودکلدر که کندو
شکده اوله ولیکن بیلدی که اول کسنه که طریق یقیندر اونک فهمی اکا
احتمال ویرمز پس بو ذکر اولنان ایله بلدک که هر کسه که عالمده آخرت
زادندن غیریه مشغول اوله بغایت احمقدر واونک سببی غفلتدر
وفکر ایتمکدر زیرا که لذت دنیا انلری اولقدر خالی قویمز که انی فکر
ایلیه لر والا اول کمسه که یقین ایله بیله واول که ظن غالب ایله بیله واول
که کمان ضعیف ایله بیله بودوکلینک ورزینه حکم عقل ایله واجب اولور
که اول خطر عظیمدن حذر ایلیه وامین اولی الذن قومیه والسلام
عنوان مسلمانیده کلام تمام اولدی که اول نفسک معرفتیدر وحق
تعالینک معرفتیدر ودنیانک معرفتیدر وآخرتک معرفتیدر بوندن
صکره مسلمانلق معامله سنک ارکاننه شروع ایلیلم ان شاء الله تعالی

چونکه مسلمانلق عنوانینک معرفتندن فارغ اولدق
وکندوکی بیلدک ودنیایی بیلدک وآخرتی بیلدک پس مسلمانلق معامله
سنک ارکاننه مشغول اولمق کرکدر که انسانک سعادتی حق تعالیی
بیلمکده در واونک قوللوغنده در وحق تعالینک اصل معرفتی
اولکیدر که عنوانی بیلمک ایله حاصل اولدی وقوللوغی بیلمک بو
درت رکن ایله حاصل اولور بری اولدر که عبادتلر ایله ظاهرکی
بزه یه سن وبو رکن عبادات در ایکنجی اولدر که کندو زندکانلکی
وحرکتکی وسکونکی ادب ایله ایلیه سن وبو رکن معاملاتدر اوچنجی
اولدر که کندو کوکلکی یرمز اخلاقدن پاک طوته سن وبو کوکلی پاک
طوتمق رکنیدر ودردنجی اولدر که کندو کوکلکی کوزل صفتلر ایله
بزنیش ایلیه سن وبو کوکلی عمارت ایلمک رکنیدر
عبادتلرک بیاننده در وبو اون اصلدر ... اعتقاد
اهل سنتی درست قلمغک بیاننده در ... طلب علمه
مشغول اولمغک بیاننده در اصل [illegible] طهارتک واونک
شرطلرینک بیاننده در ... نمازک واونک شرطلرینک
بیاننده در اصل [illegible] زکوتک نیجه ویرلدوکنک ونیجه کسنه یه
ویرلمک کرک اونک بیاننده در ... اوروج طوتمغک

بياننده در … تجلك وجهی ترتیب ایتمك وجع بولنده
ایجك ویجك نسنه بياننده در … قرآن اوقیمغك
بياننده در … ذکرلرك ودعالرك بياننده در ابتدا
وردلرك وعبادت وزیارت طوتمغك بياننده در
اهل سنتك اعتقادن حاصل قلمغك بياننده در

بلكل هر کسه که مسلمان اوله اولا انوك اوزرینه واجب اولدرکه لا اله الا الله محمد رسول الله کلمسنك معنیسن بیله ودل ایله سویلیه وکوکل ایله اعتقاد ایلیه شویله که هیچ شکك اکا یول ویلیه وچونکه اینه وکوکلی انوك اوزرینه قرار طوته شویله کو ذکر اولنان کبی شکك اکا یول ویلیه اصل مسلمانلقده کفایت ایلر واما دلیل ایله وبرهان ایله بیلمك هر مسلمانك اوزرینه فرض عین دکلدر زیراکه رسول صلى الله عليه وسلم طائفه عربه دلیل طلبنی وعلم کلام اوقیمغی وشبهه لر صورمغی وجوابلر ویرمکی بیورمدی بلکه تصدیق واعتقاد ایتمك کفایتدر وعامه خلقك درجه سی بوندن ارتق دکلدر اما لازمدرکه برقوم اولاکه انلر سوز سویلمکك یولن بیلر وبو اعتقادك دیلن دیمکه قادر اولار اگر برکسه بر شبهه برقیه تاکه عوامدن اولنر کسنه یی اول اعتقاددن دوندره اول

قومدن اول شبهه یی دفع ایتمکه ولی اوله وبو صنعته علم کلام دیرلر وبو فرض کفایه در شهرده براکی کسنه بوکه مشغول اولسه لر یتر عامی کسنه صاحب اعتقاد اولور واهل کلام انلرك اعتقادینه شحنه وقولاغوز اولور اما حقیقتك بر غیری یولی داخی واردر بو ایکی مقامدن غیری وانوك اولی مجاهده در تاکه برکسنه مجاهده یولنه تمام کیمیه اول کسنه بو درجه یه یتشمز ومسلم اولماز اول کسنه یی بوله دعوت ایلمکك زیانی فائده سندن ارتق اولور وبونك مثالی اول کسه کبی درکه پرهیز ایتمزدن اول شربت ایچه که اکا هلاك قورخوسی اولور زیراکه اول دارو اول اخلاطك صفتنده اولور واندن شفا حاصل اولماز وخسته لکی زیاده اولور واول نسنه که مسلمانلق عنواننده ذکر اندك حقیقت معرفتك بر نمونه در تاکه برکسه انوك اهلی اوله اندن صکره انی طلب ایلیه وانوك حقیقتن طلب ایتمکه قادر اولماز الا اول کسه که انوك دنیاده هیچ علاقه سی اولمایه که اکا مشغول اوله ودوکلی عمرنده هیچ نسنه یه مشغول اولمیه مکر که حق تعالینك طلبنه مشغول اوله وبو مشکل ایشلردر واوزون اندیشه در بس اول نسنه که جمله خلقك غداسی دور اکا اشارت ایلیم که اول اعتقاد اهل سنت درتاکه هرکسه بو اعتقادی کندو کوکلنده

قرار قیره زیرا که بو اعتقاد انوڭ سعادتنڭ تخمی اولسه گرکدر
اعتقاد حاصل قلمغه بیانی دلرسڭ بیلگل که سن یردلمشسن وسنی بر
یرادیجی واردر که دوگلی عالمڭ یرادیجیسی اولدر وبردر که اکا شریك
واورتق یوقدر ودایما واردر که انوڭ وارلغنه ابتدا یوقدر
ودایما وار اولسه گرکدر که انوڭ وارلغنه انتها یوقدر ودایما
وار اولسه گرکدر که انوڭ وجودینه آخر یوقدر وانوڭ وارلغی
ازلده وابدده واجبدر که یوقلوغنه اکا یولی یوقدر وانوڭ وارلغی
کندو ذاتیله در که انوڭ هیچ سببه احتیاجی یوقدر وهیچ نسنه اکا
احتیاجدن بری دگلدر بلکه انوڭ طورمقلغی کندو ذاتیله در ودوگلی
طورمقلغی انکله در اول الله تعالی کندو ذاتنده جوهر
دگلدر وعرض دگلدر وانوڭ هیچ برنده حلولی یتمسی یعنی بر آخر
کسنڭ بدننده اولمسی یوقدر وهیچ نسنه یه اول ماننده دگلدر و
هیچ نسنه اکا ماننده دگلدر وانوڭ صورتی یوقدر ونیجه لکی و
نیجه لکی ونه درلولکی اکا یولی یوقدر وهر نسنه که خیالده وخاطره
گلور که اول نیجه لك ونه لکدن اندن پاکدر زیرا که بو دوگلی
انوڭ مخلوقنڭ صفتیدر وکندو هیچ بر مخلوقڭ صفتنده دگلدر
بلکه هر نسنه که وهمله خیالده صورت بولور اول آنی یرادیجیدر

ومقدارك

ومقدارك وبیوکلوکلك وکوجکلوکلك اکا یولی یوقدر که بوداخی عالمده
اولان جسملرڭ صفتیدر واول جسم دگلدر وانوڭ هیچ بر جسمه علاقه‌سی
یوقدر وبر یر اوزرنده دگلدر وبر یر ایچنده دگلدر بلکه کندوسی
اصلا یورت طوتیجی دگلدر ویورت قبول ایدیجی دگلدر وهر نسنه که
عالمده واردر عرشڭ التنده در وعرش انوڭ قدرتنڭ التنده مسخردر
وکندو عرشڭ اوستنده در شویله دگلدر که بر جسم بر جسمڭ اوزرنده
اولدوغی کبی اوله زیرا که اول جسم دگلدر وعرشڭ کوتوریجی دگلدر بلکه
وعرشی کوتورنلر که انلره حملة العرش دیرلر انوڭ لطف وقدرتیله طورر
عرشی طوتمشلردر وبو کونا اول صفتله در که ازلده انوکله ایدی عرشی
یرتمدن اول تا ابدده وار بیجه‌سنه بویله اولسه گرکدر که تغیرك وتبدلك
اکا وانوڭ صفتلرینه یولی یوقدر زیرا که اگر انوڭ تبدلی اولیدی
اول تبدل یا نقصان صفتی حاصل اولمغله اولیدی بو خود الله تعالی
لایق دگلدر ویا کمال صفتی حاصل اولمغله اولیدی پس اولدن
ناقص اولمش اولوردی وبو کماله محتاج اولمش اولوردی وبو الله
تعالی‌یه لایق دگلدر وبونلر برله که یردلمشلرڭ دوگلی صفتلرندن
منزه‌در بو جهانده عقلله بیلنور واول جهانده کوزله کورلور
ونته کم بو جهانده انی نیجه لکسز ونه لکسز بیلورلر اول جهانده

داخی نیجه لکسز ونیجه لکسز کورلور که اول کورلرک بو جهانده اولک
کورلرک جنسندن دکلدر   ویونک برله که هیچ نسنه‌یه
ماننددکلدر دوکلی نسنه‌یه قادردر وبر قادردرکه کمالدرکه هیچ
عاجزلغک واکسکلکک وضعیفلغک اکا یولی یوقدر بلکه هر نسنه‌یی
که دیلدیکی ایلدی وهر نسنه‌یی که دیلر ایلر ویدی قات کوک ویدی
قات یر وعرش وکرسی وهر نسنه که واردر دوکلی انوک قبضهٔ
قدرتنده‌در واکا مغلوب ومسخردر واندن غیری هیچ کسنه‌نک
الینده هیچ نسنه یوقدر وانوک یرلقه‌ده هیچ یاری واورتاغی
یوقدر   واول الله تعالی بیلیجیدر هر نسنه‌یی که بلنمکه
قابلدر وانوک علمی دوکلی نسنه‌لره محیطدر وکوکدن یره وارنجه
هیچ نسنه انوک بلمکسزن کیتمز زیراکه دوکلی اندن کیدر وانوک
قدرتندن ظاهر اولور بلکه صحرا قومنک واغاجلر یپراغنک وکوکلرک
اولرک فکرلرک وهواده اولن ذره‌لرک عددی انوک علمنده اشکاره
در شول کوکلرک صیوسی اشکاره اولدوغی کبی
وهر نسنه که عالمده واردر دوکلی انوک دلدکی ایله‌در آزدن وچوقدن
وکوجکدن وبیوکدن وخیردن وشردن وطاعتدن وکناهدن
وکفردن وایماندن وفائده‌دن وزیاندن وزیاده‌دن ونقصاندن

ورحمتدن

ورحمتدن وراحتدن وخسته‌لکدن وتندرستلکدن بر نسنه
یوقدر الا انوک تقدیریله ومشیتیله وقضاسی وحکمی ایله‌در اکر انس
وجن وشیاطین وملائکه دوکلی عالمیر آرایه کلسه تاکه عالمده بر ذره‌یی
انوک دیلکسزن دپرده‌لر یا یرندن کتوره‌لر عاجز اوللر واصلا
قادر اولمیلر بلکه انوک ایستدوکندن غیری بر نسنه وجوده کلمز
وهر نسنه که اول ایستدی اولور وهیچ کیسه آنی دفع ایتمکه قادر
دکلدر وهر نسنه که اولمشدر وهر نسنه که اولوردر دوکلی انوک
تدبیری وتقدیری ایله‌در   ونه کیم بیلیجیدر هر شیئی که
بلنمکه قابلدر کذلک کوریجی وایشدیجیدر وهر نسنه‌یی که کورمکه
وایشتمکه قابلدر واراق ویاقن انوک یاننده برابردر وایدنلق و
قرانلق انوک کورمکلکنده برابردر اول قره نجه‌نک ایاغنک
آوازی که قرانلق کیجه‌ده یورویه انوک ایشتمکلکندن طشره دکلدر
یرالتنده‌غی قورتجغزک صورتی انوک کورمکلکندن طشره دکلدر
وانوک کورمکلکی کوزله دکلدر وایشتمکلکی قولاغله دکلدر نته کیم
انوک بلمکلکی اندیشه وفکرله دکلدر ویراتمسی آلتله دکلدر
واول الله تعالینک بیلدوکی دوکلی مخلوقات اوزرینه واجبدر و
هر نسنه‌دن که خبر ویردی انوک خبری کرچکدر وانوک نوابه

وعده سی وعقابه وعده سی حقدر وثوابه وعقابه وعده دوكلی
انوڭ كلامیدر واول نسنه كم دیریدر وقادردر وكوریجیدر و
ایشدیجیدر كذلك سویلیجیدر وحضرت موسی علیه الصلوة والسلام
واسطه سز سوز سویلدی وانوڭ سوزی داغله ودلیله دگلدر
ونته كم سوزكه آدمك كوكلنده اوله حرف وصوت دگلدر یعنی بر یردن
بر یره ایرشیجی آواز دگلدر كذلك حق تعالینڭ كلامی بو صفتدن پاكدر
ومنزهدر وقرآن وتورات وانجیل وزبور دوكلیسی انبیانڭ
كتابلری انوڭ كلامیدر وانوڭ كلامی انوڭ صفتیدر وانوڭ دوكلی
صفتلری قدیمدر وهمیشه موجوددر ونته كم الله تعالینڭ ذاتی
بزم كوڭلمزده معلومدر وبزم دیلمزده مذكوردر وبزم علممز
یرادلمشدر ومعلومی قدیمدر وبزم سوزمز یرادلمشدر وسویلدوگی
قدیمدر كذلك انوڭ كلامی قدیمدر وبزم كوكلومزده محفوظدر
ودیلمز ایله اوقنمشدر ومصحفده یازلمشدر وحفظ اولنان مخلوق
دگلدر وحفظ مخلوقدر واوقونن مخلوق دگلدر واوقو مخلوقدر
ویازلن مخلوق دگلدر ویازمق مخلوقدر وعالمده هر نسنه كم
عالمده واردر دوكلی انوڭ مخلوقیدر وهر نسنه كم یرتدی شویله
یرتدی كم اندن ایورك اولمق قابل دگلدر واگر دوكلی عاقللر عقللری بر یره

اوریلر وفكر ایلسلر تا كه بو دوكلی ملكك ایچون بر دخی ایورك صورت
فكر ایلیلر یا بوندن ایو بر نه بیر دخی ایلیلر یا بر نسنه اكسك ایلیلر یا
بر نسنه زیاده ایلیلر قادر اولمازلر واول نسنه كه فكر ایلیلر كه بوندن
ایورك ایلیلر خطا ایلرلر وانوڭ سرنده وحكمت ومصلحتنده غافل
اولورلر بلكه انلرڭ مثلی شول كور سوزلر كبیدر كه بر سرایه كیره و
اول سرایڭ هر قماشی یرلو یرنده اوله وكندو كورمیه چونكه اول
سرایده ایاغنه نسنه طولاشه ودوشه ایدركه بونی نچون یول
اوزرینه قومشلر اول خود یول اوزرنده دگلدر ولیكن كندوسی
یولی كورمز پس هر نسنه یی كه یرتدی عدل وحكمتله یرتدی وتمام یرتدی
وشویله یرتدی كه گركدر واگر بوندن كاملرك ممكن اولیدی ویرتمیدی
یا عاجزلكدن اولیدی یا بخلدن اولیدی بو ایكیسی داخی انوڭ اوزرینه
محالدر پس هر نسنه یی كه یرتدی رحمتدن واحساندن وخسته لكدن
وصاغلقدن وجهلدن وعجزدن دوكلیسی عدلدر واندن ظلم
خود ممكن دگلدر زیرا كه ظلم اولدر كه غیریلرڭ ملكنده تصرف ایلیه
والله تعالی غیرلرڭ ملكنده تصرف ممكن اولماز وهر نسنه كه واردر
ووار ایدی واولیسه گركدر دوكلی انوڭ ملكیدر وماللك اولدر
نظیرسز وشریكسز وعالمی كه یرتدی ایكی جنسدن یرتدی

اورسلر

بری عالم اجسامدر وبری عالم ارواحدر واول عالم اجسام روح
انسانک منزلگاهی قلدی تاکه اجرنک ارزقن بو عالمدن طوته وهر
کیسنه‌یه بر مدت تعیین ایلدی که بو عالمده ساکن اوله واول مدتک
آخری انوک اجلیدر که آرتقلغک واکسلکک اکا یولی یوقدر چونکه
اجل گله جانی بدندن جدا ایلر وقیامتده که اول حساب کونیدر
واولدرمک کونیدر جانی بدنه ویررلر ودوکلی اولنلری قالدوررلر و
هرکسنه اندوکی ایشلری کورر که نامه‌سنده یازلمشدر وهرنه
که ایتمشدر دوکلی انوک خاطرینه کتوررلر وانوک طاعتنک ومعصیتنک
مقدارن اکا معلوم ایلر اول ترازو ایله که اول ایشه یریه واول ترازو
بو جهانک ترازوسنه بکزمز واندن نصکره دوکلی بر صراط کچمک
بودر وصراط بر کوپریدر که قیلدن اینجه وقلیجدن کسکندر
هرکسنه که بو عالمده طوغری یول اوزره طوره اول صراط اوزره
آسانلغله کچر وهرکسنه که بو دنیاده طوغری یول طوتمشدر اول
صراط اوزره یول بولماز وجهنمه دوشر وصراط اوزره دوکلی
طورغوررلر وهرنسنه که ایتمشدر اندن صوررلر وصادقلردن
حقیقت صدقی صوررلر ومنافقلره ومرائیلره خجالت ویررلر
ودعوای ایلرلر وبرطائفه‌یی حسابسز جنته گوندررلر وبرطائفه

دخی آسانلغله

داخی آسانلغله حساب صوررلر وبرطائفه‌یه داخی مشکللک ایله حساب
صوررلر ودوکلنک آخری کافرلری طامویه صالرلر وهرکز خلاص
بولمازلر ومطیع اولان مسلمانلری جنته صالرلر وعاصیلری جهنمه
صالرلر هرکسنه‌یی که نبیلرک شفاعتی واولولرک شفاعتی بولا آنی عفو
ایلرلر وهرکسنه‌یه که شفاعت اولیه طاموده الوررلر وکناهی مقداری
عقوبت ایلرلر وآخر جنته الوررلر   چونکه الله تعالی
بو تقدیری ایتمش ایدی وانسانک احوالنی واعمالنی شویله تقدیر ایتمش
ایدی که انوک بعضیسی سعادتنه سبب اولور وبعضیسی شقاوتنه
سبب اولور وآدم انلری کندو کندودن بلمکه قادر دکلدر پس
باری تعالی کندونک فضل ورحمتیله فرشته‌لری برتدی وبوردی
تا اول کیسه‌لری که ازلده انلرک سعادتنک کمالنه حکم ایتمشدی
بو رازدن انلری اکاه ایلدیلر وانلری پیغامبر قلدی وخلقه کوندردی
تاکه سعادت وشقاوت یولن انلره اشکاره ایلیلر تا هیچ کیمسنک
الله تعالی اوزرینه حجتی وبهانه‌سی قلمیه پس جمله‌سندن نصکره بزم
رسولمز محمد مصطفی علیه الف تحیة وسلام خلقه صالدی وانوک
نبوتن درجه کماله یتشدردی که داخی زیاده اولمغه اکا یولی یوقدر
وبو سببدن انی خاتم الانبیا ایلدی که اندن نصکره پیغامبر اولمیه وجن

واندن نه كه واردر جمله خلقك اكا تابع اولسن بيوردي واي سيد
الانبيا ايلدي وانوك اصحابني ويارانني وسائر پيغامبر اصحابنك
ويارانلرنك خيرلوسي ايلدي فصلوات الله عليه وعلى سائر الانبياء
وعلى اصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين طلب علمك
بياننده‌در بلكل كه رسول صلى الله عليه وسلم ديمشدر كه طلب
يعني علم طلب ايلمك فرضدر دردكلي
مسلمانلر اوزرينه ودخي كلي علما خلاف ايتمشدر كه بو حديثده واقع
اولان نه علمدر متكلملر ديمشدر كه بو علم كلامدر كه حق تعالينك
معرفتي انوكله حاصل اولور وفقيهلر ديمشدر كه بو علم فقه‌در كه
كه حلال وحرامدن انوكله ايرلور ومحدثلر ديمشدر كه بو علم حديثدر
كه بو علم حديث كتابدر وسنتدر كه جميع شريعت علملرينك
اصلي بودر وصوفيلر ديمشدر كه بو كوكل احواللرنك علميدر كه قوللرك
الله تعالى‌يه طريقي كوكل يولندندر وبو قومدن هر كسه كندو
علمنه تعظيم ايتمشدر ومختار اولدر كه بو ذكر اولنان علم بر علمه
مخصوص دكلدر وبودخي كلي علملر داخي واجب دكلدر ولكن بوندن
بر تفصيل واردر كه بو اشكالر انوكله قلقر بلكل كه هر كسه كم متى
توشنوقتي مسلمان اولسه يا بالغ اولسه وبودخي كلي علملري اوكرنمك

اكا واجب اولماز ولكن اول وقتده بو واجب اولور كه لا اله الا الله
محمد رسول الله كلمه‌سن بيله وبو انوكله اولور كه بو اعتقادك شرح
ايتدك حاصل ايليه بو معنايه دكل كه دليل ايله بيله زيرا كه بو مرتبه
واجب دكلدر ولكن قبول ايليه واينه وذكر اولنان تفصيلك
داخي جمله‌سي واجب دكلدر ولكن حق تعالينك جمله صفتلرينك بيرني
واجماعك وطامونك وحشر ونشرك صفتلرينك بيرني بيلمك واجبدر
تاكه اعتقاد ايليه كه كندونك بر معبودي واردر بو صفتله واول
معبودك جانبندن كندويه بيورق بيورلمشدر كندو رسولنك دليله كه
اكر طاعت ايلرسه سعادته ايرشور اولدكدنصكره واكر كناه
ايتلرسه شقاوته ايرشور چونكه بوني بيلدي بوندنصكره ايكي درلو
علم واجب اولور بريني كوكله متعلقدر وبريني اعضاي ظاهرك
افعالنه متعلقدر واول كه اعضا فعللرينه متعلقدر ايكي قسمدر
بري اولدر كه ايتلمسي واجبدر وبريني اولدر كه ايتلمسي واجبدر
اما اول ايتلسي واجب اولان علم شولدر كه اكر تشلو وقتده مسلمان
اولسه اول وقت كه اويله نمازي كلور انوك اوزرينه واجب اولور كه
طهارت ايتمك علمن ونماز قلمق علمن اوكرنه شول دكلو كه طهارتده
ونمازده فرضدر واما اولكه سنتدر انوك علمي سنتدر فرض

الا واجب

دکلدر اکرمثلا اخشام نمازینه یتشسه اول وقت اخشام نمازینک
علمی اکا واجب اولور که بیله اوچ رکعتدر و بوندن اوتوری واجب
دکلدر و چونکه رمضان آینه یتشه رمضان اوروجنک علمی اکا
واجب اولور بودکلو بیله که اخشامدن نیت ایتمک واجبدر و صبح
وقتندن تا کون باتنجه یمک ایچمک و جماع ایتمک حرامدر و اکر کیشینک
آلتونی اولسه علم زکوت واجب اولماز ولیکن اول وقت که ییل تمام
اوله واجب اولور که بیله که انوک زکوتی قاچدر و کیمه ویرمک
کرکدر و انوک شرطی نه در و علم حج واجب اولماز تا اول وقت که
حج ایتمک ایسته زیرا که انوک وقتی بتون عمرده در و کرک بو علملرین
هر برینکه انوک اوکینه کله اول وقتده انوک علمی واجب اولور مثلا
اکر نکاح ایتمک دلسه انوک علمی واجب اولور شونکله که بیله که عورتک
حقی ار اوزرنه نه در و حیض وقتنده صحبت ایتمک مباح دکلدر
و حیضدن صکره تا که غسل ایتمیه هم ینه روا دکلدر و سنه بو علملردر
هر بیننه که انوک بر علمه تعلقی اوله اکر مثلا اهل صنعت اولورسه
اول صنعتک علمی اکا واجب اولور تا که اکر بازرکان ایسه علم ربوا
انوک اوزرینه واجب اولور بلکه واجب اولور که بیعک جمله شرطلرین
بیله تا که بیع باطلدن حذر ایتمکه قادر اوله و بو سببدن ایدی که

عمر

عمر رضی الله عنه اهل بازاری دره ایله اوروردی و طلب علمه کوندرردی
ایدردی که هر کیسه که علم بیع بیلمیه لایق دکلدر که بازارده اوله زیرا
حرام و ربوا ییر و بیلمز و بونک کبی هر صنعتک بر علمی واردر تا که اکر
حجامت ایلیجی ایسه کرکدر که بیله که شی آدمدن کسلمک لایق اولور و
قنغی دیشی چکمک مناسبدر و نه مرتبه خطر اختیار ایتمک لایق اولور
یا اره لرک درمانندن و بوکه بکزر دخی وار ایسه و بو علملر هر
کیسنه نک حالیله بلدرلو دور بزاز اوزرینه یعنی قماشچی اوزرینه
حجامت ایلیجینک صنعتنه مناسب علم اوکرنمک واجب دکلدر و حجامت
ایلیجی اوزرینه بزازلک علمن اوکرنمک واجب دکلدر ایشلکسی واجب
اولان نسنه لرک مثاللری بولردر اما اولا ایشلکسی واجب اولان
نسنه لرک علمی دخی واجبدر لیکن بو دخی هر کیشینک حالیله بلدرلو
دور اکر انلر اولورسه که بر کیشینه اطلس کیسه یا اول یرده اولسه کر
نده شراب ایچرلر یا خنزیر اتی یرلر یا اول یرده ساکن اولسه که کوچل
ایتمشدر یا انده بر حرام مال اولسه علما اوزرینه واجب اولور که
اکا بو حرام اولان نسنه لرک علمن اوکرده لر و دیه لر که انلرک حراملغی
نه ندندر تا که انلر اندن قلدیره و اکر بر یرده اولسه که مثلا ار لو عورتلو
ایله قریشق یورر اولسه انوک اوزرینه واجب اولور که بیله که محرم کیمدر

ونامحرم کیمدر وکیمه نظر ایتمک جایزدر وکیمه جایز دکلدر وبو دخی
احواللر ایله درلو درلو دونر وهر کسه که بر ایشک آراسنده اولسه
انوک اوزرینه واجب اولماز که غیرلرک ایشنک علمن اوکرنه نته کم
عورتلر اوزرینه واجب اولماز که حیض حالنده طلاق ویرمک بونی
اولمدوغن اوکرنه‌لر واول ارکه طلاق ویرمک ایستر واجب اولور که
بونی اوکرنه اما اول نسنه که کوکله تعلق طوتر ایکی جنسدر بریسی
کوکلک احوالنه تعلق طوتر وبریسی اعتقادلرینه تعلق طوتر اما
اول نسنه‌لر که کوکلک احوالنه متعلقدر انوک مثالی بودر که
واجب اولور که بیله که بو بیلمک وکسنه‌یی اونامق حرامدر وریا
وخود بکلنمک حرامدر وکین طوتمق وبرمضمون حرامدر وبو مثللر
دوکلی کسنه اوزرینه فرض عیندر زیرا که هیچ کسنه بونک کبی
معنیدن خالی اولماز پس بونک علمی وانوک علاجنک علمی واجبدر
زیرا که اول مرض عامدر بر نوعدر وانوک علاجی علمیز اولماز
اما بیعک وسلف اولان بیعک واجاره‌نک ورهنک وبونلرک
جنسلرینک علمی که فقهده ذکر اولنور فرض کفایه‌در وفرض عین اول
کسنه اوزرینه‌در که اول معامله ایتمک ایسته واکثر خلایق
ندن خالی اولورلر اما کوکل احوالندن خالی اولمغه قادر دکللردر اما

اول غیری

اول غیری جنس که اعتقاده تعلقی واردر اولدر که اکر انوک اعتقادنده
بر شک ظاهر اولسه انوک اوزرینه واجب اولور که اول شکی کوکلندن
کیدره هر وقت که بو شک انوک اعتقادنده اوله که انده شک جایز
اولمیه کندو مذهبی اوزره یا اول اعتقادنده اوله که اصلا انده
شک جایز اولمیه دوکلی مذهب اوزره پس بو جمله‌دن صکره معلوم
اولدی که علم جمله مسلمانلر اوزره فرضدر زیرا که هیچ بر مسلمان
جنس علمدن مستغنی دکلدر ولیکن اول علم بر جنس دکلدر وهر
کسنک حقنده برابر دکلدر بلکه درلو درلو حاللر ودرلو درلو
زمانلر ایله دونر اما هیچ کسنه بو که احتیاجدن خالی دکلدر
بو جهتدن رسول صلی الله علیه وسلم دیدی که هیچ بر مسلمان
یوقدر که طلب علم انوک اوزرینه واجب اولمیه یعنی اول علمک
طلبی که انی بلمکه احتیاجی واردر چون معلوم اولدی
ایسه که هر کسنک اوزرینه شول علمک اوکرنمسی واجبدر که انوک
معامله‌سنک طریقنده‌در بلدک که عوام دایما خطرده‌در زیرا
که انوک اوکنه بر ایش کلور واول انی بلمز الا که ایشلر وبلمز که انده
حکم ندر وانده بر حکم شرعی وارمیدر یا خود یوقمیدر وبو بلمکله
معذور اولماز اول کسنه که انوک حاجتی اول علمه غالب اوله و

نادر اولیه مثلا اگر بر کیسه که حیض حالنده جماع ایلسه یا حیضدن
صکره غسل ایتمزدن اول ایلسه ودیسه که بن غلط ایلمشم معذور اولماز
اگر عورت صحدن ایکن حیضدن پاک اولسه ویتسو نمازن اداسن
نمازن قضا ایتسه که بونلرک قضاسی واجب اولدوغن اوگرنمش اولسه
یا بر حالت حیضده طلاق ویرسه وحرام ایدوکن اوگرنمش اولسه
معذور اولماز واکا دیرلر که سکا دیمش ایدک که طلب علم فرضدر بر
بو فرضدن نیچون ایلدیلکدن تا که حرامه دوشدک مکر اول واقعه ده
معذور اوله که انوک واقع اولمسی احتمالی ویرلمیه   چون
بلدک که عوامدن اولن کسنه هیچ بر وقتده خطردن خالی دکلدر بوندن
معلوم اولدی که بر ایش که آدم اکا مشغول اولمقلق دلیه علمدن اولورق
وافضلرق هیچ نسنه بولماز وهر صنعت که اکا مشغول اولسه کرکدر
ظاهر بودر که طلب دنیا ایچون اولیه کرکدر وبو دنیاده اولن اکثر
نملقلغلی یا صنعتلردن بعض قدر زیرا که طلب علم ایلین کسنه
درت جاندن خالی اولماز یا بودر که انوک کندویه وفا ایدجک مقداری
مالی واردر یا میراثدن یا غیری جهتدن بس علم انوک مالنک
حفظنه سبب اولور ودنیاده انوک عزتنه سبب اولور وآخرته
سعادتنه سبب اولور ویا بودر که انوک کندویه وفا ایدجک مالی

اولماز ولیکن انده بر قناعت اولور که انوک سببیله اولنجه مالیله کچنمکه
قادر اولور ومسلمانلقده درویشلکک قدرن بیلور که درویشلر
غنیلردن بش یوز یل ایلرو اجناغه کرسه کرکدر بس علم بو کسنک
حقنده دنیانک راحتنه وآخرتک سعادتنه سبب اولور ویا بودر
که بیلور که چونکه علم اوکرنه انوک حقیقتی الماللدن یا پادشاهلرک
الندن اکا حلال طریقیله یتشور اول قدر که اکا کفایت ایلیه حرام مالدن
طلب ایتمکسزن ویا ظالم سلطانلدن بر نسنه طلب ایتمکسزن بر بو
اوج کسنه یه طلب علم دینده ودنیاده دوکلی اینلردن ایوردکدر
ودردنجی اول کسنه در که کندویه کفایت مقداری مالی اولماز وانوک
مقصودی طلب علمدن همین دنیا اولور انوک دوزکاری داخی شو
وجهله اولور که کندویه کفایت طلب ایتمکه قادر اولماز الا
خزینه سندن که خراج وظلم جهتندن جمع اولمش اوله یاخود تقدین
دیبا بین ومذلتسز طلب ایتمکه قادر اولماز بس بو کسنه یه وداخی
هر کسنه یه که انوک مقصودی طلب علمدن منصب ومال اوله انلرک
علملرله کتورمک دلیه اول اولیدر اکا که کسبه مشغول اوله چون
اول علم که فرض عیندر اندن بری اوله وبونک کبی کسنه آدم شیطان
لرندن بر شیطاندر که چوق خلق بونکله آزار وهر عامی که اکا نظر

ایلدوکوردکه حرام نسنه‌یی آلوب و دنیا طلب ایتمکده دوکلو حیله‌لری
ایلر اوله داخی کاه اویر و انوك فسادی خلقه اولور نه سنده صلاحدن
اثر توغرو اولور پس بویله دانشمند نه قدر آز اولسه یکرکدر پس
اولکدرکه دنیایی دنیا ایشلرندن طلب ایلیه و دینی ایشلرندن
طلب ایلمیه اکر کیمسه دیرسه که علم ایله دنیا بولندوغندندر
سنه که بر طائفه دیمشلردر که

یعنی بز علمی اللهدن غیری ایچون اوکرندك لکن علم بزی
اللهه اولندردی جواب ویرورز که بو علم کتاب و سنت و آخرت
بولنمشلردر و شریعتك حقایقی که انلری حقیقت بولنه انلری
و اندن صکره انلروك قابلیتی کندو ایچرولرنده ایدی زیراکه انلر
کندو ومرلقلرینی و حرصلرینی کرونه کوررلر ایدی و هم دنیانك اولولرینی
کوررلر ایدی که دنیادن ایراغ اولورلر ایدی و انلر داخی آرزومند
ایدیلرکه انلره اویلر پس چونکه علم اول اولمش اوله و دوزکارلك
حالی بویله اوله امید واردر انلر علم صفتیله موصوف اوله‌لر
و علم انلره تابع اولمیه اما بو علملرکه بو زمانده اوقورلر خلافه و
مذهب و علم کلام و حکایتلر و باطل نسنه‌لرکبی و بو علملرکه بو
روزکارده واردر که انلر کندولرك دوکلی علملرنده ایم دنیا قیلنلردر

انلربله اختلاط ایلمك آدمی دنیا بولندرندر
نظر ایله کورکه بو قوملك کثری دنیا علماسندنمیدر یا آخرت علماسندنمیدر
و حقنده انلری کورمکدن فایده‌می واردر یا زیانمی واردر اما اکر کیمسه
اولسه که تقوی ایله بزنمش اولسه و سابقده کچن علمانك بولنطوغنی
اولسه و اول علمك تعلیمنه مشغول اولمیه که انده نفسه خوف و حذر
اول ویرمك واردر بو کیمسنك صحبتی و کورمکلکی دوکلیه فایده‌لو اولور و
فایده تا علم اوکرنلره داخی یتشور و چونکه انلر علم اوکرنلرکه اول
علم نافع اوله اول علم دوکلی ایشلردن اولا ارك اوله و علم نافع
اولدرکه اکا دنیانك حقیرلکی معلوم ایلیه و آخرتك ایشنده خطرك
اکا کوستره و اول کیمسه‌لرك جهلنی و حماقتنی آشکاره ایلیه که انلر یوزلرینی
دنیایه دوندردیلر و آخرتدن اعراض ایلدیلر و بو علمله کبرك و حقدك
و ریانك و عجبك و حرصك و فسادك و دنیا محبتنك آفتی بیله و انوك
علاجن بیله و بو علم اول کیمسه‌لره نسبت که دنیایه حریص اولنلره صوغوق
صوکبیدر و خسته‌یه علاج کبیدر و اما اول کیمسنك فقهه و کلامه
و خلافه و عربیته مشغول اولمسی اول خسته‌کبیدرکه پرهیز ایتمیه که
انوك مرضن زیاده ایلیه و اکثر بو علملر حسد و ریا و تفاخر و عداوت
و کبر و طلب منصب تخمیدر هر نه دکلو زیاده اوقیه انوك کوکلنده

انلربله

بزمش اولماز ایکنجی طبقه کوکلك ظاهرنك برمزاخذه قدن پاکلکی در
حسد وریا و حرص و عداوت و سالوسلق کبی وبونلرك غیری که
واردر تاکه پاك و مقبول الخلق قله بزمش اوله تواضع وقناعت وتوبه
وصبر وخوف ورجا ومحبت کبی وبونلرك غیری که واردر وبو
متقیلرك ایمانلرنك درجه سیدر واخذه قد مومندن پاك اولمق
ایمانك یاروسیدر اوچنجی طبقه اعضانك وبدنك وجمله اندامك
معصیتدن پاکلکیدر غیبت وبدن کبی وحرام یمك وخیانت ایلمك
ونامحرمه بقمق کبی وبونلرك غیری هرنه که واردر تاکه ادبله موصوف
وهر ایشده فرمان قبول ایتمکله معروف اوله وبو عابدلرك ایماننك
درجه سیدر واعضای حرامدن پاك طوتمق ایمانك یاروسیدر دردنجی
طبقه سی پاك طوتمق پرمزلقلردن تاکه جمله بدن رکوعده وسجودده
وسایر ارکان صلوة ده بزمش اوله وبو مسلمانلرك پاکلکنك
درجه سیدر که مسلمانله کافرلك ارالرنده فرق بو نمازله در وبو
پاکلك ایمانك یاروسیدر پس بو وجهله معلوم اولورکه ایمانك
دوکلی طبقه لرنك پاکلك یاروسیدر وپاکلك اول طبقه لرك
نصف مقدمی اولدوغی سببدن رسول علیه السلام دیدی که
بنی الدین علی النظافة یعنی بنای دین پاکلك اوزرینه در پس بوتنك

بو ذکر ولنانلر محکمرك اولور باحصوص فقیهلر دن رضا بفنه ایله صحبت
ایلسه که انلر بو ذکر اولنانه مشغولدرلر شویله اوله که هر نه وقت دیلیه
که اول یولدن توبه ایلیه اکا توبه مشکل کله وتوبه ایتمکه قادر اولمیه
طهارتی بیان ایدر الله تعالی ایدر
یعنی الله تعالی کامدن توبه ایدنلری سور وپاکلری
سور ورسول صلی الله علیه وسلم ایدرکه
یعنی پاکلك ایمانك یاروسیدر وایدرکه ... یعنی
مسلمانلغك بناسی پاکلك اوزرینه در پس کمان ایلمه که بو دکلو ثواب
وبو دکلو اولولق اول پاکلك ایچون اوله که تنده ولباسده اوله
صو استعمال ایتمکله بلکه پاکلك درت طبقه در اولکی کوکل
سرنك پاکلکیدر هر شیدن که حق تعالیدن غیریدر نیته که حق
تعالی دیدی یعنی سن اللهی دن صکره انلری
ترك ایله وبوندن مقصود اولدر که تاکه کوکل الله تعالینك
غیرندن خالی اوله حق تعالی یه مشغول ومستغرق اولور وبو لا اله
الا الله کلمه سنك تحقیقیدر وبو صدیقلرك ایمانلرنك درجه سیدر
والله تعالینك غیرندن پاك اولمق ایمانك یاروسیدر زیرا تاکه
الله تعالینك غیرندن پاك وخالی اولمیه حق تعالینك ذکری ایله

ذکری

وطونك پاكلكى كه دوكلى كمسنه اكا توجه ايتشلردر ودوكلى كسنك
جهدى اكادر طهارتك اك ادنى درجه سى در زيراكه بدنك پاكلكى
بر خوش نسنه در وهر نفس انده راحت اولور ودوكلى كمسنه دخى
انى كورر وانوك مجاهده لكن بيلور بو سببدن خلقه بو آسان اولور
اما كوكلك حسد وكبر وريا وعجب ومحبت دنيادن پاكلكى وتنك
كناهدن ومعصيتدن نفسدن پاكلكنده هيچ نفسك راحتى وحظى
يوقدر وخلقك كوزى انى كورمز زيراكه بو پاكلك الله تعالينك نظر
كاهيدر خلقك نظرينه يجك يردكلدر بو سببدن اكا ميل ايلمزلر
بو طهارت ظاهر اكرچه درجه ده ادنى در انوك فضيلتى
اولو رقدر بو شرطله كه انوك ادبلرن صقليه لر ووسوسه واسراف
انده يولدويرميه لر زيراكه چونكه وسوسه واسراف درجه سنه
يتنه مكروه ونامقبول اولور وكاه اولور كه كناهكار اولور وبو
احتياطلر كه صوفيلرك عادتيدر چورب كيمك كبى وازارين قلدربد
باشن اورتنه كوزمك كبى وبالك صوار يوب يورمك كبى وانا كمه
الاورمسون ديو ابريقى صقلمق كبى بو دوكلى كوزلدر اما فقهادن
اونتميه لركه بو احتياطى صقليه لر جايزدكلدر كه انلره اعتراض
ايليه لر زيراكه اصل احتياط كوزلدر ولكن الى شرطله بريسى

اولدر كه اول احتياطله روزكار ضايع ايليه لر واندن افضل كروردن
كيرو قلالر اكر بر كمسنه نك قدرتى واراينه بر علم اوكرنمكه مشغول
اوله كه اول علم انوك زياده كشفى اوله يا خود بر كمسنه مشغول اوله
كه اول كسب انوك عيالنه كفايت اوله ياكندويه كفايت اوله تا كه خلقدن
ينه سؤال ايتملو اوليه وكمسنه الندن نسنه يمكه محتاج اوليه و
وطهارتك احتياطنه روزكار ضايع ايتمك انى بونلردن اليقور
اوله روا اولمازكه بو احتياطلره مشغول اوله كه ذكر اولنان تحصيل
علم وكسب فوت طهارت احتياطندن مهمركدر وبو سببله ايدى كه
صحابه رضى الله عنهم هركز بونك كبى احتياطلره مشغول اولمازلر
ايدى كه انلر غزايه وحلال كسبه وبو احتياطدن مهم ايشلره مشغول
ايديلر وبو احوالدن ايدى كه ايقلرى چپلق كيدرلر ايدى وقورى
يراوزرنده نماز قيلورلر ايدى وطبرق اوزرنده اوتورلر ايدى
وطعام يرلر ايدى والليرن ايقلرى النه سوررلر ايدى وطورلرك
درندن حذر ايتمزلر ايدى وزياده جهدلرينى كوكل پاكلكنده ايلرلر ايدى
پس اكر بر كسنه بو صفت اوزرينه اوله صوفيلرك دخى اكا جايز اولماز
واكر بر كسنه كاهللكدن بو احتياطدن الچكسه اكا جايز دكلدر كه
اهل احتياطه دخل ايليه كه احتياط ايلمك ايلمكدن يخشى رقدر

اولدركه

ایکنجی شرطی اولدر که کندوینی یاد ضغلیه زیرا که هر کیسه که بو احتیاطی
ایلیه باشندن اپاغنه وارنجه جاغرین زاهدم کندوینی بویله پاک
طوتم دیو واکا بو حالتده نوع ادغم حاصل اولور که اکر اپاغن
بر اوزرینه چیلق قویسه یاغیرینک برغیندن طهارت اکه خوف ایلرکه
خلقت کورندن دوشه پس کرک که اول کیسه کندوینی بونده
صنایه و خلقت و کنده اپاغن بره بصه و کندوینی رخصت یولندن اضمرله
وسرزلکه احتیاط ایلیه اکر اونک نفسی بو خصوصکرده نزاع ایلرسه
بیلور که افت ریا اکا یول بولدی پس انک اوزرینه واجب اولور که
اپاغی چیلق یوروبه و بر اوزرنده نماز قیله و احتیاط ایتمکدن اک
قلدوره که ریا حرامدر و احتیاط سنتدر وچونکه حرام سنتدن ایتمکه
قادر اولدی انک اوزرینه واجب اولور که احتیاطی ترک ایلیه اوچنجی
شرطی اولدر که کاه کاه رخصت یولنه دخی کیده و احتیاطی
کندویه فرض ایلمیه نته که رسول صلی الله علیه وسلم مشرکلرک
مطهره سندن یعنی مترسندن طهارت ایتمشدر و عمر رضی الله عنه
بر کافر عورتک دستی سندن طهارت ایتمشدر و انلر اکثر احوالده
طبراق اوزرنده نماز قلمشلردر و اول کیسه که اوچوبه وارد قده
کندو ایله طبراق آراسنده هیچ نسنه حجاب اولمسه ایدی اولمطورلر

پس چونکه انلرک حاللرین ترک ایلیه و نا مناسب کوره و انونک نفسی
انلره موافقت ایتمکه مائل اولمیه بو دلیل اولور که نفس بو احتیاطدن
بر نوع بولنشدر پس مهیج اولور که اندن القلدره و دردنجی شرط
بودر که اول احتیاط که انده بر مسلمانک قلبی انجنه اندن قلدره که
خلقک کوکلن انجتمک حرامدر و احتیاطی ترک ایتمک حرام دکلدر نیتکم
بر کیسنه قصد ایلیه که اول کیسنه یه سلام ویره دکده مرحبا ایچون
النه یا بوینه صرمشه و اول بیشمو ایسینک الی و بوینی درالود
اکر بو کیسه یوزندن و وجهه حرامدر بلکه اول مسلمانه بو وقتده کوزل
خلق کوستروب و یقینلق کوسترمک بیک احتیاطدن مبارکدر
و افضلرقدر اکر بر کیسه انونک سجاده سنه ایاق قوینه و انونک
ابریغندن طهارت ایلیه و انونک بردغندن صو ایچسه لایق
دکلدر که منع ایلیه و کراهیت اظهار ایلیه رسول صلی الله علیه
وسلم زمزم صوین ایستدی عباس رضی الله عنه ایتدی اول
صویه چوق ال صوقشلردر و بولندیرمشلردر سنک ایچون بر
مخصوص قوغه طلب ایلیم و صو بکم رسول علیه السلام ایتدی
کرکمز زیرا که بن مسلمانلرک الندن برکتین سورم و اکثر جاهل صوفیلر
بو دقیقه یی اکلمزلر و کندولری اول احتیاط ایتمکسنه دن دن بوشودر

وانی بحضور ایلرلر وکاه اولورکه اتالرینه و انالرینه و یولداشلرینه
ایری سوزلر سویلرلر و چونکه انلرك ابریقلرینه وکیاسولرینه ال
اوزتسلر مضطرب اولورلر و بو دوکلی حرامدر بونجه روا اولور
که واجب اولمین احتیاط سببیله بر مسلمانك کوکلن ایجیده سن واکثر
بودرکه اول طایفه که بویله ایدرلر انلرك باشنده متکبرلك ظاهر
اولمشدر وخلق اوزرینه منت قورلر که بز شویله ایدرز دیو وغیرت
صیرلرلی کرکندولری بر مسلماندن یغلندروبانی ایجیده لر وکندو
پاکلکلرن عرض ایدرلر و فخرلرن اظهار ایلیلر و غیریلره غضبله نظر
ایدرلر بلمزلرکه اول نسنه یی که صحابه رضی الله عنهم آسان وجهله
طوتمشدر کرکدرکه اولدخی آنی ایله طوته واکر برکمسه استنجاییی
پاکلکلر طاشله ایلیه بو کسنه انی بول کامل دکل بیلور و بودوکلی
اونك اخذرقتنك خباثتندندر و ایچروسنك نجاستنك دلیلیدر
وکوکلی خباثتدن پاك طوتمق فرضدر زیراکه بو دوکلی خباثتلر هلاکه
سبب اولور و احتیاطدن آل قلدرمق هلاکه سبب دکلدر بشنجی
شرط اولدرکه کرو بو فعلین احتیاطی بحکده و اورتونجکده و سویلکده
صقلوطوته که بونلر غایت مهمتردر و چونکه مهمترك اولنسنه دن
زقلدره بو انونك دلیلی اولورکه بو احتیاطی سالوسلق ایچون ایلر .

باعادت

برکسنه

باعادت اولدوغیچون ایلر نیته که طعام پیسه اول وقتده که انونك
ایچلمنده ضرورت یوقدر اندن صکره تاکه النی اغزینی یومیه نماز قلماز
و بو قدر بیلمزلرکه هر نسنه که نجس اوله انی یمك حرامدر اکر بویله دوکی
نسنه یجیندر ضرورتسیز حرام ییمش اولور و اکر پاکدر النی و اغزین
یومیجه نیچون نماز قلماز و چونکه عوامك قفتانی اوزرینه نماز
قلمازلر و طعاملرکه انلرك اولرنده بشمشدر نیچون یر یمك و ایچمك
خود پاکلکنده احتیاط ایتمك مهمترکدر و بو قومك اکثری اهل بازارك
اولرنده پشن طعامی یرلر و انلرك کیکی اوزرنده نماز قلمازلر و بو
کرچکلك نشانی دکلدر التنجی شرط اولدرکه بو احتیاطی انکار
اولنمش و نهی اولنمش نسنه لر ایله اداایلمیه ابدستده اوچ کره
یومق اوزرینه زیاده ایلمك کبی زیراکه دردنجی نهی اولنمشدر یاخود
طهارتی اوزادب بر مسلمانی انونك انتظارنده قومق کبی که بو لایق
دکلدر یا چوق صو دوکمك یا نمازی اول وقتدن تاخیر ایلمك یا امام
ایسه جماعتی انتظارده قومق یا بر مسلمانه بر ایش ایچون وعده ایلمش
اولا ایش کچ اولمق یا اولا احتیاط سببیله انونك کبی زمانی ضایع
اولمق و عیالی ضایع اولمق که بونك کبی ایشلر فرض اولمین احتیاط سببدن
حلال دکلدر یا مسجدده بیولك سجاده صلوق تاکه انونك کیا سوسنه

كنده دكمیه كه بونده اوچ مكروه نسنه واردر بری اولدر كه سجده‌دن
زیاده یری مسلمانلردن اتوق طوتمش اولور وانوك حقی اندن ارتق
دكلدر كه سجده ایلمك مقداری اوله ایكنجی اولدر كه بویله اولدقده
صف اولشمز وسنت اولدر كه اموزی اموزنه قویلر اوچنجی اولدر كه
مسلمانلردن كلبدن ونجاستدن حذر ایتدوكی كبی حذر ایلر وبو لا یو
دكلدر وبونك كبی نهی اولنمش ایشلر چوقدر كه جاهل صوفیلر
احتیاط سببیله اكا وقشورلر وبلمزلر جوق بلدوك
كه طهارت ظاهر طهارت باطندن ایرودر بری اعضای كاملردن
پاك ایتمكدر بری داخی كوكلی برمز خلقلردن پاك ایتمكدر واوچنجی
هر نسنه كه حقدن غیردر قلبی اندن پاك ایتمكدر بلكل كه طهارت
ظاهر داخی اوچ قسمدر اولكی نجاستدن پاك اولمقدر ایكنجیسی حدثدن
وجنابتدن پاك اولمقدر اوچنجیسی بدندن زاید اولن نسنه‌لردن
پاك اولمقدر طرنق وقیل وكیر كبی وبونلرك غسلی هر كونده
نجاستدن پاك اولمغك بیاننده در بلكل كه هر
نسنه كه الله تعالی جانسز نسنه‌لردن دوكلی پاكدر مكر اول
شراب كه مستلك كوره اندن ازی وچوغی نجسدر وهر نسنه كه
جانوردن دوكلی پاكدر مكر كلب وخنزیر وهر جانور كه بوغزلنمیدن

اوله نجسدر

اوله نجسدر مكر بو درت كه انسان وبالق وچكركه وهر نسنه كه
انوك تننده اقیجی قانی اولمیه سكك واری كبی وعقرب كبی وشول
قورت كبی كه طعامده حاصل اولور وهر نسنه كه جانورلرك
بجرسنده دونر ومتغیر اولور دوكلی نجسدر مكر اول نسنه كه حیوانك
اصلی اوله ادمك ازلكی وقوشك یمرده‌سی كبی وابریشم قوردندن
حاصل اولن ابریشم كبی وهر نسنه كه متغیر اولمیه پاكدر دری كبی و
كوزیشی كبی وهر نسنه نجسدر انوكله نماز جایز دكلدر مكر بش نوع
كه اندن عفو ایتمشلردر مشكل اولدوغندن اوتری بری استنجانك
اثریدر كه اوچ طاشله عمل ایلدكدنصكره باقی قله بو شرطله كه اول
اثر كندو یرندن تجاوز ایتمش اوله ایكنجی اولو یولك چامورندر اكر اندن
عین الیقین نجاست داخی كورلرسه لكن اول مقدار عفو اولنمشدر
كه كندوی اندن صقلمغه قادر اولمیه مكر كه بركیسه دوشر یا بر
طورانوك كیاسینی خراب ایلیه اول وقت عفو اولنماز كه بونلر
غایت نادر واقع اولور اوچنجیسی اول نجاستدر كه جرمی اوزرنه
واقع اوله اول تقدیرده اوله كه اندن حذر ایتمكه قادر اولمیه چونكه
جرمه ایله نماز قله اول نجاستی یره سوره دردنجی یره قانی درر كه
انوك ازی وچوغی سنك كندو طونكده وغیریلردن الدوغك

طوندە عفودر اکر اول یرە قاینله دلمش دخی اولورسە یتشیجی
اول قان وصودرکە بدندە چقن خردە نسنەلردن طشرە کلە مکر
اولکە بیوك اولە واندن اریلن چقەکە اولجانکبی اولور وناذر
اولور وانی یومق واجب اولور واکر بومقدن صکرە براز قلورسە
ایسەوار درکە عفو اولە اماکر برکسەکە قان الندن اولسە یا اکابر
یارە یتشمش اولسە اول یری یومق کرکدر واکر بومقلغندە ضرر اولور
واول عضو محل فرض اولورایسە تیمم ایلیە ونمازی قضا ایلیە زیراکە
بوعذر آز واقع اولور کیرو بونلرکبی هر یرکە کلدی
اغزی دوقنمقدن غیری نسنە ایلە نجس اولە چونکە اکا یرکرە صو
دوکە پاك اولور مکر انوك اوزرندە نجاستك عینی اولە اول
وقت یومق کرکدر تاکە انوك عینی کیدە اکر شویلەکە آنی یوە
واووە وطرنغیلە جهد ایلیە وکیرو انوك رنکی وقوقوسی قلە
پاك اولور وهر صوکە الله تعالی بر نسنەدر پاك قلیجی درمکر دیرە
صوکە بری اولدرکە حدث کیدرمکدن ایچون انی استعمال ایدە بش کە
بوصو پاکدر وپاك ایدیجی دکلدر امّا انوك قوقوسی ورنکی ولذتی
نجاست سببیلە دونمش ایسە پاکدر اوچنجی اول صودرکە ایکی
یوزاللی بطمندن کیدولە واکا بر نجاست دوشە اکرچە متغیر

اولمیە نجسدر شافعی مذهبندە رضی الله عنه امّا اول صوکە ایکی
یوزاللی بطمندن ارتق اولە تاکە اکا دوشن نجاستلە متغیر اولمیە
نجس اولماز دردنجی اولدرکە انوك رنکی ولذتی دونە بر پاك نسنەایلە
کە صوی اندن صقلمق ممکن اولماز صابون وچوغان وزعفران
واونکبی وبونلرك غیری نەکە واردرکە بو صو پاکدر وپاك
ایدیجی دکلدر امّا اکر اول صونك تغیری از اولورسە پاك ایدیجی اولور
[illegible] حدثدن پاك اولمقدر وبوندە بش نسنە بلمك کرکدر
کە بری خلایە وارمغك ادبیدر وبری نجاستدن پاك اولمقدر وبری
ابدستدر وبری غسلدر وبری تیممدر اول قضای
حاجتك بیانندەدر بیل کرکدرکە اکر صحرادە اولورسە
خلقك کوزندن ایراغ اولە واکر قادر اولورسە بر دیوار اردینەکرە
واوتورمزدن اول اودیرن اچمیە وبوینی کونشدن یکا واییدن یکا ایمیە
وارقەسینی ویوزینی قبلەیە ایلیە مکر بنا ایچندە اولە اول وقت روا
اولور ولیکن اولیرك اولدرکە صولنە وساغنە ایلیە واول یردە
کە خلق اندە جمع اولورلر اندە قضای حاجت ایلمیە وطورر صویە
افشان ایلیە ویمش اغاجلری الندە قضای حاجت ایچون اوتورمیە
وهیچ بر دلوکە قضای حاجت ایلمیە وبك یرە وسیلە قرشو ت ایلمیە

تاکه اولنشان کندو یه صحرمیه وایاغ اوزرینه اقشان ایتمیه
مکرکه برعذری اوله واولیرده که اندن ابدست الورلر وغسل
ایدرلر انده اقشان ایتمیه واوتورمقده طیمنسنی صولایاغنه ایلیه
وچونکه ابغانه یه کیره صول ایاغن ایلرو قویه وچونکه طشره کله
صاغ ایاغن طشره قویه وهرنسنه که الله تعالینک ادی انده
یازلودر کندو ایله بیله طوتمیه وباشی جیلوق قضای حاجته کتمیه
وبونکه ایچرو کیره ایده

یعنی بن الله تعالی یه صغنیرم

اولپلید وبجس وخبیث وخبیثه یولداش اولوجی درکا هدن
سورلمش شیطاندن وچونکه طشره کله دیه که

یعنی حمد الله ه بندن

کیدردی اولنسنه لرکه بکا زحمت ویررردی وباقی قویدی
بکا فایده ایدن نسنه لری استنجانک بیانیندر
کرکدرکه اوچ طاش یا اوچ کسک حاضر طوته قضای حاجتدن
ایلرو وچونکه فارغ اوله صول الیله اول طاشی اشغه طوتب
اعضادن بربره قویه انده نجاست اولمیه اندن صکره اول
طاشی یوره تا نجاست برینه کتوره واورادن اپی طولشدوره
وبخاسنی شو وجهله سله که بولشوب زیاده اولمیه بو یله اوچ طاش
استعمال ایلیه تاکه تک اوله اندن صکره صاغ الیله بربیون
طاشی الوب صول الیله ذکرن طوته واول طاش اوزرینه اوچ کره
اوج یره قویه وصول الزدبرده وصاغن دپرتمیه واکربونکله
قناعت ایدرسه کفایت ایدر ولیکن اولی رک اولدرکه طاشله صویی
مابینن جمع ایلیه وچونکه صویی استعمال ایتمک دیلیه بورادن
قلقه وبریره وارهکه صوا کا صچرمیه وصاغ الیله صودوکه و
صول الیله یویه تا بیله که هیچ نجاست اثری قلمشدر چونکه نجاست
قلدوغن بیله صویی چوق دوکمیه وکندویه زورایلیه تاکه صو
ایچرو سنه یتشه فاما استنجا وقتنده کندوینی کلشک طوته وهر
نسنه که بو مقدارله اکا صو یتشمیه اولباطندندر واکا نجاست
حکمی یوقدر تاکه وسوسه اکا یول بولمیه وینه بونک کبی استبراده
اوچ کره الن ذکرینک دبینه ایلدوب طشره کتورب اوچ کره صیقه
واوچ آدم کیده واوچ کره اوکسوره وبوندن ارتق کندویه زحمت
ویرمیه که وسوسه اکا یول بولور واکر بونی ایشلیه وهر زمان
صنیه که استنجادن صکره بر یاش کلور ایا وطونینه بر مقدار صو صچه
تاکندو نفسنه دیه که بو یاش اول صاچلن صودندر زیراکه

رسول علیه السلام وسواسدن اوترو بویله بیورمشدر وچونکه
استنجادن قورتوله الن دیواره یا یره سوره اندنصکره بویله تا که
هیچ قوخوسی قلمیه واستنجا وقتنده ایده

یعنی یا رب سن بنم قلبمی نفاقدن پاك ایله

وفرجمی پرمزلقدن صقله آبدستك

وکیفیتك بیانندهدر چونکه استنجادن فارغ اوله مسواك
ایلیه اولا اوستنه اندن آلتنه واندنصکره صول جانبنك اولا اوستنه
اندنصکره آلتنه اندنصکره دیشلرینك ایچروسنه اولا اوستنه
اندنصکره آلتنه بو ترتیبله وزره اندنصکره دیلنه ودماغنه کتوره
ومسواکی یمین طوته که مسواکله اولان نماز مسواکسز یتمش نماز
قدر اولور ومسواك وقتنده مسواك نیت ایلیه که الله تعالینك
ذکرینك یولنی پاك ایده یورر وانجانیه وارد قده هیچ
بر وقتده ابدستدن الفلدرمیه که رسول صلی الله علیه وسلم
بویله ایلردی وهیچ بر وقتده که آبدست اله مسواکدن الفلدرمیه
واکر ابدست اله وبیله که اغزنده بر تغیر ظاهر اولمشدر یا اول
سببله که اوغزن یومدن او یومش ایدی یا اغزی چوق اورتمش
ایدی یا بر رایحهلو نسنه یمش ایدی بو وقت مسواك سنت

اولور

اولور پس چونکه مسواکدن فارغ اوله بر یوکسك یرده اوتوره
ویوزن قبلهیه ایلیوب ایده

یعنی یا رب بن سکا صغنورم
شیطانلرك وسوسهلرندن وبن سکا صغنورم انلرك بکا
حاضر اولمهلرندن واوچ کره الکن یویه وایده

یعنی یا رب

بن سندن سعادت وبرکت طلب ایلرم وبن سکا صغنورم نامبارك
لکدن وهلاکدن ونیت ایلیه یا نمازك حلال اولمغلغنه یا حدثی
قلدرمغه ونیتی خاطرنده صقلوطوته یا یوزن یومق وقتنه دك
اندنصکره اوچ کره صویی اغزینه اله وصویی دماغنه ایلده مکو
اوچ طوتمش اوله وایده

اندنصکره بورننه صویره وسومکره وایده

یعنی یا رب سن بکا جنت قوخوسن قوخولدحال بو که
سن بندن راضی اولهسن واوچ کره بورنن یویه وایده که

یعنی یا رب سن بنم یوزمی اغ ایلیه کندو نورکله اول کون
که سنك دوستلرکك یوزی اغ اولور وبنم یوزومی قره ایلمه اول

كونده كه سنك دشمنلرك يوزى قره اولور وهر قاچكه يوزلر اوزرنه
دور صوبى اونلرك ديبنه ايرشدره مكر سقللرينه كه چوق اوله اول
وقت صوبى سقاللرنك اوستنه سوره وبرمقلرين قولاقلرى آراسنه صوقه
كه تخليل اللحيه ديدكلرى بودر وهر نسنه كه يوز جانبنده در اكلدن
آلن قيلنه وارنجه وقولقدن قولغنه وارنجه يوزك حدى اولور
وبرمغن كوزنك كوشه سى اوزرنه كتوره تا اول نسنه كه
كوزك كوشه سنك ايچروسنده در طشره كتوره كرسورمه آنى
دكرانوك غيرى در پس اوچ كره صاغ الن يويه تا ديرسكدن
يوقرو وارنجه وايده

يعنى يارب سن بنم نامه اعمالمى صاغ يانمدن ويروبنى آسان
حسابله حساب قيل اندنصكره صول الن بو بغلين يويه ويوزدكى
قيلدده تا الى صوالتنه كيره وايده

يعنى يارب تحقيقا بن سكا صيغنورم اندن كه
نامه اعمالمى صولمدن ويرميه سن واردقم جانبندن ويرميه سن
پس باشنه مسح ايليه وايده

يعنى يارب سن بنى رحمتكله ومغفرتكله اورت وبنم اوزرومه

بركاتكدن

بركاتكدن ايندور وبنى كولكلندر عرشكك التنده اول كونده كه
سنك كولككدن غيرى كولكه يوقدر پس هر قولاغن اوچر كره مسح
ايليه وبرماغن قولاغنك دلوكنه صوقه وباش برماغن قولاغنك
اردنه سوره وايده

يعنى يارب سن بنى انلر قيلكه سوزى دكلرلر واياوسنه تابع
اولورلر پس بوينى مسح ايليه وايده

يعنى يارب سن بنم بوينمى اودن قورترا وبن سكا
صيغنورم زنجيرلردن وطوقلردن پس صاغ اياغن اوچ كره يويه
تا بالدرنك اورته سنه وارنجه وبرمقلرينك اراسن صول اليك
كيچى برمغيله التندن يوقرو خلالليه وخلالك ابتداسن صاغ
اياغنك كيچى برماغندن ايليه وتمامن صول اياغنك كيچى برماغيله
ايليه وايده

يعنى يارب سن بنم اياغم ثابت ايله صراطك اوزرنده اول
كونده كه كافرلرك ومنافقلرك اياقلرى طيبور وصول اياغن
دخى بويله يويه وايده

يعنى يارب بن سكا صيغنورم صراط اوزرنده
اياغم طيمقدن اول كونده كه منافقلرك اياغى اودده طيبور

چونكه اعضايى بو مقددن فارغ اوله ايده

[illegible]

يعنى بن يقين بيلورم كه اللهدن غيرى الله يوقدر بيردر شريكى
يوقدر و محمد انوڭ قوليدر و رسوليدر يا رب سن بنى توبه ايديجى
دن قيل و بنى پاكلردن قيل و بنى صالح قوللركدن قيل و كركدر كه بو
دعالرڭ معنيسنى ذكر اولنان اوزره معلوم ايدينه اولكسه كه عربى بيله
تا بيله كه اوقودوغى نه در و خبرده كلمشدر كه بركسه ابدست
آلوركن الله تعالايى ذكر ايلسه انوڭ دوكلى اعضاسى پاك اولور
شول دوكلى كناهلردن كه اولكسنڭ اوزرينه كچمشدر و چونكه الله
تعالينڭ ذكرى اولميه صو يتشدوكى يردن غيرى اعضاسى كناهلردن
پاك اولماز و كركدر كه هر نماز ايچون بر ابدست آله اكرچه ابدستى
صنمديسه دخى زيراكه خبرده كلمشدر هر كسه كه ابدستى تازه
ايليه حق تعالى انوڭ ايماننى تازه ايلر و چونكه ابدستى تمام ايليه
كركدر كه بيله كه بو پاك ايندوكى يرلر خلقڭ نظر ايدجك يرلردر
و حق تعالينڭ نظر ايليجك يرى كوكلدر چونكه انى توبه ايله
يرمز اخلاقدن پاك ايتميه انوڭ مثلى اول كسه كبى اولور كه بر

پادشاه

پادشاهى قونقلمغ استيه و سرايڭ طشره سن پاك ايليه و صدرنى
كه پادشاه هلنا اوتورجق يردر ناپاك قويه بونڭ كبى كسنه بساطه
لايق اولور [illegible] بيلكل كه ابدستده بش نسنه مكروه در
كه برى سوز سويلمكدر و برى صويى يوزه اورمق و برى الى سلكمك
و برى دخى اول صودن كه كنشده ايتى ايتمشلردر ابدست الموق و برى
دخى چوق صو دوكمك و برى دخى اوچ كرهدن اوزره زياده
ايلمك اما يوزنى سلوب قورتمق انوڭ اوزرينه توز قونمق ايچنله
ياخود يوزڭ ياشلغن حالى اوزرينه قومق عبادتڭ اثرى زياده باقى
قلسون ديمك بو ايكيسنه دخى نقل واردر و رخصت واردر چونكه
سنت بو اوله ايكيسى دخى فضيلت اولور و سقيدن اولنان ابدست
المق اولى تركدر و تواضعه يقين تركدر با اثر ابقدن و طاسدن
ايسه بيلكل كه هر كسه كه اويوده ويا اويانقلقده
صحبت ايليه و اندن نسنه كلسه غسل انوڭ اوزرينه واجب اولور
و غسلڭ فرضى اولدركه جمله بدنى يويه و صويى جمله قللرڭ
ديبنه يتشدره و جنابتى كيدرمكلكه نيت ايليه اما سنت اولدركه
اول بسم الله ديه و اوچ كره الن يويه و هر نه كه انوڭ بدنندن
نجسدر پاك ايليه اندن نسكره ديدكمز كبى ابدست آله دوكلى شرطلريله

که ذکر اولندی و ایاغی یومغی تأخیر ایلیه تا غسلدن قورتولنجه
تا که ایاغنی ایکی کره یومغله صوجوق دوکلیه پس اوچ کره صوی
باشی اوزرینه دوکه و اوچ کره صاغ یاننه دوکه و اوچ کره صول
یاننه دوکه و هر برکره اکا الدی ستورا اووه و اول برلرکه بورشوده
جهد ایلیه تا که صوی اول ایچره سنه یتوره که جمله بدنه صو یتورمك
فرضدر و الرفرجنه دوکورمکدن صقنه اولکسه که
هیچ صو بولمیه یا بولدانلری ایله بیله ایچجك مقدار دنار یوقت
صو بولمیه یا بولا اوزرنده بر بتی جانور اوله و یا برکمسنه اوله که
صو بولنه قتنده اوله و اوکمسنه دن یونك قورخوسی اوله یا صو
غیری کمسنه نك ملکی اوله و اکا دکرملو قیمتیه و زیاده قیمت دلیه یا
برزیاده سی اوله یا برخستلکی اوله که صو استعمال ایلرسه هلاك
اولمق قورخوسی اوله یا خستلکی اورتمق قورخوسی اوله اولوقت
صبر ایلیه تا نماز وقتی قله و برمقدار پاك طپراق طلب ایلیه پس
ایکی الن اکا اوره شویله که توز قلقه و برمقلرن بربرینه قوشدره
و نماز قلمق جایز اولمسن نیت ایلیه و یوزینه ایکی الیله مسح ایلیه و
طپراغی قیترار اسنه ایرشدرمکه تکلف چکمیه پس یوزوکن برماغندن
ضره چقره و برکره دخی ایکی الن طپراغه اوره برمقلرن بربرندن

اجوب برصاغ برمقلرینك ارقه سن صول برمقلرینك قرینه
قویه پس صول برمقلرن صاغ قوللنك ارقه سی اوزرنه سوره پس
صاغ الرصوللی اوزره بویله سوره پس ایکی آیه سن بربرینه سوره
پس صول برمغن صاغ باش برمغنك ارقه سنه سوره پس برمقلرن
بربرینك اراسنه قویه واووه چونکه بویله ایلیه برکره الر طپراغه
اورمق کفایت ایلر اگر بویله ایتمکه قادر اولمازسه جایزدر که
الر طپراغه زیاده اوره اولقدر که تو جمله اعضاسنه یتشه چونکه
بو تیمم ایله فرض ادا ایلیه نه دکلو دیلرسه سنت قله اما اگر آخر
فرض قلمق استرسه غیری تیمم کرکدر بدنك
فضله لردن پاك اولمقلغن بیان ایدر و اول فضله لر ایکی بوعددر
اولی اول کیرلردر که باش قللنلر اراسنده و صقل قللنلر اراسنده
اولور و بونی طراق ایله و صو ایله و کل ایله و خطمی ایله زایل قلمق
کرکدر و هر اوتوراقده و سفرده طراق رسولدن علیه السلام
جدا اولمازدی و آدم کندو کیرلردن پاك طوتمق سنتدر و دخی
اولنسنه که کوزك کوشه سنده جمع اولور بر مغیله کیدره و دخی
اولنسنه که قولقده اوله حمامده چقدقده انی پاك ایتمك کرکدر
و دخی اولنسنه که بورنده اوله و دیشلر دیبنده اوله انی مسواك ایله

وبورنه صو ویرمکله کیدره ودخی اول نسنه که برموق بوغنلرنده
ویاق ارقه سنده واوکجه سنده اوله واول نسنه که طرنغک
التنده اوله واول کیرکه جمله بدن اوزرنده اوله وبودوکلی ننک ازاله
اولنمسی سنتدر وبلکه بریرده که کیر اوله ابدست باطل اولماز
زیراکه اول صویی دریه یتشمکدن مانع اولماز مکر که طرنق التنده
عادتنه مخالف چوق اوله اول وقت احتمالدر که مانع اوله وبو کیرلری
ایلیجه صویله وحماملده پاک اولمق سنتدر هر کیسنه که
حمامه کیره انوک اوزرینه دورت نسنه واجبدر واوچ نسنه
سنتدر واجبک ایکیسی انوک عورتینه متعلقدر که کوبکدن دیزه
وارنجه ایکی کوزلردن کیزلوده ودخی الندن صقنه زیراکه
یتشمک کورمکدن ارتوقدر وایکیسی دخی غیریلرک عورتینه متعلقدر
وبونلرک بریسی اولدرکه غیرلرک عورتیندن کندو کوزن صقنه
وبری دخی اولدرکه اکر برکیسه عورتن اچسه انوک اوزرینه محتسبلک
ایلیه اکر قورقوب قادر اولورسه اکر ایتمزسه عاصی اولور
وهر کسنه که بونی ایتسه حمامدن عاصی چقه ابن عمر رضی الله عنه
حمامه کیردکده یوزینی دیواره طوتردی وکوزینی برنسنه ایله
بغلردی وعورتلر اوزرینه دخی بوذکر اولنان نسنه لر واجبدر

وعورتلری

وعورتلری حمامه قومغه نهی کلمشدر الا مکر که برعذر ظاهر اوله
اما سنتلر اولدرکه اول بسم الله که بایکلن سنتین برینه کتوره تاکه نعما
وقتنده برنمش اوله خلقک کوزینه برنمش کورمک اچون ایلیه
وحمام جینک اقچه سن ایلرودن ویره تاکه حمامجی کندویه نه ویرجکن
بیلوب انوک صودوکمسیله کوکلی خوش اوله وایچرو کیردوکی وقتده
صول اباغن ایلرو بصه وایده

یعنی بن الله تعالی یه صغنورم اول پلید ونجس وخبیث وخبثه
بولداش اولوجی دن که مردود سورلمش شیطاندن زیراکه حمام
شیطانک یریدر وجهد ایلیه که حمامی خالی ایلیلر یاروقتده کیره
که خالی اوله واتی خلوته تیز کیرمیه تا اول دولیه وچونکه ایچرو کیره
درحال الن یویه وصویی چوق دوکمیه واولقدر دوکه که اکر حمامجی
کورسه کراهیتله نظر ایتمیه وچونکه کیره سلام ویرمیه واکر الیله
مرحبا ایلرسه باک اولماز واکر برکیسه سلام ویرسه عافاک
الله دیو جواب ویره یعنی الله تعالی سکا صاغلق ویرسون
دیمک اولور وچوق سوز سویلشمیه واکر قرآن اوقومق سبب
اوقیه وآوازن قلدرمیه واکر اوازیله شیطاندن استعاذه

ایلرسه جایزدر و كوزن بتمغه كلدكده و اخشاملده بتسونك
اوزره سنده حمامه كیرمیه كه وقتده شیطانلر طغلور و جونكه
اینی خلوته كیره جهنمی خاطرینه كتوره و برساعتدن ارتوق اوتورمیه
تا بلكه طاموننك زندانی نجه اولسه كركدر بلكه عاقل اولدر كه هر
نسنه یه كه نظر ایلیه آخرتی خاطرینه كتوره اكر قراكولق كوردیسه
قبرك ظلمتن خاطرینه كتوره اكر بر یلدز كوردیسه طاموننك یلانلرن
یاد ایلیه و اكر برجركن صورت كوردیسه منكر و نكیری یاد ایلیه
و اكر بر قورقولی آواز ایشیدورسه صور آوازن یاد ایلیه و اكر رد
و قبول كوررسه قیامت كوننك ردن و قبولن یاد ایلیه كه سنتلری
بونلردر اما طب جهتندن دیمشلردر كه هر آیده بر كره خزینه
استعمال ایلیه كه فایده لو اوله و جونكه طشره چیقمق استیه ایاغنه
صووق صو دوكه تا كه نقرس زحمتندن ایمین اوله و باشی اغریسی كورمیه
و باشنه صووق صو دوكمیه و جونكه حمامدن طشره كله یای كوننده
بر یرده اویومیه و بر پاره شربت استعمال ایلیه اما جیننر
دخی بدننك فضله لرندن پاكلكدر اول ییدیدر اولی باشی قیلیدر و انی
ترك ایتمك اولیدر و یا طلعه قریب ركدر مكر كه اهل شرف اوله
اما بعض یری ترك ایدوب بعض یرده پراكنده قاكلر قویمق لكر

خلقتك عادتی اوزره اندن نهی كلمشدر ایكنجی بیق قیلنی دوداغ برابر
ایلمك سنتدر و اشغه صلیورمك منهیدر اوجنجی قولتق
قیلن قرقوندرمق یولمق سنتدر جونكه ابتداده عادت ایدنمه
اوله آسان اولور و اكر عادت ایدنمش اولسه ترك ایتمك اولی كركدر
تا كندویه عذاب ویرمیه دردنجی عورت قیلیدر و انی ناخره
ایله یا ترك ایتمكله كیدرمك سنتدر و كركدر كه قرق كوندن
تاخیر ایلمیه بشنجی طرنق كسمك سنتدر تا كه انده كیر جمع اولمیه
پس اكر جمع اولسه ابدست باطل اولماز زیرا كه رسول علیه الصلوة
والسلام بر طائفه نك النده طرنق كیرن كوردی و بیوردی تا كه
طرنقلرن كسلر و نمازلرن قضا ایلمك بیورمدی و خبرده كلمشدر
كه اوزون طرنق شیطاننك اوترجوغیدر و كركدر كه ابتدا ایلی ول برمغله
ایلیه كه شریفرك اوله و الا ایقدن شریفركدر و صاغ صولدن
شریفركدر و اول برمق كه شهادت انكله اولور شریفركدر پس
ابتدا انكله ایلیه اندن صكره اول صاغ جانبندن كیده تا كه
كروا كاتنه منده ایكی الینی یوز یوزه حلقه كبی تصور ایلیه اندن صكره
صاغ شهادت برمغندن ابتدا ایلیه تا كوجك صاغ برمغنه وارنجه
اندن صكره صول برمغنك كوجكندن ابتدا ایلیه تا باش برمغنه

وارنجه اندن صکره صاغ یاشن برمغیله ایلیه الّتیجی کوبك کسمك

سنتدر و بو کوبك کسمك طوغدوقده اولور یدنجی ادی وعوتجی

سنتلکدر سقلکه اوزون اولدروا اولور که برقبضه

مقداری التی وقیه وغیری بین فیره تاکه حددن طشره اولیه حضرت

عمرك اوغلی وتابعیندن بر جماعت رضی الله عنهم بویله ایلرلردر

و بر طائفه دخی دیمشلردرکه اوزون قومق کرکدر و بلکه سقلده

اوزنسنده کراهیت در اول قره بویمق زیرا که خبرده کلمشدر که قره

بویمق جهنم اهلنك بویاسیدر وکافرلرك بویاسیدر و بو بویایی

اول ایلین کشی فرعوندر وابن عباس رضی الله عنه روایت ایلرکه

رسول علیه السلام دیدی آخر زمانده بر قوم کله سقللرینی سیاهله

بویایه لر وانلر جنت قوخوسن بیلمیه لر وخبرده کلمشدر که بر لوك

برمز رعی انلردرکه کندولری بکیله اوبکندوردر لر وجوانلرك

یخشی رغی انلردرکه کندولری پیرلره اوبکندوره لر و بو نهینك سببی

اولدرکه بو بویانمقدن غرض فاسددن نه حاصل اولور ایکنجی سقلی

قرمزیه و صاروبه بویامقدر و بونی اگر غازیلر ایلرسه جائزدر

تاکه کافرلره انلره غالب اوله لر و انلره ضعیفلك و پیرلك کورنمیه

لر و بو غرضله علمادن بعض کسنه سیاهله دخی بویاشلردر

اما اگر غرض اولسه تلبیس اولور روا اولماز اوچنجی اولدرکه سقلی

کوکرتمکله اق بویامقدر تاکه انی پیر اولمش صنه لر و اکا زیاده حرمت ایده لر

و بو حماقتدندر زیرا که حرمت علمله و عقلله اولور پیرلکله وجوانلقله

اولماز و انس رضی الله عنه ایدر که رسول علیه السلام الله امرینه

کندوکده انك مبارك سقلینك دوکلیسنده یکرمی قیل اق یوغیدی

دردنجی اولدرکه اق قیلی سقلندن چقره و قوپره مقدن عار ایلیه و بو

الله تعالینك ویردوکی نوردن عار ایلدکی کبیدر بس بو غایت جهلدندر

بشنجی یوزنده اولان قیلی قرپمقدر عشق هوس ویرمز سود احکیله تاکه

سقلینز لر صورتنده کورینه و بو جهلدندر والله تعالینك اولیا

فرشته لری واردر که انلرك تسبیحی اولدرکه دیرلر ترتسبیح ایدرز اول

اللهی که ارلری سقل ایله بزدی و عورتلری صاچله بزدی التنجی

سقلی طرنغله کوکرجین قوبر وغی کبی اوکارمقدر تاکه عورتلرك

کوزینه ایو کورینه و اکا رغبت ایلیه لر یدنجی اولدرکه باشندن

سقله زیاده ایلیه لر و قولقدن بندن ضلیوره امل صدق ایچون

اولن مقداردن زیاده سکزنجی اولدر عجب کوزیله کندو قیلندن

اتلغنه وقره لغنه نظر ایلیه زیرا که الله تعالی سومزانی که عجب

کوزیله نظر ایلیه طقوزنجی اولدرکه خلق کورسن خوش کورنجون

طریه سنت ایچون نظر ایمیه اونبجی اولدر که سقلنی قرتوق قویه کندو
زهدینی اظهار ایتمکدن اوتری وتأمل ایتوصنه لر که اول کسنه
کندوینی مقید قلماز که قیلی طرایه واوزینه مشغول اوله وطهارتک
حکمترینک بیاننده بودکلو کفایت ایدر والله اعلم بالصواب

نمازک بیلکل نماز مسلمانلرنک دیرلکی ودینک بنیادی

در وجمله عبادتلرک یکشری واولوسیدر وهرکسه که بوبش وقت
نمازی شرطیله وکندو وقتیله یرینه کتوره حق تعالی دن اکا عهد
بغلودر که اول کسنه الله تعالینک امانتنده وحمایتنده اوله وچونکه
اولو کناهلردن الله قدره ماعدا هرکناه که اکا واقع اولور بوبش
وقت نماز انوک کفارتی اولور ورسول صلی الله علیه وسلم دیدی
بوبش وقت نمازک مثلی شول صوارقی کبیدر که برکسنک قپوسی اوکندن
اکه واول کسنه برکونده بش کره کندینی اول صوایله یویه ممکن اولماز
که انوک اوزرنده هیچ کیر قاله رسول علیه السلام دیدی که بو
بش وقت نماز کناهی شویله کیدرر که صو کیری کیدرر ورسول
صلی الله علیه وسلم دیدی که نماز دینک دیرکیدر هرکسه که انی
الیکه کندو دین ویران ایلر ورسولدن صلی الله علیه وسلم
صوردیلر که عملردن نه عمل افضلدر ایتدی وقتنده نماز قلمق

وایتدیکه

وایتدی که جنتک کلیدی نمازدر وایتدی که حق تعالی توحید
دنصکره کندو قوللری اوزرینه نمازدن سوکلو نسنه فرض
قیلمدی واکر بوندن سوکلو نسنه اولیدی کندو فرشته لرین
اکا مشغول قلوردی حالبوکه انلرک دوکلیسی نمازده درلر بربلوک
رکوعده وبربلوک سجودده وبربلوک قیامده وبربلوک قعوده
در ودخی بیوردی که هرکسه که قصدله بروقت نمازی ترک ایلسه
کافر اولور یعنی اکا یقین اولور که انوک اصل ایمانی فلله کیده نیته کم
دیرلر که برکسنک که بیابانده صوی ضایع اولسه هلاک اولور
یعنی هلاکه قریب اولور وخطره دوشر ورسول علیه السلام
ایتدی که اول نسنه که قیامت کوننده نظر ایلدکلری نمازدر اکر تمام اوله
وشرطیله اوله قبول ایلرلر اکر اکسک اوله صاحبنک یوزینه کیرو
اوررلر ورسول علیه السلام بیوردی که هرکسه که ایو طهارت
ایلیه ونمازی وقتنده قله ورکوعی وسجودی یرینه کتوره وجان
وکوکل ایله خشوعده وتواضعده اوله انوک نمازی عرشه اق
وروشن کیدر وصاحبنه ایدر که حق تعالی سنی صقلسون که سن بنی
صقلدک وهرکسه که نمازی وقتیله قلمیه وطهارتنی ایو ایتمیه ورکو
وسجودی وتواضعی تمام یرینه کتورمیه بونماز کوک سیاه وقراکو

كيدر وصاحبنه ايدركه حق تعالى بنى صايع قلمه كه بنى سن ضايع
قلدك تا اولدم كه الله تعالى انوك نمازندليه اسكى قفتاذكبى
دوشيروب انوك يوزينه اوره لر ورسول عليه السلام ديديكه
غايت يرمز اوغريى اولدركه نمازدن اوغرليه ظاهر نماز
بلكل كه نمازك ظاهرى بدن كبيدر وانوك حقيقتى وسرى واردر
كه اول نمازك روحيدر وبر اول نمازك طاهرن شرح ايده لم
وانوك بيانى اولدركه چونكه بركسه كه بدننك وقفتاننك طهارتن
قوبوله وعورتن اورته وبر پاك يرده طوره ويوزنى قبله يه دونده
وايكى اياغنك اورته سن درت برمق مقدارى اچوق طوته وسوكوكن
طوغرى طوته وباشن اوكنه برغه وكوزن سجده يرنده ديكه چونكه
اول طوغرى طوره اوقيه اول نيتله كه شيطانى
كندودن ايراغ ايليه اندنصكره اكر بركمسنه كندويه اويمق ممكن ايسه
آوازله اذان اوقيه واكر دكل ايسه همين اقامت ايليه وكوكلنده
نيتى حاضر ايليه وكوكلى ايله ديه كه الله تعالى يه اداايلرم اويله
نمازنك فرضنى وچونكه بو لفظلرك معنالرى انوك كوكلنده
حاضر اوله الن قولاغنه يقين قلدره شويله كه برمقلرينك باشى
قولاغنه برابر اوله وباش برمقلرينك باشى قولاغنك يومشغنه برابر

اوله والنك اياسى اوموزينه برابر اوله وچونكه بو مقامده قرار طوته
الله اكبر ديه اندنصكره النى كوكسنه قويه وصاغ الن اوزينه قويه
وصاغ شهادت برمغن واورته برمغن صولنلكى اوزرينه قويه و
ساير برمقلرن بلكنه حلقه ايليه والن اشغه صليويروب كوكسنه
كورميه بلكه اشغه اندرمك حالنده كوكسنه كتوره كه درستركدر
وتكبيرله النى قلدراسنده الن سلكميه والن اوكندن وياانلوندن
بتى طشره اونيميه وتكبيرده مبالغه ايلميه شويله كه لفظة الله دن
صكره بر واو ظاهر اوله يا اكبرك باسندنصكره بر الف زياده اوله
شويله كه اكبار ديه كه بو جمله وسوسه اهلنك وجاهللرك ايشيدر
بلكه شويله كه نمازك طشره سنده كلمة اكبرى نجه تكلم ايدرسه
دخى اويله ديه وچونكه الينى برى اوزرينه قويه الله اكبر
كبيرا ديه
جميع اشيادن اولودر ودخى چوق حمد وتسبيح الله ايچوندر صباحده
واخشامده واندنصكره وجهت وجهى آيتن اوقويه اندنصكره اين
يعنى يارب بن سنى تسبيح ايلدم وسنك اسمك عظيم وعظمتك زياده
اولدى وسندن غيرى معبود حق يوقدر بويله ايليه تاكه جمله مذهبلرك

اولكوالده

مَا بَيْنِي دُوكَلي رِوَايَتْلَرْكْ مَا بَيْنِي جَمْعْ ايتمش اوله اندنصكره اعوذ
بالله من الشيطان الرجيم ديه يعني بن الله‌ه
صيغنورم دركاهدن سورلمش شيطاندن كه الله تعالى ايشيدجي و
بيلجيدر واندنصكره الحمد سوره‌سن اوقيه بسم الله [illegible]
ايله ابتدا ايليوب وضاد له ظانك ما بيننك فرقن بر بينه كوزده‌ واكر
قادر اولمازايسه جائزدر وچونكه سورة الحمددن فورتله آمين ديه ولي
سوره‌نك آخرنه اولندرميه بلكه بر مقدارجق آرا صكره اندنصكره
بر غيري سوره اوقيه ياخود قرآندن استدوكن اوقيه واكي ركعت
صباح نمازنده واخشام نمازينك ايكي اولكي ركعتنده آوازله اوقيه
مكركه امامه اويمش اوله اندنصكره ركوعك تكبيرن ايليه
شويله كه سوره‌نك آخرنه اولشتورمليه وتكبيرده الف قلدره اولده
كبي وتكبيري چكه شويله كه تا حد ركوعه يتشه واكي اللرنك اياسن
ديزلري اوستنه قويه برمقلرن بري برندن آيروب قبله جانبنه طوغري
طوته وديزلرن بري برينه صقميه بلكه طوغري طوته وباشن طوغري
طوته تخته كبي شويله كه انوك شكلي لام كبي اوله واكي بازولرن ايكي
يانلرندن ايرو طوته واكر نماز قلن عورت ايسه بازوسن يانلوسندن
ايرو طوتميه چونكه بويله راست طوته اوچ كره سبحان ربي العظيم و

وبحمده ديه اكر امام ايسه يعني بن تسبيح ايلدم بنم اولوتكريمي واكا
حمد ايلرم واكر امام دكل ايسه يدي كره ديسه ويا اوزكره ديسه دخي
ايورك اوله اندنصكره ركوعدن قلقه وطوغري طوره واللرني
اوموزينه برابر قلدرب سمع الله لمن حمده ديه يعني الله تعالى ايشيدي
اولكسه‌يي كه حمد ايلدي واندنصكره اياغ اوزره دوزسر بر مقدار آرام ايليه
وايده [illegible]
[illegible] يعني يا رب سنك ايچوندر برلك وكوكلك طلوسي حمد
وهركه سن آني ديلرسن انوك طلوسي حمد وصباح نمازينك فرضنك
ايكنجي ركعتنده قنوت اوقيه اندنصكره تكبير ايليه وسجوده
واره شويله كه اول عضوكه يره يقيندر اني اول يره قويه مثلا اول
ديزين اندن النن اندن الين يره قويه واللرين اوموزلرينه برابر قويه و
برمقلرن بري برينه قوشدره واكي قوللرين يره دوشميه وقوللرين
يانلرين آچوق طوته وقرنيله اويلقلريني آچوق طوته وعورتلر بو
عضولري بري برينه قاوشدره واندنصكره سبحان ربي الاعلى
وبحمده ديه واكر امام دكل ايسه زياده ديسه اولي ركدر اندنصكره
تكبير ايليه وسجوددن قلقه وصول اياغي اوزرينه اوتوره واكي الن
ايكي اويلغي اوزرينه قويه وايده

یعنی یا رب سن بنی یارلغه و بکا رزق
ویر و بکا هدایت ویر و بنی اصلاح ایله و سجوددن صکره اوتوره
بر مقدار حتی تکبیر ایلیه واندن صکره ایاغ اوزرینه قلقه و الحمدی اوقوز
اول اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیه پس چونکه ایکنجی
رکعتدن توره توله تشهده اوتوره وصول ایاغی اوزرینه اوتوره
ایکی سجودک اراسنده اوتوردغی کبی و کیرو الیکن الترین اویلقلری
اوزرینه قویه ولیکن بو کره صاغ برمقلرین یومه ولی شهادت برمغن
آچه و شهادت وقتنده الا الله دیدوکی یرده اشارت ایمیه و باش
برمغن دخی اجرسه جایزدر و ایکنجی تشهدده بویله ایلیه لیکن اندن
ایاغن صاغ جانبنه چقره و صول اوتورغن یره قویه و اول تشهدده
چونکه اللهم صل علی محمد و علی آل محمد یه ایتوا اوزرینه طوره و چونکه
ایکنجی تشهدی اوقویه مشهور دعای آخرینه وارنجه اوقویه واندن صکره
سلام ویره و بویله دیه السلام علیکم و رحمة الله و یوزن صاغ
جانبنه دوندره شویله که ترکینه اردنده اولسه یوزینی یاروسن
کوره اندن صکره آخر جانبنه سلام ویره و بو ایکی سلام ایله نمازدن
چقمغه نیت ایلیه و حاضر کسنه لره و فرشته لره سلام ویرمکه نیت
ایلیه [illegible] شمدیکی حالده بلکل که نماز وقتنده نیجه ایشلر نهی

اولمشدر

اولمشدر اول نمازه آجلق و صوسزلق وقتنده و خشم ایتمک و انثا
تقاضا ایتمک وقتنده و کوکلی مشغول ایلین سایر نسنه لر وقتنده و کوکلی
تواضعدن الیقویه و ایکی ایاغن بری برینه یاننه قویمق و برایاغن بریندن
قلدرمق و سجودده ایکی ایاغن دیکوب اوستنه اوتورمق و ایکی دیزن
کوکسنه کتورمک و الین اتکی التنده طوتمق و سجود وقتنده اتکن
اوکندن و اردندن طوتمق و اتکن اوستندن بیلن باغلمق و الن صلیوب
و هر یکا باقمق و برمغن چتلتمق و اعضاسن قیمق و اسنمک و سقلیله
اوینمق و اوواجن طاشلری سجود ایچون دوزتمک و یری اوفورمک و برمقلرن
قریشدرمق و اوزن یره طیمق فی الجمله کوکلدرکه کوزی و الی و جمله
اعضاسی ادبله اوله و نماز صفتیله اوله تا که نماز نماز اوله و آخرت
ازغنه یرایه اما بو ذکر ایتدوکلرک جمله سندن فرض اولنانلر ایکیدر زیاده
دکلدر نیتدر و تکبیر اولدر و فاتحه اوقومقدر و رکوعدر و رکوعدن
اکلنمکدر و رکوعدن طوغرلمقدر و سجوددر و سجودده اکلنمک و
سجوددن طوغرولوب اوتورمقدر و تشهد آخردر و رسول صلی الله
علیه و سلم صلوات کتورمکدر و تشهدده اوتورمقدر و سلام ویرمکدر
چونکه بو مقدار ایله نماز درست اولور بو معنی ایله که انوک اوزرندن
قلج قلقر ولیکن انوک مقبول اولمسنده خطر واردر و بو انوکیچی اولور

که بر کسه ایلترو ایتسز و بو رنیش برجاریه یی بادشاهك و کیچیکنز
ایلتسه انوك خاطرنده اولور که مقبول اوله چونکه ... حقیقتی و روحی
بیان ایلمك بیانی اولدرکه بلکل که اولنسنه که بر ذکر ایلدك نمازك بدنی
و صورتیدر و بو صورتك حقیقتی واردر که اول انوك روحیدر
اندن صکره نمازك عمللرندن هر عملك و ذکرلرندن هر ذکرك بردرلو
مخصوص روحی واردر چونکه اصل روح اولمیه نماز اولمش آدم کبی
اولور و جانسز بدن کبی اولور و اکر اصلی روحی اولسه لیکن عمللری
و ادبلری تمام اولمسه کوزی چقمش و بورنی و قولاغی کسلمش آدم کبی اولور
و اکر عمللری اولسه لیکن انوك روحی و حقیقتی اولمسه شول شخص کبی
اولور که کوزی اوله و کورمسی اولمیه و قولاغی اوله و ایشتمسی اولمیه و
اصل نمازك تواضعدر و کوکل حاضر اولمقلقدر نمازك جمله سنده
زیرا که نمازدن مقصود کوکلی الله تعالی یه طوغری طوتمقدر و حق
تعالینك ذکرینی تازه قلمقدر و هیبت و عظمتنی فکر ایتمکدر ایله سنه که
حق تعالی بیوردی ... یعنی نمازی طوغری
اکمکدن اوتری و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که چوق کسنه لر
واردر که نمازدن انوك نصیبی زحمتدن و یورلمقدن غیری نسنه
دکلدر و بو اول کسنه در که بدن ایله نماز قله و کوکلی غافل اوله ودخی

رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که چوق قول واردر که نماز قلور
و انوك نمازندن التیده بری یا اونده بری یازلمز هر کسه نك نمازندن
اول دکلو یازلور کوکلی انده حاضر اوله و رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی که نمازی بر کسنه یه وداع ایلمك کبی قیل یعنی نمازده کندو نفسکی
و کندو هواکی ترك ایله بلکه هر نسنه که حقدن غیریدر انلری وداع ایت
و کندوکی بالکلیه نمازه ویر و بو سببدن ایدی که عایشه صدیقه رضی
الله عنها ایدردی که رسول صلی الله علیه وسلم بزمله سویلشوب
مصاحبت ایلردی چونکه نماز وقتی کلیدی دییدك که هرکز اول بزی
بلمزدی و بز دخی انی بلمزدك و بو رسول الله تعالینك عظمتنه
زیاده مشغوللغندن ایدی و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
که اول نمازکه کوکل انده حاضر اولماز الله تعالی اول نمازه نظر ایلمز
و خلیل صلوات الله علیه نماز قلوردی و کوکلنك جوشنی ایکی میل یردن
ایشدرلردی و علی رضی الله عنه چونکه نمازه قلقردی اکا دترمك
دوشردی و انوك رنکی دونردی و ایدردی که کلدی اول امانتك اداء ایتمکنك
وقتی که انی یرلره و کوکه و طاغلره عرض ایتدیلر انلر انوك طاقتن کتورمدیلر
و سفیان الثوری رضی الله عنه ایدر که هر کسه که نمازده متواضع اولمیه
انوك نمازی درست اولماز و حسن بصری رضی الله عنه ایدر که هر کسه که

رسول

نمازده متواضع اولمیه و کوکلی حاضر اولمیه اول نماز عذابه یقین اولور
و معاذ رضی الله عنه ایدر که هر کیمسه که نمازده قصد ایله بر نسنه یه
نظر ایلیه یا بیله که صاغنده و صولنده کیمدر اونک نمازی روا اولماز
و ابو حنیفه و شافعی رضی الله عنهما و اکثر علما اگرچه دیمشلردر که اگر
تکبیر وقتنده کوکلی حاضر اولورسه نمازی درست اولور ولی بو فتوایی
ضرورت سببیله ویرمشلردر زیرا که خلقک غفلتی غالبدر
و نمازده درست اولمغک معنیسی اولدر که اونک اوستندن قتل قلقر
اما آخرت عذابندن اول وقت لایق اولور که کوکلی حاضر اوله فی الجمله
چونکه نماز قیله و کوکلی تکبیر وقتندن غیری وقتده حاضر طوتمیه امید
اولدر که بونک حالی اول کیمسنک حالندن یورک اوله که اصلا نماز قلمز
اوله ولیکن بونده قورقو بر جهتدن اصلا نماز قلمیندن آرتوقدر
زیرا که اونک حالی بر مزور اولمق احتمالی واردر زیرا که بر کیمسه که تهاون
ایله خدمته کلنه کاه اولور که آکا غضب اولنمسی دن زیاده اولور که
هیچ خدمته کلمیه و بو سببدندر که حسن بصری رضی الله عنه
ایدردی که بو نماز عقوبته یقیندر بلکه خبرده کلمشدر که هر کیمسه
نمازی بر نسنه لردن صقلیه نمازی آکا الله تعالیدن ایراغ اولمقدن
غیری هیچ نسنه فایده ایتمز بن بو جمله دن بلدوک که روحی نماز

اولنماز

اولنماز اولدر که کوکل انده حاضر اوله و اول کمسنک قلبی که تکبیر وقتندن
غیری حاضر اولمیه اونک روحدن بر اثری اولور زیاده اولماز شول
دیریکی که انده نفسدن غیری نسنه اولمیه عملارینک
حقیقتنک بیانی اولدر که بیلگل که اول نسنه که سکا حضور نمازک
آدلریدر اول وقت که آذان آوازن ایشیده سن کرکدر که کوکلک ایله آکا
مشغول اولاسن و هر ایشده که اولاسن اندن آلیکه سن که جن صالحلر
بویله ایدیلر چونکه نماز آوازن ایشدورلر ایدی اول کسه که دمرجی
ایدی اکر چکوچ هواده طوتمش ایسه آشغه اندورمزدی و بشمقجی
اکر بزی صنجمش ایسه چقرمزدی و یرلرندن صچرارلردی بو سببدندر که
بو ندادن قیامت کوننک نداسن اکرلردی و بلورلردی که هر کیمسه که
بو فرمانه وقتنده عجله ایلیه قیامت کوننک نداسی آکا بشارتدن
غیری نسنه ایله ایرشمز شویله که اکر بو ندا ایله کندو کوکلنی شادلق
ایله و رغبت ایله طولمش کوره بیلور که قیامت کوننده اول ندا ده
بویله کورسیه کرکدر طهارتک سری اولدر که بیله سن که
تنک و بدنک پاکلکی ظاهر پاکلکیدر و بو پاکلک روحی کوکلک
پاکلکیدر توبه ایله و پشیمانلق ایله و یرمز خلقلردن ایراغ اولمق ایله
زیرا که الله تعالینک نظرکاهی کوکلدر و نمازک حقیقتندن بری کوکلد

وبدن نمازلك صورتيك يريدر   عورتا ورتمك نظام
معنيسي اولدركه اول نسنه كه سنك ظاهر كدن نجركن اوله خلقك
كورندن اورته سن وانوك روحي وسرّي اولدركه اول نسنه كه سنك
ايچركدن نجركن اوله الله تعالينك نظرندن اورته سن وبلورسن كه
هيچ بر نسنه الله تعالى دن كزلو قلمغه چاره اولماز اندن غيرى كه
ايچروكي بر مرنسنه لردن پاك قله سن وانوكله پاك اولوركه كچمش كناهلردن
پشيمان اوليه سن وعزم ايليه سن كه ارتق كناهه بارن توشميه سن
يعني كناهدن توبه ايدن كسنه اول
كسنه كبيدركه انوك كناهي يوقدر پس توبه كناهي يوق ايلر واكر توبه يه
قادر اولمازسك باري اوتنمقدن وقورقمقدن بر برده ايليوب
اول عيبلرك اورتنه اوره سن وخور وشرمسار الله تعالينك اوكنده
طوره سن شول كناهكار وشرمسار قاچمش قول كبي كه افندسينك
اوكنه كله وكندو قباحتندن بش يوقرو قلدرميه
قبله يه يونلمكك معنيسي اولدركه ظاهر يوزني جميع جهتلردن دوندره
بر جانبه مقرر اوله وانوك سرّي اولدركه يوزني هر نسنه دن كه ايكي
عالمده واردر دوندره والله تعالى يه مشغول اوله تاكه يونلمسي
بر جانبه مقرر اوله نتكه ظاهرك قبله سي بردر كوكلك قبله سي دخي

بردر

بردر وكوكلك قبله سي الله تعالى در چونكه كوكل فكرلر دره سنده سير
ايدنجي اوله ظاهر يوزي هر جانبه دونمك كبي اولور وبو احوالدندركه رسول
عليه السلام بيوردي كه هر كسنه كه نمازه طوره وانوك ميلي وكوكلي
ويوزي بو اوچ نسنه سي الله تعالى ايله اوله نمازدن دوندكده شول
انادن طوغمش كبي دونر وحقيقت بودركه نته كه ظاهر يوزن قبله دن
دوندرمك نمازك صورتن باطل ايلر كذلك كوكل كوزين قبله دن
دوندرمك وغيري فكرلر ايلمك نمازك حقيقتني وروحني بلكه روحدن
دخي نسنه سني باطل ايلر زيراكه ظاهر باطنك قابيدر ومثلي بودر
اول نسنه دركه قاب ايچنده در وقابك چوقلق قدري وقيمتي يوقدر
نمازده اوره طورمغك ظاهري اولدركه كندو بدنيله حق
تعالينك اوكنده قول كبي باش اوكنه براغوب طوره وانوك
سرّي اولدركه كوكلي دخي وكلي حركتلردن كچوب تعظيمله وملوللغله حق
تعالينك خدمتنده مشغول اوله وبو وقتده كركدركه قيامت كوننده
الله تعالينك اوكنده طورمقلغن ياد ايليه اول وقتده كه انوك دوكلي سرلري
اشكارا ايليوب انوك اوزرينه عرض ايليلر وبيله كه دوكلي اسرار بو وقتده
الله تعالى يه آشكاره در وهر نسنه كه انوك كوكلنده الان واردر
وسابقده اولمشدر اني الله تعالى بلور وكورر وانوك ايچروسنه

وطننه سنه واقف دز وعجب اولدر که اکر اهل صلاتدن بر کمسنه
اکا نظر ایلسه نمازی نجه قلردیو اول کمسنه دوکلی اعضاسنی ادبله وزره
طوتر وهیچ بر جانبه باقمز ونمازده عجله ایلمکه یا بر کیا بقعه اولـ
کسدن اوتانور وبلورکه حق تعالی کندویی کورر ایکن واندن اوتنمز
بوندن آرتوق نه جهل اولور که بر بیچاره قولدن اوتنه که انوک الندنه
هیچ نسنه یوقدر وانوک نظر ایتمسیله ادب ایله اوله واول پادشاهلر
پادشاهنک نظرندن هیچ پروا ایتمیه وانی آسان کوره وبو سببدندر ایدیکه
ابو هریره رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله الله تعالیدن نجه اوتنمق
کرکدر ایتدی سنک اهل بیتکدن بر صالح کمسنه دن نجه اوتنمق کرکدر
وبو تعظیم سببیله دز که صحابه دن بر طائفه نمازده شویله ساکن اولورلردی
که انلره قوشلر تجردی صنورلردی که جانسزدر وهر کمسنه الله تعالینک
عظمتی انوک قلبنده قرار طوتنه وبله که الله تعالی کندویه ناظردر
انوک دوکلی اعضاسی متواضع اولور وبو سببدندرکه رسول صلی
الله علیه وسلم بر کمسنه یی کوردی که نمازی ایچنده الن صقلنه ایلتدی
ایتدی اکر انوک کوکلنده تواضع اولیدی انوک الی ادب ایله اولوردی
وکوکلنک صفتیله اولوردی بلکل رکوعک وسجودک
ظاهری بدنله تواضعدر واندن مقصود کوکلک تواضعیدر واول

کسنه که بله بولزی بره قویمق دز مراد اعضالرک الذ عزیزینی طپراق
اوزرینه قویمقدر که اول طپراق جمله اشیالرک الذ حقیریدر تاکه بله
که کندونک اصلی طپراقدندر ورجوعی طپراق اولسه کرکدر پس
تکبرلکی کندو اصلنه کوره ایلیه وکندونک ضعیفلکنی و بیچارهلکنی
بله وکبرو بونک کبی هر ایشده بر سر و بر حقیقت واردر چونکه اول
سردن غافل اوله نمازدن انوک نصیبی صورتدن غیری نسنه اولمز
اولور [illegible] حقیقتنک بیانی اولدر که بلکه هر کلمه که
نمازده اوقنور انوک بر حقیقتی واردر کرکدر که اول حقیقت
معلوم اوله وکرکدر که اوقیان کمسنه اول صفتله اوله تاکه صادق
اوله مثلا چونکه الله اکبردر معنی اولدر که الله اولو در جمیع نسنه دن
اکر بو معنی بلمزسه جاهل اولور واکر بلورسه وانوک کوکلنده الله
تعالیدن اولورق بر نسنه اولورسه صادق اولمز واکا درلرکه بو
سوز کرچکدر وسن یالان سویلرسن وهر وقت که اول کمسنه بر غیری
نسنه یه الله تعالیدن مطیعراک اوله انوک یاننده اول نسنه اولورق
اولور وانوک معبودی اولور که اول انوک مطیعیدر نته که حق
تعالی بیوردی یعنی سن کوردکمی که من اتّ
بوله اول کسنه که هواسنی معبود ایدندی وچونکه

دیه معنی اولدرکه بن قلبمک یوزینی دوکلی عالمدن دوندردم یری وکوکی
یردن الله‌یه یونلتدم مسلمان اولوب کافرلردن اولمادوغم حالده اکر انوک
قلبی بو وقتده بر آخر نسنه‌یه منظر ایسه بو سوز یلاندر وچونکه حق
تعالی‌یه مناجاتک اول کلامی یلان اوله انوک خطری معلومدر وچونکه
حنیفا مسلما دیه مسلمانلق دعوی‌سن ایتمش اولور ورسول علیه
السلام بیورمشدرکه مسلمان اولدرکه انوک الندن ودلندن
مسلمانلر خلاص بوللر پس کرکدرکه بو صفتله اوله یا بو صفتله
اولمغه عزم ایلیه وچونکه الحمد لله رب العالمین دیه کرکدرکه
حق تعالینک نعمتلرین کوکلده تازه ایلیه وانوک قلبی جمله شکر
صفتله موصوف اوله زیراکه الحمد لله کلمهٔ شکردر وشکر قلبله اولدر
وچونکه ایاک نعبد دیه کرکدرکه حقیقت اخلاص انوک قلبنده تازه اوله
وچونکه اهدنا الصراط المستقیم دیه کرکدرکه انوک کوکلی تضرع
وزاری صفتیله اوله زیراکه اول کسنه هدایت طلبن ایلیویور و
تسبیحدن وقرآندن هر بر کلمه‌ده بویله کرکدر بلدیکی اوزره وانوک
کوکلی اول کلمه‌لرک معنیسنک صفتیله صفتلندوغی اوزره وبونک
شرحی اوزندر اکر دیلرسه‌که نمازدن ونمازک حقیقتندن نصیب

بوله بویله اولمق کرکدر والا بر معنی‌سز صورتله قناعت ایتمش اولور
[illegible] اولدرکه بلکه نمازده کوکلک غفلتی ایکی سببدن
در بر ظاهردن وبری باطندندر اما شولکه ظاهردندر اولدرکه
نماز قلدوغی یرده بر نسنه کوره یا بر نسنه ایشیده که کوکلی اکا مشغول
اوله زیراکه کوکل کوزه وقولغه تابعدر وبونک علاجی اولدرکه
نماز قلجق یری خالی ایلیه که هیچ اواز ایشتمیه اکر قرانکو یر اولورسه
عبادت ایورک اولور یا خود کوزن اورته واکثر عابدلر بر طراجق
وقرانکو اویسی مشکرا ایدی عبادت ایچون زیراکه کیدیرده کوکل
پراکنده اولور ابن عمر رضی الله عنهما چونکه نماز قلردی قلیجی
وکتابی وهر قاشی که وار ایدی اوکندن کوتررردی تا انوری اکا مشغول
اولمیه وایکنجی سبب که باطندن اولور پراکنده فکرلر واندیشه‌لردر
وبو غایت مشکلدر وبو ایکی درلودر بر یسی اول ایشدندرکه کوکل اکا
اکا مشغول اولور وانوک تدبیری اولدرکه کوکلی اول ایشدن فارغ
قله وبو اجلدندرکه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که
فابدؤا بالعشا چونکه طعام ونماز بر وقتده
جمع اوله اول طعامی یه واکر بر کسه ایله سوزی وار ایسه اول سوزی
سویلیه وکوکلی اندن فارغ ایلیه وبر نوعی دخی بر ایشدن فکریدرکم

بر ساعتده تمام اوله یا اول براکنده فکرلرده که کوکله غالب اولمش
اوله و انوڭ علاجی اولدر که کوکلی اوقیه طوغری دعانڭ و قرآنڭ ذکرینه
مشغول اوله و انوڭ معنیسن فکر ایلیه تا که بو فکر ایله انی دفع ایلیه
اگر اول اندیشه بتی غالب دگل ایسه و اول ایشڭ لذتی قوی دگل ایسه
بو فکر اول اندیشه‌ی دفع ایلر و اگر اول ایشڭ لذتی قوی ایسه انوڭ
اندیشه‌سی بو فکر ایله دفع اولماز بر انوڭ تدبیری مسهل شربتیجه‌در
تا که اول اندیشه‌نڭ ماده‌سی ایچرودن قوپره و انوڭ مسهلی اولدر که
شول نسنه که فکر اندندر آنی ترک ایلیه تا که اندن خلاص بوله
اگر ترک ایتمکه قادر دگل ایسه هرگز اول اندیشه‌دن خلاص بولماز
و انوڭ نمازی دائما نفسڭ تشویشی ایله قریشق اولور و انوڭ مثلی
اول کمسنه کبی اولور که بر اغاج دبنده اوتوره و اول اغاجه قوشلر جمع
اوازلر ایتمک ایسته و بر اغاج کوروب ول سرچه‌لری سوره و انلر
دخی الکبرو کلالر اگر دیلرسه که انلردن قورتوله تدبیر اولدر که اول
اغاجی دبندن قوپره اما تا که اول اغاج طوره سرچه‌لرڭ غلبه‌سی
اکسك اولماز کبرو بونڭ کبی بر ایشڭ لذتی که کوکله غالب اوله البته
فکر انوکله اولور و بو سببدن ایدی که رسوله علیه السلام هدیه
ایچون بر خوب قفتان کتوردیلر ایدی و انوڭ بر کوزل نشانی وار ایدی

رسول

رسول الله اندن کوزی نماز ایچنده اول نشانه طوشدی اولدی چونکه نمازی قلدی
قفتانی صاحبنه ویردی و اسکی قفتانن کیدی و رسولڭ نعلینه بر یکی
قیتش ایلمشلردی کوزی نماز ایچنده اول قیتشه طوشدی اولدی کوردی که
زینتلودر بیوردی تا که اول قیتشی چقردیلر و اول اسکی قیتشی کوردیلر
و طلحه رضی الله عنه کندو خرمالغنده نماز قیلردی خرمالق اراسنده
بر قوش کوردی که اوچردی و یول بولمازدی که خرمالقدن چقه کوکلی
اکا مشغول اولدی و بلمدی که قچ رکعت نماز قلدی رسول اللهدن صلی
الله علیه و سلم یانینه کلدی و کندو کوکلندن شکایت ایلدی و بونڭ
کفارتنه اول خرمالغی صدقه ویردی و سلفده بونڭ کبی چوق ایشلر
و کوکلی حاضر قلمغه علاج بونی بیلمشلردر حاصل کلام تا که نمازدن ایلرو
الله تعالینڭ ذکری کوکله غالب اولمیه کوکل نماز ایچنده حاضر اولماز
و بر اندیشه که کوکله یول بولدی بیلکه نمازه باشلدقدن کوکل اول اندیشه‌دن
خالی اولماز اگر دیلرسه که انوڭ نمازی حضور قلبله اوله کرکدر که نمازدن
اول کوکلنه علاج ایلیوب خالی ایلیه و کوکلی خالی قلمق انوکله اولور که دوکلی
دنیا ایشلرن کندودن ایراغ ایلیه و دنیادن حاجت مقداری ایله قناعت
ایلیه و انوڭ مقصودی دخی مین عبادته مشغول اولمق اوله چونکه
بویله اولمیه کوکل حاضر اولماز الا نمازڭ بعضیسنده حاضر اولور بر

کرکدر که نافله لر دخی زیاده وکوکلی حاضر ایلیه تا که درت رکعت
مقدارنده کوکلی حاضر اوله که بو نافله لر اول فرضلرك عوضی اوله
اولدر که بلکل که رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی که جماعتله بر نماز تنها اولن نمازك یکرمی یدیسی کبیدر وبیوردی
که هر کیمسنه که یتسو نمازن جماعتله قله کجه نك یاروسن احیا اتمش کبی
اولور وهر کیمسنه که صباح نمازن جماعتله قله کجه نك کوروسن
احیا اتمش کبی اولور دیدی که هر کیمسه که قرق کون نمازی دایما جماعتله
قله شویله که تکبیر اولی فوت اولمیه اکا ایکی برات یازه لر بری نفاقدن
قورتولدوغنه وبری طاموردن قورتولدوغنه وبو سببدن ایدی که
سلفده اولن کیمسنه کرك بریسندن که تکبیر اولی فوت اولسه ایدی اوچ کون
کندویه تعزیه ویررلر ایدی واکر جماعت فوت اولیدی یدی کون تعزیه
ویررلر ایدی وسعید بن مسیب رضی الله عنه ایدر که یکرمی یلدر که اذان
اوقونمز الا که اندن ایلرو مسجده کلمش ایدم وعلمادن نچوق کمسنه
دیمشلردر که برکیمسنه نك عذری اولمیه ونمازی یالکوز قلسه جایز اولماز
بس جماعته حاضر اولمق کرکدر وامامتلری دنبلرز وامامه اویمغك
ادبلرن صقلمق کرکدر اما اول اولدر که امامت ایلمیه الا قومك
کوکلی خوشلغیله ایلیه چونکه ایکی کره کوده لر امامتدن حذر ایلیه وجو

ایدن

اندن امامت ایسته یه لر عندسن دفع ایلیه که امامیلغك ثوابی اولودر
وموذنلك ثواپندن دخی آرتوقدر وکرکدر که کندو آریلغنده وقتنا
آریلغنده احتیاط ایلیه ونمازك وقتن صقلیه ونمازك اول وقتنده
نماز قله وجماعتدن اوترو تاخیر قلمیه که اول وقتك ثوابی جماعت ثوابندن
آرتوقدر وصحابه دن ایکی کیمسنه حاضر اولیدی اوچنجیه انتظار ایلرلردی
ورسول صلی الله علیه وسلم برکون کیچ کلدی عبد الرحمن بن عوف رضی الله
عنه ایلرو کلدی ورسوله انتظار ایتمدیلر چونکه رسول کلدی بر رکعت
فوت اولمش ایدی چونکه نمازی تمام قلدیلر اندن قورقدیلر که رسول علیه
السلام بیحضور اوله رسول ایتدی ایو ایلدکز هر زمان بویله ایلك وکرکدر
که امامیلغی الله ایچون ایلیه اخلاص ایله وهیچ اجرت المیه که اول اجرت
حرام اولور وتا که صف راست اولمیه تکبیر قلمیه وتکبیر آوازن قالدوره
وامامته نیت ایلیه تا که امامت ثوابن بوله واکر امامته نیت اتمسه
جماعتك نمازی درست اولور وامامه جماعت ثوابی حاصل اولماز وآوازن
اوقونن نمازده بلند اوقیه واوچ یرده طورمغه رعایت ایلیه اول اوچ
یرك بری اولدر که چونکه تکبیر ایلیه وتحیت وجهی آیتن اوقیه تا که امام
فاتحه یه بشلمزدن اول جماعت فاتحه یی اوقیه وبری دخی اولدر که امام
فاتحه اوقندقدن صکره بر مقدار توقف ایلیه تا که جماعتدن بعض کسنه

فاتحه اوقیمش ایسه اوقیه وبری دخی اولدر که چونکه سوره تمام اوله
بر مقدار اینم اوله تاکه رکوعك تکبیری سوره دن آیرله وامامه اویرکن
امامك اردنده فاتحه دن غیری نسنه اوقیه مکرکه امامدن ایراغ اوله
وامامك آوازن ایشتمیه وامام رکوعی وسجودی تیز ایلیه ووجدن
زیاده تسبیح ایلیه وانس رضی الله عنه ایدر که رسول الله دن صلی الله
علیه وسلم نمازی تیزرك وتمامرق قلر کسنه اولماز وبونك سببی اولدر
جماعتده بعض کسنه اولور که ضعیف اولور یا بر مهمی اولور وکرکدر که
امامه اویر کسنه امامك اردنجه دیره امامله برابر دیرمیه تاکه امامك
النی سجوده ایرشمیه کندو سجده قلمیه تاکه امام رکوعه بشلیه اول رکوعه
قصد ایتمیه زیرا که امامه اویمغك معنیسی بودر اما اکر قصد ایله ایلرو
دیرنسه نمازی باطل اولور وچونکه سلام ویره
دیمك مقدارنده ارتوق اوتورمیه
اندن صکره تیز قلقه ویوزن جماعته دوندره ودعا ایلیه وجماعت
اندن اول کیتمیه که مکروه در وذکر اولنان دعانك معنیسی بودر که
یا رب سن سالم سین عیبلردن وآفتلردن وسلامت سندندر وسن
اولوسین یا قهر وکرم صاحبی اولدر که
بلکل که جمعه کونی اولو کوندر وانوك ثوابی عظیمدر ومؤمنلرك بیرامی

ورسول

ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که هر کسنه که عذرسز اوچ جمعه دن
قالدرسه اول کسنه اسلامی آردنه صالمشدر وکوکلنی باغلو طوتمشدر
وخبرده کلمشدر که الله تعالی هر جمعه ده طاموده اولودن التمش بیك
قول آزاد ایلر ودیدی که طامو هر زوال وقتنده قزدورلور بر زوال
وقتنده نماز قلمق لا جمعه کوننده که بو وقتده جهنم قزمز ودیدی که
هر کیم که جمعه کوننده الله امرنه کیده اکا شهیدلر درجه سین ویره لر
وانی کور عذابندن صقلیه لر بلکل که هر نسنه که سایر نمازلرده
شرطدر جمعه نمازنده دخی شرطدر وبو شرطلردن غیری التی شرط
دخی واردر که جمعه یه مخصوصدر شرط وقتدر تاکه سایه
مثلن اکندی نمازینك وقتی نصکره ویرسه جمعه فوت اولور یتی
اویله نمازین تمام قلمق کرکدر شرط اولدر که مکاندر که بو نمازی
صحراده قلمیه لر وخیمه لر اورته سنده قلمیه لر وکرکدر که شهرده
اوله ویا خود بر کوینده اوله که انده قرق دانه آزادلو عاقل وبالغ ومقیم
ومسلمان اوله واکر بو ذکر اولنان کوی خلقنك بعضی مسجد نماز
قلمازلر ایسه دخی درست اولور شرطی عدددر که قرق آزادلو
وعاقل وبالغ کسنه که حاضر اولمیه نماز درست اولماز اکر بو عدد
یا خطبه اوقودرکن ویا نماز قلورکن کیدنلر اولورسه ظاهر بودر که

درست دکلدر   شرط جماعتدر اگر بوقیروق کسنه یالکز یالکز
هر بری نماز قیلورسه درست اولماز اگر بر کسنه ایکنجی رکعته یتشسه
اول نمازی درست اولور اگرچه آخر رکعتی یالکوز قیلور و اگر ایکنجی
رکوعه یتمزسه که امامه اویه اویله نمازنه نیت ایلیه
اولدرکه جمعه قلینن شهرده گرکدرکه بو جمعه دن اولغیری جمعه نمازنت
قلینه لر زیراکه بر شهرده بر جمعه دن زیاده قلنمق جایز اولماز مگرکه شویله
اوله که بر مسجدده صیغشمیه لر یاخود صیغشمملری مشکل اوله اگر
جمعه یه صیغشمغه قادر اولورلر ایسه و جمعه یی ایکی یرده قلورلر ایسه
درست اولان نماز اول جماعتک نمازیدرکه انلر تکبیره اولی ایلرودن ایلمشلر
اولرلر   نمازدن اول ایکی خطبه در و بو ایکیسی دخی فرضدر و ایکی
خطبه نک اورته سنده اوتورمق فرضدر و خطبه ده ایاغ اوسته
طورمق فرضدر و اول خطبه ده درت سنه شرطدر بری حمد ایتمکدر
در ولحمد لله دیمک کفایت ایلر و بری دخی رسول الله صلوات ویرمکدر
و اللهم صل علی محمد و علی آل محمد دیمک کفایت ایلر و بری دخی خلقه صلاح
اوزره اولمق دیو وصیت ایلمکدر و اوصیکم بتقوی الله دیمک
کفایت ایلر و بری دخی قرآندن بر آیت اوقمقدر و ایکنجی خطبه ده دخی
بولر فرضدر لیکن قرآن آیتی یرینه دعا اوقمق فرضدر و بلمک گرک بو نماز

عورتلره اوزرینه و قوللره اوزرینه و اوغلانجقلره اوزرینه و مسافرلره اوزرینه
واجب دکلدر و جمعه نمازنی ترک ایلمک جایزدر بالجق عذریله و یغمور
عذریله و خسته لک عذریله و خسته یی بکلمک عذریله اگر خسته یی
بکلمکچون آخر کسنه یوغسه لیکن اولی اولدر که اویله نمازنی اول
وقت قیله که خلق جمعه نمازندن فارغ اولمش اولهلر   جمعه نک
آدابلری اولدرکه جمعه نمازنی قلمق ایستین کسنه گرکدرکه اونسنه ده
آدابی و سنتی رعایت ایلیه   اولدرکه پنجشنبه کوننده جمعه
ایچون یراغ ایلیه و جمعه یی قرشولیه جمعه نک انلرن تدارکن ایتمکله
اوقتفان حاضرلق کبی و واقع اولنمیم اینلری الرودن کورمک
کبی تاکه صباح نمازی وقتنده جمعه یه کیتمکه قادر اوله و پنجشنبه کوننک
ایکندی نمازندن صکره حالی اوتوروب تسبیح و استغفاره مشغول اولمق
کبی زیرا بو ساعتک فضیلتی عظیمدر و جمعه کوننده گزلو اولان بر ساعت
مقابلیدر و دیمشلردرکه جمعه کیجه سنده حلالی ایله صحبت ایلمک
سنتدر تاکه بو صحبت ایله عورته غسل ایلمک لازم قیله
آداب اولدرکه صباح وقتنده غسله مشغول اوله اگر مسجده یتیرکمک
ایسترسه و اگر مسجده یتیرکمک ایسترسه تأخیر ایلمک اولادر و رسول
صلی الله علیه و سلم جمعه کونی غسل ایلمک حقنده تأکید لو بیورمشلر

بیورمشدر تا که علمادن بر طائفه صنمشلردر که جمعه کوننده جمعه
غسلی فرضدر و اهل مدینه بر کسنه یه بحضور اولوب اری سوز سویلدکلرنده
سوکردی دیرلر ایدی که اول کمسنه بتردر شول کسنه دن که جمعه کونی
غسل ایلمز اوله و اگر بر کسنه بو کونده جنب اولسه چونکه جنابت غسلن
ایتسه اولادر که جمعه غسلنک نیتنه دخی اوزرینه صو دوکه
و اگر غسل ایله ایکیسن دخی نیت ایلرسه کفایت ایلر و جمعه غسلنک دخی
فضیلتی حاصل اولور ادب اولدر که زینت ایله اولوب ایو
صورتله مسجده کله و پاکلنمق نوکله اولور که صاچن تراش ایلیه و طرناغن
کسه و بیغن اله و اگر حمامه واروب کیمش اولسه و بونلری یرینه کتورسه
کفایت ایلر و بزنمک نوکله اولور که اوفقان کیه که الله تعالی قاتنده
اعنی زیاده سور و کوزل خوش قوقولو نسنه لر استعمال ایلیه مسجده تعظیم
ایتمک نیتیله و نمازه تعظیم ایتمک نیتیله تا که اندن بر مز قوقو کلوب
کسنه بحضور اولمیه یا خود اری کسنه غیبت ایلکه باشلیه
اولدر که جامعه صباح وقتنده کیده که بو وقتده کیتمکک فضیلتی
اولودر و زمان اولده صباح وقتنده جمعه نمازنه چراغله کیدرلر
ایدی و یوللر غلبه لکدن شویله اولوردی که کچوب کیتمک مشکل اولوردی
و ابن مسعود بر کره جامعه کیتدی اوچ کسنه اندن الرو کلمشلر ایدی

کندو نفسنه عتاب ایلیوب دیردی که سن دردنجی درجه ده اولامزسن
سنوک حالک نیجه اولسه کرکدر که و شویله دیرلر که اول بدعت که
اسلامده ظاهر اولدی بو ایدی که جمعه یه صباحدن کیتمک سنتین
ترک ایتدیلر چونکه ارمنیلر و یهودیلر شنبه کوننک و یکشنبه کوننک
صباحنده کلیسالرینه کیدرلر و مسلمانلر آدینه کوننده که کندولرک
کونلریدر تقصیر ایلیکلر انلرک حالی نیجه اولور و رسول صلی الله علیه
وسلم بیورمشدر که هر کسیه که جمعه کوننده اولکی ساعتده جامعه
کیده بر دوه قربان ایتمش کبی اولور و اگر ایکنجی ساعتده کیده بر صغر
قربان ایتمش کبی اولور و اگر اوچنجی ساعتده کیده بر قوین قربان
ایتمش کبی اولور و اگر دردنجی ساعتده کیده بر تاووق قربان ایتمش کبی
اولور و بشنجی ساعتده بر یمرطه صدقه ویرمش کبی اولور و چونکه
خطیب منبره چقه فرشته لر بو قربان یازدقلری صحیفه لری دورررلر
و خطبه نک دکلمه سنه مشغول اولورلر و بوندن صکره هر کسیه که
کله نمازک ثوابندن غیری نسنه بولماز [illegible] اولدر که اگر مسجده
کیج کله خلقک بوینن اتلیوب ایلرو کیتمیه زیرا که خبرده کلمشدر که
هر کسیه که بویله ایلسه قیامت کوننده اندن بر کوپری دوزرلر تا که جمله
خلق انک اوستندن کچه لر و رسول صلی الله علیه وسلم بر کسنه ی

کوردی که بویله ایلردی چونکه نماز قلدی ایتدی یا فلان نیچون سن جمعه
قلمدک ایتدی یا رسول الله سزکله بیله قلدم رسول ایتدی کوردم که
مسلمانلرک بوینی اوزرا ایدک یعنی بر کمسه که بویله ایلیه انوک هیچ
ثوابی اولماز و نمازی قلمامش کبی اولور اما اگر اول صف خالی اولسه
روادر اکا عزم ایلیه زیرا که تقصیر خلق جانبندن اولمش اولور که
صفی اولی ترک ایتمشلردر ادب اولدر که نماز قلن کمسنک
اوکندن کچمیه وچونکه اوتره بر دیواره یا بر عموده یقین اوتره تا که
بر کمسنک انوک اوکنه یولی واقع اولمیه زیرا که نماز قلن کمسنک
اوکندن کچمکه نهی اولنمشدر وخبرده کلمشدر که اگر بر کمسه یوب کل
اولسه ویل انی طاغتسه خیرلودر اندن که نماز قلن کمسنک اوکندن کچه
اولدر که اولکی صفی طلب ایلیه اگر قادر اولماز ایسه هر
نه دکلو که اول صفه یقین اوله یکرکدر زیرا که بونک ثوابی ارتوقدر
مگر که اول صفده لشکر خلقی اوله واولکسه لر اوله که حریر قفتانلر
کیرلر یا خطیبک قفتانی سیاه ابریشمدن اوله یا قلچی التونلو اوله یا
بر غیری نامشروع ایشی اوله اول وقت نه دکلو ایراغ اولورسه اولادر
زیرا که نامشروع نسنه اولر یرده اوترمق جایز دکلدر
اولدر که چونکه خطیب منبره چقه ایرو سوز سویلمیه ومؤذنک

جوابنه مشغول اوله اندن صکره خطبه دکلیه اگر بر کمسه سوز سویلیه
انی اشارت ایله اسکت ایلیه دل ایله نسنه سویلمیه رسول علیه السلام
دیدی که هر کمسنه بر کسنه یه اسکت اول دیسه یا قولاق طوت دیسه زاید
سویلمش اولور وانوک جمعه سی جمعه سی اولماز واگر ایراغ اولسه وخطبه
ایشتمیه ینه کرکدر که اسکت اوله واول یرده که سوز سویلرلر انده
اوتورمیه وبو وقتده هیچ نماز قلمیه مگر تحیت مسجد قله
اولدر که چونکه نمازی تمام ایلیه یدی کره سوره الحمد اوقیه ویدی کره
قل هو الله احد اوقیه ویدی کره معوذتین اوقیه یعنی قل اعوذ برب الفلق
وقل اعوذ برب الناس اوقیه که خبرده کلمشدر که بر جمعه دن بر جمعه یه
وارنجه الله تعالی انی شیطان شرندن صقلر وایده که اللهم یا غنی
یا حمید یا مبدئ یا معید یا رحیم یا ودود واغننی بحلالك عن حرامك
وبفضلك عمن سواك وبو دعانک معنیسی بودر که یا غنی الله ویا کوزل
الله ویا خلقی یوقدن وار ایدوب یوم آخرنده کیرو وار ایدیجی الله
ویا رحمتلو ایدیجی سوکلو الله سن بنی حلاللک ایله حرامکدن بری قل و
کندو فضلکله سندن غیری کمسنه لردن بنی غنی قل زیرا که هر کمسه که
بو دعایه مشغول اوله صمد وغنی یردن اکا رزق یتشه وخلقدن غنی
اوله وجمعه نمازندن صکره التی رکعت نماز قله که رسول الله دن

بویله نقل ایلمشلردر اولدرکه جمعه نمازینه نصکره
مسجدده ساکن اوله تاکه ایکندو نمازین انده قله واکر اخشام
نمازینه دك ساکن اولورسه دخی یورك اوله ودیمشلردرکه
بومقدار مسجدده اکلنمکك ثوابی بر حج و بر عمره دکلو اولور
اکر قادر اولمیوب اوینه کیدرسه حق تعالینك ذکرندن غافل
اولمیه تاکه جمعه کوننده کیزلو اولان عزیز ساعتده غافل بولنمیه
که انوك فضیلتندن محروم قلور کوننك ادبلرینك بیانی
اولدرکه بلکل که بو کوننك جمله سنده یدی فضیلت طلب ایلیه
اولدرکه صباح وقتده علم مجلسنه حاضر اوله قصه خوانلردن
وانلرك حلقه سندن اراغ اوله وعلمادن رکسه نك مجلسنه
حاضر اوله که انوك سوزی وسیرتی دنیادن ادمك رغبتی ازایلیه
واخرته دعوت ایلیه وهر سوزکه بویله اولمیه اول مجلس علم اولماز
وچونکه بو دیدیکمز کبی اوله خبرده کلمشدرکه بویله بر مجلسه حاضر
اولمق بیك رکعت نماز قلمقدن خیرلودر اولدرکه بو کونده
بر شریف ساعت واردرکه خبرده کلمشدرکه هرکسه که بو ساعتده
بر حاجت دلسه روا اولور واختلاف ایتمشلردرکه اول ساعت
یا کون طوغدوغی وقتدر یا زوال وقتیدر یا کون بتدوغی وقتدر

یا جمعه اذانی وقتیدر یا خطیب منبره چقدوغی وقتدر یا نمازه
طوردوغی وقتدر یا ایکندی نمازی وقتیدر ودرست بودرکه
بو وقت معلوم دکلدر قدر کیجه سی کبی کیزلودر پس کرکدرکه
جمعه کوننك تمامنده بو ساعته منتظر اوله وهیچ بر وقتده ذکردن
وعبادتدن خالی اولمیه اولدرکه بو کونده رسوله علیه
الصلوة والسلام صلواتی چوق ویره که رسول علیه السلام بیوردی که
هرکیمسه که بو کونده بکا سکسن کره صلوات کتوره انوك سکسن
یللق کناهن یرلغیه لر دیدیلر که یا رسول الله سنك اوزرکه صلواتی
نیجه ویره لم ایتدی ایدك که

وبو دعانك معناسی اولدرکه یا رب سن رسولکك درجه سن بیوجه اله
وآلنه واصحابنه رحمت ایله بر وجهله که سنك رضاك حاصل اوله
وانوك حقی ادا اوله وسن اول رسوله زیاده فضیلت ویر وشول
کوزل مقامی ویر که سن اکا وعده قلدك وسن رسوله بزدن عوض
ویر اول نسنه یی که اکا لایقدر وسن اکا سایر نبیلره امتلریندن

وبردوکلری عوضدن افضلن ویر ودخی سن رسولك قرنداشلری اولن
سایر نبیلره وصالحلره رحمت قیل یا ارحم الراحمین دیه بوکا زیاده رحمت
ایدیجیسی دیرلرکه هرکیسه که بیدی آدینه ده یدی کره اوقیه شکسز
رسول اللهك شفاعتنی بوله واکر اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد دیه
وزیاده سن ییسه کفایت ایدر اولدرکه بوکونده قرآن
چوق اوقیه واکر بلورسه سورة الكهف اوقیه که انوك ثوابنده
بیچه خبرلر کلمشدر وسلفده بعض عابدلر جمعه کونی بیك کره قل هو الله
احد اوقیمغی وبیك کره صلوات کتورمکی وبیك کره سبحان الله والحمد
لله ولا اله الا الله والله اکبر دیمکی عادت ایدینمشلر ایدی
اولدرکه بوکونده نمازی چوق قیله وخبرده کلمشدرکه هرکیسه که جامعه
کیده وانده وقتده درت رکعت نماز قیله هر برر رکعتده اللی کره قل هو
الله احد اوقیه تا که جنتده اکاکندو یرین کوسترمینجه اولمیسنه
دنیادن کتمیه وبوکونده سنتدر که درت رکعت نماز قیله درت
سوره یله که انعام والكهف وطه ویس در واکر قادر دکل ایسه
سجده ولقمان ودخان وملك سوره لرن اوقیه وابن عباس
رضی الله عنه جمعه کوننده هرکز تسبیح نمازندن خالی اولمازدی
وبو تسبیح نمازنك شرحی مشهوردر واولا اولدر بودرکه تا زوال وقتنه

وارنجه نماز قیله وجمعه نمازندنصکره تا ایکندی نمازنه وارنجه علم
مجلسنده اوله واندنصکره تا اخشامه وارنجه استغفاره وتسبیحه
مشغول اوله التی اولدرکه جمعه کونی صدقه ویرمکدن خالی اولمیه اکر
براغنك یاره سی دخی اولورسه که صدقه نك فضلی بوکونکی کونده زیاده در
وهر دیلنجی که خطبه وقتنده بر نسنه ایستیه انی منع ایتمك کرکدر واکا
بر نسنه ویرمك کرهدر اولدرکه هفته کونلرندن بوکونی
آخرته مخصوص قیله وبوکونده بر خیر ایتمکه مشغول اوله ودنیا ایشن
بوکونده تأخیر ایلیه واول نسنه که حق سبحانه وتعالی بیوردی
[illegible]
انس رضی الله عنه ایدر بو آیتك معنیسی دنیا کبی دکلدر بلکه علم
طلب ایتمکدر واقربایی زیارت ایتمکدر وخستهلری کورمکدر وجنازه
الوب کیتمکدر وبونلره بکزر نه که واردر وظاهر معنیسی اولدرکه جمعه
نمازی ادا اولنسه یر یوزنده طاغلك والله تعالی دن روزق طلب ایلك
مسئله اول نسنه که نمازده لازمدر دیندی اکر سایر مسئله لره
حاجت اولورسه اهلندن صوره که جمله سن بونك کبی مختصر کتابده
شرح ایتمك ممکن اولماز اما نمازك نیتنده وسوسه چوق اولور اکا
بر مقدار اشارت ایده لم بیلنکل که وسوسه اولکیسه یه اولورکه

اونك عقلنده برخللی وسوداسی اوله یاخود شریعتی بلمیه ونیتك
معنیسن بلمیه که سنك نیتك کوکلکده اولن نیکدر که سنك
یونکی قلمه دوندردی وسنی ایاغ اوزره قلدردی تا که الله تعالینك
بیورغن یرینه کتوردك وشویله که اکر کسنه شکادیسه که فلان عالم
کلدی ایاغ اوزرینه قالق وحرمت قل دیمز که نیت قلدم که فلان
عالمه ایاغ اوزرینه قالقم انوك علمندن اوتورو وفلان کسنك
بیورغندن اوتورو بلکه دخی ایاغ اوزرینه قالقرسن وبو سنك
کوکلکده نیتك اولور کوکلك ایله دیمکسزن ودلك ایله سویلمکسزن
وهر نسنه که کوکلك ایله سویلرسن اول نفسکك خبر ویرمسی اولور
نیت اولماز بلکه نیت اولمیدر که سنی ایاغ اوزرینه قالدردی
اما کرکدر که اولچنده بیورغی ایدوکن بله‌سن اویله نمازنك
اداسیدر یا غیری نمازك اداسیدر چونکه کوکلك بوندن غافل اولمیه
الله اکبر دیه وکمان ایتمه که فرض اداء ایتمکك معنیسی واویله نمازنك
معنیسی بر اوغوردن کوکلکده جمع اوله لیکن چونکه بر برینه تفیر
بری برینه جمع اولمش کبی اولور وبو مقدار کفایت ایلر زیرا که برکسنه که
سکا اویله نمازنك فرضی قلدکمی دیسه بلی دیرسن وبو بلی دیدکك وقتی
اول معنالرك جمله‌سی سنك کوکلکده‌در ولیکن تفصیل اوزره دکلدر

بس

بس سن کندو سوزوکی که کندو یادکه کوررسن اول کسنه‌نك سوزی
کبی اولور والله اکبر دیمکلك بیلی دکل یرنده اولور وهر نیتك که بوندن
ارتوق بهانه‌لر طلب ایدرسن کوکلك ونمازك پریشان اولور بس کرکدر
آسان طوته‌سن وچونکه بو مقدار نیت ایله‌سن وبیورغن صفتله
اولدوغن بله‌سن بلکل که نمازك درستدر زیرا که نمازك نیتی سایر ایشلر
کبیدر وبو سبب ایدی که رسولك صلی الله علیه وسلم زماننده
وصحابه زماننده هیچ کسنه‌یه نیتك وسوسه‌سی یوغدی زیرا که
بلورلر ایدی که بو بر آسان ایشدر هر کیمسه که بونی بلمیه جهلندندر

بلکل که زکات مسلمانلق رکنلرندن بر

رکندر زیرا که رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که مسلمانلغك
بناسی بش اصل اوزرینه‌در بری لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه‌سیدر
بری دخی نمازدر وبری زکاتدر وبری رمضان آینك اوروجیدر
وبری دخی حجدر وخبرده کلمشدر که اول کیشیلر که التونلری وکمشلری
واردر واونك زکاتن ویرمزلر اول التونله کوموشله هر بریسیله انوك
کوکسی اوزرینه داغ قورلر شویله که تا ارقه‌سنه چقر وارقه‌سنه داغ
قورلر شویله که تا کوکسنه چقر وهر کیمسنك که طواری اوله وزکات
ویرمیه قیامت کوننده اول حیوانلری انوك اوزرینه مسلط قلورلر

تا که آنی یوزلری اوررلر وایاقلری آلتنه آلورلر هر بار که بو حیوانلر
آنی بصوب چکه لر واخر یتشه لر اوللرو کیدن حیوانلر کیرو کلالر تا که
بصوب چکه لر تا خلقی حسابی بیتنجه آنی بویله ایاقلیلر و بو خبرلر
حدیث صحیحده کلمشدر بس زکوتک علمی بلمک اول ماللی یاسنه فرض
اولور   نوعلرینک و شرطلرینک بیانی اولدر که بلکل که الی
نوعده زکوة واجبدر اول درت ایاقلو حیوانلرک زکاتی واجبدر
که انلر دوه و صغر و قیوندر اما آتده و اشکده و سایر حیوانلرده
زکات یوقدر و زکات درت شرطله واجب اولور بری اولدر که
حیوانلرک صقلمسی عمله اولمیه بلکه یابانده اوتلیه و صاحبی اوزرنه
زحمتی چوق اولمیه واکر کوتری یلده اولقدر یم ویرسه که اهل خبره
آنی چوقسوب زحمت صینه لر زکات واجب اولماز
شرط اولدر که بر یل تمام کندو ملکنده اوله واکر یلک اورته سنده
کندو ملکندن چقرسه زکات واجب اولماز اما اکر دولتری یلک
آخرنده دخی کلش اولورسه حسابه طوته لر و زکات واجب اولور
اصل ماله تابع اولوبن   شرط اولدر که اول مالک صاحبی
حقیقتده غنی اوله و کندونک تصرفنده اوله اما اکر یاوی قلسه
یا برظالم الینه اوله اوزرینه زکات واجب اولماز مکر که اولـ

مالك

مالک جمله سی حاصل اولن فائده سیله کیرو صاحبنه اولشه اول وقت
کچش زکات واجب اولور واکر بر کسنک ندکلو مالی وار ایسه اولقدر
بورجی دخی اولسه صحیح بودر که زکات واجب اولماز زیرا که اول
کسنه حقیقتده فقیردر   شرط اولدر که زکاتی ویرلن مالک
نصابی یتشمک کرکدر تا که اول کله صاحبی بای اوله که آز اولدقده
غنیلک حاصل اولماز و زکات واجب اولماز اما دوه تا که بش اولمیه
هیچ زکات واجب اولماز و بش اولدقده بر قیون واجب اولور و زکاته
ویرلن قیون بر یشندن اکسک اولماز اکر کچی اولورسه ایکی یاشندن اکسک
اولماز و اون اولدقده ایکی قیون واجب اولور و اون بش اولدقده اوچ
قیون و یکرمی اولدقده درت قیون واجب اولور چونکه یکرمی بش
اوله بر یشنده بر دیشی دوه واجب اولور اکر بولنماز ایسه ایکی یاشنده
ارکك دوه اونک یرینه طوتر یکرمی بشدن صکره تا اوتوزه وارنجه
هیچ زکات واجب اولماز و اوتوز التیده ایکی یاشنده بر دیشی دوه
واجب اولور و قرقده اوچ یشنده بر دیشی دوه واجب اولور و التمش
برده درت یشنده بر دیشی دوه واجب اولور و یتمش التیده ایکی
یاشنده ایکی دیشی دوه واجب اولور و طقسان برده درت یشنده
ایکی دیشی دوه واجب اولور و یوز یکرمی برده ایکی یشنده اوچ دیشی

دوه واجب اولور بش بو حساب اوزره قرار بولور هر اللی دوه ده
اوچ یاشنده بر دیشی دوه ویریلور وقرقده ایکی یاشنده ویریلور اما صغیر
تا اوتوز اولمینجه زکات واجب اولماز چونکه اوتوز اوله بر یاشنده
بر طنه واجب اولور وقرقده ایکی یاشنده واجب اولور وهر اوتوزده بر یاشنده
واجب اولور اما قیونده قرق قیونده بر قیون واجب اولور ویوز یکرمی
برده ایکی قیون وایکی یوز برده اوچ قیون ودرت یوزده درت قیون
بس بو حسابده قرار بولور هر یوزده بر یاشنده واجب اولور بر یاشندن
اکسکن جایز اولماز واگر کچی اولورسه ایکی یاشنده جایز اولور اکسکن جایز
اولماز واکیسنک قیونی قرشق اولسه واکیسی دخی نصابه مالک
اولوب زکات اهلندن اولسه لر شویله که بری کافر یاخود بهایم کبی
قول اولسه ایکیسی بر کامل کبی اولور اگر ایکیسنک قیونی قرق قیوندن زیاده
دگل ایسه هر برینه یارم قیون واجب اولور واگر یوز یکرمی بر اولورسه
ایکیسنه بر قیون کفایت ایلر   عشری اولان زکاتک بیانده در
هر کیمسنه نک سکز یوز بطمن بغدایی اولسه یا آرپه سی اولسه یا قوری
اوزومی اولسه یا زنیندسی اولسه که انوکله قوت وکفایت ایدنمک در
جایز اولسه عود کبی ودریج کبی وباقله کبی وبونلرک غیری هر نه که وار
انلرک اوزرینه اون بخشده بر بخش زکوة ویرمک واجب اولور وهر

سنه که قوت اولمیه قوز کبی وپنبه کبی وکتان کبی وسایر میوه لر کبی انده
عشر واجب اولماز اگر درت یوز بطمن بغدای ودرت یوز بطمن
آرپه اولسه عشر واجب اولماز زیرا که نصاب برجنسدن اولمق گرکدر
اگر ارق صویله وکاه یرلده صویلانرسه بلکه قوغه ایله صویلور ایسه
انده بیرک یاروسی واجب اولور زیاده واجب اولماز وجایز دگلدر
که زکاتیچون یاش اوزم ویاش خرما ویره لر بلکه قورو اوزم وقورو
خرما ویرمک گرکدر مگر که قورو اوزم حاصل اولمیه اول وقت
تازه اوزم ویرمک جایز اولور وگرگدر که چونکه اوزم وخرمانک
بغلیه وبغدایک دانه سی وآرپه نک دانه سی برک اولسه اکا هیچ
دخل ایتمیه تا که اول تقدیر ایلیه ودخی بونلرک نصیبنه که دگلو
در چونکه اول مقداری تقدیر ایلیه وبله اندن صکره جمله سنده
تصرف ایلیسه جایزدر   آلتون وگمش زکاتی دراکی یوز درهم
گمشده بش درهم گمش واجب اولور یلنک آخرنده ویگرمی آلتونده که
خالص آلتون اوله یارم آلتون واجب اولور وبو ذکر اولنان بش درهم
گمش ویارم آلتون اصل مالک اوندن بلوکده بر بلوکنک درت بخشده
بر بخشی اولور نه دگلو مال زیاده اولسه بو حساب اوزره اولور و
وسکه سز اولان آلتون وگمش والتونلو وگمشلو قماش والتوندن

وكشيدن دونلر قپجق واول التونكه قلجده ودواتده زينت
ايليلر وهر نسنه كه شرعا جايز اوليه دوكليسنده زكات واجب
اولور اما اول زلكه قوللنمش اره وعورته جايز اوله انده زكات
يوقدر واكر التون وكمش خلط اولمش سه بوزج اولسه شويله كه ايشده
وقت الغه قادر اولسه زكات واجب اولور   تجارت زكاتيدر
چونكه بركيمسه التونلر بر نسنه السه تجارت نيتيله و بل تمام اولسه زكاتده
نقد واجب اولور وهر نسنه كه بل اوزره سنده ايمش اوله حسابه
كلور وكركدر كه هر بلك اخرنده مالنك قيمتن ومقدارن معلوم ايليه
اكر سرمايه اصلده التون اولورسه اندن كشيله زكات ويرمك جايز
دور اكر نقدله الممش ايسه اول نقدكه شهرده غالبرك اوله اندن ويره
واكر بر اسبابي اولسه وانكله تجارت ايلمك نيت ايلسه تاكه انكله بر نسنه
المية بل اولي معتبر اولماز اما اكر نقد اولسه ونصابه مقداري اولسه
بلك اولي مالك اولدوغي وقتدن اولور وهر وقت كه بلك اوزره سنده
تجارت عزمي باطل اولسه زكات واجب اولماز   فطره
زكاتيدر هر مسلمانكه رمضان بيرامنك كيجه سنده بيرام كوني لازم
اولان قوتندن وعيالنك قوتندن واويندن وقفتانندن
وساير لازم اولان اسبابندن زياده نسنه يه مالك اولسه انوك اوزرينه

برصاغ

بر صاغ طعام لازم اولور اول جنسدنكه انكله قوتلنمش اوله وصاغ
اول اولچدر كه اوچ بطمندن بر بطمنك اوچ بخشندن بر بخشي
اكسك اوله يعني ايكي بطمندر و بر بطمنك دخي ايكي ثلثيدر اكر بغداي
بيمش ايسه اري ويرمك جايز دكلدر واكر اريه بيمش ايسه بغداي ويرمك
جايزدر واكر هر جنسدن قرشق بيدي ايسه ايوسندن ويره وبغداي
يدلو اريه واريك عوضي جايز دكلدر شافعي قتنده رضي الله عنه
وهر كيمسه كه انوك نفقه سي اوزرينه واجب اوله انوك فطرى
دخي واجب اولور عورتي واوغلي كبي واتاسي واناسي كبي وقولي
كبي ومشترك اولان قولك فطره سي ايكي شريكه بله واجب اولور وكافر
اولان قولك فطره سي واجب اولماز واكر عورت كندو فطره سين ويرسه
جايزدر واكر ار عورتدن خبرسز ويرسه جايزدر زكاتك حكملرندن
بو مقدار بلمك لابددر اكر بو ذكر اولنانلردن غيري بر مشكل ورسه كه
اهلندن صورمق كركدر   ويرمكلك كيفيتك بياني اولدر
كركدركه زكات ويرمك وقتنده بر نسنه دن خالي اولميه بري
اولدركه فرض اولان زكاتي ويرمكه نيت ايليه واكر وكيل ايلرسه
وكيل ايلدوغي وقت نيت ايليه وياخود وكيله اجازت ويره تاكه زكات
ويردكي وقت نيت ايليه وچونكه ولي يتيمك مالنك زكاتن

ویره نیت ایلمك كركدر ایكنجی اولدركه چونكه ییل تمام اوله زكات ویرمكه
عجله ایلیه زیراكه عذرسز تأخیر ایلمك جایز دكلدر وفطره زكاتن دخی
ویرمكی بیرام كونندن تأخیر ایتمك جایز دكلدر ورمضان آینده تعجیل
ایدوب ویركندن ویرمك جایزدر ورمضان آیندن ایلرو ویرمك
جایز دكلدر ومالك زكاتن ییلك جمله سنده تعجیل ایتمك جایزدر اول
شرطله كه ال كسنه ییلك آخرینه دك درویش قله اكر ییلدن ایلرو اولورسه
یا بای اولورسه یا مرتد اولورسه بر كره دخی زكات ویرمك كركدر
اوچنجی اولدركه هر جنسك زكاتن اول جنسدن ویره اكر التونك
كشنه بدل ویررسه وبغدایك آرپه‌یه بدل ویررسه قیمت مقداری
شافعی مذهبنده جایز دكلدر دردنجی اولدركه زكاتن ویرده اولنده
كه مال انده اوله زیراكه فقیرلرك اول ماله انتظارلری واردر اكر
غیری شهرده ویررسه درست بودركه زكات ادا اولیه بشنجی اولدركه
زكاتی سكز طائفه‌یه اولندره شویله كه هر طائفه دخی اوچ نفر
كسنه‌دن از اولمیه وجمله‌سی یكرمی درت نفر اولور اكر بر درهم زكات
دخی اولورسه شافعی مذهبنده واجب اولوركه بو درت كلی یكرمی درتده
وسكز قسمت برابر ایلیه اندنصكره هر قسمی اوچ كسنه‌یه یا اوچدن زیاده
ارسنده قسمت ایلیه كرچه برابر اولمازسه دخی وبو زمانده اوچ طائفه

آزبولنور

آز بولنور كه انلرك بری غازی وبری مؤلفدر وبری عاملدر اما فقیر
ومسكین ومكاتب وابن السبیل ومدیون بو زمانه‌ده بولنور پس
هر كسنه كه زكات ویره اون بر كسنه‌دن اكسكه ویرمك جایز دكلدر
شافعی مذهبنده رضی الله عنه وشافعینك مذهبی بو ایكی مسئله‌ده
مشكلدر بری اولدركه بر ماله بدل بر مالی ویرمك جایز دكلدر بری
دخی اولدركه بو طائفه‌لرك جمله‌سنه ایرشدرمك كركدر واكثر علما
كه شافعی مذهبنده رضی الله عنه اولنلر بو ایكی مسئله‌ده ابو حنیفه
رضی الله عنه مذهبن اختیار ایدرلر امید واردر كه انلر بو خصوصده
كناهكار اولمیه‌لر بو ذكر اولنان سكز طائفه‌نك اولكی فقیرلردر وبونلر اول
كسنه‌لردركه هیچ نسنه‌یه مالك اولمیه‌لر وهیچ كسبه قادر اولمیه‌لر
واكر تمام بر كوننك قوتی اولوب وتمام قفتانی اولسه فقیر اولمان اكر یارم
كوننك قوتندن آرتق اولمسه وكوملكی اولمسه ودولبندی اولمسه یا دولبندی
اولسه وكوملكی اولمسه فقیر اولور واكر كسبه آنجق قادر اولسه والی
اولمسه فقیر اولور اكر طالب علم اولسه وكسبه مشغول اولدقده علمدن
قالورسه فقیر اولور وبو ذكر اولنان كبی درویشلك آنی مانع اولورمكر
اوغلنجقلر اوله پس بدیر بودكر كه بر اهل عیال درویش بوله وفقیرلرك
حصه‌سن انك اوغلنجقلری ایچون اكا تسلیم ایلیه

مسکینلردر هر کسنه نك که مهم خرجی کلورندن آرتق اولسه اول کسنه مسکین
اولور اگرچه اوی و قفتانی دخی وار ایسه ولیکن چونکه کفایت ایده جك
مالی اولمسه و انوك کسبی کندویه وفا ایلمسه جایزدر که آکا بیللق آزوغی
تمام ویره لر و اگر اویده دوشکی و اسبابی اولسه و اول اسبابه محتاج
اولسه مسکین اولور اما محتاج اولدوغندن زیاده بر نسنه سی اولسه
مسکین اولماز   اول کسنه لردر که دیونی وار و فقیرلره
اولتدوردرلر انلروك اوجرتی مقداری انلره ویره لر
مؤلفه در و انلر بر قبیله نك اولولری درکه انلره مال ویرسه لر انلر
مسلمان اولورلر و غیریلری دخی انلری کوروب مسلمان اولمغه رغبت
ایدرلر   مکاتب در و انلر شول قوللردر که کندولری صتون
آلورلر تا که ایکی مدتده یا خود اوچ مدتده کندو بهالرن اقندیلر
ویره لر   شول بورجلولردر که بورجی بر مغلله جمع اولمشدر
کرکسه درویش اولسون و کرکسه غنی اولسون و بورجی بر مصلحت
ایچون ایتمش اولمیه که انوکله فتنه دفع اوله   غازیلردر
که انلروك دیوانده علوفه سی اولمیه اگر بای ایسه لر دخی انلره یول
یراغن زکات مالندن ویره لر   مسافرلردر انلروك
یولاروغی اولمیه یا خود بر کسنه کندو شهرندن سفره کیمك

قصد

قصدایله وخرجی اولمیه بس انلره آزوقی مقداری ویره لر و هر
کسنه که بن درویشم و یا مسکینم دیسه یلان اولدوغی معلوم اولمدقجه
جایزدر که انلرك سوزی قبول قلنه اما مسافر و غازی اگر غزایه
و سفره کیتمسه لر زکاتی انلردن کیرو آلمق کرکدر اما درویشله مسکین
غیری صنفلر معتمد علیه کسنه لرك سوزیله معلوم اولمق کرکدر
[illegible] بلکل که نیته کم نمازك صورتی و حقیقتی واردر
کبی و اعلیلین زکاتك دخی صورتی و حقیقتی واردر اگر بر کسنه زکاتك
سرن و حقیقتن بلمیه انوك زکاتی بر قوری صورت اولور و زکاتك
سری اوچ نسنه در بری اولدر که جمیع خلق الله تعالایی سومکیچون
امر اولنمشلردر و هیچ بر مسلمان یوقدر که بو دعوی ایلمیه بلکه امر
اولنمشلردر که هیچ بر نسنه یی الله تعالیدن زیاده دوست طوتمیه لر تا که
بیوردی [illegible] و هیچ بر مؤمن یوقدر که
الله تعالایی دوکلی نسنه لردن زیاده دوست طوتمغی دعوی ایلمیه
و هم هر کسنه اوزنی بویله صنور بس بر نشان و دلیل کرکدر تا که هر
کسنه بر حاصلسز دعوی ایله مغرور اولمیه بس مال آدملرك محبوبلرندن
بریدر اوله دعوی ایدن کسنه یی بونکله تجربه ایدرلر و ایدلر که اگر کرچك
ایسه معشوقندن دوستلغنده کندوکی فدا ایله تا کیم حق تعالینك

دوستلغنده کندو درجه‌کی بله‌سین بیر اول کمسنلر که بو سیری بیلدیلر
اوچ طبقه اولدیلر اولکی طبقه‌ده صدیقلر اولدیلر که انلر هر نسنه
مالک اولدیلر ایدی فدا قلدیلر و ایتدیلر ایکی یوز درمدن بش درم
ویرمک بخیللرک ایشیدر بزم اوزریمزه واجب دورکه الله تعالینک
یولنه دوکلی بیزی ویره‌وز نته‌کیم صدیق رضی الله عنه جمله مالنی کتوردی
رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی عیالکه نه قودک ایتدی
الله و رسولنی قودم و عمر رضی الله عنه یاروسن کتوردی
رسول علیه السلام ایتدی عیالکه نه قودک ایتدی کتوردکم
دکلو قودم رسول علیه السلام ایتدی
یعنی ابوبکر له سنک ما بینکده فرق سوزلرکز ما بیننده اولن فرق
کبی‌دور شول ایکنجی کمسنلردرکه انلر بالکلیه مالی خرج ایتمدیلر
واکا طاقت کتورمدیلر که جمله ماللرین فدا ایده‌لر ولیکن مالی صقلدیلر
ایدی دایما فقیرلرک حاجتنه منتظر ایدیلر و انواع خیراته منتظر
ایدیلر و کندولری درویشلره برابر طوترلردی و زکات مقدارنه
ویرمکله اکتفا ایتمزلردی بلکه اول درویشلرکه انلرک یانه کلوردی
کندو عیاللری کبی طوترلر ایدی شول مقبول کمسنلر درکه
انلر همین ایکی یوز اقچه‌دن بش اقچه ویردیلر زیاده ویرمکه طاقت

کوتر

کتورمدیلر و فرضله اکتفا ایتدیلر و بیوردی علی التجیل صفای خاطر ایله
ویرنه کتوردیلر و فقیرلره زکات ویرمکله منت ایتمدیلر و بو درجه
ادنی درجه‌در زیراکه هر کیمسه‌که الله تعالی کندویه ویردوکی ایکی یوز
درمدن بش درمین کیرو ویرمکه کوکلی تحمل قلمیه انون هیچ الله تعالی
دوستلغنده نصیبی اولماز و اکر بو مقداری ویروب بوندن زیاده
کوکلی متحمل اولمازایسه الله تعالینک بخیل دوستلرندن اولور
کوکلی نجاستدن پاک ایتمکدر زیراکه کوکلده بخل نجاست کبی‌در
زیراکه بخل حق تعالینک حضرتنه یقین اولمغه لایق اولمغک سببیدر
نته‌کیم نجاست ظاهر بدنک نمازه حاضر اولمغه لایق اولماسنه سببدر
و کوکل بخل نجاستندن پاک اولماز الا مال خرج ایتمکله پاک اولور و زکات
بخل نجاستین کیدرور و شول صو کبیدرکه انونکله نجاست یونش اولور و بو
سببدندرکه زکات و صدقه رسوله و رسولک اهل بیتنه حرامدر
زیراکه رسولک صلی الله علیه وسلم و اهل بیتنک شرفی خلقک مالنک
چرکندن صقلنشلردر و اوچنجی نعمتک شکریدر زیراکه مال بر
نعمتدرکه مسلمان حقنده دنیا و آخرت راحتنه سببدر نته‌کیم نماز
و اوروچ و حج مالک نعمتنک شکریدر هر کیمسنه چونکه کندوی بی نیاز و
الحاجتسز کوره و کندو کبی بر غیری مسلمانی دخی محتاج کوره کندو

ایده که اولدخی بنم کبی الله تعالینك قولیدر شکر اوللهه که بنی محتاج
ایلمدی وآنی بکا محتاج ایلدی باری اکا رحمت ایلیم که اولیه که بوحصور
بنی الله تعالی جانبندن صنق اوله واکر تقصیر ایدرسم بنی انوك کبی فقیر
ایلیه وانی بنم کبی غنی ایلیه پس هر کسه کرکدرکه زکاتك بو سرلرینی بیله
تاکه انوك عبادتی برمعنیسز وحقیقتسز صورت اولمیه
ویرمکك ادبلرینك بیانی اولدرکه اکر برکمسنه دیلرسه که کندونك
عبادتی حیات بوله ورد وحسن اولمیه وثوابی قت زیاده اوله
کرکدرکه بو بدی طقوزه رعایت ایلیه   اولدرکه زکاتی ویرمکه
تعجیل ایلیه واجب اولمازدن اول ویل تمام اولمدن ویرمکده اوچ فائده
واردر بری اولدرکه عبادته میلی ارزی ظاهر اولور زیرا که واجب
اولدقدنصکره ویرمك ضروریدر اکر ویرمزایسه اکا عذاب
اولور پس واجب اولدقدنصکره ویرمك قورقودن اوتروا اولور
دوستلقدن اوتری اولماز ویرمز قول اولدرکه هرنسنه که ایشلیه
قورقودن اوتری ایشلیه دوستلقدن اوتری ایشلیه وایکنجی اولدرکه
درویشلرك کوکلنه شادلق ایرشدره تاکه دعای زیاده اخلاص
ایلیلر بو سببدن که شادلغه اکثرین حسنه لر ودرویشلرك دعای
اکا جمله آفتلردن برحصار اوله اوچنجی اولدرکه روزكارك مانع لر
ندن

امین اوله زیراکه تأخیرده آفتلر واردر واحتمالدر که بعض مانع لر
دوشوب بونك کبی خیردن محروم قله وچونکه کوکلده بو خیر ایتمه
ایشلمك میلی ظاهر اوله انی غنیمت بلمك کرکدر زیراکه خیرایش نظر
رحمتدر پس تیز ایشلمك کرکدر زیراکه شیطانك انی منع ایتمکه حمله
ایلسه کرکدر
یعنی مؤمنك کوکلی الله تعالینك قدرتنك برمقلرندن ایکی برمغك
آراسنده در واولولردن برکسنه نك ادبخانه ده کوکلنه کلدی
که کوکلکین بردرویشه ویره برمریدین چاغردی وکوکلکی چقردی
اکا ویردی مرید ایتدی یاشیخ نیچون صبر ایلمزسن تاکه طشره چقه
ایتدی قورقدم که خاطریمه برغیری نسنه کله وبنی بوخیردن
الیقویه   اولدرکه اکر زکاتی ییلدن بیلدن بخنده ویرمك دیلرسه
محرم آینده ویره که ییلك اولیدر واشهر حرمدندر یاخود رمضان
آینده ویره که وقت هرنه دکلو شریفراق اولورسه انوك ثوابی زیاده
اولور ورسول علیه السلام جمله خلقك الا سخیسی ایدی هرنسنه که
وار ایدی فقیرلره ویرردی خصوصا که رمضان آینده هیچ نسنه
صقلمازدی وهرنسنه که وار ایدی جمله خرج ایلردی
اولدرکه زکاتی کیزلو ویره وچوقلق اراسنده ویرمیه تاکه ریادن

بری اولوب اخلاصه قریب اوله وخبرده کلمشدر که کیزلو صدقه
ویرمك الله تعالینك خشمنی ساکن قیلور وخبرده کلمشدر که یدی
کسنه عرشك سایه سنده کولکه لنه لر انلرك بریسی پادشاه عادلدر
وبری دخی اول کسنه لردر که صدقه یی شویله ویره که صاغ الی ویردوکن
صول الی خبردار اولمیه کور بو درجه نه درجه در که عادل پادشاهلق
درجه سنه برابر اولور وخبرده کلمشدر که هر کسنه که صدقه یی
کیزلو ویره انی سر عمللرندن یازرلر واکر آشکاره ویرسه ظاهر
عمللرندن یازرلر اکر دوتوب شویله نسنه صدقه ویردم دینه
اول عمللری سر عمللرینك دفترندن وظاهر عمللرینك دفترندن
تراش ایدوب ریا دفترینه یازرلر وبو سببدن بعض صالحلر صدقه یی
کیزلو ویرمکده شول قدر جهد ایدرلر ایدی که بعض کسنه اولوردی که
بر اعمی طلب ایلردی وصدقه یی انوك الینه ویرردی وهیچ نسنه
سویلمزدی تا که کندوی بلمیه که کیمدر وبعض کسنه اولوردی که بر
اویخویه وارمش درویش طلب ایلردی وانوك قفتانینه بغلردی و
نسنه سویلمزدی تا که اویانمیه وبلمیه که کیم ویرمشدر وبعض کسنه اولوردی
که بر درویشك یولنه براغوردی وبعض کسنه بر وکیله ویرردی تا که
اول صدقه یی اولشدره وکیمك ایدوکن دیمیه وبو دوکلیسی اندن اوترو

ایدی که درویش بلمیه اما غیریلردن صقلمغی زیاده مهم کوررلردی
زیرا که خلق ایچنده ویردکده اول کسنك باطننده ریا صفتی ظاهر اولور
اکرچه بخل صفتی شکست اولور وبو صفتلرك ایکیسی دخی هلاك ایدیجی
صفتلردر ولی بخل عقرب کبیدر وریا ایلان کبیدر که قوی رکدر چونکه عقربی
یلان یدوره تا که یلانك قوتی ارته بر هلاك ایدیجیدن قورتلمش اولور
واندن زیاده زورلغنه دوشمش وبو صفتلرك دخی انوك کوکلنده اولور چونکه
مقبریه کیره بو نخلرا کا ایدن وعقرب زخمی کبی اولسه کرکدر نته کم
مسلمانلق عنواننده بو ذکر اولندی بس اول صدقه که خلق ایچنده ویره لر
انوك ضرری فائده سندن ارتوقدر اولدر که ریادن
امین اوله وکوکلی ریادن پاك قلمش اوله واکر بلوره که خلق ایچنده
ویرورسه غیریلر دخی اکا اویرلر وصدقه ویرمکه رغبتلری زیاده اولور
بویله کسنه خلق ایچنده ویرمك افضلدر اما بو اولکسیه کرکدر که منافق
مدحی وذمی انوك قتنده برابر اوله وایتدوکی اشلرده حق تعالینك
بلدوکی کفایت ایلیه اولدر که صدقه نك ثوابن ضایع ایلیه
فقیره منت ایتمکله نته کم الله تعالی بیوردی
یعنی بر صدقه کزی باطل قلمك منت ایله واذا ایله واداله
معنیسی درویشلری انجتمکدر بو ذلك اکتدوب والنبی دوروب قاتی سویلمك

ایله و درویشلری فقیر اولدوغی سببدن خور کوروب حقارت نظریله
انلره نظر ایلمکدر واذا ایکی دزلو جهلدن و حماقتدن حاصل اولور
بری اولدر که مال ویرمکلک اکا مشکل کلور و بو سببدن کوکلی طار اولور
و سوزی قهرله سویلر و هر کسنه که بر اقچه ویرب بیك الغه اکا مشکل
کله جاهلدر زیرا که اول کسنه بو زکاتله فردوس اعلایی و الله تعالینك
رضاسن حاصل قلور و اوزینی جهنم اودندن صوزالور واکر بو ذکر
اولنانلره ایمان کتورمش ایسه اکا زکات نیجون مشکل کله و بری دخی
اول کسنك حماقتیدر که ظن ایدر که بایلق سبیله کندونك درویش
اوزرینه شرفی اوله و بلمز که هر کسنه که بش یوز ییل کندودن ایلرو جنته
کیرسه کرکدر اول کندودن شریفکدر و اونك درجه‌سی کندودن
اولورقدر و الله تعالی قتنده شرف و فخر درویشلك ایله در بایلق
ایله دکلدر بو دنیاده درویشلك شرفی اولدر که بای اولن کمسنه‌یی
دنیا شغلنه و دنیا زحمتنه و کناهنه و وباله مشغول قلمشدر و اونك
دوکلی دنیاسندن نصیبی حاجت مقدارندن ارتوق قلمشدر و اکا آزاد
قلمشدر که درویشه حاجت مقدارن ویره یعنی حقیقتده بو دنیاده
بای درویشك مسخره‌سی قلنمشدر و اول دنیاده بش یوز ییل ایلرو جنته
کیرمکی درویشه مخصوص قلنمشدر اولدر که زکات ویرن

کسنه زکات ویردوکنه منت ایلیه و منتك اصلی جهلدر و منت بلمك
صفتیدر و منتك سببی اولدر که اول کسنه شویله صنور که درویش انوك
الی النده‌در و انوك بو رحمه صنوسی اولدوغنه علامت اولدر که طمع
ایلر که درویش کندویه خدمت ایلیه و انوك ایشلری اوستنه طوره و
سلام ویرمکده ابتدایی درویش ایلیه و زیاده حرمتله اومه و اکر اول
حرمتلك حقنده درویش تقصیر ایلرسه تعجبی سایر زماندن ارتوق
ایلیه و کاه اولور که بن اکا چوق ایلك ایلدم دیو اوکنور و بو دوکلی
جهلدر بلکه حقیقتا اولدر که درویش اکا ایلوکی ایلرودن ایلمشدر که
بو صدقه‌یی اندن قبول ایلمشدر تا که انی جهنم اتشندن قورترمشدر
و کوکلی بخیللق نجاستندن پاك ایلمشدر و اکر بر حجامت ایجی انی صفت
حجامت ایلسه منت بلور زیرا که اول قان انوك هلاکنه سبب ایدی
و استاد اولقانی انوك ایجروسندن طشره چقردی بخل دخی انوك
ایجروسنده و زکات مالی النده انوك هلاکنك و ناپاکلکنك سببیدر
چونکه درویشك سبیله اکا هم پاکلك و هم نجات حاصل اولدی
کرکدر که بو خصوصده درویشدن منت بله و بری دخی اولدر که رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردی که صدقه اول الله تعالینك الینه
دوشر اندن صکره درویشك الینه دوشر و چونکه صدقه‌یی الله تعالی

تسلیم ایدر ودرویش حق تعالینک نایبی در کرکدر که صدقه نک قبضی
درویشدن منت بله ودرویشه منت ایلیه چونکه زکات ویرلردن
بو اوج سیری فکر ایلیه بلور که منت ایلمک جهلدندر ومنت دن حذر
ایتمکچون سلف مبالغه ایتمشلردر ودرویشک اوکنده ایاغ اوزرینه
طورمشلردر وتواضع ایدرکی صدقه یی درویشک اوکنه قومشلردر
اندنصکره بو صدقه یی بندن قبول ایله دیو تضرع ایلمشلردر وبر
طایفه دخی الدینی درویشک اوکنه طوتمشلردر تا که درویش صدقه یی
الدوغی وقت درویشک الی یوقرو اوله زیرا که بو وجه ال اولکسیه منت
ذکر منت ایلیه وعایشه وام سلمه رضی الله عنهما درویشه که بر
نسنه کوندررلر ایدی ایدرلر ایدی که درویشک دعا ایلدیسه خاطرکده
طوت تا که هر دعاسنه بر دعا ایله عوض اولنه وصدقه عوض دن
خالص قله ودرویشدن دعا تمنا قلمغی روا کورمزلردی که درویشه
احسان ایتمک کامل اولمیه زیرا که احسان ایدن حقیقتده درویشدر
که سنی بو رنجدن خلاص ایتدی اولدرکه کندو مالندن
اول نسنه که ایورک وکوزلرک در انی ویره زیرا که اول نسنه که
شبهه قرشمش اوله انوکله الله تعالی یه یقینلق قصد ایلمک لایق دکلدر
زیرا که الله تعالی پاکدر وپاکدن غیری قبول ایتمز نته کم الله تعالی
بیوردی

بیوردی ولا تیمموا الخبیث منه تنفقون
یعنی اول نسنه یی که اگر سزه ویرسلر کراهتله الورسز نیچون انی
الله تعالینک نصیبنده خرج ایلرسز واگر بر کسنه کندو اوینده
اول نسنه که حقیردر مهمان اوکنه کتورسه مهمانی خوارلق اولور پس
نه وجهله روا اولور که بر مز اولان نسنه یی اولویه وایو نسنه یی نوک
قوللرینه ویره لر ویرمز نسنه ویرمک کوکلسز ویرمکه دیلدر وهر
صدقه که صفای خاطرله اولمیه انده مقبول اولمق خوفی واردر رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردی که بر درم صدقه وار در که یوز بیکدن خیرلودر
ورسولک بیوردغی اولدرکه ایوسن ویره وطیب خاطرله ویره
ادبلرینک بیانی اولدرکه بلکل که هر فقیر مسلمانه
که زکات ویره سن فرض ادا اولور واگر بر کسنه اخرت تجارتن ایلسه
مناسب دکلدر که فایده زیاده اولمق طریقندن الحکه وچونکه صدقه
مستحقنه یتشه ثواب زیاده اولور پس کرکدر که بش صفتدن
برین طلب ایلیه اول اولدرکه صدقه ویردوکی کسنه صالح وپرهیزکار
اوله نته کم رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
یعنی صدقه یی کناهدن پرهیز ایدن کسنه کره ویرک وسببی اولدرکه
کناهدن صقنن کسنه لر الدقلری صدقه یی الله تعالینک طاعتنه

یردیم ایدیورلر وصدقه ویرن کسنه شریک اولور اول طاعتک
ثوابنده که اکا یردیمی طوقنمشدر وغنی اولان اولولردن بریسی کندو
صدقه سن صوفیلردن غیریه ویرمزدی وایدردی که بونلر اول
طائفه لردر که انلرک الله تعالینک طاعتندن غیری نسنه یه
همتلری یوقدر وچونکه انلرک بر نسنه یه حاجتلری اوله انلرک
فکرلری پراکنده اولور وحضرت حقه بر کوکل ایلتمک خیرلودر
یوز کوکل رعایت ایتمکدن که انلرک همتی دنیایه اوله وبو سوزی
جنیده رحمة الله علیه حکایت ایتدیلر ایتدی بو سوز الله تعالی
ولیلرندن بر ولینک سوزیدر اول زمانده بو سوزی سویلین
کسنه بقال ایدی مفلس اولدی زیراکه هر نسنه که درویشلر الوردی
بهاسن استمزدی جنید اکا بر مقدار مال صالدی تا که تجارتن اوزره
اوله وایتدی سنک کبی کسنه یه تجارت زیان ایلمز ایکنجی صنف
اولدر که اهل علمدن اوله چونکه انوک ویردوکی صدقه ایله
تحصیل علمدن فراغت خاطر بوله علمک ثوابنده انوکله شریک
اولور اولدر که احتیاجی کیزلو اوله وفقیرلکنی کیزلیه و
صبر وتحمل ایلیه دیرلر که بو قومدر
یعنی جاهل اولان کسنه انلری غنی صنور پرهیزکار اولدوقلری سببدن

پس اول کسنه لرک صبر پرده سنده کندولری کیزلو طوتدقلری صدقه
ویرمک بابنده اوله درویشکبی دکلدر که دیلنمکدن باکی اولمیه
اولدر که اهل عیال اوله یا خسته اوله زیراکه هر دکلو
زحمتلری واحتیاجلری زیاده اوله انلری راحته یتشدرمکک ثوابی
ارتوق اوله اولدر که صدقه ویردوکی کسنه کندو اقرباسندن
اوله که هم صله اوله وهم صدقه اوله یا خود بر کسنه اوله که الله تعالی ایچون
سومکده انوکله قرنداش اولمش اوله که بویله اولان کسنه دخی اقربا
درجه سنده در اگر بر کسنه بولورسه که بو ذکر اولنان صنفلرک
دوکلیسی یا اکثری انده وار در صدقه اکا ویرمک اولادر وچونکه
صدقه یی بو ذکر اولنان کبی کسنه لره ویره انلرک همتی وتوجهی ودعاسی
بر حصار اولور وبو فائده اکا کوکلدن بخیللک مرضی چقروب نعمتک
شکرن یرینه کتوردوکی سببدندر وکرکدر که زکاتی آل رسوله ویرمیه
وکافرلره ویرمیه زیراکه زکات خلقک مالنک چرکیدر وآل رسوله
بونک کبی نسنه یی ویرمک روا دکلدر وکافرلره ویرمک حیفدر
الن کسنه لرک ادبلرینک بیانی اولدر که زکات
الن کسنه کرکدر که بش وظیفه رعایت ایلیه اولدر که
بله که حق تعالی چون کندو قوللرینی ماله محتاج ایتدیکی اول سببدندر

قوللرینه چوق مال ویردی و بر طائفه یی كه انلره الله تعالینك زیاده
غنایی و ارایبی دنیانك اشغالندن و وبالندن انلری صقلدی
و دنیانك حفظندن و كسبنك و زحمتنك یوكی غنیلره یوكلتدی و انلره
بیوردی تا كه كندو منتده عزیز اولن قوللرینك حاجتی مقداری
مالی انلره ویره لر تا كه اول عزیزلر دنیا یوكندن قورتلمش اولالر و
حق تعالینك طاعتنده اندیشه لری و همتلری همین بر نسنه یه قدری
اوله چونكه احتیاج سببیله همتلری براكنده اوله محتاج اولد بند
دكلو غنیلرك اللرندن انلره یتشور تا كه غنیلره انلرك همتی و دعالری
بركتی كفارت اوله پس درویش اول نسنه یی كه الور كركدر كه اول نیتله
الدكه اكی كندو كفایتنه خرج ایلیه تا كه طاعت ایچون فراغت
خاطر بوله و بو نعمتك قدرن اكلیه كه غنیلری اكا مسخر ایلمشدر
تا كه اوزی عبادته مشغول اوله و بو اكا بكزر كه دنیا بكلری
كندولرینك خاص قوللرن ایسترلر كه كندولرك خدمتندن اراغ
اوله و قومزلر كه دنیا كسبنه مشغول اولالر لیكن ایچیلری
و بازارجیلری كه خاصه خدمته یرمزلر خاص قوللرك تخرجی
قلورلر و انلردن كسبی و خراجی الورلر و خاص قوللرك طونلغ
خرج ایدرلر و نته كم بكلك مقصودی دوكلی نسنه لردن خاص

قوللرد

قوللرك خدمتیدر حق تعالینك دخی مرادی دوكلی خلقدن حضرت
ربوبیتنه عبادت ایتمكدر و بو اجلدندر كه حق تعالی بیوردی
[illegible]
خلقلری تمام الا بكا عبادت قلسونلر دیو خلق ایلدم پس كركدر كه
درویش كه هر نسنه یی الور عبادت نیتله اله و بو اجلدندر كه
حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم دیدی كه صدقه یی ویرن
كسنه نك ثوابی الر كسنه نك ثوابندن زیاده دكلدر اكر الان احتیاجندن
اوتری الورسه و بو اول كسنه دركه انوك تصدیقینه مشغول
اولمق اوله اولدركه اول كمسندكه صدقه یی الور حقدن
اله و انی حقدن بله و غنیلری الله تعالی جانبندن مسخر بله كه انلره
بر موكل نصب اولنمشدر تا كه زكاتی فقیرلره ویره لر و اول موكل
انلره ویرلن ایماندر كه انلرك نجاتنی و سعادتنی صدقه یه بغلمشدر
و اكر بو موكل اولمییدی بر كمسنه یه بر حبه ویرمیدیلر پس منت
اكادر كه موكل نصب ایتمشدر و چونكه بلدی كه غنینك الی الله تعالی
ایله فقیرك اراسنده مسخر قلمش واسطه در كركدر كه غنیی
دخی واسطه بلوب اكا دخی شكر ایلیه
یعنی بر كمسه كه خلقه شكر ایلمز و انلرك احسانن بلمز اول نسنه

الله تعالینك احساننی دخی بلن و بونك برله كه عملارین بردجی
الله تعالیدر كبر وانلرك اوزرینه اوزنی ثنا قلورر و شكر كوسترر
نته كم دیدی [illegible] نه كوزل قولدر اول تسبیح و
استغفار ایدیجیدر و قرآن عظیمدن بر یرده دخی دیدی كم
[illegible] یعنی تحقیقا اول صادقلردن و نبیلردن
اولدی و بونك امثالی نیجه یرلرده ذكر اولنمشدر و اول سببدن
غنیلره شكر ایلیه كه الله تعالی بر كسنه یی خیره واسطه قلدی
و عزیز قلدی نته كم ایتدی [illegible]
[illegible] یعنی بخشلق اول كسنه یه مخصوصدر كه بن آنی خیر ایچون
خلق ایلدم و آكا خیر میسر ایلدم پس الله تعالینك عزیز كرینك
قدرین بلمك كركدر و غنیلره شكر ایتمكك معنیسی بودر كه انلره دعا
ایلیه و ایده [illegible]
[illegible] یعنی الله تعالی سنك
قلبكی پاك ایلسون و لیكن زمره سنده قلوب و عملكی پاك ایلسون
صالحلر زمره سنده قلوب و روحكه مغفرت نصیب ایلسون
شهیدلرك روحلرندن قلوب و خبرده كلمشدر كه هر كسه كه سنه
ایلك ایلیه آكا عوض ایلك ایتمكه قادر اولمازسه كوز دعا ایلسون كه

عوض تمام اولدوغنی بله سن و شكرك تماملغی انوكله اولور كه صدقه
نك عیبنی اورته سن و صدقه نك آزینی آز كورمیه و حقیر كورمیه نته كیم
صدقه ویرنك شرطی اولدر كه اول نسنه كه ویره آنی حقیر كوره اكرچه
ویرمش ایسه ده و ویردوكی نسنه یی اولو كورمیه اوچنجی وظیفه اولدر كه
هر نسنه كه حلالدر انی ویره اولیه انی المیه و ظالملرك مالندن هیچ نسنه المیه
و اول كسه لرك مالندن دخی المیه كه انلر ربا خورلردر و ربادن
صقنمز كسنه لردر دردنجی وظیفه اولدر كه احتیاجی اولدوغندن
ارتوق المیه اكر سفرده زاد و نتوق الورسه ازقدن و كرادن زیاده المیه
و اكر بورجی وار ایسه بورجندن زیاده المیه اكر بر یللق ازوغنه اون
اقجه كفایت ایلرسه و اون بر اقجه الورسه بر اقجه حرام اولور اكر
اونده قماشدن و قفتاندن زاید نسنه سی وار ایسه لایق دكلدر كه
زكات اله بشنجی وظیفه اولدر كه اكر زكات ویرن كسنه عالم دكل ایسه
اول كسنه صوره كه بونی فقیرلر حصه سندنمی ویررسن یا بورجلیلر
حصه سندنمی ویررسن دیه اكر كندوسی اول صفت اوزره اولور
زكاتك سكز بخشندن بر بخشی اكا ویرلر ایسه المیه زیرا كه شافعی
مذهبنده زكات مالنك سكز بخشندن بر بخشی اوچ كسنه یه
ویرمك كركدر بر كسنه یه ویرمك درست دكلدر زكات ویرمكده

... لينك بياني اولدركه رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي كه
صدقه ويرك اكر بر خرما دخي اولورسه كه بر خرمانك صدقه سي دوزخي
ديري ايلر و كناهي سويندرر صو آتشي سويندردوكي كبي و دخي بيوردي كه
جهنمدن صقنك اكر ياريم خرما ايله دخي اولورسه • اكر قادر دكل
ايسه كوزل لطفله جواب ويرك • و دخي بيوردي كه هيچ بر مسلمان
حلالمالدن صدقه ويرمز الا كه الله تعالى آني كندو لطفي قبضه سنده
بسلر تا كه بر كندو طورلوكوزي بسلرسز تا اول حده دك كه بر
خرما احد طاغي قدر اولور • و بيوردي كه قيامت كوني هر كسنه كندو
صدقه سنك كولكه سنده اولور تا اول وقته دك كه خلق آراسنده
حكم ايده لر • و بيوردي كه بركزلو صدقه ويرمك ايله شر قپولرندن
يتمش قپو بغلنور • و صوردیلر كه يا رسول الله قنغي صدقه افضلدر
ديدي اول صدقه افضلدر كه صاغلغكده ويره سن يا اول وقتده
ويرسن كه سنده ديرلك اميدي اوله • و فقيرلكدن قورخه سن اول
صدقه دكل كه صبر ايليه سن تا كه جان بوغزه ايرشه اندنصكره ديه سن
كه فلانه ويرك و فلانه ويرك اول خود فلانك اولور سن كرك دي
و كرك ديمه • و عيسى عليه السلام بيوردي هر كسنه كه بر دلنجي يي
محروم كوندوره يتمش كون اوله وه ملكلر كيرمزلر • و بزم رسولمز صلى الله
عليه وسلم ايكي ايشي هيچ كسنه يه اصمرلمازايدي بلكه كندو مبارك اليله
ايشلردي • بري اولدركه صدقه يي فقيره كندو اليله ويردي • و طهارت
صويني اخشام كندو اليله قوردي • و آغزن اورتردي • و ايدردي كه
بر كسنه كه بر فقيره بر قفتان كيدوررسه • اول الله تعالينك حفظنده
اوله تا كه اول قفتاندن اول فقيرك اوزرنده بر پاره قله • و عائشه
صديقه رضي الله عنها اللي بيك درم صدقه ويردي • و كوكلكنه بر پاره
يمادي و كندوسي بر كوكلك ايدنمدي • و ابن مسعود ايدر كه بر كسنه
يتمش يل عبادت ايلدي اندنصكره بر عظيم كناه ايتدي • و اول عبادتي
جمله ضايع اولدي • و اندنصكره بر درويشه بر اتمك صدقه ويردي
الله تعالى اول كناهني بر لغدي يتمش يللق عملي اكا كيرو ويردي • و لقمان
حكيم اوغلنه ايتدي هر بار كه سنده بر اولوكناه صادر اولورسه صدقه
ويره • و عبد الله بن عمر رضي الله عنهما چوق وقتده شكر صدقه ويرردي
و ايدردي كه الله تعالى ايدر كه لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون
يعني سز ثوابه ايرشمزسز حتى سوكلو نسنه لرو كزدن صدقه ويرمينجه
و الله تعالى بلور كه بن شكري سوردم • لا جرم دائم شكر صدقه ويررم • و شعبي
ايدر كه هر كسنه كه كندوي صدقه نك ثوابنه احتياجي درويشك
صدقه يه احتياجندن زياده كورمسه اول كسنك صدقه سي

مقبول اولمازه حسن بصری رضی الله عنه بر اسیر صاتیجی کوردی
که النده بر کوکجك قراواش وار ایدی اکا ایتدی بو قراواشی ایکی اقچه یه
ویرر میسن اسیرجی ایتدی ویررم حسن ایتدی یوری که الله تعالی بر
حورعینی ایکی حبه یه ویرر که بوندن چوق کوکجك اوله یعنی صدقه ایله
[illegible] بالکه اوروج مسلمانلق دکلرندن
بردکندر و رسول صلی الله علیه وسلم دیدی که الله تعالی بیوردی
که بر ایلوکه اوناول دکلو عوض ویرلور ودخی زیاده ویرلور تا یدی
یوزه وارنجه مکر اوروج طوتمق که اول عبادت بکا مخصوصدر و انك
عوضن بن ویرورم دیره والله تعالی بیوردی که انما یوفی الصابرون اجرهم [illegible]
یعنی اول کسلر که دنیا شهوتندن صبر ایلدیلر
انلرك ثوابی هیچ حسابه کلمز بلکه حددن طشره در و ایتدی که
صبر ایمانك یاروسیدر و اوروج صبرك یاروسیدر و ایتدی که
اوروج طوتن کسنك اغزنك قوخوسی الله تعالینك قتنده مشك
قوخوسندن ایورکدر و الله تعالی ایدر که بنم قولم بندن اوری
یمکی و ایچمکی و شهوتی ترك ایتمشدر انك جزاسن بن ویررمکه قادرم
و ایتدی که اوروج طوتنك اویخوسی عبادتدر و نفسی تسبیحدر و
دعاسی مستجابدر و ایتدی که چونکه رمضان ایی کله جنت قپولرین

آچلر

آچرلر و جهنم قپولرین بکلرلر و شیطانلری حبس ایدرلر و ندا کلور که
یا خیر طلب ایلین کسنه کل وقتیدر و یا شر طلب ایلین کسنه کت که سنك
یرك دکلدر و اوروجك فضیلتی زیاده عظیم اولدوغندن اوترودر که بو
عبادتی الله تعالی کندویه نسبت قلدی و ایتدی الصوم لی وانا اجزی به
یعنی اوروج بنم ایچوندر و انك ثوابن بن ویرورم دیدی اکرچه جمیع
عبادت الله تعالینكدر نته که کعبه کندونك اولدر دیدی اکرچه دکل
عالم انونك ملکیدر و اوروجك ایکی خاصیتی واردر که اول خاصیتلر سببیله
اوروجی الله تعالی کندویه منسوب قلدی بریسی اولدر که اوروجك حقیقتی
آدم کندو نفسنی یمکدن و ایچمکدن منع ایتمکدر و منع ایتمك کوزله
کورنور نسنه دکلدر و ریا اکا یول بولماز و بری دخی اولدر که الله
تعالینك دشمنی ابلیسدر و ابلیسك لشکری شهوتلردر و بو اجلدندر که
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که شیطان آدمك ایچروسنده یوکر
قان بدنده یوکردوکی کبی و سز اول یولی شیطانك اوزرینه طار قلاڭز
مکر که آچلق ایله ودخی بیوردی که [illegible] یعنی اوروج شیطانی
دفع ایتمکده قلقان کبیدر و عائشه صدیقه رضی الله عنها ایدر که رسول
بکا بیوردی که جنت قپوسین اورمقدن هیچ خالی اولمه بن دیدم که
یا رسول الله جنتك قپوسی نه ایله اورلور ایتدی آچلق ایله و ایتدی

دوکلی عبادتک قبولی اورجدر و بوجمله اول سببدندرکه دوکلی
عبادته مانع اولن شهوتلردر و شهوتلرک اصلی طوقلقدره واجلو
دوکلی شهوتلری ضدیدر وروزه اورجلق فرضلرینک بیانی اولدرکه بلکلکه
اورجک فرضلری التیدر بری رمضان آین طلب ایتمکدر تاکه معلوم اوله
یکرمی طقوزنده اوزرینه میدر یا اوتوزنده اوزرینه میدر و بر عادل کسنه ندن
سوزینه اعتماد ایتمک جایزدر اورج طوتمقده و بیرام ایتمکده
ایکی کسنه دن آز اولسه جایز دکلدر و هر کسنه که بر معتمد علیه
کسنه دن غره کوردوکن ایشتسه و کندو اعتقادنده اول دوکلی
سوزی کرچک اولسه اورج اونک اوزرینه واجب اولور اکرچه قاضی
اورجه حکم ایتمزسه دخی و اکر هلالی بر غیری شهرده کورسلر و اول
شهرک بو شهره اراقلغی اون التی فرسنک اولسه بو شهرک خلقنک
اوزرینه اورج طوتمق واجب دکلدر و اکر اون التی فرسنکدن آز اولور
واجب اولور فریضه نیتدر و هر کیجه که نیت ایلیه خاطره
کتوره که بو طوتدوغی اورج رمضان آینک اورجیدر و فرضدر و
اداءدر و هر مسلمانک بو نیتی خاطرینه کتوره اونک کوکلی نیتدن
خالی اولماز و شک کیجه سی اکر ایدرسه که نیت ایلدم رمضان
اورجی طوتمغه اکر رمضان آیی اولورسه بو نیت درست اولماز تا

اول وقت درست اولور که شک بر طرف اوله بر معتمد علیه کسنه
سوزیله و رمضانک آخر کیجه سنده اکر یارین بیرام اولمیسنده شک
ایدرسه نیت درست اولور زیراکه اصل احتمال اولدرکه رمضان
آیی تمام اوله و بر کسنه بر قیودده حبس اولمش اولسه جهد ایلیوب
فکریله وقتی اراییوب بولسه و اونک اوزرینه مقرر ایلسه درست
اولوره و اکر کیجه بر نسنه ییمکه نیت ایلسه اندن نصکره اورج طوتمغه
نیت ایلسه و اورج طوتسه اورج باطل اولماز بلکه اکر خاتونک
یا اورسیه که حیض منقطع اولسه کرکدر و اورجه نیت ایلسه و حیض
دخی منقطع اولسه اورج درست اولور اوچنجی فرض اولدرکه نفس
هیچ بر نسنه یی کندو ایچروسنه داخل قلمیه و قان الدرمق و حجامت
الدرمق و سرمه چکمک و قولغنه و صو بولنه بنبه صوقمق زیان ایلمز
زیراکه آدمک ایچروسی اولدرکه بر نسنه نک قرار ایدجک یری اوله
دماغ کبی و قرن کبی و معده کبی و قاووق کبی و اکر قصدسز بر نسنه
اورج طوتن کسنه نک ایچروسنه داخل اولسه سکک کبی که اوچه و اورج
طوتن کسنه نک اغزینه کیره یا یول توزی کبی و یا اکدیت اورکن مضمضه
صوبی کبی که دماغه صیچرایه زیان ایلمز مکرکه مضمضه مبالغه ایلیه
و صوبی دماغه ایرشدره اول وقت زیان ایلر و اکر اوندوب

برنسنه يسه زيان ايتمز اما بر كسنه صباح ياخود اخشام كما يله
برنسنه يسه اندن صكره بلسه كه طلك برى اغزمقدن صكره ايمش
ياكون بتمقدن ايلكرو ايمش اوروجي قضا ايتمك كركدر دردنجي [illegible]
اولدر كه اهلي ايله جماع ايليه ۰ واكر غسل واجب اولجق مرتبه يقينلق
ايليه اوروج باطل اولور ۰ واكر اوروجي اونودوب جماع ايتسه باطل
اولماز واكر اخشام جماع ايتسه وغسلي صباح اولدقدن صكره
ايليه جايزدر بشنجي فرض اولدر كه هيچ بر طريقله شهوتن انزال
ايتميه ۰ واكر اهلنه يقينلق ايلسه وجماع ايتسه وكندويكن اولسه
وانزال اولمق احتمالي اولسه وانزال دخي اولسه اوروج باطل اولور
التنجي فرض اولدر كه قصد ايله استفراغ ايتميه ۰ واكر كندو قصد
ايتمكسزن استفراغ ايلسه اوروج باطل اولماز ۰ واكر زكام سببيله
يا غيري سببله اوروج طوتن كسنك بوغزندن بلغم كلسه وطشره
براقسه زيان ايتمز كه بوندن صقنمق مشكلدر ۰ مكر كه اغزه كلسه
وكيرو بوغزه كيده اول زمانده اوروج باطل اولور [illegible]
[illegible] لري دور بري سحوري تاخير ايتمكدر وبري دخي اوروج
اچمغي نمازدن اوكدن ياخرما ايله ويا صو ايله تعجيل ايتمكدر وغازدن
صكره اغزني مسواك ايلمكدن الچمكدر ۰ وفقرايه صدقه ويرمكدر

وطعام

وطعام ويرمكدر ۰ وقرآن چوق اوقمقدر ومسجدده اعتكاف ايلمكدر
خصوصا كه رمضانك آخرنده اولن كونده كه قدر كيجه سي انده دور
ورسول صلى الله عليه وسلم بو اون كونده دوشكي دپوشردي
وعبادت ايچون براز ابغلنوردي وكندوسي ودوكلي اهلي هيچ
عبادتدن آرام ايتمزلردي ۰ وقدر كيجه سي يكرمي يدنجي كيجه دور ويا يكرمي
يدنجي كيجه در ۰ وقدر بو كيجه لرده اولمق احتمالي قريب دور واولى
اولدر كه آخرده اولن اون كونده اولاشدوري اعتكاف ايليه واكر
اولاشدوري اعتكافه نذر ايليه لازم اولور ۰ پس قضاي حاجتدن
غيري نسنه يه طشره چقميه ۰ وابدست المق زمانندن ارتق اونده
اكلنميه ۰ واكر جنازه نمازنه يا خسته صورمغه يا طانقلق ويرمكه
يا طهارتين تازه لمكه طشره چقرسه اعتكافي كيدر اولور ۰ واكر
بومقدن واتمك يمكدن ومسجدده اويومقدن اعتكافه ضرر
يوقدر ۰ وهر زمان كه قضاي حاجتدن كلسه نيتي تازه ليه [illegible]
حقيقت [illegible] اولدر كه اوروج اوچ درجه در بري عوامك
اوروجيدر وبري دخي خواصك اوروجيدر ۰ وبري دخي خواص
خواصنك اوروجيدر ۰ اما عوامك اوروجي اولدر كه ذكر اولندي
لرك
وبونك نهايتي اولدر كه آدم كندو قرنيني وفرجيني صقليه وبو درجه

الا ادناسیدر اما خاصلرك خاصلرینك اوچنجی درجه لرك
اعلاسیدر و اول شول اوچدر كه كندو كوكلنی حق تعالیدن غیریه
نسنه لردن كیزلو طوته وكندویی وكلی حق تعالیه براضمرلیه وهر
نسنه كه ظاهرده وباطنده الله تعالینك غیریدر اندن اوچ
طوته وهر نسنه كه الله تعالینك ذكرندن غیریدر واكا اشتغال
اولنك غیریدر اكی فكر ایلسه بو اوچ بونلش اولور واكر دنیا
مصلحتن فكر ایلسه اكرچه حلال ایسه دخی بو اوچ باطل اولور
مكركه دنیا فكرینك دین بولنه تعلقی اوله كه اول حقیقتده دنیادن
اولمز تاكه دیمشلردركه اكر كوندزدن اوچنجی ایله اخشام دیو فكر
ایلسه انوك اوزرینه كناه یازرلر كه بو دلیلدركه الله تعالینك وعده
ایتدوكی رزقك یتشمسنه اعتمادی یوقدر و بو نبیلرك وصدیقلر
درجه سیدر وهركیسه بو درجه یه یتشمز اما خواصك اوچنجی
اولدركه دوكلی اعضاسینی لایق اولمیان نسنه لردن الیقویه همین
قرنینی وفرجینی منع ایلیه و بو اوچك تمامی التی نسنه ایله دركی
اولدركه كوزنی صقلو طوته هر نسنه دن كه انی الله تعالیدن فارغ
ایلیه خصوصا اول نسنه كه اندن شهوت حركت ایلیه كه رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیكه كوزك نظری شیطانك اوقلرینك

دمرنلرندن بر دمرندر كه زهرله صوورلمشدر هركیسه الله تعالی
قورخوسندن اوتورو اندن حذر ایلسه اكا ایمان خلعتن كیدورلر
شویله كه اول خلقك حلاوتنی كندو كوكلنده بولور وانس رضی الله
عنه روایت ایلر كه رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی كه بش نسنه
اوچی بوزر بری یلان سویلك وبری دخی غیبت ایلك وبری دخی
قوقولق وبری دخی یلان اند ایچمك وبری دخی شهوت نظریله حرامه
بقق [illegible] اولدركه برمزلردن وزوایدكلماتدن صقلیه دایما
یتم اوله یا قرآن اوقیغه ویا ذكر ایتمكه مشغول اوله وبحث ایتمك
وعناد ایتمك دوكلی بیهوده سوزلر بر منهیدر اما غیبت ایلك
ویلان سویلك علمادن بر طایفه نك مذهبی اوزره عوامك اوچن
دخی باطل ایلر و خبرده كلمشدر كه ایكی عورت اوچ طوتمشلر ایدی
شویله اولدیلر كه حددن اولمغه ارزه سنه یتشدیلر رسولدن
صلی الله علیه وسلم دستور استدیلر كه اوچلرن اچه لر رسول
انلره بر قدح كوندردی تاكه اول قدحك ایچینه استفراغ ایلیلر اول
حینده انلرك هر برینك اغزندن بر پاره اویشمش قان كلدی وخلق دن
تعجب قالدیلر رسول صلی الله علیه وسلم بو ایكی عورت اول نسنه لر
كه الله تعالی حلال ایتمشدر اوچ طوتدیلر و اول نسنه كه حرام ایتمشدر

نكله اوروجلرين اجديلر. زيراكه اندر غيبت ايتمشلر ايدي وبو قانكه
اندرولر بو عزلريندن كلدي خلقك تنلريدركه يمشلردر وجنبي ولدي
قولاغني يرمن سوزلردن صقليه • زيراكه هر نسنه كه سويلمسي جائز
اوليه دكلمسي دخي جائز دكلدر. ويلان سويلمك وغيبت ايلمك كامنده
وبونلرك غيري كناهلرده اشدنكسنه سويلينك شريكيدر
دردنجي اولدركه الن واياغن وجموع اعضاسن لايق اولميان نسنه لردن
صقليه وهر كمسنه كه اوروج طوته وبونلر ايتمز ايسه انوك مثلي
شول خسته كبيدركه دوكلي يمشلردن پرهيز ايليه وزهريه زيراكه
كناه زهردر وطعام غذادر زيراكه طعامي چوق يمك زيان ايلر ولي
اصلنده زيان ايديجي دكلدر وبو اجلدندركه رسول صلى الله عليه
وسلم ديديكه چوق اوروج طوتركسه وار دركه انوك اوروجندن
نصيبي اجلقدن وصوسزلقدن غيري نسنه دكلدر بشنجي اولدركه
اوروج اچمق وقتنده حرام وشبهه لو طعام يميه وخالص حلالدن
دخي چوق يميه • زيراكه هر كسه كه كوندز فوت اولان طعامي كيجه تدارك
ايليوب ييه نه مقصود حاصل اولور • زيراكه اوروج طوتمقدن مقصود
شهوتي ضعيف ايلمكدر • واكي طعامي براويده يمك شهوتي اريوردر
خصوصا كه درلو درلو طعام جمع ايليه • زيراكه تا معده خالي اوليه

كوكل

كوكل صافي اولماز • بلكه سنت اولدركه كوندز چوق اويميه تاكه ضعيفلق
واجلق اثرني كندوده بوله • چونكه آزيه يتزاويقويه وازماز و
دون نمازين قلمغه قادر اولور • وبو سببدندركه رسول صلى الله
عليه وسلم بيوردي كه طولمش قابلرده الله تعالينك قتنده طولمش
معده دن يرمزرقي يوقدر التنجي اولدركه اوروج اچمق وقتنده انوك
كوكلي خوف ورجا آراسنده معلق اوله • بلميه كه اوروجني قبول ايتديلر
ياردمي ايتديلر • وحسن بصري رحمة الله عليه بر بيرام كوني بر قومك
ياننه كجدي كوردي كولرلر واوينرلر ايتدي الله تعالى رمضان ايدن
بر ميدان دوزمشدر تاكه قوللري اول ميدانده بر برندن ايلرو اولمق
طلب ايليلر • بر طايفه ايلرو كتديلر وبر طايفه دخي كيرو قلديلر
بن عجب دراول كيسه لردن كه كولرلر واوينرلر وكندولرك ايشلرينك
حقيقتنه اولدوغن بلمزلر • الله تعالينك اولوغي حقيچون اكر پرده
كوترسلر مقبول اولنلر كندو شادلقلرينه مشغول اولورلردي ومردود
اولنلر كندو قيغو وتلرينه مشغول اولورلردي وهيچ كمسنه كولمكه
واوينمغه قوشميلردي • بس بوجمله دن بلورسن كه اوروجدن طعام
يمكدن اوزرينه اقتصار ايلدي انوك اوروجي بر روحسز صورتدر واولدر
زيراكه اوروجك روحي وحقيقتي اولدركه اوروج طوتن كمسنه ملكلر

مثالنده اولدركه انلرك اصلا شهوتي اولماز و حيوانلرك شهوتي
غالبدر و بو سببدندركه ملكلر درجه سنده نادرا اولدر وهر
آدم كه انوك شهوتي غالب اوله حيوانلر درجه سنده اولوره و
جونكه شهوتي آز اوله ملكلره مشابه اولور و بو سببله ملكلره
يقين اولور و يقينلق صفتده در مكانده دكلدر و ملكلر الله تعالى
يقيندرلر پس اوروج طوتن كسنه دخي يقين اولوره و اكر اخشام
نمازن قلدقدن صكره شهوتني كوكلي ديلدوكي نسنه لر ايله تمام ايلسه
شهوت قوى اولور و ضعيف اولماز و اوروجك روحي حاصل اولماز
اوروجي بوزن نسنه لرك بياني اولدركه رمضان
آينده اوروج بوزمقله قضا و كفارت و فدا ويرمك و اوروج بوزلدوغي
كونك باقيسن طوتمق واجب اولور لكن هر برسي بردرلو حالده لازم
اولور قضا ايتمك شول مسلمانه لازم اولوركه مكلف اوله و اوروجن
بر عذر سببيله يا عذرسز يا حيض كورن عورته و مسافره
و خسته يه و بكلو عورته واجب اولور و مرتد اولن كسنه يه دخي
قضا واجب اولور اما ديوانه يه و اوغلانجغه قضا واجب اولماز
اما كفارت جماع ايتمكدن غيري نسنه ايله و يا خود نفسي قصد ايله
حشره دوكله واجب اولور اما اختيارسز نفس حشره كلمك له

كفارت

كفارت واجب اولماز و كفارت اولدركه بر قول آزاد ايليه و اكر قادر
اولمازايسه ايكي آي اولندوري اوروج طوته و اكر خسته لك و
ضعيفلك سببله قادر اولمازايسه التمش فقيره التمش مد بغداي
ويركه هر مد بر بطمندركه اوچ بخشده بر بخشي اكل اوله و اما
اوروج بوزدوغي كونك باقيسن طوتمق اولكسه اوزرينه واجب
اولوركه عذرسز اوروج بوزه و اما حيض كورن عورته واجب
اولماز اكرچه كونك اورته سنده پاك اولورسه دخي و مسافر اكر
مقيم اوليه و خسته اكر صاغ اولسه كونك باقيسن طوتمق واجب
اولماز و شول كونده كه بر كمسنه شهادت ايلسه آي كوردم ديو هركسه
ايتمديلر واجب اولوركه كونك باقيسن اوروج كبي طوته و هر
كسه كه كونك اورته سنده سفره بشليه روا اولمازكه اوروج آچه
و مسافره اوروج طوتمق اولادر مكركه طاقت كتورميه اما فديه
بر مد طعامدركه بر فقيره ويرله و حامله اولن عورته و اوغلن
امزرن عورته فدا ويرمك واجبدر قضا ايله بله اكر اوروجي اوغلنه
ضرر ايتنه ديو اچمش ايسه لر و شول خسته يه فديه واجب اولمازكه
كندو قورخوسندن اوروج اچمش اوله و شول پيركه غايت ضعيف
اوله و اوروج طوتمغه قادر اولميه اوروجي قضا ايتمكه فديه ويرمك

واجب اولور و هر کسنه که اوروج آینک قضاسن تأخیر ایلیه تا که آخر
رمضان آتی کله قضانک هر کوننه بر مد بغدای لازم اولور و فصل
شریف و فاضل کونلرده اوروج طوتمغک بیاننده در اوروج
طوتمق سنتدر اول کونلرده که ییلده بر کره واقع اوله عرفه کونی
کبی و عاشورا کونی کبی و ذوالحجه نک اولکی طقوز کونی و محرمک
اولکی اون کونی و رجب و شعبان آیلری کبی و خبرده کلمشدر که
رمضاندن صکره اوروجلرک افضلی محرم آینک اوروجیدر و محرم
آینک جمله سنده اوروج طوتمق سنتدر و اولکی اون کوننده
سنت مؤکددر و خبرده کلمشدر که اشهر حرمک بر کوننک اوروجی
سائر آیلرک اوچ کوننده‌ن افضلدر و رمضانک بر کونی اشهر
حرمک اوچ کوننده‌ن افضلدر و رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردی که هر کسنه که اشهر حرمده پنجشنبه و جمعه و سبت کونی اوروج
طوتسه اکا یدی یوز ییللق عبادت یازرلر و اشهر حرم درتدر ذی
القعده و ذی الحجه و محرم و رجب آیلریدر جمله سنده‌ن
افضلی ذی الحجه در که حج وقتیدر و خبرده کلمشدر که هیچ بر وقت
الله تعالی یه ذی الحجه نک اولکی اون کوننده اولان عبادتدن سوکلو
عبادت یوقدر ذی الحجه نک اولکی اون کوننده‌ن بر کونی اوروج

طوتق

طوتمق بر ییللق اوروج کبیدر و بر کیجه قائم اولمق قدر کیجه سنده قیام اولنور
کبیدر ایتدیلر یا رسول الله غزا دخی بویله ثوابلو میدر ایتدی لا غزا
دکل زیرا که هر کسنه که بو کونده غزا ایلسه اغزا ایشده ایکی قالور
و قانی دوکلور و صحابه‌دن بر طائفه رجب آینک دوکلیسن اوروج
طوتمغی کریه کورورلر ایدی تا که رمضان آینه مانند اولمیه بو سببدن
بر کونی یا ایکی کونی یرلردی و خبرده کلمشدر که چونکه شعبان
آیی یارم اوله طوتمق یوقدر مکر که رمضان آیی کله و الحاصل
شعبان آینک آخرنده اوروج طوتمق اولا دکلدر تا که رمضان اوروجی
شعبان اوروجندن آیرله اما شعبانک آخرنده رمضانی قارشولمق
ایچون اوروج طوتمق کریه‌در که رمضانی قارشولمق نیتندن غیری
سببی اوله اما آیده شریف اولان کونلر ایام بیضدر و ایام بیض
او کونلره دیمک اولور که اون اوچنجی و اون دردنجی و اون بشنجی
کونلردر و هفته ده شریف اولان کونلر دوشنبه و پنجشنبه و آدینه
کونیدر اما کوسکوری اوروج طوتمق بو ذکر اولنان شریف کونلرک
دوکلیسن جمع ایلر لیکن لازمدر که بش کون اوروج طوتمیه که بری
رمضان بیرامی و بری دخی قربان بیرامی و اوچی دخی ایام تشریقدر
و ایام تشریقات تورتمق کونلری دیمک اولور که قربان بیرامندن صکره

کلن اوچ کوندر که بو کونلرده اهل مکه قربانلرین قورودورلر
وکرکدر که احیا ایده‌کدن نفسنی منع ایتمیه که بویله منع ایلمک مکروه
در و هر کسه که بلی تمام طوتمغه قادر اولسه بر کون طوته و بر کون یه
که داود پیغمبر علیه السلام اورجیدر و بونک ثوابی عظیمدر و
خبرده کلمشدر که عبدالله بن عمر عاص اورج طوتمغک طریقنده اشتر
ایدردی بو حضرت رسالتدن سؤال ایلدکده بر کون یوب بر کون
طوتمغی بیوردی عبدالله ایتدی بوندن افضل ندر آنی ایسترم
رسول ایتدی بوندن افضل یوقدر و بوندن ادنی اولدر که دوشنبه
و پنجشنبه و آدینه کونلری اورج طوته‌سن که هر رمضان آیندیر
اولور و هم یلک ثلثنه یقین اولور و چونکه بر کسنه اورجک
حقیقتن اکلیه که مقصود شهوتی صندرمقدر و کوکلی صافی
قلمقدر کرکدر کندو احوالنه نظر ایلیه که رسول علیه السلام بویله
بیورمشدر و چونکه کندو احوالنه نظر ایلیه کاه اورج طوتمق
افضل اولور و کاه طوتمامق افضل اولور و بو سببدن ایدی که رسول
علیه السلام کاه اورج طوتردی شویله که دیرلردی که دخی اورجن
آچمیه کرکدر و کاه اورجن آچردی شویله که دیرلردی که دخی اورج
طوتمیه کرکدر و انک اورجنک معلوم ترتیبی یوغیدی و علما

اولاشدوری

اولاشدوری درت کوندن زیاده ایمکی تربیه کورورلر که و بونی قربان
بیرامنک کونیله ایام تشریقدن المشلردر که ایام تشریق بیرامدن
صکره کلن اوچ کوندر بنه کم ذکر اولندی و بو جمله‌سی درت
کون اولور زیرا که دایما اورج طوتمقده قورخو واردر که کوکل
سیاه اوله و غفلت غالب اوله و کوکلک معرفتی ضعیف اوله و بالله
التوفیق والعصمة [illegible] بلکل که
حج مسلمانلغک رکنلرندندر و عمرده بر کره واقع اولور عبادتدر
و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که هر کسه که اولدی و حج ایلمدی
ایسترسه جهود اولسون و ایسترسه نصرانی اولسون و بیوردی که
هر کسه که حج ایلسه و تنن فسقه و دلینی معقول سوزلره بولندرمسه
دوکلی کناهلردن پاک اوله شویله که انادن طوغمش کبی اوله و
بیوردی که کناه واردر که انکا هیچ کفارت یوقدر مکر که عرفاته طورمق
کفارت اوله و بیوردی که شیطانی هیچ بر وقتده خوار و حقیر
و صرو یوزلو کوردکلری الا عرفه کوننده الله تعالی خلق اوزرینه یاغدردیغی
رحمتدن و یرلغادوغی اولو کناهلردن صکره و بیوردی که هر کسنه که
اوندن طشره کلسه حج نیتیله و یولده اولسه قیامته دک انکا هر
ییل بر حج و بر عمره ثوابی یازله و هر کسه که مکه‌ده اوله یا مدینه

اولسه اکا نه صوروا اولوره ونه حساب اولور • وبیوردیکه بر ایو
حج ایلمک دنیادن ودنیانک ایچنده اولنلردن یکدر • واکا هیچ
نسنه عوض اولمیه مکرکه جنت عوض اوله • وبیوردیکه هیچ بر
کناهدن عظیم کناه یوقدر • که برکسه عرفه کونی وقفه ده طوره و
اوزن بر لغنمش ظن ایلیه • وعلی بن الموفق که اولولردن ایدی ایتدی
بر یل حجده ایدم عرفه کیجه سی واقعه ده ایکی فرشته کوردم که کوکدن اینه
ایندیلر یاشیل طونلر کیمشلر بر برینه دیدیلر بلورمسن که بو یل
حاجیلرنه دکلو ایدی ایتدی بلمزم • ایتدی آلتی یوزبیک کسنه
ایدی • وایتدی بلورمسن که قچ کسنه نک حجی قبول ایتدیلر ایتدی
بلمزم ایتدی آلتی کسنه نک حجن قبول ایلدیلر • چونکه اویخودن
اویندم بو قورقودن غایت غصه لو اولدم وایتدم هیچ بر حال الله
بن اول آلتی کسنه دن اولمازم • بو فکرله وبو قیاوتله مشعر حرامه
کلدم واویخویه واردم اول ایکی فرشته لری کیرو کوردم بر بریله ینه
اول سوزی سویلشورلر ایدی • واول وقت اول بری ایتدیکم بلورمسن
حق تعالی بو کیجه خلقک آراسنده نه حکم ایتمشدر • ایتدی بلمزم ایتدی
اول آلتی کسنه دن هر برینه یوزبیک کسنه بغشلدی • وبونلرک
حجن قبول ایلدی • چونکه اویخودن اویندم شاد اولدم والله تعالی

شکر ایلدم

شکر ایلدم • ورسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که • الله تعالی
وعده ایتمشدرکه هر یل آلتی یوزبیک قول بیت اللهی طواف ایلیلر واکر
آلتی یوزبیکدن کسک اولورسه حق تعالی ملائکه دن شول دکلو صله
که بو وعده تمام اوله • وقیامت کونی کعبه یی شول جلوه ایلر کلن کبی
حشر ایلیلر • وهر کسه که حج ایلمشدر کعبه نک چوره سنی طوتلر
والدریله انوک پرده لرینه یپشه لر • تا اول وقت که کعبة الله جنته
کیره طواف ایدنلر دخی بله کیره لر • حجک شرطلرینک ورکنلرینک
بیانی اولنور که هر مسلمان حج وقتنده حج ایلیه • وحجک وقتی
شوال وذو القعده دن وذو الحجه نک اون کوننده در تا که بیرام کوننده
صباحی اوله • وبو زمانلرده حج ایچون احرام درست در • وایوبی و
یتلوبی فرق ایدن اوغلنجغک حجی درست دکل • واکر سود امر اوغلنجق
ولبیی اندن اوتر و احرام کیدرسه وآنی عرفاته ایلته • وسعی وطواف
ایلتسه درست اولور • بنی حجک درست اولمسنک شرطی مسلمان اولمقدر
وقدرت زیاده دکلدر • اما که حج حج اسلام اولوب فرض ادا اولمسنک
شرطی بشدر • که بری مسلمان اولمقدر • وبری دخی بالغ اولمقدر • وبری دخی
اهل عقل اولمقدر • وبری دخی احرامی وقتنده کیمکدر • اکر اوغلنجق
احرام کیسه وعرفه یه طورمزدن اول بالغ اولسه یا قول احرام

كنسه وعمره يه طورمزدن ايكروازاذا اولسه حج اسلامم ادا اولور و
كيرو بو شرطلر كركدر تاكه عمره نك فرضى ساقط اوله وعمره ده وقت
شرط دكلدر زيراكه ايلك كوتوسى عمره نك وقتيدر اما اكر بركمسنه
بركمسنه دن نيابت طريقيله حج ايلسه انوك شرطلرى اولدركه نايب
اولوكمسنه اول كندو فرضن ادا ايتمش اوله كركدر واكر كندو فرضن ادا
ايتمزدن اول غيريلر ايچون حجه نيت ايلسه حج اولكمسه دن اولور و
واقع اولماز بلكه كندودن اولور و واقع اولور وايلو حج اسلامم
واندن صكره قضاسى لازم اولمدر واندن صكره بيدردر اندن صكره نيابت
جدر وبو ترتيب اوزره واقع اولور اكرچه بونك خلافنه نيت ايلمز
ايسه دخى اما حجك واجب اولمسنك شرطى اسلامدر وبالغ اولمقدر
وعقلدر وحر اولمقدر وحج ايتمكه قدرت اولمقدر وقدرت دخى
ايكى نوعدر برى اولدركه كندو بدنيله حج ايتمكه قادر اوله وكندو
بدنيله قدرت اولمق اوچ نسنه ايله اولور برى اولدركه بدنى تندرست
اوله وبرى دخى اولدركه يول ايمن اوله ودريانك يولى خطرناك اولميه
ودخى برد شمن اولميه كه اندن يا مال قورقوسى ويا تن قورقوسى اوله
وبرى دخى اولدركه شول قدر مالى اوله كه وارنجه كلنجه نفقه سنه
وفا ايليه وتا كيرو كلنجه عيالنك نفقه سنه وفا ايليه ودوكل

يوريجلرين

يوريجلرين ادا ايتدكدن صكره ۰ وكركدركه طوار كراسنه قادر اوله
يايان كيتمك لازم دكلدر ۰ اما بر نوع دخى اولدركه كندو بدنيله حج ايتمكه
قادر اولميه ومفلوج وكوتورم اوله شويله كه من بعد ايو اولمق اميدى
اولميه الا ايو اولمسى غايت آز واقع اوله ۰ وبو مقوله كمسنه نك قدرتى
انوكله اولوركه شول دكلو مالى اوله كه بر نايب طوتب مزدينى ويرمكه
قادر اوله تاكه انوك حجن ايليه ۰ واكر مريض اولن كمسنه نك اوغلى
اتاسى يرينه معت حج ايلمكى اختيار ايلسه اتاسنه لازم اولوركه دستور
ويره زيراكه اوغلك اتايه خدمتى شرفدر ۰ واكر اوغلى بن مال ويره يم
تاكه بر كمسنه اجاره يه طوتسن ديسه قبول ايلمك لازم اولماز
زيراكه مالى قبول ايلمكده منت واردر ۰ واكر بر ياد كمسنه سندن
اوترو حج ايليم ديسه انوك منتن قبول ايلمك لازم اولماز چونكه قدرت
حاصل اوله كركدركه تعجيل ايليه بس اكر تأخير ايلسه جائزدر اكر
كلجك يل نصيب اولورسه اكر تأخير ايدوب كلجك يل كيتمك نصيب
اولميوب اولورسه عاصى اولور انوك تركه سندن حج ايدرلر اكرچه
وصيت ايتمش ايسه دخى زيراكه حج ايتمك انوك اوزرينه بورجدر و
عمر رضى الله عنه ايدر انى قصد ايتدم كه يرم كه هر مملكتده اولكمسنه
قدرتى اوله وحج ايتميه اندن خراج آلرتا [illegible]

ولدركه حجك شول ركنلرى كه انسز حج درست اولماز بشدر بيرى
احرامدر و بيرى دخى طوافدر و بيرى دخى سعيدر و بيرى دخى عرفه يه
طورمقدر و بيرى دخى صحيح تراش ايتمكدر بر قولده و شول واجبلر
كه انلرى ايشلمزسه حج باطل اولماز ولكن بر قيون قربان لازم اولور
التيدر بيرى احرام كيمكدر ميقاتده اكر اول يرده احرامسز كچرسه بر
قربان لازم اولور و بيرى طاش اتمقدر و بيرى دخى عرفاتده صبر ايتمكدر
تا كون بتنجه و بيرى دخى مزدلفه ده كيجه لمكدر و بيرى دخى طواف وداع
در و بو اخر كسنده قول اخر واردر كه قربان لازم اولماز اكر ترك
ايلسه ولكن سنت اولور اما حج ايتمكلك نوعى اوجدر بيرى افراددر
بيرى دخى قراندر و بيرى دخى تمتعدر و افراد جمله سندن افضلدر
شويله كه حجى اولا يالكوز ايليه جونكه حج تمام اوله احرامدن چيقه
عمره نك احرامن كيه واندن صكره عمره ايليه و عمره نك احرامن
جعرانه ادلو يردن الور كيدر تنعيم ادلو يردن اولى احرامدر و بعدن
اولى احرام يكركودر حديبيه ادلو يردن اولى احرامدن و بو اوجى
دخى سنتدر اما قران اولدركه بر اوغردن لبيك بحجة و عمرة ديه لر
و حج و عمره ايجون احرام كيلر و حجك باقى قلن عمللرن يرينه كتوره لر
و عمره نك عمللرى حج عمللرى ايچنده بولنور شول غسل ايچنده ابدست

بولندوغى كبى و هر كسنه كه بو يله ايليه انوك اوزرينه بر قيون واجب
اولور مكر اول كسنه كه اهل مكه اوله انوك اوزرينه قيون واجب
اولماز زيرا كه انوك ميقاتى مكه در و بر كسنه كه قران ايلسه اكر عرفه يه
طورمزدن اول طواف و سعى ايلرسه سعى حجدن و عمره دن صايلور
اما عرفه يه طوردقدن صكره طواف اعاده اولنمق كرك زيرا كه طواف
ركنك شرطى عرفه يه طورمقدن صكره اولمقدر اما تمتع اولدركه
جونكه ميقاته ايرشه عمره ايجون احرام كيه و مكه ده احرامى چيقره
تاكه احرام قيدنده اوليه اندن صكره حج وقتنده مكه ده حج ايجون
احرام كيه و انوك اوزرينه بر قيون قربان ايتمك واجب اولور اكر قيونه
قادر اولمازايسه اوچ كون اوروج طوته قربان بيرامندن اول روايته
اولشدورى طوتسون و ايسترسه براكنده يا اول كون دخى وطنه
ايرشدكده اوروج طوته و اكر قراننده دخى اكر قيونى بولمغسه اون كون
اوروج طوته و تمتع قربانى اول كسنك اوزرينه واجب اولور كه
عمره نك احرامن يا شوالده يا ذو القعده ده و يا ذو الحجه نك اون
كوننده كيه تاكه حجه مزاحمه ايتمش اوله و حجك احرامن كندو ميقاتندن
بر قمش اوله اما اكر اهل مكه اوليه يا غريب اولسه و حج وقتنده يا
ميقاتندن يا ميقات مثلى مسافه دن احرام كيسه انوك اوزرينه

بولندوغى

تمتع قربانی واجب اولماز اما حجده نفی اولنان سنته لر التیدر بری
اولدر که قفتان اورتنمك کرکدر که قفتان اورتنمك حرامدر کوکلك
وشلوار وجرمه ودولبند دخی جایز دکلدر بلکه ازار ورده اولنعلین
کرکدر اکر نعلین بولنماز ایسه بشمق جایزدر اکر ازار اوبولنماز ایسه
شلوار جایزدر ودوکلی اعضاسن اورتمك جایزدر الا باشی
اورتمك جایز دکلدر وعورته قفتان کیمك جایزدر عادتی اوزره
الا یوزنی اورتمك کرك ویولداراسنده کولکه لنمك جایزدر
ایکنجی اولدر که کوکجك قوجو قوللنمق کرکدر اکر قوللنورسه یا خود
قفتان اورتنورسه برقیون واجب اولور ... اولدر که صاچی
تراش ایتمیه وطرناغن کسمیه اکر صاچن تراش ایلیوب یاخود طرناغن
کسرسه برقیون واجب اولور وایلیجق صویه کیرمك وقان الدق
وحجامت ایتمك وصاچی طرهمق جایزدر ... اولدر که جماع
ایتمیه اکر ایدرسه یا بردوه یا برصغر یا ییدی قیون قربان ایتمك
واجب اولور وحج فاسد اولور وقضا ایلمك واجب اولور
واکر احرامی اولجیقردقدن صکره جماع ایلسه بردوه واجب اولور
لیکن حج ضایع اولماز ... اولدر که جماعه متعلق اولان سنته
لرنورتی قاودیوب بشمق واوپمك کبی منته جایز دکلدر وعورته

شول

شول چشمق که ابدستن صیق ندنه برقیون واجب اولور وعورتك جماع
یرندن غیریله فائده لنمك دخی بونك کبیدر واحرام کیین کسنه
نکاح عقد ایلمك روا دکلدر واکر ایلرسه نکاح جایز اولماز ولکن
غیری سنته لازم اولماز البتینی اولدر که اوا اولو جایز دکلدر مکر که
صودن اوله اکر اوی اولدرسه اکا برجزا لازم اولوردوه دن
وقیوندن وصغردن وشول سنته لردنکه اولدوغی اوه زیاده بکر
حج ایلمکك کیفیتن بیان اولدر که بلکل که حجك عملرینك صفتی اولدر
اخره وارنجه فرضلری وسنتلری وادبلری بربرینه قرشمشدر جمله سن
ترتیبله بلمك کرکدر بنده کم سنتده کلمشدر که هر کیسه که عبادتی
عبادت ایدر مکله ایلیه فرض وسنت وادب اولکمسنك یاننده برجو
دره ولکسه که محبت مقامنه ایرشور نافله لر وسنتلر ایله ایرشور
کم رسول بیوردی صلی الله علیه وسلم که حق تعالی ایدر که بنم قوللرم
فضلرویی ادا ایتمکدن قولی تقرب بولمازلر بکا واول کسنه که قول
اوله نافله لر وسنتلر ایله بکا یقین اولمقدن خالی اولماز تا اول درجه
یه ایرشنجه که انوك قولاغی وکوزی والی ودلی بن اولورم بنمله کوره و
بنمله ایشده وبنمله طوته وبنمله سویلیه پس عبادتك ادبلرینی
وسنتلرینی یرینه کتورمك مهم دره وادبلرك درجه لرین رعایت

یلنك كوكدر اول بولك دیلرینی و یرقلرینی تدارك ایتمك كركدر

پس بتدا كه حجه عزم ایلیه توبه ایلیه و ظلمله الدقلرین كیرو ویره و

بورجلرین ادا ایلیه و عیالنك و اوغلنجقلرینك و هر كیمك كه نفقه‌سی

اوزرینه واجب در نفقه‌لرین ویره و وصیت نامه یازه و یول ازوغین

حلال مالدن ایلیه و شبهه لو مالدن حذر ایلیه زیرا كه چونكه شبهه‌لو

مال ایله ایلیه مقبول و لموقور حجی اولور و یول یراغن اولقدر

تدارك ایلیه كه درویشلره معاونت ایتمكه قادر اوله و كیتمزدن

اول یولك سلامتلغی ایچون زرنسنه صدقه ویره و كرا ایچون برقوتلو

طوارطوته و هر نسنه كه یوكلتسه كركدر جمله‌سین كرا جیه كوستره تا كه

صكره كراهیتله یوكلتمش اولمیه و بر صالح یولداش بوله كه سفرنده

دین و دنیا مصلحتنده كندویه یار اوله و دوستلرینه وداع ایده

و دوستلرندن دعا دلیه و هر برینه دیه كه الله دیلك

یعنی بن الله صمرلرم سنك دینكی و حفظكی

و عملرك عاقبتلرك خیرلیسنی و انلر بو كسنه‌یه دیه‌لر

[illegible]

یعنی الله تعالینك

حفظنده و امانتنده اول ده و الله تعالی تقوای سكا زاد ایلسون

وسنی

وسنی یرمزلقدن صقلسون و كناهكی یرلغسون و سنی خیره دندرسون

هر نه جانبه یونلرسك و چونكه اوندن طشره كلك اسنیه ابتدا

ایكی ركعت نماز قله اولكی ركعتده قل یا ایها الكافرون اوقیه و ایكنجی

ركعتده قل هو الله احد اوقیه و آخرنده طاعت دعالرن اوقیه

اول دعالر بونلردر اللهم انت الصاحب فی السفر و انت

الخلیفة فی الاهل و المال و الولد احفظنا و ایاهم من كل افة اللهم

انی اسئلك فی سیرنا هذا البر و التقوی و من العمل ما ترضی یعنی

یا رب سفره بنم یولداشم سن سن و اهلمك و مالمك و ولدمك

كوزتجیسی سن سن بنی و انلری جمیع افتلردن صقله یا رب بن سندن

بو سفرمده ایلك و تقوی طلب ایلرم و عملدن رضاكی طلب ایلرم

و چونكه اوینك قپوسنه كله ایده بسم الله توكلت علی الله

لا حول و لا قوة الا بالله اللهم بك انتشرت و علیك توكلت

و بك اعتصمت و الیك توجهت اللهم زودنی التقوی و اغفر لی

ذنبی و وجهنی للخیر اینما توجهت یعنی ایده كه بن سفرم باشلدم

الله تعالینك آدی ایله بن الله تعالی‌یه صغندم و قوت و قدرت

الا الله ایله در یا رب سنك معاونتكله سفره چقدم و سكا

صغندم و سنك لطفكله كناهدن یغلندم و سكا توجه ایلدم

يارب سن بكا تقوايي آذوق ايله وبنم كناهمي يرلغه وبني خيره
دوندر نه يره توجه ايلرسم چونكه طوره بنه ايده بسم الله
وبالله والله اكبر سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين
وانا الى ربنا لمنقلبون يعني الله تعالينك اسميله اتلندم
والله تعاليدن معاونت طلب ايلرم والله تعالى جميع اشياده
اولودر بن تسبيح ايلرم اول اللهي كه بزه مسخر ايلدي بنده وكمز خيوانلري
وبز انلري ضبط ايتمكه طاقت كوررز دكل ايدك وبز ربمزه دوندجيلرز
وچونكه طوز يورومكه بشليه ايده بسم الله مجريها ومرسيها
ان ربي لغفور رحيم يعني الله تعالينك اسميله دربم طوردن
يوريتم وطورغم ان تحقيقا بنم ربم قوللرينه مغفرت ايدجيدر
وشفقت ايدجيدر ويولك دوكلي سينده ذكره وقرآنه مشغول
اوله چونكه يوكسكه چقه ايده اللهم لك الشرف على الشرف
ولك الحمد على كل حال يعني يارب سنك ايچوندر دوكلي شرف
اوزرينه اولان شرف وحمد سكادر جميع حالده چونكه بعض
خوف واقع اوله آية الكرسي اوقيه وقل هو الله احد ومعوذتين
اوقيه ميقاتلر بيانني اولدركه
چونكه قافله سفائنه بينده احرام كيه اول غسل ايليه وصاچن

زن

قانون ايليه وطرناغن كسه بنه كم جمعه باينده ذكر اولنمشدر ودكلين
طونين چقره وازار ورديا اوآق بيز اورتنه مواخر مدنز اكر وكوكلك
مخواستعمال ايليه وچونكه قالقوب كيتمكه دوه بي مالدوره ويوله
يورطوته وجهنت ايليه وكوكلي ايله ودلي ايله ايده لبيك
اللهم لبيك لا شريك لك لبيك يعني يارب بز سنك خدمتكه
طورمشم سنك شريكك يوقدر وكير وبوكلمه لري آوازله تكرار
ايليه هر يره كه يوكسكه چقه وللجعه اينه وهر قافله يه بولـ
زحمتندن اضطرابي چكه اللهم لبيك دعاسني آوازله تكرار ايليه
وچونكه مكه يه ايرشه غسل ايليه وبعده طقوز سبب وار دركه
انلر ايله غسل سنت درده بري احرامدر وبري دخي مكه يه كيرمكدر و
بري دخي طواف زيارت در وبري دخي عرفه يه طورمقدر وبري
دخي مزدلفه يه طورمقدر واوچ غسل دخي اوچ يرده جمره
اتمقدن اوترودر وبري دخي طواف وداع در اما جمره عقبه ده
غسل يوقدر وچونكه غسل ايليه ومكه يه كيره وكوزي بيت الله
طوش اوله هنوز شهرك اورتسنده ايكن ايده لا اله الا الله و
الله اكبر انت السلام ومنك السلام ودارك دار السلام تباركت
ياذا الجلال والاكرام اللهم هذا بيتك عظمته وكرمته وشرفته

اللهم فزده تعظيما وزده تشريفا وتكريما وزده مهابة وزده
من حجة برا وكرامة ○ اللهم افتح لي ابواب رحمتك وادخلني جنتك
واعذني من الشيطان الرجيم ○ يعني يا رب سن جميع عيبلردن
سالمسن وسندمت سندندر وسنك اولك سنده متساويدر
سنك نعمتلرك عظيم اولديغي اولولق صاحبي وعظمت صاحبي
باري تعالى يا رب بو او سنك اوكه دن بو اوه تعظيم وتكريم ايلدم
يا رب سن بو اوك تعظيمن زياده ايله وتشريفن وتكريمن وهيبتن
زياده ايله واني طواف ايلينك ثوابن وفضيلتن ارتر يا رب سن
رحمتك قپولرن اچ وبني جنتكه داخل قل وبني شيطان رجيمدن صقله
اندن صكره بنو شيبه قپوسندن مسجد حرامه كيره وحجر اسوده
عزم ايليه واني اوپه واكر غلبه لق اولوب اوپمكه قادر اولمازسه
بني يوقرو قلدوره وايده ○ اللهم امانتي اديتها وميثاقي
تعاهدته اشهدلي بالموافات ○ يعني يا رب بن امانتي ادا ايتدم وعهده
وفا ايتدم وسن شاهد اول بنم عهده وفا ايتدوكمه اندن صكره
طوافده مشغول اوله [illegible] بلكه طواف نمازكبي در
بدنك ارلغي وطونك ارلغي وعورتي اورتمك انده شرطدر ولكن
سوز سويلمك جايزدر اول كركدركه سنت اضطباعي يرينه
كوره

كوره ○ واضطباع اولدركه ازارينك اورته سن صاغ قولتغنك
التنه اله وايكي طرفني صول اوموزنه براغه وبر اوجيني كوكسنه وبر
اوجيني دخي ارقه سنه براغه اندن صكره بيت اللهي صول جانبنه قويه
ابتدا حجر اسودي طواف ايليه شويله كه كندويله بيت اللهك ارسي
اوچ ادمدن اكثر اوله تا كه شاذروانه بصميه كه شاذروان بيت
اللهك صونرندندر وچونكه طوافه بشليه ايده ○ اللهم
ايمانا بك وتصديقا بكتابك ووفاء بعهدك واتباعا لسنة نبيك
صلى الله عليه وسلم ○ يعني يا رب بن سكا ايمان كتوردم وكتابكي
تصديق ايلدم وامرك اطاعت ايلدم ونبيك عليه السلام سنتنه
تابع اولدم وچونكه بيت اللهك قپوسنه ايرشه ايده كه ○ اللهم
هذا البيت بيتك وهذا الحرم حرمك وهذا الامن امنك وهذا مقام
العائذ بك من النار ○ يعني يا رب بو او سنك اوكدر وبو حرم سنك
حرمكدر وبو ايمن اولمق سنكدر وبو مقام سكا اوددن صغنلر
مقاميدر وچونكه ركن عراقيه ايرشه ايده ○ اللهم اني اعوذ بك
من الشرك والشك والكفر والنفاق وسوء الاخلاق وسوء المنظر
في الاهل والمال والولد ○ يعني يا رب بن سكا صغنرم شركدن
ونفاقدن ويرمز اخلاقدن ودخي سكا صغنرم اهلك ومالك

واولادمك كربنه اولمسندن وچونكه التون اولوق التنه ايرشه ايده
اللهم اظلني تحت عرشك اللهم اسقني بكاس محمد صلى الله عليه وسلم
شربة لا اظماء بعدها ابدا يعني يارب سن بنى عرشك التنده
كولكه لندر اول كونده كه سنك عرشك كولكه سندن غيرى كولكه
يوقدر يارب سن بكا رسولك صلى الله عليه وسلم قدحيله بر
شربت ايچوركه اول شربتدنصكره ابدى صوسز اولميم چونكه ركن
شاميه ايرشه ايده اللهم اجعله حجا مبرورا وسعيا مشكورا
وذنبا مغفورا وتجارة لن تبور يا عزيز يا غفور رب اغفر وارحم
وتجاوز عما تعلم فانك انت الاعز الاكرم يعني يارب سن حجمى
قبول ايله وسعيمدن خشنود اول وكناهمى بر لغه وتجارتمى يعني
عملمى كاسد قلمه يا مغفرت وقدرت صاحبى سن بنى برلغه وبكا رحم
قل وبلدوكك كناهلرمدن كچ زيرا كه سن عزيزلرك عزيزى وكريمى
سن وچونكه ركن يمانيه ايرشه ايده اللهم انى اعوذ بك من
الكفر واعوذ بك من الفقر ومن عذاب القبر ومن فتنة المحيا والممات
واعوذ بك من الخزي في الدنيا والاخرة يعني يارب بن سكا
صغنرم كفردن وفقردن وعذاب قبردن واولمك ودرلمك
حالنده اولان فتنه لردن وبن سكا صغنرم دنيا واخرت معذبلغندن

وردكي

وركن يمانيله حجر اسودك اراسنده ايده كه اللهم ربنا
آتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا برحمتك عذاب
القبر وعذاب النار يعني بزه دنياده وآخرتده ايلك ويره
وكندو رحمتكله بزى قبر عذابندن وجهنم عذابندن نصفله
ويدى كره بويله طولاشه وهر كره ده بو دعالرى اوقيه وهر طولشمغه
بر شوط ديرلر اوچ شوطده عجله ايله وجرأتله وشوقله يوكره واكر
كعبه نك يانى غلبه لق اولورسه ايراقدن يوريه تا كه قاتى يورمكه
قادر اوله وصكره كى درت شوطده يب يب يوريه وهر كره ده
حجر اسودى اوپه والنى ركن يمانيه اوره واكر غلبه لقدن قادر اولمازسه
ايله اليله اشارت ايليه چونكه يدى شوط تمام اوله حجر اسودله
كعبه نك قپوسى اراسنده طوره وقرنيني وكوكسيني ويوزينك
صاغ يانيني كعبه نك ديوارينه اوره واكي اليني باشندن التنده ديواره
قويه ياخود كعبه نك اشكينه قويه وبو مقامه ملتزم ديرلر وبو
مقامده دعا مستجابدر ايده كه اللهم يا رب البيت العتيق
اعتق رقبتي من النار واعذني من كل سوء وقنعني بما رزقتني وبارك
لي فيما آتيتني يعني يا بيت العتيق صاحبي باري تعالى بم نفسيمى اوددن
آزاد ايله وجميع يرمز نسنه لردن بنى صقله وبكا نصيب ايلدوكك

رزقله قناعت ویر و بکا انعام ایتدوکك نسنه لره برکت ویر اندن
شکره صلوات ویره و استغفار ایلیه و دلدوکی حاجتی ایسته
اندن صکره مقامك اردنده طوره و ایکی رکعت نماز قله بو نمازه
رکعتی الطواف دیرلر یعنی طواف نمازی دیمك اولور و طوافك تمامی
بو نماز ایله اولور و بو نمازك اول رکعتنده الحمد و قل یا ایها الکافرون
اوقیه و ایکنجی رکعتنده الحمد و قل هو الله احد اوقیه و نمازدن صکره
دعا ایلیه و تاکیدی شوطی طولشمیه طواف تمام اولماز و هر بیری کره
ده بو ایکی رکعت نمازی قله اندن صکره حجر اسودك یانینه واروب
اوپه و ختمی بونکله ایلیه و سعیه مشغول اوله

باب سعی

اندن صکره کوکدرك صفا قپوسندن طشره کلوب بر ینجه درجه
یوقرو صفایه چقه شویله که کعبه یی کوره و یوزینی کعبه یه دوندره
و ایده ○ لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك وله الحمد
یحیی و یمیت و هو حی لا یموت بیده الخیر و هو علی کل شیء قدیر ○
لا اله الا الله وحده و اصدق وعده و نصر عبده و اعز جنده
و هزم الاحزاب وحده لا اله الا الله مخلصین له الدین و لو کره
الکافرون یعنی اللهدن غیری الله یوقدر بردر و شریکی یوقدر
جمله ملك انوکدر و جمله حمد اکادر و دیریلدن و اولدورن اولدر

جمله خیر

جمله خیر انوك الندهدر و دخی کلی نسنه یه قادردر اندن غیری
معبود حق یوقدر و یالکوز کوسکورری و دشمنلرینی صیدی اللهدن
غیری معبود یوقدر بز اللهه خالصا مخلصا ایمان کتوردیلز اکرچه
کافرلر کریه کوردیلر اندن دعا ایلیه و نه حاجتی که واردرکه دیلیه
اندن صکره اشغه اینه و سعیه ابتدا ایلیه تا که مروه یه یب یب
کیده و ایده ○ رب اغفر و تجاوز عما تعلم انك انت الاعز الاکرم
اللهم ربنا آتنا فی الدنیا حسنة و فی الآخرة حسنة و قنا عذاب
النار یعنی یا رب بکا مغفرت و رحمت ایله و بلدوکك کناهلردن
کچ که اولولر اولوسی سن سن یا رب سن بکا دنیاده و آخرتده
ایلك ویر و بنی طامودن صقله و اندن صکره یب یب کیده
تا شول یاشل عموده واره که مسجدك کوشه سنده در و اول
عموده التی ارشون مقداری وارمازدن اول ایلرو تیز تیز کیده ○
تا اول وقته دك که ایکی یاشل عموده ایرشه اندن صکره مروه یه کلنجه
یب یب یوریه اندن یوقرو چیقه و یوزینی صفایه دوندره
و بنه اول دعالری اوقیه و بو بر کره سعی ایتمك اولور و چونکه کیرو
صفایه کله ایکی کره سعی اولور و کیرو بویله ایلیه بر اسلوب اوزره
چونکه بوندن فارغ اوله طواف قدومی و سعی یرینه کتوره و حجه

طواف قدوم سنت در اما اول طواف که فرضدر عرفه یه طوردقدن
صکره در وسعیده طهارت اوزره اولمق سنت در وطوافده
واجب در وطواف قدومدن صکره اولن سعی کفایت ایلمز زیرا که
سعیده عرفه یه طوردقدن صکره اولمق شرطدر کلدر ولیکن
طوافدن صکره اولمق لازمدر اکرچه طواف سنت دخی اولورسه
عرفه یه طورمسنا دیلرلرسه اولدر که اکر قافله عرفاته عرفه کونی ایرشرسه
طواف قدوم ایتمیه واکر ایلرو یتشورلرسه طواف قدومی برسنه
کتوره لر وطواف قدوم کعبه یه کلدوکلری کون اولن طوافدر
وترویه کونده یعنی کوندن ایلروا اولن کونده مکه دن طشره
کله لر واول کیجه منا ده اولالر وارتسی عرفاته کیده لر وعرفه یه
طورمغک وقتی عرفه کونی زوالدن صکره در تا بیرام کونی صبح
وقتنه دک اکر بر کمسنه که عرفه یه طورمغه صبحدن صکره ایرشه
حج فوت اولور وعرفه کونی غسل ایلیه وایکندو نمازنی اویله نمازیله
بله قله تا که دعایه مشغول اوله وبو کونده اوروج طوتمیه تا که
دعا ایتمکه قدرتی اوله زیرا که حجن سری کوکللرک بر یره جمع
اولمسیدر واولو همتلرک برارایه کلمه سیدر وبو وقتده ذکرلرک
شریفرکی وفاضلرکی لا اله الا الله کلمه سیدر والحاصل کرکدر که

زوال وقتندن اخشامه دک تضرعده وبیازده اوله وتوبه نصوح
ایلیه وکچمش کناهلرینک عذرلرین دیلیه وبو وقتده دعالر و
استغفارلر چوق در وانی جمله نقل ایلمک مشکلدر زیرا اسوزاوزندر
فاما احیا کتابنده ذکر اولنمشدر اندن طلب اولنه وهر دعا که خاطره
وارر بو وقتده اوقیه که دوکلی سلفدن نقل اولنان دعالری بو
وقتده اوقمق ایودر واکر خاطره کتورمکه قادر اولمازسه کرکدر که
یازلمش کاغددن اوقیه یا خود بر کمسنه اوقیه واول امین دیه وکون
بتمزدن اول عرفاتک صوینلدن طشره چقمیه [illegible]
بیانی اولدر که عرفاتدن کتدکدن صکره مزدلفه یه کیده
وغسل ایلیه که مزدلفه حرمدندر واخشام نمازن تاخیر ایلیوب
یتسو نمازیله قله براذانله ایکی قامتله واکر قادر اولورسه مزدلفه ده
بر کیجه نی احیا ایلیه که شریف وعزیز کیجه در ومزدلفه ده بر کیجه
مقیم اولمق جمله عباداتدندر وهر کمسنه که مقیم اولمیه بر قربان
ایتمک کرکدر ومزدلفه دن یدی طاش کتوره تا که منا ده جمرات
که مزدلفه ده طاش چوقدر ویارن کیجه یه یقین طوره منایه عزم
ایلیه اندن صکره وادی محسرده یدکلری یره ایرشدکده طوری
عجله ایله سوره واکر یایان اولورسه اوادی ایله کیده تا اول دره

ارقروسنه كچوب كيدنجه كه سنت بويله اولمشدر اندنصكره
بيرام كونى صباح وقتنده تكبير ايليه وكاه لبيك اللهم ديه تا اول
وقت اوج مقامه ايرشه انلره جمرات ديرلر انلرى كچوب اوته بشنه
ايرشه كه يولك صاغ جانبنه دوشر يوزنى قبله يه طوتدقده و
اكا جمرة العقبه ديرلر تا كونش بر كوندز بويى قلقه بوجمره ده
يدى طاش آته واولى بودركه اندوغى وقت يوزنى قبله يه اوله
وبو مقامده تكبير يرينه لبيك اللهم ديه وهر طاشكه بو جمره ده
آتر [illegible] ديه
يعنى يارب بن سنك كتابكه ايمان كتوردم وپيغمبرك عليه السلام
سنتنه تابع اولدم چونكه فارغ اوله لبيكدن وتكبيردن الحكه
مكرر كه نمازلرك فرضلرى اردنجه تكبير ايليه تا تشريق كونلرينك
آخر كوننك صبحى اولنجه كه قربان بيرامنك دردنجى كوننك صباحى
اندنصكره منزلنه كيده ودعايه مشغول اوله اندنصكره قربان
ايليه اكر قربان ايتملو ايسه وقربانك شرطلرين يرينه كتوره اندن
صكره صچنى تراش ايليه وچونكه بو كونكى كونده طاش آته وصچنى
تراش ايليه احرامدن چيقمقلرك بريسى حاصل اولور واحرامده
دوكلى حرام اولنسنه لر حلال اولور الا كه جماع ايتمك ومكه ده

اوا اولور

اوا اولمق حلال اولماز اندنصكره مكه يه كيده وطواف ركنى ادا
ايليه چونكه بيرام كيجه سنك ياروسى كچه بو طوافك وقتى كلور ولكن
اولى اولدركه بيرام كونى ايليه وطواف ركنك وقتنك آخرى معين
دكلدر بلكه هرنه دكلو تأخير ايلسه فوت اولماز ولكن احرامدن
چيقمق حاصل اولماز وجماع حرام اولمسى باقى قالور چونكه بو طوافى
شول صفا وزره يرينه كتوره كه طواف قدومده ذكر اولنمشدر
حج تمام اولور وجماع ايتمك واوا اولمق حلال اولور واكر ايلرودن
سعى ايتمش اولورسه تكرار سعى ايتميه واكر سعى ايتمش ايسه طوافدن
صكره سعى ركن ايلسه جايزدر وچونكه طاش آتمغى وطوافى وزرا ...
دا ايلدين حج تمام اولور واحرامدن چقر واما تشريق كونلرنده
طاش آتمق ومناده اخشاملمق احرامدن چقدقدنصكره دوشر و
چونكه طوافدن وسعيدن فارغ اوله بيرام كونى منايه كله واول كيجه
انده مقيم اوله كه منادا بر كيجه اخشاملمق واجبدر وارتسى زوالدن
صكره طاش آتمق ايچون غسل ايليه ويدى طاش ايلو جمره ده آته كه
عرفات جانبنده در واندنصكره يوزى قبله يه ايليوب طوره و
سوره بقره مقدارى دعا اوقيه واندنصكره يدى طاش اورتنجى
جمره ده آته ودعا ايليه واندنصكره جمرة عقبه ده آته واول كيجه

منا ده مقیم اوله واندنصکره بیرامك وجمجی کونی نیت اوزره کیرو
طاغه ایله بو اوچ جمره ده . واکر بو ذکر اولنان اوزره اختصار ایلیوب
مکه‌یه کیتمك دیلرسه جائزدر . واکر کون طوغنجه مقیم اولورسه
ولکیجه دخی انده آتمق واجب اولور . وارتسی کیرو بو طاشلری
اتمق واجب اولور حجك تمامی بودرکه ذکر اولندی
بیانی اولدرکه چونکه عمره ایتمك دیلسه غسل ایلیه واحرام طونین کیه
حجده کیدوکی کبی ومکه‌دن طشره چقه وعمره ایچون احرام کیجه‌جك
یره کله که اول جعرانه وتنعیم وحدیبیه‌در . وعمره‌یه نیت ایلیه
ولبیك بعمرة دیه ومسجد عائشه‌یه کله وایکی رکعت نماز قله و
کیرو مکه‌یه کله ویولده لبیك دیه . وچونکه مسجد قپوسنه ایرشه
لبیك دیمکدن فراغت ایلیه وطواف ایلیه وسعی ایلیه شویله که
حجده ذکر اولنمشدر . اندنصکره صاچینی تراش ایلیه وعمره
بوکله تمام اولور . وعمره‌یی یلك جمله‌سنده ایتمك جائزدر . وبر
کمسنه که مکه‌ده اوله کرکدرکه قادر اولدوغنجه عمره ایلیه
واکر ایلرسه طواف ایلیه . واکر قادر اولمازایسه کعبه‌نك قپوسنه
هردم نظر ایلیه . وچونکه کعبه‌نك ایچروسنه کیره ایکی عمودك
آراسنده نماز قله . وایاغی چپلاق کیره وتعظیمله وحرمتله کیره

وقادر

وقادر اولدوغی دکلو زمزم صوینی ایچه شول دکلو که معده‌سی
طوله ومن نیته که ایچرسه شفا بوله وایده
من کل سقم وارزقنی الاخلاص والیقین والمعافاة فی الدنیا
والآخرة یعنی یارب سن زمزم صوینی بکا شفا قیل وبکا خلوص
ویقین نصیب قیل ودنیاده وآخرتده سلامت نصیب قیل
وداع چونکه کندو وطننه دونمکه عزم ایلیه یوکینی بغلیه دوکلی
ایشلرینك آخرنده بیت اللهه وداع ایلیه . وبیت اللهه وداع ایلمك
یدی کره طواف ایلیوب ایکی رکعت نماز قلمق ایله اولور شویله که
طوافك صفتی ذکر اولندی . وبو طوافده اضطباع یوقدر یعنی ذکر
اولنان کبی ازارك اورته‌سن قولتغله طوتب وچلرین اوموزلرینه
اتمق وعجله ایله یورمك یوقدر . واندنصکره ملتزمه واره که ملتزم
حجر اسود ایله کعبه قپوسنك آراسیدر . ودعا ایلیه وکیرو دونه شویله
که بیت اللهه نظر ایلیوزکن کیده تا مسجددن طشره چقنجه
مدینه اندنصکره مدینه‌یه عزم ایلیه که رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردیکه هرکمسه که بن وفات ایتدکدنصکره بنی زیارت ایلیه
دیرلکده زیارت ایتمش کبی اولور . ودخی بیوردیکه هرکیمسه که مدینه
عزم ایلیه واونك غرضی بنی زیارتدن غیری نسنه اولمیه اونك

الله تعالى اوزرينه حق ثابت اولوركه بنی كا شفيع ايليه ومدينه نك
يولنده كيدركن صلوات ويره ويره كيده. چونكه مدينه نك ديوارلرينه
كوزی طوش اوله ايده

يعنی يا رب

بو حرم سنك رسولكك حرميدر بنی آنی جهنمدن اوددن بكا پناه قيل
وعذابدن وحسابدن برمزلعندن امان قيل واول غسل ايليه واندن
صكره مدينه يه كيره وكوكجك توحوا استعمال ايليه وبالك
اق طونلركيه وتواضع وتعظيم اوزره اوله وايده

يعنی يا رب سن بنی مقام صدقه داخل ايله ومقام صدقه چقروكل
كندوقتكده قدرت ونصرت وير. اندنصكره مسجده كيره ومنبر
اتنده ايكی ركعت نماز قيله شويله عمود صاغ اوموزنه برابر اوله كه
رسول اللهك طوراغی بو ايدی اندنصكره زيارته قصد ايليه ويوزنی
رسولك مزار شريفنه دوندوره وارقه سنی قبله يه ايليه امالی
ديواره سورمك واوپمك سنت دكلدر بلكه ارافدن طورمق حرمته
يقيندر اندنصكره ايده السلام … يا رسول الله السلام
عليك … السلام عليك يا صفوة الله السلام
عليك يا اولياء … يا …
…
وعفل عنك الغافلون يعنی سلام سنك اوزركه اولسون يا اللهك
رسولی سلام سنك اوزركه اولسون يا اللهك نبيسی سلام سنك
اوزركه اولسون يا اللهك مختاری يعنی اوزندلمشی سلام سنك
اوزركه اولسون يا آدم اوغلنك اولوسی سلام سنك اوزركه اولسون
يا رسوللرك اولوسی ونبيلرك كوزكی ونهايتی وعالملرك پادشاهنك
رسولی سلام سنك اوزركه اولسون ومصاحبلروكك اوزرينه اولسونكه
پاكلردر وسنك پاك اهل بيتكك اوزرينه اولسون كه مؤمنلرك
انالريدر الله تعالى سكا بزدن عوض ويرسون سائر نبيلره لطفيله
ويردوكی عوضدن زياده عوضله. ودخی سنك شرفكی زياده ايلسون
ذكر ايدجيلر سنی ذكر ايلدكجه وغافل اولنلر سندن غفلت ايلدكجه
واكر رسولك مزار شريفنه سلام ايده سن ديو وصيت ايتمش اولسه
السلام عليك من فلان دیه اندنصكره براز كيرو طوره
وابو بكره وعمره رضی الله عنهما سلام ويره وايده السلام

[illegible]

ما دام [illegible]

[illegible]

یعنی سلام سزك اوزرکوزه اولسون یا رسول اللهك وزیرلری
و رسولك دین طوتمقده معاونلری رسول حیاتنده اولدیغی
ودین خصوصنده رسولك امتنك اوزرنه طوردیلر رسولدنصکره
و رسولك دین طوتمقده ایزلرینه تابع اولدیلر و انلرك سنتیله
عمل ایتدیلر الله تعالی سزه عوض دین طوتدیغکز ایچون
سائر نبیلرك وزیرلرینه اتدوکی عوضدن خیرلو عوض ویره اندنصکره
اول یرده طوره و قادر اولدیغی دعا ایلیه اندنصکره طشره
چقه و بقیعك کورستانینه کله و صحابه‌نك اولولرینك زیارتن ایلیه
چونکه وطنه کیرودوغلو اولورکره دخی رسولی صلی الله علیه
وسلم زیارت ایلیوب کیرو دونه [illegible]
بیانی اولدرکه بو شرح ایلدوکمز حجك عمللرینك هر برینك بر سری
واردر و اول عمللردن مقصود عبرتدر و آخرت ایشلرندن
برایشی اکمکدر و حجك اصل حقیقتنك بیانی اولدرکه آدمی شویله
بر تمشلردرکه کندو سعادتنك کمالنه ایرشمز تا کندو اختیارنی ترك

ایتمیجه

ایتمیجه نته کم مسلمانلرك عنوانلرنده بیان اولنمشدر و هوایه تابع
اولمق آدمك هلاکتنك سببیدر و کندو اختیاریله اولورسه
واول نسنه که جانب شرعدن دستورله ایلمیه هوایه تابع اولمغله
اولور و انی انبیلرك سنتلرنك معامله‌سی قول معامله‌سی کبی اولمادن وانك
سعادتی خود قوللقده‌در و بو سببدندرکه گچمش دینلرده هر امتنه
ریاضتجولر و سیاحتجولر امر اتمشلردر تا که انلرك عابدلری خلقك
اراسندن چقارلر کیدرلر ایدی وطاغلر باشنده اولورلر ایدی
و دوکلی عمرلرن ریاضتده و عبادتده کچورورلر ایدی پس رسولدن
صلی الله علیه وسلم صوردیلرکه نه سببدندرکه دین اسلامده سیاحت
و ریاضت یوقدر رسول ایتدی بزه غزا اتمکی و حج اتمکی انلره بدل بیورمشلر
در پس حق تعالی بو امته ریاضت بدلنه حج بیوردی زیرا که حجده هم
ریاضت مقصودی حاصل اولور و هم نیجه عبرتلر ظاهر اولور
که الله تعالی کعبه‌یی تشریف قلدی و کندویه نسبت قلدی و آنی
ملکلر منازلنده ایلدی و انك اطرافنه حرم قلدی و اول حرمده اولان
اغاجلری حرام قلدی تعظیمدن و حرمتدن اوترو و عرفاتی ملکلرك
درکاهنك میدانی مثالنده حرمك اوکنده یاپدی تا که دوکلی
اطراف عالمدن انکا عزم ایلیلر باخصوص که بلورلرکه الله تعالی

اوده ومکانده اولمقدن منزه درر ولیکن حج ایچون که محبوبه شوق عظیم
اوله هر نسنه اکا سنوبدر محبوب ومطلوب اولور بس اهل اسلام
حج شوقیله اهلینی ومالینی ووطنینی ترک ایلرلر وصحرالرک زحمتن اختیار
ایدرلر وقولکی حضرتی عزم ایلرلر وبو عبادتده انده بعضی ایشلر
بیورمشلردر که هیچ اکا عقل یول بولمیاز مثلا طاشلر اتمکی وصفا
ایله مروه آراسنده یلمکی زیراکه هر نسنه که عقل اکا یول بوله
نفس دخی فی الجمله اکا انسی اولور ویلورکه نه ایچون ایشلرز بس ایچون
ایشلر مثلا بلورکه زکاتده درویشلره شفقت واردر ونمازده
الله تعالی یه نیاز واردر واوروج طوتمقده شیطان لشکرینه
مخالفت واردر احتمالدر که بو عملری ایشلین کسنه نک طبعی عقلده
موافق حرکت ایلیه وقولک غایت کمالی اولدر که همین بیورغله ایش ایلیه
هیچ کندو میلنه تابع اولمیه وطاش اتمق وصفا ایله مروه نک ارا سنده
سعی ایلمک شول عملردندر که خالص قوللغندن غیری ایله ایتمک
اولماز وبو سببدندر که رسول صلی الله علیه وسلم
[illegible] دیدی یعنی یا رب بن سنک حضرتکه طورمشم
حقا اوزره وقوللق اوزره حج ایتمکله بس رسول صلی الله علیه
وسلم حجة تعبدا ورقا دیو آواز ویردی یعنی بنده لک وقوللقدن

اولور

اولوره وانلرکه بو عملردن مقصود ومراد نه در دیو تعجب ایدرلر
بو العجبی انلرک بو ایشلرک حقیقتندن عقللرینک غفلتندندر زیرا
که مقصود بو عملردن مقصودیز لقدر وغرضی یز لقدر تا بللرکه
قوللق بو مقوله عمل ایله ظاهر اولور وقولک نظری همین بیورقدر
غیری نسنه یه اولمق کرکدر وغیری نصیبه عقلک هیچ یولی یوقدر
تا که کندو مقصودینی بر جمله بر طرف قلمیجه که اونک سعادتی اوندن
یوقلغی ونصیب یزلیکیدر تا که انده حقدن وحقک فرمانندن
غیری هیچ نسنه قلمیه [illegible] اولدر که حج سفری
بر جهتدن آخرت سفری مثالنده دردیمشلردر زیراکه حج سفرنده
مقصود اودرو آخرت سفرندن مقصود اول صاحبیدر بس حج سفرنده
اولنده اولن احوالدن سفرینک احوالن یاد ایلیه مثلا چونکه قومنه
واهلنه وآشنالرینه وداع ایلیه بلکه بو اول وداعه بکزرکه حالت
نزعده اولسه کرکدر وکوکدر که حج سفرنده ایلرو کوکلنی وکلی علاقه
لردن فارغ ایلیه واندن صکره طشره کله بیله کم آخر غربتده دخی کوکدر
که دوکلی دنیادن فارغ اوله والا سفرا کا زحمتلو اولور وچونکه
دوکلی نوعلردن سفرا زوغی طوتمغه بشلیه وده وکلی احتیاطنی ویره
کوره تا اولمیه که بیابانده برقیتله کرکدرکه تکرار ایلیه که قیامت

صحراسی غایت اوزندر و فتی قورخولقدر و قیامت صحراسنده آزغه
احتیاج زیاده‌در و چونکه بر نسنه که سفر ایدر کسنه ایله بایدار
اولیوب ضایع اولسه کرکدر آنی کندو ایله بیله آلوب کیتمز زیراکه
بلورکه اول نسنه که کندو بیله باقی قلسه کرکدر یول آزوغنه یرمز
کذلك هر طاعت که تقصیره و ریایه قرشمش اوله آخرت آزغنه یرمز
و چونکه محفه‌یه بنه یعنی ناقه‌یه بنه کرکدر که تابوتی یاد ایلیه
زیراکه بلورکه آخرت سفرنده انوك مرکبی جنازه اولسه کرکدر
و کاه اولورکه هنوز محفه‌دن اینمدن تابوتك وقتی کلور و کرکدر
که بو سفر شویله اوله که آخرت سفرینك آزوغی اولمغه یره‌یه و چونکه
احرام طونن حاضرلیه تا چونکه احرام کیجك یره یقین کلدکده هرکون
کیدوکی کیاسوسنی چقره و احرام طونن کیه که احرام طونی ایکی آق
ازاردر کرکدر که بو حالده کفننی فکر ایلیه که آخرت سفرنك طونی
دخی احرام کبی بو جهانك لباسنه مخالف اولسه کرکدر و چونکه
صحرانك عقبه‌لرن کوره کرکدر که قبرك منکر و نکیرینی و عقربلرینی و
یلانلرینی فکر ایلیه که قبردن حشره وارنجه صحرا خیلی اولو صحرادر
و عقبه‌لر چوقدر و نته کیم یولداشسز صحرانك آفتلرندن سلامت
بولیماز کذلك قبر قورخولرندن طاعتلری یولداش ایدینمیجه

سلامت بولیماز و نته کیم صحراده آفتلردن و عورتلردن و دوستلرندن
ایرلور قبرده دخی ایله اولسه کرکدر و چونکه لبیك دیمکه باشلیه
بله که بو جواب الله تعالینك نداسنك جوابیدر و قیامت کوننده
اکا بویله ندا ایرشسه کرکدر پس اول قورخوی فکر ایلیه و بوندانك
خوفنه و خطرینه مستغرق اوله و علی بن الحسین بن علینك رضی الله
عنهم احرام وقتنده بکزی صارردی و جمله اعضاسنه دترمك
دوشدی و لبیك دیمکه قادر اولمدی ایتدیلر نچون لبیك دیمزسن
ایتدی قورخرم که لبیك دیرسم لا لبیك ولا سعدیك دیه‌لر یعنی
خدمتکه قائمم و خدمتکه دورشورم دیدوکك مقبول دکلدر دیه‌لر
چونکه بونی دیدی دوه‌دن دوشدی و عقلی کیتدی و احمد بن
ابی الحواری که ابی سلیمان دارانینك مریدی ایدی حکایت ایلر که ابو سلیمان
دارانی اول وقت که لبیك دیدی بر میل مقداری کیتدی هنوز انوك
اوصی کلممش ایدی و چونکه اوصی کلدی ایتدی حق تعالی موسی‌یه
صلوات الله علیه وحی ایتدی که کندو امتنك ظالملرینه دیکه بنی
انمسونلر و بنم آدمی ذکر ایتمسونلر که هرکسه که بنی انا بن دخی آنی انارم
و اکر بنی انرسه‌لر ظالملر اولرانلری لعنتله یاد ایدرم و ایتدی که
ایشتمشم که هرکسه که حجك نفقه‌سنی شبهه‌لو مالدن ایلیه و اندن

سلامت

صكره لبيك ديه اكا لا لبيك ولا سعديك حتى ترد ما في يديك ديه لر
يعني سنك لبيككك مقبول دكل و نه خود سعديكك مقبولدر تا كه
الكده اولان حرام مالي صاحبنه ويرميه سن اما طوافنا كابرزكه
بيچاره لر بكلرك درگاهنه كيدرلر و سرايلري چوره سنده طولشور
لر تا كه كندو حاجتلرن عرض ايتمكه فرصت بوله لر و سرايلري ميداننده
كيدرلر و كلورلر و بركسنه استرلر كه كندولره شفاعت ايليه
و اميد ايدرلر كه ناكاه بكك كوزي كندولره طوش اوله و مرحمت
نظريله بر نظر ايليه و مروه ايله صفا ارسي بو ميدان مثالنده در
و اما عرفه يه طورمق و اطراف عالمدن انواع خلقك جمع اولمسي
و انده درلو درلو ديللر ايله دعا ايتملري قيامت عرصاتنه بكزر
كه انده دخي خلق بو جمع اولمش اولالر و هر كسنه كه كندو احوالنه
مشغول اوله و مقبول اولمسيله مردود اولمسي اراسنده متحير
اولالر اما طاش اتمقدن مراد همين قوللق اظهار ايتمكدر عبادت
طريقيله و بر وجهي دخي بودركه حضرت ابراهيمه عليه السلام
تابع اولمقدر زيرا كه طاش اتدوقلري بر اول يردر كه ابليس
ابراهيم پيغمبرك انده اوكنه كلمشدر تا كه اني شبهه يه براغه اول
جنده حضرت ابراهيم ابليسه طاش اتمش ايدي اكر سنك خاطركه

كلورسه كه شيطان حضرت ابراهيمه كورندي اكا بناء طاش اتدي
و بزه كورنمدي بز عبث يره نيچون طاش اتلم بلكه بو فكر سنك
قلبكه شيطاندن كلمشدر طاش اتاكه شيطانك كوزوني كور ايليه سن
و انوك كوزي انوكله كور اولوركه سن قولك اولسن و بيورقت
طوتسن و هر بيوردوغكه سكا بيوررلر ايلجه ايشلييه سن و كندو
تصرفكي بر طرفه ايليه سن تحقيق بلكه طاش اتمقله شيطاني قهر
ايدرسن حجك عبرتلريندن بو مقدار اشارت اولندي تا كه بر كسنه كه
بو ذكر اولنانلري فهم ايليه فهمنك صافيلغي و شوقنك زياده لكي و
عبادتده سعينك تماملغي مقداري اكا ذكر اولنان مثللي معنالر
كورنمكه باشلر و هر برندن بر نصيب بولمغه باشلر انوك
عبادتنك جوابي و سايرلرينك مرتبه سندن يوقرو اولمسي بو كله
اولور [illegible] بلكه قرآن اوقو
جميع عبادتك افضليدر خصوصا كه نمازده اوله و اياغ اوزره
طوردوغن اوله رسول صلى الله عليه و سلم بيوردي كه بنم امتمك
عبادتنك افضلي قرآن اوقمقدر و بيوردي كه هر كسنه يه كه قرآن
اوقمغي نعمتني ويرمش اولالر و اول ايله صنه كه كندودن غيري
بر كسنه يه دخي كندويه ويرلن نعمتدن اولو نعمت ويرمشلردر

دل کمسنه الله تعالینک اولو طوتدوغی نعمتی چورلمش اوله وآز
کورمش اوله واکر قرآنی منازلرده دیه قویسلر آتش اول دینک
چورسنه طوقنمیه ورسول علیه السلام بیوردیکه قیامت
کوننده الله تعالینک قتنده هیچ قرآندن اولو شفیع یوقدر نه
پیغمبرلر ونه فرشته‌لر ونه خود انلرک غیری ودخی رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حق تعالی ایدرکه هرکسنه‌یی
قرآن اوقومق دعا ایلمکدن الیقویه اول کسنه‌یه شکر ایدیجیلرک
ثوابندن افضلین انکا ویرلم ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه خلقک کوکللری دمور کبی پاس طوتیجیدر ایتدیلر یا رسول
الله اول پاس نه ایله آچلور ایتدی قرآن اوقمغله واولومی اکمغله
ودخی رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بن کندم وایکی نسنه
الیقودم تا که دایما سزه نصیحت ایلیلر وانلردن بری سویلیجیدر و
بری ساکتدر سویلین واعظ قرآندر وسویلمین واعظ اولومدر
وابن مسعود رضی الله عنهما ایدرکه قرآنی اوقورلر هر حرفک
عوضی ایکی حسنه‌در ویزدیمزکه الم بر حرفدر بلکه الف بر حرف
ولام دخی بر حرفدر ومیم دخی بر حرفدر واحمد بن حنبل رضی الله عنه
ایدرکه الله تعالایی واقعه‌ده کوردم وایتدم یارب حضرتکه

قنی

قنی اولو ثوابله یقین اولنور ایتدی بنم کلامم اوقومغله که قرآندر
ایتدم اکر معنیسنی فهم ایلسه واکر ایلمسه ایتدی اکر فهم ایلسه واکر
ایلمسه غفلتده اولنلر کسنه‌لرک قرآن اوقمغنک بیانی اولدرکه
بلکل که هرکسنه قرآنی اوقرسه انک درجه‌سی اولودر کرکدرکه قرآنک
حرمتنی صقلیه وکندینی نامعقول ایشلردن بری ایلیه وکندونک
جمیع احوالنده ادبله اوله والا بو قورخو واردرکه قرآن انکا
خصم اوله ورسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه بنم امتمک
اکثر منافقلری قرآن اوقویجی اولور وابو سلیمان دارانی رحمة الله
علیه ایدرکه قرآن اوقیوب فساد ایدنلره زبانیلر بته طپن کافردن
ارتق یاپشرلر وتوراتده کلمشدرکه حق تعالی ایدرکه یا بنم قوللرم
اوتنمازمیسنزکه اکر بر قرنداشکزدن سزه بر مکتوب کلسه وسز یول
اوزرنده اولسک طورسز ویا اوتورسز واول مکتوبی حرف
حرف اوقورسز ومعناسین فکر ایلرسز وانکله عمل ایلرسز وبنم
کتابم بنم نامه‌مدرکه سزه یازمشم تا انی فکر ایلیه‌سز وانکله عمل
ایلیه‌سز حال بوکه سز اندن یوز دوندررسز وانکله عمل ایتمزسز
واکر اوقورسکز انی فکر ایلمزسز که اول نهدر وحسن بصری رحمة الله
علیه ایدرکه اول کسنه‌لرکه بندن اکرو ایدیلر قرآنی تنزیل نامه بلورلر

الله تعالی دن انلره ایرشمشدر • واختتام قرآنی فکر ایلرلردی و کوندن
اکله دوروشوب عمل ایلرلردی وبز قرآنی درس ایدنوب اوقومغی
اتش ایدنمشز وانوک حروفنی واعرابنی تصحیح ایتمکی عادت
ایدنمشز ولیکن انوک بیورقلرن سهل طوترز حاصل کلام
بلمک کرکدرکه قرآندن مقصود اوقومق دکلدر بلکه عمل ایتمکدر • و
اوقومقدن مراد خاطرده طوتمقدر وخاطرده طوتمقدن مراد
عمل ایتمکدر • برکیسنه که بیورقو طوتمیه واوقویه شول قولکبیدرکه
افندیسنک نامه سنی کا ایرشه واول نامه ده اکا افندیسی بعض
اشلر بیورمش اوله واول اوتوره واوازله اول نامه یی اوقیه و
حرفلرینی درست ایلیه اما بیورغی هیچ یرینه کتورمیه شبهه سز
اول قول عذابه وعقابه مستحق اولور آدابیله قرآن
اوقومغک آدابلرینک بیانی اولدرکه کرکدرکه قرآن اوقویجینک
کسنه ظاهرده الی نسنه صقلیه اولدرکه قرآنی حرمتله
اوقیه وقرآن اوقمغه بشلمزدن اول ابدست آله ویوزینی قبله یه دوندره
تواضع ایدرکبی اوتوره نمازده اوتوردغی کبی علی رضی الله عنه
ایدرکه هرکسه که قرآنی نمازده اوقیه انوک هر حرفنه یوز حسنه
یازلر واکر نمازده اوتردغی یرده اوقورسه اللی حسنه یازلر واکر

ابدستله

ابدستله اوقورسه ونمازده اولمازسه یکرمی بش حسنه یازلر واکر
ابدستسز اولورسه اون حسنه یازلر اوتوق یازمزلر واکر اختتام
اوقیه ونمازده اولسه افضلدرکه اختتام وقتنده کوکل دنیا
تشویشلرندن خالی اولور آدابیله اولدرکه بت یبا اوقیه و
معنالرن فکر ایلیه وتیز ختم ایتمکه عجله ایتمیه • وبر طایفه واردر
که ایورلر هر کونده بر ختم ایلیلر ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه هرکیسه که قرآنی اوچ کوندن آزده ختم ایلیه قرآنی
رعایت ایتمش اولماز وابن عباس رضی الله عنهما ایدرکه اذا زلزلت
سوره سن والقارعه سوره سن بت یبا اوقیم وفکر ایلیم زیاده
حفظ ایلرم اندن که البقره یی وآل عمرانی عجله ایله اوقیم • وعایشه
رضی الله عنها بر کسنه یی کوردیکه عجله ایله قرآن اوقور ایدی
بوکسنه نه ایتمدر ونه حو بو قرآن اوقور واکر بر کسه قرآنک معنیسی
بلمیه قرآنک حرمتن صقلمق ایچون بت یبا وقتی اولیدر
قرآن اوقودقده اغلمقدر رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
قرآن اوقولن واغلک واکر اغلمکوز کلمزسه جهد ایلیوب اغلک وابن
عباس رضی الله عنهما ایدرکه چونکه سجده آیتن اوقیه سن سجده
ایتمکده عجله ایلک • وجهد ایلک تاکه اغلیه سن • اکر بر کسنک که

کوزی اغلیه کرکدرکه کوکلی اغلیه . ورسول علیه الصلوة والسلام
ایتدی که قرآن غصه لنمق ایچون کلشدر وچونکه قرآن اوقیه سز
کندوکزی غصه لو ایلیه سز وهرکسه که قرآنک ثواب ایتلوینی یاد ایلیه
وعذاب آیتلرینی نکر ایلیه . وکندو عجزین کوره ناچار غصه لو اولور
اکر انوک اوزرینه غفلت غالب اولمازسه [illegible] اولدرکه
هر آیتک حقنی ادا ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم چون عذاب
آیتنه کلیدی الله دن مدد طلب ایلردی وچونکه رحمت آیتنه
کلیدی رحمت طلب ایلردی وتسبیح آیتنده تنزیه ایلردی یعنی
الله تعالی یه عیب ویررسنه لردن بری کردی وقرآنک ابتداسنده
اعوذ بالله دیردی وچونکه قرآندن فارغ اولوردی

[illegible]

یعنی یارب سن بکا رحمت قل قرآن سببیله وبکا قرآنی امام قل ونور
قل وهدایت ورحمت قل . یارب سن بکا قرآندن اونتدوغم نسنه یی
اکدر وقرآندن بلمدوکم نسنه یی بکا بلدر وبکا کیجه وکوندز قرآن
اوقومغی نصیب ایله وقرآنی بکا دلیل قل یا عالملرک صاحبی یارب

تعالی وچونکه سجده آیتن اوقیه سجده ایلیه وسجده نک
طریقی اولدرکه اول تکبیر ایلیه واندن صکره الین وبوزین یره قویه
ونمازک شرطلریکه طهارتدر وعورتن اورتمکدر وبونلرک غیری
که واردر جمله سنی قرآن اوقومقده اولان سجده ده رعایت ایلیه
وتکبیر ایلیوب سجده ایلیه کفایت ایلر تشهد وسلام لازم دکل
[illegible] اولدرکه اکر قرآن اوقین کمسنه ده قرآنی قاتی اوقومغه
رغبت زیاده زونسنه حاصل اوله یا برکسنک نمازی قرشسنه ییب
اوقیه که خبرده کلمشدر قرآنی کیزلو اوقومغک فضیلتی آشکاره اوقومغه
اوزرینه صدقه یی کیزلو ویرمکک فضیلتی کبیدر آشکاره ویرمکک
اوزرینه واکر بو ذکر اولنانلردن ایمین ایسه اولی اولدرکه آوازن قالدره
آشکاره اوقیه تاکه غیری کسنه دخی ایشیده ودکلمکدن ثواب بوله
واوقیندن دخی کاهلو حاصل اوله وهمتی جمع اوله وشوقی ارته
واویخوسی براکنده وسایر اویخولر دخی اویانه واکر بو دوکلی
نیتلر جمع اوله هر بریتک ثوابن بوله واولی اولدرکه مصحفدن
اوقیه تاکه قرآن اوقین کسنه نک کوزی دخی خدمتده اوله دیمشلردر
که مصحفدن اولن بر ختم اوزبردن اولن یدی ختم مرتبه سنده اولور
ومصر فقیهلرندن بریسی حضرت شافعینک رحمه الله یانه واردی

وانی سجودده کوردی و مصحفی الندن قومش ایدی فقیه ایتدی
فقیر حضرتکزی قرآن اوقیوقدن الیقودم امام شافعی ایتدی بن
یتسو نمازندن که قلوردم مصحفی الده طوتردم تا صباح اولنجه الندن
قومزدم و رسول علیه السلام ابا بکری رضی الله عنه کوردی کی
کیجه ایله نماز قلوردی و قرآنی بسا اوقوردی ایتدی یا ابا بکر نیچون
بس بسا اوقورسن ایتدی اول کسنه که انکچون اوقورم اول ایشیدر
یعنی بنم اوقودیغم الله ایچوندر الله تعالی خود ایشیدر دی و
عمر رضی الله عنه کوردیکه بلند آوازله اوقور ایتدی یا عمر
سبب ندر که بلند آوازله اوقورسن ایتدی اویخویی اویندوررم
و شیطانی ایراق ایلرم ایتدی ایکیکوزده خوب سویلدوکز بن بونك
کبی عملی نیته تابع اولور و چونکه ایکی نیت دخی ایو اوله ایکیسنك
دخی ثوابی اولور اولدرکه جهد ایلیه و خوب آوازله اوقیه
که رسول صلی الله علیه وسلم ابو حذیفه نك قولنی کوردی
اوازله قرآن اوقوردی ایتدی
یعنی حمد اول اللهه که بنم امتمده بو مثللو کسنه قلدی و دخی بو
سبب دنکه هر نه دکلو که آواز خوب اوله قرآنك اثری کوکلده زیاده
اولور و سنت اولدرکه عرابی اوقیه یعنی نظمه تغییر کتورمیه اما

کلمه لرك

کلمه لرك و حرفلرك اراسنه معنیلر عادتی کبی آوازه لر صوتنی مکروه در
ام التیدر اول اولدرکه قرآنك لفظنك
عظمتی ایله که قرآن الله تعالینك کلامیدر و قدیمدر و الله تعالینك
صفتیدر و الله تعالینك کندو ذاتیله قایمدر و اول نسنه کی دیلده کلور
حروفدر و نیته کیم آنی دیل ایله سویلك آساندر و هر کسه آنی دیکه طاقت
کتورر اما آنك اوزنی دیل ایله الماغه قادر اولمازلر و انولدکی بو حرفلرك
معنالری آشکاره اولورسه یدی قات کوك و یدی قات یر انوك تجلیسنه
طاقت کتورمز و بو معنیدر که حق تعالی بیورمشدر
یعنی اکر بز قرآنی طاغ اوزرینه عرض ایلیدك سن طاغی الله تعالینك
قورقوسندن تواضع ایدیجی و پاره لنمش کوریدك ولیکن عظمتی
و جمالینی حروف لباسیله اورتمشلردر تا که قرآنی اوقیمغه و فکر ایلمکه
دلیلر و کوکللر طاقت کتوره و حروف لباسندن غیری نسنه ایله قرآنی
انسانه ایرشدرمکه مناسب نسنه بولنمادی و قرآن حروف سبیله
انسانه ایرشدوکی اکا دلیل اولمازکه قرآنده حروفدن غیری عظیم حکمتلر
اولمیه انولدکی که حیوانلری سورمك و انلره بنی آدم سوزیله بریش
بیورمق ممکن دکلدر زیرا که حیوانلرك بنی آدمك سوزنی فهم ایلمکه طاقتلر

بو قدر لاجرم حیوانلر اوازنه مشابه اوازلر وضع ایتدیلر تا که اول
اوازلر ایله حیوانلری آگاه ایلیلر و انلر بو اوازلری ایشدوب ایش
ایتدلر و اول ایشک حکمتنی بلمزلر مثلا صغر که اکا مناسب اولن
اوازله چاغرورلر یری سوردر و لیکن یری سورمکک حکمتنی بلمزلر یری
سوروب تخم ایتمکدن مقصود اولدر که هوا طبراقک ایچنه گیره و
صو طبراغله قریشه و بو اوچی که بر یره جمع اولدلر تخمک غداسی
اولمغه لایق اولور و تخم تربیت ایدر و اکثر خلایقک نصیبی همین اواز در
نهایت مرتبه ظاهر معنیدر زیاده دکلدر حتی بر طایفه شویله
صندیلر که قرآن حروفدر و صوتدر و بو عقل ضعیفلکنک و
اعتقادلری بونلغنک نهایتیدر و بو اکا بکزر که بر کمسنه صوز که
اتش الف و تا و شین در و بلمز که اگر اتش کاغدی گورسه یقر و کاغد
انده تحمل گتورمز اما الف و تا و شین هیئتی کاغدده اولورو
هیچ کاغده اثر ایلمز و نیته کم هر بدنک بر روحی واردر که انوکله
بر مقدار باقی قالور حروفک معنیسی دخی روح کبیدر و بدنک شرفی
روحدندر و حروفک شرفی معانی واسطه سیله در و بو تحقیقک
تمامی بونک کبی کتاب مختصرده ممکن دکلدر اولدر که
الله تعالینک عظمتی که قرآن انوک کلامیدر گوکلنده حاضر قله

و بیله که اوقدوغی کلام کیمک کلامیدر و جدی و خطری نه در و بیله که
الله تعالی ایدر که یعنی مصحفه یاپشمسون الا
پاک اولنلر کسنه لر یاپشمسون و نیته کم مصحفک ظاهرینه یاپشمق
دکلدر الا پاک الیله کذلک الله تعالینک کلامنک حقیقتنه
واقف اولمازلر الا پرمز اخلاقدن پاک اولنلر و تعظیم و تکریم نوریله
بزنمش گوکل واقف اولور و بو سببدن ایدی که عکرمه هر وقت که
مصحفی آچردی اوضی کیدردی و ایدردی که هو کلام ربی یعنی
بو قرآن بنم پروردگارمک کلامیدر و هیچ کمسنه قرآنک عظمتنی
بلمز الله تعالینک عظمتنی بلمینجه و الله تعالینک عظمتی گوکلده
حاضر اولماز تا الله تعالینک صفتلرینی و فعللرینی فکر ایتمینجه و گوکل
عرشی و کرسی و یدی قات گوکی و یدی قات یری و یر ایله گوک ارا سنده
اولن ملکلری و انسی و جنی و جانلو شیلری و جمله یرده بتن اوتلری
و سایر حیوانلری و جمله خلایقک انواعن گوکلده حاضر قله و
ملاحظه ایلیه که بو قرآن اول کمسنک کلامیدر که بو دوکلی اشیا
انوک قدرتی قبضه سنده در که اگر دوکلی بر هلاک ایلسه باکی
یوقدر و انوک کمالنه هیچ نقصان گلمز و یرادیجی و صقلیجی و رزق
ویریجی دوکلی اولدر بو جمله یی فکر ایتدکدنصکره امیدواردر که

کوکلنده الله تعالینک عظمتندن بر نسنه حاصل اوله
اولدرکه قرآن اوقمقده کوکلی حاضر اوله و غافل اولمیه و نفسک
وسوسه‌سی انوک فکرن طاغدوب یبانه الوب کتمیه و هر نسنه
که غفلتله اوقیه آنی اوقومش بله و تکرار باشدن اوقیه و بو
اکا بکزرکه بر کمسنه تماشا ایچون بر بوستانه کیره و اول بوستانک
عجایب نسنه‌لرندن غافل اولوب طشره چقوب کیده و قرآن
مؤمنلرک تماشاکاهیدر و انده عجایب حکمتلر واردر کوربکسنه
انی فکر ایلمیه غیری نسنه‌یه باقوب قومز بر بر کسنه که قرآنک
معناسنی بلمیه انوک قرآندن نصیبی آز اولور ولیکن کرکدرکه
قرآنک عظمتی انوک کوکلنده حاضر اوله تا که فکری پراکنده
اولمیه ولدرکه کلمه‌نک معنیسن فکر ایلیه و اکر
فهم ایلمزسه تکرار ایلیه و اکر اندن بر لذت ایرزن بولورسه کیرو
تکرار ایلیه که بویله ایلمک چوق اوقومقدن اولیدر و علی رضی الله
عنه ایدرکه رسول صلی الله علیه وسلم بر کیجه تا صباحه دک
بو آیتی تکرار ایلردی یعنی اکر سن
عذاب ایلرسک بیورقلرکدر زیرا که انلر سنک قوللروکدر
بسم الله الرحمن الرحیم آیتنی بکرمی کره تکرار ایلردی و سعید

بن جبیر رضی الله عنه بر کیجه بو آیتله صباحه چقردی و امتازوا
یعنی بن بجلوب آیرلکوز بو کون یا کناه
ایشلیجی کسنه‌لر و اکر بو آیتی اوقیه و غیری معنی فکر ایلسه بو آیتک
حقن ادا ایتمش اولور عامر بن عبدالله بن قیس وسوسه‌دن شکایت
ایلردی ایتدیلر وسوسک دنیا تشویشندنمیدر ایتدی کورک
بچاغی سینه‌مه قویسلر بکا اسانرقدر اندن که نمازده دنیا احوالن
فکر ایلیم بلکه کوکلم مشغولدرکه قیامتده الله تعالینک
اوکنده نجه طورم و نجه کیرو دونم و قیامتده الله تعالینک
اوکنده طورمغی فکر ایتمکی وسواسدن صیردی اول بیندکه هر
کلمه که نمازده اوقیه کرکدرکه اول وقتده انوک معناسندن
غیری نسنه فکر ایتمیه و اکر غیری نسنه فکر ایلسه اکر دیندهم
اولور نسنه ایسه دخی وسوسه اولور بلکه کرکدرکه هر آیتده
کندو معناسندن غیری نسنه فکر ایتمیه چونکه الله تعالینک
صفتلرینک آیتلرن اوقیه صفتلرک سرلرن فکر ایلیه مثلا قدوسک
و عزیزک و جبارک و حکیمک و بونلره بکزرنه که واردر معنالرن فکر
ایلیه که نه در و چونکه الله تعالینک افعالنک آیتن و قیر
السموات [illegible] بکی خلقتک عجایبندن خالقک عجایبن فهم ایلیه

وا بونك علمنك وقدرتنك كمالن بله تا كه هر نسنه يه نظر ايليه حقي
كوره وحقدن كوره وجونكه بو آيتي اوقيه
يعني بر انساني شهوتدن خلق ايلدك بر دملك شهوتي فكر ايليه
كه بر ركلو بر قطره صودن نجه مختلف نسنه لر ظاهر اولمشدر ات
و دري كبي و كلك كبي و انلرك غيري نه كه واردر واندن درلو درلو
عضولر نجه بردلمشدر انلر باش و ال و دل و كوزدر واندن اكره
جواهر معاني كه اشتمك و كورمك و حيوة در و بونلرك غيري
نه كه واردر اول شهوتدن نجه ظاهر اولور وقرآنك دوكلي
معنالريني شرح ايتمك مشكلدر و بو ذكر اولنان دن مقصود بيه
در تا معلوم اوله كه قرآني نه وجهله فكر ايتمك كركدر وقرآنك
معنالري اوج نوع كسنه يه ظاهر اولماز بري اولدر كه ابتداء تفسير
ظاهريني اوقمش اوله و علم عربيتي بلمش اوله وبري دخي اولدر كه
بر كناهي اشلكي عادت ايدنمش اوله ويا بر بدعته اعتقاد اتمكين
معصيت بدعتنك ظلمتندن كوكلي قرارو اولمش اوله وبري دخي اولدر
كه علم كلامده اولان اعتقادلردن بريني اوقيوب انك اوزرينه مقر
اولمش اوله وهر نسنه كه اول اعتقاده مخالفدر اندن نفرت طوته
ممكن اولماز كه هركز بو كسنه اشبو ظاهري اعتقاددن خلاص بوله

لشنودر

اولدر كه قرآن اوقوين كسنك كوكلي درلو درلو صفتلره
دونه قرآنك آيتلرينك معنالري درلو درلو اولدوغنجه جونكه خوف
آيتنه ايرشه دوكلي كوكلي غصه و غم طوته وجونكه رحمت آيتنه ايرشه
كوكلنده شنلك وشادمانلق ظاهر اوله وجونكه الله تعالينك
صفتلرن ايشده تواضع و شكسته لك كوستره وجونكه كافرلرك
باطل اعتقادلرن ايشده كه الله تعالى حقنده ديمشلردر العياذ
بالله الله تعالينك اوغلي واردر وشريكي واردر ديدكلري كبي مثلا
بو جنده آوازين برم ايليه واوتنمغله وخجالتله اوقيه وبو ذكر اولنان
كبي هر آيتك بر معناسي واردر واول معنانك بر مقتضاسي واردر
كركدر كه اول آيتك صفتنده اوله تا كه اول آيتك حقن برينه كتورمش
اوله اولدر كه قرآني الله تعالينك اوزندن ديكلر كبي دكله
واوزيني شويله صنه كه اول حالده قرآني الله تعالى دن ايشديور
واولولردن برندن روايت ايلدلر كه ايدر ديكه قرآني اوقودم ولذتين
بولمدم تا كه رسولدن ايشدوكم ديو فرض ايلدم واندن وقته جبرائيلدن
ايشدوكم ديو ملاحظه ايتدم ولذتي زياده بولدم واندن وقتا حضرت
ايدوب عظيم لذته ايرشدم وشمدي حالده شويله بلورم كه قرآني
الله تعالى دن ايشدورم وانصه سن وبو زمانده قرآني شويله لذتله

بولوم که هرکز بویله بولمش ایدم [illegible]

ذکر الله [illegible] بلکه دوکلی عبادتدن مراد و مقصود

الله تعالی‌یی ذکر اتمکدر

ولذکر الله [illegible] یعنی تحقیقا نماز یرمر فعللردن و انکار اولنمش ایشلردن

آدمی منع ایدر وتحقیقا الله تعالینک ذکری جمیع عمللرک اولوسیدر

و قرآن اوقومق دوکلی عبادتک افضلیدر زیرا که الله تعالینک کلامیدر

و الله تعالی‌یی یاد ایدیجیدر وهر سنه که قرآنده وارد دوکلیسی

الله تعالینک ذکرینی تازه قیلیجیدر و اوروجدن مقصود شهوتلری

ضعیف قلمقدر زیرا که کوکل چونکه اول شهوتلردن خلاص بوله صاف

اولور و الله تعالینک ذکرینه قرارکاه اولور واکر کوکل شهوتلر ایله

طلو اولسه الله تعالینک ذکری انده قرار بولماز و اتز ایلمز و حج که

الله تعالینک اوینی زیارت اتمکدر اندن مقصود الله تعالی‌یی

ذکر ایلمکدر و الله تعالینک حضورینه واصل اولمغه شوقی زیاده

قلمقدر پس دوکلی عبادتک روحی و کزیده‌سی الله تعالینک

ذکریدر بلکه مسلمانلغک اصلی و بنیادی کلمه لا اله الا الله

عین ذکردر و سایر عبادتلر دوکلیسی ذکرک تاکیدیدر و الله

تعالی‌یی یاد ایلمکدن ذکرک ثمره‌سیدر و فائده‌سی و سکا بو فائده

اولو

اولو نتیجه فائده‌لر حاصل اولور و بو سببدندر که الله تعالی

بیوردی فاذکرونی اذکرکم یعنی بنی یاد ایلک تا که بن دخی سزی یاد

ایلیم و بو یاد ایلمک هر زمان اولمق کرکدر و اکر هر زمان اولمسه

باری اکثر احوالده اولمق کرکدر که افلاح بونکله اولور و بو احلدندر

که الله تعالی بیوردیکه واذکروا الله کثیرا لعلکم تفلحون

یعنی اکر افلاح دیلرسکوز افلاح اولمغک کلیدی الله تعالی‌یی چوق

ذکر ایلمکدر و اکثر زمانده ذکر ایلمکدر از ذکر ایلمک بویله دکلدر

و بو سببدندر که الله تعالی بیوردی

[illegible] یعنی شول قومه که آنلر اباغ اوزرینه اولور

و یتورلر و اوتورلرلر و اویورلر و هیچ بر حالده الله تعالینک

ذکرندن غافل اولمازلر و دخی بیوردی واذکر ربک [illegible]

[illegible]

[illegible] یعنی الله تعالی‌یی یاد ایله زاریلغیله و خوفیله

و سریله و صباحده و اخشامده هیچ بر وقتده غافل اولمه و رسول

صلی الله علیه و سلم صوردیلر که عمللرک افضلی قنقیسیدر ایتدی

اولدر که اولدکک حالده دیلک الله تعالینک ذکریله تر اوله

و ایتدی که سزی آگاه ایلیینمی شول دوکلی عمللرک خیرلوسندن و

وصدقه ایچون ویرلن آلتوندن وکسندن خیرلودر وکافرلر ایله
غزا ایلیوب انلر سیزك وسیز انلرك بوینلرینی اورمقدن خیرلو اولن
عملدر ایتدیلر اول عمل نه عملدر یا رسول الله ایتدی الله تعالی یی ذکر
ایلیوب اکمکدر والله تعالی بیوردیکه هرکسنه که بنم ذکرم آنی
اوز حاجتن دیلکدن آلیقورسه بنم قاعده اول بخششی سایر حاجت
دیلنلرك بخششندن اولو وافضلدر وایتدی الله تعالی یی
غافللرك اراسنده ذکر ایلین کسنه اولنلرك اراسنده اولن
دیری کبیدر وقورومش اوتلرك اراسنده اولن تازه اوت کبیدر
وشول غازی کبیدرکه محنتلن ایلیوب قچنلرك اراسنده جنك
ایلیه ومعاذ بن جبل رضی الله عنه ایدرکه اهل جنت بر نسنه یه
حسرت چکمزلر مکر بر ساعته حسرت چکرلر که دنیاده الله
تعالینك ذکرینی اول ساعتده ایتمامش اولالر

بلکه ذکرده درت درجه در اول اولدر که دل ایله اوله وکوکل
اندن غافل اوله وبونك اثری ضعیف در ولیکن فی الجمله اثردن
دخی خالی دکلدر زیراکه اول دلیکی خدمته مشغول ایتمش اوللر
بونك فضیلتی ظاهردر اول دلك اوزرنه که انی غیبت نسنه یه
مشغول ایتمش اولالر یا خود هیچ نسنه یه مشغول ایتمیوب معطل

قومش

قومش اولالر [illegible] اولدر که ذکر کوکلده اوله ولیکن قرار طوتمز
اوله وکوکلی اکا تکلف ایله یا قندوره لر شویله که اکر اول جهد وتکلف
اولمسه کوکل حالنه مشغول اولوب غفلتده ونفسك اندیشه سنده
اوله [illegible] درجه اولدر که کوکلنه غالب اولن ذکر اوله بلکه
ذکر اولنانك ذاتی غالب اوله زیراکه فرق واردر اول کسنك مابیننده
که انك کوکلی ذکر اولنانی دوست طوته اول مابینه که ذکری
دوست طوته بلکه کمال اولدر که ذکر سوداسی کوکلدن کیده وهمین
ذکر اولنان دوست قاله اکر ذکر عربی اوله یا فارسی اولسه یینه نفسدن
اندیشه سندن خالی دکلدر بلکه همین اندیشه در واصل اولدر
که کوکل فارسیدن وعربیدن غیری اندیشه لردن خالی اوله ودوکل
همین اول اوله وهیچ اندن غیری بر نسنه انده صیغشمز اوله
وبو مرتبه ده اولن حالت زیاده محبتك نتیجه سیدر که اول محبته
عشق دیو آد ویرمشلردر وزیاده عاشق اولنك دوکلی فکری
همین معشوقه در وکاه اولورکه محبتك اشتغالندن اوزنی
فراموش ایلیه وچونکه محبته بو وجهله مستغرق اوله وکندو
اوزنی وحق تعالیدن غیری هر نه که واردر آنی خاطرندن چقره
اوزنه تصوف یولنك ابتداسنه ایرشوره وبو حاله صوفیلر

فنادن اولور و بوقلق دیرلر یعنی هرنسنه که عالمده واردر انوڭ
خاطرندن کیدوب یوغ اولدی بلکه اوزی دخی یوغ اولدی زیراکه
اوزینی دخی اونتمش اولدی ونته کم الله تعالینك عالملری واردر
که بزانلری بلدوکمز سببدن بزم قتمزده انلر بوقدر وبزم قتمزده
وار اولن بو دخی یوغ اولور وچونکه کندو وارلغی دخی اونوده بیلر
سن دخی کندو وقتکده یوغ اولورسین وچونکه سنده بر نسنه
قلیه حق تعالیدن غیری سنك وارلغڭ همین حق اولور و
بنه کم بره وکوکه نظر ایلسك واولنسنه لرکه انلرده واردر کوردك
وزیاده سن کورمسك ایدرسنکه عالم همین بودر بوندن زیاده
دکلدر بوکسنه دخی الله تعالیدن غیری هیچ کسنه یی کورمز
وایدرکه دوکلی اولدر واندن غیری هیچ نسنه یوقدر وبو مقامده
کندو ایله حقڭ اراسندن ایرولق قلمز وبرلك حاصل اولور وبو
توحید ووحدانیت عالمنڭ اولی در یعنی بو عالمه ایرشدکده الله تعالی
ایله کندونڭ اراسندن ایرولق قلقر وکندونڭ ایرولغندن و
وار اولغندن هیچ خبری اولماز زیراکه ایرولغی اول کسنه بلورکه
کندوبی وحقی ایکی نسنه اکلیه وبوکسنه بوحالده کندودن بیخبر
در وبرلکی بلمز ایرولغی نجه بلور وچونکه بو درجه یه ایرشه اکا

ملکوت

ملکوت عالمی کشف اولمغه باشلر وملکلرڭ ونبیلرڭ روحلری
کوکجك صورتلر ایله اکا کورنمکه باشلر واولنسنه که حضرت
الوهیتڭ خاصه لریدر ظاهر اولمغه باشلر وشول حاللرکه
ظهور بولورکه اندن تعبیر اولنمق قابل دکلدر وچونکه کندو
کله بو حالکه بو ایشلرڭ اکاملغی انده ظهور بولمشدر واول حالڭ
اثری انوڭ کله باقیدر شوق انوڭ اوزرینه غالب اولوب دنیاو
هرنسنه که دنیاده واردر وهر ایشکه خلق اکا مشغوللردر انوڭ
کوکلنه خوش کلمز اکرچه بدنی خلق ایچنده اولور ولیکن کوکلی
غایب اولور وخلق بو زاید ایشلره مشغول اولدوغنه تعجب ایلر
وشفقت نظریله انلره نظر ایلر زیرا بلورکه انلردن محرومدر
اولمشدر وخلق دخی اکا تعجب ایلیوب کورلرکه نیچون اول دخی بزم کبی
دنیا ایشنه مشغول اولماز کویاکه دیوانه لك وسودایلك اکا
غالب اولمشدر دیو ظن ایلرلر واکر برکسنه فنادرجه سنه وبوقلق
عالمنه ایرشمیه بوحاللر وکشفلر اکا ظاهر اولماز ولیکن ذکر اکا
غالب اولمق کیمیای سعادتندر زیراکه ذکر اکا غالب اولدقده الله
تعالینڭ محبتنه ایش اولمق اکا غالب اولور تا شول یله اولورکه الله
تعالایی دوکلی دنیادن ودنیاده اولندن دوست طوته واصل

سعادت

بودر زیراکه چونکه انوڭ مآلی ومرجعی اللهه اوله اولم وقتنده
مشاهده لذتی اکا محبتنه کوره اولور. اول کسنڭ که محبوبی
دنیاده اوله وانوڭ دنیادن ایرولغنه رنج وبلاسی محبتنه کوره
اولورنه کم ذکر اولنان عنوانده شرح اولنمشدر. بس اکر بر کسنه
ذکری چوغ ایلیه وبو حالتلر که صوفیلره ظاهر اولور اکا ظاهر اولمزسه
ذکردن نفرت ایدب وازکلمک کرکدر که سعادت همین بو احوال
ظاهر اولمغه تعلق دکلدر زیراکه چونکه کوکل معرفت نوریله
اوله کمال سعادت ایچون حاضر اولمش اولور. وهر کسنه که بو
جهانده ظاهر اولمادن اولدکدنصکره ظاهر اولور. بس کرکدر دایما
کوکلنه توجه ایلیه ومراقبه یه ملازمت ایلیه تاکه دایما کوکلی
الله تعالی یه طوته وهیچ اندن غفلت ایلمیه که علی الدوام ذکر ایلمک
حضرت الوهیتڭ وعالم ملکوتڭ کلیدیدر. واول حدیثکه رسول
صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که هر کسنه که جنت باغلرینه
سیر ایلمک دلیه الله تعالینڭ ذکرن ایلسون. انوڭ معناسی
ذکری چوغ ایلسون دیمک اولور. وبو ذکر اولنان اشارتله معلوم
اولدیکه دوکلی عبادتڭ افضلی ذکردر. وذکر حقیقی اولدرکه امر
ونهی وقتنده حاضر اوله. مثلا کناه ایشلمك وقتنده الله تعالی یی یاد

ایلیه

ایلیه وکناهدن الیکه ویبوردوغینه کتورمك وقتنده کیرو الله
تعالی یی یاد ایلیه وبیوردیغنه کتوره. اکر ذکر ایدن کسنه ذکری
بو اسلوب اوزره اولمازسه همین لقلقهٔ لسان اولور وحقیقی اولماز

فی [illegible] لا اله الا الله کلمه

والحمد لله کلمه سنڭ وصلوات کتورمکڭ والله تعالیدن مغفرت
ایلمکڭ فضیلتنڭ بیانی اولدرکه رسول صلی الله علیه وسلم
بیورمشدرکه هر تولیکه قول ایشلر آنی قیامت کونی ترازویه قورلر مکر
لا اله الا الله کلمه سنی که اکر ترازویه قونیلزیدی قات کوك ویدی
قات یرڭ ویرلرده وکوکلرده اولان نسنه لرڭ جمله سندن زیاده
کله. وبیورمشدرکه اکر لا اله الا الله دیین صدقله دیسه وانوڭ صبرلری
صاغیشنجه کناهی اولسه کچه لر. وایتدی هر کسنه که هر نمازڭ
آردنجه اوتوز اوچ کره سبحان الله واوتوز اوچ کره الحمد لله واوتوز
اوچ کره لا اله الا الله دیسه بو جمله طقسان طقوز اولور تمام یوز ایچون

لا [illegible]

[illegible] دیسه انوڭ جمله کناهلری یرلنه اکر دکز کوپوکی دکلو
اولورسه ده. ودعانڭ معناسی بودرکه اللهدن غیری الله
یوقدر بردر وانوڭ شریکی یوقدر جمله ملك انوکدر وجمیع حمد

اکادر واول دو کل شیئه قادردر دو هر کسه که لا اله الا الله ...

... کلمه‌سنی

هر کونده یوز کره اوقیه اون قول آزاد ایتمکله برابر ثواب بوله و انونک

دفترینه یوز ایلک یازه لر و یوز کناهنی کیده‌ره‌لر و بو کلمه تا اخشام

اولنجه شیطاندن اکا حصار اوله و ایتدیکه هر کسه که لا اله الا الله

کلمه‌سنی اخلاص ایله دیسه جنته کیره و خبر صحیحده کلمشدر که هر

کسه که بو کلمه‌یی دیسه حضرت اسمعیل اوغلانلرندن دورت قول

اولنجه کسنه‌یی قولندن آزاد ایتمش کبی اوله

سبحان الله دیمکک و الحمد لله دیمکک فضیلتنک بیانی اولدر که

رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که هر کسه که بر کونده یوز کره

دیسه انونک دو کل کناهلری بر لغنه اکر دکز کوبکی دکلو

دخی اولورسه و دعانک معتبیسی بودر که بن الله تعالایی تسبیح

که عظیمدر و الله تعالی یه حمد ایلرم و الله تعالیدن مغفرت

طلب ایلرم و توبه ایلرم روایت ایلرلر که بر کسنه رسولک صلی

الله علیه وسلم یانینه کلدی و ایتدی یا رسول الله دنیا بندن

یوز دوندردی و الی غایت طار اولدی و فقیر وورد زماننده اولدم

تدبیر ندر رسول ایتدی نجون ملکلرک صلواتن و تسبیحن ایلرسن

که خلق بونلرک برکتی ایله روزی بولورلر اول کسنه ایتدی اول تسبیح ندر

رسول ایتدی صباح نمازندن قلمازدن اوکدن و اخشام نمازندن

... شکره یوز کره ...

دی تا که دیلرسن دنیا سکا یوز دوندوره و الله تعالی هر کلمه

سندن بر فرشته یارده تا قیامت کوننه دک اول فرشته لر

تسبیح ایلیلر و انونک ثوابن سکا بغشلیلر و رسول صلی الله علیه

وسلم بیوردی که بن بو کلمه تسبیح ایلمکی زیاده سورم شول جمله

شیلردن که کون انونک اوزرینه طوغر و انونک اوزرینه طولنور و

ایتدی الله تعالینک قتنده کلمه‌لرک افضلی بو دورت کلمه‌در و ایتدی که

ایکی کلمه واردر که انلر دلده یینی و قیامت کونی ترازوده اغردر و الله

تعالینک قتنده سوکلودر و اول کلمه‌لر سبحان الله و بحمده در و فقیرلر

رسول اللهه صلی الله علیه وسلم ایتدیلر غنیلر اخرت ثوابندن کلی

الدیلر زیرا که هر عبادت که بز ایلرز انلر دخی ایلرلر و انلر صدقه

ویررلر و بز صدقه ویرمکه قادر دکلوز رسول صلی الله علیه وسلم

ایتدی سز فقیر اولدوغکوز سببدن هر تهلیل و تسبیح که ایلرسز

صدقه‌در و هر ایو عملک که امر ایلرسن و هر برمز عملک که نهی ایلرسن

صدقه‌در و سزدن بر کمسنه که کندو اهلکورك اغزینه بر لقمه ویر
صدقه‌در و بلبلکه تسبیح و تحمیدك یعنی سبحان الله والحمد لله
دیمکك فضیلتی درویشلرك حقنده اول وقت زیاده اولورکه
کوکلی دنیا ظلمتیله قرکو اولمیوب صافی اوله و هر کلمه که درویشك
سویلکی تخم کبی‌درکه آبی پاك یره صلسه‌لر اثری و ثمره‌سی زیاده اولور
و کوکلی دنیا شهوتیله طولو اوله انوك تسبیحی و تحمیدی شول تخم
کبی‌درکه شوره یرده اثری آز اولور رسول صلی الله
علیه و سلم بر کون طشره کلدی و انوك مبارك یوزنده شادلق
اثری وار ایدی ایتدی جبرائیل علیه السلام کلدی و ایتدی که حق
تعالی بیوررکه یا محمد استمزمیسن که هر کمسنه که سنك امتکدن بر کز
صلوات کتوره بن اکا اون کره صلوات ویرم رسول ایتدی هر کیمسه
که بکا صلوات ویرسه ملکلر جمله اکا صلوات ویررلر دیلرسه اول
کمسنه صلوات چوق ویرسون دیلرسه آز ویرسون و ایتدیکه اولو
کمسنه اولکمسنه‌درکه بکا صلواتی چوق ویره و ایتدی هر کمسنه که
بکا صلوات ویره اکا اون ثواب یازرلر و اون کناهن بوزرلر و ایتدی
هر کمسنه که بکا بر نسنه یازه و اول یازدوغی نسنه‌ده بکا صلوات یازه
مادامکه بنم آدم اول کتابده یازلمش طوره ملکلر انوك ایچون استغفار

ایلیلر ابن مسعود رضی الله عنه ایدر که قرآنده ایکی آیت
واردر هیچ بر کمسنه کناه ایشلمز و اول ایکی آیتی اوقوب استغفار
ایلمز الا انوك کناهن یارلغرلر

یعنی دخی انلرکه قچن کناه ایشلسلر یا خود نفسلرینه ظلم ایلسلر الله
تعالی‌یی ذکر ایدر و کناهلرینه توبه ایدرلر لاجرم انلر مغفرت بولورلر
و کناهی یارلغمز الا الله تعالی یارلغر

یعنی هر کمسنه که یاوز عمل
ایشلر اندن صکره توبه ایلیوب الله تعالیدن مغفرت طلب ایلر
اول کمسنه الله تعالی‌یی رحمت و مغفرت ایدیجی بولور والله تعالی
رسولنه ایدر که یعنی ربکی تسبیح ایلیوب
حمد ایله و ربکدن مغفرت طلب ایله و بو سببدن رسول صلی الله
علیه و سلم استغفاری چوق ایلردی و ایدردی
یعنی یا رب بن سنی تسبیح ایلرم و
سکا حمد ایلرم سن بکا مغفرت قل که توبه‌لر قبول ایلیوبه رحمت ایدیجی
سن‌سن و رسول علیه الصلوة و السلام بیوردیکه هر کیمسه که
استغفاری چوق ایلسه هر نه قیاوی که واقع اولسه فرج بولوب

شاد اوله. وهر نه طارلق واقع اوله خلاص بوله. و انوك نصیبی
صمدوغی یردن آکا ایرشه. و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه
هر کون یتمش کره استغفر الله دیرم و توبه ایلرم. و چونکه رسول
بویله ایلیه معلوم اولورکه غیریلره هیچ بر وقتده توبه دن و استغفار
دن خالی اولمق کرکدر. و ایتدی هر کسه که یتدوغی وقتده اوچ کره
دیسه انوك دوکلی
کناهلری یرلغنور. بلکل که تضرع ایله و نیاز ایله دعا ایلمك
جمله عبادتدندر. و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه دعا
عبادتك کزیده سیدر. شول سببدنکه عبادتدن مقصود قوللق قدر
و قوللق انوکله تمام اولنورکه کندو زبونلغن و عاجزلغن فکر ایلیو
مولاسنك عظمتن و اولولغن ملاحظه ایلیه. و بلکه دعاده ایکی
دخی موجوددر. و دعا هر نه دکلو نیاز ایله و تضرع ایله اوله اولیدر.
و کرکدر که دعاده بن ادب رعایت ایلیه. اولدرکه جهد
ایلیه تاکه دعای مبارك وقتلرده ایلیه عرفه کونی کبی و رمضان
و جمعه کونی کبی و سحر وقتی کبی و دون یاروسی کبی. اولدرکه
مبارك حاللرکوزده دعا ایلرك جنك ایتمکه صف بغلدوقلری حال
حالکبی و یغمور یغدوغی زمانی کبی و فرض اولن نمازك وقتی کبی که حدده

کلمشدر

کلمشدرکه رحمت قپوسی بو وقتلرده آچلور و کیرو بوغلین آرا ایله
اقامتك آراسی و اوروج طوتمغك وقتی و اوروج آچمغك وقتی و کوکل
حزین اولدوغی وقت که کوکلك حزین اولمسی رحمت قپوسنك آچلمسنه دلیل
در. اولدرکه ایکی الن قلدره و دعانك آخرنده یوزینه سوره
که خبرده کلمشدرکه الله تعالینك کرمی اندن متجاوزدرکه الن قلدرن
حاجتی ایچون و اول اهل حاجتك الن بوش قویه. و رسول علیه السلام
بیوردیکه هر کسنه که دعا ایلیه انوك دعاسی اوچ نسنه دن خالی
اولماز. یا انوك کناهن یرلغرلر یا آکا در حال بر نسنه ویررلر یا خود
کلجك ده بر نسنه ویررلر. اولدرکه دعای تردد ایله ایلمیه
بلکه شویله اعتقاد ایلیه که البته قبول اولسه کرکدر زیرا که رسول
صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه
یعنی بن الله تعالی یه دعا ایلك حالبوکه دعاکزك قبول
اولمسنه اعتقادکز ایدی بیچ کرسن بیلسن. اولدرکه دعای زاری ایله و
تضرع ایله و قلبك حضوری ایله ایله زیرا که خبرده کلمشدرکه کوکلك
هیچ دعاسی ایشدلمز و قبول اولمان. اولدرکه دعاده ابرام ایلیه
و تکرار ایلیه و ملازمت ایلیه و نیچه کره دعا ایلدم قبول اولمدی دیمیه
زیرا که انوك قبولنك وقتی الله تعالی یك بلور. و چونکه قبول اوله

سنت ذکر ایده ... یعنی حمد
اول الله که انوک نعمتیله تمام اولور صالح دعالر و چونکه قبولی
کچ اوله ایده   یعنی حمد الله جمیع حالده
اولدر که دعانک ابتداسنده تسبیح ایلیه اندن صکره صلوات
کتوره و رسول صلی الله علیه وسلم دعادن اول بونجه بیوردی
یعنی بن تسبیح ایلرم اولیاده
عالی و زیاده بعنیلیجی ربمی   و رسول بیورمشدر که هر کیمسه که
دعا ایتمک دلیه کرکدر که دعادن اول بکا صلوات کتوره زیراکه
البته قبول اولور   و حاشا الله تعالینک کرمندندر که دعانک
بعضین قبول ایلیه و بعضین رد ایلیه   اولدر که توبه
ایلیه و کناهلردن پاک اوله   و کوکلی بالکلیه الله تعالی یه ویره و اکثر
دعالرکه قبول اولماز کوکللرک غفلتندندر و معصیت ظلمتندن مقبول
اولماز و کعب احبار ایدر که بنی اسرائیل زماننده بر یل قتلق اولدی
موسی پیغمبر صلوات الله علیه و سلامه جمله امتیله استسقایه
چقدیلر قبول اولمدی   پس حضرت موسی یه وحی کلدی که سزک
آراکوزده بر قوجی واردر تاکه اول سزک آراکوزده اوله حاجتکزی
قبول ایلرم   موسی ایتدی یا رب اول کیمدر بلدور تاکه بزلر آرامزدن

طشره چقرم الحق تعالی ایتدی بن قوجیلقدن منع ایلرم اورتمنه
و جهله قوجیلق ایلیم   موسی علیه السلام ایتدی جمله کوز توبه
ایلک جمله سی توبه قلدیلر الله تعالینک امریله یغمور یغمغه باشلدی
مالک دینار ایدر بنی اسرائیلده بر یل قتلق اولدی و نیجه کره استسقایه
چقدیلر دعالری مقبول اولمدی بن انلرک نبیلرینه وحی کلدی که انلره
ایت که طشره چقدوکز دعا ایلرسز شول مردار بدنلرایله و حرامله
طولمش قارنلرله   و ناحق قانلره بولشمش اللرایله   و بو وجهله طشره
کلدوکز که بنم خشمم سزلره زیاده اولدی و بندن ایراغ اولدیکوز
دعوات بو کنده بلکه که روایت اولنمش چوق دعالر واردر که رسول
صلی الله علیه وسلم بیورمشدر و ابن صباحده و اخشامده و هر
نمازک اردنجه و درلو درلو وقتلرده اوقومق سنتدر و اول
دعالرک اکثری احیا کتابنده جمع اولنمشدر و بر نیجه کزیده
دعالر بدایت الهدایه نام کتابده ذکر اولنمشدر اکثر کیسنه
مراد ایدر بو رساله اندن یوقلیه که اول دعالری بو کتابده یازمق
چوقدر و انلرک اکثری معروفدر و هر کیسنه انلرک اکثرندن خبردار
در و بر نیجه دعالر که بعض حوادث واقع اولدقده انلری
اوقومق سنتدر و هم خلق انلری آز بلورلر ذکر ایلدک تاکه خاطره

طوته‌لر وانلرك معنیلرین بیله‌لر وهر دعایی بو وقتده اوقیه‌لر که
هیچ بو وقتده لایق دکلدر که قول الله تعالینك فکریندن غافل اوله
ودعادن وتضرعدن غافل اوله. کرکدر که چونکه اوردن چیقه ایده

یعنی یارب سکا صیغنورم شیطانلرك اغوالریندن
وبن سکا صیغنورم ازمقدن یاخود ازدرلمقدن وظلم ایلمکدن یاخود
ظلم اولنمقدن وبلمکدن یاخود بلدرلمکدن. قدرت وقوت یوقدر
الا الله ایله دردخی صیغنمق اللهه‌در وچونکه مسجد قپوسنه کیره

یعنی یارب بن حضرت رسالتك ذکرین بلند
وشریعتین باقی ایله یارب سن بنم کناهلرومی یرلغه وبکا رحمت قپولرین
اچ ومسجده کیرورکن صاغ ایاغن ایلرو بصه واکر بر مجلسده اوتورر
که انده زواید سوزلر سویلنلر انلرك کفارتی اولدرکه ایده

یعنی یارب بن سنی تسبیح ایلرم وسکا حمد ایلرم وبن اقرار
ایلرم که سندن غیری الله یوقدر بن سندن مغفرت طلب ایلرم
وبن توبه ایلرم وکناه ایشلدم ونفسمه ظلم ایلدم سن بنم کناهلرومی
یرلغه زیرا که کناهلری سندن غیری کمسنه یرلغمز وچونکه بازاره
کیره ایده

یعنی الله تعالیدن غیری الله یوقدر بردر شریکی یوقدر ملك
انوکدر وحمد اکادر اول دیرلدر واول اولدرر واول اوزی دیریدر
اولمز خیر انوك الندهدر وجمله ایشلرده قادردر وچونکه کیاسی
کیه ایده

یعنی یارب کیاسی بکا سن کیدردك بن حمد سکادر بن سندن
کیاسینك خیرلو اولماسن طلب ایلرم وهر نسنه که کیمك ایچون ایشلندی
خیرلوسین طلب ایلرم وبن سکا صیغنورم کیاسینك نامبارك
اولماسندن وهر نسنه‌نك نامبارك اولمسندن که کیمك ایچون
ایشلندی وچونکه یکی آی کوره ایده

یعنی یاربّ سن بزه بو آیی مبارك ایله امنیله و امانیله و سلامتله و اسلامیله و یه خطاب ایلوب دییه که بنم ربم و سنك ربك الله در اللهدن غیری الله یوقدر وچونکه یل آیه ایده

یعنی یاربّ بن سندن بو یلك خیرین دلرم و بو یلده اولن نسنه لرك خیرین دلرم و هر نسنه که سنکدن ارسال اولنمشدر انوك خیرین دلرم و الله تعالی یه صغنورم یلك شرندن و یلده اولن نسنه لرك شرندن و هر نسنه که الله تعالی قتندن نصلنمشدر انوك شرندن وچونکه بر کسنه نك اولدوکی خبرین ایشده ایده که

یعنی بز اول اللهك تسبیح ایلدرم که دیریدر اولمز تحقیق بز الله ایچونز و بز کیرو اللهه کیدیجی کرز وچونکه صدقه ویره ایده که

یعنی یاربّ سن بو صدقه یی بزدن قبول ایله که سن ایشیدیجی و بلیجی سن وچونکه بر زیان واقع اوله ایده

یعنی اومرز که بزم ربمز بزه بونك یرینه بدلك خیرلوسن ویره تحقیقا بزم میلمز و رغبتمز اللهه در وچونکه برابر ایتملك دیلسه ایده ربنا آتنا من لدنك رحمة یعنی یاربّ سن بزه کندو قتکدن رحمت ویر و بزه بو ایشمزده هدایت ویر وچونکه کوك یوزینه نظر ایله ایده

یعنی یاربّ سن کوکلری عبث یره خلق ایلمدك بن سنی تسبیح ایلرم بن سن بزی جهنم اودندن صقله تحقیقا اولو و عظیمدر اول الله که کوکلرده برجلری خلق ایلدی وچونکه رعد آوازن ایشده ایده

یعنی بن تسبیح ایدرم اول اللهی که رعد انوك حمدیله تسبیح ایلر و ملکلر انوك قورقوسندن تسبیح ایلر و یلدرم یلدورودوکی زمانده ایده

یعنی یاربّ سن بزی غضبکله اولدرمه و عذابکله هلاك ایلمه و بزی غضبك ظهور بولمزدن اول عفو ایله و یغمور یغدوغی وقت ایده

یعنی یاربّ سن بو یغموری یکیجی سیل قل و فایده لو یغمور قل و سن بو یغموری رحمتکه سبب قل عذابکه سبب قلمه و خشم وقتنده ایده

یعنی یارب سن بنم کاهم برلغده وقلبمک که سن کیدر و
شیطان رجیمدن بنی صقله وقورخو زماننده ایده اللهم

یعنی یارب
بن سنک معاونتکله عدولری کوکسلریندن تیوب دفع ایلرز وسکا
صغنورز انلرک شرلریندن وچونکه بریری اغریه الزانلرک اوزرینه
قوبه وایده ویدیخ کره ایده

یعنی قورقوب اوشندوکم
نسنه لردن الله تعالی یه وانک قدرتنه صغنورم وچونکه برقناد
اوغریه ایده

یعنی اللهدن غیری الله یوقدرکه بوجه درو حلیم
در والله دن غیری یوقدرکه عرش عظیمک صاحبیدر والله دن
غیری الله یوقدرکه یرلرک وکوکلرک صاحبیدر وکورکلو عرشک
صاحبیدر وچونکه بر ایشده عاجز قله ایده

یعنی یارب بن سنک قولوکم وجاریه کک اوغلیم بنم صاچم سنک
الکده در حکمک بکا کچر وامرک بنده نافذ اولور شول ایسملرک
حرمتیچون که انلرله کندوکه آد ویردک یاخود اول ایسملرک حرمتینه
که انی مخلوقاتکدن برکسنه یه ویردک ویا اول ایسملرک حرمتینه که
سن علم غیبکده انلری اختیار ایلدک سندن طلب ایلرم که سن قرآنی
بنم قلبمک بهاری قله سن وسینمک نوری قله سن وحزنمک و
غصه مک کیتمه سنه سبب قله سن وچونکه آیینه یه نظر ایلیه ایدی

یعنی حمد
اول اللهه درکه بنی بر تدی ویردی نعمی کوکجک ایلدی وبکا صورت
ویردی وصورتمی کوکجک ایلدی وچونکه قول صتوناله قولک
صنه یاپشه وایده

یعنی یارب بن سندن بو قولک خیرلو اولسن
طلب ایلرم وسکا صغنورم بو قولک یرمزلغندن وانه صفت
اوزره یرلدلترایسه اوصفتک یرمزلغندن ویتدوغی وقتده
ایده

[illegible]

[illegible] يعني يا رب يا نبي سنك ادكيله يره قودم

وسنك ادكيله قلدوردم ونم نفسيم سنك جكمكده در اكر سن انى

هدايت ايلرسك اولمسى وديرلمسى سكا مخصوصدر واكر سن نفسيمى

بدندن الورسك سن اكا مغفرتك ايله واكر سن نفسيمى كرو بدنمه

صلرسك سن انى صالح قوللرك كبى حفظ ايلرسك ويله حفظ ايله

وجوكه اونجوددن اويانه ايده [illegible]

[illegible]

[illegible] يعني حمد اولسون الله که بزی

اولدردكدن صكره ديرلتدى وكيرو رجوعمز اكادر بر صباح

داخل اولدق وجميع عالم صباحه داخل اولدى الله ايچون

اولدو غمز حالده وعظمت وسلطنت وعزت وقدرت الله ايچون

اولدوغى حالده بر صباحه داخل اولدق اسلام طبيعتى اوزرينه

اولدوغمز حالده واخلاص كلمه سى اوزرينه اولدوغمز حالده وبزم

پيغمبريمز محمد مصطفى نك دينى اوزرينه اولدوغمز حالده وابراهيم

خليلك ملتى اوزرينه اولدوغمز حالده پاك مسلمان اولوب كافرلردن

اولمدوغمز حالده

اول نسنه كه ابتداء عنوانده ذكر ايلدك اندن معلوم اولدى ايدى كه

انسانى بو غريب عالمه كه صويله طبراق عالميدر تجارت طريقيله

صلمشلردر والانسانك روحنك حقيقتى علويدر يعنى اعلادن

كلمشدر وكيرو اعلايه كيتسه كركدر وبو تجارتده سرمايه عمردر

وبو سرمايه دايما اكسلمك اوزره در واكر اصى واكر فايده هر نفس

كه اندن ضايع اولور سرمايه زيان بولور وبو اجلدن در كه

حق تعالى بيوردى كه

آمنوا وعملوا الصالحات يعني اكنذى وقتى حقيچون

تحقيقا انسان زيانده در الا انلر زيانده دكلدر كه ايمان كتوردیلر

وعمل صالح ايشلديلر واول نسنه نك مثالى اول كبى در كه سرمايه

بوز اوله ويازى كونلرنده اول بوزى صتمق دليله وجاغروب بنا

ايليه كه اى مسلمانلر رحمت ايلك اول كمسنه يه كه انك سرمايه

ضايع اولور كيرو بو بعلين عمر سرمايه سى دخى دايما اكلمك اوزره

در زيرا كه جمله خار يقك نفسلرى الله تعالينك علمنده صيلودر

پس اول كسلر كه عمر سرمايه سنك خطرن كوزديلر كندو نفسلرينى

ضایع قلمدیلر زیراکه مقرر بلدیلرکه نفسلک هر بری بر کوهردر که اول
کوهر ایله سعادت ابدی تحصیل ایتمک اولور پس بو سرمایه یه
محبتلری و شفقتلری زیاده اولدی اول کیمسنه دنکه انوک سرمایه سی
التون و کمش اوله و بو سرمایه محبت و شفقت اول طریقله اولدیکه
کیجه نک و کوندوزک وقتلرین بخه دورلو خیره قسمت ایلدیلر و هر
نسنه یه بر وقت تعیین ایلدیلر و بخه دورلو دورلو وضع ایلدیلر بر
حقیقتده وردی اول سببدن وضع ایتمشلردر که تا آنک هیچ
بر وقتی ضایع اولمیه زیراکه بلدیلرکه ابدی سعادته اول کسنه ایرشور
که بو دنیادن کیده وکده الله تعالینک محبتی و انسی اکا غالب اوله
و انس الله تعالایی ذکر ایلمکدن غیری نسنه ایله اولماز و محبت الله
تعالایی ذکر ایلمکدن غیری نسنه ایله اولماز و الله تعالینک معرفتی
الله تعالایی فکر ایلمکدن غیری نسنه ایله اولماز پس دائما الله تعالایی
ذکر ایلیوب فکر ایلمک سعادتک تخمیدر و دنیایی و سائر شهوتلری
و معصیتلری ترک ایلمک اول سببدن لازم اولمشدر که الله تعالینک
فکرنده و ذکرنده فراغت خاطر بوله و دائما ذکر ایلمکک دخی
بر طریقی واردر بری اولدر که دائما کوکلی ایله الله الله دیبه و دیلی
ایله دکل بلکه کوکلی دخی دیمیه زیراکه کوکل ذکر ایلمک دخی نفسک

خبرلریدن اولور بلکه دائما مشاهده ده اوله شویله که هیچ
غافل اولمیه ولیکن بو دائما غافل اولمامق مرتبه سی خیلی مشکلدر هر کسنه
بوکا طاقت کتوره مز کوکلی بر صفتده اوله و بر حالتده اوله زیراکه
خلایقک اکثری بوندن ملول اولورلر پس بو سببدن بخه دورلو
وردلر وضع ایلدیلرکه اول وردلرک بعضیسی بدن ایله اولور نماز
کبی و بعضیسی دیل ایله اولور قرآن اوقمق و تسبیح ایلمک کبی و بعضیسی
کوکل ایله اولور فکر ایلمک کبی تاکه غم و ملالت حاصل اولمیه زیراکه
هر وقتده بر دورلو ایش ایشلنور و بر ایشی تمام ایلیوب بر آخر ایشه
باشلمقده نوعا تسلی حاصل اولور و بری دخی اولدر که شول وقتلرده
که ضرورتله دنیا حاجتینه صرف اتملودر اوراد زمانلریدن آرتوب
بشقه چقره و اصل اولدر که اکر جمیع زمانی آخرت ایشنه صرف
ایلمینه باری اکثر زمانن آخرت ایشنه صرف ایلیه تاکه ترازوده حسنات
کفه سی آغر کله اکر یاروسنی دنیایه و دنیاده حلال اولن نسنه لره
صرف ایلیوب و یاروسنی دینی مصلحتنه صرف ایلرسه قورقو واردر
که دنیا کفه سی آغر کله زیراکه هر نسنه که طبیعتک مقتضاسیدر
صنع اکا زیاده مائل اولور و کوکلی دین احوالنه قوللنمق طبیعته مخالف
در و اخلاص اوزره اولمق خیلی مشکلدر و اخلاصسز خود هر نسنه

اولور فائده سز اولور وعمللری چوق اشلمك کرکدر تا که ایچندن
بری اخلاصله اوله پس کرکدر که اکثر اوقات دین ایشنه صرف
اوله ودنیا ایشی دین ایشنه تابع اوله وبو اجلندر که حق تعالی
بیوردی یعنی سن کیجه لرده دورب
نمازی قل نافله ایچون ودخی بیوردی
یعنی سن کیجه لرده وکوندزده تسبیح ایله تا که رضا
بوله سن ودخی بیوردی که
یعنی ربکک آدینی ذکر ایله صباحده
واخشامده ودونک ایچنده ربکه سجده ایله واوزون کیجه لرده
انی تسبیح ایله ودخی دیدیکه
یعنی انلرک کیجه لرده اویومالری آز اولدی وبو دوکلی آیتلرده
اشارتدر که ذکر اکثر اوقاتده کیشی الله تعالی یه مشغول اولمق
کرکدر وذکر اولنان اوراد وتسبیح کیجه نک وکوندزک وقتلرنده
اولور پس اول وقتلری بیان ایلمک لازمدر
ولدر که بلکل که کوندزده بش ورد واردر وقتدن
کون طوغنجه دک وبو شریف وقتدر زیرا که الله تعالی بو وقتده
اندن ایچون قسم یاد ایلمشدر یعنی صبح حقیچون

که چقن روشن اوله یعنی یا محمد سن دکه بن صبح
یردن اللهه صغنورم یعنی خدای تعالی شول کری
درکه صبحی پیدا ایتمشدر وبو جمله آیتلر صبحک وصفنده کلمشدر
پس کرکدر که بو وقتده کشی کندونک جمله نفسلرینی جهد ایلیوب
ضایع ایلمیه شویله که اگر اویخودن اویانه
دیه حمد اولسون اللهه که بزی اولدردکدن
صکره دیرلتدی وکیرو رجوعمز اکادر وکیاسینی کیه وذکره
ودعایه مشغول اوله وکیاسینی کیرکن عورتن ستر ایلمک نیت
ایلیوب الله تعالینک امرینه اطاعت ایلمک ثوابن بوله ودنیا وسائر
قصد ایلمکدن حذر ایلیه پس چونکه آدبخانه یه واره صول
ایاغیله کیره وقویه وادبخانه دن چقدقدن صکره ابداستی و
مسواکی بوندن اول شرح اولنان اوزره جمله ذکرلری ودعالر
ایله یرینه کتوره اندن صکره صباح نمازینک سنتن اونده قله
اندن صکره مسجده وارکه رسول صلی الله علیه وسلم بویله
ایلردی واول دعایی که ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتمشدر
سنتک اردنجه اوقیه واول دعا بدایة الهدایه کتابنده شرح اولنمشدر
طلب اولنه اندن صکره باب مسجده کیده وصاغ ایاغن

مسجده كیرركن اكرو قویر ومسجده كیرمك دعاسن اوقیه واول
صفنه عزم وصباح نمازنك سنتن قله وجماعته منتظر اولوب
اوتوره وتسبیحه واستغفاره مشغول اوله وچونكه فرضی قله تا
كون چیقنجه اوتوره زیراكه رسول صلی الله علیه وسلم كون طوغنجه
مسجدده اوتورمغی درت قولدن آزاد ایتمكدن خیرلو طوترم دیو سوردیلر
وكون طوغنجه درت نسنه یه مشغول اوله كه بری دعادر وبری
تسبیحدر وبری قرآن اوقمقدر وبری فكر ایلمكدر وچونكه صباح
نمازندن فارغ اوله ابتدا دعا ایلیه وایده [illegible]
[illegible] السلام
[illegible]
[illegible] یعنی یارب سن محمد مصطفینك ذكرین علی الیوب
جمله آلنه رحمت قل یارب سن جمیع عیبلردن بری سن وسالم سن
وسلامت جمله عالمه سندندر وسلامت سكا راجعدر یارب
سن بزه سلامت ایله حیوة ویر وبزی جنته داخل قل عظمت و
احسان سنك شانكه كلمشدر یا جلال وجمال صاحبی خدا اندن
صكره روایت اولنمش دعالری بو وقتده اوقمغه بشلیه واول
دعالری كتاب دعوتدن طلب ایلیه چونكه نمازدن فارغ اوله

تسبیحه

تسبیحه وتهلیله مشغول اوله وتسبیح وتهلیلك هر برندن یوز كره
بایتمش كره یا اون كره اوقیه وچونكه ذكرده هر برین اون كره دیه
جمله یوز كره اولور وبوندن آز اولمیه زیرا كه آلدر وبو اون ذكركه
انلرك حقنده چوق خبرلر كلمشدر واول خبرلر ذكر اولنمدی
تا اوزامسون دیو بری
[illegible]
[illegible] یعنی اللهدن غیری الله یوقدر بردر شریكی
یوقدر جمله ملك آنوكدر وحمد آكادر اولدرلدر واولدر ولدوردر
واوزی دیریدر اولمز خیر انوك الندهدر وجمیع نسنه یه اول قادردر
اكنجنجی [illegible] یعنی اللهدن غیری الله یوقدر
كه حق ظاهر قلیجیدر وحق باطلدن آیریجی پادشاهدر اوچنجی
[illegible]
[illegible] یعنی بن اللهی تسبیح ایلرم جمیع حمد اللهدر والله دن
غیری الله یوقدر والله جمله شیلردن اولودر وقوت وقدرت
یوقدر الا الله ایله دركه یوجهدر واولودر ودردنجی
[illegible] یعنی بن الله تعالایی تسبیح ایلرم واكا حمد ایلرم
بشنجی [illegible] یعنی الله تعالی

جمله عیب و یوزقلردن بریدر و پاکدر جمله ملکلرک و روحک
[illegible] صاحبی [illegible] التنجی
[illegible] یعنی بن شول اللهدن مغفرت طلب ایلرم که اندن
غیری الله یوقدر دیریدر و باقیدر و بن اندن رحمت طلب ایلرم
[illegible] یدنجی
[illegible] یعنی دیری و باقی الله سنک رحمتکه صیغنورم بنی بر لحظه
نفسمه اصمرلمه و بنم جمیع احوالمی اصلاح ایله سکزنجی
[illegible]
یعنی یا رب سنک ویردوکک نسنه‌یی کیسنه منع ایلیمز و منع ایلدوککی
نسنه‌یی کیسنه ویرمز و سنک قتکده غنی‌لرک غنیلکی اوزرینه
فائده ایلمز طقوزنجی
یا رب سن محمدک صلی الله علیه و سلم ذکرینی عالی و شریعتنی باقی
ایله و آلنه و اصحابنه رحمت ایله اونجی
یعنی هر نسنه‌یی [illegible]
[illegible] هیچ نسنه ضرر ایلمز
جمیع نسنه‌لری ایشدیجی و بیلیجی اولدر بو اوچ کلمه‌نک هر بیرینی
اوچ کره یا خود قادر اولدوغی مقدار دیه زیرا که هر بیرینک

عظیم

عظیم فضیلتی واردر و هر بیرینک بدللو اثری واردر و بونلردن
صکره قرآن اوقیمغه باشلیه و قرآنک اولو و شریف آیتلرین اوقیه
آیة الکرسی و آمن الرسول و شهد الله و قل اللهم مالک الملک و حدید
سبحان اولی و حشر سبحان آخری کبی و اکثر ورد اوقیانلر سه
که بو جمله ذکر اولنان قرآن و ذکر و دعا انده بولنه اولنسنه حضرت
خضر علیه السلام ابراهیم تیمیه رحمة الله علیه مکاشفه‌سی حالنده
ذکر ایتمشدر آنی اوقیه که انک ثوابی چوقدر و کا مسبعات عشره
دیو آد ویرمشلردر زیرا اون دعادر که هر بری یدی کره اوقنور
الحمد و معوذتین یعنی قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس
در و اخلاص و قل یا ایها الکافرون و آیة الکرسی در که بو التی
قرآندندر و دردی دخی اولدر که بری سبحان الله و الحمد لله و
لا اله الا الله و الله اکبر یعنی بن اللهی تسبیح ایلرم و جمیع حمد الله
ایچوندر و اللهدن غیری الله یوقدر و الله جمله عالمدن اولودر
و دخی اللهم صل علی محمد و علی آل محمد و بری دخی اللهم اغفر
للمؤمنین و المؤمنات یعنی یا رب سن مؤمنلرک ارلرینه و عورتلرینه
مغفرت قیل و بری دخی اللهم اغفر لی و لوالدی و افعل بی و بهم
عاجلا و آجلا فی الدنیا و الآخرة ما انت له اهل و لا تفعل بنا یا مولانا

ماغفرنا له اهل انك غفور رحيم يعني يارب سن بكا وبنم انامه و
انامه مغفرت قل وبكا وانلره دنياده وآخرتده اولنسنه يي
ايتله كه سنك شانكه لايقدر واولنسنه كه بنم حالمه لايقدر
سن اني ايتمه كه كناهلري برلغيوب رحمتله يدهجي سن سن وبو
دعانك بلدرمكده براورون حكايتي واردر كه كتاب الحياده ذكر
اولنمشدر وچونكه بودعادن فارغ اوله تفكره مشغول اوله و
تفكرك احوالي چوقدر ان شاء الله كتابك آخرنده شرح اولنور اما
اولنسنه كه مهم در اولدر كه اولومي واجلني يقين لعني فكر ايليه
وكندواورينه ايده كه ممكندر كه بنم اجلم دن بركوندن زياده قلمز
اوله وبو فكرك فائده سي خيلي عظيمدر زيرا كه خلقك دنيايه
مجنلري عمرلرينك اوزون اولوغن فكر ايتمكدندر واكر مقرر بيلورلردي
كه عمرلري همين براي يا برييل اوله جقدر واولنسنه يه مشغوللر
درانلردن براغ اولورلردي وكاه اولور كه انلرك عمري تمام اولمغه
بركون قلمش ايكن ماله وبازركانلغه ويا خود برابنيه مشغول اولور
كه انجق اون ييلده دك حاصل اولسه كركدر وبواجلدندر كه حق
تعالى بيوردي ... ت والارض وما
[illegible]

ای حدیث بعده یؤمنون یعنی انلر کوکلره ویره وکوکده
ویرده اولن مخلوقاته نظر ایلیوب واجللرینك یقین اولدوغنه
نظر یلیوب ایمانه کلمزلرمی پس بوندن فکره نه ایله ایمانه کلورلر
وچونکه کوکلی صافی ایلیه واولومی یقین اولدوغن فکر ایلیه آخرت
ازوغن طوتمغه میل ایلدی کوکلندن حرکت ایلر پس کرکدر که تفکر
ایلیوب بوکون اکا بعضه خیر حاصل اولمق ممکندر وبعضه کناهدن
پرهیز ایلمك ممکندر آنی تدارك ایلیه وبو دوکلی فکر اولنانلك
فکره وتدبیره احتیاجی واردر پس اکر بر کسنه نك کوزندن پرده
اچلوب یرلك وکوکلك ملکوتنی یعنی ملکنی کورسه وعالمك عجایب
صنعنه نظر ایلسه بلکه حضرت الوهیتك جمالنه وجلالنه نظر
دلکسنه یه بو فکر دوکلی وجمیع فکرلردن ثوابلودر زیرا که الله تعالینك
تعظیمی کوکله غالب اولور وتاکه تعظیم غالب اولمیه محبت غالب اولمز
وسعادتك کمالی محبتك کمالنده در ولکن بو ذکر اولنان حال
هر کسنه یه میسر اولماز لکن بوکه بدل کرکدر که حق تعالینك شول
نعمتلرینی که کندویه ویرلشدر فکر ایلیه عالمده اولن مختلف
خسته لق وفقیرلق وسقطلقدر واول عقوبتلرك انواعی که کندو
بونلردن خلاص قلنمشدر جمله سنی فکر ایلیه وبلکه شکر کندونك

اوذرینه واجبدر. وشکر انوکله اولورکه جمله بیورقلری یرینه کتوره
وکناهلردن ایراغ اوله. وبالجمله بو ذکر اولنانلری بر ساعت فکر ایلیه
زیراکه صبح ظاهر اولدقدن صکره صباح نمازینک فرضندن وسنتندن
غیری نماز یوقدر. بلکه نمازه بدل ذکر وفکر واردر. تا ایکنجی وقت
کون چیقدقدن صکره. قوشلق اولنجه‌دک کرکدر که اکر قادر اولورسه
مسجده صبر ایلیه تا کونش بر کونده بوی قالقنجه. وتسبیحه مشغول
اوله تا که نماز کریه اولدوغی وقت کچه. زیرا کونش طوغرکن وطلوع ایدرکن
نماز قلمق مکروهدر. اندن صکره ایکی رکعت نماز قله. وچونکه قوشلق
اولوب کونک دردت بخشندن بر بخشی کیده قوشلق نمازینی بو وقتده
قلمق ثوابلودر. وقوشلق نمازینی یا دردت رکعت یا التی رکعت یا سکز
رکعت قله که جمله‌سی روایت اولنمشدر. وچونکه کونش بر کونده بوی قلقه
واول ذکر اولنان ایکی رکعتی قله خدایه متعلق اولن خیرلو ایشلره
مشغول اوله خسته صورمق وجنازه‌یه حاضر اولمق ومسلمانلرک
حاجتین بتورمک کبی. ویاخود علم مجلسنه حاضر اوله
قوشلق وقتندن اویله نمازینه وارنجه‌دک. وبو وردلر هر کیمسنه‌یه
کوره اولور. فاما دردت حالدن خالی اولماز. اولکی حال اولدرکه
علم تحصیلنه قادر اوله. وهیچ بر عبادت تحصیل علمدن ثوابلو دکلدر

بلکه بر کیمسنه که علم تحصیلنه قادر اوله چونکه صباح نمازینک
فرضندن فارغ اوله اولی اولدرکه علم اوکرنمکه مشغول اوله اکر آخرت
بابنه فائده‌لو علم اوکرنورسه. وآخرته فائده‌لو علم اولدرکه
آدمک دنیایه میلنی آز ایلیه وآخرته میلنی زیاده ایلیه. وایشلدوکی
عمللرک عیبلرینی وآفتلرینی بلدوره. وآدمی اخلاص اوزره اولمغه
دعوت ایلیه. اما جدل وخلاف علمی وقصه‌لر علمی وانلره متعلق
اولن علم بو وجهله دنیا حرصنی زیاده ایلر وکوکللرده حسد وکبر
تخمنی زیاده ایلر. واحیاء علوم ادلو کتابده وجواهر قرآن ادلو
کتابده وبو کتابده جمع اولنان فائده‌لو عمللری کرکدرکه سائر
علملردن اول اوکرنه. ایکنجی حالت اولدرکه تحصیل علمه قادر اولمیه
ولکن ذکره وتسبیحه مشغول اولمغه قادر اوله وبو دخی عبادت
درجه‌سیدر. واول مقامدر خصوصا شول ذکره مشغول اولمغه
قادر اوله که اول ذکر کوکله غالب اوله. ودائما ثابت اولوب کوکله
لازم اوله. اوچنجی حالت اولدرکه بر نسنه‌یه مشغول اوله که انده
خلقک راحتی اوله. صوفیلرک وفقیهلرک ودرویشلرک خدمتی
کبی. وبو خدمت نافله عبادتدن ثوابلودر. زیراکه بو هم عبادتدر
وهم مسلمانلرک راحتنه سببدر. وهم انلرک عبادتنه ایرکسنه

یاردیم دور و انلرک دعالرینک برکاتی بو کمسنک حقنده اولور الر
ولدر که خلقک راحتن الله کتورمکه قادر اولمیه بو
مقوله کمسنه کسبه مشغول اولمق کرکدر یا اوزی ایچون یا عیالی
ایچون و اکر کسبنده طوغرولق اوزره اولسه و خلق انوک الندن
و دلندن سالم اولسه و دنیانک حرصی انی زیاده طلب ایلمکه دوشرمسه
و کفایت مقداری ایله قناعت ایلسه بو کمسنه دخی عابدلردن اولور
اصحاب یمین درجه سندن اولور اکرچه سابقلر و مقربلر بلوکندن
اولماز و سلامت درجه سنه ملازم اولمق درجه لرک ادناسیدر
اما اول کمسنه که روزکارن بو درت حالک برنسنده کچورمیه
غافللردن اولور و شیطانه اویمشلردن اولور
زوال وقتندن ایکندی نمازی وقتنه دک درر کرکدرکه زوالدن
ایلرو قیلوله ایله یعنی اویله دن ایلرو اویومقدن نمازی ایچون تهجد
یمک کبیدر اوروج طوتمغه ایچون اما دون نمازی قلمازسه اویله دن
ایلرو اویومق کراهتدر و چونکه اویه کرکدرکه اویله وقتندن ایلرو
ابدست آله و اکا جهد ایلیه که اذانی مسجدده ایشده و چونکه مسجده
وارا کرکدرکه تحیت مسجد قله و موذن اذان اوقورکن موذنه جواب
ویره و فرضدن ایلرو درت رکعت سنت قله که رسول صلی الله علیه

وسلم

وسلم درت رکعت نماز قلوردی و ایدردی که بو وقتده کوکک
قپولرین آچرلر و هر کمسه که بو درت رکعت نمازی قله یدی بیک فرشته
انوکله نماز قلورلر و الله تعالیدن اکا رحمت طلب ایلرلر اندن صکره
امامله فرضی قله اندن صکره ایکی رکعت سنت قله و ایکندی نمازینه
دک علم تعلیمندن غیری یا مسلمانه معاونت ایلمکدن غیری یا ذکردن
یا قرآن اوقومقدن غیری یا حاجت اولدوغی مقداری حلال کسبه دوشمکدن
غیری نسنه یه مشغول اولمیه   ایکندی نمازندن کون
طلونجه در کرکدرکه ایکندی نمازندن اول مسجده کله و درت
رکعت نماز قله که رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه الله تعالی
رحمت ایلیه اول کمسنه یه که ایکندی نمازینک فرضندن اول درت
رکعت نماز قله و چونکه نمازدن فارغ اوله تعلیم علمدن و مسلمانلره
معاونت ایلمکدن و سایر خیرلو مصلحتلردن غیری نسنه یه مشغول
اولمیه و اندن صکره اخشام نمازندن ایلرو مسجده کله و تسبیحه
و استغفاره مشغول اوله که بو وقتک فضیلتی صباح نمازینک
فضیلتی کبیدر و نته کیم الله تعالی بیوردی
یعنی سن الله تعالیی تسبیح ایله کون طوغمزدن و
کون بتمزدن اول و بو وقتده کرکدرکه والشمس وضحیها واللیل

اذا يغشى وقل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس اوقيه وكركدر
كه كوننبركن كندو استغفار ايلكده اوله حاصل كلام كركدركه وقتلر
تقسيم اولنوب هر بر وقته بر عبادت تعيين اولنه تاكه هر عبادتك
وقتى تعيين اولنان عبادتى اشلكى مقتضى اوله تاكه عمره تعلقى حاصل
اوله و بر كسنك كه وقتلرى اتفاقيه واقع اولورسه انوكله كچه
انوك عمرى فى ضايع اولور [illegible] اوچنده اول احتشام
نمازندن يتسو نمازينه وارنجه در و بو ايكى نمازك ارالرين عبادت ايله
احيا ايتمكك عظيم فضيلتى واردر وخبرده كلمشدركه تتجافى
جنوبهم عن المضاجع بو ايكى نمازك ارالرين احيا ايلمك حقنده در
يعنى انلرك يانلرى يتقلرندن ايراغ اولدى يعنى عبادت قلميچون
اويمز اولديلر يتركوكدركه نمازه مشغول اوله تا يتسو نمازينك
فرضنى ادا ايدنجه واولولر بو وقتى اذن اوترى ثوابلو طوتمشلردر
كه كندو اوچ طوترلر و بو وقتده اورجلرن اجرلرى چونكه
وتردن فارغ اوله كركدركه دنيا كلماتنه وعبث ايشلره مشغول
اولميه كه جمله ايشلرينك آخرى بر مزيعملرا اولمش اولور ولايق اولان
بودركه شو ايشلرك آخرى خير عملدن غيرى نسنه اولميه
[illegible] اويخودر اكرچه اويخو عبادتدن دكلدر لكن چونكه سنت

واذ بله اوله جمله عبادتدن اولور وسنت اولدركه يوزوني قبله يه
ايليوب اويه وابتدا صاغ الندن وسنته يته قبرده ميت يتدوغى
كبى وبلكلكه اويخو اولمك قرنداشيدر واويانقلق محشرده كيرو درلمك
كبيدر واحتمال دركه اول دوچى كه اويخوده قبض ايلديلر كيرو ويرميه
يتركوكدركه آخرت ايشنك يراغن كوره وطهارت وزرسنريايه و
توبه ايليه وشويله نيت ايليه كه ايرو معصيت ايتميه ووصيت نامه
يزوب يصدوغى الته قويه وكوچله اويميه وبومشودوشك
دوشنميه تاكه اويخو غالب اولميه زيراكه اويخو عمرى معطل ايلر و
كركدركه كيجه ده وكوندزده سكز ساعتدن زياده اويميه كه سكز
ساعت يكرمى درت ساعتك اوچ بخشندن بر بخشيدر اكر بونيله
ايلرسه التمش ياشنده قدر يكرميسى ضايع اولمش اولور روادر كدركه
اويخوده بوندن زياده عمر ضايع اولمش اوله كركدركه ابدست صونيه
ومسواك كندواليكه حاضرلمش اوله تاكه دونله نمازه قلقه وياخود
صبح وقتنده صباح نمازينه قلقه وكركدركه دونله قلقمغه نيت ايله
يا صباح نمازينه قلقمغه نيت ايليه زيراكه بو نيتى ايلدكده ثواب حاصل
اولور اكرچه اويخو غلبه ايلرسه ده وچونكه يانينه قويه آينده
ربى باسمك وضعت جنبى وباسمك ارفعه يعنى يارب بن

سنک ایمکله یاتمیه قوردم وکیرو سنک ایچکله قلدوردم و آیة الکرسی
وقل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس وتبارک سوره سن
اوقیه شویله که ذکر وتلاوت ایلرکن وجهی یره وارده وطهارت اوزرینه
اویه و برکسنه که بویله ایلیه انوک روحی عرشه ایلدهلر وتا
اویانجه انی نماز قیلیجلر بلوکنده یازه‌لر ... تهجد وتهجد
دون نمازیدر زیرا ویوب ویاندقدن صکره کیجه‌نک باقی قلن
یاروسنده قیلنن نماز اکثر نمازلردن ثوابلودر زیراکه بو وقتده
کوکل صافی اولور ودنیا غوغاسی اولماز وکوکلرک قپوسی رحمت
کلیدیله آچلمش اولور ودوتله قلمغک ثوابنده خبرلر چوقدر و
بنه کم کتاب احیای علومده ذکر اولنمشدر والحاصل کرکدر که کیجه‌نک
وکندوزک وقتلرینک هر برینک معین ایشی اوله وهیچ وقتی ضایع
اولمیه چونکه برکون بر کیجه بویله ایلیه هرکون بو ایشلک وزرینه اوله
تا آخر عمره دک اکر بویله ایلمک مشکل کلورسه اوزاق فکرلر ایلکی
ترک ایلیه وکندو اوزنه ایده بو عملی بو کیجه ایشلمک کرک زیرا ایمازکه
بو کیجه اولم وشو عملی بو کیجه ایشلمک کرکدر زیراکه جایزدر یارین اولی
هرکون بویله ایلیه واکر بو عمللره دوروشمکدن زحمت کورسه شویله
بلکه اونی سفرده‌در ووطنی آخرتدر والبته سفرده غربت زحمتی اولور

لیکن

لیکن غربتک تسلیسی انوکله اولور که سفردن تیز قورتوله وطننده
راحت اوله ودنیا عمرینک خود مقداری معلومدر که نه دکلودر و
اکر برکسنه اونی بیلک راحتدن اوتری بریل زحمت چکنه عجب اولماز
بس عجب درکه اکر یوز بیل زحمت چکنه یوز بیک بیل راحت اولیجون بلکه
ابدی راحت اولیجون ... دنیاده اولان معامله‌لرک
بیانندهدر واونی اصل اوزرینه ترتیب اولنمشدر ...
طعام یمکلک ادبلرین بلدورر ... نکاحلک ادبلرین بلدورر
... کسبک وتجارتک ادبلرین بلدورر ...
حلال طلب ایلمکلک ادبلرین بلدورر صحبت ایلمکلک
ادبلرین بلدورر خلقدن عزلت ایلمکلک ادبلرین
بلدورر سفر ایلمکلک ادبلرین بلدورر

بلدورر امر بمعروفک ادبلرین بلدورر اوتنجی
اصل ولایت وتملکت صقلمانک ادبلرین بلدورر ...
طعام یمکلک ادبلرینک بیانندهدر بلکل که عبادتک طریقی
عبادتدندر ودین یولنک طعام یمکه احتیاجی واردر وحیله
احتیاجی اولمیه که طالب حق اولنلرک مقصودی حق تعالینک

دیدکلری دُر و انوک یعنی علم و عملدر و علم و عمل بدنک سلامتیندن
اولماز و بدنک سلامتی یمکسز و ایچمکسز ممکن اولماز بلکه طعا
مدن بولنک لوازمندندر پس جمله دیندن اولور و بو اجلدندر که
حق تعالی بیوردی

یعنی بز الله تعالینک کوکلدن طعاملردن یلن و
و صالح عملر ایشلک تحقیقا الله تعالی بیلور نه ایشلدوکلری بیلور بز
الله تعالی طعام یمکله صالح عملری بر یرده ذکر ایلدی و هر کسنه که
طعامی آخرت ایچون یه یعنی اوزینه علم و عمل قوتی حاصل اولسون
و آخرت یولنه کیتمکه قدرتی حاصل اولسون دیو یه اول کسنک
طعام یمسی عبادت اولور و بو اجلدندر که رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردی که مؤمنه دوکلی نسنه دن ثواب واردر بلکه هر لقمه که
اغزینه آلور انده دخی ثواب واردر و رسول بو سوزی اول
سببدن سویلدی که مؤمنک مقصودی یمکدن و ایچمکدن
دوکلی نسنه دن آخرت یولیدر و طعام یمک آخرت ایچون
اولدوغنک علامتی اولدر که حرامدن یمیوب حلالدن یه و حاجت
مقداری یه و یمکدنکی ادبلره رعایت ایلیه و بلکه یمکده ادبلر
واردر بعضیسی یمکدن اولدر و بعضیسی یمکده نصکره و بعضیسی

یمکدن

یمکدن برکن اما اول ادبلر که یمکدن ایلرودر نوعدر اولدر که الین و
اغزینی یویه زیرا که چونکه طعام یمک آخرت یولنک زادی اولدی
نیتله اولدقده عبادت اولور بو ال یومق اول عبادتک ابدستی
کبی اولور و هم الی و اغزی زیاده پاک اولور و هر کسنه که یمکدن
اول الین یویه خبرده کلمشدر که فقردن ایمن اولور اولدر که
طعامی سفره اوزرینه قویه سینی اوزرینه قومیه که رسول صلی الله
علیه و سلم سفره اوستنده یمشدر زیرا که سفره سفری اکدردر
و سفر آخرتی سفرندن اکدردر و هم سفره تواضعه قریبدر و اکر
سینی اوزرنده دخی یینه جائزدر زیرا که سینی اوزرنده
یمکدن نهی اولنمشدر اما سلفده بر کچ اولورلرکن عادتی سفره اوزرندن
یمک اولمشدر و رسول صلی الله علیه و سلم سفره اوستنده
یمشدر اولدر که صاغ دیزین قالدوره و صول ایاغنک
اوستنه اوتوره و طیانوب یمیه و رسول صلی الله علیه و سلم
ایتدی که بن طعامی سوکنوب یمنم زیرا که بن قولم قوللکی یرم
اولدر که طعامی عبادت قوتی ایچون یمکه نیت ایلیه شهوت ایچون
ایلیه ابراهیم بن شیبان رحمه الله ایدر که سکسن ییلدر که بن
شهوت ایچون بر نسنه یمشم و طعامی شهوت ایچون یمکک

علامتی اولدر که همتی آز یمک اوزره اوله زیرا که چوق یمک آدمی
عبادتدن آلیقور و رسول صلی الله علیه وسلم ایدر که کفایت
ایلر بنی آدمه لقمه‌چکلر که آدمک ارقه‌سن طوغری طوته و اکر بو کله
قناعت ایلمزسه قرننی اوچ بخش ایلیه بر بخشنی یمکه و بر بخشنی
ایچمکه و بر بخشنی نفسه ایلقویه   اولدر که تا که آج
اولمیه الن طعامه صونمیه   طعامدن ایکرو اولنمسی تلرک
افضلی آجلقدر زیرا که آج اولمازدن ایکرو یمک مکروه‌در و هم
کیسه که آج اولدقدنصکره الن طعامه صونه و کیرو طویمدین
الن طعامدن چکه هرکز اول کمسنه طبیبه محتاج اولماز النبی
مت اولدر که حاضر اوله قناعت ایلیه و کوکلک طعاملر الکوز
ایچون زحمت چکمیه زیرا که مومنک معصودی عبادت قوتن
صقلمقدر تن بسلمک دکلدر و اتمکه عزت ایلیوب حرمتلو طوتق
سنتدر که آدمک طورمسی اتمکله‌در و اتمکه اولو تعظیم اولدر که
اکی قاتوغه منتظر قلمیوب یه بلکه اتمکی غاره دخی منتظر قلمیه
زیرا که چونکه اتمک حاضر اوله اول اتمکی یه لر اندنصکره غاز
قله‌لر   الن طعامه صونمیه تا ازکسنه حاضر اولمینجه که
ابوکله طعام یه که یالکوز یمک ایو دکلدر زیرا که هر نه دکلو که

طو

طعام اوزرنده الچوق اوله برکتی زیاده اولور و انس رضی الله
عنه ایدر که رسول هرکز طعامی یالکوز یمزدی   الی
اولدر که اول بسم الله دیه و آخرنده الحمد لله دیه و افضل اولدر که
اول لقمه‌ده بسم الله دیه و ایکنجی لقمه‌ده بسم الله الرحمن الرحیم
و اوچنجیده دخی بسم الله الرحمن الرحیم دیه و بسمله‌یی تمام سویلیه
تا که غیرلرک دخی خاطرنه کله و صاغ الیله یه و اولنده و آخرنده
طوز یه که خبرده بویله کلمشدر تا که ابتدا انتهاسنده مخالف
نسنه یمکله نفسنک حرصی صندرمش اوله و لقمه کوچک
کوتره و خوب چینیه و لقمه یوتمدن بر لقمه دخی الصونمیه و هیچ
بر طعامی عیبلو کورمیه که رسول صلی الله علیه وسلم هرکز
طعامی عیبلو صنمزدی اکر ایو اولسه یردی و اکر ایو اولمیه الن
چکوب اینم طورردی و کندو اوکندن یمیه مکر یمش جنسی اوله
که یمیش طبقنک اطرافندن یمک جایزدر زیرا که یمیشده تفاوت
واردر و ترید چناغنک اورته‌سندن یمیه بلکه اوکنارندن
بشلیه و اندن اورته‌سنه ایریشه و اتمکی بچاغله کسمیه و چناغی
و هر نسنه که یمک جنسی اولمیه اتمکک اوستنه قومیه و الن اتمکه
سلمیه و اکر لقمه الدن دوشسه قلدوره و پاک ایلیوب یه که

خبرده كلمشدركه اكر قالدرميه شيطان ايچون اليقومشلر اولور
ويرمغنى اول اغزيله يليه واندنصكره دستماله سلكه تاكه طعامك
بقيه سى بيمش اوله زيرا جايزدركه بركت بونده اوله واستى
طعامى اوفرميه بلكه صوينجه صبر ايليه واكر خرما يسه يازردا
يا غيرى نسنه يسه كه صيلو رقيق اوله تك يه يا يدى يا اون بر
يا يكرمى برينه تاكه دوكلى ايشده الله تعالى ايله مناسبت
بلنمش اوله زيراكه الله تعالى تكدر جفتى وشريكى يوقدر وهر
ايشكه بر يوزدن الله تعالى يادايتمك اولميه اول ايش باطلدر
وفايده سزدر بس تك جفتدن يكدر زيراكه تك الله تعالى يه
مناسبتى اولمشلر اولور وخرمانك تخمنى خرما ايله بر طبقه قوميه
وتخمى النده طوتميه وكيرو خرما يكى درهمر يمشركه اول تخمى يا
يمز نسنه سى اوله ويمك بركن صوبى چوق ايچميه [illegible]
اولدركه بر داغى صاغ اليله طوت بسم الله ديه وبر كره
ايچه واياغ اوستنده ايچميه وابتدا بر دغه نظر ايليه اندن ايچه
تاكه ايچنده چوپ چوب وبوجك نسنه اولميه واكر ايچرودن
كاكرمسى كلورسه اغزنى صودن ايراغ ايليه واكر بر كره دن
زياده ايچملو اولورسه اوچ كره ايچه وهر كره ده بسم الله ديه

وآخرنده

وآخرنده الحمد لله ديه وصوقابنك التى صفنه تاكه بر بره
صوطليه وچونكه تمام ايچه ايده [illegible]
[illegible] يعنى حمد اول اللهه كه ايچدوكم
صوبى مدينم ايليوب طونلى وآجى ايلمدى [illegible]
اولر [illegible] اولدركه طوق اولمازدن اول يمكدن الچكه وبر مقدار
يليوب پاك ايليه واندنصكره دستمال ايله پاك ايليه واتمك
خرده لرندوشن زيرا خبرده كلمشدركه هر كمسنه كه بويله ايليه
انوك ديرلكى بوللق اوزره اولور واكر انوك اولادى وار ايسه صاغ
وسالم اولوب عيبسز اولالر واول اتمك خرده لرى كوكجك حوريلرك
كابينى اوله واندنصكره ديشن آردوب پاك ايليه وهر نسنه كه ديللر
ديشلرى آراسندن چقه انى يوته وهر نسنه كه ديشن آردجغله
چقه انى بويتوب طشره براغه وبر مغيله چناغى پاك ايليه وخبرده
كلمشدركه هر كمسنه كه چناغى يليه واول چناغله صو ايچسه بر قول
آزاد ايتمش كبى ثواب بوله وطعامدن صكره ايده
[illegible] يعنى حمد اول
اللهه كه بزى يدردى وايچردى وبزه كفايت ايلدى وبزه مسكن
ويردى وبزم مولامز وافندومز اولدر وقل هو الله احد ولا يلد

قریش اوقیه   وچونکه حلال طعام بوله الله‌ه شکر ایلیه وچونکه
شبهه‌لو طعامه ایرشورسه اغلیوب بوله غمن یه اولکسنه‌کو
اولمیه که شبهه‌لو طعامی یمیه وغفلتله یی‌رو اولوب کوله   وچونکه
الن یویه چوغن دیدکلری سنه‌یی که فقیر اولنلر صابون یرینه
قوللنورلر صول الینه اله واول اوچ برمغن چوغنیز یویر واندن صکره
برمغنی چوغنه دکیروب دیشلرینه وطودقلرینه ودماغنه
سوره ومحکم اووه   واندن صکره برمقلرینی یویه واغزینی چوغندن
یویب آریده   بوندن اول
ذکر اولنان ادبلر لازیم ایدی طعام یین کمسنه یالکوز اولسون واولمسون
فاما اکر بر کمسنه ایله بله یسه التی ادب دخی زیاده اولور
اولدر که الن طعامه شول وقت صونه که یا یاشده یا علمده یا صلاحده
یا بر غیری جهتده اولو اولن کمسنه کندودن ایلرو صونه   واکر اولو
کندوسی اولورسه سایرلره انتظار چکدرمیوب ونی الصونه
ایکنجی اولدر که طعام یرکن اینسم اولمیه که طعام یرکن اینسم اولمق
عجملرک عادتیدر ولیکن کوکجک سوزلر سویلیه زاهدلر حکایتی
وحکمت سوزلری کبی نوایدن سوزلر سویلیه   اوچنجی اولدر که
کندو ایله بله طعام یین کمسنه‌نک نظرینی صقنوب بولک اوکندن

یمیه که

یمیه که اکر طعام اورتقلغنه النمش اولورسه حرام اولور بلکه کرکـ
درکه اوکور تکلیوب یوسز بوله اوکنه قویه   واکر بولداشی سن
یرسه اوزی تقاضا ایلیه تاکه شوقله یبه   واوچ کره‌دن زیاده
بی دیو تکلیف ایتمیه که اوچدن زیاده اولنی ابرام اولور   وطعامی
دیو اندو یرمیه زیراکه طعامه مناسب دکلدر که اندن اوتری اند
ویریله دردنجی   اولدر که یولداشنه یی‌دیکه حاجت کوسترمیه و
اکا یولداشلغی ایلیوب بله یبه تاکه اولدخی الحجیه   وکوکدر که اسکی
عادتندن آز یمیه که ریا اولور ولیکن یالکوز ییدکده کندوینی آز یمکه
اوکرده تاکه خلق ایچنده دخی آز یمکه قادر اوله   فاما اکر یولداشی
یسون دیو آز یرسه کوکجکدر ریا اولماز   واکر یولداشلرینه شوق
کلسون دیو چوق یرسه خوبدر   ابن المبارک رحمه الله دوستلرینی
خرما ایله قونوقلردی وایدردی هر کمسنه که خرمایی زیاده یبه هر خرما
دانه‌سنه که غیریلردن زیاده یمشدر بر اقچه ویره‌یم دیردی ویدکلرندن
صکره خرمانک چکردکلرینی صیردی هر کمسنه‌نک که زیاده چقسه
هر دانه‌سنه بر اقچه ویروردی   اولدر که کوزنی کندو اوکنه
طوته وغیریلرک لقمه‌سنه بقمیه   وغیریلردن اوکوردی الحجیه اکر
غیریلر اندن اوتنورسه واکر آز یمکه اوکرنمش ایسه ابتدا آز یبوب

طعامك آخرنده شوقله یییه و اكر قادر اولمازسه عذر ایلیه تا كه
یانینده اولنلر اوصوب یمكدن الچكیه لر . . اولدر كه هر
نسنه كه غیرلره كراهیت و نفرت ویره آنی ایشلمیه مثلا الین
چناغه سلكمیه و اغزین چناغه یقین ایلمیه تا كه اغزندن بر نسنه
دوشندكده چناغه دوشمیه و اكر اغزندن بر نسنه چقرملو اولسه
یوزن دوندوره و یاغلی لقمه یی سركه یه بتورمیه و اول لقمه یی كه
دیشله ایرمش اوله كیرو چناغه بتورمیه كه بو دوكلیدن طبیعت
نفرت ایلر و نجاستلو كرینه نسنه لرك حكایه سن ایلمیه و چونكه
الن كنده یویه اغزینك صوینی آدملرك اوكنده دوكمیه و بر كسنه
كه اول مجلسده اولو اوله آنی تقدیم ایلیه و اكر مجلس اهلی اول اولوه
حرمت ایلسلر اونی قبول ایلیه و الیومنی صاغ جانبندن دوراندره
و جمله الدن اوك صوینی بر یره جمع ایلیلر و هر كسنك الندن صوینی
ایرو ایرو دوكمیلر كه بو عجملرك عادتیدر و اكر جمع اولوب الكرن
لكن اعنده براوغردن یوسلر افضلدر و تواضعه قریبدر
و چونكه صویی اغزندن طشره دوكه یب دوكه تا كه اغزینك
صوینی كسندن اوزرنه سچرمیه و اله صوتوتن كسنه ایاغ اوزرنه
طورمیه اوتورمقدن اولیدر والحاصل بو ذكر اولنان آدبلر

حدیثلردن و سلفدن نقل اولنمشدر و آدم اوغلنلری ایله
حیوانلرك فرقی بو آدبلر ایله در زیرا كه حیوانلر كندو طبیعتلرینك
مقتضاسنجه یرو ایو تلو اكلرز زیرا كه حیوانلره ادراك ویرمشلردر
چونكه انسانه ادراك ویردیلر اكر اول ادراكی قوللنمسه عقل
نعمتینك حقن ادا ایتمش اولور والله تعالی انك ویردوكی نعمته
كافر اولنلردن اولور طعام یمكك
آدبلری اولدر كه بیلمك كه بر دوستنه طعام یدیروب ضیافت ایلمك
چوق صدقه دن یكدر كه خبرده كلمشدر كه اوچ طعامه حساب
صورمزلر بری شول طعامدر كه انوكله سحور ییه لر و بری دخی
اول طعامدر كه دوستلر ایله ییه لر و جعفر بن محمد الصادق رضی
الله عنه ایدر كه چونكه مؤمن قرنداشلر كه سفره یه اوتوره سن
عجله ایلمه تا كه چوق زمان یجه كه بو مقدار زمان عمردن حساب
اولنماز و حسن بصری رحمة الله علیه ایدر كه هر نسنه یی كه
قول كندو اوزرینه و اناسنه و اتاسنه نفقه ویره آنی قیامت
كونی حساب ایلرلر الا اول طعامی حساب ایتمزلر كه دوستلرینه
اوكینه كتورمش اوله و اولولردن بعضیسی شویله عادت
ایدنمش ایدی كه چونكه مؤمن قرنداشلرینه سفره ده چكردی طعامی

چوق قوردی وایدردی که رسول الله‌دن بکا شویله یتیشدی
که طعام دردیشلردن آرتوب قله اول طعامه قیامت کونی
حساب یوقدر وبن استرم که سزک اوکوکزدن آرتوب قلان
طعامدن یم . وعلی کرم الله وجهه ایدر که بر اوچلق بغدای
دین قرنداشلرینک نظرلرینه کتورمک بکا سوکلودر بر قول آزاد
ایتمکدن . وخبرده کلمشدر که حق تعالی قیامت کونی آدم اوغلنه
ایده یا آدم اوغلی بن آجقدم ایدی نیچون بنی بکا طعام ویرمدک
انلر ایده لر یا رب سن نیجه آج اولاسن که جمیع عالمک پادشاهی
سن سن . الله تعالی ایده سزک مؤمن قرنداشلرکوز آج ایدی
اکر انلره طعام ویریدوکز همین بکا طعام ویرمش کبی اولیدوکز
ورسول صلی الله علیه وسلم ایدر هر کسنه که بر مؤمن قرنداشنه
یمک وایچمک ویروب طویرسه الله تعالی آنی طامودن یدی
خندق مقداری ایراغ ایلیه که هر خندق قلناری بش یوز ییللق
یول اوله . ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی [illegible]
[illegible] یعنی سزک خیرلوکز اول کسنه در که طعامی زیاده ویره
[illegible] زیاده
[illegible] بلکل که بو صیافتده درت ادب واردر بری اولدر که

طعام وقتنده بر کسنه‌نک طعامنه یقین وارمغه قصد ایتمیه که
خبرده کلمشدر که هر کسنه که بر کسنه‌نک طعامنه چاغرلمدن وارو
دلسه وارمقده فاسق اولور وییمکده حرام ییجی اولور . اما اکر
اتفاقی بر طعامه راست کلسه دستورسز ییمیه . واکر طعام صاحبی
بی دیسه وبلسه که کوکلدن دیمز ییمیه که کوکلسز تکلیفده یمک روا
دکلدر . ولیکن بهانه ایلیوب کوکلی بوزله طعامدن الچکه اکر
دوستلرندن بر کسنه‌نک اوینه وارمق دیلسه اکر انوک خشنودلغنه
اعتمادی اولوب بر آجن بلسه وارمق روادر بلکه دوستلر آراسنده
بو سنتدر زیرا که رسول صلی الله علیه وسلم وابو بکر وعمر
رضی الله عنهما آجلق زماننده ابو ایوب انصارینک وابو الهیثم
بن التیهانک اوینه وارمشلردر وطعام ییمشلردر وبو مقوله
وارمق او صاحبنک خیره کیرمسنه معاونتدر اکر انوک قونغی
بیلی اولدوغن بلسکز . واولولردن بعض کسنه وار ایدی که
اوچ یوز آلتمش دوستی وار ایدی که ییلک اولندن آخرینه وار بجه
هر کیجه برینک اوینده مهمان اولوردی . وبعض کسنه وار ایدی
که اوتوز دوستی وار ایدی که هر آیک اولندن آخرینه وار بجه هر
کیجه برینک اوینده مسافر اولوردی . وبعض کسنه وار ایدی که

یدی دوستی وار ایدی بر هفته ده هر کیجه بریسنک اونده اولورلردی
بو کسنه لر کندو کسبلری و قرهجلری سببیله اولورلرک معلوملری
و آشنالری اولورلردی و اولورلردخی بونلرک کوکللرینه راحته
و عبادتلرینه سبب اولورلردی بلکه اکر بر کمسنه ایله دینی
دوستلغی اولسه انوک اوینه واروب طعامن یمک جایزدر اکرچه
اوزی اونده حاضر دخی اولمازسه که رسول صلی الله علیه وسلم
بریده نک اوینه واردی و بریده حاضر دکل ایکن طعامنی یدی
و بلوردی که بریده انی ایشتدکده شاد اوله کرکدر و محمد بن
واسع رحمة الله علیه زاهدلرک اولولرندن ایدی کندو مریدلریله
حسن بصرینک اوینه کیدردی حسن بصری حاضر اولمسه هر نه
که بولورلردی یرلردی چونکه حسن بصری کلوردی اول جماعت
کندو حاضر دکل ایکن طعامن یدوکلرینه شاد اولوردی و بر
طایفه ثورینک رحمة الله علیه اوینه واردیلر و حاضر دکل ایکن
طعامن یدیلر چونکه ثوری کلدی ایتدی بو جماعتک بن حاضر دکل
ایکن طعامم یدکلری سلفده کچن اولولرک عادتلرینی یادمه کوردی
که انلر بویله ایلرلردی   اولدر که بر مقدار ما حضری
طعام صقلیه که بر دوستی کلدکده اضطراب چکلو اولمیه و اکر

قادر

قادر دکل ایسه ما حضری بو رجله المیه و عیالنه لازم اولندن
زیاده مالی یوغیسه ما حضر اولنه مقید اولمیه که علی کرم الله وجهه
بر کسنه قونقلغه ایلمک دیلدی علی ایتدی سنک دعوتکه اوچ شرطله
وارورم بری اولدر که بازاردن هیچ نسنه المیه سن و اوکده
اولندن هیچ نسنه الیقومیه سن و عیالکک حصه سنی تمام الیقومیه سن
و فضیل رحمة الله علیه ایتدی زمانه خلقی که بر برندن کیلوب
ایراغ اولمشلردر تکلیف سببیله ایراغ اولمشلردر اکر آرالرندن
تکلیف قلقیدی بی پروا بر برینه واروب کلورلردی و دوستلردن
بری عزیزلردن برینه تکلیف کوستردی عزیز ایتدی اکر سن تنها
اولیدک بو تکلیفی چکردک و بن تنها اولیدم بو تکلیفی چکردم چونکه
ایکیمز بر یره کلدک بو تکلفه دن حاصل اولدی یا آرامزدن تکلفی
کوتریالم یا ایمه کلمکدن فراغت ایله و سلمان رضی الله عنه ایدر
که بزم رسولمز علیه الصلوة والسلام بیورمشدر حاضر بولنمایان
طعامی بولمقده زحمت چکمیز و حاضر بولنانی دخی دریغ اتمیز و
صحابه رضی الله عنهم بری برینک اوکنه قوری اتمک پاره سیله قوری
خرما قورلردی و ایدرلردی که بلمزز اول کسنه یی زیاده کنهکاردر
که حاضر اولنی حقیر کوروب اوته یه کتورمیه یا خود اول کسنه یی

زیاده كناهكار دركه اوزتایه كلنی حقیر كوره یونس علیه السلام
اتمك خرده لربنی وكندو الیله اكدوكی ترهی دوستلرینك اوكنه
كتوردی وایدردی كه كر الله تعالی تكلف ایدنلره لعنت ایتمش
اولیدی ایو طعام بولمقده تكلف ایدردم وبر قومك ارالرنده
بعض خصومت اولمش ایدی زكریا پیغمبر صلوات الله علیه وسلامه
طلب ایلدیلر كه ارالرنده صلح ایلیه زكریا پیغمبرك اوینه واردیلر
بولمادیلر ولیكن بر كوكجك خاتون كوردیلر وتعجب ایتدیلر كه اول
نوده پیغمبردر اندن بویله كوكجك خاتون صقلیه چونكه زكریانك
اولدوغی یری طلب ایلدیلر اجرتله ایش ایشلمكده ایردی اوتروب
طعام یركن بولدیلر بو قوم زكریا ایله سویلشوركن دی بر زكریا الله
بله یمك یك دیو تكلیف ایتمزدی چونكه اباغ اوزره طوردی
اول یردن اباغی یالین چیقوب كیتدی اول قومه بو اوج نسنه دن
تعجب كلدی پس زكریادن بو اوج نسنه نك سببن صوردیلر
ایتدی اول خاتون كه كوكجكدر انی انوكچون صقلرم كه تا بنم دینمی
صقلیه و كوزیمی و كوكلمی حرامه میل ایتمكدن الیقویه و سنزه
انوكچون طعام یك دیمدم كه اول طعام بنم اجرتم ایدی بو ایشلدوكم
ایشك مقابله سنده و اكر انلردن ارتیدم اول كمسنه لرك ایشنده

تقصیرلق

تقصیرلق ایتمش اولوردم اول اتینی ایشلمكدن خود بكا فرض اولمش ایدی و اول
یردن الچوق ایاغی یالین چیقدم كه اول یر صاحبلرینك ارالرنده عداوت
وار ایدی احتیاط ایلدم كه بونلرك بریسك طپراغی بنم ایاغم قابیله اول
بریسك یرینه واره بوندن معلوم اولور كه دوكلی ایشلرده كرچكلك
و طوغرولق تكلفلر چكمكدن اولیدر قونق اولدوغی
كسنه یه حكم ایتمیه اكر حكمندن بحضور اولجق بلورسه و اكر
قونغی ایكی نسنه نك ارا سنده محیر قلوب تفتیش مراد ایدنورسه
ایلیم دیسه اوصاحبنه اسان اولن نسنه یی اختیار ایلیه كه رسول
صلی الله علیه وسلم دوكلی ایشلرده اساننی اختیار ایلردی بر كسنه
سلماننك رضی الله عنه یانینه كلدی سلمان انی اتمكله طوز كتوردی
و اول كسنه ایتدی اكر بو طوزده سعتر دخی اولیدی ایو اولوردی
سلماننك سعتر المغه انجه سی یوغیدی مطهره سنی سعتره طوتی ویردی
و اول كسنه بو لحمای یید و اكثری [illegible]
یعنی حمد اول الله كه بزه قناعت ویردی غضب ایلدوكی نه قله
سلمان ایتدی اكر قناعت ایلیدك بنم مطهرهم رهن اولمازدی اما بر
یرده بلسه كه قونق اولدوغی كسنه یه بعضی نسنه تكلیف ایلك كوج
كلور بلكه شاد اولوب صفا سورر اول محلده اردوایلدوكی

نسنه‌یی تکلیف ایلمك روا اولور امام شافعی رحمة الله علیه بغدادده
زعفرانینك اونده اولوردی هر کون بر قاچ لونك طعام کاغده یازوب
جاریه‌یه ویروردی تا که اکا کوره طعام پشوره‌لر امام شافعی
بر کون جاریه‌نك الندن اول کاغدی الوب کندو خطیله بر لون
طعام دخی زیاده یازدی چونکه زعفرانی جاریه‌نك الندن شافعینك
اول کاغدده اولان خطنی کوردی شاد اولوب انوك شکرینه اول جاریه‌یی
آزاد ایلدی اولدر که اوصاحبی انلره نه دیلرسیز و
کوکلوکز نه آرزو ایلرز دیه و چونکه اوصاحبی کوکلدن انلرك حکم
اندوکلرینه راضی اوله انلرك آرزولرینی تدارك ایلمکده ثواب زیاده
در رسول علیه السلام ایدر که هر کسنه که مسلمانلرك آرزوسین
تدارك ایلمکه اباغه طوره اکا بیك بیك ثوابلر یازرلر و انوك بیك
بیك کناهن بوزرلر و بیك بیك درجه‌سن یوجلدرلر و آنی اوچ اجماغدن
طویورلر که بری فردوس و بری عدن و بری خلد در اما اوصاحب
بر نسنه کتوردیکی دیو صورمق مکروه و ممنوعدر بلکه لایق
بودر که اول نسنه‌یی کتوره اکر یرلرلر ایسه کیرو الوب کیده ضیافت
طعامنك فضیلتنی بیان ایدر بلکه اول نسنه که ذکر اولندی
دعوت اولنمدن زیارته کلن کمسنه‌نك حقنده‌در اما دعوت

ایلمك حکمی غیریه دردیمشلر چونکه قونق کله هیچ تکلف چکمه و چونکه
دعوت ایلیه سن هیچ نسنه دریغ ایلمه و هر نسنه‌یه که قادر
اوله سن مقدورکی صرف ایله و ضیافت ایلمکك حقنده چوق
خبرلر کلمشدر و بو ذکر ایلدوکز ضیافت عربلرك عادتی اوزره‌در
که انلر سفرده بری بریلرینك اوینه قونرلردی پس بونلرك کبی قونغك
حقن ادا ایلمك مهم‌در و بو اجلدندر که رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی اول کسنه که قونق آلمیه اولمیه انده خیر یوقدر ودخی
بیوردی که قونق ایچون تکلفه دوشمك که آنی کندوکزه دشمن ایدینمش
اولورسز و هر کسنه که قونغی دشمن دوته الله تعالی‌یی دشمن
طوتمش اولور و هر کسنه که الله تعالی‌یی دشمن طوته الله تعالی دخی
آنی دشمن طوتر و اکر بر غریب قونق کلسه انوك ایچون تکلف چکوب
بورجه کیرمك روادر اما دایم بری برینی زیارته وارندوستلر
ایچون تکلف چکمك روا دکلدر که بو تکلف دوستلرك بری برینه
کلمسنه سبب اولور ابو رافع ایدر که رسول صلی الله علیه وسلم
بکا ایتدی که فلان جهوده ایت که بکا رجب آینه دك وعده ایله بر
مقدار اون ویرسون که بر قونغم کلمشدر اول جهود ایتدی
تا رهن ویرمینجه ویرمزم ابو رافع ایدر کیرو کلدم و یهودینك

خبرن رسوله دیدم رسول ایتدی الله تعالی حقیچون بنکه کوکلرده
ویرلرده امینم اکر یهودی اونی ویرمش اولیدی بهاسنی تردد سز
ادا ایدردم بنم زرهمی کاردن ویردیدی ابو رافع ایدر رسول
اللهک زرهینی ایلتدم اول یهودیه رهن ویردم وابراهیم پیغمبر
صلوات الله علیه مهمان استیو ایکی میل یر کیدردی وتا قونق
بولینجه اتمک یمزدی وانک نیتنک صدقی برکاتیله تربه سی اوزرنده
هنوز ضیافت قیلورلر که تا بو زمانه کلنجه هیچ بر کیجه قونقدن
خالی اولمشدر وکاه اولور که انده یوز ایکی یوز قونق جمع اولور
که اول تربه نک اوزرنه بیجه کونلر وقف اولنمشدر
واول دعوته ورمغک ادبلری اولدر که صالح کسنه کن
غیری سن دعوت ایلمیه که طعام ویرمک قوت وقدرت ویرمکدر
وفاسقه قوت وقدرت ویرمک فسقه یاردم ایلمکدر وفقیرلری
دعوت ایلیوب وبایلری دعوت ایلمیه که رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که طعامک یرمزی دوکون یمکیدر که بایلری اکا دعوت
ایدرلر ودرویشلری محروم ایدرلر کرکدر که یقین اولان دوستلرینی
وقوملرینی اونتمیه که انلری چاغرمامق وحشته سبب اولور ودعوتده
تفرقه لاف ورمیه بلکه سنت رعایتی ایچون درویشلره راحت

ایرشدرمکی اندیشه ایلیه ودعوته کلمسی مشکل اولان کسنه یی
دعوت ایلمیه که انلرک حضورلرینه سبب اولمش اولور وشول
کسنه که کندونک دعوتنه کلکه مایل اولمیه انی دعوت ایلمیه که
کلدکده طعامنی کراهتله یمش اولور وطعامنی کراهتله یمک
کناهه سبب اولور … اولدر که نیتلرله
بایک فرقنی اتمیه ودرویشک دعوتنده کندوبی یوفره وطوتمیه
که رسول صلی الله علیه وسلم درویشلرک دعوتنه وارر ایدی
وحسن بن علی رضی الله عنهما درویشلردن بر طائفه نک یاننده ن
کچدی کوردی که بر اتمک پاره سنی اوکلرینه قویوب یمکه مشغول
اولمشلر ایدی چونکه حسنی کوردیلر ایتدیلر یا اللهک رسولنک
اوغلی کل بله یییلم حسن طوردی انلرله ایندی واول درویشلرله
بله یدی وایتدی الله تعالی متکبرلری سومز ویارین سیز دخی بنم
دعوتمه کلک دیو اصمرلدی یارنده سی لطیف طعاملر تدارک
ایلیوب اول فقیرلر ایله بله اوتوروب یدی … اولدر که
اکر بلورسه که قونقلق ایلین کسنه کندویه منت ایسته کرکدر که
قونقلغی کندونک یاننده اولولمغی ایچون ایسته کرکدر انوک دعوتنه
بهانه ایلیوب وارمیه بلکه کرکدر که قونقلق ایلین کسنه قونقلق

ایرشدرمکی

کندویه کلدوکن منت وفخر ایله وبو ذکر اولنان کبی اکر قونقلق
ایلین کسنه نك مالنده شبهه وار ایدوکن بلورسه یا قونقلق
یرنده بر منکر نسنه وار ایدوکن بلورسه حریر دوشنمك وکمش
بخوردانلق کبی یا دیوارده یا طامده جانورلر صورتی یازلو اولسه
یا قیل ایله چالنان ساز آوازی یا دودك آوازی اولسه یا مسخره لك
ایلر کسنه اولسه یا آناده عورتلر ارلره بقمق ایچون کلسه
بو دوکلی بر منکردر بونلر ایله بره حاضر اولمق روا دکلدر وکیرو
بونك کبی اکر قونقلق ایلین کسنه اهل بدعت اولسه یا فاسق
یا ظالم اولسه یا خود مقصودی لاف اورمق ومتکبرلك
ایلمك اولسه کرکدر که اول دعوته وارمیه اکر وارسه بو ذکر
اولنان بر منکر نسنه لردن برینی کورسه ومنع اتمکه قادر اولمسه
طشره چقمق واجب اولور [illegible] اولدر که یول ایراغ اولدوغندن
اوتری دعوته اوزینی وارمقدن منع ایلمیه بلکه هر نسنه که عادتا
اکا تحمل اولنور اوزینی دخی تحمل ایلیه وتوریتده وارددر که اکر بر
میل یول دورسه خسته یی صور واکی میل یردن جنازه یه حاضر
اول واوچ میل یردن دعوته وار ودرت میل یردن مسلمان
قرنداشکی زیارت ایله [illegible] اولدر که اوروج طوتدوغندن

اوتری

اوتری دعوته وارمقدن اوزینی منع ایلیوب ضیافته حاضر اوله
واکر اوروجن آچمدوغنه قونقلق ایلین کسنه بحضور اولمازایسه
ضیافتده اولن کوکجك قوقولر ایله ولطیف مصاحبتلر ایله قناعت
ایلیوب اوروجن آچمیه که اوروج طوتنك قونقلغی کوکجك رایحه کز و
لطیف مصاحبتلر ایله در واکر قونقلق ایلین کسنه بحضور اولورسه
اوروجن آچه که بر مسلمانك کوکلنی شاد ایتمك ثوابی اوروج طوتمقدن
چوقدر ورسول صلی الله علیه وسلم انکار ایلمشدر اول کسنه یه
که قونقلق صاحبنی بحضور ایلیوب اوروجن آچمیه وبیورمشدر که
روا میدر که سنك برادرك سندن اوتری زحمت چکه سن اوروجم دیه سن
بشنجی ادب اولدر که دعوته واردقده اوز قارنی هواسیله وارمیه
که اوز قارنی هواسنده اولمق حیوانلرك حالیدر بلکه رسولك
سنتنه تابع اولمق نیتن ایلیه وشو ایسنه دن حذر قلمق نیتن
ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر هر کیمسنه که دعوته
وارمیه الله تعالی یه ورسولنه عاصی اولور وبو سببدندر که دعوته
وارمق واجب دردیمشلردر ودخی بر مؤمن قرنداشك دعوتنه
وارمغه نیت ایلیه که خبرده کلمشدر که هر کیمسنه که بر مسلمانی
شاد ایلیه الله تعالی آنی شاد ایتمش اولور وقونقلق صاحبنی زیاده

ایلكه نیت ایلیه كه قرانداشلری زیارت ایلمك عظیم ثوابلردندر و
كندوبی غیبندن صقلمق نیتن ایلیه یعنی دیمیلر كه متكبرلكندن ویا
خوللغندن كلدی بو النی نیتدر كه هر بر نیتلن بر ثوابی واردر و
بو نیتلر ایله فخر ایدیمك عبادتندندر واولولر جهد ایلیلردر كه تا
هر طورملرنده واوتورملرنده دینه مناسب بر نیتلری اوله تا كه
انلر تمسلرندن منع بر نسنه ضایع اولمیوب جمله عبادت اولمش اوله
دعوته حاضر [illegible] اولدر كه قونقلق صاحبی انتظارده
قومیه و طعامه عجله ایلیه وایو یره اوتورمیه و قونقلق صاحبی
كوستردوكی یره اوتوره وغیری قونقلر كاصد كوسترسلر اوری
تواضع طریقن اختیار ایلیه و عورتلر اولدوغی اوه مقابل اوتورمیه
و طعام چقردوقلری اوه چوق بقمیه اوتوردوغی زمانده یقینده
اولن كمسنه یه سلام ویره و خاطرن صوره واكر اول صحبتده بر
نعل ظهور ایتسه انكار ایلیوب رضا ویرمیه واكر اول یرمز نعلی
دوندرمكه قادر اولمازسه اوری طشره چقه كه احمد حنبل
رضی الله عنه دیمشدر كه اكر بر كمش سوزمه دان كورسه اوتورمق
لایق دكلدر واكر قونق اختیاملكو اولورسه لایق اولن اولدر كه
قونقلق صاحبی قونغه [illegible] و طعام [illegible]

قومغه

قومغك ادبلری اولدر كه طعامی تیز حاضر قله و طعامی تیز
حاضر قلمق قونغه تعظیمندندر تا كه انتظارده اولمیه واكر جماعت
جمع اولسه وایچلرندن بریسی كلمش اولسه حاضر اولنلرك حقن
كوزتمك اولیدر مكر كه اول كلمین كسنه غایت فقیر وكوكلی صنق
اوله كه بو وقت بو نیت اوزره تاخیر ایلیوب اول فقیره انتظار جكك
روادر وحاتم اصم رحمة الله علیه ایدر كه عجله ایلمك شیطاندندر
مكر كه بش نسنه ده انلرده عجله ایلمك سنتدر كه بری طعامی حاضر
قلمقدر وبری جنازه یراغن كورمكدر وبری قیزی اره ویرمكدر
وبری بورج اودمكدر وبری كناهلردن توبه ایلمكدر وبری دوكون
چكن ایلمكدر كه بونلرده عجله ایلمك سنتدر اولدر كه
یمشی اول كتوره وسفره یی تره دن خالی قلمیه زیرا كه سفره ده سبزوات
اولسه خبرده كلمشدر كه ملكلر اول سفره یه حاضر اولورلر وكركدر
كه طعاملرك كوجكن كتوره تاكه اولا اندن طویه لر وچوق
ینلرك عادتی بودر كه زیاده غلیظ طعاملری اول یرلر تاكه كوجك
طعاملری صوكنه یمكله زیاده ییه لر و بو نیله ایلمك مكروهدر و
ظرافته نك عادتی بودر كه جمله طعاملری برا و غرده قورلر تاكه
هر كسنه اول طعاملردن ایستدوكن ییه وچونكه زنج درلو

یمک قویه لر کوکدرکه تیز کوترمیه لر جایزدرکه صو نوزطوبغه یمز
اولتزاوی [illegible] اولدرکه طعامی سفره یه آز قومیه لر که مروتسز
اولور وچوق قومیه لر که متکبرلک اولور مکرکه سفره دن قلقن
طعامک قیامت کونی حسابی اولمازدیو نیت ایلیوب چوق قویه که
ابراهیم رضی الله عنه طعامی سفره یه چوق قویدقده سفیان ایتدی
اسراف ایتمکدن قورقمزمسن ابراهیم ایتدی طعامده اسراف
اولماز وکوکدرکه عیالنک حصه سن ویره تاکه انلرک سفره ده
نظرلری قلمیه که اکر عیالنه نسنه قلمزسه قونغه دل اوزندرلر و
انلرک دل اوزنتلری قونقلره خیانت ایلکدر وقونغه جایز
دکلدرکه ییدیکی طعامدن زلّه کوتوره ینه کم صوفیلردن برطایفه
عادت ایتمشلردر کوکدرکه طعام صاحبی کوتورک دیو رضاسیله اجازت
ویره واوتنمدوغندن اجازت ویرر اولمیه ویاخود کوکلدن
راضی اولمدوغنی بیله لر بودم کوتورمک روا اولوربو شرطله یانندن
اوتورن یولداشنه ظلم ایتمیه که اکر اندن زیاده کوتورسه حرام
اولور واکر طعام صاحبی زلّه کوتورمکلرن کرینه کورسه کوتورمکلری
زلّه حرام اولور وطعام صاحبنک رضاسیله اولینزلّه ایله
اوغرلو طعامک فرقی یوقدر وهر طعامی که یاننده اولن یولداشی

اوتنمدوغندن

اوتنمدوغندن ترک ایلیه کوکل راضیلغیله ترک ایتمیه حرام اولور
اما قونقلقدن نسکره طشره چقوب کیتمکلک ادبلری اولدرکه طعام
صاحبنک دستوریله طشره چقه وکوکدرکه طعام صاحبی
قونقلری اوقابوسنه دک کوندره که رسول صلی الله علیه
وسلم بویله بیورمشدر وکوکدرکه طعام صاحبی طاتلو وکولر
یوزلو اوله وقونقدن بر اکسکلک نسنه کورسه عفو ایلیه وستر
ایلیه که بوخلق چوق طاعتلردن ثوابلودر وحکایتده کلمشدرکه
جنیدی رحمة الله علیه بر اوغلنجق اتاسنک ضیافتنه چاغردی
چونکه جنید قپویه واردی اوغلنجغک اتاسی جنیدی ایچرو قومدی
جنید کیرو دوندی واوغلنجق جنیدی ینه چاغردی اتاسی ینه
ایچرو قومدی تادرت مرتبه یه وارنجه کلوردی تاکه اوغلنجغک کوکلی
خوش اولوردی وکیرو دونوب کیدردی تاکه اتاسنک کوکلی خوش
اولوردی وجنید ارایرده فارغ ایدی وهرقبول ورده اکا بر عبرت
ایدی که انی حق جانبندن کوروردی والله اعلم بالصواب

ایکنجی اصل نکاحک بیاننده در بلکل که نکاح دین یولنده لازم
اولورنسنه در طعام یمک لازم اولدوغی کبی نته کم دین یولنک
احتیاجی واردر انسانک حیونده اولوب بر مقدار باقی قلمسنه وانا

حیونده اولمسی ممکنز و اعکسی ممکن دکلدر کذلك دین بولنك
احتیاجی واردر انسانك سلسله سی باقی قلوب نسل و اولادی وجوده
کلمسنه و انسانك باقی اولمسی و نسل و اولادی وجوده کلمسی
نکاحسز ممکن دکلدر پس نکاح انسانك اصل وجودینه سبب در و
طعام انسانك وجودی باقی قلمسنه سببدر و نکاحدن حلال
اولمسی بو سببلهدر شهوتدن اوتری دکلدر بلکه شهوت دخی
انسانك نسلی باقی قلمق ایچون یراتلمشدر تا که شهوت تقاضا
ایلیوب خلقی نکاحه میل ایتدوره تا که دین بولونه کیدیجی زرعلر
وجوده کله زیرا که دو کلی خلقی دین ایچون یراتمشلردر و بو اجلدندر
که الله تعالی بیوردی

یعنی نکاح ایدڭ تا که اوغلانلریڭ چوق اوله تا که عبادت ایلسونلر دیو بیوردم
و معروف دکلو که نسل آدم زیاده چوق اولسه الله تعالینك عبادی
زیاده اولور و بو سببدندر که رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردیکه نکاح ایلڭ تا که وافر اولهسز که بن قیامت کونده سایر
پیغمبرلرك امتنه سزکله فخر ایدیبورم بلکه شول آنهسی قرنندن
دوشن اوغلانجق ایله دخی فخر ایدیبورم پس شول کسنه که دین
بولنه کیدیجی بر قول زیاده ایلمکه سعی ایلیه انوك ثوابی اولوردر

وبو اجلدندر

و بو اجلدندر که بر طائفه ایتدیلر که نکاح ایلمك نافله عبادته
مشغول اولمقدن افضلدر زیرا که نکاح دین واجب اولور ...
پس نکاحك دیلرین شرح ایلمك مهمدر و انوك شرحی بو اوچ بابی
بلمك ایله حاصل اولور ... نکاحك فائدهلرینك و
آفتلرینك بیانندهدر ... نکاحك عقدن ایلمك
آدابلرینك بیانندهدر ... نکاحدن صکره زندکانی ایلمك
بیانندهدر ... نکاحك فائدهلرینك و آفتلرینك بیاننده در
و نکاحك فائدهلری بشدر اول فائدهسی اوغلدر اوغل سببیله
آدمه درت درلو ثواب حاصل اولور بری اولدر که الله تعالینك
محبوبی اولن نسنهیه سعی اتمش اولور اول آدم اوغلنك وجودیدر
و نسل و اولاد کتورمسیدر مرکبنه که انسانك یرادلمسنده حکمتی
بله انسان الله تعالینك محبوبی اولدوغنده هیچ شکی قلماز مرباز
که مولا بر اکینه یراز بری کندو قولنه ویرسه و اول قوله تخم
ویرسه و جفت ویرسه و اکینك آلتی ویرسه و اسبابنی کا تسلیم
ایلسه و اکن اکدرمکیچون اول قولك اوزرینه بر موکل کندرسه
اکر قولك عقلی وار ایسه بیلور که مولانك مقصودی نهدر اکرچه
مولا اول قوله مقصودینی سویلمزسه دخی پس الله تعالی که آنه

تخمی بیتدی و جماعت التی بیتدی و نسل و اولاد تخمی ارلرك
ارقه سنده و عورتلرك کوکسنده قودی . و شهوتی ارله عورت
اوزرینه موکل قودی و بوندن مقصود نه ایدوکی هیچ بر عاقله
کیزلو دکلدر چونکه بر کسنه تخمی ضایع ایلسه و موکلی بر حیله
ایله کندودن کیدرو دوندرسه شکسز اول کسنه یردلقدن
مقصود اولان نسنه نك طریقندن دوشمش اولور و بو اجلدندر
صحابه و سلف رضوان الله علیهم اجمعین عزب ایکن اولمکی کروه
کورمشلردر معاذك رضی الله عنه طاعون سببیله ایکی
خاتونی الله امرینه کتدی و کندونك دخی طاعونی بلوردی
ایتدی بکا اولمزدن اول بر خاتون نکاح ایلك که عزبلق حالیله
اولمکی استمزم اولدر که رسوله صلی الله علیه
وسلم موافقت ایتمش اولور تاکه رسولك امتی چوق اوله که
رسول قیامت کوننده امتنك چوقلغیله فخر ایدیسه کرکدر
و بو سبدندر که رسول طوغمز عورته نکاح ایلکدن نهی
ایلمشدر و بیورمشدر که طغوریجی چرکین عورت طوغمز
کوکجك عورتدن یکدر و بو معنیله معلوم اولور که نکاح
دکلدر زیرا که کوکجك عورت شهوته چرکین عورتدن یکرکدر

اوجنجی فواید اولدر که اوغلدن دعا حاصل اولور زیرا که
خبرده کلمشدر که آدم اولدکدنصکره کسلمین خیر اول برسی
اوغلدر که انوك دعاسی آتاسی اولدکدنصکره کسلمیوب
آتاسنك روحنه ایرشور و خبرده کلمشدر که خیر دعالی نوردن
طبقلر اوزرنده اولمشلرك روحنه عرض ایدرلر و انوکله اولولر
روحلرینه راحت بولور [illegible] اولجهتدندر که کاه اولور
اوغل آتادن اول الله امرینه کیدر و آتا انوك رنجنی و مصیبتی
چکر و اوغلدن انوك شفیعی اولور که رسول صلی الله علیه وسلم
ایدر که قیامت کونی طفله جنته کیردیه لر طفل کندویی خشم و
غصه یه صلوب ایده که معاذ الله آناسز و آتاسز جنته کیرمزم
و رسول صلی الله علیه وسلم بر کسنه نك قفتانی طوتب چکدی
و ایتدیکه شویله که بن سنی چکرم قیامت کونی طفل کندو آتاسنی
و آناسنی جنته چکر و خبرده کلمشدر که طفللر جنت قپوسنده
جمع اولوب بر اوغوردن فریاد ایدوب اغلشلر و آتالرینی و آنالرینی
طلب ایلیلر تا اولزمان دك که اول طفللره دستور اوله که
محشر یرنده اولن جمعیته کیروب هر طفل آتاسنك و آناسنك
النه یاپشه و اولولردن بر کسنه نكاحدن پرهیز ایلردی تاکه

بر کیجه دوشنده کوردی که قیامت قوپمش ایدی وخلق
صوصزلق زحمتندن عاجز وسرکردان قالمشلر ایدی واوغلنجقلر
دن بر طائفه اللرنده التوندن وکمشدن قدحلر طوتوب بر جماعته
صو اولشدورلر ایدی بو کمسنه دخی اول اوغلنجقلردن صو
ایستدی ویرمدیلر وایتدیلر که سنک هیچ برزم آرامزده اوغلک
یوقدر چونکه بو کمسنه اویقودن اویندی در حال نکاح ایلدی

فائده نکاحده اولدر که کندوینی نکاح سببیله حصار
ایچنده صقلر وشهوتی که شیطانک آلتیدر کندودن ایراغ ایلر
وبو سببدندر که رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی که هر
کمسنه که نکاح ایلدی کندو دینک یاروسنی حصار ایچنده
صقلدی وهر کمسه که نکاح ایلمز اکثر احتمال بودر که کوزنی
یاوز نظردن وکوکلنی وسوسه دن صقلمغه قادر اولماز اکر
چه فرجنی حرامدن صقلرسه دخی فاما اکرکدر که نکاح اولاد
کورمک نیتیله اوله شهوت نیتیله اولمیه که الله تعالینک
محبوبی فرمانن قبول ایچون یرینه کتورمک موکلی یعنی شهوتی
دفع ایچون یرینه کتورمک کبی دکلدر زیرا که شهوتی الله
تعالینک محبوبن اله کتورمکه تقاضا ایاسون دیو ویرمشلردر

اکرچه شهوتک بر دلسنده بر غیری حکمت دخی واردر واول
حکمت بودر که شهوتده اولن لذتی خلق ایشتلردر تا که آخرتده جودلر
جنتنه اوزنک وچاشنی اوله نته که آنی ایشتلردر بو دنیاده
تا که آخرتده جهنم اودینه اوزنک اوله اکرچه دنیاده اولن جماعک
لذتی ودنیاده اولن آتشک زحمتی آخرتده اولن لذتک وزحمتک
یانینده مختصردر حق سبحانه وتعالی هر نسنه که یرتمشدر انده
انده نیچه حکمتلر درقومشدر بنی جایزدر که بر نسنه ده چوق
حکمتلر اوله واول حکمتلر کیزلو اوله مکر که علمانک اولولرینه کیزلو
اولمیه ورسول صلی الله علیه وسلم بیورر که هر عورت که کلور
انوکله بر شیطان بیله کلور اکر بر کمسنه نک کوزینه بر عورت کورکلو
کورینه کرکدر که کندو اوینه وارب وحلالیله فی الحال جماع ایلیه
که دوکلی عورتلر جماعک معنیسنده برابردرلر [illegible] فائده
بودر که خاتونلرک دیدارینه انس حاصل اولور وانلرک مصاحبتلر
ولطیفه لریله کوکله راحت حاصل اولور که بو راحت سببیله
دمک عبادته رغبتی تازه اولور زیرا که عبادته دورشمک کوکله
غصه وارمک کتورر وراحتلق اول قوتی کیرو کتورر و
امیر المؤمنین علی رضی الله عنه ایدر که کوکلردن راحتی وحضوری

براغوردن كتورمك كه كوكل دائما راحت بنر اولمقدن كوراولور
ورسول صلى الله عليه وسلم كاه اولوردیكه مكاشفه اراسنده
بعض اولو ایشلر ظاهر اولوردیكه رسول اول ایشه طاقت كورمزدی
الن عایشه یه اورردی رضی الله عنها وایدردی كلمنی یا عایشه
یعنی عجله یا عایشه مصاحبتكله دیردی استردیكه كندویه
برقوت حاصل اوله تاكه وحی یوكی چكمكه طاقت كوره چونكه
رسول صلى الله عليه وسلم كیرو بو عالمه ویرلردی وقوت
وقدرتی كمالن بولوربولوردی وحیك صوسزلغی اكا غالب
اولوردی وبدنه ایدردی یعنی ابدالسن بزی
راحت قل دیردی وغمازه یوزطوتردی وكاه اولوردی وكاه
اولوردیكه دماغنه كوكجك قوخولر ایله قوت ویرردی وبو
اجلدندركه رسول صلى الله عليه وسلم ایتدی

یعنی
بو دنیاده اوچ نسنه بكا سوكلو اولدی بری كوكجك قوخودر و
بری خاتونلردر وبری نمازدر ولكن نماز مقصود اصلیدر
تخصیص ایلیوب بنم كوزومك نوری نمازده در دیدی كه كوكجك
قوخو وكوكجك خاتونلر بدنك راحتی ایچوندر تاكه نماز قلمغه

قوت بوله

قوت بوله وغمازده اولن كوز نورنی حاصل قله وبو سببدندر كه
رسول صلى الله عليه وسلم دنیا مالنی جمع ایلمكدن ایلدی
عمر رضی الله عنه ایتدی بزه دنیادن نه نسنه یی اختیار ایلیم
رسول ایتدی
یعنی ذكر ایدیجی دلی وشكر ایدیجی قلبی وصالحه خاتونی اختیار
ایلك دیدی وصالحه خاتونی ذكر ایله شكره برابر ذكر ایلدی
[illegible] فایده اولدركه خاتون اوه تیمار ایلیوب بشرمك ویومق
وسیرمك ایشلرینی یرینه كتورر اكرار كشی بو ذكر اولنان ایشلره
مشغول اولیدی علمدن وعملدن وعبادتدن قلوردی وعورت
بو سببدن دین یولنده یولداشدر بو سلیمان دارانی دیمشدر
كه ایو عورت دنیادن دكلدر بلكه آخرتدندر یعنی سنی دنیا
ایشندن فارغ ایلر تاكه آخرت ایشنه مشغول اوله سن وعمر
رضی الله عنه ایدركه ایماندن صكره هیچ مناسب خاتوندن
اولو نعمت یوقدر [illegible] فایده اولدركه عورتلرك
جورنه صبر ایلمك وانلرك مهم اولن مصلحتلرن كوروب ویرمك
وانلری رعایت اوزره صقلمق شریعت یولنده تمام مجاهده در
غیری نسنه ایله اولمازه وبو مجاهده عبادتلرك افضلیدر و

وخبرده کلمشدر که کشی عیالنه نفقه ویرمك صدقه دن افضلدر
واولولر شونکله دیمشلردر که حلال کسب ایلیوب اوغلنجقلرینه
نفقه ایلمك ولیلرك ایشیدر وابن المبارك رحمة الله غزاده ایدی
اولولردن بر طائفه یه صوردیکه هیچ بو بزم مشغول اولدوغمز
غزادن افضل عمل وارمیدر دیدی انلر ایتدیلر هیچ غزادن
افضل عمل بلمزز ابن المبارك ایتدی بو غزادن افضل عمل بن
بیلورم بر کسنه نك که عیالی واوغلنجقلری اوله وانلری
صلاح اوزره صقلیه وکیجه اویخودن اویانوب اوغلنجقلرینی
کوره که اوسته لرینه بر قفتان بر قسه بو عمل بزم ایلدوکمز
غزالردن افضلدر دیدی بشر حافی رحمة الله علیه ایتدی احمد حنبله
رحمة الله علیه اوچ فضیلتی واردر که اول فضیلتلر بنده یوقدر
بری اولدر که احمد بن حنبل هم اوزی ایچون هم عیالی ایچون
حلال کسب طلب ایلر وبن همین کندم ایچون حلال کسب طلب ایلرم
دیدی وخبرده کلمشدر که کناهلردن بر کناه واردر که انوك
کفارتی عیال زحمتن چکمکدن غیری نسنه دکلدر واولولردن
بریسنك خاتونی الله امرینه کندی هنره دکلو که اکا نکاح عرض
ایتدیلر قبول ایتمزدی وایدردی که یالکوزلقده کوکلی وهمتی

زیاده

زیاده جمع اولمش بولوردم تا که بر کیجه واقعه سنده کوردیکه
کوکك قپولری آچلمش ایدی وارنلر بر طائفه بری بری اردنجه
اشغه اینرلردی وهواده یوررلر ایدی چونکه بو کسنه یه ایرشدیلر
اولکی ایرشن کسنه ایتدی بو اول بدبخت در ایکنجی ایرشن کسنه ایتدی
بلکه واوچنجی کسنه ایتدی بو اول بدبخت در ودردنجی ایتدی بلی وبو
کسنه ایتدی انلرك هیبتلرندن خوف ایتدم وارد لرینجه بر اوغلان
کلوردی اکا صوردم که بو انلر بدبخت دیو کیمه دیرلر ایتدی سکا
دیرلر زیرا که بوندن اول سنك عملك اولوکی مجاهدلر یعنی ولیلر عملی
ایله کوکه چقرولر ایدی شمدی بر هفته در سنك عملك اولوکی مجاهدلر
بلوکیندن چقرمشلردر فاما بلمزم نه کناه ایشلدك دیدی چونکه
اول کسنه اویخودن اویندی فی الحال نکاح ایلدی وکیرو مجاهدلر
جمله سندن اولدی نکاحك فائده لرینك بیانی در
اوچنجی اولولرك حلال کسب طلب ایلمکدن عاجز
اوله خصوصا بونك کبی زمانده وعیال سببیله شبهه لو ماله و
حرامه دوشمك احتمالی اوله وشبهه لو ماله وحرامه دوشمك اوزینك
وعیالنك دینی هلاکی اولمسنه سبب در وهیچ بر ثواب بو کناهی
قلدورمز زیرا که خبرده کلمشدر که قیامت کونی قولی ترازویه

يقين ايلده لر و انوك ايو عمللري ظاهر اوله كه هر بري نيجه طاعتلر كبي
اوله اندن صكره اكا عيالنه نفقه ويردن ويردك ديو صوره لر واني
بو سببله برك طوتلر تا كه كوزي توابلري كيده اندن صكره ملكلر
ندا ايدوب جغره لر كه بو اول كمسنه در كه عيالي بونك دوكلي حسناتني
يدي واوني كرفتار اولدي وصحابه دن روايت اولنمشدر كه اول
كمسنه كه قيامت كوني قولك يقاسنه ياپشور اوز عيالي اوله كه
ايده يا ربي بنم حقمي بو كمسنه دن الكه بكا حرام طعام يدوردي
وبن اول طعام حرام ايدوكن بلمز ايدوك وبزه اول نسنه كه اوكرتملو
ايدي اوكرتمدي تا كه شونكله جاهل قالدق پس هر كسنك ميراث قلمز
حلال مالي اولميه اكا نكاح ايلمك جايز دكلدر مكر اول وقت جايز
اوله كه اكر نكاح ايتمز ايسه زنايه مبتلا اولمغن مقرر بيله ايكنجي آفت
اولدر كه عيالك حقني ادا ايتمكه دوشمك اولماز الا كوكلك خلقله
اولور وانلرك جفالرينه صبر ايلوب يوكلرني چكمكله اولور و
دخي مشكل ايشلرينك تدبيرينه دوشمكله اولور وبو ذكر اولنانلره
هر كسنه قادر دكلدر زيرا كه كاه اولور كه انلري رنجيده ايتمكله
كناهكار اولور يا خود انلري ترك ايلوب ضايع ايلر وخبرده كلمشدر
بر كمسنه كه عيالندن قچسه قچغون قول كبي اولور انوك نمازي واوروجي

مقبول

مقبول اولماز تا كيرو عيالنك يانينه وارمايينجه والحاصل هر آدمله
بر نفس وار در و بر كمسنه كه كندو نفسيله باشه چقه مييه اولى
اولدر كه بر غيري نفسي دخي بوينونه المييه وبشر حافيه رحمة الله عليه
ايچون نكاح ايتمزسن ديديلر ايتدي بو آيتدن اوتنورم وهم قورقرم
ولهن مثل الذي عليهن بالمعروف يعني عورتلرك اولرندن چكدكلري
صبر مقداري فائده كورمك لازمدر وابراهيم ادهم رحمة الله
عليه ايتدي بنم عورتلرك حاجتن تدارك ايتمكه قدرتم يوقدر پس
يوق يره كندو مله بر عورتي نيه الديين ديدي اوچنجي آفت
اولدر كه كوكلي وفكري عيالنك تدبيرينه مستغرق اوله والله تعالى
انمقدن وآخرتي اكوب آخرت ايشلريني تدارك ايلمكدن كيرو قله و
هر نسنه كه سني الله تعالى يي انمقدن اليقور اول سنك هلاكك
اولمغه سببدر وبو اجلدندر كه الله تعالى بيوردي

يعني
يا ايمان كتورن كمسنه لر سيزي ماللريكوز واولاديكوز اللهي انمقدن
اليقومسون پس هر كمسنه نك عيالنك الله تعالى يي انمقدن
اليقومسنه قدرتي اولميه رسولك صلى الله عليه وسلم قدرتي
اولدوغي كبي وبونك حله بلسه كه اكر نكاح ايلمزسه دايما ذكر و

عبادت ورده اولور و حرامدن ایمین اولورسه انوک نکاح ایتمسی
افضلدر پس هر برکیمسنه که زنادن قورقسه نکاح ایلمک افضلدر
و شول کیمسنه که زنادن قورقسه انوک نکاح ایتمسی اولیدر
مکر بر کیمسنه اوله که حلال کسبه قادر اوله و کندونک خلقنه
و شفقتنه ایمین اوله و بیله که نکاح ایلمک کندویی الله تعالینک
ذکرندن آیرمز و یاخود نکاح ایتدوکی حالده دخی دایما الله تعالینک
ذکرنه مشغول اولماز بونک کبی کمسنه نکاح ایلمک افضلدر
[illegible] نکاحی عجبه بغلمق کرکدر و نکاحک ادبلری
ندر و شول صفتلر که نکاح اولنجق عورتده اولمسی لازمدر
انلری بیان ایدر اما نکاحک شرطلری بشدر [illegible] ولیدر
یعنی عورتک یقین خصمی درکه ولیسیز نکاح درست اولماز و
هر کسنه نک که ولیسی اولماسه انوک ولیسی سلطاندر
[illegible] عورتک نکاحه رضا ویرمسیدر مکر که بکر اوله که بکر
اولنلرک آناسی یاخود آتاسنک آتاسی نکاح ایتسه رضایه احتیاج
اولمازدر فاما اولی بودر که آتاسی قیزه نکاحی بلدوره اگر قیز دیموب
جواب ویرمزسه کفایت ایلر [illegible] اولدرکه ایکی
عادل شاهد کرکدرکه نکاح وقتنده حاضر اوله‌لر و اولا

اولدرکه

اولدرکه صالح کمسنه لردن بر جماعت حاضر اوله‌لر همین ایکی
کمسنه ایله قناعت اولنمیه پس اکر ایکی مستور کمسنه حاضر اوله
که آره‌ده عورته انلرک فسقی معلوم اولمسه نکاح درست اولور
دردنجی [illegible] اولدرکه ایجاب و قبول لفظن سویلیه‌لر یعنی قزک
ولیسی ویردم وارالدم دیه یاخود انلرک وکیللری ویردم و آلدم
دیه‌لر شویله نکاح کلمه‌سن یاخود تزویج کلمه‌سن یعنی جفتلندن
لفظی آشکاره سویلیه‌لر یاخود نکاح و تزویج کلمه‌لرینک فارسیسی
یا ترکیسن سویلیه‌لر و سنت بودر نکاحک خطبه‌سی اوقندقدن
صکره ولی ایده [illegible] فلان خاتونی سکا نکاحه ویردم
بو مقدار کابینله و اول کمسنه ایده [illegible] فلان
خاتونی نکاحه قبول ایلدم ذکر اولنان مقداری کابینله‌ده و اولی
اولدرکه المزدن اول عورتی کوره که بکند و کندن صکره نکاح ایلیه
بریبرله دیرلکلرنده امید زیاده اولور و کرکدرکه نکاحه قصد
ایلمک دنیایه اولاد کتورمک نیتیله اوله و کوزونی و کوکلنی حرامدن
صقلمق نیتیله اوله و نکاحدن مقصودی جماع ایلمک و نفسک
هواسنه اولمق اولمیه [illegible] اولدرکه عورت بر صفتله
اوله که اکا نکاح ایتمک حلال اوله و یکرمی صفته یقین واردرکه

ولد صفتلرله نكاح حرام اولور ● هر عورت كه غيرى كمسنه نك
نكاحنده اولسه يا غيرى كمسنه نك عدتنده اولسه يا مرتده
اولسه يا بته طلاقلى اولسه يا زنديق اولسه يعنى قيامته والله
ورسولنه ايمان كتورميه يا اباحى اولسه يعنى يازلمسه لرله طور
اوتورمغى جائز كورسه ونماز قلمامغى جائز كورسه واجنبه كيره
نامحرمله اوترمق ونماز قلمامق مسلمدر وبو ايشلردن اوترى
بره عذاب اولمازديسه يا ارمنى يا جهود اولسه يعنى شول ارمنيله
جهودكه انلر شول كمسنه لرك صوييندن اولمايه لركه انلر ارمنيلكى
ويهوديلكى رسول كلدكدن صكره اختيار اتمش اوللر يا خود
المق استدوكى عورت ازادسز جاريه اوله وازادلو خاتون المغه
قادر اوله يا خود قادر دكلسه زنا اتمكدن امين اوله يا خود نكاح
اتمك استدوكى عورت جاريه اولوب كتوروسى يا خود يار روسى ارك
نلكنده وله يا خود نكاح اتمك استدوكى عورت ارك محرمى اوله
قرنداشى كبى مثلا يا خود بله سود امك سببيله حرام اولمش اوله
يا خود مصاهرت سببيله حرام اوله مثلا المق استدوكى عورتك
اولادينه نكاح اتمش بولنسه كركسه اول عورتك قزينه نكاح اتمش
ولسون كرك قزينك قزينه ● يا خود المق استدوكى عورتك انه سنه

يا خود انه سنك انه سنه نكاح اتمش اولسه ونكاحدن صكره جماع
دخى اتمش اولسه يا خود المق استدوكى عورت ارك اتاسنك
نكاحنه كرمش يا خود كندو اوغلنك نكاحنه كرمش اولسه ● يا خود
ارك ديلدوكى عورتدن غيرى درت عورتى دخى اولسه ديلدوكى
عورت بشنجى اولسه يا خود ديلدوكى عورتك قرنداشنه يا انه سنك
قرنداشنه يا اتاسنك قرنداشنه نكاح اتمش بولنسه كه بو
عورتلرك نكاحده ارالرين جمع ايلمك جائز دكلدر وهر ايكى
عورت كه انلرك ارالرنده خصملق اولنه شويله كه بو ايكى عورتك
اكر بريسى ار اولسه واول بريسى عورت اولسه انلرك برى برينه نكاحى
جائز اولمازه اولسه انلرك بركسنى نكاحده ارالرين جمع ايلمك جائز اولماز
يا خود ديلدوكى عورت ارندن اوچ طلاق بوشنمش اولسه ● يا
خود ديلدوكى عورت جاريه اولوب اوچ كره الندن صتمش اولسه
تا غيرى ار جماع اتمينجه حلال اولماز يا خود ديلدوكى عورت
ارك ارالرنده لعان اولمش اولسه يعنى ار عورته زنا ايديجى سن ديكن
قاضى برى برندن ايرمش اولسه ● يا خود ار يا عورت حج ايچون
احرام كيمش اولسه يا خود عورت يتيم اولسه وطفل اولسه انوك
جائز دكلدر تا بالغ اولماينجه ● بو عورتلر كه ذكر اولندى جمله سـ

نكاح باطلدر و نكاح حلال اولوب درست اولمسنك شرطلری
بونلردر كه ذكر اولندی ؛ اما اول صفتلر كه انلری عورتلرده تدارك
ایلمك سنتدر اول صفتلر بیدیدر ؛ [illegible] اولدر كه عورت
صالح اوله و اصل كرك اولجق بودر اكر صالح اولمسه مالده خیانت
ایلسه ارادن همیشه اولور و اكر عورت بدننده خیانت
ایلسه اكر دیمازسه دیننه نقصان لازم اولور و خلق ایچنده
یوزی قره اولوب مذموم اولور و اكر سویكرسه همیشه دیرلكی
بوزغون اولور و اكر طلاق ویرسه احتمالدر كه كوكلی اكا باغلنمز
اوله و صكره پریشان اوله ؛ بر كسنه عورتنك صالح اولمدوغندن
رسوله صلی الله علیه وسلم شكایت ایلدی رسول طلاق ویردی
اول كسنه ایتدی انی سوورم دیدی رسول طلاق ویرمه دیدی
اكر طلاق ویررسك سن دخی انوك اردنجه بلایه دوشرسن دیدی
وخبرده كلمشدر كه بر كمسنه عورتی مالی ایچون یا جمالی ایچون
الورسه ایكیسندن دخی محروم اولور و اكر دینی ایچون الورسه
مال و جمال ایكیسی دخی حاصل اولور [illegible] اولدر كه عورتك
خویی خلقی ایو اوله كه بد مزاج خویلو عورت ایله بلمز اولور و حیاتی
اولور و محال بشلر سوزر اولور و بو اصل عورتله دیرلك مشكل او

وانوكله

وانوكله دیرلك دین فاسد اولماسنه سبب اولور اوچنجی صفت
جمالدر كه ار عورتنه بقشمغه سبب جمالدر و بو اجلدندر كه عورتی
نكاح ایتمزدن اول كورمك سنتدر و رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی كه انصارك عورتلرینك كوزلرنده بر نسنه واردر كه كوكل
اندن نفرت ایدر هر كسنه كه انلره نكاح ایتمك دلیه كركدر كه اول
كوره اندن صكره نكاح ایلیه ؛ و دیمشلردر كه هر نكاح كه كورلمدن
اولا اوله اول نكاحلك آخری غصه و پشیمانلقدر ؛ و اول حدیث كه
رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر كه عورتی دینی ایچون
استمك كركدر جمالی ایچون استمك كركمزدر معناسی اولدر كه یالكوز
جمالی ایچون استمك كركدر جمال ایله براهد یمك دكلدر ؛ اما اكر
بر كسنك مقصودی نكاحدن همین سنت رعایت ایتمك و اولاد حاصل
قلمق اولسه جمال مقصود ایدنمسه زاهدلكدندر بو بر باب اولور احمد
بن حنبل بر كوزلو بر عورتی اختیار ایلدی صاحب جمال قرنداشی
اختیار ایلمدی بو سبله كه بو بر كوزلو اولان عورت قرنداشندن
عاقله در دیدیكز [illegible] اولدر كه كابینی ینی اوله كه رسول
صلی الله علیه وسلم نكاحلردن بعضیسن اون اقچه ایلمشدر و كندو
قزلرین درت یوز درهمدن زیاده ایله ویرمشدر [illegible]

ولدرکه عورت طغورمز اولمیه ۵ ورسول بیوردرکه بر اوبجاع عنده
بر حصیر طغورمز عورتدن یکدر   اولدرکه باکره اوله
که آزله عورت یری برینه زیاده یقشه   جابر رضی الله عنه بر طول
خاتون الوب دیلدی رسول علیه السلام ایتدی نیچون بکر المادك
تا که اول سنکله و سن انوکله اوینایدوکز   اولدرکه
براولو صویدن اوله ومسلمان و صالح صویدن اوله که اصلیز
اولنلر ادب کورممش اولور و یرمز خویلو اولور   واحتمالدرکه اول
خوینك اولادینده دخی تاثیری اوله   اولدرکه عورت
ارکك یقین خصملرندن اولمیه   که خبرده کلمشدرکه ارکك یقین خصمی
اولن عورتدن طوغن اولاد ضعیف اولور   مکر سببی بو اولاکه شهوت
یقین خصمه آز اولور اوله   عورتلرك صفتلری بونلردرکه ذکر
اولندی   اما ولی قزی ارە ویرمك دیلدوکده کرکدرکه قیزك
مصلحته مقید اوله   و بر مناسب ار اختیار ایلیه و یرمزلردن و چرکین
خویلو اولوب عورتنك نفقه سندن عاجز اولنلردن حذر ایده
واکر ار عورتنك کفوی اولمازایسه نکاح درست اولماز   ورسول
بیورمشدرکه هر کمسنه که کندو اولادینی فاسق کمسنه یه ویردی
تحقیق ارحمنی کسدی ۵ و رسول ایتدی نکاح قوللقدر کورلکه

فاسقه

فاسقه قز ویرن کندو اولادینی نه اصل کمسنه یه قول ایلدی
باب   عورتلرله نکاحلشدن آخره وارنجه دیرلکلری
بیانندهدر   بلکل که چونکه نکاح دینك اصللرندن بر اصل اولدوغی
معلوم اولدی کرکدرکه دینك ادبنی نکاحده کوزده ویره عایت
ایده لوکه والا آدمیلرك نکاحله حیوانلرك بری بریله جماع ایتمسنك
فرقی اولماز   بر اونکی نسنه ده ادب صقلمق کرکدر
ولیمه در یعنی دوکون قونقلغیدر   و دوکون قونقلغی سنت
مؤکده در   ورسول صلی الله علیه وسلم عبدالرحمن بن عوف
نکاح ایتمك دیلدوکده ایتدی   یعنی قونقلق ایله
اکر قونقلغك دوکلیسی بر قیون دخی اولورسه   واکر قیونی اولمازسه
قادر اولدوغی دکلو دوستلرینك حضورینه کتوردوکی طعام
ولیمه اولور   ورسول صلی الله علیه وسلم چونکه صفیه یه
رضی الله عنها نکاح ایتدی آزبه قوتیله خرمایی ولیمه ایلدی بر
ممکن اولن مقداری نکاحی تعظیم ایلمك کرکدر   وکرکدرکه ولیمه
اوچ اوکلکی کوندن اوته کچمیه   واکر تاخیر اولنورسه بر هفته دن
اوته کچمیه   ودف چلوب نکاحی آشکاره ایتمك و نکاحه شادلق
ایلمك سنتدرکه یر یوزنده اولن مخلوقاتك عزیزی آدم اوغلانیدر

وآدم اوغلانلرينك يرادلماسنك فتح بابى نكاحدر پس بونا ديلو
تحليده اولنشلر اولور وبونلر كبى وقتده دف چلمق وسماع ايتمك
سنتدر ربيع بن معوذدن روايتدر كه ايتدى اولكيجه كم بكا
دوكون ايديلر ارتهسى رسول صلى الله عليه وسلم كلدى
كوردى كه جاريه لر دف چلرلر وايرلرلر چونكه رسول صلى الله
عليه وسلم كوردى بلر شعرا وقيوب رسولى مدح ايتمكه باشلديلر
رسول صلى الله عليه وسلم ايتدى بونى اونوتڭ نبى ذيلك كه آنى
ديمك اوزرينه ايدوكوز وقتمدكه دف اوزرنده كندويه دعا
ايليلر زيراكه مرهم اولنسنه اويتعلمه اولسه مقبول اولمازه
ورسوله دعا ايلمك خود جميع مهماتك اهمىدر [illegible]
عورتلرله كوكجك خوى قوللنمقدر وكوكجك خوينك معناسى اولدر
ديكلدركه عورتلرى ايجتميه سن بلكه عورتلرك سوزلرينه
متحمل اوله سن وانلرك ايلك بلمزلكلرينه صبر ايليه سن كه عورتلر
ضعف وعورتدن يرتنشلردر وعورت عيب ديمك اولور و
انلرك ضعيفلقلرينك درمانى ايتمك اولمقدر وعيبلرينك
درمانى اوى اوزرلرينه بندانا ايلمكدركه رسول صلى الله عليه
وسلم ايتدى هر كشىنه كه اهلنك برمر خوينه صبر ايليه اكا اول

دكلو

دكلو ثواب ويره لركه ايوبه صلوات الله عليه ويرمشلر ايدى
چكدوكى بلادن اوترى وهر عورت كه ارنك يرمز خوينه صبر
ايلسه انوك ثوابى فرعون خاتونى آسيه ثوابى دكلو اوله وآخر كز
رسولدن وفات ايتدوكى وقتده ايشتديلر ايدى ديلى الندن
يب يب اوچ نسنه دير ايدى نمازى اياغ اوزرينه قلڭ وقوللرى
خوش طوتڭ والله دن قورقڭ عورتلرڭ حكايه سنده كه انلور
اللرو كوزده اسيرلردر پس انلر ايله ايوجه ديريلك ورسول
صلى الله عليه وسلم عورتلرك خشمنى واجيلغنى كوتوردى وبر
كون امير المؤمنين عمرك خاتونى عمره خشمله جواب دوندردى
عمر ايتدى يا خبيثه جوابمى دوندررسن خاتون ايتدى بلى كه رسول
سندن يكرك ايدى وانوك خاتونلرى جواب دوندررلر ايدى
عمر ايتدى اكر حال بويله ايسه واى حفصه يه كه طپراغنه برابر اولدى
ديدى اندن صكره حفصه يى كه اوزنك قزى ورسولك خاتونى
ايدى كوردى وايتدى زنهار كه رسوله جواب دوندرميه سن
وامير المؤمنين ابوبكرك قزى عايشه يى كوررب الدنيه سن كه رسولدن
بى سوز وانوك سوزنى كوتورردى وبر كون رسولڭ خاتونلرى
بربرى خشمله اليله رسولڭ كوكسنى يتدى اول خاتونك آتاسى حضورد

اولوب بیچون رسوله بویله ایلرسین دیوب آزارلدی ، رسول
صلی الله علیه وسلم قو ایلسونكه بونلر بوندن اول دخی بویله
ایده كلمشلردر وبن انلره دیمزم دیدی ، ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی خيركم خيركم لاهله وانا خيركم لاهلي
یعنی یرولك خیرلوكز اولدركه اهلی ایله ایو اوله وبن كندو اهلمله
یرولكده كلوكزدن خیرلویم ، اولدركه عورتلر ایله
لطیفه ایلیوب اوینیه ودوتواولمیه ، واوینمق عورتلرك عقلنجه
ایلیه كه هیچ بركیمسنه كندو اهلیله اویله مداعبتله دیرلمش ایدی
كه پیغمبر علیه السلام دیرلمش ایدی تا شول حده دك كه عایشه ایكی
رضی الله عنها یوكوردیلر بركره رسول عایشه یی كچدی ، وبركره ده
یوكوردیلر بو دفعه عایشه كچدی رسول ایتدی بو اكا مقابل
اولسون یعنی كه بو دم برابر اولدق دیدی ، وبركون رسول ایله
عایشه زنكیلرك آوازینی ایشتدیلر كه اوینیوب یره اتودیرلردی
رسول صلی الله علیه وسلم عایشه یه ایتدی بو زنكیلرك اویناد وغی
كورمك استرمیسن عایشه ایتدی یا رسول الله استرم ، رسول
طوردی وزنكیلره یقین كلدی ، والنی عایشه نك اوكنه طوتدی
تا كه عایشه اكنی رسولك قولنه قودی وخیلی زمان تماشا ایلدی

رسول

رسول ایتدی یا عایشه بتمدیمی عایشه ایتدی یا رسول الله بر
مقدار دخی صبر ایله اوج كره بویله دیدی اندنصكره عایشه یتر
دیدی ، وعمر رضی الله عنه بوقتوباوزلغی وتیزلكی بر له ایدردی كه
آدم كندو اهلیله كزكدر كه اوغلنجق كبی اوله ، واكر اندن اوبرا عن
دیلسه لرهمین اول وقت ارلر كبی اوله ، ودیمشلردر كه اركزكدر كه تحز
ایچروكلسه كولر یوزلو اوله ، وتحزطشره چقسه ایتنم اوله وهرنه كه
بولورسه یبه وهرنه كه بولماز صورمیه [illegible] اولدركه
حد ایله اوینیوب كوله اما شول مرتبه یه وارمیه كه ارلك هیبتی
بالكلیه كیده ، وعورتلره برامر هوایه رخصت ویرمیه واكر مروته و
شریعته مخالف براش كورسه عورته سیاست ایلیه زیرا كه اكر ارد
عورتی كندو حالی قورسه عورتلره مسخره اولمش اولور [illegible]
نزا ، یعنی ارلر كركدر كه عورتلر اوزرینه غالب
اولهلر رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه
یعنی یا بنی اشغه اولدیغی ولكنه نك كه عورتك قولی اوله زیرا كركدر
كه عورت ارك قولی اوله ، ودیمشلردر كه عورتلرله دانشق ایلمك
كركدر ، واولسنه یی كه عورتلر رای صواب كلورلرسه انلرك خلافن
ایلمك كركدر ، وحقیقتده عورتك نفسی سنك نفسك كبی در اكر

فی الجمله رخصت ویرورسك حذردن چقر وكیرو تدارك ایلمك
مشكل اولور والحاصل عورتلرده برضعف واردركه اول ضعفك
علاجی صبردر اكر عورت اولسه كه انوڭ علاجی سیاست اولسه
كركدركه ار استاد طبیب كبی هر علاجی زماننده كوزده والحاصل
كركدركه ارك صبری وتحملی غالب اوله وخبرده كلمشدركه عورتك
مثلی اكلو سكوكی كبی اكریدر اكر طوغرلتمق دلرسك صنر وحالی اوزره
قولرسڭ منفعت ویرر [illegible] اولدركه صقنمق
خصوصنده ارا اوران كوزده ومرتبه سنه كه اندن فتنه حاصل
اولمق احتمالی اوله عورتی اندن صقنه وقادر اولدوغنجه عورتی
طشره قومیه وطامه وقپویه چقمغه رخصت ویرمیه وعورتی
هیچ نامحرم ار كورمكه قومیه وهیچ بر نامحرم اره دخی عورتی
بقمغه قومیه وعورته قپودن وپنجره دن مانع وحاجز دكلدر
بو معنیلری ار سهل كورب اهمال ایلیه ورواد كلدركه سبب بر
بره عورتك حقنده بو مرتكان ایده وكاه ارشدوره وصقنمغی
حذردن كچوره وكزلو حاللرینی تفتیش ایلیه بر وقت رسول
صلی الله علیه وسلم كیجه یه یقین ایدی كه سفردن كلدی
ونفی ایلیوب ایتدی كه سزدن هیچ كمسنه بو كیجه اویه كیتمسون

تا صباحه دك

تا صباحه دك صبر ایلسون ایكی كمسنه مخالفت ایلیوب هر بری
كندو اوینه كیتدی واولرنده برمرد ایش كوردیلر وامیر المؤمنین علی
كرم الله وجهه ایدر عورتلری صقنمقدن حذردن كچورمك كه خلق اولر
مقندو غلكری كورب عورتلروكزه دیل اوزدوب طعن ایتمیه لر
وصقنمغك اصل كركلوسی اولدركه عورتلر كوزلرینی نامحرمدن
بغلوطوته لر رسول علیه السلام فاطمه رضی الله عنها ایتدی
عورتلره نه یكركدر فاطمه ایتدی اول یكركدر هیچ نامحرم ارانلری
ونلر نامحرمی كورمیه لر بو سوز رسوله صلی الله علیه
وسلم خوش كلدی وفاطمه یی قوجقلدی وایتدی ذریة بعضها
من بعض یعنی الله تعالی آدمه ذریت ویرب اصل ونسل ویردی
ایو صوپدن ایو اولاد وپتلو صوپدن پتلو اولاد ویردی معاذ
رضی الله عنه خاتوننی كوردی شول وقت كه پنجره دن نظر ایلركن
كوردی وینه معاذ رضی الله عنه خاتوننی كوردی كه بر المانك
بر پاره سنی یدی وقلانینی معاذك قولنه ویردی بو سببدن اوری
دخی آنی اوردی وعمر رضی الله عنه ایتدی عورتلره كوكلك
قفتان ایلمك تا كه اوتوره لر زیرا كه ایو قفتان بولورلرسه طشره
كیتمكی آرزو ایدنمكه باشلرلر ورسول زماننده عورتلره اوزنوب

مسجده واروب آرد صفده جماعته حاضر اولمغه دستور واردی
صحابه رضی الله عنهم انلری مسجده وارمقدن منع ایدیلر عایشه
رضی الله عنها ایتدی اگر رسول صلی الله علیه وسلم عورتلری
بو زمانده نه صفتده ایدوکلرن کوریدی مسجده قومزدی نیتکه
بو زمانده عورتلری مسجده وارمقدن وجمعیته حاضر اولمقدن
ونا محرمه بقمقدن منع ایلمك زیاده فرضدر مکرکه بر قری عورت
اوله که کمسنه چادر اورتمش اوله که بو اصل قری عورت طشره چقمقده
ضرر یوقدر واکثر عورتلرك آفتی جمعیته حاضر اولوب نامحرمه
بقمقدن قوپر ومنزلرده که فتنه اولمق احتمالی اوله عورته لایق
اولمز اولدرکه اولرده کوزونی صقلیه که بر کره بر کور رسولك
صلی الله علیه وسلم اوینه کلدی عایشه وبر خاتون دخی اوتورر
ایدی اول کوری کوردکده طوروب کتمدیلر بو خود کورمز نیچون
قچوب کیتدیکز دیدیلر رسول ایتدی اگر اول کورمزسه سز کورورسکز
نیچون اندن قچمزسز اولدرکه عورته ایو نفقه
ایلیه مضایقه اوزره صقلیه واسراف دخی ایلمیه وشویله
بله که عیالنه نفقه ایلمكك ثوابی صدقه ویرمکك ثوابندن
آرتوقدر که رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که شول التونکه

آدم غزایه خرج ایلیه وشول التونکه عیالنه خرج ایلیه وشول التون
که اتوکله قول آزاد ایلیه وشول التونکه بر مسکینه صدقه ویره بو
التونلرك ثوابلوسی اول التوندرکه عیالنه خرج ایلیه وکرکدرکه
هیچ ایو طعامی عیالندن ایروتمیه واگر ایمك دیلرسه کیزلو ییه
وشول طعامکه حاضر قلمیه کرکدرکه عیالنك یاننده آنی اکوب
وصف ایلمیه وابن سیرین ایتدیکه هفته ده بر کره عیالنه یا حلوا یا
شیرین نسنه حاضر ایلیه که جمله وتدن بالکلیه الغلدرمق مروت
دکلدر وطعامی اهلیله برابر جمع اولوب ییه انلری یاد کسنه نك
نسانی کبی طوتمیه که خبرده کلمشدرکه الله تعالی وفرشته لر صلوات
ویررلر اول جماعته که طعامی برابر جمع اولوب ییلر وایدن
اولدرکه عیالنه اولسنه بی نفقه ایلیه که حلالدن کسب ایدوب
الدکتورمش اوله که هیچ اندن زیاده کناه وظلم اولمازکه عیالنی
کشی حاملة بنلیه ینبغی ادبت اولدرکه دین علمندن نماز وطهارت
وحیض وبونلرك غیری هرنه دکلو لازم اولور علم وارایسه عورتلره
بلدوره اگر ار بلیدمزایسه عورته لازم اولورکه طشره چقوب
صوره واگر ار اوکردرسه عورته ارك اجازتسز طشره چقمق
جایز اولماز واگر ار بو خصوصده تقصیرلق ایلرسه عاصی اولور

الله تعالى بیورمشدر که قوا انفسكم واهلیكم نارا یعنی بز كندو
نفسلروكزی واهلكوزی طاموادندن صقلك وعورته بومقدار
بیلك لازمدر كه اكركون بتمزدن اول حیضی كلسه ایكندو نمازنی
قضا ایلمك لازم اولور واكثر عورتلر بومسئله یی بلمزلر
اولدر كه اكر عورتی ایكی اولسه انلرك آرالرینی برابر كوده
كه خبرده كلمشدر كه هر كشی كه عورتلرینك بربیننه زیاده میل
ایلسه قیامت كوننده بر كوزی كور قوپه وعورتلرك آرالرینده
برابرلكی بخشش ویرمكده وكیجه اخشاملقده كوزتمك كركدر
اما سومكده وجماع ایلمكده برابر كوزتمك واجب دكلدر كه سوكو
اختیارله اولماز رسول صلى الله علیه وسلم هر كیجه بر خاتوننك
اونده اولوردی وعایشه یه رضی الله عنها جمله سندن زیاده
سوردی وایدردی كه یارب اولنسنه كه بنم الده در انده عدالت
اوزره اولمغه سعی ایلرم اما كوكل بنم الده دكلدر دیردی وهر
بر عورتدن طوبوب آكا یقین وارمق اسمیه كركدر كه طلاق ویره
وآنی حبسده طوتمیه رسول علیه السلام سوده یه طلاق
ویرمك دیلدی كه اولمش ایدی سوده ایتدی بن نوبتمی عایشه یه
ویردم بكا طلاق ویرمه تا كه قیامت كوننده سنك خاتونلرك

جمله سندن اولم دیدی پس رسول سوده یه طلاق ویرمدی و
ایكی كیجه عایشه یاننده اولوردی وبر كیجه خاتونلرندن برینك
یاننده اولوردی اولدر كه چونكه عورت بیورق
طوتمیه وآره اطاعت ایتمیه ابی لطفله وشفقتله اركدوبه مطیع
قله اكر مطیع اولمازسه ارخشم ایلیوب بیاغنده عورته اردن
دونوب یته واكر عورت ینه مطیع اولماسه اوچ كیجه بیاغندن
ایرو ایلیه واكرینه فایده ایلمزسه برمقدارك اوره فاما یوزینه
اورمیه كه بریری ضنیه اكر نمازنده ودیننك غیری مصلحتلرنده
تقصیرلق ایلرسه روا اولور كه ار عورتینه خشم ایلیه بر آی مقداری
یانه دكلو كه لازم اولورسه رسول صلى الله علیه وسلم دوكلی
خاتونلرینه بر آی تاقیوب خشم ایلمشدر جماع ایلمك
بیاننده در كركدر كه جماع وقتنده اریوزینی قبله دن دوندره
وابتدا سویلشمكله واوینمغله واوپمكله وقوچمغله حلاللنك
كوكلنی خوش ایلیه كه رسول صلى الله علیه وسلم ایدر كه روا
دكلدر كه ارحیوانلر كبی عورتنك اوزرینه دوشه بلكه كركدر كه
جماعدن اول بر رسول اوله یعنی خبر ویریجی نسنه اوله ایتدیلر یا
رسول الله اول خبر ویریجی ندر ایتدی اوپمكدر پس چونكه جماعه

جمله سند

بشلوب دیلیه ایده [illegible] اکبر یعنی
اول بوجه اولوب کرینك آدینی یاد ایلدرم که جمله عالمك اولوبی
اولدر و اکر ایلرودن قل هو الله احد اوقورسه یکرك اوله واید
[illegible] یعنی یا رب
سن بزی شیطاندن ایراغ ایله و شیطانی بزه نصیب ایلدوکك
نسنه لردن ایراغ ایله زیرا که خبرده کلمشدر که هر کسنه که
بو دعایی اوقیه اوغلی حاصل اولورسه شیطان شرندن
امین اوله و انزال وقتنده بو دعایی کوکلندن دیه الحمد لله الذی
جعل من الماء بشرا [illegible] یعنی حمد اول الله که صودن
آدم یراتدی و آنی قوم و خویش ایلدی و انزال ایلدکدن صکره ازصبر
ایلیه تا که عورت دخی انزال ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی اوچ نسنه ارك حماقتندندر بری اولدر که بر کسنه یی
کوره که کندویه محبت ایلر آنوك آدینی صورمیه و بری دخی
اولدر که دوستی و قرنداشی کندویه ایلك ایلیه و اول ایلکی رد
ایلیه و بری دخی اولدر که حلالینی اوپمکدن و قوچمقدن اول جماعه
مشغول اوله و کندونك حاجتی تمام اولدقدن صکره عورتك
دخی حاجتی بتسون دیو صبر ایلیه امیر المؤمنین علی و معاویه

وابوهریره

و ابو هریره رضی الله عنهم روایت ایلمشلردر که ایوك اول کیجه سنده
و آخر کیجه سنده و اورته کیجه سنده عورته جماع ایلمك مکروهدر
زیرا که شیطان بو کیجه لرده جماع زماننده حاضر اولور و کوکدر
که حیض وقتنده کندوی صقنه اما حیض وقتنده عریانیتمق جائزدر
و حیض غسلندن ایلرو جماع ایلمك روا دکلدر و چونکه بر کره
جماع ایلیه بر کره دخی جماع ایلمك دلسه کرکدر که آلتنی یویه
و اکر جنب ایکن بر نسنه یمك دلسه کرکدر که اول ابدست آله و
غسلدن طرنغنی و صچنی کسمیه تا که طرنغی و صچی وزندن جنب
ایکن ایرلمیه لر و اولماولدر که ارضونی عورتنك رحمنه ایرشدره
و کیرو الیقومیه و اکر ازعزل ایلرسه یعنی انزال زماننده آلتنی
چقروب صوینی طشره دوکرسه صحیح روایت بودر که حرام
اولماز و بر کسنه رسوله صوردی که بنم بر جاریه م واردر استرم
که بندن یوکلو اولمیه تا که خدمتدن قلمیه رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی طشره انزال ایلیه اکر که الله تعالی خود اوغلان
تقدیر ایتمش ایسه اولور دیدی آخر اول کسنك بو جاریه دن بر
اوغل حاصل اولدی و جابر رضی الله عنه ایدر که [illegible]
و القرآن ینزل یعنی وحی اینرکن نازل اولورکن بز انزال وقتنده

غزا ایلردی دلك و یرنی غزا ایلدوب صوبی صنیره دوكمكدن نهی ایلرلردی
[illegible] اوغلن طوغمغك بیانندەدر كركدركه چونكه اوغلن
طوغه اوغلنك صاغ قولاغنه اذان اوقیه لر و صول قولاغنه اقامت
كتوره لركه خبرده كلمشدركه هر كشنه كه بویله ایلیه اوغلی اوغلنجغلق
صیرولغندن ایمن اوله و اوغلنجغه كوزجك آد قویه لر و الله
تعالینك قتنده آدلرك زیاده سوكلوسی عبدالله و عبد الرحمن و عبد
الرحیم در و بونلره بكزر آدلردر و اوغلن آنه سنك قرنندن
دوشمش دخی اولورسه آد ویرمك سنتدر و اوغلن طوغدوغی
وقت عقیقه ایلمك یعنی ضیافت ایلمك سنتدر قزده بر قیون
ایله ضیافت ایلیه و اوغلنده ایكی قیون و اوغلنده بر قیون دخی
اولورسه جائزدر و عائشه رضی الله عنها ایدر كه اوغلندن
قیونك سكوكنی صندرمامق كركدر و سنتدر كه چونكه اوغلن
آنه سندن طوغه اوغلنك اغزینه شیرین نسنه قویه لر و یدنجی
كوننده صاچنی تراش ایلیه لر و صاچنك آغرلغی التون و یا كمش صدقه ویره لر
و كركدر كه قیز طوغدقده بعضی لر كوسترمیه لر و اوغلندن
اوتری زیاده شادلق كوسترمیه لر كه آدم بیلمز كه خیر قنغیسنده
در و قیزده مباركلك زیاده در و ثوابی آرتوقدر و رسول

بیوردی

بیوردی كه هر كشنه نك كه اوچ قزی یا خود اوچ قز قرنداشی اوله
و انلرك زحمتنی چكوب لازم اولان مصلحتلرین كوره الله تعالی
اول كسنه یه انلردن چكدوكی زحمتدن اوتری رحمت ایلیه بر كشی
ایتدی یا رسول الله اكر قزی و قز قرنداشی ایكی اولسه رسول ایتدی
اكر ایكی دخی اولسه و بر كشنه ایتدی یا رسول الله اكر بر اولسه
رسول ایتدی اكر بر دخی اولسه رحمت ایلیكدر و رسول صلی الله
علیه و سلم ایتدی هر كشنه نك كه بر قزی اولسه اول كمسنه
رنجلو و زحمتلودر و اكر قزی ایكی اولسه یوكی آغردر و اوچ قزی
اولسه ای مسلمانلر اكا یاردم ایلك كه اول كمسنه بمله جنتده
بله اولسه كركدر بو ایكی پرمق كبی دیدی یعنی زیاده یقین اولسه
كركدر دیدی و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی هر كشنه كه
بازاردن نوزفنده یمش الوب اوینه ایلده فقیرلره صدقه ویرمش
كبی اوله و كركدر كه اول قزیله بشلیوب صكره اوغلنه ویره و
ایتدی كه هر كشنه بر قزینی شاد ایلیه الله تعالینك قورخوسندن
اوتری اغلمش كبی اولور و هر كشنه كه الله تعالینك قورخوسندن
اغلیه انونك تنی طامو اودینه حرام اوله [illegible] ولدركه
مادامكه ارقادر اوله عورتنه طلاق ویرمیه كه الله تعالی

مباح اولان نسنه لرك ایچنده طلاقی دشمن طوتمشدر والحاصل
بر كمسنه یی بیحضور ایدوب ایچمك حلال اولماز الا ضرورت
وقتنده وچونكه طلاقه حاجت اوله كركدركه بر طلاق ویره و
بردن زیاده ویرمیه كه اوچ طلاقی بردن ویرمك مكروهدر
وحیض حالنده طلاق ویرمك حرامدر وپاكلك حالنده
كه جماع ایتمش اوله ینه طلاق ویرمك حرامدر وكركدركه طلاق
ویردوكی وقت لطف طریقیله ملایمتله بر عذر ایلیه وخشم
وحقارتله طلاق ویرمیه وانذنصكره عورته بر نسنه باغشلیه
كه انوكله كوكلی خوش اوله وعورتك سرینی هیچ كمسنه یه دیمیه
ونه عیبدن اوترو طلاق ویردوكن آشكاره ایلمیه وبر كمسنه یه
صوردیلر كه عورتكه نیچون طلاق ویررسن ایتدی بر كمسنه
كندو عورتنك سرینی آشكاره ایلمك اولماز دیدی وچونكه طلاق
ویردی نیچون بونی ایتدك دیدیلر ایتدی بن غیریلرك عورتیله نه
ایشم واردركه انوك احوالن سویلنم دیدی فصل
بوكه ذكر اولندی عورتك ار اوزرنده اولان حقیدر اما ارك
عورت اوزرنده اولان حقی غایت اولودر زیراكه عورت حقیقتده
ارك قوللغجیسیدر وخبرده كلمشدركه اكر الله تعالیدن غیریه

سجده ایتمك روا اولیدی عورتلره ارلرینه سجده ایلك
دیو بیوردیلردی فاما ارك عورت اوزرنده اولان حقی اولدر كه
اوده اوتوره وارك دستوری سز طشره كیتمیه وقپویه وباجایه
یوكرمیه وقوكشیلر ایله از سویلشه وضرورت اولمایجه
قوكشیلرینك یانینه وارمیه وكندو اری حقنده ایلكدن غیری
نسنه سویلمیه ودوكلی ایشلرده ارینك بر مرادی اولوب شاد
اولدوغنه حریص اوله وارك مالینه خیانت ایلمیه واوینه شفقتلو
اوله وصحبتلرنده وزندكانیلرنده اریله كندونك راسنده
اولان كستاخلغی كمسنه یه حكایت ایلمیه وجمله اشلرندن
ارینك سرینی صقلیه ومرنه كه بولور قناعت ایلیوب زیاده
نسنه لر استمیه وارك حقنی عورت اوزینك خصملرندن مقدم
كوره ودایما كندوبی پاك طوته جماع ایچون پاك اولدوغی كبی
وهر خدمت كه الندن كلور ایلیه واره كندو جمالیله فخر ایتمیه
واردن كوردوكی ایلكه انكار ایلیوب بن سندن نه كوردم دیمیه كه
مصطفی صلی الله علیه وسلم بیوردركه طاموبه نظر ایلدم واكثر
عورتلری كوردم وایتدم كه نیچون بو طایفه طاموده بویله
چوقدر ایتدیلر بونلر لعنتی چوق ایلرلردی وارلرینك ایلوكنه

انكار ایلدیلر ایدی ... بیانندهدر
بلگل كه دنیا آخرت یولنك قوناغی كبیدر و آدمك بو قوناغده
اذوغه و قوته احتیاجی واردر و ارزق دخی آدمك كسبی اولمایجه
ممكن اولماز پس كركدر كه انسان بر مقدار تجارت طریقن بله فاما
اول كمسنه كه كندوی دنیا كسبنه ویره اول بدبختدر پس
كركدر كه آدم دنیا ایشنه مشغول اوله و هم آخرت ایشنه و دنیا
ایشی همین آخرتی فراغت خاطرله اله كتورمك ایچون اوله و اول نسنه
كه كسب و تجارتدن بلمسی واجبدر بونلردر كه بش بابده بیان
ایلیلم ان شاء الله تعالی   كسبك ثوابی و فضیلتی بیانندهدر
[illegible] كسب معامله سی درست اولمغك شرطلرینك بیانندهدر
[illegible] معاملهده انصاف كوزتمكك بیانندهدر
دردنجی باب انصافدن نصكره احسان ایلمكك بیانندهدر
[illegible] معامله ایدركن شفقت اوزره اولمغك بیانندهدر
[illegible] كسبك بیانندهدر بلگل كه كندوكی و عیالكی
خلقه محتاج ایلمك و حلال كسبدن انلری مستغنی ایدرك
ایلمك دین یولنده غزا ایلمكدن و چوق عبادتدن افضلدر رسول
صلی الله علیه و سلم و اولو صحابه ایله رضوان الله علیهم اجمعین

اوتوزسندی بركت صباح وقتنده عجله ایله رسولك و اصحابنك
یاننده كیجدی و بازارده دكاننه كیتدی صحابه رضوان الله علیهم
اجمعین ایتدیلر دیمیا بویله كیدك بویله تجردن طورسی الله ایچون
اولیدی رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی بویله دیمك كه اكر بو
كسنه نك كسبی اوزنی خلقه محتاج قلیوب آنه سی و آته سی و
اوغلنجقلرینی خلقه محتاج ایتمك ایچون ایسه تحقیقا اول كسنه الله
تعالینك یولنده در و اكر بای اولمق و لاف اورمق ایچون اولورسه
شیطان یولنده در و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه هر
كسنه دنیاده حلال طلب ایلیه خلقه محتاج اولماغیچون قونشولرینه
و خصملرینه ایلك ایلمك ایچون قیامت كوننده یوزی ورد رت
كیجه لك آی كبی اوله و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه طوغرو
سوزلو بازركانلر قیامت كوننده صدیقلر و شهیدلر ایله حشر
اوله و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی كه الله تعالی اهل
صنعت اولن مؤمنی دوست ایدنور و رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی كه مالك زیاده حلاللرك اهل صنعتك كسبیدر اكر نصیحتیله
كوزدرسه و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه تجارت ایلك
زیرا كه رزقك اون بلوكندن طقوز بلوكی تجارتدندر و رسول صلی الله

علیه وسلم ایتدی که هر کیمسنه که اوزینه دیلنمك قپوسنی اچه اکا
یتمش فقر قپوسی آچلور وعیسی صلوات الله علیه بر کیمسنه‌یی کوردی
وایتدی سن نه ایشلرسین اولکمسنه ایتدی عبادت ایلرم عیسی
ایتدی نه یردن اله کتوررسین اولکمسنه ایتدی بنم بر قرنداشم واردر
نفقه‌می ول حاضر ایلر عیسی ایتدی بن سنك قرنداشك سندن
زیاده عابد ایمش وعمر رضی الله عنه ایدر که الکوزی کسبدن
قالدرمك وایدر که الله تعالی کوکدن التون وکمش یاغدرمز
ولقمان حکیم اوغلنه وصیت ایلدی که الکی کسبدن قالدرمه که
خلقه محتاج اولانك دینی طار اولور وعقلی ضعیف اولور ومروتی
باطل اولور وخلق اکا حقارت کوزیله نظر ایلر واولولردن
برینه صوردیلر که عابدمی افضلدر یا خود امین اولان بازرکانمی
ایتدی امین اولان بازرکان افضلدر که بازرکان دایما شیطانله
اوغرشده‌در زیرا که شیطان ترازو یولندن ومعامله یولندن
بازرکانه قصد ایلر وبازرکان شیطانه مخالفت ایلر وعمر رضی
الله عنه که بکا اولوم یتشدکده هیچ اندن سوکلو یلر یوقدر که بازارده
اولرم وعیالم ایچون حلال رزق طلب ایلرکن جان تسلیم ایلیم
واحمد بن حنبل رضی الله عنه صوردیلر که نه دیرسین اولکمسنه ندن

حقنده‌کی

حقنده عبادت ایچون مسجدده اوتوره وایده که الله تعالی
بنم رزقمی بکا یتورر احمد بن حنبل ایتدی اولکمسنه جاهلدر یعنی
بلمز زیرا که رسول صلی الله علیه وسلم ایدر که الله تعالی بنم
رزقمی سنکومك کولکه سنده ایلشدر یعنی رزقمی بکا غزا ایله
نصیب ایتمشدر واوزاعی ابراهیم ادهمی رحمة الله علیهما کوردی که
بر قوجاغ اودونی یوکلنمش کیدردی اوزاعی ایتدی یا ابراهیم بو
کسب نیچه‌یه دك سنك قرنداشلرك سنی بو رنجدن خلاص ایدوب
سکا کفایت مقداری نفقه ویررلر دیدی ابراهیم ایتدی اسم
اولکه خبرده کلمشدر که هر کیمسنه که حلال طلب ایلکده ذلت ومشقت
چکنه اول کیمسنه‌یه جنت واجب اولور اکر بر کیمسنه دیرسه
که رسول صلی الله علیه وسلم دیدی ما اوحی الی ان اجمع المال واکن
[illegible]
الساجدین واعبد ربك حتی یأتیك الیقین [illegible]
دیمدیلر که مال جمع ایله وبازرکانلردن اول بلکه دیدیلر [illegible]
ایدیجیلردن اول وتسبیح ایله وسجده ایدیجیلر
ایله الله تعالی‌یه تا عمرك آخر اولنجه وبو دلیلدر [illegible] که عبادت
کسبدن افضلدر جواب اولدر که بلکل که بر کسنك که عیالنه

یتیم مالی اوله شکر اولك عبادت ایلمسی افضلدر زیرا که هر
کسب که کفایت مقدارندن زیاده هیچ فضیلت یوقدر بلکه
زیان واردر ۰ او کسنه که مالی اولمیه ولکن مدة زمانلدن
واوقافدن علوفه سی اولیه واول علوفه کندویه کفایت ایلسه
اولك کسب ایتمسی اولادر و بو علوفه دخی درت کسنه یه جائز
اولور ۰ اولا اول کسنه یه جائز اولور که علمه مشغول اوله واول
علمده دین بابنده خلقه فائده حاصل اوله شریعت علملری کبی
یا خود دنیا بابنده فائده حاصل اوله طب علمی کبی یا اول کسنه یه
جائز اولور که قاضیلق خصوصنه واوقافه وخلقك مصلحتلرینه
مشغول اوله یا اول کسنه یه جائز اولور که اولك باطن
یولندن صوفیلرك مکاشفه لرینه وحاللرینه وقوفی اوله یا
ظاهر عبادته مشغول اوله بر خانقاهده که اول خانقاه بو اصل
[illegible] وقف اولنمش اوله و بو درت کلیه کسب ایلمك اولی در
نفقه لری خلق الندن اولمیه وزمانه ده خلق بونلر کبی
غنا ولسلر دیلمکسزن ومنت ایتمکسزن نفقه لری
کندولره یتشه انلرك کسب ایلملری اولی در زیرا که اولولردن
بر کسنه وار ایدی که انوك اوچ یوز التمش دوستی وار ایدی واوزره

همیشه عبادته مشغول ایدی وهر کیجه اول دوستلرینك برینه
مهمان اولوردی وانی ضیافت ایلمك دوستلرینك عبادتی ایدی
که انلر بو عزیزی فراغت خاطرله صقلرلردی و بو عزیز دخی
دوستلرینك اوزرینه دایما خیر قپوسی اچلمغه سبب ایدی واولولردن
بعض کسنه وار ایدی که انوك اوتوز دوستی وار ایدی بر ایده
هر کیجه برینك اونده اولوردی اما اکر زمان شویله اولیه که
خلق دیلمکسزن ومنت کوسترمکسزن درویشه میل ایتمسلر
اول کسنه کندویه یتجك مقداری کسب ایلمك اولی در که دیلمك
یرمز اینلردن ضرورت سببیله حلال اولور مکر بر کسنه اوله
درجه سی اولو اوله وانوك علمنه [illegible] چوق فائده اوله
ونفقه طلب ایلمکده ذلت چکمسی آز اوله او وقت بو اصل
کسنه نك دخی کسب ایتمسی اولی در دیرز اما بر کسنه اولیه که
اندن ظاهر عبادتدن غیری نسنه کلسه انوك کسب ایتمسی اولی در
زیرا که دوکلی عبادتك حقیقتی الله تعالی یی ذکر ایلمکدر وکسب
اراسنده کوکل الله تعالی ایله اولمق ممکندر [illegible] علم
کسبك بیاننده در تا که کسب شرعك شرط ایتدوکی نسنه لر ایله
اوله بیلکل که بو باب اوزوندر و بونك جمله سی علم فقه ده شرح

همیشه

اولنمشدر اما بو کتابده اول نسنه که اکا احتیاج چوق اولور آنی
شول دکلو شرح ایلیلم که هر کمسنه که آنی بله اگر بر نسنه اکا
مشکل اولورسه صورمغه قادر اوله و هر کمسنه که بونی بلمیه
حرامه و ربایه دوشر و بو مشکلی صورملو اولدوغنی بلمیه و اکثر
کسب ایلتی معامله اوزرینه‌در بیع‌در و شرادر و سلم‌در و
اجاره‌در و قرض‌در و شرکتدر یعنی صتمق و المقدر و سکف
ویرمکدر و کرایه ویرمکدر و اورتقلقدر بز عقدلرک
جمله شرطلرینی ذکر ایلیلم … بیع‌در و بیعک علمی
بلمک فرض‌در هیچ بر کمسنه بیعدن خالی اولماز و عمر رضی الله
عنه بازارده دورردی … درّه ایله خلقی اوروردی و ایدردی
که هیچ بر کمسنه بیع علمنی اوکرنمدن اول بزم بازاروموزه کلوب
معامله ایتمسون والا اجار و ناچار حرامه و ربایه دوشر بز
بلکلکه بیعک اوچ رکنی واردر بر رکنی الوب صتن کمسنه‌لردر
و بر رکنی دخی اسباب و قماشدر که اکا معقود علیه دیرلر
و بر رکنی بیع لفظیدر یعنی صتدم و الدم دیمکدر اوّل
عاقدلر گرکدر که بازار ایدر کمسنه بر کمسنه ایله بازار ایلیه که
انلر اوغلنجقلر و دیوانه‌لر و حرام یعلردر اما اوغلنجغک بیعی

یانینده باطلدر اگرچه ولیسنک یعنی اتاسنک دستوریله دخی
اولورسه و دیوانه‌نک دخی بازاری درست دکلدر و هر متاعی
که اوغلنجقلردن و دیوانه‌لردن صتون اللر متاعی هلاک اولسه
الن کمسنه‌یه اودنک لازم اولور و هر متاعی که اوغلنجقلره و دیوانه‌
صتسه‌لر و اول متاع انلرک الندە هلاک اولسه اودنک دوشمز
زیرا که متاعی صاحبی کندو هلاک ایتمش اولور که اوغلنجقلرک و
دیوانه‌لرک النه اوزی ویرمشدر اما قولک النی و صتمسی
افندیسنک دستوری اولمایجه باطل اولور و قصابه و اتمجیه
و بقاله و انلرک غیری هر کمسیه که واردر جائز دکلدر که قول ایله
بازار ایلیه‌لر تا اول وقت جائز اولور که اندن سندن دستور
ایشتمش اوله یا خود دستور ویرلدوکنه بر مسلمان خبر ویره
یا شهرده اول قوله افندیسی اجازت ویردوکی مشهور اوله پس
اگر دستورسز قولدن بر نسنه السه‌لر و الدوقلری نسنه هلاک
اولسه الن کمسنه‌لره اودنک دوشر و اگر قوله بر نسنه ویرسه‌لر
و قولک الندە هلاک اولسه قوله اودنک دوشمز تا ازاد اولنجه
اما کور ایله بازار ایلمک باطلدر مکر که کوزلو کمسنه‌یی وکیل ایلیه
اما اول نسنه که کوز الور صانع ایلسه کوره اودنک دوشمز زیرا که

کونز بالغدر وهم آزادلودر. اما حرام ییجیلر یغماجیلر وظالملر
واوغریلر وشول کسنه لر که ربا خوار اولنلر وحرصته لر وغارت
ایده لر وجاهللیق وصاغوصاغیجیلق یایدن شاهدلق ایلیکلر
ورشوت اللر بو ذکر اولنانلرک دوکلیسیله معامله ایلمک روا
اولماز واکر معامله ایلرسه وصحیح بلورسه که الدوغی نسنه
صتن کسنک ملکی دکلدر معامله باطل اولور واکر الدوغی نسنه
صتنک ملکی اولدوغنه شبهه یلسه نظر ایلیه کوره اکر صتن
کسنک مالنک اکثری حلال ایسه وحرامی آز ایسه ظاهرده بو معامله
باطل اولناز ولیکن بو بر شبهه اولور که حرامه قریبدر وبو
معامله نک عظیم قورقوسی اولور اما جهود ایله وارمنی
ایله معامله ایلمک جائزدر ولیکن مصحفی ومسلمانی قولی انلره
صتمق کرکدر بو معامله ظاهر مذهبده باطلدر ومعامله ایلین
کسنه عاصیدر اما انلر که زندیق اولدلر یعنی العیاذ بالله الله و
رسولنه انکار ایده لر انلر ایله معامله ایلمک باطلدر ومعامله
ایلین کسنه عاصیدر وانلرک حکمی مرتد حکمیدر وهر کسنه
که شراب ایچمکی ونامحرم عورتلر ایله اوتورمغی جائز کوره اول انلرک
برنسله که مسلمانلق عنواننده شرح اولندی اول کسنه دخی

زندیق

زندیق اولور انوکله معامله ونکاح ایتمیلر [illegible] مالدرکه انوکله
معامله اولنه ومالده التی شرط کوزتمک کرکدر. اول اولدرکه
صتلن نسنه نجس اولمیه کلبی وخنزیری وطور نجاستی وفیلکی و
خمری ومرداری ومردار یعنی صتمق کبی که بونلر دوکلی باطلدر اما پاک
یاغ اولسه که اکا صکردن نجاست دوشمش اوله انی صتمق حرام اولماز
ونجاست بولنمش قفتانی دخی صتمق حرام اولماز اما کوبک مسکی
وایپک قوردینک تخمنی صتمق جائزدر زیرا بو کیسه ده پاکدر
ایکنجی اولدرکه صتلن نسنه ده فائده اوله واول فائده دخی
اصللو فائده اوله یجانی وایلانی وعقربی ونرده بو اطوتن
جانورلری صتمق مکروهدر وشول فائده ایله غنیه ایلدن
اوینتمغله حاصل اولور اصللو فائده دکلدر وبعدایک بر دانه
صتمق یا اول نسنه یی صتمق که انده اولقدر فائده اولمیه که
انوکله بر مقصود حاصل اوله باطلدر اما بالا روسنی وکدینی
وبارسی وارسلانی وقوردی وهر نسنه یی که انک دریسنده
یاکندوسنده فائده اوله بو جمله یی صتمق رواددر طوطی یی و
طاوسی وکوکجن قوشلری صتمق جائزدر وانلرک فائده لری
تماشالریدن قلب راحت اولقدرر وچنکی ورباتی صتمق باطلدر

زیرا که بونلرک منفعتی حرام در و حرام اولن منفعت یوق کبی در
و شول صورتلرکه بالجفقد زدو زیتشلرد را و غلینجقلر او یماغچو
کرجایزون صورتنده ایسه آنی صتمق باطلدر و بهاسی حرام در
و ضندور مسی واجبدر اما اغلرک و اوتکرلک صورتن
صتمق جایزدر و اوزرینه صورت یازلو طبقی و قماشی صتمق
جایزدر و اول قماشدن یصدق و دوشک ایلمک جایزدر
و کیمک جایزدکلدر اولدرکه صتلن مال صتن کسنک
ملکی اوله زیرا که برکمسنه که اوزکه لرک مالنی صته اول
معامله باطلدر اکرچه صتن کسنه مال صاحبنک اری اولسه
یا اتاسی یا اوغلی اولسه اکرصتدقدنصکره اجازت ویرسه ینه
درست دکلدر بلکه اجازت صتمزدن اول کرکدر دردنجی شرط
اولدر که برنسنه صتمق کرکدر که انی صتدوغی کسنه یه ویرمکه
قادر اوله قاچش قولی صتمق و حوضده اولن بالغی و هواده
اولن قوشی و قارنده اولن یاوریی و ایغرابوک ارقه سنده او
شهوتی صتمق جایز دکلدر که بو ذکر اولنانلری صتدوغی جینده
تسلیم ایلمک صتن کسنک الندهدکلدر و طوارک ارقه سنده اولن
یوکی و حیوانلرک ممه سنده اولن سودی صتمق باطلدر زیرا که

تسلیم ایدنجه دک صتدقدنصکره ممه ده حاصل اولن سود ایله
قارشور و الزکمسنه حقنده زیاده اولمق لازم اولور و شول
نسنه که رهن قونمش اوله صاحبی دستور ویرمینجه صتمق باطلدر
و شول قراواشی صتمق جایزدکلدر که ام ولد اولمش اوله که انی
اوغلندن ایروب تسلیم ایلمک جایزدکلدر و شول دخی صتمق
جایزدکلدر که اوغلی اوله و انه سندن ایروب و غلنی دخی صتمق
جایزدکلدر زیرا که اوغلی انه دن ایرمق حرام در
اولدر که قماشک عینی و مقداری و وصفی معلوم اولمق کرکدر
اما عینی بلمک اول وقت اولور که شو سوریدن برقیون صترم دیه
یاخود شول برلردن برین دیه لر یا اول نسنه یی که سنک کوکلک
دلر انی سکا صتدم دیه لر بو دوکلیسی باطلدر بلکه برینی اشارتله
تعین ایدوب اندن صکره صتمق کرکدر و اکر بو یردن اون ارش
یری سکا صتدم هر قنغی جانبندن دیلرسک الدیسه بو دخی باطلدر
اما ... اولیرده کرکدر که متاعی کوزیله کورمیه مثلا
صتن کسنه دیه که سکا بو متاعی صتدم اول بهایه که فلان کسنه
قماشنی اول بهایه صتمشدر یا فلان نسنه نک اغرلقدن التونه یا
کمشه صتدم دیسه و اول نسنه نک مقدارین بلمسلر اما اکر دیسه

بو بعدلری بکا بودکلو اوج الونه یا کمشه دیسکز و اونک مقداری
کورسکز بیع جایزدر اما صفتی بلمکنا نوکله اولورکه کوزیله کوره
اما اول نسنه‌یی هیچ کورمامش اولسه یاخود کورلی چوق زمان اوله
و اول دکلو زمانده اول نسنه متغیر اولسه انک بیعی باطلدر
و بو غجه ایچنده اولنبزی و دورلمش قفتانی و سلیمده طورن
بغدایی صتمق باطلدر واکر بر جاریه النه کرکدرکه باشنک قلبی
والنی و ایاغنی کوره واول یرلرن کوره که اسیرجیلر اسیر الدقده
اول یری کورمک عادتلری اوله واکر اول یرلرک بعضیسن کورمسه
بیع باطل اولور اما قوزی و بادمی و بقلدیی و اناری و یمرده‌یی
صتمق جایزدر واکر اول اله واول اول برا وده سنی کورمسه
بیع باطل اولور اکرچه ذکر اولنان قوز و بادم و بقلد و انار و یمرده
کندو قابلری ایله اورتلمشدر فاما بو نسنه‌لری صتقده صلاح
اولدرکه قابلریله صتلر وتازه بقلدیی وتازه قوزیی صتمق جایزدر
صاتلماسنه احتیاج اولدوغندن اوتری اما فقاعی صتمق
جایز دکلدر زیراکه اورتلودر فاما صاحبنک دستوریله فقاعی
ایچمک جایزدر اولدرکه هر نسنه که صتوب
الیشدرلر قبض ایتمینجه صتمق جایز دکلدر کرکدرکه اول قبض

ایلیه

ایلیه اندن صکره صته او... لکن عقددر و عقد ایلمک لفظیله
اولماز یعنی سویلنمکسز اولماز کرکدرکه صتن کسنه صتدم دیه
والن کسنه صتون الدم دیه یاخود صتن کسنه ویردم والن
کسنه الدم یاخود قبول ایلدم دیه یاخود اول سوزی سویلیه که
اندن بیعک معناسی اکلنه اکرچه اشکاره المق وصتمق سویلنمه‌ده
بن اکز ویرمکدن و المقدن اول ارده الوب صتمق سویلنمسه
بیع جایز اولماز نیته که بو زمانده سویلنمدن الوب ویرمک
عادت اولمشدر فاما اولی اولدرکه حقیر اولن متاعلرده
سویلنمکسزین الوب ویرمکله بیع صحیح اوله رخصتدر اوتری
زیراکه حقیر اولن متاعلرک سویلنمدن الوب ویرمسی غالب اولمشدر
و امام ابو حنیفه‌نک رحمة الله علیه مذهبی بودرکه حقیر اولن
نسنه‌لرده بیع صحیح اولور همین الوب ویرمکله و امام شافعینک
اصحابندن بر طایفه شافعی مذهبنده بو وجهه اشارت ایتمشلردر
و اول وجهله بیع لفظ سویلنمدن واقع اولن بیعک صحیح اولمسنه
شافعی مذهبی اوزره فتوا ویرلسه بعید دکلدر اوج سبدن
اوتری بری اولدرکه سویلنمدن الوب صتمغه کوتری خلقلک
احتیاجی واردر و بری دخی اولدرکه ظن غالب بونلا ورنزدر

كه صحابه زماننده رضوان الله عليهم اجمعين بو اصل بيع عادت
ايمشدر زيرا كه اگر بيع لفظى تكليف اولونيدى اول زمانك خلقنه
بيع لفظى سويلتمدكلرندن اوترى بعض اشكال واقع اولوب واقع
اولان اشكاللرى رسوله صلى الله عليه وسلم واصحابنه عرض
اولونيدى وجوابلرى نجه واقع اولديسه بو زمانده نقل اولوردى
وحكم نجه اولدوغى كيزلو قلمايديدى اوچنجى اولدركه فعل قول يرينه
طورمق محال دگلدر چونكه هديه ويرمكده فعل قول يرينه
قوندوغى معلومدر زيرا كه اول سنته نى كه رسوله صلى الله
عليه وسلم هديه وارمغان ايلدورلردى ايجاب وقبول تكليف
اولنمازدى يعنى ويردم والدم ديمك تكليف اولنمازدى وجميع
زماننده حال بونك مقرر ايدى وچونكه ارمغانده عوض بوعكس
الدم ويردم ديمكسزن ملك حاصل اولوردى بيعده خود عوض
واردر پس ملك حاصل اولماق محال دگلدر الا بو قدر واركه هديه ده
آزله چوق آراسنده فرق يوقدر وبيعده فرق واردر زيرا كه بر نسنه
كه قيمتلو اوله انده بيع لفظى سويلتمك عادت اولمشدر مثلا اوى يره
طوار وقول وقيمتلو قفتان صتمق كبى كه بو اصل نسنه لرده كه بيع
لفظى سويلتماميه سلفده بجنلرك عادتندن طشره اولور وملك

حاصل

حاصل اولمازه اما ات واتمك وميوه وساير نسنه لركه هر زمان
الينورانلرده بيع لفظى سويلتمدن جايز اولماسنه رخصت ويرمكه
وجه واردر عادت جارى اولوب حاجت زياده اولمق سببله وحقير
نسنه لرايله قيمتلو نسنه لرك اراسنده درجه گوزه دركاه اولوركه
بر نسنه حقيرميدر يا قيمتلوميدر فرق اولنماز وبو بابده هيچ
حد تقدير ايدوب حقيرى وقيمتلويى بر برندن آيروب تعيين ايلمك
ممكن دگلدر چونكه فرق مشكل اولدى احتياط بولور طوتمق گركدر
يعنى شبهه لو اولن بيع لفظن سويلتمك گركدر بلكه اگر بر كمسنه
بر نسنه بغداى السه وبيع لفظن سويلتمسه مزبور بغداى الن كمسنه نك
ملكى اولماز اما اول بغداى يمك واكده تصرف ايلمك حرام اولماز زيرا كه
صاحبنك تسليم ايتمسيله حلال اولور اگرچه مالك اولماز واگر بر كمسنه
قونوقلق ايلسه واول بغدايدن يدورسه حلال اولور زيرا كه
بغدايى تسليم ايلمك دلالت ايدركه الن كمسنه يه تصرف ايلمك
حلالدر ولكن بهاسن ويرمك شرطيله اگر آشكاره ديسيدى كه
بنم بغدايمى بوتعكه ويرضكره اقچه بن ويره يم بو كلامم درست
اولوردى صكره بغدايك بهاسن اودمك واجب اولوردى چونكه
فعل قوله دليل اوله ينه بو معنى حاصل اولوره پس بيع لفظى سويلتمدكه

همان انده اثر ایلر که بغدایی الن کمسنک ملکی اولماز شویله اکر بر کمسنه
صتمودلسه قادر اولمازه واکر بغدایی الن کمسنه بیمش اولسه صاحبی
کرو المغه قادر اولور شول طعام کبی که ضیافتده سفره اوزرینه
قومش اولالر یعنی بیمزدن اول صاحبی المغه قادر اولور واکر عینی
اولسه زیدکلری حلال اولور وبلکل که بیعده شرط اولدر که انکله
غیری نسنه شرط ایتمیلر واکر بو اودونی صتون الورم بو شرطله
که بزم اومزه ایلده سز دیسه یا بو بغدایی صتون الورم بو شرطله
که اونی ایدیوره سن یا بو شرطله بو برنج اقچه ویره سن دیسه یا
بر غیری شرط ایلسه بیع باطل اولور الا التی شرطله باطل اولماز
بریسی اولدر که فلان نسنه یی رهن قویمق شرطیله صتسه یا خود
طاپو طوتمق شرطیله یا فلان کمسنه یی کفیل ایلمک یا ویره سیله
ولمق شرطیله که تا تعین اولنان زمان کلمینجه بهاسن استمیه
یا بازاری بوزمقده مخیر اولمق شرطیله یا اوچ کونه دک یا ایکی کونه
دک یا دخی از اما اوچ کوندن زیاده دکلدر یا قول صتسه یا زیء
اولمق شرطیله یا اهل صنعت اولمق شرطیله بو دوکلی شرطلر بیعی
باطل قلماز [illegible] ربادر و ربا ایکی درلو نسنه ده اولور
نقد اقچه ده اولور و طعام قیمتنده اولور اما نقدک بیعنده

ایکی نسنه

ایکی نسنه حرام دره بریسی اولدر که ویره سیه صته مثلا جایز
دکلدر که التونی التونه وکمشی کمشه صته تا ایکی دخی حاضر
اولماینجه ۰ و بری برندن ایرلمزدن اول ایکیسی دخی قبض ایلسه
بیع باطل اولور و بری دخی اولدر که اکر بر نسنه یی جنسنه صتسه
زیاده سی حرامدر مثلا بر تمام التونی بر تمام التونله بر چکردک
التونه صتمق جایز دکلدر که زیاده اولن بر چکردک التون حرام اولور
وایو التونی بر مز التونه زیاده ایله صتمق جایز دکلدر بلکه ایو و یلو
وصنق وصاغ هب برابر کرکدر پس اکر بر قفتانی تمام بر التونه الوب
و بر التونله بر چکردک التونه صتمق جایز دره وهر بو التونی کیر قارشق
التوندر خالص التونه وخالص کمشه صتمق یا خود هر بو التونه
صتمق جایز دکلدر بلکه کرکدر که بازارلنلر ارینه بر اخر اسباب
صوقلر وهر التونلو اسبابک که التونی خالص اولمیه جمله سنده
حال بویله در و ابعد بریسی ارا سنده التون اولسه التونه صتمق
جایز دکلدر ۰ و التونلو قفتانی التونه صتمق جایز دکلدره مکر که التون
شول قدر اوله که اوده کوستردکلری وقت التوندن هیچ اینه یر
نسنه حاصل اولمیه ۰ و جایز دکلدر که طعامی ویره سیه بر اخر
طعامه صته اکر ایکی جنس دخی اولورسه بلکه کرکدر بر مجلسده

ایکیسی دخی قبض اولنه • واکر بر جنسل اولورسه بغدایی بغدایه صتمق
کبی مثلا هم ویرسیه ویرمك جایز دکلدر وهم زیاده ایله صتمق
جایز دکلدر بلکه کیله ده برابر کرکدر واکر ترازوده برابر اولورسه
فائده ویرمز بلکه برابرلکی اولنسنه ده کوزه ده لرکه عادتا
صاتلن نسنه نك مقداری اکله بلنه • وقیونی قصابه ویروب
اتالمق وبغدایی اتمکجیه ویروب اتمك المق وسوسمی وقوزی
یاغجیه ویروب یاغ المق بودوکلی جایز دکلدر • ولیکن بیع ایلیوب
اتمکجیه بغدایی ویرسه واتمك النسه اول اتمکی الرکسنسه بعد حلالدر
ولیکن الدوغی اتمك انوك ملکی اولماز واول اتمکی صتمغه قادر اولماز
واتمکجی بغدایی الور انده تصرف ایتمك حلال اولور • ولیکن انی
صتمق جایز دکلدر • واتمك النك ویردوکی بغدایی اتمکجی اوزرنده
بورج اولور • واتمکجینك اتمکی المق الرکسنه نك اوزرنده بورج
اولورمدام که انسته طلب ایتمکه قادر اولور • اکر بری برینه
حلال ایتسه‌لر کفایت ایلر • واکر بریسی بکا ویردوکم نسنه یی حلال
ایتدم اول شرطله سنده بکا ویردوکك نسنه یی حلال ایلیه سن
دیسه بو شرط انی باطل ایلدر • واکر بو شرطی اشکاره دیمسه ولیکن
بکا ویردوکم نسنه یی حلال ایتدم دیسه اکر خفی بلورسه که بو شرط

اتوك

انوك کوکلنده واردر • وبو شرطیله اکا بر ثمن بغدای ویرمزیسه
بکا حلال ایتدم دیدوکی حلال اولوب حاصل قلماز • وقیامت کوننده اول
کسنه‌لر اراسیله الله تعالی اراسنده راضی‌لق دیل ایله اولور کوکل
ایله اولماز • ومرضا که کوکل ایله اولمایه اخرتده یرمز • اما اکر بولداشی
اینه بکا ویردوکم نسنه یی حلال ایتدم کرك سنده بکا حلال ایله
کرك ایلمه وهم کوکلنده دخی بو اولسه جایز اولور • واکر بولداشی دخی
بویله حلال ایلیه حلال اولور • واکر بری برینه حلال ایتسه‌لر ومالری
قیمتی برابر اولسه ومقداری اولسه بو دنیاده انلر خصومت
ظاهر اولماز • واول دنیاده اودلك لازم اولماز • اما اکر تفاوت
اولسه بو دنیاده بری برینه خصومت ایلمك • واول دنیاده مظلمه اولمق
قورقوسی واردر • بلکه هر نسنه که بر طعامدن حاصل قلسه‌لر
اول نسنه یی اول طعامه جایز دکلدر اکر برابر دخی اولسه‌لر • پس هر
نسنه یی که بغدایدن حاصل قلسه‌لر اون کبی واتمك کبی وخمیر کبی بغدایه
صتمق جایز دکلدر • واوزمی بکمزیه وبکمزی صتمق جایز دکلدر • بلکه
یاش اوزمی یاش اوزمه ویاش خرمایی یاش خرمایه برابر صتمق جایز دکلدر
تا اوزم وخرما قورو یا بجه • وبو بابده تفصیل چوقدر لیکن بو
مقدار که دیدك اکر غنی واجب اولندر تا که بر بلمدوکی نسنه واقع

اولدقده ویلدوکنی بیلوب بیلورکسنه لردن سؤال ایلیه. وبو
خصوصلرده غایت صقنمق کرکدر والا ناکاه آدم حرامه دوشر
وبلمکله معذور اولماز زیرا که علمی اوکرنمک فرضدر اوکرندکد
صکره عمل ایلمک فرض اولدوغی کبی ایتنجی عقد سلمدر یعنی
برمتاعک وقتی کلمدن بهاسنی ایلرودن ویروب صاتون
المقدر وبو سلمده اون شرط واردر که بو اون شرطی کوزتمک
کرکدر اولدر که عقد وقتنده ایده که بو التونی یا
بو قفتانی یا آخر نسنه یی بر بولک بغدایه سلم ویردم دیه مثلا
واول بغدایک صفتنی شویله وشویله اوله دیه. وهر صفتکه تعیین
طوتلمق ممکن اولور ومقصود اولور صفتا اولوب عادتا
حسابه صیلور نسنه اولمیه بو اصل صفتلر لازمدر که دوکلی ذکر
اولنه تا که معلوم اولوب نزاعه یر قلمیه. واول بریسی قبولت
ایتدم دیه. واکر سلم لفظنک بدلنه صتون الدم بر نسنه یی
که بو صفتلو اوله وبو صفتلو اوله دیسه بینه جایزدر
اولدر که اول نسنه یی که بهایه ویرورکز اکن ویرمیه
بلکه وزنی ومقدارینی بیلوب ویره تا که سلمی بوزوب
ویردوکی کبی والمق مراد ایدوندکده. ویردوکیله

شرط اولدر که بازار ایدوکی یرده بهاسنی تسلیم ایلیه
دردنجی اولدر که بر نسنه یی که سلم ویروب صتون اله که
انک وصفی وحالی معلوم اوله دانه لر کبی ونبه کبی ویونک و
ابریشم وسودوات وحیوان کبی اما هر نسنه که بعض اجزادن
قارشق اوله که اول اجزانک مقدارلری معلوم اولمیه غالیه
مشک کبی یا خود برنج نسنه دن ترکیب اولنمش اوله یای کبی
یا صنعتله اشلنمش نسنه اوله بشمق وجزمه ونعلین وبردلکت
اولنمش اوق کبی بو دوکلیده سلم باطلدر که بونلرک صفتلری
تمام شرح اولنمق ممکن دکلدر. وصحیح بودر که اتمکده سلم
جایزدر اکرچه طوزله وصویله قرشمشدر. ولیکن بو دکلو
تفاوت حسابه صیلور نسنه دکلدر وایننلمک ضرر ایتمز
بشنجی اولدر که وعده ایله اله که وقت معلوم اوله. و
خرمن زماننه دک وعده ایتمیه که بو زمان مقرر دکلدر. واکر
نوروزه دک دیسه ونوروز مشهور اولسه یا خود جماذی
اینه دک دیسه صحیح اولور وجماذی الاولی اینه حمل اولنور
التنجی شرط اولدر که بر نسنه یه سلم ویره که وعده تمام اولدوغی
زمانده اله کیرور نسنه اوله اکر میوه یه سلم ویرسه که وعده

تمام اولدوغی حینده ولی میوه یتشمك مقرر اولسه سلم باطل
اولور اگر وعده زمانینه دك میوه یتشمك احتمالی غالب اولسه
درست اولور واگر میوه نك یتشمسی بر هفته صكره اولسه
دیلرسه مهلت ویرسون دیلرسه سلمی بوزسون و ویردوکی
مالی گیرو آلسون اولدر که سلم قبول ایدن کمسنه
ویره جکی اسبابی نره ده تسلیم ایده جکن تعیین ایده که شهرده
ویرملودر یا خود کوینده می ویرملودر تا که مخالفت وخصومت
احتمالی اولمیه اولدر که مبیع بر معین
نسنه یه اشارت اتمیه مثلا بو بوستانك اوزومی یا بونلرك
بغدایی دیمیه که باطل اولور اولدر که بر نسنه یی
سلم ویرمیه که بولونمسی مشکل اوله شهدانه ابجو کبی که
انك مثلی بولنماز اوله یا کوکجك قرداشی که اوغلی ایله بیله اوله
وبوکه بکزرنه که واردر اولدر که مبیع بر طعامی
سلم ویرمیه اگر بهادیو ویردوکی طعام اولورسه آرپه کبی و
بغدای وطاری کبی وبونلرك غیری نه که واردر
اجاره در واجاره نك ایکی رکنی واردر که بریسی اجرتدر یعنی
اجاره نك کراسیدر و بریسی منفعتدر اما اجاره یی عقد ایدر

کمسنلر

کسنلر لازم اولدوغی اجاره نك عقدینه ایجاب وقبول لازم
اولدوغی یعنی اجاره یه ویردم واجاره یه آلدم دیو سویلنمك
بعده ذکر اولنان کبیدر اگر بر اوی مرمتینه کرایه ویرسه اجاره
باطل اولور که مرمت معلوم دکلدر وسلاخی صویدوغی قیونك
درپسنه اجاره یه طوتمق ودکرمنجی بی اوکندوکی اونك بکینه
یا بر مقدار اونه اجاره یه طوتمق باطلدر وهر نسنه که انوك
حاصل اولمسی اجاره یه طوتدوغی کسنه نك عملیله حاصل اولسه
اول نسنه یی اجاره یه طوته ویرمك جایز دکلدر واگر بر دکانی
سکا ویردم هر آیده بر آلتون دیسه اجاره باطلدر زیرا که
اجاره نك مدتی معلوم اولماز بلکه کرکدر که بر ییل یا ایکی ییل دیه
تا که جمله سی معلوم اوله اما منفعت بلکه اجاره ده حاصل
اولن منفعت معلوم اولسه واول اجاره ده زحمت چکلسه واجاره ده
یرینه نایب کمك قابل اولسه اجاره جایز اولور بر اجاره ده
بش شرط کوزتمك کرکدر اولدر که ایشلدوکی اشك
قیمتی واعتباری اوله واننده زحمت چکله اگر بر کسنه نك طعامنی
اجاره یه آلسه تا که اول طعامکه دکاننده یا بر نسنه یی
اجاره یه آلسه تا که اوستنده قفتان قوریده وبونلرك

غیری نه که وار ایسه بودکلیسی باطلدرکه بو اینلرک قیمتی و
اعتباری یوقدر برداننه بغدایی صتمغک اعتباری اولمدوغی کبی
واکر بر میانجی اولسه آنوک حرمتی و عزتی اولمغین بر سوز ایله
بازار ایلمک قابل اولورا ولسه واول میانجی یه بر مقدار نسنه ویرمک
شرط ایلسه تا که بر سوز سویلسون و بازار اولسون دیو بو بازار
باطل اولور ویردوکی نسنه میانجی یه حرام اولور زیرا که
بو مصلحتده هیچ زحمت یوقدر زیرا که میانجینک ودلالک
الدوغی اول وقتده حلال اولورکه واروب سویلیوب واروب کلمکله
زحمت چکه وچکدوکی زحمتک اجر مثلی یعنی دکری واجب اولور
اما اولدنسنه یی که دلاللر عادت ایدنمشلردر که اوندن بر ایلک
یا اوتوز التمشلر واجرتک مقدارینی مالک مقدارینه کوره ایتمشلر
چکدوکلری زحمتک مقدارینه کوره ایتمشلردر بو حرامدر بو
میانجیلرک ودلاللرک که مالری بو وجهله جمع اولمش اوله بو
دوکلی حرام اولور بس دلالار بو کنا هدن ایکی طریقیله قورتلور
بری اولدر که کندو ویردوکلری نسنه یی الوب همین چکدوکی زحمته
نظر ایلیه وصتدوغی قماشک بهاسنه نظر ایتمیه و بر طریق
اولدرکه ابتدا صتمزدن اول صاحبنه اکر انسانی صترسم بودکلو

اجه

بجه الیمزدیه واسبابک صاحبی دخی رضا ویره و قماشک
بهاسندن اونده بریک یا اوتوزن ایسترم دیمیه که بو معلوم دکلدر
زیرا که قماش نه مقداره صتلوب بهاسی نه مقدار اولجاغی معلوم
دکلدر بس اکر بویله دیرسه باطل اولور وچکدوکی زحمتک دکرندن
زیاده نسنه لازم اولماز اولدر که کوکدرکه اجارت
منفعت اوزره اوله واندن غیری یعنی زیان اولمیه اکر بستانی
یا بر باغی اجاره یه السه میوه سن کوتورمک ایچون یا ایکی اجاره
السه سودن صغمق ایچون یا ایکی یاروسی ویرسه اکر نسنه
یمزوب سودنک یاروسن الم اوزره بو وجهله باطلدر
زیرا که یمک وسودک ایکیسی دخی معلوم دکلدر واکر عوض
اجاره یه طوتسه اوغلنن اورمک ایچون اجاره جایزدر زیرا که
اصل مقصود اوغلن یعنی کوزنتک اولور وسود ویرمک کاتابع
اولور یا زیعنک مرکبی ودرزینک ایشیکی که بو مقدار آز
نسنه لر عمله تابع اولور اولدر که بر عمل ایچون
اجاره یه طوته که اول عملک تسلیمی ممکن اوله وحلال عمل اوله
اکر بر ضعیفی کسنه یی بر قادر اولمدوغی ایشه اجاره یه طوتسه
اجاره باطل اولور واکر بر حیض کورمش عورتی مسجده ...

ایچون اجاره یه طوتسه اجاره باطل اولوره زیراکه حیض
کورمش عورتک مسجده کیرمسی حرامدر واکر بر کیمسنه یی اجاره
طوتسه بر صاغ دیشی چیکمک ایچون یا بر صاغ الی کسمک یا بر اوغلنجه
قولاغنی کویه دن اوترو دلمک ایچون که بو دوکلی اجاره لر باطلدر
زیراکه بو فعللر هب حرامدر وکیرو بونک کبیدر اولکه عیارلر
اللری اوستنده اکیله نقش ایدوب اوزرینه سیاه رنک قورلر
وازکشیلر ایچون حریر نقشیه دیکر نقیه جیلرک . وحریر قفتان
دیکن درزیلرک الدوغی حرامدر واجاره یه طوتسه لر اجاره لری
باطلدر وینه بونک کبیدر اکر بر کمسنه یی اجاره یه طوتسه
کندویه ایب اوزرینده جانبازلق اوکرتمک ایچون زیراکه ایب
اوزرنده اوینمق حرامدر واوینادوقلرینه باقمق حرامدر و
اول کمسنه که بو اوینی اوینیا اوزرینی هلاک ایتمک اوزره در وهر
کمسنه که انا نظر ایتسلر دی اولکندویی بو خطرلره صالمازدی
وهر کمسنه که ایبده اوینایه وایپک اوستنده اولن کرشده
اوینایه وبونک امثالی خطرلو وفایده سیز ایشلره بر نسنه
غاسی اولور وینه بو نجلین سحرولک ایلینه وساز نده لک الیه
وصاغو صاغمجیه وشاعرلک ایلوب کمسنه یی ذم ایلینه بر نسنه

ویرسه

ویرسه حرامدر وقاضینک حکم ایچون نسنه المسی وطایفه لک
طاینفلو ایچون نسنه الماسی حرامدر اما اکر قاضی سجل یزسه ویرد عقد
اجرت المسه جائزدر زیراکه بزمق قاضینک اوزرینه واجب دکلدر
ولیکن بو شرطله که غیریلری بزمقدن منع ایتمیه واکر غیریلری
منع ایلیوب یالکز اوزی یزرسه حال بو که یزدوغی سجلی بر ساعتده
یزمق ممکن ایکن اون التون یا خود اون اقچه استسه حرام اولور اما
اکر غیریلری یزمقدن منع ایلمیه وشرط ایلیه که بن کندو خطمله یزرم
الا اون التونه یزرم دیسه جائزدر واکر سجلی غیری کمسنه یزسه
واوزی نشان یزمقدن اوترو نسنه استیوب نشان یزمق اوزرینه
واجب دکلدر دیسه حرامدر زیراکه صحیح بودر که اول مقدار
نسنه که خلافی نقل حتی انوکله محکم اولور واجب در واکر قاضینک
نشان یزدوغی مقداری یا زوکه واجب اولمیه بر ستیر بعدای کبی اولو
قیمتی واعتباری اولماز وستیر دینلدوکلری النی بچوق درهمدر واول
مقداریزونک قیمتنه سبب همین اولدرکه قاضی یزوسیدر وهر
نسنه که منصب جهتندن اوله انونک اجرتی المق جائز اولماز اما
دعوایه وکیل اولن کمسنه لک الدوغی حلال اولور بو شرطله که برکمسنه
وکیل ایلیه که اهل حق اوله واهل حق اولدوغنی بیله یا خود

باطل اولدوغنی بیلمیه، ودخی بو شرطله که وکیل یلان سویلمیه و
تلبیس ایلمیه وبر کمسنک حقنی اورتمکه قصد ایلمیه بلکه باطل نسنه‌یی
قلدورمغه قصد ایلیه. وحق ظاهر اولدقده حقه راضی اولوب
اینسم اوله. اما شول نسنه‌یی انکار ایلمک که اقرار ایلرسه یقین بیله
که حق باطل اولسه کرکدر جائزدر. اما صلحجی که آرایه ده میانجیلق
ایلر اول جائز دکلدر که ایکی جانبدن دخی نسنه آله. زیرا که بر
خصومتده ایکی خصمک مصلحتن کورمک ممکن اولماز. اگر بر خصمک
جانبندن جهد ایلسه ورخصت چکنه چکدوکی زحمتک قیمتی آلسه
انوک اجرتی حلال اولور اول شرطله که یلان سویلمیه. زیرا که یلان
سویلمک حرامدر وتلبیس ایلمیه وهر نسنه که حق اوله ایکی جانبدن
دخی گیزلمیه. وهر بینه اجماعدن قورقوب ورمیه که قورقوسیله
صلحه رغبت ایتمش اولورلر. اگر حقیقت حالی بیلنلر صلح ایتمزلردی
وبو شرطلر ایله اولن میانجیلقده غالب بودر که صلح ممکن اولماز
پس غالب بودر که میانجیلق باطله میل ایلمکدر ویلان سویلمکدن
وتلبیسدن خالی دکلدر. والدوغی اجرت حرامدر. واگر میانجی
حقی جانبنده ایدوکن بلسه جائز دکلدر که حق صاحبی اولن نسنه‌یی
حیله ایله برحانه کتوره که حقندن از نسنه ایله صلح ایلمکه راضی

اوله. اما اگر خصمک ظلم ایده جکن بلسه، ومیانجی حیله ایله آکا
قورقوب ورمیه ظلم ایلمک قصدندن فراغت ایلسون دیو بو کرد رخصت
واردر. وهر کیمسه که انوک مسلمانلغی غالب اولسه واعتقادی اولنه
آکا که هر سوز که انوک دیلی اوزرنه دیدی اولور لاجرم آخرتده حساب
اولنسه کرکدر که نیچون سویلدی ونه غرض ایدینوب سویلدی وطوغری
سویلدی یاخود اگرینی سویلدی، وبو سوزده قصدی حقه می ایدی یا
خود باطله می ایدی هیچ بونی فکر ایلین کمسنه‌دن میانجیلق ودعوی
وکیللکی ایلمک کلمز. اما اولولر یانسه شفاعته برکسنک مصلحتن
کورمکه وار نسنه اگر زحمت چکرسه الدوغی اجرت حلال اولور
اول شرطله که ایلدوکی شفاعت وایشلدوکی ایش مشکل اوله ومضبند
عوضن المیه. وهر بر مصلحت ایچون شفاعت ایلیه که شرعی اوله. اگر
ظالمه بردم ایلیوب سویلسه یا حرام اقچه ایچون سویلسه یاخوتنهادی
کزلمک ایچون سویلسه یا بر غیری حرام مصلحت ایچون سویلسه عاصی
اولور والدوغی اجرت حرام اولور. بو دوکلی حکملر که چاره بابنده ذکر
اولندی بلنمسی واجبدر. زیرا که اجاره‌یه ویرن کمسنه واجاره‌یه الن
کسنه ایکیسی دخی جائز اولمین نسنه‌لرده عاصی اولورلر. وبونک
تفصیلی چوقدر. اما بو مقدار ایله عوامدن اولن کمسنه شبهه محلی

اکلر و احتیاط لازم اولدوغنی بلور ... شرط اولدرکه اجاره‌یه
طوتولن ایش اجاره‌یه طوتولن کسنه‌نک اوزرینه واجب اولمیه واندن
نایب طوتمق جائز اوله اکر غازینی غزا ایچون اجاره‌یه طوتسه‌لر
جائز دکلدر و بر کسنه‌یه غیری ایچون اوروج طوتسون و نماز
قلسون دیو اجرت ویرمک جائز دکلدر زیرا که بو فعللری نایب
اشلمک جائز دکلدر و حج ایلمک ایچون اجرت ویرمک جائزدر اول
کسنه‌یه که کوترم اوله و صغلغی امیدی اولمیه و قرآن اوقرمق ایچون
و بر معین علم اوکرتمک ایچون اجاره‌یه طوتمق جائزدر و مقبره قزمغه
واولو کوترمکه و جنازه کوترمکه اجاره‌یه طوتمق جائزدر اکرچه
بو ذکر اولنانلر فرض کفایه‌دندر اما تراویح نمازن قلمغه
امامت ایتمک ایچون و مؤذنلک ایچون اجاره جائز اولمقده علمانک
خلافی واردر و صحیح بودرکه حرام دکلدر و اجاره امامتک
و مؤذنلک وقت کوزتدوکیدن اوتری و مسجدده بولوندوغندن
اوتری کیدوکی زحمتک مقابله‌سنده اولور ولیکن کراهیتدن و
شبهه‌دن خالی اولماز [illegible] اولدرکه کرکدرکه اجاره‌ده
اولان عمل معلوم اوله مثلا اکر طوز کرایه طوتسه کرکدرکه اوکا
طوز کوره و کراجی دخی بیله که بغه یوک اورسه کرکدر و کیم نسنه

کرکدر

کرکدر طوزینه دکلو یوک اورسه کرکدر مکر بو خصوصلرده بر مشهور
عادت اوله که کفایت ایلیه و اکر اجاره‌یه بر یر آلسه کرکدر
آنی دیکمک کرکدر زیرا که طارونک ضرری بغدایدن ارتوقدر مکر
که عادت ایله معلوم اوله ودروکلی اجاره کرکن حالی بویله‌در
کرکدرکه اجاره‌نک بناسی علم اوزره اوله تاکه آرادن نزاع قلقه
مر اجاره‌نک که بناسی جهل اوزرینه اوله و احوالی معلوم اولمیه
واندن خصومت حاصل اوله باطلدر بشنجی عقد قراضدر و قراض
اولدرکه بر کسنه بر کسنه‌یه آقچه ویره تاکه ایشلدوب فائده‌سندن
اورتق اوله‌لر و بوکه مضاربه دخی دیرلر و بونک اوچ رکنی واردر
اول رکنی سرمایه‌در کرکدر سرمایه نقد اوله اما سکه‌سز التون
و کمش و قماش مضاربه ایچون سرمایه ویرمک جائز دکلدر و
کرکدر سرمایه‌نک وزنی معلوم اوله و مال صاحبی مضاربه ایچون
طوتدوغی کسنه‌یه مالی ویره و اکر مال صاحبی مالک کندو الندن
طورمسنی شرط ایلسه جائز دکلدر ایکنجی رکنی دخی فائده‌در کرکدرکه
مضاربه ایچون طوتدوغی عامله فائده‌یی معلوم ایلیه فائده‌نک
مثلا یاروسی یا اوچ بلوکده بر بلوکی سنک اولسون دیه و اکر فائده‌دن
اون آقچه بنم اولسون باقیسی قسمت ایلیلم دیه باطل اولور اوچنجی رکنی

عملدر و شرط اولدر که تجارت عمل اوله. و آلم صنم جنسندن اوله
صنعت جنسندن اولیه. اگر بوغدایی اکمجی‌یه ویرسه اکمجیلك
ایلسون و فائده یاروییه اولسون دیو جائز دکلدر. ونیه بونك کبی
جائز دکلدر اگر کتانی اغزلجی‌یه ویروب فائده یارویه اولسون دیه.
و اگر تجارتده فلاندن غیری کمسنه‌یه صتمه و فلاندن غیری کمسنه‌دن
المه دیو شرط ایلسه باطل اولور. و هر نسنه که معامله‌یه مضاربه
ویرسه انی شرط ایلمك جائز دکلدر. و عقد اولدر که مال صاحبی
دیه که بو مالی سکا ویردم تا که تجارت ایلیه‌سن و فائده یاروییه
اوله. و عامل ایده قبول ایتدم. چونکه ارالرنده عقد بغلنه
عامل مال صاحبنك وکیلی اولور المقده و صتمقده. و هر بار که عامل
عقدی بوزمق دلسه بوزر. و اگر مال صاحبی بوزرسه اگر مالك
دوکلی نقد اولور. و فائده دخی اولسه فائده‌یی قسمت ایدرلر. و اگر
مال قماش اولسه و فائده اولسه قماشی مال صاحبنه تسلیم
ایلیه. و عامل اوزرینه واجب اولماز که قماشی صتوب اقچه ایلیه.
و اگر عامل قماشی صتوب ویره‌یین دیسه مال صاحبی منع ایتمکه
قادر اولور. مگر مشتری بوله که فائده ایله آلور اوله. اول وقت
مال صاحبی قماشی صتمقدن منع ایلیمز. و اگر مال قماش اولسه و اندن

فائده دخی

فائده دخی اولسه عامل اوزرینه واجبدر که قماشی صته اول جنس
نقد که سرمایه اول جنسدن ویرلمش ایدی غیری جنس نقده ویرمیه.
و چونکه سرمایه مقداری نقد ایلیه باقیسن قسمت ایلیلر و باقیسن
دخی عامل اوزرینه صتمق واجب اولماز. و چونکه ییل کچه مال صاحبنه
واجب اولور که مالك قیمتی ایله زکات ویرمکن. و عامله دوشن
حصه‌نك زکاتی عامل اوزرینه‌در. و عامل سفر ایلمك جائز دکلدر.
مال صاحبنك دستوری اولمایجه. اگر مال صاحبنك دستوریله
سفر ایلسه یول خرجی سرمایه اوزرینه اولور یتمك و اچمك و طرنق
و کوتورمك خرجی و دکان کراسی سرمایه اوزرینه اولور. و چونکه
سفردن کیرو کله سفره و مطهره و اول نسنه که سرمایه مالی ایله
الینمشدر کیرو سرمایه‌دن اولور [illegible] عقد شرکتدر
اگر مال شرکت اوزرینه ایسه. و شرکت اولدر که ایکی کمسنه بربینه
مالده تصرف ایلمکه دستور ویره‌لر فائده یاروا اولور. اگر ماللری
برابر اولورسه. و اگر مالری برابر دکلسه فائده دخی اکا کوره
اولور. و جائز دکلدر که شرطی دوندره‌لر مگر اول وقت دوندره‌لر
که مصلحتی ممکن یریسی کورمك دیلیه بر بو وقت شرطی دوندرمك
جائزدر زیرا که مصلحت کوره سعی سببیله شرطی زیاده ایلر

و بو شركتله مضاربه جمع اولمش كبي اولور ۞ اما اوچ شركت دخي
وار در كه عادت اولمشلردر فاما دوكليسي باطلدر . بري حماللرك
و اهل صنعتك شركتيدر كه شرط ايليلر كه هر نسنه كه كسب ايليلر
اورتالرنده مشترك اوله و بو باطلدر زيرا كه هر كشينك كسبي
كندونك ملكي اولور . و بريسي دخي شركت مفاوضه در و بو اولدر كه
ايكي كمسنه ديه لر كه حاصل اولشدر و اولجقدر جمله اورته ده
اولسون و آخر زيان برابر اولسون بو دخي باطلدر . و بري دخي
اولدر كه بريك مالي اوله و بريك مرتبه سي و اولولغي اوله . و مال
صاحبي اوني عمل ايليه فاما بولداكي هر برده و هر معامله ده سوددن
چورب معاونت ايله حاصل اولن فائده لري مشترك اوله و
بو دخي باطلدر . علم معامله دن بو مقدار بلمك واجبدر زيرا كه بو
مقداره احتياج تمام در ۞ اما اول نسنه كه بو مقداردن طشره
اوله آز واقع اولور ۞ و چونكه بو مقداري بله هر مشكل ايش كه واقع
اولور صورمغه قادر اولور . و اكر بو مقداري بلمز سه حرامه دوشر
و حرامه دوشدوكني دخي فرق ايلمز . و حرامه دوشدكدن صكره عذري
دخي مقبول اولماز . [illegible] معامله ده عدل و انصافنك
كوزتمك بياننده در . بيلكل اول نسنه كه بز شرح ايلدك معامله

درست

درست اولمسنك شرطلريدر ۞ و چوق معامله وار در كه بز آكا درست
در ديو فتوا ويرورز اما اول كمسنه الله تعالينك لعنتنه مستغرق
اولور . و شول معامله در كه انده مسلمانلرك ضرري و زحمتي اوله
و اول ايكي قسمدر . بري خاصدر و بري دخي عامدر ۞ اما اول نسنه كه
انده عامه خلقه نفقه زحمتي اوله ايكي قسمدر قسم اول كم احتكاردر
و منكر ملعوندر يعني احتكار ايدن كمسنه الله تعالينك لعنتنه
مستحق در . و احتكار ايدجي اول كمسنه در كه تركه يي صتون آله و
صقليه بها لو اولسون ديو و بها لو اولدقدن صكره زياده بهايه
صته . و رسول صلي الله عليه و سلم بيوردي كه هر كمسنه كه قرق
كون تركه يي صقلسه بها لو اولسون ديو الله تعاليدن بيزار اولور
و اول كمسنه دخي الله تعاليدن بيزار اولور ۞ و رسول صلي الله
عليه و سلم ايتدي هر كمسنه كه تركه يي آلوب بر شهره التسه و اول
وقتك نرخي نه ايسه تركه سني اكا كوره صاتسه اول تركه يي صدقه ويرمش
كبي اولور . و بر روايتده دخي كلمشدر كه بر قول آزاد اتمش كبي اولور
و امير المؤمنين علي كرم الله وجهه ايتدي هر كمسنه كه قرق كون
تركه صقليه لابد اول تركه صقلدوغي اوچون كوكلي قره در ۞ و امير المؤمنين
بر تركه صقليجي كمسنه نك تركه سي اولدوغي بلدرلر بيوردي كه

ترکه یی هبا ودە اوردیکز، واولولردن ترکمسنه کندو وکیلیله ترکه
صتمغچون فاسطدن بصره یه کوندردی چونکه وکیل بصره یه ایرشدی
ترکه غایت اوجوز ایدی نصفنه صبرایلدی تا که وارد وغی وقتده اوکز
بهادن بیچه مرتبه زیاده یه صتدی وترکه صاحبنه نصفنه
صبرایلدم وترکه یی ارتوق بهایه صتدم دیو یازوب بلدردی اولدخی
جواب یزدی که بز از فائده ایله وسلامت دینله قناعت ایلمشدك
وسن بنم دینمزی چوق فائده صتمق بره کوکرز ایدی چونکه بوبن
اشلدك عظیم خیانت واقع اولدی کرك کذرکه اول مالك دوکلیسنی
صدقه ویره سن بوکناهك کفارتنه والا بوکناهك شومنلغندن
جمله دن فراغتم ترزدر وبلکلکه ترکه صقلمق حرام اولمسنك سببی
خلقه ضرر ایتدکیدر زیرا که قوت انسانك دنیاده طورمسنه
سببدر چونکه قوتی صته کندوکی خلقه انی الوب حلال اولور
واکادوکلینك حقی متعلق اولور وچونکه انی خلقدن بریسی الوب
حبس ایلیه وسایرلرك انی اکا ایرشدرمیه اولکبی اولورکه بر
کسنه الله تعالینك مباح ایتدوکی صویی حبس ایلیه تا خلق صوسز
اولوب صویی زیاده بهایه السون ایچون نه بو بیدکر اولنان کافی
ترکه یی صقلیوب زیاده یه صتمق نیتیله صتون الغلك کافیدر اما اکنجی

ترکه اتوك اکیننده ن کلمش اوله اول ترکه خود کندوبه مخصوصدر هر
نیجه استرسه صتز واکینینك اوزرینه البتده صتمق واجب دکلدر لکن
تاخیر ایتمسی اولادر و اکر اکینینك کوکلنده ترکه بها لو اولمسنه میلی
اولمسه مذمومدر وبلکلکه درت نسنه لری واول نسنه لرکه
قوت اولمیه وا کا دوکلی خلقك احتیاجی اولمیه الوب صقلمق حرام دکلدر
وقوت اولنلر وانی الوب صقلمق حرامدر اما اول نسنه که قوت بقیز
اوله ات کبی وباغ کبی و بونلره بکزرنه که وارد ر بونلرده علمانك
خلافی واردر وصحیح بودر که اتوك و یاغك دخی بونلره بکزرنسنه لرك
الوب صقلمسی کراهیتدن خالی دکلدر اما بونلری صقلمغك کراهیتی
قوت اولنلری صقلمق درجه سنده دکلدر وقوت اولنلری دخی
صقلمق اول وقت کرییه در که قتلق اوله اما شول وقتده که هر
کسنه که دلیه قوت المغه قادر اوله و اسانلغله الهکیره اول
وقت قوتی الوب صقلمق حرام دکلدر والوب صقلمقده ضرر یوقدر
وعلمادن بعضی طالفنه دیمشلردر که اوجرلق زمانلرده دخی قوتی الوب
صقلمق حرامدر وصحیح بودرکه مکروه در زیرا که بهر حال
قتلغه انتظار چکمش اولور وسلمانلرك زحمتنه منتظر اولمق
مذمومدر وسلفده بعض علما ایکی نوع تجارتی مکروه کورمشلردر

بری طعام صتمقدر بری دخی کفن صتمقدر که بو ایکی سنده دخی
مسلمانلرک زحمت چکلرینه و اولملرینه انتظار واردر و مسلمانلرک
ضررینه انتظار مذمومدر و ایکی بلو صنعتی دخی مکروه کورمشلردر
بری قویمجیلقدر که دنیا زینتی ایلیه و بری دخی قتابلقدر
که کوکلی قاتی ایلر خلقه زحمت ویرن نسنه لرک ایکیسی
خلقه یرمز اقچه ویرمکدر زیراکه اگر الر کمسنه یرمز اولدوغن
بلرسه ظلم ایتمش اولور واگر بلورسه احتمالدرکه اولدخی وینه
ظلم ایلیه و اول دخی برغیری سنه ظلم ایلیه بو وجهله نیجه زمان
خلقلرک الرنده باقی قله وانوک کناهی دائما الکندو اوزرینه کله و بو
احلدندرکه روایت ایلمشلردرکه عزیزلردن برسی رحمة الله علیه
دیمشدرکه خلقه بر یرمز اقچه ویرمک یوز اقچه اوغرلقدن یرمزدر
زیراکه اوغرلغک کناهی همین اوغرلدوغی حینده ایرشور ویرمز
اقچه نک کناهی احتمالدرکه اولدکدنصکره دخی باقی قله و نیجه
اول کمسنه درکه اوزی هلاک اوله وانوک کناهی هلاک اولمیه
و یوز ییل و ایکی یوز ییل قبرده اکا عذاب ایده لر بو کناهدن
اوتری که یرمز اقچه اول انوک الندن چیقمش ایدی و یرمز التون
وکمش حقنده بر نسنه واردرکه بلمسی واجبدر واول اولدرکه

اگر بر کمسنه

اگر بر کمسنه الینه یرمز اقچه کیرسه قیویه صلمق کرکدر و بر کمسنه یه
یرمزدر دیو ویرمک جائز دکلدر زیرا احتمالدرکه ویردوکی
کمسنه برغیری کمسنه یه تلبیس ایلیه ایکنجی اولدرکه بازارجی یه
لازمدرکه اقچه علمنی بله تاکه یرمز اقچه نقشنی دفرق ایلیه و اقچه نک
یرمزلغن بلمک اوزرینی یرمز اقچه دن صقلمق ایچون دکلدر بلکه ایچون
درکه غلط ایلیوب غیریلره یرمز اقچه ویرمیه واگر اقچه علمنی
اوکرنمیوب غلطا ایلرسه ویرمز اقچه کندونک الندن غیریلرک الینه
ایرشورسه عاصی اولور زیرا هر معامله که قول اکا مبتلا اوله
اول معامله یه متعلق اولان علم نصیحتی طلب ایلمک انوک اوزرینه واجب
اولور اولدرکه بو رجلوسندن یرمز اقچه الوب قبول ایلرسه
رسولک صلی الله علیه وسلم بو حدیثنک معناسنی نیت ایلیوب
رحم ا... اولکسنه ثوابن الهلر
وحدیثک معناسی بودرکه اللهدن رحمت اول کمسنه یه درکه معامله
الماسی ویرمسی آسان اوله فاما یرمز اقچه یی الدوقده قیویه صلمغه
عزم ایلیه اگر خرج ایلمک فکرن ایلرسه جائز دکلدر اگرچه خرج ایلر
یرمز اقچه در دیو خرج ایتسه ده ... اولدرکه یرمز اقچه
دیدیکومز اولدرکه انده هیچ التون وکمش اولمیه اما اول اقچه که

اندن التون وکمش اوله فاما التونی وکمشی انا اوله انی قیوبه صلمق
واجب دکلدر بلکه اگر خرج ایلرسه ایکی نسنه واجب اولور بری
اولدر که یرمزلغنی صقلیوب بلدوره وبری دخی اولدر که برکمسنه
ویرمکه انوک غیریلره تلبیس اتمیه جکنه اعتمادی اوله واگر بلوردی
که یرمز اقچه ویردوکی کمسنه بی برو اخرج اتمسنی مباح کوردر
وخرج ایتدکده ویردوکی کمسنه یه یرمز اولدوغن بلدورمز بو
اصیل کمسنه یه یرمز اقچه ویرملک انوک کبی اولور که اوزومی برکمسنه یه
صته که شراب صقه جغنی بله وسلاحی برکمسنه یه صته که
اول سلاح ایله برکمسنه یی اورجغن بله وبوجمله حرامدر ۞ و
معامله ده امین اولمق مشکل اولدوغی اجلدن سلفده بعض
علما رحمهم الله شویله دیمشلردر که امین اولن بازرکانت
عابددن افضلدر ظلم مخصوصدر که معامله
ایلدوکی کمسنه دن غیریه ایرشمیه ۞ وهر معامله اندن ضرر حاصل
اوله ظلمدر وحرامدر سوزک اجمالی وتحصیلی بودر که گرکدر که
هر نسنه یی که کشی اوز نفسنه جایز کورمیه هیچ بر مسلمانه انی
ایلکی جایز کورمیه زیرا که هر کمسنه که بر مسلمانه بر نسنه یی روا
کوره وانی اوز نفسنه روا کورمیه انوک ایمانی درست اولماز وتفصیل

درت

درت نسنه در ۞ اول بودر که متاعی حددن زیاده اوکه که بازدن
سویلمز اولور وتلبیس وظلم اتمش اولور بلکه متاعی اوز مقدارنجه
دخی اوکمیه که چونکه الزکمنه بله انوک اوکمه سی عبث اولور [illegible]
ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید یعنی هر سویلدوکی
سوزدن الله تعالی سؤال ایلسه گرکدر که نیچون سویلدک دیو و
اول نسنه که عبث یره سویلمش اوله الله تعالی قتنده انوک عذری
مقبول دکلدر اما اندا یمان گرکیدن زیاده اولورسه گناه کبایردن
اولور واگر طوغرولغله اولورسه بر ادنی مصلحت ایچون الله تعالینک
ادنی اکمش اولور وادنی نسنه ایچون الله تعالینک ادینی کمت
حرمتسزلک اولور ۞ وخبرده کلمشدر که وای اول بازرکانه که
لا والله بلی والله دیه ۞ ودخی وای اول اهل صنعته که یارن واول
برکون دیه ۞ وخبرده کلمشدر که برکمسنه که کندو قماشنه انده
بجکله رواج ویره الله تعالی قیامتده اکا نظر ایلمز ۞ ویونس
بن عبیددن رحمة الله علیه حکایت ایتمشلردر که کتان صتردی
برکون مشتری قماش طلب ایلکین صندوغی اچدی وثنا اوقودی
ایتدی یارب بزه جنت قفتانلرندن احسان ایله یونس بن عبید
فی الحال صندوغی اورتدی وکتانی صتمدی صوردیلر که نیچون قماشی

ایچون صتمز سن ایتدی احتمالدرکه بو سوزی قماشی مدح ایچون
سویلمش اوله بعده اولدرکه قماشک عیبلرندن هیچ
بر عیبنی مشتریدن کیزلمیوب دوکلیسنی کوستره و مشتری یه
طوغروسنی سویلیه اکر قماشک عیبنی صقلرسه خیانت اتمش اولور
و نصیحتدن الچکمش اولور وظالم و عاصی اولور وهر کسنه که
مشتری یه قماشک اویجا یننی کوستره ظالم وحیله کار اولور برکون
رسول صلی الله علیه وسلم بر بغدای صتر کسنه نک یانندن کچدی
والن بغدای اینه اوردی وکوردی بغدایلک ایچروسی یاشدر رسول
ایتدی بو یاش نه یاشدر بغدای صاحبی ایتدی صو دوکلشدر رسول
ایتدی یاچون یاشنی ظاهره ایلمدک [illegible] یعنی
هر کسنه که قلبلق وحیله کرلک ایلیه اول کسنه بزدن دکلدر و بر
کسنه اوج یوز اقچه یه بر دوه صتدی دوه نک ایاغنده عیبی وار ایدی
وصحابه دن رضی الله عنهم واثله بن الاسقع اوراده طورمش ایدی
وبعض نسنه یه مشغول اولوب غفلت ایلکن اول مجلسده دوه نک
عیبنی بیلدی صکره کوردی که دوه یی الن کسنه کیدر اردندن
ایرشوب الدوغک دوه نک ایاغنده عیبی وار ایدی اول
کسنه دوه صتن کسنه دن یوز اقچه کیرو الدی ودوه صتن

واثله

واثله یه ایتدی نیچون بنم معامله می ضایع ایلدک واثله ایتدی
اول سببدنکه رسولدن اشتدم که بیوردیکه حلال دکلدر اول که
بر کسنه بر نسنه یی صته والنک عیبنی صقلیه ودخی حلال دکلدر اول
که بر کسنه اول عیبی بله ودیو ویرمیه ودخی واثله ایتدی رسول
صلی الله علیه وسلم مسلمانلره نصیحت ایلمکیچون وانلری شفقت
ایله کوزتمکیچون بزه عهد و پیمان ویرمشدر وعیبی کزلمک نصیحت
ایلمکدن خلافیدر دیدی وبلمک که بو وجهله معامله ایلمک خیلی
مشکلدر وعظیم زحمتلو پیشلردندر فاما ایکی نسنه ایله آسان اولور
بری اولدرکه عیبلو قماش المیلر وعیبلو اولدوقلرینک دخی عیبنی
مشتری یه سویلمکی کوکلده مقرر ایلیلر واکر کندویه حیله اتمش عیبلو
قماش صتمش اولسلر صکره دن توبه کوکلنده بو معنی یی مقرر ایلیه
که بو زیان اوزنه جونکه واقع اولدی غیریلری دخی بو بلایه اوغرتمیه
دیه وچونکه اوزنه تلبیس و زیان ایدن کسنه یه اوزی لعنت ایدر
غیریلرک لعنتنه دخی اوزینی صالمیه واصل بودرکه بونی مقرر بیله
تلبیسله رزق ارتمز بلکه مالدن برکت کیدر وبرخوردارلق
اولمازه وهر نسنه که حیله کرلکله جمع ایلیوب اکه کتوررا کسوزن
اکا بر واقعه اولورکه دوکلی زیانه کیدر وبرنده همین مظلمه قلور

واولکسنه کبی اولورکه سوده صو قتردی برکون سیل کلوب
سودک ایکیسنی کوتوردی ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
چونکه خیانت معامله یه یول بوله برکت کیدر وبرکتک معناسی
بودرکه برکسنه اولورکه مالی آز اولور واوزی برخوشدارا اولور
وچوق کسنه یه اندن راحت ایرشور وخیری وحسناتی چوق اولور
وبرکسنه اولورکه مالی چوق اولور واول مال انوک هلاکنه سبب
اولور دنیاده وآخرتده هیچ برخوشدارا اولمازنه یرکرکدرکه مالدن
برکتن طلب ایلیه زیاده سن طلب ایلیه وبرکت اماننده در یعنی
طوغرولقده در بلکه مال چوقلغی دخی طوغرولقدن اولور زیراکه
اولکسنه که خاینلغله مشهور اوله دوکلی کسنه لر اندن حذر
ایدرلر وبردخی اولدرکه بویی فکر ایلیه که عمرک مدتی یوزیلدن
چوق اولمسه کرکدر وآخرتک خود نهایتی یوقدر برنجه روا
کوردکه ابدی عمرنی بو برنج کونده برنیچه اقچه زیاده ایچون
زیانه کتوره دایما کرکدرکه بو معنالر انوک کوکلنده حاضر اوله
تاکه حیله کرلک وخاینلق انوک کوکلنه شیرین کلمیه ورسول
صلی الله علیه وسلم بیوردی که دوکلی خلق لا اله الا اللهک حمایتنده
درتا اول زمانه دک که دنیایی دیندن ایلرو طوته لر وشول دم که

دنیایی دیندن ایلرو طوته لر لا اله الا الله کلمه سنی سویلدوکلرنده
الله تعالی انلره ایده سویلکز سز طوغری سویلمزسز زیرا بعدما خیانت ایلمک
فرضدر کذلک دوکلی صنعتلرده خیانت ایلمک فرضدر وقلب
ایتمک ایتملکدن حرامدر مکرکه کیرلمیه ۞ واحمد بن حنبله قاشی مرمت
ایلمکدن سؤال اتدیلر ایتدی جایز دکلدر مکر اول کسنه یه جایز
اوله که کیمکدن اوتری مرمت ایلیه صتمقدن اوتری مرمت ایلمیه ۞ و
هرکسنه که تلبیس وخیانت ایچون مرمت ایلیه عاصی اولور والدوغی
اقچه حرام اولور [illegible] اولدرکه صندوغی متاعک مقدارینده وزن
هیچ تلبیس ایتمیه ورد [illegible] کسطره که الله تعالی بیوردیکه
یعنی وای اول کسنه لره که ویردوکلری وقت اکسک طرته لر والدوقلری
وقت ارتوق طرته لر وسلفده بکز اولولرک عادتلری بوایدی که هر
نسنه که الورلردی یارم حبه اکسک الورلردی وایدرلردی که بو یارم
حبه بزمله جهنمک اراسنده حجابدرکه قورتارلردی کراست
طرتمش اولالر وایدرلردی که ابله ولکسنه درکه برحبه دن اوتری
طوبی یی ویره یعنی جنتی عذابه دکشدوره ۞ وقتاکه رسول
صلی الله علیه وسلم برنسنه الوردی ابوطرت واعطرت دیردی
وفضیل رحمة الله علیه اوغلنی کوردیکه برالتونی طرتوردیلردی

بر کمسنه یه ویرمکجون . والتونك نقشی ایجنده اولن خیركینی
یوردی پاك ایلردی . فضیل ایتدی اوغلسنك بو التونی ترازوده
اغرلمسون دیو پاك ایلدوكلن ایكی حبه دن و ایكی عمره دن تو ابلودر
ودیمشلردر كه ایكی ترازو صاحبی اولن كمسنه كه بر ترازو یله آله و بر
ترازو یله ویره دوكلی فاسقلردن برمزدر . و بونه ذكر اولنان خیانت
جمله سندندر . هر برجی كربز صتون الاجون اولجدكده ملایم
طوته و حكمیه و اكر ستمودلسه چكه . و بونه خیانت جمله سندندر
هر قصاب كه یكی اتنه بله طرهه و اول یرده اتی بیكله طرهمق عادت
اولمیه . زیرا كه بونه كلی حرامدر . بلكه دوكلی معامله لرده انصاف
اوزره اولمق واجب دره . وهر كمسنه كه بر كمسنه یه برمق بوز سویلیه
و سویلدوكی برمق بوزك مثلنی كندو بر سویلدوكلرینه بحضور اولمیه
لاجرم انونك معامله سی درست اولمازه و ویرمكله النفك فرقنی
ایلمز اولور . و بو حالتدن اول طریقله قورتلور كه هیچ بر معامله ده
اوزینی هیچ بر وجهیله بر مسلمانه بهانه شدن ایلرو كورمیه . و بو
غایت مشكلدر . و بو اجلدندر كه الله تعالی بیورر كه
لاولردر ... یعنی هیچ كمسنه بوقدركه آنی جهنمك
یانینه انمیه لر لیكن اول كسنه كه تقوایه یقین اوله بر خلاص بولور

دردنجی واجب اولدر كه متاعك نرخنده هیچ تلبیس ایلمیه . و نرخنی
كیزلمیه كه رسول صلی الله علیه و سلم نهی ایلمشدر كه كاروانی
شهره كلوركن قرشولیه . و شهرك نرخنی كاروانه صقلیه . و متاعلرینی
اوجز آله . وهر كمسنه كه تلبیس ایلیوب نرخی كیزلیه و قاتی دكوندر
اوجز آله . و صتن كمسنه ایجون واردر كه بیعنی بوزوب قاشنی كیرو آله
و دخی رسول نهی ایلمشدر اندن كه بر قماشه اغیر بها ایله مشتریلك
اظهار ایلیه تا كه غیری كسنه كرجك صوب زیاده بهایه الیوره
دیه . وهر كمسنه كه بو ذكر اولنان كبی قماش صاحبیله اتفاق ایتمز اولسه
تا بر كمسنه الدنوب زیاده بهایه الیوره دیسه . و قماش الن كمسنه
بو نوع حیله ایلدوكلرینی طوینسه انونكون اول بیعی بوزمق واردر
و بو عادت ولمشدر كه بزاستانده اسبابی لاله و بر رلر و شول
كمسنه لر مشتری دكلاردر اسبابی ارتوررلر بو حرامدر . و متاعی
بر كمسنه یه صتمق جایز دكلدر كه بازار احوالن بلمسكن قماشی بها ایله
و بازار احوالن بلین كمسنه دن متاع التمق جایز دكلدر اگر بلمزلكله
اوجز صترسه اگر چه ظاهرده بیع جایزدر دیو فتوی ویرلدرلر
لیكن جونكه حقیقت حالی ول صل بازار قولین بلین كمسنه
كیزلیلر كه نها اولورلر و تابعیلردن بریسی بصره ده ایدی قولی

شوشتر شهرندن مکتوب یازدی که شکره بو ییل آفت ایرشدی
شکر بهالو اولسه کرکدر خلق طوتمزدن اول شکری وافر الدیلر
اولکسنه دخی وافر شکر الدی و وقتنده صتدی و اوتوز بیک
اقچه فائده ایتدی • و بر زماندن صکره کندو اوزینه ایتدی
که مسلمانلره ظلم ایلدم و شکره آفت ایرشدوکن صقلیوب
کمسنه یه دیمدم • بو تجارت روا اولوردیوب اول اوتوز بیک
اقچه یی کتوروب شکر صتون الدوغی کمسنه یه کلوب ایتدی که بو مالی
السکدر • شکر صتن کمسنه ندندر دیرسن دیدی قصه یی اولندن
آخرنه دک حکایت ایلدی شکر صتن ایتدی بن ایسه دخی سکا
حلال ایتدم سنک اولسون دیدی • چونکه اقچه صاحبی اوینه
کلدی اخشام فکر ایلیوب ایتدی جائزکه اولکسنه بندن بو
اقچه یی اوتندوغندن اوتری الامش اوله و بن انکا ظلم ایلمش
اوله دیوب یارندهسی اقچه یی کیرو کتوردی و اول کمسنه یه زیاده
ابرام ایتدی البته بو اقچه یی بندن الدیو تا که اول اوتوز بیک اقچه یی
جمله اول کمسنه الوب قبول ایتدی و بلکل که هر کمسنه که متاعن
الیمشی دیه کرکدر که راست سویلیه و هیچ تلبیس ایلیه • و اگر
متاعنی الدقدن صکره عیبی چقسه مشتریه اوبلجه بلدوره و اگر

بهالو اولمش

بهالو المش اولسه ولیکن صتن کمسنه بر مقدار نحرمت اینمش اولسه
یا دوستی اولدوغی سببدن ویاخود خصمی اولدوغی سببدن بسه
مشتریه اینجه بلدوره و اگر قماشی الدوغی اسباب اوجز اولوب صتدوغی
زمانده بهالو اولسه مشتریه اینجه اکلده و بونک تفصیلی اوزندر
و اهل بازار بو خصوصلرده چوق خیانت ایلرلر و خیانت اولدوغی
بلمزلر و بونی بلمکلک طریقی بودرکه هر معامله که ایل کندو ایله
ایلدوکن جائز کورمیه اول معامله یی اوزینه دخی ایله ایلکی جائز
کورمیه بو معنا هر یرده اوزنک ترازوسی ایدینه زیرا که هر
کمسنه که بر متاعی الیمشن دیمکله الله شویله اعتقاد ایلرکه اول
متاعی اوجز المش اوله زیرا که بلورکه قماشی صتن کمسنه اقدام ایلیو
اوجز المشدر و چونکه الیمشی دیمکده بر حیله اوله الر کمسنه انکا
راضی اولماز و بو حیله ایله صتمق خیانت اولور
نفاقدن صکره لطف و احسان بیانندهدر بلکل که حق تعالی احسان
ایلمکه امر ایتمشدر زیرا که بیورمشدر
یعنی الله تعالی عدل و احسان ایلک دیو بیورر و کچن باب دوکلی
عدلک بیانندهایدی تا که معامله ایدن کمسنه ظلمدن حذر ایلیه
و بو باب احسان بیانندهدر و الله تعالی بیورر که ان رحمت الله

... من المحسنين يعني الله تعالينك رحمتي احسان ايدنلره
يقيندر وهر كسنه كه همين عدل ايشلسه احسان ايشلسه همين
دينينده سرمايه سني صقينمش اولور اما فائده احسانده در و عاقل
هيچ بر معامله ده آخرت فائده سني ترك ايتميه واحسان شول
شول يلكه ديرلركه سنكله معامله ايلين كسنه يه ايليه سن اوزره
واجب دكل ايكن واحسان درجه سي التي وجهله اولور [illegible]
ولذركه چوق فائده المغي روا كورميه اكر مشتري چوق فائده ويرمكه
راضي اولورسه ده زياده حاجتي اولدوغي سببدن سري السقطي
رضي الله عنه دكانجي ايدي و اونده بيرزوك يارو سندن غيري فائده
المازدي بر كره التمش التونلق بادم صتون الدي وبر دلال اندن
بادم طلب ايلدكه تا كه صتو ويره سري ايتدي التمش اوچ التونه
صت دلال ايتدي انوك بهاسي بو كونكي كونده طقسان التوندر
سري ايتدي بن الله تعالى ايله عهدمي انوك اوزرينه محكم ايلمشم كه اون
بيرزوك يارو سندن ارتوغه صتميم وعهدومي صندرمغي روا كورمزم
ددي دلال ايتدي بنده خي سنك اسبابكي اكسكه صتمغي جايز كورمزم
نه دلال صتدي ونه خود سري زياده ايله ويرمكه رضا ويردي
احسانك درجه سي بو ذكر اولنانكيدر ومحمد بن المنكدر رحمة الله

عليه اولولردن ايدي ودكانجي ايدي صاتلق قفتانلري وار ايدي
بعضيسي بش التونه وبعضيسي اون التونه ومحمدك بر شاكردي
اوزي غائب ايكن شاكردي بر اعرابي يه اون التونه بر قفتان ويردي
چونكه اوزي دكانه كلدي وحالي بلدي بتون كون اعرابي طلب
ايلمكده اولدي چونكه اعرابي بولدي ايتدي اول قفتانكه سن الدك
بش التوندن زياده يه دكمز اعرابي ايتدي بن اون التونه قبول ايدوب
رضي اولدم ومحمد ايتدي بن رضا ني كه بن كندومه روا كورميه
اني هيچ بر مسلمانه ده روا كورمزم يا بازاري بوز يا بش التوني كيرو ال يا كل
كيده لم قفتانك يوسني ويره يم ديدي اعرابي بش التوني كيرو الدي
وبر كسنه دن صوردي كه بو كيمدر اول كسنه ايتدي بوكه محمد بن المنكدر
ديرلر اعرابي ايتدي سبحان الله بو اول كسنه در كه برية ده يغمور
يغماسه بز استسقايه چقرز ومحمد بن المنكدرك آدين چاغرورز
في الحال يغار وسلفده كچن اولولرك عادتي ايدي ايشلرايدي كه فائده
زاللر ومعامله يي چوق چوق ايدب فائده يي آز المغي بركتلو كورورلر
ايدي وامير المؤمنين علي رضي الله عنه كوفه بازارينده طولشوردي
وايدردي اي مسلمانلر آز فائده يي كيرو دوندرمك كه چوق
فائده دن كيرو قالورسز وعبد الرحمن بن عوف رضي الله عنه

صودیلرکه سنک مالک چوق اولمغه سبب نه در ایتدی آزنی
رد ایلمدم وهر کمسنه که بندن بر نسنه استدی کرلمدم ونزمانه سنه
صتدم وبر کونده بیک دوه صتدم وبیک دوه دیرزی یاغندن غیری
فائده اتمدم وهر دیرزی باغی بر اقچه دکردی وصتدوغم کونک یمینک
اقچه سی دخی قالدی بن ایکی بیلنا اقچه فائده ایلدم
اولدرکه درویشلرک اسبابنی بها لوجه الله تاکه کوکللری شاد اوله
بلکه قاریلر ایلدن بها الوجه المتوکبی ویمشی اوغلنجقلر ایلدن
ارتوجاغله المتوکبی وبازاره کج کلن درویشک متاعنه زیاده جه
ویرب المتوکبی که بو اصل حرمتلو جه الموصدقه ویرمکدن افضلدر
وهر کمسنه که بونی ایلیه اکا رسولک صلی الله علیه وسلم خبرین
ایرشورکه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که رحم الله امرءً
یعنی الله تعالی رحمت ایلسون اول کمسنه یه
که صتمه سی والمه سی آسان اوله اما بای اولر کمسنه دن زیاده
متاع المق نه ثواب در ونه منت در بلکه بوقیره مال ضایع ایلمکدر
بلکه اولی اولدرکه بای کمسنه ایله بازار اوزرنده نزاع ایلیوب
متاعی اوجز المقدر وحسن وحسین رضی الله عنهما هر نسنه یی که
صاتون الورلردی جهد ایدرلردی اوجز الالر وبازار اوزرنده نزاع

ایدرلردی

ایدرلردی برکمسنه ایتدی که بر کونده خلقه بو قدر بیک اقچه
صدقه ویرورسز بازارده بو دکلو نیچون نزاع ایدرسز ایتدیلر
اول نسنه که صدقه ویرورز الله ایچوندر والله ایچون ویرلن
چوق نسنه آزدر اما بیعده زیان ایلمک عقل ومال اکسکلکی در
بها المقده اوج درلو احسان واردر بری بهانک
بعضیسن بغشلمقدر وبری دخی اقچه نک صنغنی ویرمزنی المقدر
اوچنجی مهلت ویرمکدر ورسول صلی الله علیه وسلم ایدر که الله
تعالی اول کمسنه یه رحمت ایلسون که صتمه سی والمه سی آسان اوله
ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردکه هر کمسنه که ویرمسنده والمه سنده
آسان اوله الله تعالی اونک جمیع ایشلرن آسان ایلر وهیچ
درویشه مهلت ویرمکدن زیاده احسان یوقدر واگر درویشک
اقچه سی یوغسه مهلت ویرمک بو کره واجب اولور وبو ذکر
اولنان عدل وانصاف جمله سندندر اما درویشک مالی اولوب
ونقد اقچه سی اولمیوب سرمایه دن بر نسنه یی اکسکه صتمزسه یا بر
نسنه یه احتیاجی اولوب صتمزسه اکا مهلت ویرمک احساندر و عظیم
صدقه لردندر ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه قیامت
کونده بر کمسنه یی کتوره لر ظهر یوقدنده کندو نفسنه ظلم اتمش

وله واعمالی دفترنده هیچ ثوابی اولمیه واکا دیه لر که عمرکده هیچ
خیر ایشلدوکی اولمسنه ایده . اصلا خیر ایشلدم الا بو قدر وار که
کندو خدمتکارلرومه هر زمان دیردم که هر کمسنه ده که بنم حقم
وار دور اکا مهلت ویرب مرحمت ایلکز اولمسنه یه الله تعالی ایده
پس بو کون سندخی فقیر ودرمانده سن بنده سنک کناهلرکدن
کچه لم دیه واول کمسنه یی یرلغیه وخبرده کلمشدرکه هر کمسنه
که بر کمسنه یه بورج اقچه ویرسه وبر مدتله وعده ویرسه و
مدت تمام اولدقدنصکره بر کون مهلت ویرسه هر کونده بر
بورج ویردوکی دکلو مال صدقه ویرمش کبی اوله وسلفده بعض
کمسنه لر واریدیکه بورجلولری بورجلرن ویردوکلرینی استرلردی
تاکه کندولره هر کون اول مال دکلو صدقه ویرمک ثوابی یزله و
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه جنتک قپوسنده کوردم یازلمش
ایدیکه صدقه نک مرتبه سی اون اقچه در وبورجک مرتبه سی
اقچه در وبونک سببی اولدرکه بورج ایلمز الا اول کمسنه که محتاج
اوله فاما صدقه جایزکه محتاج کمسنه الینه دوشمیه [illegible]
بورج اوده مکدر وبورج اوده مکده احسان بودرکه تقاضایه
احتیاج کوسترمیه واداایتمکده عجله ایلیه وایو اقچه در ادا ایلیه

وکندو الیله ویره وکندویه کمسنه کلمدن اوزی مال صاحبنک
اوینه ایلده وخبرده کلمشدرکه هر کمسنه که بورج اقچه السه
وکوکلنده اول بورجی ایلمکله اوده مک نیتی ایلسه حق تعالی اول کمسنه
یچون فرشته لر موکل قوندوره تاکه انی بلالردن صقلیلر وبورجنی
اودیجه اکا دعا ایده لر اما اکر اوده مکه قادر اولوب مال صاحبنک
رضاسی یوغیکن بر ساعت تاخیر ایلسه ظالم وعاصی اولور واکا
ملکلر لعنت ایلیه کرکسه اوزی نمازه مشغول اولسون وکرکسه اویخوده
واریمش اولسون وبو اول معصیتدرکه اوزی اویخوده ایکن کناهی
ترقیده اولور وبورج اوده مکه قادر اولمغک شرطی اولدرکه نقد
اقچه سی اوله واکر صتمغه اسبابی اولسه وصتمسه ینه عاصی اولور
واکر بورجی یرمز اقچه ایله ادا ایلسه یا بر عوض ویرسه ومال صاحبی
کوکلسزلنسه ینه عاصی اولور وتا مال صاحبی خشنود ایتمیه
کناهدن قورتلمز وبو شول ولو کناهلردندرکه خلقه آسان
کورنورلر [illegible] اولدرکه هر کمسنه ایله که معامله ایلیه معامله
ایلدوکی کمسنه پشیمان اولدقده انوکله اقاله ایلیه یعنی بازاری
دوندره زیراکه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کمسنه که
بازاری دوندوره یوق حسابنده ایده الله تعالی انوک کناهلرن

وکندو

یوق حسابنده ایلیه واقاله واجب اولورسننه دکلدر فاما
عظیم ثوابی واردر [illegible] اولدرکه متاعلری درویشلره
ویریه ویره اگرچه آزسننه دخی اولورسه بو نیتله که تا درویشلر
بورجلرن ادا ایتمکه قادر اولیجه دلیه واگر فقیرلغله آخرته
انتقال ایلسه رحلت ایلیه سلفده بعض کسنلر وار ایدی که
ایکی دفتری وار ایدی بر دفترده بلورسز ادلر یازلو ایدی که انلر
دوکلی درویشلر ایدیلر انلرك ادینی بلورسز یوزدی تاکه اوزی
اولورسه انلردن برکسنه بورج طلب ایلمیه وبو ایکی دفتردن
کسنلری غایت ایولردن طوتمزلردی بلکه اولکسنه یی زیاده ایو
طوتارلردی که اصلا درویشلر آدیله دفتری اولمیه اگر درویشلر
بورجلرن کتوروب ویرورلرسه الالر اگر کتورمزلرسه کتورملرینی
اومیه لر اهل دین اولنلر معامله ده بویله ایدیلر ودین خاصلر
درجه سی دنیا معامله سنده ظاهر اولور هر کسنه که دین
ایچون بر اقچه ده شبهه ایلسه دین اولولریندن اولور والله اعلم
بالصواب دنیا معامله سن ایلدکده بنده شفقت
ایلکدر بلکه هر کسنه یی که دنیا تجارتی آخرت تجارتندن
فارغ ایلیه اول کسنه بدبختدر ویر کسنه که بر التون

برداغی

بر داغی بر سغنیی پاره سنه دکشورسه معلومدرکه انوك حالی
نجه اولور پس دنیانك مثلی بر سغنیی بردق کبیدر وترصیز و
آخرتك مثلی التون بردق کبی هم کوکلدر وهم چوق باقی قلور بلکه
هیچ نهایت بولماز ودنیا تجارتی آخرت اوغنه یرمز بلکه
جهد ایلمك کرکدر تاکه دنیا تجارتی جهنم یولی اولمیه وآدمك
سرمایه سی دینیدر وآخرتیدر ورواد کلدرکه بو سرمایه دن
غافل اولوب اوزینه شفقت ایتمیه وبالکلیه مشغله سی دنیا
تجارتی ودنیا اکینی اوله وآدمك اوزینه شفقتی شول وقت
اولورکه بیع سننه ده احتیاط ایلیه اولدرکه هر
کوکلنده خیر نیتلر ایلیه شول نیت ایلیه که یارین بازاره واروب
اوشیچون حلال قوت صتون اله وعیالیچون دخی حلال قوتدن
الیوره تاکه خلقدن نسنه دیلکو اولمیه وخلقدن طمع کسله
وهمین شول دکلو قوت اله کتوره که انوکله الله تعالینك عبادتنه
باش قوشمغه وآخرت یولنه دورشمکه قادر وخلقه امر معروف
ونهی منکر ایلمکه نیت ایلیه وهر کسنه که خیانت ایلیه اکا انك
ایلیوب خیانتنه رضا ویرمیه وخلقه برکون تا احتشام اولنجه
شفقت ونصیحت وامانت ورزه اولمغه نیت ایلیه وبو ذکر

ایلدوکمز آخرت عمللرندندر وعین فائده‌در واکر بوندن
غیری دنیاوی برنسنه دخی اله کتورورسه فضله فائده اولور اکنجی
اولدرکه شویله بله که اوزی برکونده برلک ایلمکه قادر
اولماز تا اکر لا اقل ادم اوغلنلرندن بیک کسنه انونک خدمتنه
مشغول اولسلر اتمکجی کبی اکنجی کبی وجولاهه کبی ودمورجی کبی و
حلاج کبی وقلاوزی اهل صنایع کبی که بو دوکلی انونک خدمتنی کوررلر
وانونک بو دوکلیه احتیاجی واردر روا دکلدرکه عزلتده انونک
ایشنده اولالر وانونک بونلره هیچ نفعی اولمیه دوکلی عالمک بو
جهانده سفر اوزره‌در ولایق بودرکه مسافرلر بر بربندن الک
طوته‌لر وبر بربنه یار اولالر بس کرکدرکه اوزی دخی نیت ایلیوب
یارلره وارهیم بن دخی برایشه ال اوره‌یم که مسلمانلره دخی بندن
راحت حاصل اولسون نیته که سایر مسلمانلر بنم ایشمی کوره بودرلر
دیه وبو ذکر اولنان صنعتلر فرض کفایه دندر اوزی دخی بو
فرض اولان صنعتلرک برینی ایشلمکه نیت ایلیوب شروع ایلیه و
بو نیتدن درست اولدوغنک نشانی اولدرکه برایشه مشغول
اوله که خلقک اول ایشه احتیاجی اوله شویله که اکر بو ایش اولمسه
خلقک حالی مکدر اوله التون‌ایشلک ونقاشلق وکرجلو بنا یمق کبی

اولمیه که

اولمیه که بو جمله دنیا برکیدر و بونلره احتیاج یوقدر و بونلری
ایشلممک اولیدر اکرچه ایشلمک شرعا حلالدر اما انلر ایچون
ایپک قفتان دیکمک والتون اسبابی دوزمک بونلر خود حرامدر
واول صنعتلرکه انلری سلفده یکن اولولر کرینه کورمشلردر طعام
صتمقدر وکفن صتمقدر وقصابلقدر وصرافلقدر زیراکه طرفده
ربا اثرندن اوزینی صقلمق مشکلدر ودخی حجامت ایلیجیلکدر
که انده آدمی یرتمق وکسمک واردر آدمه نفع اولمق احتمالی ایله و
کاه اولورکه نفعی اولماز وفراشلک ودباغلقدرکه آدم کیاسینی
بو صنعتلر ایله پاک طوتمق مشکلدر وهم بو صنعتلر آدمی ذلیل ایلر و
دون همت ایلر وجانلو طوار الوب صتمق دخی بویله‌در ودلاللق
کریه‌در زیراکه جوق سویلمکدن ومبالغه ایله سویلمکدن حذر
ایتمکه قادر اولماز وخبرده کلمشدرکه بازرکانلغک خیرلوسی
بزجیلکدر وصنعتلرک خیرلوسی ترزیلکدرکه مشک ومطهره دیکه
وبونلره بکزر نسنه دیکه وخبرده کلمشدرکه اکر جنتده بازرکانلق
اولیدی بزجیلک اولیدی واکر جهنمده بازرکانلق اولیدی صرافلق
اولیدی ودرت صنعتی ترک طوتمشلردرکه انلر جولاهلر و
پنبه حلاج وایک یوفجیلک واوغلنجقلر اوقتمقدر وسبب بودرکه

بوندرك معامله سی اوغلنجقلر ایله و عورتلر ایله در وهم كمسنه لرك
معامله سی ضعیفلر ایله و عقلی ضعیف كمسنه لر ایله اوله اونی دخی
ضعیف عقل اولورلر [illegible] اولدركه دنیا بازارینی آخرت
بازارندن ایقومیه و آخرت بازاری مسجدلردر والله تعالی بیوردركه
لا تلهكم اموالكم ولا اولادكم عن ذكر الله یعنی غفلتدن اوبالك
تا كه تجارت مشغله سی سزی الله تعالینك ذكر ایلكدن الیقومیه كه
اكر الیقورسه زیان ایلرسز وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
بازركانلره ایتدیكه كوننك اولنی آخرت ایچون الیقوك و باقیسنی
دنیا ایچون الیقوك وسلفك عادتی بوایدیكه صباحی و اخشامی
ایچون صقلرلردی و مسجدده ذكر و اوراده مشغول اولورلردی
یاخود علم مجلسنه حاضر اولورلردی و هریسه بی و باشی اوغلنجقلر
واهل ذمت اولن خراج ویرن كافرلر صاتردی زیراكه هریسه و
كله صاتلدوغی زمانده مسجدده اولورلردی وخبرده كلمشدر
كه ملكلر چونكه قولك اعمالی دفترینی كوكه ایلتدیلر اكر كوننك اولنده
وآخرنده ثواب ایشلمش بولنسه ارایرده ایشلدوكی كناهی بغشلیه لر
وخبرده كلمشدركه كوندز ملكلری و كیجه ملكلری صباحده و
اخشامده كه دركاه حقه ایرشلر الله تعالی ایدركه بنم قولوم

نه حال اوزره قویب كلدوكز اكر ملكلر آنی نماز قیلوركن قویوب
كلدك دیرلرسه حق سبحانه و تعالی ایدركه سز شاهد اولك كه بن آنی
یرلغدم وكوكدركه اكر كوندوزن اذان آوازن ایشتسه هیچ تأخیر
ایلیوب هر نه ایشده كه بولنورسه ترك ایلیوب مسجده واره و بو آیتده
بویله كلمشدركه [illegible] شول
كمسنلر حقنده نازل اولمشدركه انلرك دمورجیسی چكوچی قلدردقده
اذانی آوازن ایشتسه قلدردوغی چكوچی دموره اورمیوب الدن
برغوردی و بشمقجی بزی سنجسه چونكه اذان آوازن ایشتدیكی
سنجدوغی بزی چقرمدن ایشنی الدن صالردی
اولدركه بازارده دخی الله تعالینك ذكرندن غافل اولمیه قادر
اولدوغنجه دیلنی و كوكلنی ایشسز قومیه زیراكه اول فایده كه الله
تعالینك ذكرینی ترك ایتمكله فوت اولوردو كلی دنیا اكا عوض اولمیان
و غافللر آراسنده الله تعالی ذكر ایلمكك ثوابی آرتوقدر و رسول
صلی الله علیه و سلم بیوردیكه الله تعالی اونتمش كمسنه لر
آراسنده ذكر ایلین كمسنه یاشل اغاج كبیدر قورو اغاجلر آراسنده
و دری كبیدر اولولرك آراسنده و غزا ایدر كمسنه كبیدر غزادن
قچنلرك آراسنده ورسول صلی الله علیه و سلم بیوردیكه هر

کمسنه که بازاره ایرشدکده ایسه لا اله الا الله وحده لا شریك
[illegible]
[illegible] اکا ایکی بیك کره ایکی بیك
ثواب یازرلر ودعانك معنیسی بودر که اللهدن غیری الله یوقدر
بودر شریکی یوقدر ملك اللهکدر حمد اللهدر دیرلدن اللهدر اولدر
اللهدر والله تعالی اولدیری دیریدر اولمز خیر انوك الندەدر و
دوکلی شیئه قادردر وجنید رضی الله عنه بر کون ایدردی که چوق
کمسنه واردر که بازارده اکر صوفیلرك کوشه سینی اختیار ایلسه
وانلرك یرینه اوتورسه عهده سندن کله وجنید ایدردی
بعض کمسنه بلورم که بر کوننده بازار ایچنده وردی اوچ یوز رکعت
نمازدر واوتوز بیك تسبیحدر وشویله روایت قلدیلر که بو
سوزدن جنید اوزینی دیلردی والحاصل هر کمسنه که بازاره
قوت اله کتورمك ایچون وارسه تا که دینده فراغت خاطر اله کوند
نوك معامله سی ذکر اولنان وجه اوزره اولور والله تعالینك
ذکرندن خالی اولماز وهر کمسنه که بازاره دنیا زیاده ایچون
وارسه اندن الله تعالینی ذکر ایتلك کلمز بلکه اکر مسجدده نماز
دخی قلورکن کوکلی پریشان اولور وخاطری دکان حسابنده

اولور [illegible] ابودر که بازاره چوق حریص اولمیه شویله
بازاره اول کیرن اولوب وآخر چقن اولمیه واوزاق وقورخولو
سفرلری اختیار ایلمک ودریا سفرن ایلمک غایت حریص اولمقدندر
ومعاذ ایدر که ابلیسك بر اوغلی واردر که آدی زلنبوردر وابلیس
بازارلرده نایبی اولدر واکا ابلیس دیر که بازاره وار ویلان دیدی
ویلان سویلکی ومکر وخیانتی اهل بازارك کوکلنه صل واول
کمسنه که اول کیره وآخر چیقه اکا یولداش اول وخبرده کلمشدر
قوملرك یرمزرعی بازاردر وبازار اهلنك یرمزرعی اولدر که
بازاره اول وآخر چیقه بس کوکدرکه اوزرینه شویله واجب
ایلیه که تا علم مجلسندن وصباح وردندن وقوشلق نمازندن
قورتلنجه بازاره کیرمیه وچونکه النه اول کون کفایت ایلیکه
قابل نسنه کیره بازاردن چیقه ومسجده واره وآخرت عمرینك
کفایتنی اله کتوره که آخرت عمری زیاده اوزوندر وآخرت
عمرنه احتیاج زیاده در وزادی غایت آزدر وحماد بن سلمه که
ابو حنیفه نك رحمة الله علیهما استادی ایدی ایلك صتردی
چونکه النده ایکی حبه فائده کیروردی صندوغی اورتردی
وکیرو دوردی وابراهیم بن بشار رحمة الله علیه ابراهیم بن

اولور

ادعمه رضي الله عنه ایتدی دیلرم که بوکون بالجوع ایشنه کیدم
ابراهیم ایتدی یا ابن یسار بعض نسنه وار درکه سن طلب ایلرسن
و بعضیسی سنی طلب ایلر اول نسنه که سنی طلب ایلر سندن
ایرلماز و اول نسنه که سن آنی طلب ایلرسن سکا اولشماز هرکز
حریصلر محروم اولوب و کاهللر غنی اولدوغن کورمدکمی
ابراهیم بن یسار ایتدم که هیچ بنم ملکمده نسنه یوقدر الا بر
بقالده ربع الجمز وار در ابراهیم ایتدی حیفا که سن شول مسلما
نسن که ربع الجمزیه مالک سن و بنه ایش دخی ایستلرسن و سلفده
بر طایفه شویله ایدیلر که بر هفتهده ایکی کوندن ارتق بازاره
وارمازلردی و بر طایفه هر کون بازاره وارلردی و اویله نمازنده
کیرو کلورلردی و بر طایفه دخی ایکندو نمازنده کیرو کلورلردی
هر کیسنه که چونکه بر کونلک نفقته اله کتوردی فی الحال
مسجد جانبنه یوز طوترلردی التی احتیاط اولدر که شبهه لو
مالدن احتیاط ایلیوب ارااق اوله اما اکر حرام مالی یجورسنه
طولنورسه فاسق و عاصی اولور و هر مالکه انده شک اولیه
کندو کوکلندن فتوی طلب ایلیه مفتیلردن صورمغه حاجت دکلدر
اکر اوزی اهل بصیرت ایسه فاما اهل بصیرت کیسنه غایت آزدر

بس هر

پس هر نسنه که اندن قلبه کراهیت حاصل اوله آنی ایتمیه و ظالملر
ایله و ظالملرک متعلقاتیله معامله ایلمیه و هیچ بر ظالمه دیره
اسباب صنعتیه که ظالمک هلاکی اولدوغی وقت غصه لو اولور و
ظالمک هلاکی اولدوغنه غصه لنمک جایز دکلدر و ظالمک غنی
اولدوغنه سونمک لازم اولور و هر متاعی که ظالملره صتمه و
بلسه که ظالملر اول متاع ایله ظلملرنده معاونت بولورلر انلرک
ظلملرینه شریک اولمش اولور شدی اکر کاغدی عاملره و ظالملره
صترسه قیامت کونی معاتب اولور والحاصل کرکدر که هر کیسنه
ایله معامله ایلمیه بلکه اهل معامله طلب ایلیه و شویله
دیمشلردر که بر زمان ایدیکه هر کیسنه بازاره وارب معامله
کیمکله ایلیم دیسه ایدرلردی که هر کیمکله دیلرسک ایله که دوکلی
اهل احتیاط درلر اندن صکره بر زمان کلدیکه ایدرلردیکه
دوکلی کیسنه ایله معامله ایله الا فلان ایله و اندن صکره بر زمان
کلدیکه ایدرلردی که هیچ کیسنه ایله معامله ایلمه الا فلان ایله
و قورقرم بوندن که بر زمان کله که انده هیچ کیسنه ایله معامله ایلمک
ممکن اولمیه و بو سوزی بزم زمانمزدن اول سویلمشلردی
کوریا که شمدی بزم زمانمزده شویله اولمشدر که معامله حلال

حراملة فرق ایلمك بر طرف اولمشدر وشول سببدن حلالی
حرامدن ایرمغه جرأت ایتمشلردر که علملری ناقص ودینلری اکسك
دانشمندلردر بو طائفه ایتمشلردر که ذیرلرکه دنیا مالی
هب برابر اولمشدر ودوکلی حرام اولمشدر وبو غایت الوخطا
دردر زیراکه دنیاده اولن مال دوکلی حرام دکلدر وبونك
شرحی حلال وحرام کتابنده بوندن صکره شرح اولنور ان شاء الله
تعالی [illegible] اولدر که هر کسنه ایله که معامله ایلیه
حسابن راست ایلیه قولنده وفعلنده ویرمدیکنده والمدیکنده
ومقرر بیله که قیامت کوننده بونلرن هر بری ایله اوزینی حسابه
چکسلر کرکدر وبیحورن انصاف ایتمکدر دیو عتاب ایتسلر کرکدر
واولولردن برکسنه بازرکانلردن برکسنه یی واقعه سنده
کوردی وایتدی الله تعالی سکا نه ایش ایتدی بازرکان
ایتدی اوکمه اللی بیك دفتر کوردیلر بن دیدم که یارب بو دوکلی
کناه دفترلریمیدر الله تعالی ایتدی اللی بیك کسنه ایله معامله
ایلدك هر بر معامله نك بر دفتری واردر بازرکان ایتدی
هر بر دفترده کندو معاملهمی اولندن آخرینه وارنجه کورمله
کوردم والحاصل اکر تلکنیله خلقه زیان ایلادوکی ربع اجر بو منع

بورنج قلسه کرفتار اوله وهیچ برنسنه ایمیه تا آنی ادا ایمینجه و
سلفده کچن اولولرك سیرتی وشریعتك یولی بودر که معامله
بابنده ذکر اولندی وبو زمانده بو سنت بر طرف اولمشدر ومعامله
ومعامله نك علمی ونتمشلردر هر کسنه که بو سنتلردن برین
کوره عظیم ثواب بولور زیراکه خبرده کلمشدر که رسول
صلی الله علیه وسلم اصحابنه بیوردی برروزکار کله که سز
احتیاطلر که سز ایلرسز انلرن هر کسنه که اونده برین ایلیه اکا کفایت
ایلیه اصحاب ایتدیلر نیچون یا رسول الله ایتدی بو سببدن که
سز خیره اعتقاد ایلرسز خیر ایتمك آسان کلور وانلر خیره
اعتقاد ایتمزلر وغافللر اراسنده غریب ومعتبر اولورلر وبو کچون
سویلندیکه تا بر کسنه معامله بابنده بو ذکر اولنان شرطلری
واحتیاطلری ایشیدوب امیدلنکمیه وبو شرطلری برینه کتورمیه
کتوری بولوردیمیه زیراکه بو زمانده رعایت اولنان شرطلر دخی
کفایت ایدر فاما هر کسنه که آخرتك دنیادن کرك اولدوغنه
اعتقاد ایلیه بو ذکر اولنان شرطلری واحتیاطلری دوکلی برینه
کتورر زیراکه بو احتیاطلری برینه کتورمك درویشلکدن غیری
نسنه کتورمز وهر درویشلك که آخرت پادشاهلغی اوله انون

زحمتی چکمک کرکدر که حلال بولمقلق زحمتنه و بی نهایه سفر
مشقتنه صبر ایدرلر تا که بو ماله ایرشلر یا بر مملکت سیر ایده لر
مع هذا اکثر اولمز کلنه بوده و کلی ضایع اولور و بوده کلی ایش ضایع
اولماز اکر بر کمسنه آخرت پادشاهلغندن اوترو اولوزینه دوا
کورمدوکی ضرری خلقه دخی روا کورمیه دردنجی باب ... ل
حلالک و حرامک و شبهه لو نسنه لرک بیاننده در بلکل که رسول
صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که ... ل فریضة علی کل
مسلم و مسلمة یعنی حلال طلب ایلمک جمیع مسلمانلرک اوزرینه
فرضدر و حلال طلب ایلمک ممکن اولماز تا حلالی ایدوکن بلمینجه
و رسول صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که حلال روشن و حرام
روشندر و بو ایکیسنک اراسنده کیزلو و مشکل شبهه لر
واردر و هر کمسنه که اول شبهه لرک دایره سنه طولنه حرامه
دوشمک قورخوسی واردر و بلکل که حلال و حرام علمی اوزوندر
و انون شرحی احیای علوم ادلو کتابده تفصیلا شرح اولنمشدر
که انون مثلی هیچ بر کتابده شرح اولنمشدر و بو کتابده شول
مقدار شرح ایلیلم که عوامک افهمی طاقت کوتوره و مراد
اولنان مقداری معنالرین درت بابده شرح ایلیلم ان شاء الله

تعالی اول باب حلال طلب ایلمکک فضیلتی و ثوابی بیاننده در
ایکنجی باب حلالده و حرامده زهد و ورع درجه لرینک بیاننده در
اوچنجی باب حلالی و حرامی ایرمغک بیاننده در دردنجی باب
سلطانلرک علوفه سنک و انلره مخالفت ایلمکک بیاننده در اول
باب حلال طلب ایلمکک فضیلتنک و ثوابنک بیاننده در
بلکل که الله تعالی بیوردی یا ایها الرسل کلوا من الطیبات واعملوا
صالحا یعنی یا رسوللر شول نسنه که یرسز حلال دیرلک و شول
طاعتکه ایشلرسز لایق اولنی ایشلک و بو اجلدندر که رسول
صلی الله علیه و سلم حلال طلب ایلمک دوکلی مسلمانلرک اوزرینه فرضدر
بیوردر و رسول صلی الله علیه و سلم دیدی که بر کمسنه که قرق
کون حلال یسه شویله که هیچ حرام قرشدرمیه الله تعالی
انون کوکلنی نور ایله طولو ایلر و انون کوکلنده حکمت بیکارلری
اچر و دخی روایتده کلمشدر که انون کوکلندن دنیا محبتی کیده
و سعد رضی الله عنه صحابه نک اولولرندن ایدی ایتدی یا رسول
الله بکا دعا ایله که بنم دعام مستجاب اوله رسول صلی الله
علیه و سلم ایتدی هر زمان حلال طعام یی تا که دعاک مستجاب
اوله و رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که چوق کمسنه واردر

که انوك طعامی و غداسی حرامدر و بونك برله الن دعایه قالدروب
دعا ایلرسه اول اصل کمسنه لرك دعاسی نجن مستجاب اولورکه
الله تعالی اندن نه فرض قبول ایلر و نه سنت ورسول صلی الله
علیه وسلم بیوردی که هر کمسنه که اون اقجه یه بر قفتان السه
واول اون اقجه نك برسی حرام اولسه تا که اول قفتان انوك تننده در
انوك نمازی مقبول دکلدر ودخی دیدیکه هر اتکه حرامدن بتمش
اوله اکا اود زیاده رودر وایتدیکه هر کمسنه نك که مالی بردن
اله کتورمسه بالنجکمیه الله تعالی انی بردن جهنمه قویمسنده
بالنجکه ودخی بیوردیکه عبادت اون جزءدر واونی طقوزی
حلال طلب ایلمکدر ودخی بیوردیکه هر کمسنه که حلال طلب
ایلمکدن یورلوب اخشام اویه کلوب یاتسه یارلغنمش یاته وصباح
قالقه الله تعالی اندن راضی اولمش قالقه ودخی بیوردیکه الله
تعالی بیورورکه اول کمسنه لرکه حرامدن پرهیز ایدرلر بن انلرك
حسابن صورمغه اوتنورم وبیوردیکه بر درهم اوتوز کره زنا
ایلمکدن اشددر مسلمانلق طریقنده وبیوردیکه هر کمسنه که حرام
مال کسب ایلسه اکر صدقه ویرسه مقبول اولماز واکر صقلرسه
جهنم ازغی اولور وابوبکر رضی الله عنه بر قولك الندن سود ایجدی

وصکره

وصکره خبردار اولدیکه حلال وجهله کسب اتمش ایمش برماغن
بوغازینه اوروب جهد ایلدیکه استفراغ ایلیه شویله زحمت چکدی
که روحی کیدوردی جدا اولماغه قریب اولدی وایتدی یا رب سکا
صغنورم بنم طمرلرم ایچنده قلان سوددن که طشره چقماغه
امکانی اولمدی وعمر رضی الله عنه دخی بویله ایلدی شول زمانکه
یاکلوب کندویه صدقه دوه سنك سودندن ویرمشلر ایدی
وعبدالله بن عمر رضی الله عنه ایدر اکر شولقدر نماز قلسك که
ارقه کرا اولسه وشولقدر اوروج طوتسك که قیل کبی اینجه اولسك
فائده سی یوقدر ومقبول اولماز مکر که حرامدن پرهیز ایلیه سن
وسفیان ثوری رحمة الله علیه ایدر هر کمسنه که حرامدن صدقه ویره
وخیرات ایلیه شول کمسنه کبی اولور که بر مرداری قفتانی بول ایله یوب
دخی مردار ایلیه یحیی بن معاذ رحمة الله علیه ایدرکه طاعت الله
تعالینك خزانه سیدر وانوك کلیدی دعادر وکلیدك دیشلری
حلال لقمه در سهیل تستری رحمة الله علیه ایدرکه ایمانك
حقیقتنه ایرشمك اولماز الا درت نسنه ایله اولور فرضلری ادا
ایلیه دوکلی شرطلریله وحلالیه زهد وورع شرطیله ودخی
جمیع المنهی نسنه لردن اچکه کرك ظاهرا ولسون کرك باطنی

ودائم بو حالتلرز اوزره اولسه صبر ایلیه تا اولنجه . ودیمشلردر که
ابن المبارک رحمة الله علیه که شبهه لو آقچه دن بر آقچه یی صاحبنه
ویرمکی زیاده سورم اندن که اوز بیک التون صدقه ویرم وسهل
تستری رحمة الله علیه ایدر هر کسنه که حرامی یییه لابد اونک یدی
اندامی معصیته دوشر گرکسه دلسون گرکسه دلمسون وهر
کسنه که حلالی ییه اونک یدی اندامی طاعتده اولور واکا خیره
توفیق ایرشمش اولور وبو بابده خبرلر واثرلر چوقدر وبو سببدندر
که سلفده اهل تقوی اولنلر عظیم احتیاط ایتمشلردر واحتیاط
ایلینلرک بریسی وهب بن الورد رحمة الله علیه که اصلا بر نسنه
یمزدی تا نردن اولدوغن بلمینجه برکون وهبک آناسی بر قدح سود
گتوروب وهبه ویردی وهب صوردی که بو سود نردندر وبهاسی
نردن ویرلمشدر وکیم صاتون المشدر وهب بونی کلیسن بلدکدن
صکره ایتدی بوقالدیکه بو سودک طواری نرده اوتلمشدر وقنده
طوار اوتلدوغی یرده مسلمانلرک حقی وار ایدی ویکن بلدی ول سوددن
یعنی آناسی ایتدی بونی گتوردوکم سوددن ایچ که الله تعالی
سکا رحمت ایلسون وهب ایتدی ایتدی اگر رحمت ایلرسه استمزم
زیرا که رحمتنه معصیتی سببیله ایرشمش اولورم وبشر حافیه

رحمه الله

رحمة الله علیه نردن زاد ایرشون دیو سوردیلر بشر ایتدی بابمز زیاده
احتیاط ایلردی ایتدی سایر آدملر یدوکی یردن یرم ولی فرق واردر
یوب اغلنله کولن اراسنده ودخی ایتدی نهایت بودر که اللر
قسمه اوله ولقمه ار اوله حلال وحرام درجه لری بلنک
بیاننده در بلکل که حلالک وحرامک چوق درجه لری واردر کلی
برابر اولودکلدر بعضیسی حلالدر وبعضیسی حلالراقدر وبعضیسی
زیاده حلالراقدر حرام دخی بویله در بعضیسی زیاده مرداردر حرام
شویله که خسته یه حرارت زیان ایلر اولسه اولنسنه که زیاده
ایسی اولور زیانی دخی زیاده اولور واسیلک دخی درجه ایله اولور
زیرا که باللی اسیلک ده شکر کبی دکلدر حرام دخی بویله در ومسلمانلرک
حرامدن پرهیز ایتمکده طبقه لری بش درجه اوزره در
ورع عدولدر یعنی اهل عدل اولن کسنه کرک حرامدن پرهیز ایتمکدر
وورع عدولک مالی جمیع مسلمانلرک فتوای اهل ظاهر حرام ایدکی
دیدوکی نسنه دن صاقنوب ایراغ اولمیدر وبو درجه جمیع درجه
ادناسیدر وهر کسنه که بو ورعدن آلقالدوره اونک عدالتی
باطل اولور واکا فاسق وعاصی دیرلر وورع عدولک نیچه درجه لری
واردر زیرا که هر کسنه که غیرک مالنی رضاسیله عقد فاسد ایله

النسه حرامدر ولیکن اول نسنه‌که کوجله اولور زیاده حرامدر
واکر بر دروشدن ویا یتیمدن کوجله آله زیاده حرامدر وعقد
فاسد ربا سببی اولورسه زیاده حرام اولور اکرچه بو دوکلیسنه دخی
حرام دیرلر وهر نسنه‌که زیاده حرام اوله آخرتده عذابی زیاده
اولور وانده عفو امیدی مشکل اولور نته‌کیم خسته بالنسه اوله
خطری زیاده اولور یا مدیندن یعنی قوامه کلش ییندن واکر
زیاده یسه خطری ازییندن زیاده اولور وحلال فتوی درو حرام
فتوی در اولان تفصیلی اول کسنه بلورکه دوکلی فقهی اوقیوب احاطه
ایتمش اوله وهر کسنه‌نك اوزرینه دوکلی فقهی اوقومق لازم دکلدر
زیراکه اول کسنه‌که اونك قوتی غنیمت مالندن وجزیه مالندن
اولمیه آکا لازم دکلدرکه غنیمت کتابن وجزیه کتابن اوقیه لیکن
هر کسنه‌یه اول کتابی اوقومق واجبدرکه آکا محتاج اوله مثلا اکر
بر کسنه‌نك کلوری بیعدن اولسه اونك اوزرینه علم بیع واجب
اولور واکر اجاره‌دن اولسه اونك اوزرینه علم اجاره واجب اولور
وهر بر صنعتك بر علمی واردر هر صنعتك علمی آنك اهلنده واجب
اولور … سالکلرك درجه‌سی دردر بو اولدرکه هر نسنه
که مفتی حرامدر دیمیه ولیکن شبهه‌لردن خالی اولمیه اندن ال

چکه وشبهه اوچ قسمدر بعضیسی اولدرکه اندن حذر ایتمك
واجبدر وبعضیسی اولدرکه حذر ایتمك واجب دکلدر ولیکن
مستحبدر وواجبدن حذر ایتمك اول درجه‌در ومستحبدن
حذر ایتمك ایکنجی درجه‌در واوچنجی درجه اولدرکه اندن حذر ایتمك
وسوسه‌در علمه یرمز اونك کبی که بر کسنه که آوا نیتنه وایده که
احتمالدرکه بو او بر کسنه‌نك ملکی اوله صاحبنك الندن قجمش اوله
ویاخود بر اوده عاریتی ساکن ایکن اولدکن طشره چقوب ایده که
احتمالدرکه بو اولك صاحبی اوله واو وارثه انتقال ایلیه وبر وارثك
رضاسی بولمغن اولك ایچنده بولنم هر نسنه‌یه که بو بغدین نشان
دلالت ایلیه وسوسه اولور عمله یرز نسنه اولماز اوچنجی درجه
پرهیزکارلرك پرهیزیدرکه انلره متقیلر دیرلر واهل تقوینك
پرهیزی اولدرکه هر نسنه‌که حرام اولمیه وشبهه‌لو اولمیه که بلکه
مطلق حلال اوله لکن شبهه‌یه وحرامه دوشمك قورقوسی‌یله اندن
ال چکه ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه قول متقیلرك
درجه‌سنه ایرشمز الا وقتاکه ایرشورکه بر نسنه‌نك حلالدر ک
هیچ باك یوغکن اندن ال چکه بر احتیاط اولمغه نسنه‌نك قورقوسی
عمر رضی الله عنه دیدیکه بز حلالك اون بلوکده طقوز بلوکدن

الچکدن حرامه دوشمک قورقوسندن اوتری و بو سببدندر
ایدی که برکسنه نک بر کسنه اوزرنده یوز آلتی آقچه سی وار ایدی
صوصان طوتوردی زیاده آلمدی تاکه اولمیه اکر تمام آلورسه
زیاده آلمش اوله علی بن معبد ایدر که بر اوی کرایه طوتمش ایدم
بر مکتوب یازدم دیلدم که مکتوبک یازوسنی بو اولک طپراغیله
قورودم اولا بو اوو بنم ملکم دکلدر بونک طپراغن مکتوبه صاچمق
جایز دکلدر دیمشلر لکن دوندم دیدم که بو مقدار طپراغدن نه قدر
واردر پس بر مقدار طپراغی اول یازونک اوزرینه صاچدم
و واقعه ده کوردم که بر کسنه بکا دیردی که اول کسنه لر که
دیوارک طپراغنک قدری بو قدر دیرلر یارین قیامت کوننده
حقیقت بیلالر و اول کسنه لر که تقوی ده بو درجه ده اولورلر
هر نسنه که آز اوله و اعتباره کلورسنه اولمیه آندن حذر
ایدرلردی زیرا احتمالدر که آز نسنه نک یولی آچلغه زیاده یه
چکه دیرلردی وهم اولمیه که آخرتده متقیلر درجه سندن
دوشوردیو احتیاط ایدرلردی و حسین بن علی رضی الله
عنهما اوغلنجق ایکن صدقه مالندن بر خرمایی آغزنه آلدی رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی کخ کخ القها یعنی براغ دیرا

دیدی

دیدی و عمر بن عبد العزیزک قاتنده غنیمت مالندن مشک
کتورمشلردی بورنینی طوتدی و ایتدی مشکک قوقوسی منفعتیدر
و بو منفعت دخی کلی مسلمانلرک حقیدر و اولولردن برکسنه
بر کیجه بر خسته نک باشی اوجنده ایدی چونکه خسته جان
حقه تسلیم ایلدی باشی اوجنده اوتورن عزیز چراغی دیکلندردی
و ایتدی وارثک یاغه حقی متعلق اولدی و عمر رضی الله عنه
غنیمت مشکنی اوینده قومشیدی تاکه خاتونی مسلمانلر ایچون
صته بر کون عمر رضی الله عنه اوه کلدی خاتونک الکنده مشک
قوقوسی طویدی و ایتدی بو رایحه نه در خاتون ایتدی مشک
طرتورکن الده رایحه سی قالدی الکمه بلدنم دیر حال عمر خاتونک
الکن آلدی و بر دستی صو کتوردی و صو یله دکردی و اول
الکی بالجمله یوردی و قوقولردی تا شول حده دک که هیچ قوقو
قالمدی اندن نصکره الکی خاتونینه ویردی و بو مقدار مسامحه
اولنوب سهل کورلسه جایزدر لکن عمر رضی الله عنه دیلدی که
بو نسنه نک قوقوسی باغلیه تاکه چوق نسنه یه چکمیه اولمیه
وهم دیلدیکه بر حرام قورقوسندن بر حلالدن الچکه تاکه
متقیلر توابن بوله و احمد بن حنبلدن رضی الله عنه صوردیلر

که بر کمسنه مسجدده اولسه وسلطانک مالندن اولـ
مسجدده بخور یاقسلر نیجه ایتمک کرکدر احمد بن حنبل ایتدی طشره
چیقمق کرکدر تا که اول بخورک قوقوسنی طویمیه که بو حرامه قریب
در زیرا که شول رایحه که اول کمسنه یه ایرشور قفاسنه تأثیر
ایلر مقصود اولور بن احتمالدر که بو مسامحه اولنان نسنه لردن
اولمیه واحمد بن حنبله صوردیلر که بر کمسنه نک که علم حدیثدن
بر ورقی اولسه جائز میدر که انوک دستوری یوغکن اول حدیثی
یازلر ایتدی جائز دکلدر وعمر رضی الله عنه بر خاتونی وار ایدی
غایت سوزردی چونکه خلافت عمره ایرشدی اول خاتونی طلاق
ویردی بو قورقودن که شاید که بر ایشده اول خاتون شفاعت
ایلیه وانوک مخالفت ایلمکه اختیاری اولمیه وبیلکل که هر مباح
که دنیا زینتی اوله بو درجه دندر زیرا که اگر بو زینته مشغول
اولورسه اول زینتی نیجه ایشلره صالار بلکه هر کمسنه که حلالدن
طویمیه اول کمسنه متقیلر درجه سندن محروم قالور زیرا
که چوق حلال شهوتی تحریک ایلر وبوندن نا معقول ایشلر حاصل
اولور وهم نفس دخی طلوب بتحوی ولقو قورخوسی اولور واهل
دنیانک مالنه وکوشکنه وباغنه طمع ایلمک حلالی چوق ایکدن

حاصل اولور

حاصل اولور زیرا که حلالی چوق ایکن دنیا طمعی دپره‌دور ودنیا
طلبنه دوشر وحرامه چکر وبو اجلدندر که رسول صلی الله علیه
وسلم دیدی که دنیایی سومک دوکلی کناهلرک باشیدر ودنیادن
مرادی مباحدندر زیرا که مباح اولن دنیایی سومک کلی خطیه اولور
ودنیایی چوق طلب ایلمکه صلر ودنیایی چوق طلب ایلمک خود معصیت
اولماز وبو سببدندر ایدی که سفیان الثوری بر بیوکک محتشم
سرایک اوکندن کچدی بر کمسنه سفیان ایله بیله ایدی بو سرایه
نظر ایلدی سفیان آنی نظر ایلمکدن منع ایلدی وایتدی اگر سز
بو مقوله نسنه لره نظر ایتمسکز انلر اسراف ایلمزلردی پس
مظلمه ده انلرله سز دخی اولورسز دیدی واحمد بن حنبله کرجله
دیوار وکرجله اوی یاپمقدن سؤال ایلدیلر ایتدی اما یری کرجله
صومق جائزدر تا که طپراق قالمیه واما دیواری کرجلمکی که بو کوردوم
زیرا که دیواری کرجلمک دنیا زینتیدر وسلفده کچن اولولر
شویله دیمشلردر هر کمسنه نک که قفتانی ابجه یوفقه اولسه
انوک دینی دخی ابجه ویوفقه اولور وبو ذکر اولنانلرک جمله سی
بو اصلدندر که سلفده کچن اولولر حلالی یاکدن الچکرلر ایدی
حرامه چکمک قورقوسندن دردنجی درجه صدیقلر درجه سندر

که انلر شول حلالک حرامه چکمیه ولکن انلرک سببلرندن بریسی
کامله وظیفه اولمش اولیه اندن دخی حذر ایدرلردی انوک
مثالی بودر که بشر حافی رحمة الله علیه شول ارماقدن صو ایچمزدی
که انی سلطان قازمش اوله و بر طائفه دخی بو یولده صو ایچمزلر
دی شول حوضلردن که اول حوضلری سلطانلر قازمش ایدی و احمد
بن حنبل مسجدده درزیلک ایلمکی کریه طوتردی و اول درزیلکدن
حاصل اولن کسبی ایو طوتمزدی و کورخانه‌ده اکریلر ایلکدن
سؤال ایلدیلر کریه کوردی و ایتدی کورخانه آخرت اویدر و
بر اوغلان سلطاندن بر چراغ یاقدی و چراغ صاحبی آنی
قبول ایتموب کیرو سوندردی اولولردن بریسنک نعلینک
تصمه‌سی قیریلدی و اول حینده سلطانک مشعله‌سی کچردی ول
کمسنه نعلینک تصمه‌سنی سلطانک مشعله‌سی کیدکدن صکره
اوکردی و ذالنون مصری بی حبس ایتمشلردی و بر قاچ کون آچ قالدی
بر صالحه خاتون که ذالنونک مریده‌سی ایدی اوز ایلکی حلالندن
ذالنونه طعام کوندردی ذالنون اول طعامی ییمدی پس اول
خاتون ذالنونه عتاب ایلیوب ایتدی بلور سن خود بنم سکا کوندردوکم
طعام حلالدر و سن خود بو دکلو کوندن برو آچ ایدن نیچن یمزسن دیدی

ذالنون ایتدی طعامک طبعی بکا ظالمک الیندن اولدی اول
سببدن یمدم و او ظالم دیدوکی زندانجی ایدی و ذالنون اندن
حذر ایدردی که اول طعامک ایرشمه‌سنه سبب اولن بر ظالمک الندن
قوتی ایدی و اول قوت حرام مالدن حاصل اولمش ایدی و بو بابده
ذکر اولنان زهدلک درجه‌لرینک زیاده عظیمیدر و هر کمسنه که
بو ذکر اولنانک تحقیقنه ایرشمز وسوسه‌یه دوشوب هیچ بر ظالمک
الندن نسنه یمز حال بویله دکلدر زیرا که بو بر ظالمه مخصوصدر
که حرام یییه و قوتی حرامدن حاصل اوله اما اول کمسنه که زنا ایلیه
انوک قوتی زنادن حاصل اولماز پس طعامک کلوب ایرشمه‌سنه
سبب اولن حرامدن حاصل اولن قوت اولماز و سری سقطی
ایدر که بر کون صحراده بر صویه ایرشدم و اول صونک کنارنده بتمش
اوتلر کوردم و کندومه ایتدم بو اوتدن یکل که اکر عمرکده سکا حلال
یمک میسر اولملو ایسه بو اولسه کرکدر غائبدن بر آواز کلدی که
یا سری اول قوت که سنی بو لایه یتوردی نردن حاصل اولدی
سری ایتدی بو آوازی که ایشتدم سویلدوکم سوزه پشیمان اولوب
استغفار ایلدم صدیقلرک درجه‌سی بودر و انلر دوکلی ایچنه
بکرلردن بو تعلین احتیاطلره صرف ایلرلردی و بو زمانه‌ده

بو احتیاط صوفیلرڭ قفتان یومده ویالڭ صولر طلب ایلکده
واقع اولان احتیاطلرسنه تبدیل اولنمشدر وسلفده بجز اولولر
قفتان یوماغی ویالڭ صو طلب ایتمکی سهل کورزلردی ویالڭ اياق
کزرلردی وقتیکه صوکه بولورلرسه اندن ابدست الوب یالڭ
اولورلردی لکن بو باکلکڭ ظاهر برکیدر وخلقڭ تماشا کاهیدر
ونفسڭ حظی واریدر واولنسنه سلف اختیار ایلمشدر باطن
برکیدر وحقڭ نظرکاهیدر اول سببدن مشکلدر [illegible]
مقربلرڭ واهل توحیدڭ زهدیدر بو طائفه هر نسنه که
حق تعالیدن غیری ایچون اوله ترک ایدرلر واگر کیمکدر واگر اویمقدر
واگر سویلمکدر وکلیسن اوزرلرینه حرام طوتارلر وبونلر شول قوم
درلر که همتلری بر وبیفتلری بر اولمشدر وکمال اوزره موحد
بونلردر یحیی بن معاذ حکایت ایلرلر که یحیی شربت ایچمش ایدی
وخاتونی اکا دیدی برنج آدم اولن اورتاسنده یوری تا که شربتڭ
فائده سی ظاهر اوله یعنی ایتدی بو یورمکلک وجهی ندر هیچ
بلمنم واوتوز ییلدر که بن کندو حالمی صقنورم تا که دین مصلحتندن
غیریسندن بر حرکت صادر اولمیه بر بو طائفه یه اگر دینه متعلق
برنیت اولمسه اصلا حرکت ایلمزلردی مثلا اگر طعام یسلر همین

سوز

شول دکلو یرلردی که انلرڭ عقلی وحیوتی فی الجمله یرنده باقی
قله وعبادته قوت بولماغیچون یرلردی واگر سوز سویلسلردی
اول سوزی سویلرلردی دینلرینڭ منتی اوله وهر نسنه که دینڭ
غیری اوله دوکلی کندولره حرام بلورلردی زهدڭ درجه لری
بونلردر بن لا اقل که کندڭ که اشیده سن وبیله سن تاکه اوزڭی
اکلیوب کندو تاکسیلکیله سن واگر اول درجه ده عاجز اولورسن
مسلمانلرڭ درجه سیدر اوزڭی صقلمق دلسڭ تاکه فاسقلردی
سن اوزرڭ که لازم اولمیه بو مرتبه دن عاجز اولورسن فاما
چونکه سوزه کله سن آغز اچوب عالم ملکوتدن خبر ویردسن
وکلام ظاهردن که علم شریعتدر عاجز ایدرسن بلکه دیلرسن
که صوفیلرڭ عالی وبلند سوزلرندن خبر ویره سن وخبرده کلمشدر
که رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی خلقڭ غایت برمزی شول
قومدر که انلرڭ تنی نعمتده اوله ودرلو درلو طعاملر نیه لر
ودرلو درلو قفتانلر کیلر ودخی اغزلرن آچوب کوکچک حدیثلر سویلر
حقیقتدن ندم اورمق دیلرلر حق سبحانه وتعالی بزی انلرڭ
مثلی اولمقدن صقلیه بمنه وفضله [illegible]
حلالی وحرامی بربرندن آیروب پرهیز ایلمکڭ بیاننده در بلکه

بو طائفه شویله کمان ایتمشلردر که دنیانک دوکلی مالی حرام اوله و
یاخود کثیری حرام اوله بو طائفه اوچ قسم اولمشلردر اول قومکه
احتیاطلر زاهدلره غالب اولمشدر دیمشلردر که هیچ بر نسنه یمیلم
مگر شول نسنه‌یی که صحراده بیتمش اوت اوله و یا لوقاتی و اوانی اوله
و بونلره بکزر نسنه که واردر و شول طائفه که بطالتی و شهوتی انلره
غالب اولمشدر انلر ایدرلر که دوکلی نسنه‌لرک آرالرین بر بریندن فرق
ایتمک کرکدر بلکه حلالی و حرامی یکسان بیلوب یمک کرکدر و بو
طائفه دخی اعتداله قریب کلدر و انلر شویله دیرلر که دنیاده
اولنلرک دوکلیسن یمک کرکدر لکن بر نسنه ضرورت مقداری کرکدر
و بو مذهبلرک اوچی دخی محض خطادر بلکه درست بودر که
دنیاده اولن نسنه‌لر یا حلال اولور یا خود حرام اولور و یا بو
ایکیسنک آراسنده شبهه‌لو اولن نسنه‌لر اولور تا قیامت کونینجه حال
بودر نیته کیم رسول صلی الله علیه و سلم بویله بیورمشدر
و اول کمسنه که صنورکه دنیا مالنده حلالدن حرام زیاده‌در غلط
ایلمزدیر زیراکه حرام چوقدر ولکن حلالدن زیاده دکلدر بو فرق واردر
بر نسنه مدذاتنده چوق اولمغله بر نسنه‌دن زیاده اولمغلک
آرالرنده نیته که عالمده خسته و مسافر و سپاهی چوقدر ولکن

سایر خلقدن انلر زیاده دکلردر و نیته کیم ظالملر چوقدر ولکن
مظلوملر زیاده‌در و بو وجهه احیا کتابنده تفصیل و دلیله بیان
اولنمشدر و بو بابده اصل بودر که خلقه بیورلمشدر الله تعالینک
علمنده حلال اولن نسنه‌یی یه‌لر زیراکه بویله حلالی اله کتورمکه
کمسنه طاقت کتورمز بلکه شویله بیورلمشدر که خلایق حلال
ظن ایلدوکلری یا خود حرام اولدغن بیلمدوکلری نسنه‌یی یه‌لر و بو مقوله
حلال آسانلغله اله کیرور و بو ذکر اولنان دلیل بودر که رسول
صلی الله علیه و سلم بر کافرک مطهره سندن ابدست الدی و
عمر رضی الله عنه بر ترسنی عورتک دستی سندن ابدست الدی
و اکثر صحابه صوصز اولسلر کافرلرک قابلرندن صو ایچرلردی
و مردار ایمک خود حلال دکلدر و غالب بو ایدی که اول کافرلرک الری
مردار ایدی زیراکه شراب ایچرلردی و مردار یرلردی لکن چونکه
انلرک قابلرینک مردار اولدغن بیلمزلردی پاک عد ایلرلردی و صحابه
رضوان الله علیهم اجمعین هر بر شهره که ایرشورلردی طعام صتون
الورلردی و معامله ایلرلردی مع هذا انلرک زماننده اوغریلر و
ربا خورلر و شراب صاتیجیلر وار ایدی و صحابه‌لرک دنیا مالندن
یا الکلیا حرامدر دیو چکنمزلردی و دوکلی دنیا مالنی دخی صوتمزلردی

وضرورت وندوغی دکلو قناعت ایلرلردی پس کرکدرکه بیله سن
که خلق سنك قتکده التوقیمدر [illegible] اول کسنه درکه معلوم
اوله شویله که سن انوك صالح اولدوغن ویا خود فاسق اولدوغن
بیله سن نته کیم بر شهرده غریب اولسك کیمدن دیلرسك آنلك
الندن معامله ایلمك جائزدر زیرا که هرنسنه که بر کسنه نك
الندهدر ظاهر بودر که انوك ملکیدر وبو دلیل اول نسنه نك
حلال اولماسنه کفایت ایلمز وبو دلیلی اول نسنه نك حرام اولمسنه
دلالت ایلمز دلیلدن غیری نسنه باطل ایلمز اما اکر بر کسنه بوکا
توقف ایلسه ومعامله ایلمکه بر کسنه طلب ایلسه که انوك
صاحبنی معرفتلسه بو جمله ورعدن بر نوع اولور واجب اولماز
[illegible] شول کسنه درکه آنی صلاح ایله موصوف بیله سن
وانوك مالندن تردد ایتمك جائز اولور وتردد ایلمك زهد
اولماز بلکه وسوسه دن اولور واکر اول کسنه سنك تردد
ایلدوکك اغتنسه سنك آنی اغتمامك معصیت اولور واهل
صلاحه بو من کمان ایلمك خود باشقه معصیتدر اما [illegible]
اولدرکه آنی ظلمله معروف بیله سن حرامیلر کبی ویادشاهك
عامللری کبی یاخود بیله سن که انوك جمله مالی یاخود اکثری

حرامدر بویله کسنه لرك مالندن حذر ایلمك واجبدر مکرکه اول
مال حلال یردن اولدوغن بیله سن [illegible] اولدرکه انوك
اکثر مالی حلالدر ولکن فی الجمله حرامدن خالی دکلدر انوك کبی
بر کسنه اکنجی اولسه وسلطانك ایشن دخی ایشلسه یاخود بازرکان
اولسه وسلطانله دخی معامله ایلسه بو مقوله کسنه نك مالی
حلال اولور وانوك اکثر مالنی قبول ایلمك جائز اولور ولکن
حذر اوزره اولمق بونلر زهدلریدندر عبدالله مبارکك
وکیلی بصره دن مکتوب کوندروب ایتدی که بعض کسنه لرله
معامله ایلمك دیلرز که انلر سلطانك آدمیلریله معامله ایلرلر
عبدالله ایتدی اکر سلطان آدملرندن غیری کمسنه ایله
معامله لری یوغیسه انلرله معامله ایلمك واکر غیریلر ایله
دخی معامله ایلرلرسه انلرله معامله ایلمك جائزدر
اول کسنه درکه انوك ظلمنی بیلمیه سن وانوك مالندن خبردار
اولمیه سن اما انده ظالملق علامتنی کوره سن [illegible]
وکلاهی وسائر سپاهی لباسی کبی بو دخی علامت ظاهردر بونلرك
معامله سندن حذر ایلمك کرکدر تا اولمه [illegible] که بیله سن
که سکا ویردوکی مالی نردن کتوردی [illegible] اول کسنه درکه

اندن ظالملق علامتي كورميه سن فاما فاسقلق علامتي
كوره سن نته كم حرير قفتانلكه والتون اسبابي قوللنه و نرد
اوينجولكن و نامحرم عورته بقدوغن كوره سن صحيح قول بودركه
انوك مالندن حذر ايلمك واجب دكلدر زيراكه بوذكر اولنان
نسنلر مالي حرام ايلمز نهايت مرتبه خلاف يوده يه كرچونكه بوفعللر
حلال كوردي احتمالدر كه حرام مالدن دخي پرهيز ايليه فاما
بو مرتبه ايله انوك مالندن حرامليغنه حكم ايلمك اولماز زيراكه
هيچ بر كمسنه معصيتدن پاك دكلدر چوق كسنه واردركه
ظلمدن حذر ايلر اكرچه معصيتدن حذر ايلمز وبو قاعده يي دايم
كوزتمك كركدر حلال ايله حرامك ارالرين فرق ايلكده چونكه
بو قاعده يي كوزنده اكر بر حرام نسنه يمش اولسه واوزي انون
حرام اولدوغن بلمسه انكله قيامت كوننده صوري اولماز انون
كبي كه نجاستله نماز قلمق جايز اولماز ولكن اكر نجاست اولسه
واوزي بلمسه ياخود نمازي اداايلدكدنصكره بلسه بر قوله
كوره نمازك قضاسي واجب اولماز كه رسول صلى الله عليه و
سلم نمازاورتاسنده نعلين چيقردي ونمازي باشندن باشلمدي
وايتدي جبرائيل بكا خبر ويردكه نعلين پاك دكلدر وبلكلكه

هر يرده كه اندن پرهيز ايلمك مهمدر وواجب دكلدر ديدك
لايق بودركه انوك كبي يرده الدوغي مال نردندر ديو سؤال ايليه
لكن بوشرطله كه بوسؤالدن مال صاحبنه زحمت وبحضورلق
حاصل اولميه واكر مال صاحبي انون سؤال ايتمكدن احتمالي اولورسه
سؤال حرام اولور زيراكه زهد ديدكمز احتياطدر وانجتمك
خود حرامدر بلكه كركدر لطفله بهانه ايليه اكر بهانه ايلمكه
قادر اولمازايسه جهد ايليه تاكه اول اسبابدن صاحبي بحضور
اولميه واكر بر غيري كمسنه دن صورر سك اسباب صاحبي
ايشدوب انجتمك احتمالي اولسه بنه لايق دكلدر زيراكه بو تجسسدر
وغيبتدر وبر مرصوددر واوچي دخي حرامدر واحتياطدن اوتوري
حلال وحرام اولماز رسول صلى الله عليه وسلم كاهي مهمان
اولوردي واوكنه كتوردكلري طعامك تفتيشني ايلمزدي وهديه
ايلدورلردي صورمزدي الا مكر شول كسنه دن صورردي كه
بر شبهه نك سببي ظاهر اولميدي وابتداكه مدينه يه كيتدي
شول هديه كه رسوله التورلردي هديه ميدر وصدقه ميدر
ديو صورردي شول سببدن كه شك محلي ايدي وبو سؤالدن
هيچ كمسنه بحضور اولمازدي وبلكلكه بو زمانده سلطان مالي

هر يرده

طرح ایلیوب اولشدر سلکز یاخود غارت قیوینی صاتسه لر اکر
بلورسه که اول بازارده اولان مالك اکثری حرامدر کرکدر که اندن
نسنه الوب یمیه بلکه سؤال ایلیوب ول نسنه نردندر بله اندن
صکره یمیه واکر اکثری حرام اولماز ایسه صورمقسزین صاتون الوب
جائزدر کلدر ولکن صورمق وبلمك مهم اولان زهدلکردندر [illegible]
[illegible] سلطانلك علوفه سنك وانلره وارب سلام ویرمکلك
وانلرك مالنی قبول ایلمك حلال میدر اولمز بیانندهدر بلکل
که هر نسنه که زمانه سلطانلرینك اللرنده در روایتی حرام طریقیله
المشلردر مثلا یا جریمه دن ویاخود رشوتدن المشلردر دوکلی
حرامدر وانلرك النده اولن حلال مال اوچ نوعدر بری اول
مالدر که غنیمت [illegible] حیله کافرلردن المشلردر یاخود خراج کبی
کافرلردن المشلردر اکر شرع اوزره المشلر ایسه یاشول میراث
درکه انلرك اللرینه کیرمش اوله وغیری وارثی اولمیه وبو مالدر
مصالح مسلمین ایچون صرف اولنور وچونکه روزکار بو بیله
ظلم اوزره اوله حلال مال نادر اولور واکثری خراجدن وجریمه دن
پس انلردن المق قطعا جائز دکلدر تا که حلال وجهدن اولدوغن
بلمیجه مثلا یا غنیمتدن یا جزیه دن یا زکاتدن اوله واکر بر

سلطان بر ملك احیا ایلسه اکا مالك اولور واول ملکدن کلن حاصل
اکا حلال اولور واکر بخیری احترتله طوتسه انده شبهه اولور
اکرچه حرام اولماز واکر سلطان بو وجه اوزره اکسه ملکی اولور لکن
بهاسن حرامدن اودرسه اکا شبهه یول بولمش اولور واکر بر
کسنه علوفه ویرسه اکر سلطانك کندو مخصوص ملکندن ویرسه
هر نه دکلو علوفه الورسه حلالدر واکر بیت المالدن وسائر
مصالح ایچون قونلمش مالدن الورسه حلال اولماز تا اول وقت
حلال اولور که سومیه کرز اولمیه بلکه مسلمانلرك مصلحتلرندن
بر مصلحته اکا متعلق اولمش اوله مفتی وقاضی واوقاف متولیسی و
طبیب کبی والحاصل بر کمسنه اولدکه انوك مسلمانلره منفعتی عام
اوله وعلم اوقمغه طالب اولنلر دخی مصلحتلر ایچون قونولمش مالده
شریك اولورلر وبر کمسنه که فقیر اولسه وکسبدن عاجز اولسه
انوك دخی بو مالده حقی اولور لکن اهل علمه وسائرلره اول شرطله
جائز اولور که عامله وسلطانه ظلم ایلدکده متابعت ایلمیه لر
وباطل ایشلرده انلره موافقت ایلمیه لر بلکه انلره یقین وارمیه لر
واکر یقین وارسلر شول وجهله یقین واره لر که شرع شرط ایتدوکی
اوزره اوله سه که شرعا شرطلری ذکر اولور [illegible]

بلکلکه علمایه و علمانک غیرینه سلطانلر و عامللر ایله اوچ حالت
واردر بری اولدر که نه بونلره یقین وارهلر نه انلر بونلره یقین
کله لر و دینک خطردن سالم اولمسی بونده در ایکنجی حالت
سلطانلرک یانینه وارهلر و سلام ویرهلر بو شریعتده غایت
مذموم در مکر که ضرورت اوله رسول صلی الله علیه وسلم
ظالم بکلرک صفتلرین ذکر ایلدکدن صکره ایتدی هر کیمسه که
انلردن ایراغ اوله خلاص بولدی و هر کیمسه دنیاده انلر ایله
اوله اولدخی انلردندر و رسول ایتدی بندن صکره سلطانلر
ظالم اولور و هر کیمسه که انلرک یالانلرینه و ظلملرینه قوللق
طوتب راضی اولسه بندن دکلدر و انلر قیامت کوننده بنم
حوضمه یولیوقدر و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
الله تعالی قتنده زیاده دشمن اولان علما انلردر که بکلر قاتنه
وارهلر و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی بکلرک ایوسی
انلردر که علمانک یانینه وارهلر و علمانک یمرزی انلردر که بکلرک
یانینه وارهلر رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی علما پیغمبرلرک
امانتین صقلیجیلردر مادام که سلطانه قارشمیهلر و اکر سلطانه
قارشسهلر امانته خیانت ایتمش اولورلر انلردن حذر ایلک

وانلردن ایراغ اولک و ابو ذر رضی الله عنه سلمه یه ایتدی
سلطانلرک درکاهندن ایراغ اولکه انلرک دنیاسندن سکا
برنسنه واصل اولماز الا واصل اولاندن زیاده نسنه سنک
دینکدن ناقص اولور و ایتدی جهنمده بر دره واردر که انده
هیچ برکمسنه اولماز الا شول علما اولورکه انلر سلطانلر زیارتنه
واررلردی و عباده بن الصامت رضی الله عنه ایدر علمانک
و زاهدلرک سلطانلری دوست دوتمسی نفاق علامتیدر و علماو
زاهدلرک بایلرله دوستلغی ریا علامتیدر و ابن مسعود رضی الله
عنه ایتدی تحقیقا آدم سلطانک یانینه درست دینیله کیرور و دینی
جقر ایتدیلر نه جهتدن ابن مسعود ایتدی زیراکه سلطانک یانینه
کیرن کمسنه سلطانک رضاسی کوزتسه کرکدر و الله تعالینک
غضبنی خود سلطانلرک رضاسنده در و فضیل ایدر هر بر دکلو
که عالم سلطانه یقین وارسه الله تعالیدن ایراغ اولور و وهب
ایدر شول عالملر که سلطانلرک قتنه وارهلر انلرک مسلمانلره ضرری
قمار اوینیانلرک ضررندن زیاده در و محمد بن سلمه ایدر نجاست
اوزرنده اولان سکلر اولیدر سلطانک قپوسنده اولان علمادن
فی الجمله بلکلکه بو تأکیدلو سوزلر اندن ناوترو در که هر کیمسه که

والردن

سلطانه یقین اوله وباله کیرمکه یقین اولور سوزنده وکلچیسنده
یا طوروب اوتورمسنده یا دیموب ساکت اولمسنده یا اعتقادنده
اما طوروب اوتورمقده وباله یقین اولدوغی زیرا که اکثر بودرکه
بکلرك سرایی کوجله الینمشدر وکوجله آلنان یرده اوتورمق جائز
دکلدر واکر بکلر صحراده قونمش اولسه‌لر انلرك خیمه‌سی ودوشکی
حرامدر جائز دکلدرکه واروب انلره اوتوره‌سه واکر بکلر مباح یرده
اولسه‌لر وخیمه‌لری ودوشکلری اولمسه اکر انلره خدمت ایلیوب
باش اکرسه بر ظالمه باش اکمش اولور وظالمه باش اکمك جائز
دکلدر زیرا که خبرده کلمشدرکه هرکیمسنه که بر بای کیمسنه‌یه تواضع
ایلسه بایلغندن اوتری اکرچه اول بای ظالم دکل ایسه دخی اکا تواضع
ایلینك دیننك ایکی بخشی کیدر یعنی بایلره سلام ویرمکدن
غیری نسنه مباح دکلدر اما الن اوپمك وباش اکمك بودوکلی
جائز دکلدر مکر سلطان عادل اوله یا عالم اوله یا بر غیری کیمسنه
اوله که دینه که متعلق بر مصلحت ایچون تواضعه مستحق اوله
وسلفدن بعض کیمسنه ظالملره التفات ایلمکده مبالغه ایلیوب
سلاملرین الممشلردر تا که انلره حقارت ایتمش اولالر اشتدکلری
ظلمك مقابله‌سنده اما سوز سویلمك کاه اولدرکه سلطا

الله تعالی عمرکی زیاده ایلسون وبکلکی سکا مبارك ایلسون دیه بو
مثللو دعالر جائز دکلدر زیرا که رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
که هرکیمسنه که بر ظالمه دعا ایلسه یر یوزنده الله تعالی‌یه بر کیمسنه
میشه عصیان ایلدوکنی دیلمش اولور بر ظالمه هیچ بر دعا روا
دکلدر مکرکه اصلحك الله ووفقك للخیرات وطول الله عمرك
دیه یعنی الله تعالی سنی اصلاح ایلسون وحق تعالی سنی
خیره یوللسون وعمرك اوزون اولسون الله تعالینك طاعتنده
دیه وچونکه دعادن فارغ اوله اکثر بودرکه ظالمك خدمتنه
اشتیاق کوستروب ایده که چوق زماندرکه خدمتکه کلمك دیلردم
اکر بو اشتیاق کوکلنده یوغ ایسه یلاندن سویلمش ونفاق ایتمش اولور
ضرورت یوغیکن واکر کوکلنده اشتیاق وار ایسه هرکیمسنه که ظالملر
دیدارینه مشتاق اوله مسلمانلق یوزندن خالی اولور بلکه هرکیمسنه که
الله تعالینك امرینه مخالفت ایلیه کورکدرکه انی اوزینه مخالفت ایلدرکی
کبی کوره‌سن وچونکه اشتیاق عرض ایلمکدن فارغ اوله اول
ظالمك عدلنی وانصافنی وکرمنی وبونلره بکزرکه واریدر مدح
ایلمکه باشلر وبو مقوله مدح یلاندن ونفاقدن خالی دکلدر
وبو مدحك ادنا مرتبه‌سی بودرکه ظالمی بویله ثنا ایلیه وظالمی

شاد ایلمك خود جائز دكلدر وچونكه متحدن فارغ اوله اكر
احتمال بودركه ظالمكه برنا معقول سوز سویلیه اكا یاخود دیدوب
كرچك سن دیه وبونك جملهسی معصیتدر اما ایتم اولمغله معصیتی
بودركه ظالملك اونده حریر دوشنك ودیوارنده بازلو صورت و
اكنده حریر قفتان وبرماغنده آلتون یوزك وكمش شهر كوره
وكامی اول ظالمك دلیدن برام كلمات ویدن سوز ایشیدب طمعیه
وبونلرك دوكلسنده محتسبلك ایلمك واجبدر واینم اولمق
روا دكلدر واكر محتسبلك ایلمكدن خوف ایلرسه معذوردر لكن
بیرده كه معصیت ایشلنه واكده محتسبلك ممكن اولمیه ضرورتسز
اولیره وارمق معذور اولماز اما اعتقادده معصیت بودركه
ظالمه میل ایلیه واونك نعمتنه نظر ایلیوب اونك دخی دنیایه
رغبتی زیاده اوله رسول صلی الله علیه وسلم بیورركه یا [illegible]
[illegible] اهل دنیانك یانینه وارمكوز شول برقكه الله تعالی
سزه ویرمشدر اكا منكر اولمیالو اولورسز وعیسی صلوات الله
وسلامه علیه ایدركه اهل دنیانك مالنه نظر ایلمكز كه انلرك
دنیالرینك رونقی سزك تلكزدن ایمانك لذتنی كیدرر پس
بو جملهدن بلمك كركدركه هیچ بر ظالمك یانینه وارمغه رخصت

بوقدر

بوقدر مكر كه ایكی عذر له بری اولدركه سلطان جانبندن یا سكا اكرام
اوله یا بیوروق اوله كه اكر اول بیورغی یرینه كتورمزسك سنی رنجیده
ایدهلر یا خود سلطانك خشمی باطل اولمسون ورعیت كستاخ
اولمسون دیه سن وبر عذر دخی بودركه بر كمسنهدن ظلم كورب
سلطانه حالك اكلتمكیچون واره سن كه بو خصوصلر ایچون وارمغه
رخصت واردر فاما بو شرطله كه ظالمه یالان سویلیه سن و
برك سوزله نصیحتی ترك ایلمیه سن واكر خوف ایلرسك باری مداهنه
نصیحتی ترك ایلمیه سن واكر نصیحتك فائدهسی اولمدوغین بلورسك
باری ظالمه یالان سویلمكدن ودعا ایلمكدن تحذر ایلیه سن
وبعضی كمسنه واردركه شفاعت ایچون وارورم دیو كندو نفسنی
متسلی ایلر فاما اكر اول مصلحت غیرلرك شفاعتیله حاصل اولنه
یا غیرلرك اول شفاعتده تقربی اولمیه بحضور اولور پس بو اونك
علامتیدركه ضرورت ایچون وارمش اولمیه بلكه حرمت وعزت
طلبنه وارمش اوله برحال دخی بودركه سلطانلرك یانینه وارمیه
بلكه سلطانلر اونك یانینه كلهلر وسلطانلرك كندونك یانینه كلدكده
شرط بودركه سلامه ویردكلرنده جواب ویره واكر اكرام ایلیوب
سلطان ایچون یا غنی طورسه روادر زیرا كه سلطانك كلمهسی

علمه اكرام ايچوندر وبو ايلكدن اوترى سلطان اكرامه مستحق
اولورلر نته كم ظلم ايلسه اهانته مستحق اولور اما اكر سلطانه
اياغ اوزره قالقميوب دنيانك حقير اولدوغن اظهار ايلسه اولا
ذكدر مكركه سلطان اونى ايچنده ديو خوف ايليه يا خود
سلطانك رعيتى ايچنده حرمتى قالميه ديو خوف ايليه وسلطان
كلوب اوتوردقده اوچ درلو نصيحت واجب اولور برى اولدركه
سلطان بر نسنه ايشلسه واشتدوكى نسنه نك حرام اولدوغن
بلسه بلدوره واكر سلطان اول ايشندن حرام اولدوغن بلسه ظلم
ايلمك وفسق ايلمك كبى شولنى قورقدب نصيحت ايليه وايده كه دنيا
لذتيا كادكمزكه اندن اوترى آخرت ملكن زيانه كيده وبوكا بكزر
نصيحتلردن كرك اولدوغى دكلو سويليه واوچنجى اولدركه اكر
خلقك مصلحتن رعايت ايلمككه بر طريق بلسه واول طريقدن
سلطان غافل اولسه واكر بلسه ايدى آنى قبول ايلر اولسه تنبيه
ايليوب سلطانه اول طريقى بلدوروب وره وبو اوچ نسنه نك
هر برى واجب در شول كسنه اوزرينه كه يانينه سلطان وارة
وسوزنك قبول اولماسنه اميدى اوله واكر عالم علميله عامل
اولسه انوك سوزى قبولدن خالى اولماز اما اكر عالملر اهل دنيا

اولنلرك

اولنلرك دنيالرينه حريص اولنسه اكا اينسم اولمق اولى در زيراكه انوك
نصيحتندن كندويه خلقك كلمه سندن غيرى فائده اولماز مقابلى
صالح ايدنركه حماد بن سلمه نك يانندة ايدم كه حماد ابو حنيفه نك
استادى ايدى وانوك اوينده كلى اسبابندن بر حصيرى وبر دغز
وبر مصحفى وبر مطهرةسى وار ايدى بر كسنه قاپو اوردى ايتديلر
محمد بن سليمان كلدى كه اول زمانك خليفه سى ايدى چونكه ايچرو
كلدى واوتوردى خليفه حماده ايتدى نه سبب دندركه هر بار
سنى كورسم ايچرم هيبتله طولر حماد ايتدى اول سببدنكه
رسول صلى الله عليه وسلم ديمشدركه عالمك مقصودى كر علمدن
الله اوله دوكلى كمسنلر اندن خوف ايدرلر واكر انوك مقصودى
دنيا اولسه انوك دوكلى دنيادن خوفى اولور بر خليفه حمادك
اوكنه قرق بيك اقچه قودى بر مهمكه صرف ايله ديو حماد ايتدى
يورى بو اقچه يى كه صاحبلرينه وير خليفه اند ايچدى كه بو اقچه
بكا حلال ميراثدن كلمشدر ديو حماد ايتدى بنم اقچه يه احتياجم
يوقدر خليفه ايتدى اكر احتياجك يوغ ايسه ال مستحقلرينه قسمت
ايله حماد ايتدى قورقرم كه بر عدالت اوزره قسمت ايلمزكن
بو اقچه دن نصيبى اولميان كمسنلر بنم ايچون قسمت ده عدالت ايتمدى ديو

کناهه کیره‌لر بویله اولدوغن دخی ایشتمشز دیدی و اول انجه‌یی
الدی علمانک سلطانلر ایله مصاحبتلرینک حالی بویله ایدی
وشول دمکه علما سلطانلرک یانینه واررلردی طاوس رضی الله عنه
هشام بن عبد الملک یانینه واردوغی کبی وارورلردی وهشام
خلیفه ایدی چونکه مدینه‌یه ایرشدی ایتدی بکا صحابه‌دن بر
کمسنه کتورک ایتدیلر صحابه دوکلیسی وفات ایتدی ایتدی
تابعین‌دن بر کمسنه کتورک طاوسی رضی الله عنه اولدیانه
ایلتدیلر طاوس چونکه ایچرو کیردی نعلینی ایچروده چقردی
والسلام علیک یا هشام نجه سن ایومیسن دیدی پس هشام
خشمه کلدی قصد ایلدی که طاوسی رضی الله عنه هلاک ایلیه ایتدیلر
بو رسول اللهک صلی الله علیه وسلم حرمیدر و بو کمسنه علمانک
اولولرندندر اکا بر امر قصد ایلمک اولماز پس هشام ایتدی
یا طاوس بو کستاخلغه نه وجهله جرأت ایلدک طاوس ایتدی
نیلدم هشامک خشمی زیاده اولدی و ایتدی درت ادبسزلک
ایلدک بری اولدر که نعلینکی بنم دوشکم یانینده چقردک و نعلینی چقرمق
انلرک یانینده کستاخلق ایدی زیرا که انلرک یانلرنده جزمه ایله
و نعلین ایله اوتورمق عادت لازمه ایدی نته کم بو زمانه ده سلطانلر

سراینده عادت بویله‌در و بری دخی بودر که امیر المؤمنین دیو خطاب
ایتمدک و بری دخی بودر که بنی آدمله اوتوردک کنیتمله اوقمدک و بو
دخی عزیزلر یانینده قبیح ایدی و بری دخی بودر که بنم اوکمده اوتوردک
الم اوپمدک دیدی طاوس اما نعلینی سنک اوکیده چقردوغمک سببی
بودر که هر صباح و اخشام جمله عالمک پادشاهی که الله تعالی‌در
اوکنده نعلینی بش کره چقاروروم بکا خشم ایدوب انجمز دیدی
اما امیر المؤمنین دیمدوکمک سببی بودر که جمیع خلق سنک
بکلدوککه راضی دکلردر پس قورقدم که یلان سویلیم زیرا که امیر
المؤمنین جمیع مسلمانلرک بکلدوکی کمسنه دیمکدر اما سنی
ادکله چاغروب کنیتکله چاغرمدوغمک سببی بودر که حق سبحانه
تعالی کندو دوستلرینی آدیله چاغروب یا داود و یا یحیی و یا عیسی
دیدی علیهم السلام و دشمنلرینی کنیتله چاغردی تبت یدا
ابی لهب دیدی اما الکی اوپمدوکمک سببی بودر که امیر المؤمنین
علی‌دن رضی الله عنه ایشتدم ایدی که هیچ کمسنه‌نک الن اوپمک
روا دکلدر مکر که عورتنک الن اوپمک روا اوله شهوتدن اوتری
واوغلنک الن اوپمک روا اوله شفقتدن اوتری اما اوکده اوتوردوغمک
سببی بودر که بن امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه دن ایشتدم که

سراینده

هر کسنه جهنم اهلندن بریسی کورمك دلسه شول کمسنه یه
نظر ایلسون که اوزی اوتورمش اوله و بر طایفه اوکنده ایاغ اوزره
طورمش اولر هشامه بو سوز غایت خوش کلدی ایتدی بکا نصیحت
قیل طاوس ایتدی امیر المؤمنین علیدن کرم الله وجهه اشتدم دیدی
که جهنمده یلانلر واردر که هر برینجه طاغ دکلو وعقربلر واردر
که هر بری دوه دکلو منتظرلردر که بر سلطان که کندو رعیتنه
عدالت ایتمامش اوله طاوس بونی دیدی وقالقوب کیتدی سلیمان
بن عبد الملك خلیفه ایدی چونکه مدینه یه ایرشدی ابو حازمی رحمة
الله علیه که اولو عالملردن ایدی قاتنه اوقدی واکا ایتدی
سبب ندر که اولمکی کره کورورز ابو حازم ایتدی اول جهتدن که
دنیانی معمور ایدوب آخرتی خراب ایلدوکز واول کسنه که معموردن
خرابه کیتمك دلیه لاجرم بحضور اولوز سلیمان ایتدی خلق بویله
اولمشدر و بویله اولسه کرکدر بر الله تعالینك حضورینه نجه
وارالم ابو حازم ایتدی ایلك ایلنلر شول کسنهلر کبی ولالر که سفردن
کیرو کلوب کندو عزیزلرینه ایرشهلر اما ارلق ایلنلری قاچمش
قولر کبی طوتوب قهرله افندیسینك اوکنه کتوره لر سلیمان ایتدی
نه شکی بیلیدم که بنم حالم نیجه اولسه کرکدر شول زمانده که حق

سبحانه

سبحانه وتعالینك حضورینه وارم ابو حازم ایتدی اوزیکی
قرآنه عرض ایله تا که بله سن والله تعالی ایدر ان الابرار لفی نعیم
ان الـ [illegible] یعنی تحقیقا ایلك ایلینلرك مقامی جنت ویرمز
ایلینلرك مکانی جهنمدر پس سلیمان ایتدی الله تعالینك رحمتی
نره ده در ابو حازم ایتدی [illegible]
یعنی تحقیقا الله تعالینك رحمتی ایلك ایلینلره یقیندر علمای دیندن
سلطانلره کلماتی بویله ایدی ودنیا عالملرینك انلره سوزلری
ثنا ودعا ومدحدر دیرلر که بر نسنه سویلیلر که سلطانه خوش
کله و بر حیله ایله رخصت طلب ایلرلر تا اوزلرینك مرادی حاصل
اوله واکر نصیحت ایدرلرسه مقصودلری اولدر که خلق ایچنده
مقبول اولهلر و بونك علامتی بودر که اکر اول نصیحتی غیریلر ایتسه
انلره حسد کلور وبالجمله هر نه صفتلو اولورسه اولسون ظالملری
کورمك اولی در و انلرله اختلاط دخی ایتمك کرکدر واکر بر کسنه
سلطانلرله اختلاط ایتمکه قادر اولمسه تا زاویه اختیار ایلیوب
جمله دن کسلمیجه کرکدر که زاویه یی اختیار ایلیوب جمله دن
کچه رسول صلی الله علیه وسلم ایدر همیشه امت الله تعالینك
سایه حمایتنده اولورلر مادامکه انلرك عالملری بکلر ایله موافقت

امیه‌لر . والحاصل رعیتک حالی خراب اولمسی ملوکک وسلطانلرک
حالی خراب اولمسی ایله‌در وسلطانلرک حالی خراب عالملرک
حالی خراب اولمسیله‌در زیراکه عالملر سلطانلری اصلاح ایدوب
نامناسب ایشلرینه انکار ایتمزلر . اکر سلطان بر مالی
بر عالمه کوندرسه تقسیم ایلمک ایچون اکر اول مالک معین
صاحبی وار ایدوکن بلورسه انی الوب اولسنه ویرمک جائزدکلدر
فاما امام غزالی رحمة الله علیه ایدر بنم قتمده اولی اولدر که اول مالی
سلطاندن الوب خیراته ولسنه ویره تاکه اول مال انلرک الندن خارج
اولوب ظلملرینه آلت ومعاونت اولمیوب درویشلره راحت اوله
زیرا بو مالک حکمی اولدرکه درویشلره ویرلوب غیره ویرلمیه ولکن
بو حکمده درویشلره ویرمکک دخی ایکی شرطی واردر اول شرط اولدر
که کرکدرکه عالم اول مالی سلطاندن الوب قبول ایلدوکیدن
اوتری سلطانک مالی حلالدر دیو اعتقاد ایلمیه واکر بنم مالم حلال
اولمسیدی بو کمسنه الوب قبول ایلمزدی دیمیه که حرام کسبه
سلطانلرک جرأتی زیاده اولور وسلطانک حرامه میلی زیاده اولمغله
شری بو مالی تقسیم ایلمکک خیرندن زیاده‌در ایکنجی شرط اولدر
که عالم شول مقامده اولمیه که غیریلر انوک الدوغنی کوروب

اکا تابع

اکا تابع اولالر وانوک مرادی تقسیم اولدوغندن غافل اولالر
نته کیم بر طائفه حجت ایدنشلر امام شافعی رحمة الله علیه خلفانک
مالنی الوردی دیو وبوندن غافل ایدیلر که امام اول مالک
دوکلیسن اولسنده ویردی وهب بن منبه وطاوس رحمة الله علیهما
ایکیسی حجاجک یاننه واردیلر ایدی طاوس نصیحت ایلردی وصباح
صوغی ایدی حجاج بیوردی اکا بر طیلسان اورتدیلر طاوس
کلمات ایلرکن حرکت ایلردی تا اول طیلسانی ارقاسندن دوشردی
وحجاج طاوسک قصدیله دوشردوکن بلوب غضبه کلدی چونکه
وهبله طاوس طشره چقدیلر وهب ایتدی اکر اول طیلسانی الوب
بر درویشه ویرسه ایدک حجاجی غضبه کتورمکدن قورتلوایدی
طاوس ایتدی بلی فاما اندن بنم قورقدوغم اولدرکه برکسنه بکا تابع اولوب
سلطانلرک مالنی اله وبنم اولمایدی درویشه ویره حکمی بلمیه
اوتوب [illegible] اولدرکه تقسیم ایچون سکا مال کوندردوکی سببدن
ظالمک محبتی سنک کوکلکده ظاهر اولمیه زیراکه ظالمک
دوستلغی سنک کاملک چوق اولماسنه سبب اولور که انلره دوستلق
ایلمک کناه ایشلمکده شریک اولماغه سبب اولور ودخی ظالمک معزول
اولماسنه غصه‌لنوب واولولغی ودولتی زیاده اولماسنه شاد

اولماغه سبب اولور وبو اجلدندركه رسول صلى الله عليه وسلم
ايتدى يا رب هيچ بر فاسقه قدرت ويرمه كه بكا ايلك ايليه تاكه
اندن اوترى كوكلم آكا ميل ايليه وبو حديثي رسول صلى
الله عليه وسلم اول سببدندر ديديكه هر كمسنه كه سكا ايلك ايليه
اختيارسز سنك كوكلك آكا ميل ايدر والله تعالى ايدر كه ولا تركنوا
الى الذين ظلموا يعني سز ميل ايلمك اول كمسنه لره كه ظلم ايديلر و
خلفادن بريسي مالك دينارة برملك التون كوندردى مالك
اول التونك دوكليسن اولسندور بر حبه اليقومادى محمد بن
واسع اني كوردى ايتدى يا مالك طوغرى سويله كه مال كوندرن
كمسنه يه مال كوندردوكندن اوترى هيچ كوكلك ميل ايلدى مى مالك
ايتدى ايلدى محمد ايتدى اوشته بوندن خوف ايلردم آخر مالك
شونلوى كندو ايش ايتلدى ديدى وبعض اولولردن بريسي
سلطانك مالني آلوب اولسندوردى آكا ايتديلر خوف ايتمزمسن
اندنكه ظالملرك محبتي سنك كوكلكده حركت ايليه ايتدى اكر بر
كمسنه بنم اوومى طوتب جنته قويسه واندن صكره بركناه ايتلسه
بني اونه دشمن طوتردم واني شول كمسنه نك رضاسيچون دشمن
طوتوردم كه بني بنم اووب جنته قويغه مسخر قلدى يعني آكا بغضم

الله ايچون

لله ايچون اولور ديدى چونكه بر كمسنه نك بودكلو قوتي اوله
ظالملرك مالني آلوب تقسيم ايليه كن انونك باكي اولماز وبالله
التوفيق باب طريق دينده صحبت حقني رعايت ايليوب
دين دوستلرينك وآخرت قرنداشلرينك حقن كوزتمكك
بيانندهدر بيلكل كه دنيا حتى بولنان منزللريندن بر منزلدر و
دوكلي خلايق بو منزلده مسافرلردر ومسافرلر قافله سنك
چونكه سفرلرنده مقصودلري بر اوله جمله سي بركبي اولور وانلرك
آراسنده يولداشلق وقرنداشلق ثابت اولوب بر برينك حقني
رعايت ايلرلر وخلايقله صحبت ايلمك حقوقني بر اوچ بابده بيان
ايليلم انشاء الله تعالى باب اول الهي دوستلغك وخدايي
قرنداشلغك حقوقنك واونك شرطلرينك بيانندهدر ايكنجي باب
دوستلرك بر بريله ما بيننده اولن حقوقنك بيانندهدر اوچنجي
باب مسلمانلرك حقوقني رعايت ايلمك وقرابه وقونشولره
وخدمتكارلرينه وغيريلرينه رحم ايلمك بيانندهدر باب اول
لله ايچون اولان دوستلغك وقرنداشلغك بيانندهدر بيلكل كه
بر كمسنه ايله الله ايچون دوست اولوب قرنداش اولمق اولو عبادتلر
دندر ودين يولنده عظيم معامله لردندر ورسول صلى الله

علیه وسلم ایتدی هر کمسنه یه که الله تعالی خیر دیلمش اوله آکا
ایو دوست نصیب ایلر شویله که الله تعالی یی اونوتسه یاد ایده
کوره ور و اکر الله تعالی یی ذکر ایلسه بیله یولداش اولور ودخی
رسول صلی الله علیه ایتدی ایکی مؤمن جمع اولمادیلر الا طریق دینده
بری برینه فائده سی دکر ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
هر کمسنه که بر کمسنه یی حق یولنده دوست طوتنه آکا بر یوجه
درجه ویره لر که هیچ بر عمل ایله اول درجه یه ایرشمیه وادریس
خولانی معاذه رضی الله عنهما ایتدی بن الله ایچون سنی دوست
طوتورم معاذ ایتدی بشارت سکا کیم رسولدن صلی الله
علیه وسلم ایشتدم که قیامت کوننده عرشک چوره سنه
کرسیلر قویالر خلقدن بر طائفه ایچون که یوزلری آیک اون
دردی کبی اوله ودوکلی خلق خوفنده اوله وانلر ایمن اوله لر انلر
الله تعالینک اولیاسیدر که انلره نه خوف واردر ونه حزن ایتدیلر
یا رسول الله بو قوم کیملردر رسول ایتدی متحابون فی الله یعنی
انلر شول کمسنه لردر که بر برینی الله ایچون سورلر ورسول صلی الله
علیه وسلم ایتدی ایکی کمسنه که بر بریله الله ایچون دوست اولسه لر
الله تعالی یه انلرک سوکلوسی اولدر که یولداشنه محبتی زیاده اوله

ویولدشنک

ویولداشنک کندویه محبتندن ودخی رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی حق سبحانه وتعالی ایدر که بنم دوستلغم اول کمسنه لره در
که بر برینی زیارت ایده لر بندن اوتوری وبر بریله مالده نزاع
ایتمزلر بندن اوتوری ورسول صلی الله علیه وسلم دیدی که حق
تعالی قیامت کوننده ایدر که اول کمسنه لر قنده درلر که بندن اوتوری
بر بریله دوست اولمشلردر تا انلری بو کون هیچ کولکه یوقدر که خدانو
اکا صیغنلر انلری کندو کولکه مده راحت ایلیم ورسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی یدی کمسنه واردر که هیچ کمسنه کولکه ده اولمیه قیامت
کوننده وانلر الله تعالینک کولکه سنده اوللر بریسی عادل بکدر
وبری دخی شول کیتدر که یکیتلکنک اولنده عبادتده اوله وبری
دخی شول کمسنه در که مسجددن چیقدقدن صکره کوکلی کیرو
مسجده بغلو اوله تا کیرو مسجده کلنجه وبری دخی ایکی کمسنه در
که بر بریله الله ایچون دوست اولالر والله ایچون بربرندن کلوب کیرو الله
ایچون ایرلنلر اولالر وبری دخی اول کمسنه در که خلوتده الله تعالی یی
یاد ایدوب کوزلری یاشله طوله وبری دخی اول کمسنه در که بر جمال
صاحبی عورت کندو ایله صحبت ایلمک دیلدکده بن اللهدن قورقرم دیه
وبری دخی شولدر که صاغ الیله صدقه ویره وصول الی خبردار اولمیه

ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدى كه هيچ بر كمسنه بر الله ايچون
زيارت ايلمزلر الا ار زيارت ايدر كسنتك اردنجه بر فرشته ندا ايدب
ايدر كه الله تعالينك اجماعى سكا مبارك اولسون بر كمسنه بر
دوستنى زيارت ايلمكه كيدر ايدى الله تعالى انوك يولنه بر فرشته
كوندردى وايتدى نره يه كيدرسن اول كمسنه ايتدى فلان قرنداشم
زيارت ايلمكه كيدرم فرشته ايتدى هيچ انوك يانندن بر حاجتك
وارميدر اول كمسنه ايتدى يوقدر فرشته ايتدى يا سكا هيچ
بر ايلك ايلديمى ايتدى ايلمشدر فرشته ايتدى پس نچون كيدرسن
اول كمسنه ايتدى الله ايچون انى سورم فرشته ايتدى الله تعالى بنى
سكا كوندردى تا كه سكا بشارت قلم كه الله تعالى دخى سنى سور
وسن انى سودوككدن اوترى سكمون اوجماغى كندويه واجب
قلدى ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدى كه ايمانده محكم قولب
الله ايچون دوستلق ودشمنلقدر والله تعالى انبيادن بعضيسنه
وحى كوندردى كه بو دنياده كه اختيار ايلدك زهد سببى ايله كندوكه
راحت طلب ايلدك وبنم عبادتمه مشغول اولدك انوكله كندوكه
عزت حاصل ايلدك لكن انى كوركه هيچ بنم ايچون دوستلومى دوست
ودشمنلومى دشمن طوتندكمى ديدى وعيسى يه صلوات الله عليه

وسلامه

وسلامه وحى كوندردى كه اكر دوكلى يرو كوك اهلنك عبادتلرينى
برينه كتورسك واول عبادتلرك اراسنده بندن اوترى دوستلق
وبندن اوترى دشمنلك اولمسه اول عبادتلرك سكا اصلا فائده سى
اولماز عيسى عليه السلام ايتدى كندوكزى الله تعالى يه دوست
ايلك عاصيلرى دشمن طوتمغله والله تعالى يه كندوكزى يقين
ايلك عاصيلردن ايراغ اولمق ايله والله تعالينك رضاسنى طلب
ايلك انلره خشم ايلمك ايله وعيسى يه ايتديلر يا روح الله كيمكله اوتورب
طوره لم عيسى ايتدى اول كمسنه لر ايله كه انلرى كورمك الله تعالى يى
سزه ياد كتوره وانلرك سوزى سزك عملكوزى ارتوره وانلرك
حالى سزك رغبتكوزى آخرته زياده ايليه وحق سبحانه وتعالى
داووده صلوات الله عليه وحى كوندردى كه نيچون خلقدن قاچوب
تنها اولورسن داود ايتدى يا رب سنك دوستلغك بنم كوكلمدن
خلقى ياد ايتمكى كيدردى وجمله دن نفرت ويردى بارى تعالى
ايتدى يا داود اويخودن اويان وكندوكه قرنداشلر اله كور وهر
كمسنه كه سكا دين يولنده يار اولميه اندن ايراغ اول كه انلر يقين
اولماق كوكلكى سياه ايدر وسنى بندن ايراغ ايلر ورسول صلى الله
عليه وسلم ايتدى الله تعالينك بر فرشته سى وار دنيا دوستى

وندن ویا دوشی قاردندر دایما دعا ایلیوب ایدرکه ای بار خدا قارله
ودلر ارایرن الشدیردلر کندوکه لایق اولی قوللر وکلت دخی کوکللرینی
بربرینه الشدر ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی اولکسنلرکه
الله ایچون دوست طوترلر انلر ایچون قیامت کوننده برعمود دیکرلر
که قزل یاقوتدن اوله واول عمودلرک باشنده یتمش بیک کوشک
اوله واول کوشکلردن جنت اهلنی تماشا ایدرلر وانلرک یوزلرینک
نوری جنت اهلنک اوزرینه دوشه دنیاده کونشک نوری دوشدوکی
کبی اهل جنت کلکز انلری تماشا ایده لم دیه لر وکوره لرکه یشل
سندسدن قفتانلر کیمشلر والنلرنده المتحابون فی الله یازلمش
یعنی بونلر بربرلرینه محبت ایدنلردر وبونلر الله تعالینک دوستلریدر
ابن سماک رحمة الله علیه اولورکن ایدردی ای بار خدایا اوله مانده
که کناه ایتدردم سکا طاعت ایدنلری سوردم بونلری سودوکمی
ایشلدوکم کناهه کفارت قل ومجاهد رحمة الله علیه ایتدی الله
تعالینک دوستلری چونکه بربرینی سویندروب کلشلر انلرک کناهی
شول اغجدن یپراق دوکلور کبی دوکله ... بی
... بالجمله شول دوستلق که بر کسنه ایله اتفاقی
واقع اوله مثلا بر مکتبده یا بر سفرده یا بر مدرسه ده یا بر محله ده

اولمغین

ولمغین بر کسنه ایله دوستلق حاصل اولسه بو دوستلق الله
دوستلغی جمله سندن اولماز وهر کسنه یی شول جهتدن دوست
طوتسنک که سکا اندن بر مرتبه حاصل اولسه یا مال حاصل اولسه
یا غیری دنیا غرضی حاصل اولسه ینه بو جمله دن اولماز زیرا بو
نیتله دوستلقلر حاصل اولماز الا اول کسنه دن حاصل اولورکه
الله تعالی یه وآخرته ایمانی اولمیه الله تعالینک دوستلغی
اولدرکه ایمان اولمایجه صورت بولمیه وبو مقوله دوستلق ایکی
درجه در اولدرکه بر کسنه یی دوست طوته سن
بر غرض ایچون که اول کسنه یه متعلق اوله فاما بو غرض دینی
اوله والله ایچون اوله نته کم استادی دوست طوته سن سکا علم
اوکرتدیکی ایچون بو دوستلق آخرت دوستلغی اولور اکر سنک
مرادک بو دوستلقدن آخرت اولوب مالله منصب اولماز ایسه
اکر علمدن مقصود دنیا اولورسه بو دوستلق الله ایچون اولن
دوستلقلردن اولماز اکر شاکردکی دوست طوترسک تاکه
سندن علم اوکرنه والله تعالی کندودن خشنود اوله سنک
تعلیمک سببی ایله بو دوستلق دخی الله دوستلغی اولور واکر منصب
وجاه ایچون دوست طوترسک الله دوستلغی اولماز واکر بر کسنه

صدقه ویرسه اول صدقه‌یی برکشی شرط اوزره درویشلره
اولشدیرسه بو وجهله اولشدیردکی سببدن آنی دوست طوتسه
یاخود درویشلری قوتلمق عادتی اولماغین ابو طعام بیورن
کسنه‌یه محبت ایلسه بو دوستلق دخی الله ایچون اولور بلکه اکر
بر کمسنه‌یی دوست طوتسه که کندویه ییجک و کیجک ویروب ایش
ایشلکدن فارغ قلسه عبادته مشغول اولماغیچون بو دوستلق
خدایی اولور اکر مقصودی عبادت ایچون قلمق اولورسه و علمادن
و عابدلردن چوق کمسنه بایلرله دوستلق ایتمشلردر بو غرضدن
وتری و ایکیسی دخی الله تعالینک دوستلرندن اولمشلردر بلکه
اکر بر کمسنه کندو مالنی دوست طوتسه کندویی حرامه یتمقدن
صاقلدوغی سببی ایله یا بر اوغل کتورمک سببی ایله تا کندویه خیر دعا
ایلیه و بو دوستلق دخی الله ایچون اولور و هر نفقه که خاتوننه
ویره صدقه کبی اولور بلکه اکر بر کمسنه شاکردینی دوست طوتسه
ایکی سببله بری اولدر که کندویه خدمت ایلیه و بری دخی اولدر که
کندویی سایر ایشلردن فارغ قله تا که عبادته مشغول اوله عبادته
ایچون لازم اولندر دوستلق الله دوستلغی جمله سندن اولور و بونکله
ثواب بولور [illegible] اولدر که بر کمسنه‌یی دوست طوته الله

ایچونکه

ایچونکه هیچ اندن غرضی و مقصودی اولمیه ۰ اندن علم اوکرنمک
مقصودی اوله و نه خود علم اوکرنمک مقصودی اوله و نه خود
طریقت دینده فراغت قلوب حاصل قلمق مقصودی اوله لکن الله
تعالی‌یه اول کمسنه مطیع و محب اولماسی سببیله دوست طوتمق
اوله بلکه بو سببله دوست طوته که الله تعالینک اول کمسنه قولی
و مخلوقیدر و بو دوستلق الله تعالینک دوستلغیدر و الله تعالینک
مخلوقی اولدوغی سببدن حاصل اولن محبت غایت عظیمدر زیرا که
بو محبت الله تعالینک زیاده افراطله محبتندن حاصل اولور شویله که
بو محبت عشق حدینه ایرشور نیته کیم بر کمسنه بر کمسنه‌یه عاشق اولسه
انوک کوینه و محله سنه محبت ایلر بلکه شول کمسنه‌یه دخی محبت ایلر که
محبوبک کوینده اوله و شول کلبی که محبوبک کوینده در سایر کلبلردن
زیاده دوست طوتر و کندو معشوقنی و معشوقنک محبوبنی خود
ناچار دوست طوتر و بر کمسنه که معشوقنک بورغنی طوتمجی
اولسه یاخود معشوقنک قولی اولسه یا خصمی اولسه بونلری جمله
ضروری دوست طوتر زیرا که بر کمسنه‌نک محبوبنه تعلقی و قرابتی
اولسه عاشقلق محبتی اکا دخی سرایت ایلر و هر نه دکلو که عشق زیاده
اولسه انوک سرایتی معشوقنک توابعنه و تعلقاتنه زیاده اولور

بن هر كسنه كه الله تعالينك دوستلغي اكا غالب اوليه بر حده
ايرشور كه الله تعالينك دوكلي قوللرين اوزرينه دوست طوتر
خصوصا الله تعالينك دوستلرين كه انلري زياده دوست طوتر
ودوكلي يارادلمشلري دخي كندويه دوست طوتر زيرا كه هر نسنه كه
وجودده در دوكليسي انوك صنعنك اثريدر ومحبوبنك
قدرتيدر وعاشق معشوقنك خطني وصنعتني دوست طوتر
ورسوله صلى الله عليه وسلم اكر تروده سنه ايلتسه لردي
اكا حرمت ايلردي واني كوزي اوزره قوردي وايدردي بونك الله
تعالى زمانيدر قريبدر والله تعالينك دوستلغي ايكي قسمدر بعضيسي
دنيا وآخرت نعمتي ايچون اولور وبعضيسي الله ايچون اولور وهر نه
قدر كه غرض اورتايرده اوليه بو محبت زياده رك اولور وبونلرك شرحي
ان شاء الله تعالى اصل محبتده ذكر ايليلم بو كتابك دردنجي ركننده
وللحاصل الله تعالينك محبتنك قوتي ايمانك مقداريجه در وهر
نه دكلو ايمان قويرك اولسه محبت دخي قويرك اولور اندن صكره دوستلرنه
ومقبوللرنه سرايت ايلر واكر دوستلق مال ومنصب فائده سي
ونتيجه حاصل اولميدي كمسنه انبيانك واوليانك وعلمانك دوستلغي
ضرورت بلمزدي مع هذا بونلرك دوستلغي مؤمنك كوكلنده

حاصلدر بن هر كسنه كه دانشمندلري وآل رسول اولنلري وصوفيلري
وعابدلري وانلرك خدمتكارلرين دوست طوتمسه انوك دوستلغي الله
ايچون اولور لكن دوستلغك مقداري مال ومنال فدا ايلكله معلوم
اولور وبعضي كمسنه واردر كه انوك دوستلغي شويله قوي اولور كه
دوكلي مالني معشوقي يولنه بر اوغردن ويرر ابو بكر صديق كبي رضي
الله عنه وبعضي كمسنه واردر كه ياروسين ويرر عمر رضي الله عنه
كبي وبعضي كمسنه واردر كه آزين ويرر زياده ويرمكه قدرتي وار ايكن
وهيچ بر مؤمنك اصل ايماندن خالي اولماز اكر چه ايماني ضعيف اوله
دخي [illegible] سنه در انوك بياننده در بلكه
هر كمسنه كه مطيعلري الله ايچون دوست طوتنه ضروريدر لازم كلور كه
كافرلري وظالملري وعاصيلري وفاسقلري دشمن طوتنه والله
تعالينك دوستنه دوست ودشمننه دشمن اوله والله تعالى
عاصيلري دشمن طوتر بن اكر مسلمان فاسق اوليه كركدر كه اني
مسلمانلغي جهتندن دوست طوته وفاسقلغندن اوتري دشمن
طوته ودوستلغله دشمنلك آراسن جمع ايليه انوك كبي كه اكر بر
كمسنه اوغلنك برينه خلعت ويرسه وبر اوغلنه جفا ايليوب
دوكوب سوكسه بر جهتدن اني دوست طوتر وبر جهتدن دشمن

وبو محال دکلدر زیرا که اکر اول کسنه‌نك اوغلی اولسه بر زیدن
اولوب فرمان طوتیجی اولسه وبری دخی ابله اولوب فرمان قبول ایتمیجی
اولسه وبری دخی ابله اولوب فرمان طوتیجی اولسه اول عاقل فرمان
طوتیجی اولنی دوست طوتر واول ابله فرمان طوتمیینی دشمن طوتر
واوچنجی که ابله اولوب فرمان طوتندر بر جهتدن دوست وبر جهتدن
دشمن طوتر وبونك اثری معامله‌ده اولور شویله که برینه
اکرام ایدر وبرینه حقارت ایلر واول برینی اکرام ایله اهانت
مابیننده طوتر والحاصل هر کسنه که الله تعالی‌یه خلاف ایلیه
کناه ایتسه کرکدر که انی سکا مخالفت ایلدیکی کوره سن
شویله که انی مخالفتی مقداری دشمن طوته سن وموافقتی مقداری
دوست طوته سن وکرکدر که دشمن طوتمغك اثری سوزده ودخی
ومعامله ایلمکده ظاهر اوله شویله که عاصی‌یه بحضور اوله سن
واکا سوزی سرد سویلیه سن وشول کمسنه که انوك فسقی زیاده او
اکا زیاده بحضور اوله سن واکر فسقده حددن تجاوز ایلرسه
دیلکی طوتب اندن یوز دوندره سن واکر ظلم ایلسه بحضورلقده
مبالغه‌یی زیاده ایلمك کرکدر فسقی حقنده اولان بحضورلقدن
تکرر کمسنه اوله ظلمی مخصوص سکا ایلمش اوله اولحینده عفو

ایلمك کوچکدر وسلفده کچن اولولرك سیرتی بو خصوصده مختلف
اولمشدر بر طائفه بحضورلق کوسترمکده مبالغه ایلمشلردر دینی
محکم قلمغچون وشرعك سیاستی ایچون واحمد حنبل بو طائفه
دندر زیرا که حارث محاسبه‌یه خشم ایلدی بو جهتدن که حارث
علم کلامده بر تصنیف ایلمشدی ومعتزله انوك مذهبلرین رد
ایلمشدی واحمد بن حنبل انی کوروب حارثه ایتدی کتابکده انلرك
اولا شبهه‌لرین بیان ایلرسن اندنصکره جواب ویررسن
احتمالدر که بر کمسنه اول شبهه‌یی اوقیوب کوکلنده اثر ایلیه
ویحیی بن معین ایتدی بر کمسنه‌دن نسنه ایستمزم اما اکر سلطان
بکا نسنه ویرسه الورم احمد بن حنبل اکا خشم ایلیوب سکوت
ایتدی تا که یحیی عذر دیلدی وایتدی لطیفه ایلردم احمد ایتدی
بو عجب ایمکدر دینك مهماتندر ودیلکله اوینامازلر وبر طائفه
وار ایدی که دوکلی کمسنلره رحمت کوزیله نظر ایلرلردی وبو جمله‌یه
رحمت ایلمك اندیشه ایلیوب بی‌نیاز ایلمکله اولور زیرا که بر کمسنه که
انوك نظری توحید جهتندن اولوب دوکلی نسنه‌یی الله تعالیدن
قبضهٔ قدرتنده عاجز ومضطر کورر وکناهلرینه رحمت کوزیله
نظر ایلر وبو دخی اولو حالتدر ولکن احمقلرك غره اولجق

بولر ایدد زیرا که احتمالدر که بر کیمسنه اوله که انوڭ قلبنده تلبیس
اوله و شویله صانه که توحیددر و توحیدڭ نشانی اولدر که اکر
انی اورسلر و مالن آلسلر و آکا حقارت ایلسلر و دل اورسلر بحضور
اولماز و شفقت کوزیله نظر ایلر اکر کندویه ایدوکلری ازای
توحیددن و خلقڭ مضطر اولدوغی جهتدن کورر ایسه نته کم
رسولڭ صلی الله علیه و سلم دیشن صیندردیلر قان انوڭ اوزرنه
اقردی و ایدردی اللهم اهد قومی فانهم لا [illegible]
یعنی یا رب سن بو قومه هدایت ویر که جاهللردر طوغریی بیلـ
مزلر و اکر اول کیمسنه کندو حقنده بحضور اولوب الله تعالی‌نڭ
حقنده ایتم اولورسه توحیدا اولماز بلکه تلبیس و نفاق و حماقت
اولور بس هر کیمسنه که بو ایله توحیدا آکا غالب اولمسه و فاسقڭ
فسقی انوڭ کوڭلنده قبیح اولمسه اول کیمسنه‌نڭ ایمانی ضعیف اولدوغنه
دلیلدر و ایمانڭ سست اولماسنه نشانه‌در نته کم اکر بر کیمسنه‌نڭ
دوستنه برمز سوز سویلسه و سن بحضور اولمسڭ بو آکا دلیلدر
که سنڭ اول کیمسنه ایله دوستلغڭ بنیادی یوقدر [illegible]
بلکه الله تعالی‌یه مخالفت ایلین کیمسنه‌لرڭ درجه‌لری بربرندن
متفاوتدر اقلندن بری شول کافرلردر که اهل حرب اولور جنکی کافرلر

اهل حرب اولسلر انلره دشمن اولمق فرضدر و انلرله معامله حرام
اولدرمک و اسیر ایلکدر [illegible] اهل ذمت اولنلردر یعنی
خراج ویرن کافرلردر انلرله دشمن اولمق فرضدر و انلرله معامله
ایلمکڭ طریقی اولدر که انلری خور و حقیر طوتلر و اصلا انلره اکرام ایلمیه
و یولدن نکلرڭ یولی انلره طار ایلیلر و انلرله دوستلق ایلمک
غایت مکروه‌در و انلرله معامله ایلیوب انلره دوستلق ایلمک
یقین اولور که حرام منزله‌سنه ایریشه والله تعالی ایدر که لا [illegible]
[illegible]
یعنی بر کیمسنه که الله تعالی‌یه و آخرته ایمان کتوره الله تعالی‌نڭ
دشمنلرینی دوست طوتمز اما خراج ویرن کافرلره اعتماد ایلمک
و انلری مسلمانلر اوزرینه تعیین ایلمک و حکومت اصمرلیوب
انلری مسلمانلر اوزرینه مسلط قلمق مسلمانلری خور کورمکدندر و
اولو کناهلردندر [illegible] شول اهل بدعت اولن کیمسنه‌لردر که
خلقی بدعته دعوت ایلر بو مقوله کیمسنه‌لره دشمنلق کوسترمک
مهمدر تا که خلق انلردن نفرت کله و اولی بودر که اهل بدعته
سلام ویرمیه‌لر و انلرله سویلشمیه‌لر و انلرڭ سلامنه جواب
ویرمیه‌لر زیرا که شول کیمسنه‌لر که بر امره دعوت ایلر انلرڭ شرّی

اهل حرب

بچه لره دخی سرایت ایلر اما اهل بدعت اولن کسنه عاصی و خلقی
دعوت ایلسه انوله اشی سهلدر [illegible] شول کاهدر که انوکله
خلقه زحمت حاصل اوله ظلم ایلمك کبی و یلان شهادت ایلمك کبی و
شعرده بر کسنه هجو ایلمك کبی و غیبت ایلمك کبی و خلقك اورتاسنی
فتنه ایله قاردشدرمق کبی . بو مقوله کسنه لردن ایراق اولمق کرکدر
و انلره یاوز صورت کوسترمك غایت ایلکدر و انلری دوست
ایدنمك غایت پرامزلقدر فاما ظاهر فواده حرامك دیرجه سنه
ایرشمز زیراکه بونلر تکلیف ضبطنه کلورسنه لر دکلدر [illegible]
شول کسنه لردر که شراب ایچمکه و فسق ایلمکه مشغول اولالر
فاما کسنه یه انلردن زحمت ایرشمیه لطف کوستروب نصیحت
ایلمك اولمدر اکر نصیحتك قبول اولنماسنه امیدوار ایسه . و اکر
امیدیوغ ایسه انلردن دوندرمك اولمدر اما سلامنی ویرمز جواب
ویرمك کرکدر و انلره لعنت ایلمك کرکدر زیرا کسنه رسول
صلی الله علیه و سلم زماننده بچه کره شراب ایچدی و انی حد
اوردیلر و صحابه دن بر کسنه اکا لعنت ایلدی و ایتدی که بو نه
فساده اوران اولمزمی رسول صلی الله علیه و سلم لعنت
ایدن کسنه یی نهی ایتدی چونکه شیطان اکا خصم یتر سن دخی

شیطانه

شیطانه معاونت ایلمه [illegible] مصاحبتك حقوقینك و انوك
شرطلرینك بیاننده در بیلکل که هر کسنه مصاحبته و دوستلغه
لایق دکلدر بلکه کرکدر که بر کسنه ایله مصاحبت ایلیه سن
که انده اوچ خصلت اوله اول خصلت [illegible] بودر که اهل عقل اوله
که احمقك مصاحبتندن هیچ فائده یوقدر و انوك مصاحبتی
عاقبة الامر نفرته چکر زیرا احمق ایلك ایلمك دیلسه احماله واردکه
حماقتله بر ایش ایلیه سنك زیانك اولا ایشده اوله و اوزی اول
زیاندن غافل اوله و دیمشلردر که احمقدن ایراغ اولمق حقه یقین
اولمقدر و احمق یوزینه بقمق خطادر و احمق اول کسنه در که
ایشك حقیقتنی بلمیه و اکا سویلسلر اکلمیه [illegible] اولدر که
خلقی ایو اوله که بدخودن ایلك کلمز و هر قچنکه اول ایلو خویی
دیرسه سنك حقکی ضایع ایلر و هیچ کمسنه دن باکی اولماز
[illegible] اولدر که اهل صلاح اوله زیراکه هر کسنه که
کناه ایشلمکی عادت ایدینسه الله تعالیدن قورقمز و هر کسنه که
الله تعالیدن قورقمیه اکا اعتماد یوقدر و الله تعالی بیوردی
ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا واتبع هواه یعنی مطیع
اولمه اول کسنه یه که انی کندو ذکرمزدن غافل قلدق

واوز هواسی اردنجه اولدی واکر اهل بدعت اولورسه
اندن ایراغ اولمق کرکدر که انوک بدعتی یولداشنه دخی
سرایت ایلیوب شوملغی اکا دخی یتیشور و هیچ بو بدعتدن
اولو بدعت یوقدر که بو زمانه ده ظاهر اولمشدر که بو زمانک
خلقی انلردر که دیرلر که الله تعالینک مخلوقلرینه حکم ایلمک
کرکدر و هیچ کیمسنه‌یی فسقدن منع ایلمک کرک زیرا که بزم
الله تعالینک خلقی ایله خصومتمز یوقدر و انلرده بزم تصرفمز
یوقدر دیرلر و بو سوز تمام اباحت سوزیدر یعنی هیچ حرام
نسنه یوقدر دینلرک سوزیدر و زندیقلغک باشیدر و بو عظیم
بدعتدر البته بو قوم ایله قارشمق کرکدر زیرا که انلرک
بو سوزلری نفسلرینک هوالریدر شیطان انلره معاونت ایچون ایاغ
طورب بو سوزلری خلقک قلبنه مدام کتورر و صریح اباحته
چکر و جعفر صادق رضی الله عنه دیمشدر که بش کیمسنک
صحبتندن حذر ایله بری اولدر که یالان سویلین کیمسنه‌در که دایما
انوکیله الدنه‌سین و بری دخی اول احمقدر که سنک فایده‌کی
استرکن سکا زیان ایلیه و زیانی ایتدوکیدن اوزینی خبردار اولمیه
و بری دخی شول بخیلدر که کرکلو وقتده محتاج اولدوغلندن بری

سندن

سندن کتر و بری شول بدخوددر که احتیاج وقتنده سنی
ضایع ایلیه و بری دخی اول فاسقدر که سنی بر لقمیه صته
بلکه بر لقمه‌دن دخی اکسکه صته جعفر صادقه صوردیلر که بر لقمه
دن اکسک نه نسنه‌در ایتدی اولدر که طمع ایلیه و الینه نسنه
کیرمیه جنید رحمة الله علیه ایدر ایو خولو فاسقک صحبتی زیاده
سورم بدخو اولان عابدک صحبتندن و بلکل که بو ذکر اولنان
خصلتلرک دوکلیسی بر کیمسنه‌ده از بولنور لکن کرکدر که صحبتدن
مقصود دین ایسه کوکلک مخلوقدن طلب ایتیه‌سن واکر مقصود
دنیا ایسه سخاوت و کرم طلب ایلیه و هر برینک بر درلو شرطی
واردر و بلکل که خلق اوچ جنسدر بعضیسی غدا کبیدر که اندن
صبر ایلمک ممکن دکلدر و بعضیسی دخی شول دوا کبیدر که بعض
زمانده اکا احتیاج اولور و بعضیسی دخی شول مرض کبیدر که هیچ
بر وقتده اکا احتیاج اولمز ولکن چون اکا مبتلا اوله مدارا
ایلمک کرکدر که تا خلاص بوله و الحاصل مصاحبتی بر کیمسنه
ایله ایلمک کرکدر که اکا سندن دینه متعلق فایده حاصل
اوله و سکا اندن دینه متعلق فایده حاصل اوله و بالله
التوفیق دوستلغک و مصاحبتک حقوقنی بیان ایدر بلکل که

فرهداشلغک وصحبتک عقدی که بغلنه نکاح عقدی کبی بچه
حقوقی واردر ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که ایکی فرهداش
ایکی ال کبیدر که بر برینی یور وبو حقوق سکز جنسدر اول
مالده در وزیاده اولو درجه بودر که فرهداشک حقنی کندی
حقکدن مقدم قیله سن وانی اختیار ایلیه سن نته کیم انصار
حقنده کلدی [illegible] اصه

یعنی انی کندو نفسلری اوزرینه اختیار ایدرلر اکرچه انلرک فقری
واحتیاجی دخی واردر [illegible] بودرکه دوستنی اوزیله برابر
طوته ومالنی کندویله دوستی اراسنده مشترک بله ادنی درجه
بودرکه دوستنی کندو خدمتکاری کبی بله اول حاجت که دوستنه
لازم اولور انی بیوره دوستی انی استمکسزین واکر اول حاجتی دلیوب
سویلمکله بیورسه دوستلق درجه سندن دوشر زیرا که
دوستنک فکری وتدارکی کوکلندن قالمش اولور وبو محبت ایله
بخنده واقع اولور محبت در بو اصل محبته اعتبار یوقدر عتبة
الغلام رحمة الله علیه بر دوستی وار ایدی بر کون عتبه اکا
ایتدی بم درت بیک اقچه یه احتیاجم واردر اول کسنه ایتدی
کل ایکی بیک اقچه آل بویله دیدوکندن اوتری عتبه اندن یوز دوندردی

وایتدی

وایتدی اوتنمز میسن که الله تعالینک دوستلغن دعوی ایدرسن
ودنیوی التونی اختیار ایلرسن خلفادن برینه صوفیلردن بر
قومی قولدیلر سویدی قلج کتوردیلر تا که دوکلیسن اولدره لر
ابوالحسن نوری رحمة الله علیه اول قومک اراسنده بیله ایدی
واردی تا که کندویی اول اولدوره لر خلیفه ایتدی نیچون ایلرو
وردن ابوالحسن ایتدی بو قوم دینده بنم قرنداشلرمدر استدم
که بر ساعت انلرک جانینی اختیار ایلیم خلیفه ایتدی بر کسنه
نک حالی بویله اوله انلر اولدرلمک اولماز دیوب دوکلیسن
خلاص ایلدی وفتح موصلی رحمة الله علیه بر دوستنک اونه
واردی وانده بولمیوب جاریه سنه بیوردی تا که انک صندوقچه
کتوردی وصندوقدن استدوکنی الدی چونکه دوستی کیرو کلدی
بو خبری ایشدوب بو بشارتله جاریه یی آزاد قلدی واولولردن
بر کسنه ابوهریره نک رضی الله عنه یانینه کلدی وایتدی استرم که
سنکله قرنداش اولم ابوهریره ایتدی هیچ صورب بلدکی که قرنداش
حقی ندر اول کسنه ایتدی بلمدم ابوهریره ایتدی قرنداشلغک
حقی ولدر که سن وسنک التونک وکمشک بندن اولی اولیه
اول کسنه ایتدی بو درجه یه ایرشمشم ابوهریره ایتدی بس

شلق

یوریکه بو ایشر سنک ایتک دکلدر ابن عمر رضی الله عنه ایدر
صحابه دن بریسنه بر بتمش کله کوردیلر کله یی یوبا ایتدی
بنم فلان قرنداشم بوکا بندن مستحقدر اولدخی بر غیری
قرنداشنه صالدی بو وجه اوزره یدیه الدن کچدی تا که اول
اول قبول ایلین کیمسنه یه کلدی مسروق ایله خیثمه رحمهما الله علیهما
قرنداشلغی وار ایدی ومسروقک بورجلری وار ایدی بو انونک
بورجن اودردی اول بلمزدی واول انونک بورجن اودردی
بو بلمزدی وامیر المؤمنین علی کرم الله وجهه ایدر کیمی اقچه یی
قرنداشنه خرج ایلمک بکا سوکلودر دروبشلره یوز اقچه صدقه
ویرمکدن ورسول صلی الله علیه وسلم بر بیشه یه کتدی وبر کی
مسواک چقردی بری اکری وبری طوغری صحابه دن بر کیمسنه حاضر
ایدی مسواکک طوغروسنی اکا ویردی واکریسنی اوزی صاقلدی
یا رسول الله مسواکک طوغروسی وایوسی سکا لایقدر رسول
ایتدی هیچ بر کیمسنه بر کیمسنه ایله صحبت ایتدیکه حق صحبتندن
اکا سؤال ایتمیه لر یعنی صحبت حقنی ضایع ایلدیمی یا ایلدیمی رسول
صلی الله علیه وسلم اکا اشارت ایلدی صحبتک حقی ایثاردر
یعنی دوستنی کندو نفسندن ایلری کورمکدر ورسول ایتدی

هیچ اکی کیمسنه بر بریله صحبت ایلمز الا انلردن زیاده سوکلوسی الله
تعالی یه شول کیمسنه درکه بولداشنه محبتی زیاده اوله ایکنجی حق
دوستنه یاردم ایلمکدر دوکلی حاجتلرندن سویلیوب طلب
ایلمزدن اول وجمیع مهملرنه سعی ایلمکدر رضای قلبله وکولر یوز
سلفده بکنزلر اولولر شویله ایلدیلرکه دوستلرینک قوللرینه وارورلر
ایدی هر کون واهل بیتک احوالندن صورارلردی که نه ایشلرونه
نسنه یه مشغوللردر اودونلری واتمکلری وطوزلری وباغلری
وارمیدر وانلرک ایشلرین کندو ایشلری کبی مهم کوررلردی
وچونکه ایشلرین کوریویرزلردی انی کندولره منت بلورلردی
وحسن بصری رحمة الله علیه ایدر کیم قرنداشلرمز بزه اهل بیتمزدن
واولادمزدن خیرلودر که قرنداشلرمز دینی خاطرمزه کتوررلر واولاد
دنیایی خاطره کتورر وعطار رحمة الله علیه دیمشدر که برادرلرکزی
اوچ کوندن صکره آخر برادرلرکزدن صورک اکر خسته اولمشلر
ایسه صورمغه وارک واکر ایشه مشغوللر ایسه یاردم ایلک
واکر اونتمشلر ایسه اکدرک وجعفر بن محمد رضی الله عنه ایدر که
بن دشمنم بندن حاجت ستوره دیو ایوررم تا که بندن بی نیاز اولمیه
بن دوستمک حقندن نه ایلسم کرکدر وسلفده بر کیمسنه

وازایدی برادری اولدکه نصکره اوتوز قرق ییل انوک اوغلانلرینه و
اهل بیتنه نفقه ویرب کوزتدی و دوستلق حقنی و ممدی اجرینی
دلده دیمکی کرکدرکه برادرک حقنه ایلک سویلیه سن وانلرک
عیبنی کزلیه سن اکر بر کمسنه غیبتده انلرک بر امر خبر سویلرسه
جواب ویره شویله جواب ویره که دیوار ازدندن انی ایشیدر فرض
ایلیه واوزی کندونک غیبتده دوستک نجه اولدوغن استرسه
کندو دخی دوستک غیبتنده ایله اوله ومدارا دوستلغن ایلمیه
واکر دوستی سوز سویلیسه دکلیه واکا خلاف ایتمیه ومجادله ایتمیه
ودوستک هیچ سرینی آشکاره ایتمیه اکرچه دوستلغی بوزلمش دخی
اولورسه زیراکه بونک کبی نسنه اصلسزلقدن اولور وانوک
اهلندن ومتعلقاتندن دلی قصه ایلیه واکر بر کمسنه دوستنه
دخل ایدرسه اکا خبر ویرمیه که اول دخی اکا اول ایشیدمش اولور
واکر دوستک حقنده ایلک سویلسلر صاقلیه که ایلکی صاقلمق
حسددن اولور واکر دوستی کندونک حقنده تقصیر ایلرسه
شکایت ایلیوب معذور طوته واوزی الله تعالینک طاعتنده
ایتدوکی تقصیرلیکی ذکر ایلیه تا که دوستک کندو حقنده تقصیر
ایتدوکنی عفو ایلیه وشویله بیلکه اکر بر کمسنه طلب ایلسه که هیچ

تقصیری وعیبی اولمیه هرکز اول مقوله کمسنه بولمیه وخلقک
صحبتندن ایراغ دوشه وخبرده کلمشدرکه مؤمن دوکلی حالده عذر
استر ومنافق دوکلی حالده عیب استر وکرکدرکه مرتعشلقده اون
اکیلکلکی ستر ایلیه زیراکه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردرکه
الله تعالی یه صغنک شول امر بولداش دکه شر کوردکده اشکاره ایلیه
وخیر کوردکده ستر ایلیه وکرکدرکه هر تقصیرکه عذره قابل
اوله معذور طوته وصلاحنه حمل ایلیه ویرامز کمانی کیده
کیرامز کمان حرامدر رسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه الله تعالی
مؤمنه دنت نسنه یی حرام قلدی مالی وقانی وعرضی ویرامز کمانی
وعیسی صلوات الله علیه وسلامه ایدرلر دیرسن اول کمسنک
حقنده که کندونک قرنداشنی یاتوز کوره وقفتانی قالدروب
اونک عورتنی اچوقویه ایتدیلر یا روح الله بو ایشی ایتلمکی کیم
لایق کورور عیسی ایتدی سز لایق کورورسز زیراکه کندو قرنداشکزک
عیبنی بلورسز وانی آشکاره ایلیوب سویلرسز تا که غیرلر ایشیدوب
بلزه وشویله دیمشلردرکه چونکه بر کمسنه ایله دوست اولمق
دلیه سن انی غضبه کتوروب بحضور ایله اندن نصکره اکا نهار کسنه
کوندرتا که سنک خبرک سویلیه اکر سنک سرک آشکاره ایلرسه

بلملكدر دوستلغه لایق دکلدر . و دیمشلردر که بر کسنه ایله
دوستلق ایلیه که هر نسنه کی الله تعالی بلور اولدخی بله وهر
نسنه که الله تعالی ستر ایلر اولدخی ستر ایلیه . و بر کسنه سرنی
بر دوسته دیدی و اول حالده ایتدی خاطرکده طوتدکمی ایتدی یوق
اونتدم . و دیمشلردر که هر کسنه که بو درت وقتده سندن
یوز دوندوره اول کسنه دوستلغه لایق دکلدر . رضا
وقتنده و خشم وقتنده و طمع وقتنده و هوا و شهوت وقتنده
بلمک کرکدر که بو سببلرله البته سنک حقکی ضایع ایلیه . و عنا
کندولنا و علی عبد الله رضی الله عنهما ایتدیکه سنی امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه اوزنه یقین طوتر و بیرلر اوزینه چوردر و کرکدرکه
بش نسنه یی کزلو طوتر سن هیچ انک سرینی آشکاره ایتمیه سن و انک
هیچ کسنه یی غیبت ایلیه سن و اکا هیچ یلان سویلمیه سن و هر
نسنه که بیورر خلاف ایتمیه سن و هرکز سندن خیانت کورمیه
و بلمک کرکه هیچ بر نسنه دوستلغی ضایع ایلمز الا هر سوزده
دوستیله نزاع ایلیوب بحث ایلمک و دوستک سوزینی رد ایلمک
معنیسی بودرکه اکا احمق و جاهلسن دیمش اوله سن . و سن کندوکی
عاقل و فاضل طوتب و اکا انکار ایلیوب حقارت کوزیله باقسن

اوله سن

اوله سن و بو حاللر دوستلقدن ایسه دشمنلکه قریبدر . رسول
صلی الله علیه و سلم بیوردکه قرنداشک هر نه که سویلرسه خلاف
ایلمه . و قرنداشکله حورت ایلمه . و اولولر رحمة الله علیهم دیمشلردر که
کرکدر قرنداشکله ایاغنه قالقدیسک و اول نیته وارمدیسه دوستلغه
لایق دکلدر . بلمک کرکدرکه فی الحال ایاغه طوره و نسنه صورمیه
و ابو سلیمان دارانی رحمة الله علیه ایدر که بر دوستم وار ایدی
هر نه کم دیلر ایدم ویروردی بر کره ایتدم سندن بعض نسنه لر
حاجتمدر ایتدی نه مقدار کرکدر . بو سوزدن اوتری دوستلغمدن
لذتی کیتدی چقدی . و بلمک کرکه صحبتک طورمسی موافقتله در
هر نسنه ده که موافقته قابل اوله [illegible] اولدر کر شفقت
دلیله دوستلغی ظاهر ایلیه . رسول صلی الله علیه و سلم بیوردر
که اذا [illegible] یعنی بر کسنه بر کسنه یی دوست
طوتسه اکا دوستلغی بلدوره . بو سوزی رسول صلی الله علیه
و سلم اول سببدن بیوردی تا که دوستلق انک کوکلنده دخی
تمام اوله . و اول جانبدن دخی دوستلق اولوب محبت زیاده اوله
بلمک کرکدر که دوستک جمیع احوالنی اوز دلیله صوره و انک
شادلغنه و غصه سنه شریک اولوب انک غصه سنی و شادلغنی

اولدوغن كا بلدوره و دوستی چاغرملو اولسه بر وجهله سویلیه كه
اونك استدوكی طریق اوزره اوله امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
ایتدی قرنداشكك سنكله دوستلغی اوچ نسنه ایله صافی اولور بری
اولدركه انی كوركجك آدیله چاغره سن و ابتدا سلامی سن ویره سن
و اوتورمقده انی مقدم قله سن و بو جمله‌دن دخی اولی بودركه
دوستكك غیبتنده دعا ایلیه سن استدوكی نسنه ایله اهلنی و
اولادینی و مالینی و هر نسنه‌نك كه دوستكه تعلقی اوله جمله‌سنی
مدح ایلیه سن كه غایبانه اولن مدحك دوستلقده اثری زیاده
اولور و كركدركه دوستكك هر ایلكینه شكر ایلیه سن امیر المؤمنین
علی كرم الله وجهه ایدر كه هر كسنه كه قرنداشنك ایو نیتندن اوتوری
شكر ایلمسه ایلك ایلدوكندن اوتوری دخی شكر ایلمز و كركدركه دوستی
غایب اكن دوستنه نصرت ایلیه و اهل حسدك سوزنی دوستنك
اوزرندن قالدره و دوستنی كندو نفسی كبی بله و عظیم
جفادركه بر كسنه‌نك اوكنده دوستنك آدینی قباحتله اكالر اوز
دیمیوب اینم اوله زیراكه سوزك زخمی عظیمدر و اولولردن بر كسنه
ایتدی كه هیچ بر كسنه بنم دوستمدن اوتوری بر سوز سویلدیكه اوله
مجلسده بن دوستمی حاضر اولوب اول سوزی ایشدر و عرض اتمش اولم

تاكه شول

تاكه شول سوزی سویلیم كه دوستم آنی ایشتدكدن حظ ایلیه اوله كه
ابوذر رضی الله عنه ایكی صغیری كوردی كه بر یرده بغلو ایدی اینجك
بری طوردردی اول بری دخی طوردردی ابوذر اغلیوب ایتدی خدای
قرنداشلر بربریله بویله اولورلر طورمقده و اوتورمقده بربرینه موافقت
ایلدلر ... بودركه هر نسنه كه اكا احتیاج اوله علم دیننده انی
دوستنه اوكرده زیراكه قرنداشی طامو اودندن صاقنمق اولی در
دنیا زحمتندن صاقنمقدن اسه و اكر دینی علمنی اوكرنوب اوكله عامل
اولمازیسه نصیحت ایلیه سن و انی الله تعالی ایله قورقوده سن
لكن كركدركه نصیحتی تنهاده ایلیه سن تاكه شفقت یوزندن اوله
زیراكه آدم ارا سنده اولان نصیحت ملامت قلمقدر و هر نسنه كه
سویلرسن لطفله سویلیه سن یاوزلغله سویلمیه سن كه رسول
علیه السلام بیوردركه مسلمان مسلمانك آینه سیدر یعنی اوزنك
نقصانینی و عیبنی یولداشندن بلور و شول دم كه سنك قرنداشنك
سنك عیبكی تنهاده شفقتله سكا بلدوره كركدر اكا منت ایلیوب
بحضور اولیه سن انوك كبی كه بر كسنه كه سكا قفتانك ایچنده
یلان و عقرب واردر دیو خبر ویرسه اكا منت ایلرسن و بحضور
اولمازسن و دوكلی یرامز صفتلر خود آدمده یلان و عقرب درلكن

بو صفتلولك زخمی اکا قربنده ظاهر اولور و بو زخمك تأثیری روحه اولور
یس برام صفتلولك زخمی دنیا عقربلرندن زیاده در که دنیا عقربلری
زخمی جسمه تأثیر ایلر • وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه دیردی که
الله تعالینك رحمتی اول کمسنه یه اولسون که بنم عیبمی کا ارمغان
کتوره و شویله دیم که سلمان رضی الله عنه امیر المؤمنین عمرك یانینه
کلدی و ایتدی یا سلمان طوغری سویله که بنم اخوالمدن نسنه بی
کرهیه کوردك واشتدك سلمان ایتدی بنی بو خبردن عفو ایله
عمر رضی الله عنه البته دیمك کرك سن دیدی سلمان رضی الله عنه
ایتدی اشتدم که سفرکه ایکی درلو قاتق کلورایمش و ایکی کوملك
وار ایمش بری کیجه و برین کوندز کیرمشسن امیر المؤمنین ایتدی
بو ایکی بیردخی اولماسون ودخی امیر المؤمنین ایتدی بونلردن غیری
هیچ نسنه اشتدکمی سلمان ایتدی اشتمدم • وحذیفه مرعشی
رحمة الله علیه یوسف اسباطه نامه یازدی و ایتدی اشتدم که
دینکی ایکی حبه یه صاتمش سن • زیرا که بازاردن بر نسنه الماق
دیلدکده صاتن کمسنه دن بردانك استمش سن اوج نسنه دیمش سن
یعنی بردانکك اوچ حبه سنی ویرمش سن اول کمسنه سنی بلکین
اول بهایه ویرمش • واول حرمتی سنك دینك و صلاحکدن اوتری

ایتمش غفلت ورتوسنی باشکدن کیدر و یخودن اویان دیدی
و بلکل که هر کمسنه که قرآن علمنی بلسه و دنیایه رغبت ایلسه اول
کمسنه الله تعالینك آیتلرینی حقیر کورمسی احتمالیدن یمن و لازم
بیوم دینه رغبت ایلکك نشانی اولدر که بو یله نصیحتلری منت ایله
و الله تعالی ایدر که   یعنی لکن انلر نصیحت
ایدر کمسنه لری سومزلر و بو آیت یاه ن سویلینلرك حقنده
نازل اولمشدر • و هر کمسنه که نصیحت ایلین کمسنه یی دوست بلمسه
حماقت و کبر انونك دینینه و عقلینه غلبه ایلمشدر و بو اول یرده اولور
اول کمسنه کندو عیبنی بلمیه • و اکر کندو عیبنی بلور سه کرکلو نصیحت
ایلمك کرکدر و اشکاره نصیحت ایلمك جائز دکلدر و اکر دوستك
عیبنی سنك حقکده تقصیر ایندوکندن اوتری ایسه اولی اول عیبی
ستر ایلمکدر و انونك تقصیرینی بلمزلنمکدر بو شرطله که انونك
دوستلغندن کوکلی متغیر اولمیه اکر کوکلی متغیر اولور سه عتاب
ایلمك اولیدر دوستلغندن کسلمکدن ایسه و دوستلقدن
کسلمك اولیدر صواش ایدب دل او زنلغی ایلمکدن ایسه • و کرکدر که
دوستله مصاحبتدن مقصودك کندو احوالکی اصلاح ایلمك اوله
دوستلرو کلن جفاسنی چکمك ایله • و دوستلقدن مقصود بو دکلدر

انلردن ایلك طمع اتلیه سن ابوبكر كتانی رحمة الله علیه ایدر كه بر
كمسنه بنمله مصاحبت ایلدی وانوكله صحبت ایلمك كوكلمه آغر كلدی
اكا بر نسنه باغشلدم اولی نیتله كه اول آغرلق كوكلمدن قالقه چاره
اولمادی آخر اول كمسنه لینه یاپشدم وابجروا اوه ایلتدم واكا دیدم
كه آیاغكی یوزمه بص اول كمسنه معاذ الله دییجك بن ایتدم البته
بویله ایلمك كركدر شول دم كه آیاغنی یوزمه بصدی اول آغرلق كوكلمدن
كتدی وابو علی رباطی ایدر عبد الله رازی ایله یولداش اولدم بر صحراده
كتا ایتدی یولده بك سن می اولورسن یا خود بنمی دییجك ابو علی ایدر
دیدم كه سن اول عبد الله ایتدی بس كرك كه بو هر نه دیرسم
بكا مطیع اوله سن ابو علی ایدر ایتدم سمعا وطاعة یعنی سنك
امرك اشیدیرم ومطیع اولیرم دیدم عبد الله ایتدی بر توبره كتوره
بر توبره كتوردم یكدن وكیجكدن اكمك هر نه سی كه وار ایدی
ایچنه قویدی وارقه سنه آلدی ویوله كیردی ابو علی ایدر
هر نه دكلو دیدم كه بورلورسن بن داخی كتوره یم ایدردی كه سن
دیمدكمی كه بك سن اول بس همان بورور طوت وبر كیجه یغمور
یاغدی تا صباحه دك ایاغ اوزرینه طوردی وبر كلیمی اوزرمه
طوتدی تا كه یغمور بكا دكمیه وكندو بر سویلمك دلسم دیردی كه بك

بنم سن

بنم سن بنم اطاعتمدن اول ابو علی ایدر تا كه كندو اوزرمه دیدم كه كاشكی
بونی بلك دكمیدم یا … دوستك تقصیرنی وخطاسنی عفو
ایلكدر اولولردیمشلردر كه اكر بر دوستكدن بر تقصیر صادر
اولسه سنك حقكده اول تقصیردن اوتری تمشر درلو عذرده له
وز نفسكدن اكر اول عذرلری نفسك قبول ایلمزسه كندوزكه
ایت كه بو نه بدخولقو نه بد كوهر كیدر كه سنك قتنده شول سندن
یتمش درلو عذر دیلرسن قبول ایلمزسن واكر تقصیر دوستكدن
بر كناه صادر اولمق ایله اولورسه اكا شفقت ایله نصیحت ایلیه سن
تا كه كناهدن الچكه واكر اول كناهی تكرار ایشلرسه خود بلمزلك
یوزینه اورمیه سن واكر تكرار ایشلرسه نصیحت ایلیه سن اكر فائده
ایلمزسه بو خصوصده صحابه نك اختلافی واردر كه اتمك كركدر
ابوذرك رضی الله عنه مذهبی بودر كه اندن كسلمك كركدر زیرا
كه چونكه الله ایچون آنی دوست طوتدك ایدی شمدی الله ایچون
وابو درداو صحابه دن بر جماعت رضی الله عنهم اجمعین اكا ذاهب
اولمشلردر كه اندن كسلمك اولماز زیرا كه امیدوار در كه بو كناهدن
توبه ایلیه اما ابتدادن بویله كمسنه ایله دوستلق ایلمك
كركدر وچونكه دوستلق اوله بو مرتبه ایله دوستلغی كسمك

کورکدر و ابراهیم نخعی رحمة الله علیه ایدر برادرکی اشلدوکی کناه
سببیله ترک ایتمه که بو کون اشلرسه یارن ترک ایدر و خبرده
کلمشدر که عالمک کناه اشلمسندن اوتری اندن دوستلغی کسمک
دن حذر ایلک و منتظر اولک که اول کناهدن عالم اولن تیز فراغت
ایلر و ایکی آخرت قرنداشی وار ایدی بریسی هوا ایله کوکلی مخاوفه
مبتلا اولدی و قرنداشنه دیدی که بنم کوکلم خسته اولدی اکر
دلرسک قرنداشلغی بندن قطع ایله قرنداشی ایتدی معاذ الله که
بر کناه ایله سندن قرنداشلغی قطع ایلیم و کندو نفسنه توجه
ایلیوب یمک و ایچمک ویرمدی تا که الله تعالی قرنداشنی ول
بلادن خلاص ایلیه و بو نیت ایله قرق کون نه یمدی و قرنداشنه
ایتدی حالک نه در قرنداشی ایتدی کیرو شویله در بنه ابتلاغه
صبر ایلیوب ایدی تا اول وقته دک که اول قرنداشی کیرو کلدی و
ایتدی که الله تعالی بکا دوا ایلیوب اول عشقدن بنی خلاص
ایلدی اول داخی نفسنه یمک و ایچمک ویردی و بر کیسنه بر دیدیکه
که سنک آخرت قرنداشک دین یولندن دونوب کناهه دوشدی
نیچون اندن بکرمزسن ایتدی انک دوسته احتیاجی بو کوندر
د باشنه بر اش کلمشدر پس اندن الم نیجه چکیم بلکه انوک الن

طوتمق

طوتمق کرکدر که تا آنی شفقتله جهنمدن خلاص ایلیم و بنی اسرائیل
قومندن ایکی دوست وار ایدی که بو طاعت عبادت ایلرلردی بریسی
شهره کلدی ناکاه کوزی بر خراباتی عورته طوش اولوب عاشق
اولدی و اکا ملازمت ایلدی قلدی بر نیجه کوندن صکره اول بریسی
بونک طلبنه کلدی و حالنی ایشدوب یاننه کلدی و اول مبتلا اولان
کمسنه اوتندی و غمندن کندوینی اینمیو و ورز بولداشنه سنی بلمزم دیدی
بولداشی ایتدی کل قرنداشم کوکلکی هوایه مشغول قلمه و بنم سکا
هرکز اول شفقتم یوقدر که بو کون سندن الکیم الی بوینه صالدی
و آنی اوپدی چونکه بو مبتلا اولان کمسنه انک بو شفقتنی کوردی و بلدی
که انک کوزندن هنوز دوشمامشدر آیاغه قالقدی و توبه ایلدی
و ایکیسی دخی بولداش اولوب کیتدیلر پس ابو ذرک طریقی سلامته
قریبدر اما طریقی اندن لطیفدر زیرا که بو لطف انک توبه سنه
سبب اولور و دخی زماننده لک کوننده دن بولداشلرینه حاجتی اولور
بر نیجه انی ترک ایلیلر اما طریقت علم بودر که دوستلق چونکه
ماتمنده باغلنه کبی اولو کناهدن اوتری خود رحمی قطع ایلمک
جایز دکلدر و بو امله بندر که الله تعالی بیوردی که فان ... بری
مما تعملون یعنی اکر اول طائفه سکا عاصی اولورلرسه

سن انلره دیکه بن سزلك اشلدوکوکز اشدن بریئم سزلك
نفسکزدن بریئم دیمه ○ و ابو الدردا یه ایتدیلر سنك قرنداشك
کناه اشلدی سن انی نیچون دشمن طوتمزسن ابو الدردا ایتدی
انوك اشلدوکی کناهی دشمن طوترم فاما اوزینی قرنداشمدر
و ابتدای امرده بویله کمسنه ایله قرنداش اولمامق کرکدر کرقرنداشلغی
اولمامق صوکره دکلدر اما قرنداشلغی کسمك صوکره در و ثابت
اولنجق ترك ایلمکدر اما بونده خلاف یوقدر که اکر سنك
حقکده تقصیر ایتمش اولسه عفو ایلمك اولیدر و اکر عذر ایلرسه
عذرینی قبول ایلمك کرکدر اکر اول عذرلك یلان ایدوکن دخی بلورسه
رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی که هر کمسنه نك که قرنداشی
کندودن عذر دلسه و اوزینی اول عذرینی قبول ایلمسه انوك
کناهی شول کمسنه نك کناهی کبی اولور که یولده مسلمانلردن باج
آلده و رسول صلی الله علیه و سلم دیدی که مؤمن اول کمسنه در
که تیز خشم ایده و تیز خشنود اوله ○ ابو سلیمان دارانی بر مریدینه
ایتدی اکر بر دوستکدن جفا کورسك عتاب ایلمه جایز که
عتابیکدن انده بر سوز اشیده سن که اول جفادن عظیم اوله
مرها ایتدی تجربه ایلدم بویله بولدم ... بوذکه دوستکی

دیرلکنده و اولدکدنصکره دعا ایله و اولادینه و اهل بیتنه دخی
دعا ایلیه سن و دعا ایلدکده کندو اوزکه دعا ایلرکبی ایلیه سن
که حقیقتده اول دعایی کندو نفسکه ایلمش کبی اولورسن زیرا که
رسول علیه السلام ایتدی که هر کمسنه که کندو قرنداشنه دعا
ایلسه غیبتده فرشتهلر اکا دخی اویله دعا ایلر و بر روایتده
دخی الله تعالی ایده که یا فلان اولده و سنکچون استدوکك نسنه یی
اول سکا ایلرم دیه و رسول علیه السلام ایتدی که دوستلرك
دوست حقنده دعاسی رد ایلمزلر و ابو الدردا ایتدی که سجودده
یتمش دوستلریمی ذکر ایلرم و دوکلیسنه دعا ایلرم و دیمشلردر
که قرنداشلر اولدر که سن اولدکدنصکره دوکلی وارثلر سنك
میراثکده مشغول اولورلر و اول دعا ایلیوب حالکه مشغول اولور
تا که الله تعالی سنکله نجه معامله ایدر دیو و رسول علیه
ایتدی که اولمش کمسنه مثلی صویه غرق اولمش کبیدر خلاص بولمغون
الیمه یه اوزادور اولر کمسنه دعایه منتظر اولور اهلندن و
اولادندن و دوستلرندن و اولولرك مزارلرینه دیریلرك دعالری
نوردن طبقلر کبی ایرشور ○ و خبرده کلمشدر که دعالری
اولمشلره نوردن طبقلر اوزرینده عرض ایده لر و ایده لر بو فلان

دوکلی

دوستلك هديه سيدر وانلر دخي دربيلورك هديه سيله شاد
اولدوغي كبي شاد اولالر [illegible] دوستلغك وفاسي
صاقلمقدر وفا اراغك معناسي اولدر كه اولدكدنصكره
انوك اهلندن واولادندن ودوستلرندن غافل اولميه بوقري
رسول عليه السلام مك يانته كلدي ورسول اول قريه اكرام
ايلدي رسولك اكرامني عجب ديلر رسول ايتدي بوقري خديجه
زماننده بزه كلوردي وكرم عهد ايماندندر يعني كچمش حقي
كوزتمك ايماندندر وبر وفادخي اولدر كه كندو دوستنه تعلقي
اولنلر كنسنه لره كرك اولادي وكرك قولي وكرك شاكردي اولسون
دوكليسنه شفقت ايليه واول شفقتك اثري زياده اولور
اول شفقتدن كه دوستك يوزنه قرشو ايلر دي وبر وفادخي
بودركه اكر بر منصبه وبر اولوغه ايرشسه ازلدن ايدوكي
تواضعي ايليه ودوستلرينه تكبرلك ايلميه وبر وفادخي بودركه
دوستلغي دوام اوزره صقليه وهيچ بر جهتدن كسميه كه
شيطانه اندن مهمتر نسنه يوقدر كه قرنداشلر اراسنه وحشت
براغه يته كم حق تعالى ايدر كه [illegible]
يعني تحقيقا شيطان قرنداشلر اراسني ايرر وه ويوسف عليه

السلام ايتدي من بعد ان نزغ الشيطان بيني وبين اخوتي
يعني بني الله تعالى بزمله جمع ايتدي شيطان قرنداشلرم ايله
بنم ارامزي ايردقدنصكره وبر وفادخي بودركه هيچ بر كسنك
اغواسني دوستي حقنده ديكلميه واغوايي ديكلكده غمازلره
معاونت واردر وبر وفادخي بودركه دوستنك دشمني ايله
دوستلق ايليه بلكه دوستنك دشمني كندو دشمني كبي بيله زيرا كه
هر كسنه كه بر كسنه ايله دوستلق ايليوب دشمني ايله دخي دوستلق ايلسه
انوك دوستلغي ضعيف اولور [illegible] بودركه طورب اوتورمقده
ارالردن تكليفي كيده ره يا الكوزا وتوردكي اوله اكر ايكي دوست
بربرندن حجاب وحشمت طوترسه انلرك دوستلغي ناقص اولور
وعلي رضي الله عنه ايدركه دوستلرك بترمزي اولدر كه اكا عذر ايلمكه
احتياجك اوله وانوكيون تكليف چكمكه احتياجك اوله وجنيد
ايدركه چوق قرنداشلر كوردم وهيچ ايكي قرنداش كورمدم كه انلرك
ارلرنده حجاب وحشمت اوله الا اول حشمت اندن اوترى اولوركه انلرك
برنده البته برعلت اولور وديمشلردركه دنيالكي اهل دنيا ايله ادب
اوزره ايليه واخرت هليله علمله ايليه ومعرفت اهليله بجز سرح
ويله ايليه وصوفيلردن بر طائفه بربرله مصاحب اولديلر اول

السلام

شرطیله که اکر بریسی ایما اوروج طوتسه یاخود دائما طعام یسه
یادوکلی کیجه اویسه یادوکلی کیجه نماز قلسه اول بری ایچون بویله
ایلرسین دیمیه والحاصل حذاقی دوستلغک معناسی برلکدر و
برلکده تکلف اولماز اول ایکنجی حق بودرکه کندو اوزینی دوکلی
دوستلرندن اذنی بیله وانلردن هیچ نسنه طمع ایلیه وهیچ بر
دریغ ایلیه ودوکلی حقلری برینه کتوره بر کمسنه جنیدک اوکنده
ایتدی بوزمانه ده قرنداشلر ازدر ایوسی الله کیرمن بوسوزی جنیدک
یاننده نیجه کره سویلدی آخر جنید ایتدی اکر بر کمسنه دیلرسک که
سنک زحمتکی چکه اویله کمسنه آزدر واکر بر کمسنه دیلرسک که
سن انوک زحمتنی ورنجنی چکه سن اویله کمسنلر بنم یانمده چوقدر دیدی
واولولر شویله دیمشلردرکه هر کمسنه که اوز نفسنی دوستلرندن یوقری
طوته کنهکار اولور وانلر دخی کنهکار اولور بونک حقنده واکر انلره
برابر طوترسه هم اول زحمت چکر هم بونلر وابو معاویة الاسود دیدیکه
بنم دوستلرم دوکلی بندن یکرکدر زیراکه انلر بنی کندو نفسلرندن
مقدم طوترلر وکندولردن افضل بیلورلر مسلمانلرک
خدمتلرک وقوکشولرک وخدمتکارلرک حقلرینک بیاننده در
بلکه بونلرک هر برینک حقی نیسلغی مقداری نجه در ونیسلغنده دخی

بنجه

بنجه درجه سی واردر وذکر اولنان حقوق اول درجه کر مقدارنجه
در وزیاده قوی تعلق الله تعالی یه در والله تعالی اولان تعلقک
حقوقی بیان اولنمشدر پس اکر بر کمسنه یه اسلامدن دوستلغک قرابتی
اولسه غیری قرابت وتعلق اولسه بو قرابتک نیجه درلو حقوقی اولور
بر حق اولدرکه هر نسنه یی آدم کندو اوزینه روا کورمسه انی
سایر مسلمانلره دخی روا کورمیه رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی که مسلمانلرک مثلی بر تن کبیدر اکر بر عضوه زحمت یرشسه
دوکلی عضولر دخی خبردار اولوب زحمت چکرلر ورسول علیه السلام
دیدی که هر کمسنه که طامودن خلاص اولمق دیلرسه کرکدر که اکا
اولم کلدکده انی کلمهٔ شهادت اوزره بوله وهر نسنه یی که کندویه
اتدوکلرینی روا کورمسه هیچ بر مسلمانه انی روا کورمیه موسی
علیه السلام ایتدی یارب سنک قوللرک کنک زیاده عادلی قنغیسیدر
الله تعالی ایتدی اول کمسنه درکه انصاف ایلیه ایکنجی حق اولدر
که هیچ بر مسلمان انوک الندن ودلندن انجنمیه حضرت رسول
علیه السلام دیدی که بیلورمسزکه مسلمان کیمدر ایتدیلر الله ورسولی
یک بیلور ایتدی مسلمان اول کمسنه در مسلمانلر انوک الندن ودلندن
سالم اولالر ورسول علیه السلام ایتدی بیلورمسزکه مؤمن کیمدر

مؤمن اولدر كه مسلمانلر اندن ایمن اولهلر دللرنده و مالرنده و رسول
علیه السلام ایتدی بلور میسز كه مهاجر كیمدر مهاجر اولدر كه
یرامز اشدن كنلمش اوله و ایتدی هیچ بر مسلمانه حلال دكلدر كه
نظر ایله اشارت ایلیوب بر مسلمانی بیحضور ایلیه و هیچ بر مسلمانه
حلال دكلدر كه اندن بر مسلمان قورقوب خوف ایلیه و مجاهد رحمة
الله علیه ایدر كه الله تعالی اویوزی و كیجیوكی اهل جهنمك اوزرینه
مسلط ایلر تا كه كندولری شویله طرملیلر كه سوكلری كورینه
پس اهل جهنمه ندا كله بو رنج نجه در دیو انلر ایدهلر كه غایت مشكلدر
پس كیرو ندا كله كه بو رنج سنه اندن اوتروددر كه دنیاده مسلمانلری
انجیدردیكز و رسول علیه السلام بیوردی كه بر كیسنهیی كوردم
اسندوكی جنتده سیر ایلردی شول سببدن كه دنیاده مسلمانلرك
یولیدن براغ كیمش ایدی تا كه اول انجمدن كیسنهیه زحمت
ایرشمیه اولدر كه هیچ كیسنهیه متكبرلك ایلمیه زیرا
كه الله تعالی متكبرلری دشمن طوتر . و رسول علیه السلام بیوردی
كه بكا تواضع ایله دیو وحی كلمشدر تا كه هیچ بر كیسنه بر كیسنه
اوزرینه تفاخر ایلمیه و بو سببدن ایدی كه رسول علیه السلام
طولتوردلرك و فقیرلرك یاننه واروردی و انلرك حاجتنی روا

قلوردی

قلوردی و روا دكلدر كه بر كیسنهیه حقارت كوزیله نظر ایلیه
زیرا كه جائزكه اول كیسنه الله تعالینك ولیسی اوله و اوزی بیلمیه
و الله تعالی كندو ولیلرینی كیزلمشدر تا كه كیسنه انلره واقف اولمیه
اولدر كه هیچ بر مسلمانك حقنده غمازلرك سوزن
اشتمیه زیرا كه سوزی عادل كیسنهدن اشتمك كركدر و غماز خود
فاسقدر زیرا كه رسول اللهدن خبر ده كلمشدر كه هیچ بر غماز جنته
كیرمز و بلمك كركدر كه غماز كه غیریلری سنك قتكده یرامزلغله آكا
سنی دخی غیریلرك قتنده یرامزلغله آكادر پس اندن اراغ اولمق كركدر
و انی یلده بنجی بلمك كركدر اوج كوندن زیاده هیچ بر اشنادن
دلین بغلمیه و رسول علیه السلام بیوردی كه بر كیسنه حلال دكلدر
كه اوج كوندن زیاده مسلمان قرنداشندن دلین بغلیه و انلرك خیرلوسی
اولدر كه سلامله ابتدا ایلیه و عكرمه رضی الله عنه ایدر كه حق
جل و علا یوسف پیغمبر علیه السلام ایتدی كه سنك درجهكی واركی
شول سببدن اولو ایلدم كه قرنداشلرك سوچین بغشلدك و خبرده
كلمشدر كه برادرلرك سوچین بغشلمق آدم غیرتیدن و اولولغندن
غیری نسنه سن اریتورمز اولدر كه هر كیمه اولو رسه
ایلك ایلیه قادر اولدوغی دكلو و برامرله ایونك اراسنی فرق ایلمیه

زیرا که خبرده کلمشدر که اصل عقل ایماندن صکره خلقه دوستلق
کوسترمکدر و صالح اولنه و اولمینه ایلک ایلمکدر و خبرده کلمشدر
که هر کیمه که قادر اولورسک ایلک ایله اگر اول ایلکه لایق دگلسه سن
لایق اولورسین. و ابوهریره رضی الله عنه ایدر که هر کیمسنه که
رسولک صلی الله علیه وسلم الینه یاپشسه ایدی تا که رسول الله
سویلشه اول کیمسنه الن چکمدکجه رسول صلی الله علیه وسلم چکمزدی
و هر کیم که رسوله سویلسه رسول انکا تمام توجه ایلردی تا که حق
اولدر که پیرلره حرمت قله و اوغلنجقلره شفقت ایلیه. رسول علیه
السلام دیدی که هر کیمسنه که پیرلره حرمت قلمیه و اوغلنجقلره
شفقت قلمیه اول کیمسنه بزدن دگلدر. و رسول صلی الله علیه و
سلم دیدی که اقصقله حرمت الله تعالی یه حرمتدر. و رسول صلی
الله علیه وسلم دیدی که هیچ بر یکیت پیره حرمت ایلمز الا الله تعالی
انی قوجلق حالنده حرمتن صقلر. و بو حدیث پیرلره حرمت قلنک
عمری اوزون اولمسنه بشارتدر. هر کیمسنه که پیرلرک تعظیمنه
ایرنسه انکا غامتدر که اول کیمسنه پیرلکه ایرشسه گرگدر تا که
پیرلره ایدوکی حرمتک عوضن بوله. و رسول صلی الله علیه وسلم
چونکه سفردن گلوردی اوغلنجقلری قرشو ایلدرلردی تا که رسول

صلی الله علیه وسلم اول اوغلنجقلری طوارا اوزرینه گندو اوکنه
الوردی و بعضیسنی اردینه الوردی و انلر بر برینه افتخار ایلیوب
رسول علیه السلام بنی اوکنه الدی و سنی اردینه الدی دیرلردی
و صغیر اوغلنجقلری رسولک علیه السلام اوکنه ایلدرلردی تا که
انلره آد ویره و دعا ایلیه. پس رسول اول اوغلنجقلری قوجاغنه
الوردی گاه اولوردی که رسولک علیه السلام قوجاغنده اوغلنجق
بول ایلردی و یاننده اولن کیمسنلر جاغردلردی تصدا ایلرلردی که اول
اوغلنجغی رسولک قوجاغندن کتوره لر. رسول علیه السلام ایدردی
قویک بولنی تمام ایلسون. و بولنی کتیوب انکا رحمت ویرملردی
و اول بولی اوغلنجغی کتورن کیمسنلرک اوکنده یومزدی تا که انلر بعضو
اولمیلر. و انلر طشره چقدقدن صکره یوردی. و اگر اوغلنجق غایت
کیچرک اولسه صوصاجردی یومزدی   اولدر که سلمانک
کولر یوزلو و کولجک سوزلو اوله. و دوکلنک یوزینه کوله بقه و رسول
علیه السلام ایتدی که الله تعالی کولر یوزلو و لطیف خویلو اولن
کیمسنلری سور. و رسول علیه السلام ایتدی شول کولجک عمل که
مغفرته سببدر غایت آساندر که اول کولر یوزلولک و طتلو دیللولکدر
و عمر رضی الله عنه ایدر که بر بیچاره عورت رسولک علیه السلام

بولنه کلدی و ایتدی یا رسول الله بنم سنکله حاجتم واردر رسول
علیه السلام ایتدی بوار الوده بریرده اوتورکه سنکله سویلشم اول
عورت بریرده اوتوردی رسول علیه السلام واردی انوکله سویلشدی
تا اول عورت سوزنی تمام ایدنجه اولدرکه هیچ
برمسلمانه خلاف وعده ایلمیه وخبرده کلمشدرکه اوچ نسنه وارد
هرکمسه ده که اول اوچ نسنه دا ولا منافقلردن اولور بری اولدرکه
یلان سویلیه وبری دخی اولدرکه وعده سنده خلاف ایلیه وبری
دخی اولدرکه امانته خیانت ایلیه اولدرکه هرکمسنك
حرمتنی مقدارنجه رعایت ایلیه هرکمسنه که خلق اعنده زیاده
عزیز اوله انی عزیز طوته واکر ایه طونی وسایر اسبابی ایو
اولسه بیله که عزیزدر عایشه رضی الله عنها سفرده ایدی
برکون سفره اچمش ایدی بردرویش کلدی عایشه ایتدی اول درویشه
براتمك ویرك وبراتلو کلدی ایتدی انی چاغرك ایتدیلر یا عایشه
درویشی چاغرمدك غنیی چاغردك ایتدی الله تعالی هرکمسنه یه
بردرجه ویرمشدر بزه دخی اول درجه نك حقنی صقلمق واجبدر
درویش براتمکله شاد اولور فاما غنییه اتمك ویرمك قبحدر
بلکه شویله اتمك کرکدرکه غنی دخی شاد اوله وخبرده کلمشدرکه

کوروز

کر توه مان عزیزنك یانکوزه کلسه انی عزیز طوتك وبعضیلر
اولدیکه رسول علیه السلام بر دایه سنی اکا ویردی تا که اول یردالد
اوستنه اوتوره وبرخاتون رسولك علیه السلام یانینه کلدی
که رسوله طفل ایکن سود ویرمشیدی رسول اول خاتونی بر یاصی
اوزرینه اوتورتدی وایتدی مرحبا یا والده شفاعت ایله که هر
شفاعتك مقبولدر ودیله که هر دیلدوکك ویرلور پس
شول حصه که رسوله صلی الله علیه وسلم غنیمت مالندن
یتشمش ایدی اول خاتونه ویردی واول حصه یی عثمانه رضی الله
عنه اول خاتون یوز بیك اقچه یه صتدی ولدرکه
اکر ایکی کمسنه بربریله چکشمش اوله جهد ایلیه تا که انلرك ارا
لرین صلح ایلیه رسول علیه السلام ایتدی سزه خبر ویرمیم که
اوروجدن ونمازدن افضل نه در ایتدیلر نه در یا رسول الله ایتدی
مسلمانلرك ارالرین صلح ایلمکدر انس رضی الله عنه ایدر کورد
رسول علیه السلام کولدی امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه ایتدی
بم اتم وانم سکا فدا اولسون یا رسول الله نه دن اوتری کولدك رسول
علیه السلام ایتدی بن امتمدن ایکی کمسنه باری تعالینك اوکنده
دیزلری اوزرینه دوشلر بری ایده که یا رب بو بکا ظلم ایلمشدر

بنم حقمی بوندن الی ویر. الله تعالی ایده که بو کسنک حقنی ویر
دیو کسنه ایده یا رب دوکل حسنات تمی خصملرم آلدی و بکا هیچ
نسنه قلمدی. الله تعالی مظلومه ایده که نجه ایدکرسن که هیچ
حسنه سی قلمامشدر. اول مظلوم ایده یا رب بنم کناهمدن آکا
حواله ایله. پس اول مظلومک جمله کناهلرن انوک اوزرینه قویه لر
منونجقی قله ادا اولمیه. اندن صکره رسول علیه السلام بو مقامده
اغلمغه باشلدی و ایتدی قیامت کوننک عظیملغی کورکه هر کسنه
آکا محتاج اولور که اوزرندن یوکنی قلدوره لر. اندن صکره الله
تعالی مظلومه ایده که یوقرو نظر ایلیه تا که نه کورسن. مظلوم
نظر ایلیه و ایده یا رب کومشدن یاپلمش شهرلر و آلتوندن یاپلمش
جواهرله و انجولرله بزنمش کوشکلر کورورم عجبا قنقی پیغمبرک و قنقی
صدیقک و قنقی شهیدک. ویرلو الله تعالی ایده که اول کمسنه‌یه درکه
بوکا بهاسن ویره. اول مظلوم ایده که یا رب بونک کیم ویره. الله تعالی
ایده که سن بهاسن ویررسن. اول کمسنه ایده که یا رب نه ایله بها
ویرم. الله تعالی ایده انوکله که برادرکدن عفو ایلیه سن. اول
کسنه ایده کی یا رب عفو ایلدم. الله تعالی ایده که انوکله ایکی کوز
دخی جنته کیرک. اندن صکره رسول علیه السلام ایتدی الله تعالیدن

صافنک

صافنک و خلقک ارالرن صلح ایلک. اون ایکنجی حق اولدرکه مسلمانلرک کلی
عیبلرینی و عورتلرینی اورته. زیرا که خبرده کلمشدرکه هر کمسنه که بو دنیاده
مسلمانلری ستر ایلیه قیامت کوننده الله تعالی انوک کناهلرینی ستر
ایلر. و ابو بکر صدیق رضی الله عنه ایدر که هر کمسنه‌یی که اوغرلقده
طوتسم و یاخود شراب ایچرکن طوتسم استرم که الله تعالی اندن
اولیرم کناهی ستر ایلیه. و رسول علیه السلام ایتدی شول کسنلرکه
دیلکوزله ایمان کتوردیکز فاما هنوز ایمان قلبکزه تأثیر قلمدی
خلقی عیب ایلمک و انلرک عیبلرینی تجسس ایلمک. زیرا که هر کمسنه که
بر مسلمانک عیبنی آشکاره ایلمک دلسه الله تعالی انوک عیبنی
آشکاره ایلیوب رسوای ایلر اگرچه کندو اوی ایچنده دخی اولورسه.
ابن مسعود رضی الله عنه ایدر خاطرمده واردر که ابتدا اوغرلقده
طوتدقلری کمسنه‌یی رسولک صلی الله علیه و سلم یانینه کتوردیلر
تا که الن کسلر رسولک علیه السلام رنکی متغیر اولدی ایتدیلر
یا رسول الله مکر سکا بو ایشدن کراهیتنی کلدی. رسول ایتدی
نیچون کراهیت کلمیه و نیچون کندو برادرلرمه خصم اولمقده شیطانه
یار اولم. ایسترمسنز که الله تعالی سزی عفو ایلیه. و سزلر کناهلرکزی
یرلغیه و ستر ایلیه. پس سز دخی خلقک کناهلرینی ستر ایلک که اکر اول

كناه سلطان وكنه كلوب فاش اولسه حد اولنما معه چاره يوقدر
وعمر رضي الله عنه عسس ايله شهري طولشوردي بر كيجه بر اودن
اواز اشتدي طامه چقوب اشغه ايندي بر اري كوردي بر عورتله
شراب ايچر عمر رضي الله عنه ايتدي يا الله تعالينك دشمنلري
شويله مي صنورسز كه الله تعالى بونك كبي كناهي سزدن ستر ايليه اول
كشنه ايتدي يا امير المؤمنين اويمه كه بن بر كناه ايشلديسه
سن اوچ كناه ايشلدك الله لا تجسسوا ديدي يعني عيب تجسس
ايلمك وسن تجسس ايلدك والله تعالى [illegible]
ديدي يعني اولره قپولريندن كيرك ديدي سن طامدن كلدك
لا تدخلوا [illegible] ديدي
يعني سز سزك كشنك اوينه كيرمك وكيردكده سلام
ويرك ديدي سن دخي سوز سز كلدك وسلام ويرمدك امير المؤمنين
عمر رضي الله عنه ايتدي اكر عفو ايلسم توبه ايلرمسن ايتدي اكر
عفو ايدرسك توبه ايلرم عمرم اولدقجه كناه ايشلمیم پس عمر رضي الله
عنه عفو ايلدي واول دخي توبه ايلدي رسول صلى الله عليه وسلم
هر كشنه كه قولوطوتسه خلق كندونك اردنجه سويلدكلرين
دكليه قيامت كوننده انونك قولاغنه ارزيز قلعي

قودلر

قودلر بن دخي حق اولدركه تهمت مقامندن ايراغ اوله تا كه
مسلمانلرك كوكلي بر مرض صوودن ودللري بر مز غيبتدن صقليه زيرا
كه هر كشنه كه غيري بلورك كناهه كيرمسنه سبب اوليه اول كناهده
اونك دخي شريكي اولور رسول عليه السلام ايدي نيجه اولور شول كشنك
حالي كه اتاسنه وانا سنه سوكمش اولوره وامير المؤمنين عمر رضي الله
عنه ايتدي هر كشنه كه تهمت يرنده اوتورسه اكا جائز دكلدر كه
كندويه بد ظن ايلينی ملامت ايليه ورسول عليه السلام رمضان
اينك اخرنده صفيه ايله رضي الله عنها مسجدده سويلشوردي
ايكي كشنه اول ارادن كچدیلر رسول عليه السلام انلري چاغردي
وايتدي بو بنم حلالم صفيه در انلر ايتديلر يا رسول الله اكر كشنه
بر مز كمان اولورسه سكا اولمز ايتدي شيطان ادم تننده قان
كبي يورر وعمر رضي الله عنه بر كشنه يي كوردي بر عورتله
يول اوزرنده سويلشور اول كشنه يي دكله اوردي اول كشنه
ايتدي يا امير المؤمنين بو بنم حلالمدر عمر ايتدي نچون يرده
سويلشمزسز كه كشنه كورميه اوندن دخي حق اولدركه اكر انونك
منصبي وار ايسه هيچ بر كشنه دن شفقتي دريغ طوتميه رسول
عليه السلام صحابه يه ديدي بندن حاجت ديلك كه بر كشنه يي

ویرمك دیلیم تا خیر ایلرم که بیزلر بر کون شفقت ایلیه تا که اکا
ثواب حاصل اوله شفاعت ایلك تا که شفاعت ثوابن بوله بیزه
ورسول علیه السلام ایتدی هیچ دل صدقه سندن اولو صدقه یوقدر
ایتدیلر یا رسول الله دل صدقه سی نیجه نسنه اولور ایتدی
شول شفاعتدر که انوکله بر کسنه نك قانی صقلنه یا شول منفعت
درکه سندن بر کسنه یه ایریشه یا خود بر کسنه دن بر زحمت
قالدیره مقدار اولدر که اگر بر کسنه بر مسلمانه دیل
اوزاتدوغن ایشیده یا انك نفسنه یا مالنه قصد ایلدوکن ایشیده
اول غایبده اولکن مسلمانك ویرمکده نایبی اولوب اول ظلمی اندن قالدیره
که رسول علیه السلام ایتدی بر مسلمان یوقدر که بر مسلمانه نصرت
ایلیه شول یرده که اول مسلمانی بر مزلغیله غیبت ایده لر و عرضن
یره اورمق دیلیلر الا الله تعالی اول نصرت ایلین کسنه یه نصرت
قلور شول یرده که زیاده محتاج اوله و هیچ بر مسلمان یوقدر که
اول غایب اولکن مسلمانه بر ذم ایلمز و اندن ویره و خصومت ایلمز الا
الله تعالی انی ضایع ایلر شول زیاده بر ذم ایستدوکی یرده اول اتی
اولدر که چونکه بر ایرمز کسنه نك صحبتنه مبتلا اوله ایلدی
یسیه و مدارا ایلیه تا خلاص اوله و بونده بر امرسون سویلنمیه

وابن عباس رضی الله عنه ایدر بو آیتك معنیسی ویدرؤن بالحسنة
السیئة اولدر که بر منسوزی سلامله و مدارا ایله قرشولیه
وعایشه رضی الله عنها ایدر بر کسنه دستور استدی که رسول
علیه السلامك یانینه گله رسول ایتدی دستور ویرك که اول
کسنه کندو قومی ایچنده بدخولغله مشهوردر چون اول
کسنه رسولك علیه السلام یانینه کلدی اکا شول قدر رعایت
وانسانیت ایلدی که عایشه رضی الله عنها ایدر بن صندم اول کسنه نك
اول قتنده بر اولولغی واردر و قدری واردر چونکه اول کسنه
طشره چقدی ایتدم یا رسول الله بو کسنه بدخو ایمش بوکه نه عجب
رعایت ایلدك رسول ایتدی یا عایشه الله تعالینك قتنده قیامت
کوننده انسانك زیاده بترمزی اول کسنه درکه انوك قورخوسندن
اکا رعایت ایلرلر و خبرده کلمشدر که بر مرسوزلو کسنه لرك
دلیندن کندو عرضنی صقلمغچون هر نه ویره لرسه صدقه یرینه اولور و
ابودردا رضی الله عنه ایدر چوق کسنه واردر که بز انوك یوزینه
کولرز بزم کوکلومز اکا لعنت ایلر اولدر که طورب
اوتورمغی و دوستلغی درویشلر ایله ایلیه و غنیلرك صحبتندن
بك حذر ایلیه رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی و مسکینلر ایله اوتور

وابن عباس

ایتدیلر یا رسول الله اولشلر کیملردر ایتدی غنیلردر و سلیمان
صلوات الله علیه کندو ملکنده هر نره‌یه که بر مسکین کوررردی
انوڭ یاننه وارب صحبت ایلردی و ایدردی که بر مسکین بر مسکین ایله
اوتورمش صحبت ایلر و عیسی صلوات الله علیه هیچ اندن زیاده
ارسومزدی که کندویه یا مسکین دیو چاغرلردی و رسول صلی الله
علیه وسلم ایدردی که باری خدا مادام که بنی دیری ایلرسن مسکین
ایله و چونکه بنی اولدوره سن بنی مسکین اولدر و چونکه قیامت
کونی حشر ایلیه سن مسکینلر ایله حشر ایله و موسی صلوات الله
علیه ایتدی یا رب سنی نره‌ده طلب ایلیم الله تعالی ایتدی کوکلی
صنقلرڭ یاننده اولدر که جهد ایلیه تا که بر مسلمانڭ
کوکلونه شادیلق یتشدره و انوڭ بر حاجتنی روا قله و رسول
صلی الله علیه وسلم ایدر هر کمسنه که بر مسلمانڭ حاجتنی روا
قلسه دوکلی عمرنده الله تعالی‌یه خدمت ایلمش کبی اولور و رسول
صلی الله علیه وسلم ایدر که هر کمسنه که بر مؤمنڭ کوزینی روشن
قلسه الله تعالی قیامت کوننده انوڭ کوزینی روشن ایلر و رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که بر مسلمانه کیجه‌ده و
کوندزده بر ساعت حاجتنی روا اتمکه سعی ایتسه کرك اول حاجت

حاصل اولسون یا خود اولماسون اول کمسنه‌دن یکدر که اکی ای
مسجدده معتکف اوله و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
هر کمسنه که بر غصه‌لو کمسنه‌یه فرح ویرسه یا خود بر مظلومی
قورترسه الله تعالی اکا یتمش اوج مغفرت قیلور و رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی کندو قرنداشکوزه یاردم ایلك
کرك ظالم اولسون کرك مظلوم اولسون ایتدیلر یا رسول
چونکه اول ظالم اوله بز اکا نیجه یاردم ایده‌لوم ایتدی انی ظلمدن
الیقومق اکا یاردمدر و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
الله تعالی هیچ اندن زیاده طاعت سومز که بر مسلمانه شادیلق
ایرشدره سن و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی ایکی خصلت
واردر که اندن اوتر کناه یوقدر بری شرك کتورمك و بری
دخی خلقك زحمتن دیلمك و ایکی خصلت واردر که اندن اوته
عبادت یوقدر بری ایمان کتورمك و بری خلقك راحتن دیلمك
و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که مسلمانلرڭ
غمن چکمز مسلمانلردن دکلدر و فضیل رحمة الله علیه کوردیلر
که اغلر ایدی ایتدیلر یا فضیل نیچون اغلرسن ایتدی اول بیچاره
مسلمانڭ غمندن اغلرم که بکا ظلم ایلمشدر یارین قیامت کوننده

کا سؤال ایتدکده رسوای اولورلر زیرا که هیچ عذری و حجتی یوقدر
و معروف کرخی رحمة الله علیه ایتدی هر کمسنه که کونده اوچ کره
... امت
دیسه اونی آدینی اولیالردن یازرلر و دعانک معناسی بودرکه
سن امت محمدی صلاح ایله و نلردن عفو و عصیه‌ی کیدر
اولدرکه هر کیمه ایرشورسه سلام ایله ابتدا ایلیه سویلمزدن
اول و الینه یاپشوب مرحبا ایلیه رسول صلی الله علیه و سلم
ایتدی هر کمسنه که سلامدن اول سوز سویلیه جواب ویرمکوز
تاکه ابتدا سلام ایده و بر کمسنه رسولک صلی الله علیه و سلم
اوکنه واردی و سلام ویرمدی رسول ایتدی طشره چق و کیرو کل
و سلام ویر و انس رضی الله عنه ایدر که سکز ییل رسوله صلی
الله علیه و سلم خدمت ایلدم بکا ایتدی یا انس طهارتی تمام ایله
تاکه عمرک زیاده اوله و هر کیمه که ایرشورسک سلام ویر تاکه ثوابک
چوق اوله و کندو اوکه کیردکده اهل بیتکه سلام ویر تاکه اوکده
خیر و برکت چوق اوله و بر کمسنه رسولک صلی الله علیه و سلم
یانینه کلدی و ایتدی [...] علیکم رسول ایتدی بو کمسنه‌یه اون
حسنه یازلدی و بر کمسنه دخی سلام علیکم و رحمة الله دیدی

رسول

رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی بونکچون یکرمی حسنه یازلدی
بر کمسنه دخی کلدی سلام علیکم و رحمة الله و برکاته دیدی
رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی بونکچون اوتوز حسنه یازلدی
و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی اکر بر یره واریسک کیردکده
سلام ویر و طشره چقدقده کیرو سلام ویرکه ایلروکی سلام
صکره‌کی سلامدن خیرلو دکلدر و رسول صلی الله علیه و
سلم ایتدی اکر ایکی مسلمان بربرینک الینه یاپشسه یتمش رحمت
انلرک اراسنده قسمت اولنور طقوزی انلردن شول کمسنه
ایچوندر که زیاده کولر یوزلو اوله و اکر ایکی مسلمان بربریله
بولوشوب بربرینه سلام ویرسه‌لر انلرک اراسنده یوز رحمت
قسمت اولنور طقسانی اونکچوندر که سلامی ابتدا ویره و اونی
اونکچوندر که جواب ویره و دینی اولولرینک الن اوپمک سنتدر
ابو عبیده الجراح رضی الله عنه امیر المؤمنین عمر بن خطابک الن
اوپمشدر و انس رضی الله عنه ایدر رسول صلی الله علیه و
سلمدن صوردم که بربرده بولوشدقده بیل بوکوب سلام ویرمک
اولورمی رسول جواب ویردی یوق دیدی و بولوشدقده بر
بربرمزی اوپلمی دیدم جوابنده یوق دیدی و بربرمزک الینه یاپشو

مرحبا ایدلمی دیدم دیدی بلی اما سنردن کلدکده یوز اوپلک
وقولبوینه صارلشوب کورشمک سنتدر و انس ایدر که
هیچ کیمسنه‌یی رسولدن زیاده سومزدم و رسوله دخی ایاغنه
قلقمزایدم زیراکه بیلوردم که رسول ایاغنه قلقمغی کره کوردردی
پس ضروری بوقدر اگر بر کیمسنه اکرام طریقیله ایاغ اوزرینه قلقسه
شولیرده که انده ایاغنه قلقمق عادتدر اما بر کیمسنه‌نک اوکنده
ایاغ اوزرینه طورمق منهی در زیراکه رسول صلی الله علیه وسلم
دیمشدرکه هر کیمسنه که خلق کندونک اوکنده ایاغ اوزرینه طوررلر
سوسه اکا دیکه جهنمدن یرین حاضرلسون [illegible] اولدرکه
بر کیمسنه اکسیرسه یرحمک الله دیه ابن مسعود ایدر رسول
صلی الله علیه وسلم بزه تعلیم ایلیوب دیدیکه چون بر کیمسنه
اکسیردکه الحمد لله دیه هر کیمسنه که انی اشیده یرحمک الله دیه یعنی
الله تعالی سکا رحمت ایلسون دیه چونکه اول کیمسنه کندویه یرحمک
الله دیدوکلرن اشیده یغفر الله لی ولکم دیه یعنی الله تعالی
بکا وسیزه رحمت ایلسون دیو دعا ایلیه واگر بر کیمسنه الحمد لله دیمیه
یرحمک الله دیمکه مستحق اولماز واگر رسوله صلی الله علیه وسلم
اکسیرمک کلسه آوازن طوتردی والن اغزینه قوردی واگر بر کیمسنه

قضای

قضای حاجت ایلرکن اکسیرسه کوکلیله الحمد لله دیه ودیلیله
سویلمیه و ابراهیم نخعی رحمة الله علیه دیمشدرکه اگر دیلیله دخی
الحمد لله دیسه غم دگلدر کعب الاحبار ایدر موسی صلوات الله علیه
ایتدی یارب سن کا یاقینمی اولورسن تاکه سکا سوزمی رازله سویلیم
یاخود ایراقمی اولورسن تاکه آوازله سویلیم حق تعالی جل وعلا
ایتدی هر کیمسنه که بنی یاد ایلیه بن انونک یولداشیم موسی ایتدی
یارب بزم بعض حاللرمز واردر جنابت کبی و قضای حاجت کبی اول
حالده سنی اکمقلغی روا کورلمی دیدی باری تعالی ایتدی هر حالده
اولورسن بنی یاد ایله وبالحکمة اولدرکه آشنا
ولدوغی کیمسنه‌نک ختنه‌سنه یعنی صورمغنه واره اگرچه ارالرنده دوستلق
لری ومحبتلری یوغیسه دخی رسول صلی الله علیه وسلم ایدر
هر کیمسنه که بر ختنه‌یی صورمغه واره اول کیمسنه اوجماغک
اورتاسنده اوتورر واگر کیرو دونسه یتمش بیک فرشته اکا موکل
قلنور تاکه اخشام اولنجه اکا صلوات کتوره وسنت رسول اولدر
الن ختنه‌نک باشی اوسته یاخود النی اوستنه قویه وحالنی صوره
وایده [illegible]
ولم یلد ولم یکن له [illegible] الذی لم یتخذ یعنی بن سکا الله تعالی [illegible]

بناه قيلورز اولبردر واولوردر ه وولد صاحبي اولمادي وولد اولما
وهيچ كمسنه كا شبيه اولمادي اول خسته لغدن شرندن بنا ه
قيلورم كه سكا ايرشور عثمان رضي الله عنه ايدر صيرو ايدم
رسول صلي الله عليه وسلم بيچه كره كلدي وبو ذكر اولنان دعاي
اوقودي ه وصيرويه سنت اولدركه ايده [illegible]
[illegible] يعني الله تعالينك عزتنه وقدرتنه صغنورم
اول نسنه نك شرندن كه اندن خوف ايدرم واگر بر كمسنه صيرويه
حالنك نه در ديسه شكايت ايليه زيرا كه خبرده كلمشدر كه اكر بر
قول صبور اولسه الله تعالي ايكي فرشته يي موكل ايدر اكا تا كوره كر
كه بر كمسنه خاطر نصور معنه كلدكده شكر مي ايلر شكايتي ايلر اكر
شكر ايليوب الحمد لله خير در ديرسه الله تعالي ايدر كه بنم اوزرمه
واجبدر كه بنم قولمي اكر دنيادن الورسم رحمتمله المز وجنتمه داخل
قلم واكر كبر وصاغ ايدرسم اتولنكا ملرينه صبرلغي كفارت
ايليم وشولات وقان كه وار ايدي انلردن يكركن ويرم ه وعلي
رضي الله عنه ايدر هر كمسنه نك كه قارني اغرسه اوز خاتوننك
كابيندن بر اقچه طلب ايليوب انوكله بال الا ويغمور صوبي ايله بالي
قارشدروب ايچه باذن الله شفا بوله زيرا كه الله تعالي يغموري

مبارك

مبارك اوقمشدر وباله شفا ديمشدر وكابين اقچه سنه هني
ومريء ديمشدر يعني بوشن اولبيجي وهضم اولبجي ديمشدر تا كه اوچ نا
نسنه جمع اوله والحاصل صيرو نلنا دبي اولدركه شكايت ايتميه و
فرياد ايتميه وصيرولق كندونك كناهنه كفارت اولسنه اميد
طوته واكر دوا استعمال ايلسه توكلي دوايي يراداننه ايليه دوا ايليه
وصيرو صورمغلنا دبي اولدر كه چوق اوتورميه وچوق صويلميه
وصحتله اياغه قلقمسنه دعا ايليه وشويله كوستره كه كويا كه اول
كمسنه نك صيرولغندن اوتري اوزي دخي صيرودر ونظري اول
حولده اولان اولوردن وقبولردن صاقليه ه وصيرونك اونك
قپوسنه وارد تده دستور دليه وقپونك مقابله سنده طورميه
بر يكا طوره وقپويي قتي اورميه ه وقپودن بره اوغلان ديو چاغرميه
وكيمدر ديسلر بنم ديميه بره اوغلان ديو چاغرحق يرده سبحان
الله والحمد لله ديه وهر كمسنه كه بر كمسنه نك قپوسني اورسه ذكر
اولنان ادبلري رعايت ايتمك كركدر اولدركه جنازه
اردنجه كيده رسول صلي الله عليه وسلم ايدر كه هر كمسنه كه
جنازه اردنجه كتسه اكا بر قراط ثواب واردر اكر ميت دفن اولنجه
طورسه ايكي قراط ثواب واردر وهر قراطنجه احد طاغي مقداري اور

وجنازه‌یه حاضر اولمانڭ دخی اولدرکه اینسم و توبه قیلیه وکنده حالنه اعتبار ایلیوب کنده اولومنی اکسن اوله ● اعمش رحمة الله علیه ایدر جنازه آردنجه کیدرکن کیمه تعزیه ایدجکمزی بلمز ایدک زیرا که جماعت بر بریدن غصه‌لو ایدی و بر طائفه جمع اولوب بر میته غصه چکرلردی و اولولردن بری ایتدی یا جماعت کندو غصه کوڭ چکن که میت اوچ قورقودن امین اولدی بری بودرکه ملك الموتك یوزن کوردی ○ و بری دخی بودرکه اولومك اجی‌سنی طاتدی ○ و بری دخی بودرکه صوڭ نفس قورقوسندن خلاص بولدی ○ و رسول صلی الله علیه وسلم ایدر اوچ نسنه جنازه آردنجه کیدرکه انلر اهل و مال و عملدر اهل و مال کیرو دونر عملی انوڭ کله بله قالور بری دخی اولدرکه مقابر زیارتنه وارب انلره دعا ایلیه و انلردن عبرت آله دوشنیه بله که قبرده اولنلر ایلردن کیتمشلردر و اوزی دخی بونده کتسه کرکدر و اونڭ دخی بری انلرکبی اولسه کرکدر وسفیان الثوری رحمة الله علیه ایدر هر کمسنه که دیرلکنده مقبره‌سی اکسه اولدوکنده مقبره‌سی جنت روضه‌لرندن بر روضه بوله و هر کمسنه که اونمقبره‌سی دنیاده اونته اولدکده انی جهنم مغاره‌لرندن بر مغاره بوله دو ربیع خثیم رحمة الله علیه کم اولدی

تربه‌سی طوسده‌در و لا ینده دتابعینڭ اولولرندندر کندو بلنه اوینده بر مقبره قازمش ایدی هر بارکه کندوکوکلنده بر بینالق بولسه اول قبر ایچنده یاتوردی و بر ساعت انده قرار ایلردی و ایدردی یا رب بنی کیرو دنیایه صال تا که کندو تقصیرلرومی تدارك ایلیم و اندن صکره یرندن طورردی و ایدردی یا ربیع آکاه اول که سنی کیرو دنیایه صالدیلر و اندن ایلرو جهد ایله سنی دنیایه کیرو صالمزلر و عمر رضی الله عنه ایدر که رسول صلی الله علیه وسلم بر کورستانه واردی بر مقبره‌نڭ باشی اوجنده اوتوردی و چوق آغلدی رسوله یقین واردم و ایتدم یا رسول الله نیچون آغلرسن ایتدی بو بنم آنامڭ مقبره‌سیدر الله تعالیدن دستور دلدم که انی زیارت ایلیم و انوڭیچون مغفرت طلب ایلیم زیارت ایلمکه دستور ویردی دعا ایلمکه دستور ویرمدی و غلبه شفقتی بنم کوکلمه دیردکه انوڭ اوزرینه آغلرم مسلمانلرڭ حقوقنڭ تفصیلی بولردرسلا سبیله بو حقوقه رعایت اولنمق کرکدر بو حقوقده نیچه زیاده‌لر واردر رسول علیه السلام ایتدی بر قوکشی واردر که انوڭ بر حقی واردر اول کافر دن قوکشی‌در و بر قوکشی واردر انوڭ ایکی حقی واردر اول مسلمان قوکشیدر و بر

تربه‌سی طو

قوکشی واردر انوک اوج حقی واردر اول خصم و قومی اولن مسلمان
قوکشیدر و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی همیشه جبرائیل
بکا قوکشی حقنی وصیت ایلردی تا شویله صاندم که قوکشی بندن
میراث یسه کرکدر و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کیمسنه
که الله تعالی یه و آخرته ایمان کتوره اکا دیکه قوکشوسنه حرمت ایلسون
و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی مؤمن دکلدر اول که قوکشیسی
انوک شرندن ایمن اولمیه و رسول علیه السلام ایتدی ایکی خصم
که قیامت کوننده اول خصومت ایلیلر ایکی قوکشو اوللردر و رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کیمسنه که قوکشوسنک اتنه طاش
اتسه قوکشوسن اینجتمش اولور و رسوله ایتدیلر خاتون کوندز
اوروج طوتر و کیجه نماز قیلور ولکن قوکشوسن اینجدر رسول صلی
الله علیه وسلم ایتدی انوک یری طامودر و رسول علیه السلام
ایتدی قرق او دک قوکشیدر زهری رحمة الله علیه ایتدی یعنی
قرق او صاغنه و قرق او صولنه و قرق او اوکنه و قرق او اردینه قوکشیدر
و بلکل که قوکشی حقی همین اول دکلدر که آنی اینجتمیه سن بلکه اکا ایلک
ایلمک کرکدر و خبرده کلمشدر که قیامت کوننده فقیر قوکشی غنی قوکشی
یا یپشور و ایدر یا رب بوکا سؤال ایله که بکا نیچون ایلک ایلمدی و اوند

قوکشی بندن بغلدی و اولولردن بریلک کسکن جوقلغندن غایت
زحمتده ایدی اکا ایتدیلر نیچون ایوی صاتمزسن ایتدی قوکشم
که کسکنلر بسینک آوازن ایشدیب قوکشولق ایله طاغلار بونی
کندو نفسنه اسندو کم نسنه یی قوکشولره روا کورمش اولور و رسول
علیه السلام ایتدی قوکشی حقی نه در بلور مسز قوکشی حقی اولدر که
اکر سندن یولداشلق استرسه یولداشلق ایلیسن و اودنج استرسه
ویره سن و اکر فقیر اولورسه یاردم ایلیسن و اکر صبر اولورسه خاطرن
صوره وارسن و اکر اولرسه جنازه سنک اردینجه وارسن و اکر اکا
شادلق ایرشورسه کورزن ایدیلیغنه وارسن و اکر قیغو ایرشرسه
استمالتی ایچون وارسن و کندو دیوارک کوزی قتی قلدرمیسن تا که قوکشینک
یللکی طوتلمیه و اکر میوه یرسک قوکشیه دخی کوندر و اکر کوندرمکه
قادر اولمازایسک کیزله و اوغلنجقلرک میوه یی النه الوب طشره چقمغه
قومسن تا که قوکشی اوغلنجقلرینک کوزلری طوتش اولمیه و قوکشیلرک
کندو مطبخنک توتنی ایله اینجتمیه مکر که انلره دخی بر مقدار کوندره
اول خدا حققیچون کر جانم انوک الندهدر قوکشینک حقنی رعایت
ایلمز الا اول کیمسنه که الله تعالی اکا رحمت ایتمش اوله بلکل که
قوکشینک جمله حقوقندن بعضیسی اولدر که اوطامندن انوک اونه

بقمیه سن واکرسنک دیوارک اوزرینه دیرک قورمسنه منع ایتمیه سن
واولوغنک یولنی طوتمیه سن واکرسنک اولک اوکینه طاروق دوکرسه
انوکله جنک ایلمیه سن وقوکشیلرک هر عیبنه واقف اولورسک
ستر ایلیه سن وانلرک سوزن دکلمیه سن وکوزوکی قوکشینک
حرمندن صقلیه سن وقوکشینک قراوشنه چوق بقمیه سن
وبودوکلی حقوقکه مسلمانلق حقلرندن غیریدر جمله سن رعایت
ایلیه سن ابوذر رحمة الله علیه ایدرکه بکا دوستم رسول صلی
الله علیه وسلم وصیت ایلدیکه اکر آش پشورسک صوینی چوق
قویاسن تاکه بر مقدار قوکشویه دخی کوندوره سن وعبد الله
بن المبارک دن رحمة الله علیه بر کیمسنه صوردیکه بنم قوکشم
خدمتکارمدن شکایت ایلدی اکر خدمتکاری بحث بن دوکرسم
کنهکار اولورم واکر دوکمزسم قوکشی بحضور اولور نجه ایدیم دیدی
عبد الله ایتدی صبر ایله تاکه اوغلان کناه ایلیوب دوکمکه مستحق
اولسون ودوکمکی تأخیر ایله تاکه قوکشی شکایت ایلیه خدمتکاری
اندن صکره تأدیب ایله تاکه ایکیسنک دخی حقنی رعایت ایلمش اولاسن
قرابات حقوقنک بیانی اولدرکه رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی الله تعالی ایتدیکه بن رحمانم وقوملق رحمدر وقوملغک

آدینی کندو آدمدن قلدم هر کیمسنه که قوملغی اولشدوره طوته
آکا بن دخی اولشمش اولورم هر کیمسنه که قوملغی کسمش اوله بن دخی
اندن کسلمش اولورم ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کیمسنه
دیلرسه که عمری اوزون اوله ورزقی بول اوله اکادیکه قوملرینی
یوطوشسون ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه هیچ بر طاعتک
ثوابی صلۀ رحمدن زیاده تیز ایرشمز حتی بر اهل بیت که فسق وفجوره
مشغول اولسه لر چونکه صلۀ رحم ایلیه لر انلرک مالی واولادی
زیاده اولور صلۀ رحم برکاتیله ورسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی هیچ اول صدقه دن افضل صدقه یوقدرکه شول قوملرکه
ویره سن که سنکله خصومت وزره اولالر وبلکل که رحم اولاشدرمق
اولدرکه انلر سندن رحم کسدوکلری وقتده سن اولشدره سن
رسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه جمیع فضیلتلرک افضلی اولدر
که هر رحم کوسندن قطع ایلیلرسن اولشدوره سن وهر کیمسنه که
سندن مالینی منع ایلیه سن اکا عطا قلیه سن وهر کیمسنه که سکا
ظلم ایلیه سن اندن عفو ایلیه سن وبلکل که
آتانک وآنانک حقلری جمله حقوقدن اولوغرقدر واولوغرقدر
زیراکه بونلرک یقینلقلری زیاده رکدر ورسول صلی الله علیه

وسلم ایتدی هیچ کیمسنه اتانك حقنی ادا ایلمز مکر که اتاسنی قول
بولوب صاتون الوب آزاد ایلیه ورسول صلی الله علیه وسلم
اتایه وانایه ایلك ایلمك نماز قلمقدن واوروج طوتمقدن وحج و
عمره ایلمکدن وغزایه کیتمکدن افضلدر ورسول صلی الله
علیه وسلم اتایه وانایه ایلك ایلکله جنتك رایحه سی بش یوز
یللق یولدن ایشیدلور فاما اتایی وانایی انجیدنلر وقطع رحم ایلینلر جنتك
رایحه سنی ایشتمزلر والله تعالی موسی یه صلوات الله علیه وحی کوندردی
که هر کیمسنه که اتاسنك وانا سنك سوزن قبول ایلسه انی کندو
سوزن قبول ایلینلر دفترنده یازرم ورسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی بر کیمسنه اتاسی وانا سی ایچون صدقه ویرسه نه زیان ایلر
هم انلره ثواب حاصل اولور وهم اوزینك ثوابندن هیچ نسنه اکسلمز
وبر کیمسنه رسول صلی الله علیه وسلم یانینه کلدی وایتدی
بنم اتم وانم وفات ایتدیلر وانلرك بنم اوزرمده حقی قالمشدر نوز که
ادا ایلیم رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی نماز قیل وانلر ایچون
مغفرت طلب ایله وانلرك عهدینی ووصیتنی یرینه کتور وانلرك
دوستنه تعظیم ایله وقوملرینی یوقلت ورسول صلی الله علیه
وسلم بیوردی که انلرك ایکی اتا حقی مقدار ایدر اولادلرك حقوقی

بر کیمسنه رسولدن سؤال ایلدی کیمه ایلك ایلیم دیو رسول ایتدی
اتکه وانکه ایلك ایله اول کیمسنه ایتدی آتم وانم اولمشدر رسول
صلی الله علیه وسلم اوغلنکه ایلك ایله دیدی اتانك وانانك
حقی اولدوغی کبی اوغلنك دخی حقی واردر اوغلنك حقیسی بریسی
اتاسی وانا سی بخولغه وکندولره مخالفت ایلکه باعث اولمیه نه
رسول علیه السلام ایتدی که الله تعالی رحمت ایلسون اول اتایه
وانایه که کندو اوغلنی عاصی قلمیه انس رضی الله عنه ایدر رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی اوغلانکه یدی کونلك اوله عقیقه ایلیه
یعنی ضیافت ایلیه واد قویه وبالك ایلیه وچونکه طقوز یاشنده اوله
دوشکنی ایره وچونکه اون وچ یاشنه ایرشه نماز قلدرا وعندن
وترزلت وره وچونکه ونالتی یاشنه ایره اتاسی انی اوره
وردکدن صکره اننه یاپشوب ایده سنی تادیب ایلدم واوکرتدم
و وردم بن سنی اللهه اصمرلدم دنیاده فتنه یه وعقبیده
وآخرتده عذاب ولنمقدن واوغلنك حقلرندن بری دخی
اولدر که بخشش ویرمکده وطعام ویرمکده وسائر احسانده
دوکلیسن برابر کوره وکیمرك اوغلنه بخشلری اوختنمق وادعند
ستیندره رسول صلی الله علیه وسلم حسن رضی الله عنه

اوپردی٭ قرع بن حابس ایتدی بنم اون اوغلم واردر هیچ برینی اوپمزم
رسول ایتدی هر کیمسنه که رحمت ایتمزه اکا دخی رحمت ایتمزلر ودر رسول
صلی الله علیه وسلم منبر اوزرنده ایدی حسن رضی الله عنه
یوزی اوزرنده دوشدی رسول علیه السلام آشاغه اینوب انی
قالدردی وبو آیتی اوقدی فتنة
یعنی سزلرک مالکز واولادکز فتنه در وبر کره رسول صلی الله علیه
وسلم نماز قیلوردی سجده یه وارد قده حسین رضی الله عنه
ایاغن رسولک بوینینه آرتدی٭ رسول علیه السلام شول قدر
توقف ایلدی که صحابه رضوان الله علیهم اجمعین وحی کلمشدر
صاندیلر صکره رسول ایتدی وحی کلمشدر فاما حسین بنی دوه قلمش ایدی
دیلدم که انی پریشان ایلمیم٭ والحاصل آتانک وانانک حقی مهمدر که
اوغلانلرک حقندن زیرا که آتایه وانایه تعظیم ایلمک اوغلانلره
اوزرینه واجبدر والله تعالی آتایه وانایه تعظیم ایلمکی کندویه
عبادت ایلمکله بیرده ذکر ایلمشدر الا
ایاه یعنی سنک ربک حکم بیورمشدر
که عبادت ایتمیه سز الا کندویه عبادت ایلیه سز وآتایه آنایه
احسان ایلیه سز و آتانک آنانک حقلرینک عظیملکیدندر اوتری

ایکی سنته

ایکی سنته واجب اولمشدر٭ بری اولدر که اکثر علما دیمشلردر که اگر
بر طعام شبهه لو اولورسه وحرام محض اولمسه اگر آتا وانا دیسه
اندره طاعت ایلیوب اول طعامی یمک کرکدر زیرا که آتانک وانانک
خشنودلغی مهمدر کندو شبهه لو نسنه دن زهد ایلدکدن٭ وبری
دخی اولدر که هیچ بر سفره کیتمک روا دکلدر آتانک وانانک دستوری
اولمایجه حجه کیتمک درست دکلدر زیرا که حجی تأخیر جائزدر
اکرچه حج فرضدر وبر کیمسنه رسولدن صلی الله علیه وسلم
ایتدی آنک و دیرمیدر اول کیمسنه ایتدی واردر ایتدی آنک یانینه
وار اکر اجازت ویررسه غزا ایله واکر اجازت ویرمزسه انکه خدمت
ایله که سنک جنتک آنک ایاغی آلتنده در وبر کیمسنه یمندن
کلدی٭ رسول صلی الله علیه وسلمدن دستور دیلدی که غزایه
کیده٭ رسول علیه السلام ایتدی یمنده آنک و آتک و دیرمیدر
اول کیمسنه ایتدی واردر رسول ایتدی انلردن دستور دیله اگر دستور
ویرمزسه آنلره بیورغیل صوت که الله تعالی بی توحید ایتمکدن صکره
آتایه وانایه مطیع اولمقدن زیاده٭ هیچ طاعت یوقدر الله تعالینک
قتنده٭ وبلکل که اولو قرنداشک حقی آته حقنه یقیندر٭ زیرا که
خبرده کلمشدر که اولو قرنداشک حقی کیچی قرنداش اوزرنده آتانک

حتی کیمدن اوغلاو زرینه قوللرك وخدمتکارلرك حقوقی رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی الله تعالیدن خوف ایلك قوللروکز
والکرلر الیندہ اولرکمسنه کر خصوصنده وانلره شول طعامدن
ویرك که سز یرسز وشول کیاسیدن کیدرك که سز کیرسز وشول
خدمتی بیورك که اکا طاقت کتوره بیلر واکر سزه یرلرسه صقلان
واکر یرمزلرسه صاتوك والله تعالینك مخلوقنی عذاب ایله صقلمك
که الله تعالی انلری سزه اسیر ایلمشدر وسزلك الکز الیندہ ایلمشدر
اکر دیلیدی سزی انلرك الیندہ ایلردی بر کمسنه ایتدی
یا رسول الله بر کونده قوللرومزدن قاچ کره عفو ایلیلم رسول
علیه السلام ایتدی یتمش کره عفو ایلك واحنف قیسدن صوردیلر
صوردیلر که صبر وتحملی کیمدن اوکرندك احنف ایتدی قیس عاصمدن
که اونك بر جاریه‌سی بر شیش بریان کتوردی شیش ایله شیش
جاریه‌نك الیندن دوشدی عاصمك اوغلجغنه راست کلدی هلاك
اولدی جاریه قورقوسندن لا یعقل اولدی عاصم جاریه‌یه ایتدی
اینمه اولکه سنك کناهك یوقدر سنی الله ایچون ازاد ایلدم دیدی
وعون بن عبد الله نك هر نه ماکه قولی بوینه طوتمیدی ایدردی
نعمتا افندکك عادتیله عادتلنمش سن نته کم سنك افندك اوز

افندیسنه

افندیسنه عاصی اولورسن دخی افندوکه عاصی اولورسن دیردی
ابو مسعود انصاری رحمة الله علیه بر قولنه اوردکن بر آواز اشتدی
که یا ابا مسعود توقف ایله دیو چاغردی ابو مسعود کیرو باقدی
رسول الله علیه السلام کوردی که ایدردی الله تعالینك سکا
قدرتی زیاده در سنك قولك اوزرینه قدرتکدن بنده‌نك حجتی
اولدرکه انی اتمکدن وقاتیدن وکیاسیدن محروم قلمیه سن
واکا متکبرلك نظریله نظر ایلمیه سن وشویله بیله سن که قولدخی
سنك کبی ادم اوغلیدر چونکه قول خطا ایلیه کندو خطاکی فکر
ایلیه سن وشول وقت که قوله خشم ایده سن الله تعالینك قدرتنی
فکر ایلیه سن ورسول علیه السلام دیمشدرکه هر کیمسنه‌نك الی
الیندہ اولن خدمتکاری طعام پشوره واول طعامك زحمتنی چکه
وانی افندیسنك اوکنه کتوره اول کسنه دیه که اول خدمتکاره اوتور
بیله اکر اوتورمزسه باری بر لقمه‌یی یاغه باتروب کندو الیله اول
قوللك اغزینه قوسون وبو لقمه‌یی دیسون
زاویه طوتمق وخلقدن عزلت اختیار ایلمك بیانندہ در بلکه
علمانك ما بیننده خلاف واردر بو مسئله‌ده که خلقدن عزلت
ایلیوب زاویه اختیار ایلمکمی خیرلودر ویا خود خلقه قارشمقمی

خیرلودر سفیان ثورینک و ابراهیم ادهمک و داود طائینک و
فضیل عیاضک و ابراهیم خواصک و یوسف اسباطک و حذیفه
مرعشینک و بشر حافینک و اولولردن و متقیلردن چوق کمسنه‌نک
مذهبی اولدر که عزلت و زاویه اختیار ایلمک اختلاط ایلمکدن افضلدر
و بر جماعتک مذهبی بودر اختلاط ایلمک افضلدر و امیرالمؤمنین
عمر رضی الله عنه دیمشدر که سز عزلتدن نصیبکزی المقله ضایع
قلمه و ابن سیرین ایدر عزلت عین عبادتدر و بر کمسنه داود طائیه
بکا نصیحت ایله دیدی داود ایتدی دنیادن اوروج طوت و او
روجکی تا اولم کونه دک آچمه و خلقدن قاچ ارسلاندن قاچدیغک
و حسن بصری رحمة الله علیه ایدر توریتده کلمشدر که آدمی اکر قناعت
ایلرسه کمسنه‌یه محتاج اولماز و خلقدن عزلت ایلرسه سلامت
بولور و شهوتی ترک ایلرسه آزاد اولور و حسددن ال چکرسه
مروتی ظاهر اولور و بر قاچ کون صبر ایلرسه ابدی برخوردارلق
بولور و وهب بن الورد ایدر حکمت اون جزودر طقوزی اصم اولمقدر
اونجیسی عزلتده‌در و ربیع خثیم و ابراهیم نخعی دیمشلردر که علم
اوکرن و خلقدن عزلت اختیار ایله و مالک بن انس قرنداشلرینی
زیارت ایلردی و خسته کوره واردی و جنازه‌یه حاضر اولوردی

شولکه

شول که قرنداشلرندن بر بر خلاص اولدی زاویه اختیار ایلدی
و فضیل رحمة الله علیه ایدر عظیم منت ایلرم اول کمسنه‌یه که بنم
یانمدن کچه و بکا سلام ویرمیه و خسته اولدقده بنم خاطرم
صورمغه کلمیه و سعد ابی وقاص و سعید بن زید رضی الله عنهم
صحابه‌نک اولولرندن ایدیلر و مدینه‌یه یقین اولورلردی عقیق
آدلو یرده اوتوررلردی جمعه‌یه و سائر ایشه کلمزلردی تا انده وفات
بولدیلر و بکلر بریسی حاتم الاصم رحمة الله علیه ایتدی هیچ بندن
مقصودک وارمیدر حاتم ایتدی سندن مقصودم اولدر که
سن بنی کورمیه‌سن و بن سنی کورمیم و بر کمسنه تستریه ایتدی
استرم که سنکله یار و مصاحب اولم سهیل ایتدی اکر بزم برمز
اولورسه اولیرمز کیمکله مصاحب اولورسه تمدی کرکدر که صحبتی
بینه انوکله اوله و بلکل که عزلت اختیار ایلمکده خلاف نکاحده اولان
خلاف کبیدر نکاحده اختلاف ایلمشدر که نکاح ایلمک می افضلدر و
ایلممک می و بو اختلافک حقیقتی بیان اولنمازسه اول وقت که عزلتک
فائده‌لری و آفتلری تفصیل اولنه بلکل که
عزلتده التی فائده واردر ذکر و فکر ایچون فراغت اوزره
اولمقدر که عبادتلرک اولوسی الله تعالینک عجایب مصنوعاتنی

ویرلر وکوکلر ملکوتنی یعنی پادشاهلغنی فکر ایلکندر والله تعالیدن
غیری لو بیر کون اکلمقدر دنیاده و آخرتده بلکه دوکلی حاللرده
بیر کیی اولدر که کندو اوزینی بالکلیه الله تعالینک ذکرینه ویره تا که
هر نسنه که الله تعالیدن غیریدر اندن بیخبر اوله والله تعالیدن
غیری نسنه قالمیه . وبو مرتبه خلوتدن وعزلتدن غیری نسنه
ایله حاصل اولماز زیرا که هر نسنه که حقدن غیریدر کشی
حقدن الیقور خصوصا اول کسنه یی که خلق ایچنده حقله اولمز
خلقدن فارغ اولماغه قدرتی اولمیه . انبیا ایتدی صلوات الله علیه
وسلامه وبو سببدندر ایدی که رسول علیه السلام نبوتک
ابتدالرنده عزلت اختیار ایلیوب حراطاغنه کیتدی وخلقدن
کسلدی تا اول وقته دک که نبوت نوری قوت طوتدی و اول
درجه یه ایرشدی که جسدی خلقله اولوردی وقلبی حقله
اولوردی ورسول علیه السلام ایتدی اکر بر کسنه یی دوست
طوتسیدم ابو بکری دوست طوتردم لکن الله تعالینک دوستلغی
غیرک دوستلغنه هیچ یر قومامشدر وخلق شویله صانورلر
ایدی که هر کیم رسولله دوستدر . وعجب دکلدر اکر اولیا دخی
بو درجه یه ایرشلر که سهل تستری ایدر اوتوز ییلدر که بن حقله

سویلشوردم خلق شویله صانورلر که کندولرله سویلشوردم وبو
محال دکلدر زیرا بعضی کسنه اولور که انی مخلوقک عشقی شویله
طوتر که خلق ایچنده اولور وکسنه نک سوزنی ایشتمز وکسنه یی
کورمز عشقک غایت مشغوللغندن لکن هر کسنه خلق ایچنده
حقله اولمق مرتبه سنه مغرور اولماموکه کندی زیرا که اکثر بودر که انلر
خلق ایچنده اولماغله مرتبه لرندن دوشرلر بر کسنه بر رهبانه
ایتدی یالکزلغه نه عجب صبر ایلرسن ایتدی بن یالکز دکلم زیرا که حقله
یولداشم شول زمان که حقله راز سویلشمک دلسم نماز قیلورم و
اکر حق بمله راز سویلشمکی دلسم قرآن اوقورم وبر کسنه بر صوفیدن صوردی که
بو قوم خلوتدن نه فائده بولورلر دیو ایتدی الله تعالی یه انس
بولورلر وحسن بصری یه ایتدیلر بو یرده بر ار وار در که تنها بر
عود دیبنده اوتورر ایتدی اول دخی حاضر اولدقده بکا خبر ویرک
حسن بصری یه خبر ویردیلر انوک یانینه واردی ایتدی هر زمان
تنها اوتورورسن نیچون خلقه قارشمزسن ایتدی بکا بر ایش واقع
اولمشدر که اول ایش بنی خلقدن مشغول ایتمشدر حسن ایتدی
نیچون حسن بصرینک یانینه وارمزسن وانوک سوزنی دکلمزسن
ایتدی اول ایش بنی خلقدن وحزندن فارغ قلمشدر حسن

یتشی اوله ایتدره ایتدی هیچ بر وقت یوقدر که الله تعالیدن
بکا بر نعمت اولمیه و بندن بر گناه صادر اولمیه اول نعمته شکر
ایلرم و اول گناهدن استغفار ایلرم نه حسنه قوشلورم نه
خلقه دیدی حسن ایتدی بر بیکی بکله که سن حسندن زیاده فتنه
وهرم بن حیان ویس قرنینک یانینه واردی ویس ایتدی نه ایچه گلدک
هرم ایتدی گلدم که سنکله انس طوتم ویس ایتدی بن کیمسنه
گورمدم که ربنی بیله و غیریله انس طوته فضیل ایتدی چوق کیجه
قراکوسی اوله کوکلومه شادلق کلور الله تعالی ایله صباحدن
خلوت ایدوب و دیرم دیو چونکه صباح ایدنلغی اوله ایدوردم که
خلقنی سیمدن صکره الله تعالیدن مشغول قلورلر مالک
دینار ایتدی هر کیمسنه که مناجاتله الله تعالی ایله سویلشمکی
خلقله سویلشمکدن زیاده سومسه بولدغی اندر و کوکلی
کوردر و عمری ضایعدر و حکماء دن بریسی ایتدی هر کیمسنه بر کیمسنه‌یی
کورمک آرزو ایدوب انوکله مصاحبت ایلمک دیلمسی اوله اول کیمسنه
نقصانندندر زیرا که انوک کوکلی کلوسنه دن خالیدر و طره دن
مدد اومره ورد مسلوردر که هر کیمسنک که انسی خلایقله در اول
مفلسلر باوکیندندر بن بو جمله دن بلدم که هر کیمسنک که دایما

الله تعالینک ذکرینی و انسی تحصیل ایلکه قدرتی اولمیه یا خود الله
تعالینک جلال و جمالنک علم معرفتنی حاصل قلمغه قدرت
اولمیه بو عبادت خلایقه متعلق اولور عبادتلرک عظیم کیدر
زیرا که دو کلی سعادتلرک غایتی اولدر که بر کیمسنه اول دنیا
کیتدکده الله تعالینک محبتی و انسی کندویه غالب اوله و انس
ذکرله تمام اولور و محبت الله تعالی‌یی بلمکک ثمره سیدر و الله تعالی‌یی
بلمک فکرک ثمره سیدر و بو جمله خلوتله میسر اولور
اولدر که عزلت سببیله چوق معصیتدن خلاص بولور و درت
معصیت واردر خلقه قارشماغله انلردن خلاص بولنماز بریسی
غیبت سویلمکدر غیبت سویلمک دینی هلاک ایدر ایکنجی امر معروف
و نهی منکردر اگر ایتمز اولورسه فاسق و عاصی اولور و اگر سویلرسه
خلقدن چوق وحشت حاصل قلور اوچنجی ریا و نفاقدر که خلقه
قارشمقدن لازم کلور اگر خلقه مدارا ایلمزسه انی عجب ایدرلر و اگر مدارا
ایلرسه ریایه دوشر زیرا که مدارایی ریادن آیرمق غایت مشکلدر
دردنجی اولدر که اگر ایکی دشمن اولمش کیمسنه لرله سویلشورسه
اگر هر بریله موافقت ایلرسه ایکی یوزلو اولور و اگر ایلمزسه انلرک
دشمنلکلرندن خلاص بولماز و ادنی مرتبه اولدر که هر کیم کوردر

همیشه سکا آرزو ایدرم دیه و بو سوز غالب بودر که یلاندر و
اکر بو مثللو سوزی سویلسک خلق سندن وحشت طوترلر و اکر
سویلرسک نفاق ایتمش و یلان سویلمش اولورسین و اذنی نهیر اولدر که
هر کسنه یه حالک نه دردیه سن و قومکل حالنه دردیه سن کوکلک
خوداندن فارغدر سن بو محض نفاقدر و ابن مسعود رضی الله
عنه ایدر بعض کسنه واردر که طشره چقر بر کسنه نک یانندن حاجتی
اولمغین اول کسنه یه اول قدر دعا ایلر که دینی اول حاجتک یولنه
ترک ایلر دونر اوه کلور حاجتی روا اولمش و خدای خشمه کتورمش
سری سقطی ایدر اکر بر قرنداشم یانمه کلسه سقلی الله دوزلدم
زیرا که قورقرم که آدمی ستاقلرده دفترنده اثبات ایلمش اوله و
فضیل رحمة الله علیه اوتورمش ایدی بر کسنه انوک یانینه کلدی
فضیل ایتدی نیه کلدک اول کسنه ایتدی سنکله مصاحبت ایلیو
دیدارکله شاد اولمغه کلدم فضیل ایتدی الله عشقنه که بو سوز
وحشته قریبدر بنم یانمه کلمدک الا اندن اوتری کلدک که تا سن
بکا یلان آدملک ایلیه سن و بن سکا و سن بکا یلان اولجه سن
بن یا سن بوارادن دونکت یا بن بوارادن تا القیم دیدی هر کسنه که
بو مقوله نسنلردن حذر ایتمکه قادر اوله کر خلقته قارشسه

زیانی یوقدر سلف بربرینی زیارت ایلرلردی فاما زیارت ایلکون
بربرینه دنیا حالندن صورمزلردی بلکه دین حالندن صورلردی
حاتم اصم حامد لفافه ایتدی حالک نه در حامد ایتدی صاغ و مسلم
حاتم ایتدی سلامت اول وقت اولورکه صراطی کچه سن و صاغلق
اول وقت اولورکه جنته کیره سن و عیسی یه صلوات الله علیه
دیدیلر ایتدی اول نسنه که باکه فانده انده در المده دکلدر و اول
نسنه که بنم زیانم انده در انوک دفعنه قادر دکلم و بنم عمله
مرهونم و عمل ایسه غیر الده در بن بندن فقیر و بندن محتاج هیچ
درویش یوقدر و اکر ربیع خیثمه رحمة الله علیه حالک نه در دیسلر
ایدردی ضعیف و کناهکارم کندو نصیبمی یوب اجله منتظرم و
ابو الدردایه رضی الله عنه حالک نه در دینلر ایدردی اول کسنه
حالی نه اولا که عمری اکسیلکده و کناهی ارتقده اوله و بر حکیمه حالک
نه در دیدیلر ایتدی حالم بودر که الله تعالینک رزقنی یرم و دشمنی
ابلیسک بیورغن طوترم و محمد بن واسعه رحمة الله علیه حالک نه در
دیدیلر ایتدی نجه اولا که هر کون آخرته بر قوناق یقین وارورم و حامد
لفافه حالک نه در دیدیلر ایتدی اولکا آرزوده یم که عافیتده اولم
ایتدیلر شمدی عافیتده دکلمسن ایتدی عافیتده اول کون اولورم که

بندن كا همه ميل اولميه و بر كمسنه يه اولكر حالته در دينلر ايدي
اول كمسنه نك حالي نه اوله كه اوزون سفره كيده ازوقسز و قرانكولق مقبره ده
اوله يولداشسز و بر عادل پادشاهك اوكنه واره حجتسز حسان
بن سنان نجه سن ديديلر ايتدي اول كمسنه نجه اوله كه اولدورلر
واندن صكره محشر يرينه كتوروب اندن حساب استيه لر و ابن سيرين
بر كمسنه يه حالك نه در ديدي اول كمسنه ايتدي شول كمسنه نك
حالي نجه اوله كه بش يوز اقچه بورجي اوله و عيالمند اوله و هيچ نسنه يه
قادر اولميه ابن سيرين اوه كيروب بيك اقچه چقردي اول كمسنه نك
اوكنده قودي و ايتدي بش يوزن بورجكه وير و بش يوزن عيالكه
نفقه ايله و ابن سيرين ايتدي عهد ايلدم كه دخي كمسنه يه بو حالك
دينيم و ابن سيرين بو عهدي انكچون ايلدي كه اكر حالن صوردغي كمسنه
چاره ايلمزسه منافق اولمش اولور و اولولر ديمشلردر كه بعض كمسنه لر
كورمشوزكه هر كز بر برينه صورر و شويله حالن صوردمزلر فاما بر برينه
بونسه جميع مالني ويرلر ايدي و بو زمانك خلقي اولدر كه بر برينه
زيارت ايلرلر و بر برينك اونده اولن تاوغ حالني بله صوررلر فاما
بر بريدن بر اقچه دلنسه منع ايلكدن غيري وجه كورمزلر و بو دكلدر
الا نفس بقا قدر ريبن چون كه خلق بو صفتده اوله بر كمسنه كه انلره

قرينه

قرينه واكر انلره موافقت ايلرسه بقا قده و يديكده شريك اولور و
مخالفت ايلرسه اني دشمن ايدنوب اكا اغرجانلو ديو اد قورلر و دوكلي
انوك غيبتنه مشغول اولورلر و انوك ديني بونلردن اوتري كيدر
و انلرك ديني بوندن اوتري كيدر بشنجي كناه كه خلقه اختلاط
ايلمك سببيله لازم كلور اولدر كه هر كمسنه ايله كه اوتوره سن انوك
صفتي سكا اثر ايلر شويله كه اول صفتك سرايتندن سكا سنك خبرك
اولماز و سنك طبعك اول صفتي انوك طبعندن اوغرلدوغندن
خبرك اولماز و اول سرايت ايلين وصف چوق كناهلره تخم اولور اكر
طوروب اوتورمسي اهل غفلت ايله اولورسه مثلا هر كمسنه كه اهل
دنيايي كورسه و انلرك دنيا حرصني كورسه انده دخي انلرك مثلو
دنيا حرصي حاصل اولور و هر كمسنه كه اهل فسقي كورسه اكر اهل
فسقه منكر دخي اولورسه فسقي چوق كورمكله اكا اول فسق اسان كلور
و هر معصيتكه چوق كوره اول معصيته كوكل انكار ايلمز اولور و كناه
اولوركه اول عالم غيبت سويلمكه مشغول اولور و هيچ كمسنه نك كوكلنه
اكا انكار ظاهر اولماز و غيبت سويلمك خود ابريشم كيمكدن بتردر
بلكه زنا ايلكدن مشكلدر لكن غيبتي چوق كوروب الشدقلرندن اوتري
انوك بر امر لغو لكي انلرك كوكلندن زائل اولمشدر بلكه اهل غفلتك حالن

ایشتمک دخی بیان ایلدیلر کیم صحابه‌نڭ و اولولرڭ احوالن ایشتمک
فایده‌لودر و انلری اکدکلری یره رحمت ینغر نته‌کیم خبرده کلمشدر
یعنی رحمت ینغر و غفلتڭ سببی بودر که انلرڭ احوالن اکمکله کوکلده
بر خیرڭ رغبتی حاصل اولور و دنیا رغبتی از اولور اکر بر کمسنه
اولولرڭ احوالن ایشتسه نته‌کیم اهل غفلت ذکر اولندقده لعنت
ینغر زیراکه لعنتڭ سببی غفلت و دنیایه راغب اولمقدر و اهل
دنیانڭ ذکری غفلته و دنیایه رغبت ایلمکه سبب اولور بر اهل
دنیایه بولشوب انلرله صحبت ایلمك عظیم بر امردر و بو سببدندر که
رسول علیه السلام ایتدی بدخو بولداشڭ مثلی دمورجی کبیدر اکر
تفناکی یقمزسه باری تتونی سکا تاثیر ایلر و ایو بولداشڭ مثلی عطار
کبیدر اکر سکا مسك ویرمزسه باری مسك قوخوسی سکا تاثیر ایلر بیز
بلکه یالکزلق یرمز بولداشدن خیرلودر و ایو بولداش تنها اوتورمقدن
خیرلودر نته‌کیم خبرده کلمشدر پس هر کمسنه که انوکله اوتورمقدن
سندن دنیا رغبتی کیده و سنی الله تعالی‌یه دعوت ایلیه انوکله اوتور
و غنیمت بیل اکا ملازم اول و هر کمسنه که بونڭ خلافنجه اوله
اندن پرهیز اول خصوصا اول عالمدن که دنیایه حریص اوله و فعلی قولنه
اویمیه اول مقوله عالملر زهر قاتلدر مسلمانلرڭ حرمتی بالکلیه کوکلدن

کیدر

کیدررلر زیراکه انوڭ احوالنی کورن کمسنه او دخی دیر که اکر مسلمانلغڭ
بر اصلی اولیدی بو کمسنه مسلمانلغه رغبت ایلردی زیراکه اکر بر کمسنه
بر طبق بادمی حلواسی اوکنه قویوب حرصله یسه و ندا ایلسه که ای مسلمانلر
بو حلوادن پرهیز اولڭ بونده زهر واردر دیسه هیچ کمسنه انوڭ
سوزینی طوتمیه‌جقدر دیمز زیراکه انوڭ اول حلوایی یمکه جرأت ایتمسی اکا دلیلدر
که انده زهر اولمیه و چوق کمسنه واردر که حرام یمکدن کناه ایشلمکه
جرأت ایلمز فاما اکر بر عالمڭ حرامه و کناهه جرأت ایلدوکن کورسه
و ایشلسه او دخی جرأت ایلمکه باشلر و بو سببدندر که عالمڭ
ایاغی طایندوغن حکایت ایلمك حرامدر ایکی جهتدن بری اولدر که غیبت
اولور و بری دخی اولدر که خلقی کناهه جری قلمق اولور که انلر داخی
اول عالمی طوتوب اکا اویرلر و شیطان علیه اللعنه انلرڭ یاردمینه
قالمز و انلره ایدر که سز فلان عالمدن عابدرك و زاهدرك دکلسز
و عامینڭ شرطی بودر که اکر بر عالمدن تقصیر کورسه ایکی نسنه
فکر ایلیه بری اولدر که ایده اکر عالم کناه ایشلدیسه جائزدر که انوڭ
علمی کناهنه کفارت اوله زیراکه علم اولو شفیعدر و عامینڭ که
علمی یوقدر عمل دخی ایلمسه نیه اعتماد ایلر و بری دخی اولدر که
عالمڭ حرام مالی یمك جائز اولدوغنی بلمسی عامینڭ خمر ایچوب

زنا ایلمك جائز اولمدوغن بلمسی کبی در وهر عامی خمر و زنا حرام
اولدوغنی بلور وعامینك خمر ایچمه سی حجت اولماز تا که بر کمسنه
انی کوروب خمر ایچمکه جرأت ایلیه عالمك دخی حرام یمسی بویله کبی در
واکثر حرام یمکه جرأت اول کمسنه لر ایلرلر که عالم آدینه اولر و علمك
حقیقتندن غافل اولر یاخود اول نسنه یی که ایشلرلر انون عذرنی
وتأویلنی بلورلر که عوام آنی فهم ایلمزلر پس کرکدر که عامی اولن
کمسنه لر نظری بوکه کوره اوله تا که آزوب هلاك اولمیلر وموسی
ایله خضرك مثلی علیهما السلام که خضر کمی دلوب موسی انکار ایلدوکی
بو خصوصدندر ومقصود اولدر که روزکار شویله در که اکثر
خلقك صحبتندن زیان واردر پس علی الدوام عزلت ایلمك اولی
کثر خلقه ا اولدر که هیچ شهر خصومتدن وفتنه دن
خالی دکلدر وهر کمسنه که عزلت اختیار ایلیه فتنه دن خلاص اولور
واکر اختلاط ایلسه وجودی خطره دوشر عبد الله بن عمرو عاص
رضی الله عنهم ایدرلر رسول علیه السلام بر مقلرینی بربرینه
قارشدروب ایتدی چونکه خلقی کوره سن که شویله بربرینه کیره
اوزینه ملازم اول ودلکی صقله وشول نسنه یی که بلمزسن ترك ایله
وکندو ایشکه مشغول اول والکی عوام مصلحتندن قالدره وعند الله

بن مسعود روایت ایلر که رسول علیه السلام ایتدی خلقه بر زمان
کله که بر کمسنه نك دینی سالم اولمیه الا انولکه بر یردن بر یره قاچه
بر طاغ باشندن بر طاغ باشنه وبر دلکه قاچه وردلکو کبی کندو
اوزینی خلقدن اوغرلیه ایتدیلر یا رسول الله اول زمان نه وقت
کلور رسول ایتدی شول دمکه دیرلك معصیتسز اله کیرمیه اول
وقت عزب اولوب اولنمك حلال اولدر ایتدیلر نیجه عزب اولم یا رسول
الله که سن خود بزه نکاح ایدك دیو بیوردك رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی اول زمانده هلاك اولمسی کشینك آتاسی وآناسی
الینده اولور اکر آتاسی وآناسی اولمسلر عورتی واوغلانی الینده
اولور وکر عورتی واوغلانی اولمسه سایر اقرباسی الینده اولور ایتدیلر
یا رسول الله بو هلاك نیدن اولور رسول ایتدی اقرباسی الطار لعیله
وفقر ایله ملامت ایدوب قزارلر وانلر قادر اولمدوغی نسنه یی
دیلرلر امام غزالی رحمة الله علیه ایدر رسول اللهك وعده ایتدوکی
زمان بزم زمانمزدر بنجه مدت ایلرودن کلمشدر زیرا که
سفیان ثوری رحمة الله علیه کندو زماننده دیمشدر که بالله
لقد حلت العزوبة یعنی الله حقیچون عزب اولوب اولنمك
حلال اولمشدر دیمکی فایده بودر که خلقدن ترندن

خلاص اولوب راحت اوله زیرا که مادام که خلقک اچنده اوله
انلرک غیبتی و یرمز کمالی اکسک اولماز زیرا که انلر برنسنه کورسلر
و عقللری اکا ایرشمیه دل اوزادوب طعن ایدرلر و اکر دوکلی سنک
حقنی ادا ایتمک دلسه اکر تهنیت و اکر تعزیت و اکر ضیافتدر
دوکلی عمری انده خرج اولور و کندو مصلحتنه مشغول اولیماز و
اکر بعضیسنک حقنی ادا ایدوب بعضیسنک ایلمسه اول بری وحشت سنده
طوتب انی اینجدر و اکر عزلت ایدوب برکوشه اختیار ایلرسه دوکلی
خلاص بولور و دوکلیسی خشنود اولورلر و برکسنه وار ایدی که دائما
مزارلرده کزردی و الندن کتابی قومزدی و تنها اوتوروردی اکا
ایتدیلر نیچون بویله ایدرسن ایتدی هیچ یالکزلقدن غیری سلامت
کورمدم و هیچ کورستان کبی واعظ کورمدم و هیچ
کتابکبی مونس کورمدم و ثابت البنانی رحمة الله علیه که اولیا
زمره سندن ایدی حسن بصری یه رحمة الله علیه نامه یازدی که اشتدم
که حجه کیدرمشسن دلدم که سنکله مصاحب اولوب بیله کیدم
حسن بصری ایتدی بو فکردن فراغت ایله تا که الله تعالینک
ستری ایله دیرلک ایلیوب کچلم و اذا اجتماع ایلدک اکر بر یرده اولورز سوز
بر بریمزدن بعض کسنه کوروز که بر بریمزی دشمن طوتملو اولورز

بودخی عزلتک فائده لرندندر بیری اولدر که عزلتله مروت پرده سی
یرنده قالور و کیزلو سرلر اچلمز که اختلاط ایلکله جائزکه بعض
نامعقول نسنه لر ظاهر اوله [illegible] اولدرکه خلقدن اندن
طمعی کسلمش اولور و کندونک دخی خلقدن طمعی کسلور بو ایکی
طمعدن نیجوک هلاکلر و چوق زحمتلر حاصل اولور مثلا هر بارکه بر
اهل دنیایی کورسه انده حرص ظاهر اولور و طمع حرصه تابعدر
و خورلق طمعه تابعدر و بو سببدندرکه الله تعالی ایتدی
ولا تمدن ... ورسول
علیه السلام ایتدی بو آیتک معناسی بودرکه سن نظر ایلمه اول
دنیایه که انلری برمشدر زیرا که اول دنیا انلری هلاک ایدیجیدر و
رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی هر کسنه که دنیاده سزدن
یوقارودر اکا نظر ایلمک که الله تعالینک نعمتی سزلک کوزکوزه حقیر
کورینور و هر کسنه که غنیلرک نعمتی کورسه اکر انی اله کتورمک
سعی ایدرسه کتورمز و آخرتنی زیانه ویرر و اکر سعی و طلب ایلمزسه
کندو نفسنه جبر ایلیوب صبر ایلک لازم اولور بودخی مشکلدر •
الثنتی بودرکه احمقلرک و حاسدلرک و شول کسنه لرک که
انلری کورمک طبعه کرینه کله مشاهده ایتمه سندن خلاص اولوره

غشه ایتدیلر ایچون کوزلر کور اولدی ایتدی اول سببدن که تا کیملر
کورمیم جالینوس ایدر بنه که تنلر ایستمه سی وار در جانلک دخی ایستمه‌سی
وار در جانلر ایستمه سی تا کیلری کورمکدر وشافعی رضی الله عنه
ایتدی هیچ بر اغر جانلو کسنه یه بولشمادم الا که اکا بولشدقده بدنمه
اکا قریب اولن جانبمی اغر کوردم وبو فائده اگرچه دنیاویدر فاما فائده
دینیه دخی بوکا اولشدر زیرا که بر کسنه یی کورسلر که شکلی
کوجک دکلدر انی یاد ایله ویا خود کوکل ایله غیبت ایلکه باشلر وجونکه
تنها اوتوره بو دوکلی انلردن سلامت اولور عزلتک فائده سی
بو در که ذکر اولندی بللکلکه دینک ودنیانک
بعض فائده لری وار در که غیرلرله اختلاط ایتمینجه اولماز وعزلتده
بو مقصود فوت اولور وبونک فوت اولمسی عزلتک افتی در وعزلتک
افتی النسنه در [illegible] علمدن کیرو قلمقدر اوکرتمسندن وکوکلک
اوکرنمسندن وبللکلکه بر کسنه که بر علم که کندو یه فرض اوله انی
اوکرنمدن عزلت ایلسه اکا عزلت ایلمک حرامدر واکر فرض اولن علمی
ابرنسه وغیری علملری اوکرنمکه قادر اولسه وفهم ایلمکه اقتداری
اولسه وعزلت ایلمک دلسه عبادتیچون جائزدر واکر تمام علم شرعی
وکرنمه که قادر اولسه اوکرنمدن عزلت ایلرسه اول عزلتی عظیم

زیان اولور هر کسنه که علم اوکرنمزدن اول عزلت اختیار ایلسه
اکثر اوقاتنی اویخو ایله واوازه لکله ویراکنده فکرله ضایع ایلر واکر
دوکلی کونده عبادته مشغول اولسه جونکه علمی محکم ایلمش
اوله عبادتنده شیطانک غرورندن وفکرندن واعتقادندن
شول محال وخطا اولن فکرلردن خالی اولماز الله تعالینک حقنده
انوک کوکلنه کلور اولورکه اول فکرلر کفر اولور وکاه اولورکه بدعت
اولور واوزی کفر و بدعت اولدوغن بلمز والحاصل عزلت علمایه مناسب
در وعوامه مناسب دکلدر عامی اولن کسنه که خسته اولسه
اکا جائز دکلدر که طبیبدن قچه واکر اوزی طبیبلق ایلسه هلاک
اولور اما اول مقوله کسنلره تعلیم ایلمک اولو مرتبه در که عیسی
علیه السلام ایدر هر کسنه که علم اوکرنسه وانوکله عمل ایلسه و
غیریلری اوکرتسه انی کوکلرده ملکلر اولو اوقورلر وتعلیم عزلتده
راستکلمز بس تعلیم عزلتدن اولیدر وبو اول شرطلردر که تعلیم
ایدنلرینک ومتعلملرینک علم اوله منصب ومال طلبی اولمیه وکرکدر
که شول علمی تعلیم ایلیه که دینده نافع اوله وشول نسنه که زیاده
مهم اوله انی اول اوکرنه مثلا جونکه طهارته ابتدا ایلیه ایده که لباس
وبدنی پاک ایلمک مختصردر واندن مقصود اوزکه طهارتدر که اول

طهارت كوزلك وقولاغك ودلك والك وساير اعضانك طهارتيدر
معاصيدن. پس انوك تفصيلنی ايليه وبويوره كه انوكله عمل ايليه
اكر بونلرله عمل ايلرسه وآخر علم طلب ايلرسه انوك مقصودی سنت
در علم دكلدر. چونكه بو طهارتدن فارغ اوله ايده كه بو طهارتدن
مقصود غيری طهارتدركه بو طهارتك ونه سنده دروا اول
طهارت كوكلك طهارتيدر دنيا محبتندن وهر نسنه كه الله تعاليدن
غيردر انوك محبتندن ولا اله الا اللهك حقيقتی بودركه انوك
هيچ معبودی اوليه الله تعاليدن غيری هر كسنه كه كندو هواسی
بندنده اوله يعنی كندو اوزينی خدا طوتمشدر
اولور ولا اله الا الله كلمه سنك حقيقتندن محروم اولور. وهوا
كسلك اولماز تا هر نسنه كه بز مهلكات ومنجيات بركتنده ذكر
ايلمشوزانی اوقمايجه. وبو ذكر اولنانلردر كه كلی خلقه فرض عيندر
اكر شاكرد بو علمدن فارغ اولمازدن اول علم حيض وعلم طلاق
وعلم خراج. وعلم فتوی وخصومات طلب ايلسه خلاف مذهبله
يا علم كلام وجدل ومناظره طلب ايلسه معتزله وكراميين طايفه
بلحاكه اول كسنه جاه ومال طلب ايلردن طلب ايلمز پس انلردن
ايراغ اولمق كركدر انوك شری عظيمدر چونكه شيطانكه كندو

كندوبی هلاك ايلمكه دعوت ايلر انوكله بحث ايلمز وكندو نفسی كه
كندونك دشمنيدر انوكله بحث ايلمز. وديلركه ابوحنيفه ومعتزله
يله بحث ايليه وخصومت ايليه بو اكا دلالت ايلركه شيطانك كندو
ايله صوت مسخره ايدنمشدر وشول صفتلركه انوك ايچرو سندر
در حسد وكبر وريا وعجب وحب دنيا وفساد جاه ومالدر وكلی
بونلر شول يومرلقلردركه اوزنك مدركلك سببيدر. چونكه بونلردن
كوكلنی پاك ايلمز فتاواده نكاحه وطلاقه وسلمه واجاره يه مشغول
اولور فتنقی قول درست دكلدر بو حال بوكه اكر بر كسنه بونلرده
خطا ايلسه بونلردن اثر يوقدر دكلدركه ايكی ثوابدن بری حاصل اولوره
زيراكه رسول صلى الله عليه وسلم ايتدی هر كسنه كه اجتهادنده
صواب ايلسه اكا ايكی ثواب واردر واكر خطا ايلسه بر ثواب واردر
اكر شافعينك مذهبن طوتسه ياخود ابوحنيفه نك رحمة الله عليهما
مذهبن طوتسه بو ذكر اولنان ثوابدن غيری احتمال يوقدر فاما
اكر بونا اوز صفتلری اوزندن محو ايلسه بو احتمال واردركه دينك
هلاكنه سبب اوله وزمانه شويله اولمشدركه برا اولو شهرده بو
وجه اوزره تعلمه رغبت ايلينلر ايكی كسنه دن زياده بولنماز بر
مدرسه ده دخی عزلت ايلمك اولی در زيرا بر كسنه علی دنيايه قصد

كندوى

ایلین کمسنه یه اوکرتسه انوك مثلی اول کمسنه کبی اولورکه بول
اوزمعه قصد ایلین کمسنه یه قلج صتسه وایده که احتمالدرکه بونکو
یول اوممعتدن توبه ایلیوب غزایه کیده . واکر ایدرسه که قلج ایله خدایه
دعوت ایلمز فاما علم خدایه دعوت ایلر بودخی غلطدر زیراکه
علم فتاوی وخصومات ومعاملات وعلم کلام ونحو ولغت
بو علوملردر وکلیسی هیچ کمسنه یی الله تعالایه دعوت ایلمز و
بونلردن هیچ بریسی عذابدن قورتولوب آخرت جانبنه رغبت وحرص
بلکه بونلردن هر بری کوکلده حسد وتفاخر وکبر وتعصب تخمی
بتورر ولیس الخبر کالمعاینه یعنی ایشیدلکن کوزله کوردیکی کبی
دکلدر نظر ایله اول کمسنه لره که بو علملره مشغول اولدیلر وآخر
نجه اولدیلر واول علم که آخرته دعوت قلور ودنیادن الیقور
علم حدیث وعلم تفسیردر وشول علملردر که مهلکاتده ومنجیاتده
شرح اولنور لاجرم بونلر نافع اولور علملر بذل اولنمق کرکدر تاکه
دوکلیسنه تاثیر ایلیه مکر اول کمسنه یه تاثیر ایلیه که بغایت
کوکلی قاتی اوله پس اکر بر کمسنه که بو ذکر اولنان شرطلرله علم
طلب ایلسه نزهت ایلمك اکا کبایردن عظیم اولوره واکر بر
کمسنه علم حدیث وعلم تفسیر طلب ایلیوب مهم اولنی اوقیه

اندنصکره

اندنصکره ریاست طلبی انوك کوکلنه غالب اولسه کرکدر که او
کمسنه غیره تعلیم ایلمکدن حذر ایلیه اکرچه انوك تعلیمندن
غیرلره وافر ثواب حاصل اولور ولیکن اوزی هلاك اولوب غیرلره
فدا اولوره وبوجهتدن درکه رسول صلی الله علیه وسلم ایدر
الله تعالی دین اسلامه شول کمسنه لرله یاردم ایلدیکه انلرك
دخی اسلامدن نصیبی یوغیدی واول کمسنه نك مثلی شول شمع
کبیدرکه انوکله اورتوشن اوله وشمع اوزی منقدده واکلمده او
بوسببدن ایدیکه بشر حافی رحمة الله علیه احادیث کتابلرندن
یدی صندوق کتابی که مشایخدن دکلیوب حفظ ایلمشدی
یرالتنه دفن ایلدی وحدیث روایت ایلمدی وایدی اول سببدن
حدیث روایت ایلمزم که حدیث روایت ایلمکه میل کورورم
واکر کندو کوکلمده ساکت اولوب روایت ایلمکه میل ایلسم
ایدی روایت ایلریدم واولولر شویله دیمشلردرکه حدثنا
دیمك یعنی حدیث نقل ایلین کمسنه نك استادی بزه خبر ویردی
دیدوکی ریاسته میل ایلمکدن بر بابدر وهر کمسنه که
حدثنا دیرکویا که بنی صدره اوتوردك دیر وامیر المؤمنین علی
کرم الله وجهه بر کمسنه نك یانندن کچدیکه کرسی اوزرنده مجلس

ایلردی علی رضی الله عنه ایتدی بو کمسنه اعرفونی یعنی بنی
بیلك. و بر کمسنه امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه دن اجازت
دیلدی تا که صبح نمازندنصکره خلقه نصیحت ایلیه عمر دستور
ویرمدی اول کمسنه ایتدی یا عمر نصیحت ایلمکدن منع ایلرسز
عمر ایتدی بلی قورقرم اوزوکه شول قدر کبر و غرور دلیلی ویره سن
کی چوك یوزنده یلدزلره چقه سن. و رابعه عدویه سفیان
ثوری یه رحمة الله علیهما ایتدی ایو آدمسن اگر دنیایه محبتك
اولمیدی سفیان ایتدی بو سوزك معنیسی نه در رابعه ایتدی
حدیث نقل ایتمکی سورسن. و ابو سلیمان خطابی رحمة الله علیه
ایدر شول کمسنلر که سیزکله صحبت ایلیوب علم اوکرنمك دیلیلر
بو زمانده سز انلردن حذر ایلك. و انلردن ایراغ اولك که انلرده
نه مال وار در و نه جمال ظاهرده سزه دوست اولورلر و باطنده
دشمن اولورلر یوزوکزه قرشو دعا ایلرلر و غیبتکزده ذمکز ایلرلر
و دو کلیسی اهل نفاق و غماز و اهل حیله در انلرك غرضی اولدر
مرادلرینه ایرشمکه سزی نردبان قیلالر یا خود کندو هوالرینه آله
گتورمك ایچون شهرلك اطرافنده بیلکه سزی مرکب قیلالر و کندولر
کلوب کتسین سزه منت ایلورلر. و شویله استرلر که غرضکری و

ناموسکری

ناموسکزی و مالکزی انلره بذل ایلیه سز سزك یانکزه کلدکلرندن
اوتری. و انلرك جمله لازملرینه و سائر متعلقلرینك مصلحتلرینه
قیام گوستره سز و انلرك سفیهی اوله سز دشمنلریله عداوت
ایلمکده. و اگر بو ذکر اولنان انلرك برسنده مخالفت ایلرسکز
گوره سنکز سزك حقکزده نه دیرلر. و علمکز حقنده نه دیرلر و نیجه
دشمنلك آشکاره اولور. و حقیقت حال بو ذکر اولنان در زیرا که
بو زمانده هیچ بر شاکرد استادی رایگان قبول ایلمز بلکه استاده
وار مغون اول اجرت استرسکین مدرسه نه اکا قادر در شاکرد
ترك ایلیه زیرا که خلقك گوزینه شاکرد سز مختشم گورنمز و نه
و نه خود انلرك وظیفه سنه قادر اولور ظالملره خدمت
ایلیوب انلرله مدارا ایلمکین. و اوز مسلمانلغی انلردن اوتری
ضایع ایلر. و هیچ انلردن وفا بولماز. پس هر کمسنه که علم اوکرتمکه
قادر اولسه و بو آفتلردن بری اولسه علم تعلیم ایلمك اکا غزلندن
افضلدر. و بو زمانه ده عامه نك شرطی اولدر که هر قنقی عالمك
مجلس علم ایدوب درس دیر گورسه بو مال و جاه ایچون ایدر دیو
بر مرکمان ایلیه بلکه الله ایچون ایدر دیو اعتقاد ایلیه که انوك
اوزرینه فرض اولن بو در که اعتقادی بویله اوله فاما چونکه

انوك ايچون وسوسى پيدا اوله ايوا اعتقاده ير قلمازه زيراكه هر كشى
خلقدن آنى كمان ايلركه اوزنده اول صفت واردر ٭ پس بو كلام
اول سببدن تفصيل اولندى كه علما كندولره متعلق اولن
شرطلرى بيله وعامى دخى بو يرمز كمانى حمانه ايديوب علمانك
حرمتنده تقصير ايليه كه اوزى دخى هلاك اولور اول يرمز
كمان سببيله [illegible] اولدركه عزلت سببيله خلقدن
منفعت بولمقدن وخلقه منفعت ايرشدرمكدن كيرو قالور
اما منفعت بولمق كسب ايلمكدركه اختلاط ايلمكله كسب ممكن
اولمازه وهر كشينك كه عيالى اولسه وكسبه مشغول اولميوب
عزلت اختيار ايلسه روا دكلدر زيراكه عيالى ضايع قلمق اولور
كاهلودندر ٭ واكر عيالنه يتجك مقدارى مالى وارايسه ياخود
عيالى يوغسه عزلت ايلمك اولى در ٭ اما منفعت ايرشدرمك صدقه
ويرمكدر ومسلمانلرك حقنده قيام كوسترمكدر ٭ واكر عزلتده
طاعت عبادتدن غيرى نسنه يه قادر اولمازسه حلال كسب ايدوب
صدقه ويرمك افضلدر عزلتدن ٭ واكر انوك قلبندن الله تعالينك
معرفتنه يول اچق اولوب الله تعالينك مناجاتنه انس حاصل
قلمش ايسه اول كمسنه عزلت ايلمكده كلى صدقه لردن افضلدر ٭ زيراكه

دوكلى عباد

دوكلى عبادتلردن مقصود انس حاصل قلمقدر ٭ اوچنجى آفت
اولدركه عزلت سببيله شول مجاهده دن ورياضتدن كيرو قاله
كه اول رياضت خلايقلك اخلاقنه تحمل ايلمكله اولور ٭ وبو تحمل
فائده در شول كمسنه يه كه تمام رياضت بولمامشدركه كوكلك
خويى دوكلى عبادتلرك اصلى در ٭ وكوكلك خويى خلقه اختلاط
ايتمكله اولماز ٭ زيراكه كوكلك خوى اولدركه خلايقلك جفاسنه صبر
ايليه ٭ پس وصوفيلرك خدمتكارلرى اختلاط ايلدوكى بو سببدندر
تا كه خلقدن نجرايمكله عجب وكبرى كيدره لر ٭ وصوفيلرك نفقه سين
درشمكله بخل صفتنى كيدره لر ٭ وصوفيلرك زحمتلرن چكمكله
اوزلرندن بدخولغى كيدره لر ٭ وصوفيلرك خدمتيله انلرك
همتلرن وبركتلرن حاصل قيله لر ٭ طريقتده اول لازم اولن ايشلر بولردر
اكرچه بو زمانه ده نيت واانديشه غيرى نسنه يه دونمشدركه انلرك
بعضنك مقصودى معين جاه ومال اولمشدر ٭ پس اكر بر كمسنه
رياضت تحصيل ايلمش اوله اكا عزلت ايلمك افضلدر زيراكه رياضتدن
مقصود زحمت چكمك دكلدر ٭ نته كه دارودن مقصود آجيلق دكلدر
بلكه مقصود اولدركه مرضى كيدره چونكه مرض كيدره همشه دارونك
آجيلغن چكمك شرط دكلدر ٭ بلكه اصل مقصود رياضتدن اودركه

ولی الله تعالینک ذکرینه انس حاصل قلمقدر و ریاضتدن مقصود
اولدر که هر نسنه که آدمی انسدن الیقوراتی اونی ویرندن اوزاغ ایلیوب
انسه مشغول اوله و بلمک گرکدر که ریاضت حاصل قلمق لابددر لکن
غیریلره ریاضت تعلیم دخی دینک ارکانندندر و بو دخی عزلت اتمکله
راست کلمز لکه شیخلره مریدلریله اختلاط ایلمک جائز دکلدر
و شیخلرک مریدلریندن عزلت اتمسی شرط دکلدر ولیکن نیجه کم مریدلره
و شاکردلره ریا و طلب جاه افتدن حذر ایلمک گرکدر کذلک علمایه
و شیخلره دخی ریادن و طلب جاهدن حذر ایلمک گرکدر اگر انلرک
اختلاطی بو شرطله اولورسه عزلتدن اولی اولور دردنجی آفت
اولدر که عزلتده کاه اولور که کوکله وسوسه غلبه ایلر و کاه اولور
که کوکل الله تعالینک ذکرندن پریشان اولور و بو حاللر خلقه
اختلاط ایتمکله گیدر ابن عباس رضی الله عنهما ایدر وسواسدن
قورتیلدی خلقله طوروب اوتورمغه در و علی رضی الله عنه ایدر
کوکلک راحتنی کوکلدن منع ایلمکه اکر برا و غردن کوچ ایلرسکز
کور اولور دیمشلردر که هر کونده ساعت مقداری بر کسنه اوله که
انونکله مصاحبت ایلمکله استراحت حاصل اوله که کوکلک شوقی
زیاده اوله لیکن کرکدر که اول شول کسنه اوله که انونکله دین

خبری

خبری سویلشله و کندولرک دیننده اولان تقصیرلرینک خبری
سویلشله و دین تحصیل ایلمک سبلرینک تدبیری سویلشله
اما اهل غفلتله طوروب اوتورمق اکر بر ساعت دخی اولورسه
زیاندر و اول صفایی که نیچه زمانده حاصل اولمشدر قراکو ایلر
و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کسنه کندو دوستنک
و مصاحبنک صفتنده اولور پس گرکدر که آگاه اوله که دوستلغی
کیمکله ایده بشنجی آفت اولدر که خسته صورمق و جنازه
حاضر اولمق و دعوته وارمق و کوزه ایدنلیو وارمق و سن صاغ اول
دیو وارمق و خلایقک سایر حقوقنی ادا ایلمک فوت اولور فاما
بو ایشلرده دخی آفت واردر که رسم نفاق و تکلف بونلره دخی
یول بولمشدر و شول کسنه که اوزینی بو آفتلردن صقلمغه قادر
اولمسه و انلرک شرطنی یرینه کتورمسه اول کسنه یه عزلت ایلمک
اولادر و سلفده چوق کمسنه لر عزلتی اختیار اتمشلردر و بو ذکر
اولنان حقوقدن دوکلی فراغت اتمشلردر زیرا که سلامتی عزلتده
کورمشلردر اولدر که خلقه اختلاط ایلمکده
و خلقک حقوقنی رعایت ایلمکده بوغا تواضع واردر و عزلتده بوغا
تکبر واردر و کاه اولور که عزلته سبب غنیلک و متکبرلک اولور که

انی اول کمسنه اختیار ایلرکه خلقی زیارت ایتمکه وارمیه . وخلق اونك
زیارتنه کلدکلرندنیله . روایت ایتمشلردرکه بنی اسرائیلده بر حکیم
وار ایدیکه غایت اولو ایدی اوچ یوز الیش کتاب تصنیف ایتمش ایدی
علم حکمتده تا که شویله صندیکه کندونك الله تعالی قتنده قبولی
واردر اول زمانده اولن نبیه وحی کلدیکه اول حکیمه دیکه یر یوزینی
کندو نفاقلك وناملك حاصل قلمق اوزره طولدردك بن سنك
نفاقکی قبول ایلمزم پس حکیم بو خبری ایشدوب قورقدی
وکتاب تصنیف ایلمکدن ال چکدی وبر خالی کوشه ده اوتوردی وایتدی
الله تعالی شمدی بندن خشنود اولدی کیرو وحی کلدیکه بن اندن خشنود
دکلم دیو پس حکیم چقدی بازارلری طولشمغه باشلدی وخلقله
اختلاط ایلدی وانلرله طوروب اوتوروب بله طعام یردی وبله
بازاره کیدردی پس وحی کلدیکه بن اندن خشنود اولدم دیو پس
بالجمله کاه اولورکه عزلت تکبرلکدن اولور زیرا خوف ایلرکه مجلسلرنده
خلق انونك حرمتنی صقلمیلر یاخود خوف ایلرکه انونك علمنده وعملنده
نقصان کوره لر پس زاویه اختیار ایتمکله کندو نقصاننه پرده قاوب
دایم اول آرزوده اولورکه خلق انونك زیارتنه کلار وکندودن
همت وبرکت طلب ایلیوب الن اوپلر وبو خود عین نفاقدر وحق

اوزره

اوزره اولان عزلتك ایکی نشانی واردر بری اولدرکه خلق کندونی
زیارت ایلدوکنی کرویه کوره مکر اول کمسنه زیارت ایلدوکنی کوره
کورمیه که اندن دینه متعلق فائده حاصل اوله ○ ابو الحسن
حاتمی رحمة الله علیه طوس شهرینك خوجه لرندن ایدی شیخ ابو القاسم
کرکانینك رحمة الله علیه سلامنه واردی وابو القاسم اولولردن
ایدی ابو الحسن عذره باشلدی خدمتکوزه کج کلورز دیو ابو
القاسم ایتدی ای خوجه عذر دیمله که غیریلر زیارت ایلمکدن
نه دکلو منت ایدرلرسه بن زیارت ایلمکدن اولقدر منت ایلرم . و
بکا خود اول اولو کمسنه نك یعنی عزلت ایلمك کلمسی یکرندن هیچ
غیری کمسنه نك پرواسی یوقدر وشولنك که حاتم اصمك یانینه
واردی ایدی ایتدی بله بندن مقصودك ندر حاتم ایتدی مقصودم
اولدرکه نه بن سنی کورم نه خود سن بنی کوره سن . وبالجمله خلق
تعظیم ایلسونلر دیو زاویه ده اوتورمق غایت اولو جهلدر درکه
لرك ادناسی اولدرکه شویله اعتقاد ایلیه که کندونك اشلرندن
هیچ بر کمسنه خلقك النده دکلدر وشویله بله که اکر طاغ باشنه
کیدرسه دخی شمن اولن کمسنه زیادهدر ونفاقدر وبو اکر خرابانه
کیدرسه دوست اولوبن بهدا اولن کمسنه ایدرکه بو کمسنه مدامت

بوله کیدر تا که اوزینی خلقك کوزندن دوشروب پنهان ایلیه
وهر نه صفتده اولورسه خلق ایکی بولك اولورلر بریسی یوزدرلو سوکر
وبریسی یوزدرلو سوملر پس کرکدر که کوکلنی نه کندو تنه بغلیه ونه
خود خلقه بغلیه سهیل تستری رحمة الله علیه بر مریدینه بر ایش بیوردی
واول مرید ابتدن خلقك دیلندن قورقدوغمدن اوتری ول ایشی ایتملکه
قادر دکلدر سهیل یوزینی اصحابنه دوندوروب ایتدی هیچ بر کمسنه
تصوفك حقیقتنه ایرشمز تا ایکی صفتدن بریسی حاصل قلماینجه بری
اولدر که خلق انوك کوزندن دوشه خالقدن غیری کمسنه کورمیه
وبری اولدر که اوز نفسی کندونك کوزندن دوشه شویله که خلق انی
نه صفتله کوررلرسه باك چکمیه حسن بصری رحمة الله علیه
ایتدیلر بر قوم سنك مجلسکه کلوب سوزلری ازبر قلورلر تا که عیب
را بولوب انونکله سکا اعتراض ایلیلر حسن ایتدی بن اوزومی فردوس
اعلایه طمع ایلر کوردم وقرب حقه طمع کوردم خلقك
دیلندن قورتولمغه طمع ایلر کورمزم زیرا که خلقی یرادن خلقك
دیلندن سالم اولمدی پس بو جمله دن عزلتك آفتلری وفائده لری
معلوم اولدی پس کرکدر که هر کمسنه کندو حسابنی کوره
واوزینی بو آفتلره وفائده لره عرض ایلیه تا بیله که اوزینه

بونلرك

بونلرك قنغیسی اولی در آداب عزلت چون بر کمسنه که زاویه
طوته کرکدر که نیت ایلیه که بو عزلتله خلقی اوزینك شرندن
صقلیه واوزینی خلقك شرندن صقلیه وحق تعالینك عبادته
فراغت خاطر طلب ایلیه وکرکدر که اصلا ایشسز اولمیه بلکه ذکر وفکره
وعلمه وعمله مشغول اوله وخلقه کندو خلوتنه یول ویرمیه
وشهرك اعلاسندن وادناسندن وخلقك احوالندن صورمیه
زیرا که هر نسنه که ایشده اول انوك کوکلنده بر یرمز تخم اولوب
خلوت اراسنده باشنی کوده سندن آیرر وخلوتده زیاده مهم
اولان ایش کوکلده اولان خاطره لری کسمکدر تا که ذکر صافی اوله و
خلقك خبرلرن ایشتمك نفسده اولان خاطره لرك تخمیدر وکرکدر
قوتده وکسوتده قناعت ایلیه واکر قناعت ایلمزسه خلقله
اختلاط ایتمکدن مستغنی اولمیازه وکرکدر که قوکشیلرك زحمته
صبر ایلیه وهر نسنه که کندو حقنده سویلیلر دعا وکر ذم در قولق
طوتمیه وکوکل بغلمیه اکر عزلتده اکا یا قودرومانی دردیلرسه
یا خود مخلص یا متواضع یا متکبر دیرلرسه قولق طوتمیه که بو دکلیسی
اوقات ضایع ایلر وعزلتدن مقصود اولدر که کندو آخرتی ایشینه
مشغول اوله ومستغرق اوله یدینجی اصل سفرك آدابلریدر

بلکل که سفر ایکی درد بری باطن سفریدر و بری ظاهر سفریدر باطن
سفری کوکلک سفریدر که کوکلک عالمنده و الله تعالینک
عجایب صنعنده و دین یولنک منزللرنده و مردلرک سفری بو سفردر
که بدنیله اوینده اوتوره و شول جنتده که انوک اینی عجه یدی
قات کوک و یجه بدی قات یر مقدارندن زیاده در جولان ایلیه
که ملکوت عالملری عارفلرک جنتیدر که اول جنت شول جنتدر که
اکا منع ایلمکلک و یول کسمکلک و مزاحمه نک یولی یوقدر و حق سبحانه
و تعالی انسانی بو سفره دعوت ایلر بو آیتله قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ یعنی انلر نظر
ایلدیلرمی کوکلرک و یرلرک عالملرینه و الله تعالینک خلق ایلدوکی
نسنلره و بر کمسنه که بو سفردن عاجز اوله کرکدر که ظاهرده اوز
سفرینی ایلیه و بدنی بر یردن بر یره کزدروب هر یردن بر فایده
اله و بونک مثلی شول کمسنه کبی اولور که کندو ایاغیله کعبه یه
واره تا که ظاهر کعبه یی کوره و اول بر یلنک مثلی اول کمسنه کبی اولور
که یرنده اوتوره و کعبه انوک ایاغنه کلوب چوره سنی طواف
ایلیه و کعبه اوز اسرارینی اکا دیو ویره و بو حال الله اولیاللری
ارا سنده تواتر جوقدر و بو سببدن ایدیکه شیخ ابو سعید

رحمة الله علیه ایدردی نامردلر ایاقلرینه زحمت قلدیلر و مردلر
کوکللرینه زحمت قلدیلر و بر ظاهر سفرینک ادبلرین بو کتابده
یاد ایلدیلم ایکی بابده زیرا که باطن سفرینک شرحی مشکلدر بونک
کبی مختصر کتابده شرح اولنمازن اولکی باب سفرک نوعلری و ادبلری
بیانندهدر ایکنجی باب سفرک علی و رخصتلری بیانندهدر اولکی باب
سفرک انواعی و نیتی و ادبلری بیانندهدر بلکل که سفرک قسمدر
سفر اول طلب علم ایچون اولن سفردر و بو سفر فرضدر اکر طلب
ایلدوکی علم فرض ایسه و سنتدر اکر طلب ایلدوکی علم سنت ایسه
و خبرده کلمشدر که کندو اوندن طشره چقسه علم طلبی ایچون
اول کمسنه الله تعالینک یولندهدر تا که کلنجه و خبرده کلمشدر که
فرشته لر کندو قنادلرین دوشرلر طالب علم ایچون و سلفدن
بعض کمسناره اولمشدر که بر حدیثدن اوتری اوزق سفره کیتمشلردر
و شعبی رحمة الله علیه ایدر اکر بر کمسنه شامدن یمنه سفر ایلیه بر کلمه
ایشتمکچون که اول کلمه نک دین یولنده اکا فایدهسی وار در انوک
سفری ضایع اولماز لیکن کرکدر که طالب علم سفری شول علم ایچون
ایلیه که کندو یه آخرت ازوغی اوله و هر علم که دنیادن نجوب آخرت
ایچون اولمیه و حرصدن نجوب قناعت ایچون و ریادن نجوب خدهنر

ايچون وخلق قورخوسندن نجوب چوق قورخوسيچون اوقسه اول علم
انوڭ نقصانينه سبب اولور [illegible] اولدر كه كنديونڭ
اخلاقنى بلمك ايچون سفر ايليه تا كندوده اولن ذميمه صفتلرڭ علاجنه
مشغول اوله وبو دخى مهم در زيرا كه مادام كه آدم كندو اوينده
اوله وايستدوكى مرادى اوزره اوله كنديوبى بوصوب شويله ظن
ايدر كه اخلاقى كوزلجه در وسفرده كزلو اخلاق قدندن پرده قالقوب
اشكاره اولور وشول حاللر اورته يه كلور كه انلردن اوزينڭ
ضعيفلقى وبدخولقى وعاجزلقى اكلنور وچونكه علت معلوم اوله
علاجنه مشغول اولمق ممكن اولور وهر كسنه كه سفر ايتمش اوله
واقع اولان ايشلرده مردانه اولماز بشر حافى رحمة الله عليه زاهدلره
ايدردى كه سفر ايلك تا كه پاك اولاسز مادام كه صو بر يرده دوره
رايحه سى اوزر [illegible] اولدر كه الله تعالينڭ عجايب صنعنى
كوريده ودرياده وطاغده وبيابانده ودرلو اقليملرده تماشا
ايليه ومخلوقاتڭ درلو درلو عجايبلرندن واوتلردن واغاجلردن
وبونلردن غيرى اطراف عالمده نه وار ايسه اكليه وكوره كه كندولرى
يارادانه تسبيح ايدرلر وانوڭ بركينه طانقلق ويررلر وشول
كسنه كه بو كوزى آچق اوله جمادلرڭ سوزينى كه نه حرف ونه خود

صوت در اكلمغه قادر اولور وخط الهى كه دوكلى موجودلرڭ يوزنده
يازلمشدر كه نه حرفدر ونه خود كتابتدر اوقومغه قادر اولور وملكلر
سرلرين اندن فهم ايلمكه قادر اولور وانوڭ احتياجى اولماز كه يرڭ
اطرافنى طواف ايليه بلكه كوكلرڭ عالمنه نظر ايلرلر كه نيجه وكندو انوڭ
چوره سنى طواف ايلرلر وكأين من آية في السموات والارض
يمرون يعنى نيجه علامتلر
واردر يرده وكوكده كه اول علامتلرڭ يانندن كچرلر وانلردن
خبردار اولمازلر بلكه اكثر كمسنه كندو بدنلرنڭ واعضاسنڭ
وصفتلرينڭ عجايبنه نظر ايليه دوكلى عمرنده انى تماشاكاه كوره
فاما كندونڭ عجايبنه اول وقت واقف اولور كه ظاهر كوزندن
كچه وكوكل كوزيله نظر ايليه واولولردن بريسى ايدر خلق ايدركه
كوزوكى آچ تا عجايب كوره سن وبن ايدرم كه كوزوكى اورتك تا
عجايب كوره سز وبو سوزلرڭ ايكيسى داخى حقدر زيرا كه اولكى
اولدر كه ظاهر كوزيني آچه اندن صكره منزلڭ آخرينه ايرشه و
ظاهرده اولان عجايبلڭ نهايتى واردر زيرا كه انوڭ تعلقى اجسام
عالمه در وعالمڭ جسملرى خود متناهيدر وعجايب باطنه
نهايت يوقدر كه انوڭ تعلقى ارواحه وحقايقه در وارواحڭ

صوتدر

وحقایقك نهایتی یوقدر وهر بر صورتده بر روح وبر حقیقت
واردر صورت ظاهر کوزینك نصیبیدر وحقیقت باطن کوزینك
نصیبیدر وصورت شکل مختصردر وانوك مثالی شویله درکه
اکر بر کسنه بر دیل کورسه صنورکه بر پاره اتدر واکر کوکلی
کورسه صنورکه بر پاره اوینمش سیاه قاندر نظر ایله کورکه
ظاهر کوزینك دیلك وکوکلك حقیقتندن نصیبی نه دکلودر و
دوکلی اعضانك واجزانك وعالمده دوکلی ذره لرینك حالی بویله در
هر کسنه یه که ظاهر کوزندن غیری نسنه ویرممشلردر انوك درجه سی
حیوانلر درجه سنه یقیندر اما بعض نسنلر واردر انده که
ظاهر کوزی باطن کوزینك کلیدیدر وبو سببله الله تعالینك
عجایب خلقنه نظر ایلمکله فایده دن خالی دکلدر دردنجی سفر
عبادت ایچون اولن سفردر حج کبی وغزا کبی وبنیلرك علیهم
الصلوة والسلام وولیلرك وصحابه نك وتابعینك رضوان الله
علیهم اجمعین مزارلرین زیارت ایلمك کبی بلکه علمانك ودین اولولرینك
زیارتی کبی که انلرك یوزینه نظر ایلمك عبادتدر وانلرك
دعالرینك برکتی اولودر انلری مشاهده ایتمك برکتنك بری
بودرکه انلره اقتدا ایلمك رغبتی ظاهر اولور پس انلری کورمك

عبادت

عبادت اولور وهم بی نهایه عبادتلرك تخمی اولور وچونکه انلرك
مبارك نفسلری ومبارك سوزلری زیارتلریله بله اوله فوائد
ایکی اولقدر اولور پس قصد ایله اولولرك مشهدی ومزاری زیارتنه
کیتمك جایزدر واول حدیث که رسول صلی الله علیه وسلم
دیمشدر لا تشد الرحال الا الی ثلثة مسجد مکة ومدینة و
بیت المقدس اکا دلیلدرکه سایر بقعه لرله ومسجدلرله تبرك
قصد ایتمیلرکه جمله سی برابردر مکر بو اوچ بقعه که بونلرله تبرك
اولنمق جایزدر ولا تشد الرحال دیمك یوکلر بغلنمز دیمك اولور
اما شول علمایی زیارت ایلیه که طریق دیننده زنده اوله انلری
زیارت ایلیه که زنده اولمیوب اولمش اولکر پس انبیانك وعلمانك
قصد ایله مزارلرینی زیارت ایلمك ایچون سفر ایلمك بو جهتدن روا اولور
بشنجی سفر دینه تشویش ویرن نسنلردن قچمق ایچون اولان
سفردر منصب ومال وولایت کبی وسایر دنیا شغللری کبی بو سفر
فرضدر اول کسنه نك حقنده که اکا دین یولنه کیتمك میسر اولمیه
دنیا مشغله سیله زیرا که دین یولنه فراغت ایله کیدیلور اکرچه
آدم ضرورتدن واحتیاجدن فارغ اولماز ولیکن نیچه یوکلی
اولمق ممکن اولور اکرچه یوکسز اولمغه قابلیت اولماز وفاز المخفون

یعنی یوکی یینی اولنلر خلاص بولدیلر اگرچه یوکسز دکللردر و هر کسنه
نك که خلق ایچنده اولولغی اشتهاری اوله غالب بودر که او لـ
حالت انی الله تعالیدن فارغ قیلر و سفیان ثوری رحمة الله علیه
ایدر بو روزکار بزم روزکاردر بونده آدی صانی معلوم اولمیز
کمسنه لره خوف واردر مشهور اولنلره قلدیغی زمان اولر زماندر
که هر یرده سنی بیلر اندن نیجه سن و اول یره وارهسن که سنی
بلمیلر و سفیانك رحمة الله علیه کوردیلر که دغرجغی ارقسنه
بغلمش کیدردی ایتدیلر یا سفیان نره کیدرسن ایتدی اکا دو
کویده بغدای اوجز ایمش انده کیدرم ایتدیلر بوندن اوترو کتمکی
روا کورورمسن ایتدی هر نه یرده که معیشت و شغله اوله
انده وارلر که انده دین سلامتله اولور و کوکل فراغت اوزره اولور
و ابراهیم خواص رحمة الله علیه هیچ بر شهرده قرق کوندن ارتوق
اوتورمزدی   تجارت ایچون اولن سفردر دنیا
طلبنده و بو سفر مباحدر اگر نیتی اوزینی و عیالنی خلقه محتاج
ایتمك اولورسه و بو سفر طاعت اولور و اگر نیتی دنیا زیاده لك
اولورسه تفاخر ایچون و تجمل ایچون بو سفر شیطان یولیچو اولمش
اولور و غالب بودر که بونك کبی کسنه دوکلی عمرنده سفر زحمتنده

اولور زیرا که کفایت مقدارندن زیاده ماله نهایت یوقدر
بن آخر الامر حرامیلر انوك یولن اوروب مالن الورلر یا خود بر غربت
یرنده اولور مالن سلطان الور و غایت ایلولکی اولدر که وارثی
الوب اوز هواسنه و شهوتنه خرج ایلیه و انی خاطرینه بیله کتورمیه
و قادر اولدیغنه انوك وصیتنی یرینه کتورمیه و بو رنجی اوکدر
و آخرت بو رنجی انوك اوزرنده قله و صنع بوندن بیوك زیان اولماز
که رنجی و وبالی دوکلی اولکه و راحتی دوکلی غیریلر کوره لر
تماشا و تفرج ایلمك ایچون اولن سفردر و بو سفر مباحدر اگر آز اولورسه
و کاه کاه اولورسه اما اگر کمسنه شهرلری سیر ایلمکی عادت ایدینه
اوزینك هیچ یکی شهرلر و غریب دملر کورمکدن غیری غرضی اولمیه
بونك کبی سفرلرده علمانك خلافی واردر بر طائفه دیمشلردر
که بو سفرده اوزینی انجتمك اولور فائده سز یره بو خود جائز دکلدر
و بزم قاتمزده صحیح بودر که بو مقوله سفر دکلدر زیرا که تماشاده خود
بر غرضدر اگرچه غرض خسیسدر فاما مباحدر و هر کسنه اوزینه
لایق بولور و بو مقوله کمسنه خسیسدر بو غرض دخی اکا لایقدر
اما خرقه پوشلردن بر طائفه واردر که بر شهردن بر شهره و بر
یردن بر یره کتمکی عادت ایدنمشلردر زیرا ارشوب خدمتنده

اولمغی قصد ایتمکسزین بلکه انلرک مقصودی همین تماشادر که عبادت
مداومت ایلمکه طاقت کتورمزلر و تصوف مقاملرنده انلره یول
آچلمشدر و کاهللق و بطاللق سببیله پیرلردن برکسنک حکمی
ایله بریرده اوتورمغه طاقت کتورمزلر بلکه شهرلری طولنورلر
و هر یرده که طعام سفره سی معمور اوله انده زیاده مقیم اولورلر •
و اگر طعام سفره سی معمور اولمسه طعام سفره سینک خدمتکارلرینه
دیل اوزادرلر و اینجیدرلر و بر یرده که دخی بو سفره چکلدوکن
خبر ویرسلر انده کیدرلر • و کاه اولورکه بر مزاری زیارت ایلمکه بهانه
ایدرلر بزم مقصودمز زیارتدر دیو حال بوکه مقصودلری
مزاردن زیادتیدر کلدر پس بویله سفر حرامدر دکلسه باری مکروهدر
و بو قوم مذمومدر اگرچه عاصیلر و فاسقلر دکللردر • و هر کسنه که
صوفیلره تمکین ایتمکدن دلیوب اوزینی صوفیلر صورتنده کوسترسه
اول کسنه فاسق و عاصی اولور و اول کسنه کیالور حرام اولور زیرا
که هر کسنه که خرقه اورتسه و بر وقت نمازی قیله صوفی اولماز • بلکه
صوفی اولدر که اول جانب حق طلبی اوله و یوزینی حقیقت ایشنه
یوتلمش اوله یا حقیقته ایرشمش اوله یا خود اول طلبده اوله
و ضرورت اولمادوغی یرده طلبده تقصیر ایتمیه • یا خود صوفی اولد

کمسنه دکه بر قومک خدمتنه مشغول اوله صوفیلرک اتکی بو
وجه طائفه دن غیریه حلال دکلدر • و اول کسنه که ذاتنده صوفی
اولمیه خرقه کیمک ایله صوفی اولماز بلکه اگر یان کسجیلره نسنه
وقف ایتسلرسه اکا دخی یدوکی حلال اولور زیرا که کندوبی صوفی
صورتنده کوسترب صوفیلر صفتنده • اولماموق غضایا کسجیلردن
اولور • و بو قومک زیاده پرمزی اولدرکه صوفیلر عبارتندن برقاچ
سوزلری ازبرلمشلردر بیهوده یره سویلرلر و شویله صنورلرکه
علم اولین و آخرین کندویه کشف اولمشدر که بو سوزی سویلمکه قادر
اولوره فاما کاه اولورکه اول سوزک شوملغی انی بریره چکرکه
علمه و علمایه حقارت کوزیله نظر ایلرلر • و کاه اولورکه شرع دخی انوک
مختصر کوریبور ایدرکه بو شریعت ضعیفلره پیوندره و اول
کمسنلرکه قوی بوله اولره انلره هیچ بر زیان اولمادیکه انوک دینی
قله صوکی اولمشدرکه هیچ نجاست قبول ایلمزه • و اول کمسنه جونکه
بو درجه یه ایرشه انی اولدرمک پرمده و هندده بیک کافر اولدرمکدن
افضلدرکه انلر کندو آدملرن کافردن صقلرلر و بو ملعون مسلمانلری
که مسلمانلغی دلیله باطل ایلر و شیطان بوزماده بو طوزاقی که
هیچ طوزاق بوزماسدره و چوق کمسنه بو طوزاغه دوشوب

هلاك اولمشلردر [illegible] حریزوا بجدابدن
واول ذیلر سکزدر اول اولدرکه کناهی اوزرندن ایره وهر
کمسنه یه که نفقه ویرملودر ویره والنه حلاللردکوره وشول
قدرازق کوره که یولداشلرینه شفقت ایلکه قادر اوله کربولده
طعام ویرمك وکوکلن سوز سویلمك وکراجی یه کوکلن خلق کوسترمك
سفرده مکارم اخلاق قیلندر   اولدرکه ایو یولداش
له کوره که دینده اکا معاونت ایلیه ورسول صلی الله علیه
وسلم نهی ایلمشدر یالکز سفر ایلمکدن وایتمشدرکه اوچ یاتر کمسنه
جماعت اولورلر وایتمشدرکه کرکدرکه یخلرندن برینی بك
دیکه لرکه سفرده مختلف فکرلر واقع اولور وهر ایشکه انوك دوکی
برکمسنه الندن اجلمه اول ضایع اولور واکر دنیانك مصالحی
ایکی خدا ایله اولیدی دنیا خراب اولوردی وشول کمسنه یی بك
ایده لرکه انوك خلقی کوکجکنا وله وایلرووده سفر ایتمش اوله ایچی
اولدرکه اوتورقده قلان یولداشلرینه ایده وبرینه
رسولك صلی الله علیه وسلم دعاسن اوقیه کرو یده لر استودع
الله دینك وامانتك وخواتیم عملك یعنی بن الله تعالی یه ایصمرلدم
دینکی وامانتکی وعملك صوکلرینی ورسول صلی الله علیه وسلم

برکمسنه یه ایندوه سفره کیتسه ایدردی زودك الله التقوی وغفر
ذنبك ووجهك للخیر حیث توجهت یعنی الله تعالی سکا تقوای زاد
ایلسون وسنك کناهکی یرلغسون وسنی خیره یونلتسون نه یره
یونلرسك وبو دعا اوتورقده اولن کمسنك دعاسیدر وکرکدرکه
وداع ایندکده دوکلی کمسنه یی الله تعالی یه اصمرلیه وبرکون امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه برکمسنه یه ایتدی سبحان الله هرکز برکمسنه کورمدم
که برکمسنه یه بکزیه بو اوغلك سکا بکزدوکی کبی اول کمسنه ایتدی
یا امیر المؤمنین بو اوغلانك عجایب ایشلرندن سکا خبر ویریم که بن
سفره کیدرایدم وبو اوغلانك آنه سی حامله ایدی بکا ایتدی بنی
بوحال الله قویوب کیدرمیسن بن ایتدم استودع الله ما فی بطنك
یعنی الله تعالی یه اصمرلدم سنك قارنکده اولن اوغلانی بس چونکه
سفردن کرو کلدم اوغلانك آنه سین اولمش بولدم وبرکیجه اوتوروب
سویلشوردك ناکاه ایراقدن بر اود کوردم ایتدم بو اود نه اوددر
ایتدیلر بو اودیانر سنك عورتکك مقبره سیدر وهر کیجه بویله
اودیانر کوروردن بن ایتدم اول عورت خود نماز قلیجی واوروج طوتیجی
ایدی بو اود نه دن یانر بس واردم اول مزاری اچدم ناکوردم که بر در
بر چراغ کوردم که صورر و بو اوغلجق چراغك یاننده اوینار [illegible]

ایشتدم که بکا دیرلردی یا فلان بو اوغلانی بکا اصمرلدک ایدی کوز
انی دخی اصمرلمش اولیدک کیرو بولوردک اولدر که
ایکی درلو نماز قله بری سفردن اوکده استخاره نمازی در و استخاره
نمازی و دعاسی مشهوردر و بر نماز دخی سفره چقمق زماننده
که درت رکعت نماز قله انس رضی الله عنه ایدر بر کمسنه
رسولک صلی الله علیه وسلم یاننه کلدی ایتدی یا رسول الله بنم
سفره کیتمکلکوم واردر و بر وصیت نامه یزمشم اتامه می ویره یم یا اوغلومه
می ویره یم یا قرنداشمه می ویره یم رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
هر کمسنه که سفره کیده هیچ بر نسنه خلیفه قویمز الله تعالینک
یاننده بو درت رکعت نمازدن سوکلو که درت رکعت نمازی یولی
بغلرکن قله و اول نمازده فاتحه و قل هو الله احد اوقیه و نمازدن
صکره بو دعایی اوقیه اللهم انی اتقربت بهن الیک فاخلفنی بهن
فی اهلی ومالی یعنی یارب بن بو نمازلر ایله سکا احتیاج عرض ایتدم
بنم یریمه بو نمازلری بکا خلیفه قیل اهلم و مالمه او وقت بو نمازلر اونک
خلیفه سی اوله اهلنده ومالنده و اوینک چوره سنده اولن
اولره تا اول سفردن کیرو اوینه کلنجه اولدر که
چونکه اویندن چقوسنه کله ایده بسم الله وبالله وتوکلت علی الله

ولاحول

ولا حول ولا قوة الا بالله رب اعوذ بک ان اذل او اذل او اظلم او اظلم
او اجهل او یجهل علی یعنی سفره بن الله تعالینک آدیله باشلادم والله
تعالی یه صغنمغله باشلادم والله تعالی یه توکل قلدم و قدرت
و قوت یوقدر الا الله ده در یا الله بن سکا صغندم طینمقدن
یا خود از مقدن یا قرقویه دوشمکدن یا خود قرقویه دوشرمکدن
یا بیلمزلکدن یا بیلمزلکه دوشرمکدن و چونکه طواره بنه ایده سبحان
الذی یعنی اول الله
تعالی یه تسبیح ایلرم که بزه بندوکمز طواری مسخر قلدی حال بو که بز آنی
ضبطه طاقت کورر دکل ایدک و دخی جهد ایلیه که سفر کونک
صباحی پنجشنبه کونی ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم سفری ابتدا
پنجشنبه کوننده ایلردی و ابن عباس رضی الله عنه ایدر هر کمسنه که
سفر ایتمک دیلسه یا خود بر کمسنه دن بر حاجت دیلسه کرکدر که بو زمانده
دیلیه که رسول صلی الله علیه وسلم اول زمان ایچون دعا ایلمشدر اوله که
رسول صلی الله علیه وسلم دیمشدر
یوم خمیسها یعنی یارب سن بنم امتمه مبارک پنجشنبه کونلرینک صباحلرینی
و دخی رسول صلی الله علیه وسلم دیمشدر که یارب بنم امتمه سبت
کونلرینک صباحلرینی مبارک قیل • پس سبت کونک صباحی دخی

مبارکدر [illegible] ادب ولدر که طوارک یوکنی بیلی ایلیه و طورک
اوستنده اوتوررکن اویوقلیه و طوارک اغلنه یوزینه اورمیه
و صباحدن و اخشامدن بر ساعت مقداری اینه یوریه تا که هم
اوزی بیلی اوله و هم طواری بیلی اوله و هم کراجینک کوکلی شاد اوله و سلفدن
بعض کسنه‌لر کرا طوتدقلری وقتده کراجیله شویله شرط ایلرلردی
که هیچ طواردن انمیلر و اندنصکره کاه طوردن اینرلردی تا که اندکلری
طواره صدقه اوله و هر طواری که سبب اوره‌لر و یا خود اکا اغر
یوک اوره‌لر قیامت کوننده صاحبیله خصومت ایلر ابو الدردانک
رضی الله عنه بر دوه‌سی اولورکن ایدردی زنهار ای دوه بندن الله
تعالی‌یه شکایت ایلمیه‌سن که بلورسن که سنک یوککی طاقتک دوکن
مقداری اوربدردم و اکر کیدرکه هر یوک که طواره اورمق دلیه
کراجییه کوستره و شرط ایلیه تا که کراجینک رضاسی حاصل اوله و
کوستردیکنک اوزرینه زیاده ایلمیه که زیاده ایلمیه که زیاده ایلمک
جائز دکلدر ابن المبارک رحمة الله علیه بر طواره بینمش ایدی بر کسنه
اکا بر مکتوب ویردی یارن کسنه‌یه ویردیو ابن المبارک اول مکتوبی
الماذی و ایتدی بر کراجیله بو مکتوبی کوتورمکه قول ایتمدم و فقهانک
بر مکتوب مقداری نسنه‌نک وزنی یوقدر و بو مقداری نسنه‌دن

مسامحه اولنور دیدکلرینه نظر ایلمدی که بو اصل نسنه‌لرده مساهله
قیوسینی یمغی کمال زهددن بیلدی [illegible] اولدر که عایشه رضی
الله عنها ایدر که رسول صلی الله علیه وسلم هر بار که سفره کیدردی
کندویله طرق و اینه و سواک و سرمه دان و مدری کوتوردی و مدری
دیو اول طرغه دیرلر که انکله باش طرارلر و برزوایتده مقص و شیشه دخی
کلمشدر و صوفیون طایفه‌سی ایب و قوغه دخی زیاده ایتمشلردر
و ایپله قوغه کوتورمک سلفه عادت اولمامشدر که انلر هر ایرشدکلری
تیمم ایلرلردی و طاشله استنجا ایلمکده کفایت ایلرلردی و هر صویله
که انک نجاستن بیلمیلردی طهارت ایدرلردی و لیکن ایپله قوغه
کوتورمک اکرچه سلف قاتنده عادت اولمامشدی فاما صوفیوندن
طایفه‌سی حقنده مناسبدر تا که بو قومک سفرلری بونجلین احتیاط
خالی اولمیه و احتیاط خوبدر فاما سلفک سفری کثرتا غزاده و اولو
ایشلرده ایدی که قوغه ایله ایپ کوتورمک کبی جزئی نسنه‌لره باش قوشمزلردی
سکزنجی ادب اولدر که چون سفردن کلوردی کوزی مدینه‌یه طوش
اولدقده ایدردی [illegible] یعنی یارب بز
بو شهرده قرار میسر قیل و کوکجک رزق میسر ایله و اندنصکره
ایلرو بر کسنه کوندررردی تا که کیمسه‌دن ایچرو کیرملو اولمیه و چونکه

شهره كلوردی اول مسجده واروردی وانده ایكی ركعت نماز قلوردی
وچونكه اوه واروردی ایدردی [illegible] ندر عليها
یعنی توبه توبه ربمزه كناهدن رجوع ایتمكله كه بزدن هیچ بر كناه صادر
اولمازكه اول بليه وسنت مؤكده در مسافر اولن كمسنه اهل بيتنه
ارمغان كوترمك تاخبرده كلمشدركه اكر نسنه سی یوغسه توبره سنه
برطاش برقسون وتوبره یه طاش برقسون دیمك بو سنت مؤكدا وسيجو
مشلدر سفرك ادبلری بونلردر باصنده اولن ادبلری
ولدركه سفر اتمیه الا اول وقت ایليه كه معرزبله كه دينك زياده
بكی سفرده در واكر يولده دينك اكلينی مشاهده ايلسه كرودونه
وشويله نيت ايليه كه هر شهرده اولولرك تربه لرین زيارت ايليه
وشيخلری طلب ايليه وهر بر كمسنه دن بر فائده اله فاما شيخلری
اندن اوتری طلب ايلميه كه ایردوكی كمسنه یه مشايخه ایرشدم دیو
حكايت ايليه بلكه انلرك نصیحتلریله عمل ايلمكدن اوتری طلب
ايليه وهیچ بر شهرده اون كوندن زياده اوتورمیه كه قونقلغك
حدی اون كوندر مكركه اكر اقامت ايلمرسه خسته اوله . وچونكه
بر پيرك خدمتنه ايرشه بر كوندن زياده انوك زيارتنه اوتورمیه
وچونكه پيرك سلامنه وره ويننك قپوسی اورمیه وصبر ايليه

تااورنی طشره چقنجه . وشهره كيردوكی كبی هیچ بر نسنه یه ابتدا اتمیه
الا اول شيخك زيارتنه واره شيخك زيارتنه واردقده یاننده
سوز سويليه تا صورمینجه . وچونكه صوره جواب مقداری سويليه
زياده سويليه . واكر شيخدن بر نسنه صورمق دلسه ابتدا دستور
دليه اندن صوره واول شهرده عشرته مشغول اولمیه تاكه زيارتك
اخلاصنی كدرمیه ويولده ذكره وتسبيحه وقرآن اوقمغه مشغول
اوله كرلين شويله كه هیچ بر كمسنه ايشتميه واكر بر كمسنه خبر
صوررسه اكا جواب ويرمكی تسبيحدن مهم كوره واكر اوتوروقده
بر خدمته مشغول اولمسه . ومرادی انده حاصل اولمق ممكن ايسه
سفر اتمیه كه سفر ايلمك اول حاصل كمسنه یه كفران نعمت اولور ايكن
شول علك بياننده دركه مسافره سفردن اول اول علمی اوكرنمك لابددر
بلكل مسافره واجب دركه سفرده اولن رخصتلری اوكرنه اكرچه رخصتی
اختيار ايتمكه عزم ايلرسه دخی زيرا كه احتمال دركه ضرورتله رخصته
محتاج اوله وقبله علمی ووقت علمی دخی بلك كركدر وسفرك طهارتی
خصوصنده ايكی رخصت واردر بری مسح در وبری تيمم در ونمازده
ايكی رخصت واردر بری قصردر یعنی درت ركعت اولن فرضی ايكی ركعت
قلمقدر وبری جمع در امام شافعی مذهبی اوزره یعنی اويله نمازنی

تاورنی

اکیدوغنا زیله بر وقتده قلمقدر . واخشام نمازینی یتسو نمازیله بر
وقتده قلمقدر . وایکی رخصت دخی سنتدر وار درکه بری طوار اوزرینه
سنت قلمقدر . وبری دخی یاوان ایکن دکن سنت قلمقدر اول رخصت
شول ادلکنا اوزرینه مسح ایتمکدرکه تمام طهارت اوزرینه کیمش اوله
وبو طهارتدن صکره که ابدستنی صینه تکرارا ابدست الدوغی وقت ادلک
اوزرینه مسح ایده تا اول وقته دک که ابدستی صیندوغی وقتدن اوج
کون اوج کیجه کچه واکر مقیم اولورسه بر کون بر کیجه کچه . وبو مسحک
التی شرط واردر . بری اولدرکه طهارتی تمام ایلیه اندن صکره ادلک
کیه . واکر ایاغن یوسه وادلک کینسه اول بر ایاغنی یومزدن اول
امام شافعی رحمة الله علیه درست دکلدر دیدر . جونکه اول بر ایاغن
دخی یویه وادلک کیه کرکدر که اول یودوغی ایاغنی ادکدن چقره . و
ادوک کیروکیه . ایکنجی شرط اولدرکه ادلک شویله کرکدر که انوکله بر
مقدار یوریمک عادت اوله اکر الننده کونی اولمازسه داخی جایزدر
اوچنجی شرط اولدرکه تا طوبوغه وارنجه ادلک بتون اوله اکر ایاقده
یوسی فرض اولنلن بر مقداری کورنسه یا دلوکی اولنسه جایز دکلدر
امام شافعی قتنده رحمة الله علیه و امام مالک قتنده رحمة الله علیه
اکر ادلک یرتلمش دخی اولسه جونکه انده یوریمک ممکن اوله منع ایلمک

درستدر . وامام مالکک بو قولی شافعینک قول قدیمیدر
وامام غزالی رحمة الله علیه ایدر بزم قتمزده بو قول اولیدر زیرا که
ادلک یولده جوق یرتلور وانی هر وقت دکمک ممکن اولماز . دردنجی
اولدرکه ادوکی ایاغندن چقرمیه اکر مسح ایتمز ایسه . واکر ایاغن
چقرسه اولی اولدرکه یاشدن ابدست اله . واکر یالکز ایاغن یوسه
کفایت ایلر . وسنت اولدرکه هر کیمسنه که ادلک کیمک استیه
اول ادلکن باشن اشغه ایدوب سلکه که رسول صلی الله علیه وسلم
بر کون بر ادکنی ایاغنه کیدی وبر قرغا کلدی ادکک بریسنی کوتوردی
وسلکدی ادکک ایچندن بر یلان دوشدی . رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی هر کیمسنه الله تعالایه وقیامته ایمان کتوره اکادیکه
ایاغنه ادلک کیمسون تا سلکیجه . تیمم در وبونک
تفصیلی طهارتک شرح ایلمشوز تکرار ایتمیلم تا که سوز اوزامسون
[illegible] اولدرکه هر فرض اولن نمازیکه درت رکعت اوله فرض
ایلمک جایزدر یعنی ایکی قلمق ولیکن درت شرطله . بری اولدرکه فرض
ادا وقتنده کرک قضا وقتنده صحیح بودرکه دردی تمام قلمق کرکدر
ایکنجی شرط اولدرکه قصر نیت ایلیه . واکر تمام قلمغه نیت ایلسه یاخود
قصره نیت ایلسنده یا تمامه نیت ایلسنده شک ایلسه تمام قلمق لازم

درستدر

اولور اوچنجی شرط اولدر که اکر تمام قلورکسه یه اویسه اوزرینه دخی
تمام قلمق لازم اولور بلکه امامی مقیم صنوب نمازی تمام قلورمیسه
واقتدا ایلسه اقتدادن صکره مسافر اولمسن شک ایلسه نمازی تمام قلمق
لازم اولور که مسافرلک صفتنک بلنمسی قابلدر پس اقتدا ایدرکن
امامک مسافرلکی بلنمک لازم دکلدر اما اکر مسافر اولدوغن بلسه
وقصر نیت ایلدکده شک ایلسه اکا قصر ایلمک روا اولور اکر امام قصر
ایلرسه زیراکه نیت کیزلو اولورسنه دربلنمسی شرط ایلمک اولماز
دردنجی شرط اولدرکه اوزاق سفر اوله ومباح سفر اوله اما اچون
قولک سفری وشول کسنک سفری که یول اورمغه کیده یاخود حرام
علوفه طلب ایلمک ایچون سفر ایلیه یاخود اناسنک واناسنک
اجازتی اولمدین سفر ایلیه اکا رخصت جائز اولماز وکیروبو علماء
شول کسنه یه رخصت جائزدر دیمشلردر که بورج استینلر کسنه دن قچه
بورجنی ویرمکه قادر ایکن والحاصل سفر البته بر غرض ایچوندر چون
اول سفره سبب اولان غرض حرام اوله سفر دخی حرام اولور واوزاق
سفر اولدر که اون التی فرسخ اوله وبوندن آز سفرده قصر ایلمک
جائز دکلدر وهر بر فرسخ اون ایکی بیک آدمدر که شهرک عمارتندن
چیقمش اوله اکرچه شهرک خرابندن وبستانلرندن چیقمش ایسه دخی

وسفرک آخری اولدر که وطننک عمارتنه ایریشه یاخود بر شهرده اوچ
کون اوتورمغه نیت ایلیه یا اوچ کوندن زیاده که اول اوچ کون شهره
کیردوکی کونله شهردن چیقدوغی کوندن غیری اوله اکر اوچ کون اوتورمغه
نیت ایلمسه ولیکن بعض ایشلری تدارک ایلمک اوزره اولسه واوچ کونده
حاصل اولاجغن اولمیاجغن بلمسه وحاصل اولمسنه منتظر اولسه اوچ
کوندن زیاده اکلنمک واقع اولسه بر قوله کوره که قیاسه قریبدر جائزدر
که قصر ایلیه زیراکه اول کمسنه نه اوکلی حالی اوزره مسافردر
کوکلی قرار اتمشدر وقرار نیتی یوقدر [illegible] جمع دریعنی ایکی وقتی
بر وقتده قلمقدر وجائزدر که اوزاق سفرده اویله نمازینی تأخیر ایلیه
ایکندو نمازیله بله قله وایکندو نمازینی تقدیم ایلیه اویله نمازیله
بله قله واخشام نمازی ویتسو نمازی دخی بویله در وچونکه اویله
نمازینی ایکندو نمازیله قله کرکدر که اول اویله یی قله اندن صکره ایکندویی
قله واولی اولدر که سنتلردن واز کلمیه تا که سنتلرک فضیلتی فوت
اولمیه که سفرک فائده سی سنتلری فوت ایلدوکنک زیانه برابر اولماز
ولیکن اکر دیلرسه سنتلری طوار اوزرنده قله یاخود بیان کیدرکن
قله وترتیب اولدرکه اول درت رکعت سنت قله که اویله نمازینک
سنتیدر اندن صکره درت رکعت سنت قله که ایکندو نمازندن اول

قلیلر سنّت دُر ۞ واندن صکره اذان اوقیه وقامت کتوره واویله
نمازینك فرضنی قله واندن صکره قامت کتوره واکر تیمم ایلرایسه تیممی
تکرار ایلیه وایکندو نمازینك فرضنی قله ۞ وهر ایکی نمازك اراسنی تیممدن
وقامتدن زیاده اکلمیه اوندن صکره اوّل ایکی رکعت سنّتی که اویله نمازندن
صکره در ایکندو نمازندن صکره قله ۞ واکر اویله نمازینی تأخیر ایلرسه
ایکندو ویله بویله واکر ایکندو نمازینی قلسه وکون بتمزدن اوّل شهره
ایرشسه ایکندو یی تکرار قله واخشام نمازیله یتسو نمازینك دخی
حکمی اویله ایله ایکندو نمازینك حکمی کبیدر ودر قولده اوزاق اولمادن
سفرده دخی جمع ایلمك روادر [illegible] سنّتی طوار اوزرینده ۞
قلمق جائز اولمقدر یوزی قبله یه اولمق واجب دکلدر بلکه یولی قبله یه
بدل اولور واکر قصدله یولدن دونسه دوندوکی جانب قبله
اولمازسه نماز باطل اولور ۞ واکر سهوله دونسه یاخود طواری
حرون اولورسه زیان ایلمز ورکوعی وسجودی اشارتله ایلیه ورکوعنه
ارقه سنی اکه سجودده اندن زیاده اکه وشول قدر اکلمك شرط
دکلدر که طواردن دوشمك احتمالی اوله واکر محفّه ایچنده اولورسه
رکوعی وسجودی تمام کرک کبی ایلیه [illegible] اولدر که بیان
یوردکن سنّت قله وابتدا تکبیر ایلدکن یوزینی قبله یه دوندوره که

بیان اولنمسنه یوزینی قبله یه دوندرمك آساندر ۞ وطوار اوزرینه
اولنمسنه یه مشکلدر ورکوعی وسجودی اشارتله ایلیه وتشهّد
وقتنده دخی یورویه وتحیّات اوقیه وصقنه که ایاغی نجاسته دکمیه
فامّا اوزرینه واجب دکلدر که یولنده اولن نجاست سببیله یولدن
صاپوب کندو اوزرینه یولی مشکل قله ۞ وهر کیمسنه که دشمندن قچه
یاخود جبلك صقنده اوله یاخود ایتدن یا قورددن قچه اکا جائزدر که
فرضنی دخی کیدرکن یا طوار اوستنده قله شول وجه اوزره که سنّتلرده
ذکر اولنشدر وصکره قضا ایلمك واجب اولماز یدنجی رخصت
اورج اچمقدر اکر مسافر اورج اچمغه نیّت ایلسه اکر طلك بری اغردن
صکره شهردن چقرسه جائز دکلدر که اورجن اچه واکر سفرده ایکن
اورجن اچسه واول کون شهره کلسه جائزدر که شهرده کوندز اتمامیه
واکر سفرده ایکن کوندز ونده اتمك نیمش اولسه واول کون شهره کلسه
جائز دکلدر که اورجن اچه ونمازی قصر اتمك سفرده افضلدر تمام
قلمقدن تا که خلاف شبهه سندن بری اوله که امام ابو حنیفه رحمة
الله علیه قتنده سفرده نمازی قلمق جائز دکلدر امّا سفرده اورج
طوتمق یمکدن افضلدر تا که قضا ایلمك ضطرابنه دوشمیه مکر که نفسنه
ضرر تشمکدن قورقوب طاقت کتورمیه پس بوده اورجن اچمق افضلدر

بیان

وبونیدی رخصتك اوچی اوزاق سفرده اولورکه انلر قصر در اورج یمکدر ودکز
مسح اتمکدر اوچ کون اوچ کیجه واوچی بقیه سفرده دخی اولورکه انلر
طوار اوزرنده ویبان یورکن سنت قلمقدر وجمعه قلمامقدر ونماز
قضا اتمك لازم اولمقسزین تیمم ایلمکدر اما ایکی نمازك آراسنی جمع ایلمکده
خلاف واردر ظاهر اولان قول بودرکه قصه سفرده جمع ایلمك روا دکلدر
بو علملری سفر اتمزدن اول اوکرنمك لابددر اکر سفرده حاجت وقتنده صورمغه
کسنه ایله بولداش اولمازسه وقبله نك دلیللرینه ونمازك وقتلرینه
متعلق اولان علملری دخی اوکرنمك کرکدر اکر یول اوزرنده شناس اولمیوب
قبله معلوم اولمازسه بو مقدار بیله که اویله نمازی وقتنده کنشن یرده
یوزوکی قبله یه دوندردوکك وقتده وکون طولوندوغی زمانده یرده
وقطبه وجهله واقع اولور فاما اکر یولده اولو طاغ وار ایسه
قبله صاغ الده می وشربا خود صول الده می دوشر بو مقداردن معلوم
اولماز والله اعلم بالصواب یکرمنجی اصل سماعك یعنی کوکجك
آواز دیکلمکلك ادبلرینك وحکمتك بیاننده در وسماعك حکمی ایکی
بابده شرح ایده لم ان شاء الله الاعز اول باب سماعك تفصیلی
وقنغیسی حرامدر انوك بیاننده در ایکنجی باب سماعك اثرلری وادبلری
بیاننده در باب اول بلکه الله تعالینك برسری واردرکه اول

سر آدمك کوکلنده کیزلودر آتش طاشله دمرده کیزلو اولدوغی کبی
نته کیم طاشی دمره اورمغله آتش آشکاره اولوب صحرایه دوشر کذلك
کوکجك وموزون آوازی دیکلمکله کوکلك کوهری حرکت ایلر وکوکلده بر
حالت حاصل اولورکه آدمك اول حالتده اختیاری اولماز وبونك سببی
اول مناسبتدرکه آدمه عالم علوی ایله حاصل اولمشدر اول عالم علوی
عالم ارواح دیرلر وعالم علوی جمالدر وحسن وجمالك اصلی تناسبدر
وهر نسنه که تناسبی اوله عالم علوینك جمالندن نمونه اولور وهر جمال
وحسن وتناسب که بو عالمده مشاهده اولنور دوکلی عالم علویده اولان
جمالك ثمره سیدر بس کوکجك آواز که موزون ومتناسب اوله اول
عالمك عجایبنه مشابهتی اولور اول سببدن کوکجك آواز اوله آدمك کوکلنده
حرکت وشوق ظاهر اولور شویله که انسان اوزی بیلمزکه اول حالت
نه حالتدر وبو حالت دخی اول کوکلده اولورکه ساده اوله وعالم
علوی یه یول ایلتمین عشقدن خالی اوله اما اکر کوکل اول اصل عشقدن
خالی اولمسه بر نسنه یه مشغول اولور واول مشغول اولدوغی نسنه
حرکته کلور شول آتش کبی که اکا دم اورسلر یالکلنور وهرکمسنه نك
که کوکلنده الله تعالینك دوستلغنك آتشی غالب اوله اول کوکجك
آواز دیکلمسی مهمدرکه ایچروسنده آتشی زیاده اولور وهرکمسنك که

کوکلنده دوستلغی بر باطل نسنه یه ولده انوڭ کوکلندن آواز دکلکی زهر
قاتل اولور وانی دکلمک آکا حرام اولور و کوکلندن آوازڭ سماعنڭ عملاذ
جلدی وار در حلالمی در یا خود حراممی دیو شول کسنه که حرامدر دیدی
اول اهل ظاهر در که انوڭ کوکلنده اعتقادی بودر که الله تعالینڭ
دوستلغی آدمڭ کوکلنده صورت بغلمیه زیرا که اهل ظاهر اولکن
شویله دیر که انسان کندو جنسینی دوست طوتمق ممکن اولور اما اولك
نه انسانڭ جنسندن اوله و نه خود انسانه متشابه اوله انسان آنی
نه وجهله دوست طوته پس انوڭ کوکلنده مخلوقڭ عشقندن غیری
نسنه صورت بغلمز و اکر خالقڭ عشقی صورت بغلورسه خیال د
تشبیه بنا اولور پس بو اصل عشق عشق باطل اولور بو سببدندر که
اهل ظاهر دیر که سماع یا او بغضه اولور یا خود بر مخلوقڭ عشقنده
اولور و بو ایکیسی دخی مذمومدر و اکر اهل ظاهره صورسلر که الله تعالینڭ
محبتی خلقه وزر بر واجب ولمغڭ معنیسی ندر ایدر که الله تعالینڭ
بیورغن طوتب طاعت ایلمکدر و بو بر اولو خطادر که اهل ظاهر بو خطه
دوشمشلردر و بز دکر میجیاتده محبت کتابنده بو خطانڭ وجهنی
بیان ایدرز ان شاء الله تعالی اما بو مقامده آنی بیان ایدلم که
سماعڭ حکمنی کوکله کوره طوتمق کرکدر زیرا که هیچ بر نسنه نڭ سماع

اولسون کرک اشغه سنده بو اصل دور وکی جلوق جوبانلرڭ عادتیدر
اما شافعی رضی الله عنه ایدر دودڭ حلال اولمسنه دلیل بودر که دودڭ
آوازی رسولڭ قولاغنه ایرشدکده بر ماغن قولاغنه قویدی و عمره
رضی الله عنه ایتدی قولاق طوت اولنهایتده که دودڭ چالمقدن فراغت
ایده لو بکا خبر ویره دیدی پس رسولڭ صلی الله علیه وسلم امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه قولاق طوت دیو رخصت ویرمسی دودڭ
آوازی حلال اولمسنه دلیلدر اما رسولڭ صلی الله علیه وسلم
بر ماغن قولاغنه قویمسی آکا دلیلدر که رسول صلی الله علیه وسلم
اول وقتده بر اولو شریف حالتده ایمشدر بو آوازی اول حالتدن
مشغول ایدر دیو فکر ایلمشدر زیرا که سماع الله تعالینڭ شوقنی تقویت
ولمسه یقینی کوررکه سماع عظیم فائده در اما ضعیفلره نسبت که انلرڭ
بو حالت یوقدر اما اول کسنه که الله تعالینڭ شوقی سنده مستغرق
اوله سماع آکا مانع اولور و انوڭ حقنده سماع نقصان اولور پس
رسول صلی الله علیه وسلم دودڭ آوازن دکلمدوکی حرام اولمغه دلالت
ایلمز زیرا که چوق مباح نسنه وار در که اندن الچکرلر اما دود
عمر رضی الله عنه دکله دیو دستور ویردوکی مباحلغه دلیلدر
زیرا که هیچ غیری احتمال یوقدر او جنسی سبب اولدر که اوڭ شعرڭ

ایچنده یرمز نسنه اولمیه مثلا یا هجو اوله یا اهل دینه طعن اولـه
یا رافضیلرک شعری کبی که صحابه حقنده دیرلر یا خود بر عورتک وصفی
اوله زیرا که عورتلرک نامحرم ارلر اوکنده وصف بیان ایلمک جائز
دکلدر بو ذکر اولنان شعرلرک دکلمسی حرامدر اما اول شعر که انده
زلف وخال وجمال وصورت وفراق ووصال خبری اولسه وهر نسنه که
عاشقلرک عادتیدر اول شعرک ایچنده اولسه آنی دیمک واشتمک
حرام دکلدر واول وقت حرام اولور که بر کمسنه بو اصل شعری
سودوکی عورت فکریله یا خود سودوکی اوغلان فکریله دکلیه
لند
زیرا که بو فکرله حرام اولور اما صوفیلر واول کمسنلر که الله تعا
دوستلغنه مستغرق درلر وسماعی الله تعالینک محبتیله ایلرلر
بو بیتلر انلره زیان ایلمز زیرا که بو بیتلرک هر برنده بر معنی فهم
ایدرلر که کندو حاللرینه لایق اوله کاه اولور که زلفدن ظلمت کفر
فهم ایدرلر ویوزدن نور ایمان فهم ایدرلر وکاه اولور که زلفدن
الوهیت معنیسنک ادراکنده واقع اولن اشکال سلسله سن فهم
ایدرلر نیته کم شاعر ایدر بیت · گفتم بشمارم سر یک حلقه زلف
تا بوک تفصیل سر جمله بر آرم یعنی دیلدم که اوتن زلفنک
بر حلقه سن صنم شاید اوتن جمله سنک تفصیلنه واقف اولم دیو

بیت — خندید بمن زسر زلفینک شکیننده که بلنبح بجید وغلط
دی
کرد شمارم ○ یعنی نکار کلدی وزلف مشکینلرینک باشنی بوکره طولندردی
وحسابمی غلط قلدی پس بو زلفدن اشکال سلسله سن فهم ایدرلر
یعنی بر کمسنه دیلر که کندو عقلنک تصرفیله اول اشکالی فهم ایلیه
سنه
وحضرت الوهیتدن بر قیل باشنجه نسنه اکلیه اول کمسنک ملاحظ
بر صرمشتو واقع اولور که دوکلی حسابی غلط اولور ودوکلی عقللری
مدهوش اولور واکر شعرده شراب ومستلک خبری واقع اولسه
ظاهرده اولن شرابی ومستلکی فهم ایلمزلر مثلا اکر شاعر دیسه
کرمی دو هزار رطل پیمایی تا خود نخوری نباشدت رسوایی یعنی اکر
ایکی بیک رطل شراب اولچسک تا که سن اول شرابدن ایچمیه سن
که
سکا اونک سرخوشلغی حاصل اولمز وبو بیتدن آنی فهم ایدرلر
دینک مصلحتی حدیثله وعلمله راست کلمز بلکه ذوقله راست کلور
اکر عشق ومحبت وزهد وتوکل وسائر معنالرک بیاننده بر کتاب
تصنیف ایلسنک وبی نهایه کاغذلر قرالسک هیچ فائده ایتمز تا اول
لر
معنالرله صفتلنمیجه واول معنالر که خرابات بیتلرنده ذکر ایدلدی
انلردن دخی غیری نسنه فهم ایدرلر مثلا اکر شاعر دیسه بیت
هر کو بخرابات نشد بی دینست ○ زیرا که خرابات اصول دینست

یعنی ول کمسنه که خراباته وارمیه دینمزدر زیراکه خراب
دیمك اصولیدر یعنی بو صفتلو که معموردر خراب اولمیوب
تا اول نسنه که آدمینك گوهرنده واردر ظاهر اولوب معمور ا
وبلرك خرجی اوررونلر وهر کمسنك کندو درجه سنه مناسب
براکلمسی واردر وبو سوزی سویلمکك سببی اولدرکه ابلهلردن
واهل بدعتدن بر طائفه صوفیون طائفه سی صنم وزلف وخال
وستیلك وخرابات سوزلرین سویلکز ودکلز دیوب تشنیع ایدر
شویله صنورلرکه بو سوزله بر اولو بخت سویلیوب عظیم طمع
ایلمشلر اولدر وصوفیلرك حاللرندن خبرلری یوقدر انلرك سماع
که واقع اولور بیتك معنیسی اوزرینه اولماز بلکه مجرد آوازندن ا
اولور زیراکه سماع دودك آوازینه دخی اولور وابلهلر کولو
ایدرلرکه صوفی خود بو بیتك معنیسن بلمزلر ندن سماع ایدره
بله بو مقدار بلمزلرکه دوه دخی عربی بلمز فاماکاه اولورکه عرب
نغمه سیله شوقه کلوب شول قدر کیدر آغر یوکله که منزلها
نغمه دن الچکدکاریده در حال دوشوب هلاك اولور بس نیجه
که بو ابله دوه ایله جنك ایلیوب ایده که سن خود عربی بلمز
بس بو شور وشوق ندرکه سنده ظاهر اولدی وکاه اولو

عربی بیتدن دخی بر نسنه فهم ایلرلرکه اول نسنه عربی بیتك
معنیسی دکلدر ولکن کندولره حالا برشدوکی اوزره فهم ایدرلر
زیراکه انلرك مقصودی شعرك تفسیری دکلدر بر کمسنه بو بیتی
اوقودی مصراع ما زارنی فی النوم الا خیالکم بر صوفی بونی
ایشدوب وجده کلدی صوفیه ایتدیلر بو وجد نه دندرکه سن بلمزسن
که بو کمسنه نه دیر صوفی ایتدی نیچون بلمزم اول کمسنه بز زارز دیو بو
طوغرودر بز زارز ودرمانده یوز و بیتك معنیسی خود اویخود ه
بزی مرك خیالکزدن غیری نسنه زیارت ایتمدی دیمك اولور بس
صوفیلرك سماعی بویله اولور وبر کمسنه نك که کوکلنه بر نسنه غالب
اوله هرنه ایشدرسه انی ایشدر وهرنه کوررسه انی کورر وهر
کمسنه که عشق اودنی عشق حقیقیده یا خود عشق مجازیده کورمز
اوله بو خصوص اکا معلوم اولماز اولدرکه آوازه یی
دکلین کمسنه یکدر اوله زیراکه جوان اولن کمسنه زلف وخال وخو
جمال خبرین ایشدکده غالب بودرکه شیطان انوك بوینه بصو
شهوتینی حرکته کتوره وکوزللرك عشقنی انوك کوکلنه ترغیب
ایلر وعاشقلرك احوالن دکلدکده اوزینه دخی خوش کلوب عشقی
دیزو ایدره وعشقك طلبنه باشلر تاکه اوزی دخی ضرب بو عشقه کیره

یعنی اولدکمسنه که خراباته وارمیه دینمزدر زیرا که خرابات
دینلن اوبدر یعنی بو صفتلو که معموردر خراب اولمیو کرک
تا اول نسنه که آدمینک کوهرنده واردر ظاهر اولوب معمور اوله
و بنلرک شرحی اوزوندر وهر کمسنک کندو درجه سنه مناسب
بر اکلمی واردر و بو سوزی سویلمکک سببی اولدر که ابلهلردن
واهل بدعتدن بر طایفه صوفیلر طایفه سی صنم و زلف و خال
و مستلک و خرابات سوزلرن سویلرلر و دکلر دیوب تشنیع ایدرلر
شویله صورلر که بو سوزله بر اولو بحث سویلیوب عظیم طعن
ایلمشلر ولدر وصوفیلرک حاللرندن خبرلری یوقدر انلرک سماعلرده
که واقع اولور بیتک معنیسی اوزرینه اولماز بلکه مجرد آوازندن ذوق
اولور زیرا که سماع دودلک آوازنده دخی اولور و ابلهلر کولوب
ایدرلر که صوفی خود بو بیتک معنیسن بیلمزلردن سماع ایدر و بو
بله بو مقدار بیلمز که دوه دخی عربی بیلمز فاما کاه اولور که عربلرک
نغمه سیله شوقه کلوب شول قدر کیدر اغر یوکله که منزله ایرشور
نغمه دن الجك كاربنده در حالده دوشوب هلاک اولور بن کوکدر
که بو ابله دوه ایله جنک ایلیوب ایده که سن خود عربی بیلمزسن
پس بو شور و شوق ذوق سنده ظاهر اولدی وکاه اولور که

ری بیتدن دخی بر نسنه فهم ایلرلر که اول نسنه عربی بیتک
معنیسی دکلدر ولکن کندو لوه حالی برشدوکی اوزره فهم ایدرلر
زیرا که انلرک مقصودی شعرک تفسیری دکلدر بر کمسنه بو بیتی
وقودی مصراع ماذا ارنی فی النوم الا خیالکم بر صوفی بونی
شدب وجده کلدی صوفیلر ایتدیلر بو وجد نه در جوکه سن بلمزسن
بو کمسنه نه دیر صوفی ایتدی نیچون بیلمزم اول کمسنه بز زاردر دیو
بو غرودر بر زار رزو درمانده یوز و بیتک معنیسی خود اوبخود
یمزلک خیالکردن غیری نسنه زیارت ایتدی دیمک اولور پس
وفیلرک سماعی بویله اولور و بر کمسنک که کوکلنه بر ایش غالب
له هر نه ایشیدرسه انی ایشیدر و هر نه کوررسه انی کورر و هر
سنه که عشق اودنی عشق حقیقی ده یا خود عشق مجاریده کورنمز
ه بو خصوص اکا معلوم اولماز اولدر که آوازه بی
لمز کمسنه یکدا اوله زیرا که جوان اولز کمسنه زلف و خال و خو
ال خبرین اشتدکده غالب بودر که شیطان انک بوینه بصوت
هوینی حرکته کتوره و کوزللرک عشقنی انک کوکلنه ترغیب
ز و عاشقلرک احوالن دکلدکده اوزینه دخی خوش کلوب عشقی
زواید ره و عشقک طلبنه باشلرتا که اوزی دخی بو عشقه کیره

وارلردن وعورتلردن چوق كمسنه واردركه صوفيلر لباسين
كيمشلردر و بو اصل عشقه مشغول اولمشلردر اهل ذوق و عبادتن
اوكورنوب بو عشقه عذرلر ديلوب ايدرلركه فلان كمسنه يه
بر شور و سودا حاصل اولمشدر و بونله عشقلك خار و خاشاكى
دوكلمشدر وهم ايدرلركه بو عشق حقك دوزغيدر و عاشق
اولن كمسنه بى حقك دوزغنه مبتلا قلنشلردر وهم ايدرلركه
كشى كندو نفسنى صقنوب معشوقنه ايركورمكه جهد ايلمك اولو
خيردر جز سوزلعنه ظريفلق وخوشخولق ديو ادويرمشلردر و
وفسق ايدنلر لواطه قلمغه شور و سودادير آد قومشلردر وكاه
اولور كه كندولرك عذرلرى ايچون ايدرلركه فلان پيرك فلان
اوغلانه نظرى واردر و بو اصل عشق اولولرك يولنده واقع
اولمشدر و بو لواطه دكلدر بلكه شاهدبازلقدر و محبوبله معا
يلك روح بازلقدر ديرلر و بو جنس رهانى بر برينه اوردرلر تا كه
كندو عيبلارن بو اصل نامعقول نسنه لرله اورترلر وهر كمسنه كه
بونلرله اينلرلك حرام اولدوغنه و فسق اولدوغنه اعتقاد ايتمسه
قانى حلال اولور و اول كمسنه كه پيرلردن حكايت ايدرلركه پيرلر
محبوبه نظر ايتمشلردر ديو كذبدر كندو عذرلرندن اوترو ديرلر

يا خود پير اوغلانه نظر ايتدى ايسه شهوتله نظر ايتمشدر تا كم
بر سره يه يا قزيزى كلمه يا ايچكه نظر ايليه يا خود احتمالدر كه اول
پير دخى خطايه دوشمش اوله كه پيرلرك دوكلسى معصوم اولماز
و بر پيره بر خطا واقع اولوب بر كناه ايشلمكله اول كناه حلال اولماز
و داود عليه السلامك قصه سن بو خصوصدن اوترو كتورمشلردر
تا بله سنكه هيچ كمسنه بو اصل خطالردن امين اولماز اكرچه اولو دخى
اولورسه و داودك عليه السلام قلدوغى توبه بى و زاريى و اغلمغى كه
حكايت قلنشلردر اندن اوترو حكايت قلنشلردركه تا انى غيب طوتنب
كندوكى معذور طوتميه سن و پيرلرك اوغلانه نظرى دوشمسنه بر
سبب دخى واردر لكن بو سبب از واقع اولور مثلا بعض كمسنه اولور
كه انكا صوفيلره حاصل اولن حالتلردن بعض نسنه لر كورنور كاه اولور كه
جواهر مانندكه و ارواح انبيا انلره كشف اولور مثال الله و اول كشف
كاه اولور كه غايت كوكجك آدم صورتنده اولور زيرا كه معنينك
حقيقتى ايچون مثال لازمدر و چونكه اول لطيف معانى ارواح اورتنده
غايت كوكجك اوله انوك مثالى دخى عالم صورتده غايت كوكجك اولور
و عربده هيچ دحية الكلبيدن كوكجك صورتلو كمسنه يوغدى رسول
صلى الله عليه وسلم جبرائيل عليه السلام دحية الكلبى صورتنده

زا اول عنت بذان مینا کجاست ٭ وامروز ملول بودن از بهر چیست

یعنی اولدن بکا سنک میلک وار ایدی اول میل قنده کتدی و بو کون

سنک اغمک ندن نا و ترو در ٭ مرمهدک که ابتدا حالی تیز و روان اولـ

واندن صکره مرتبه سندن دوشوب ضعیف اولسه شویله صنور

که الله تعالینک اکا میلی و عنایتی وار ایدی شمدی اول میلی دونوب

متغیر اولدی ٭ والله تعالینک حقنده بو تغیری فهم ایلمک خطادر بلکه

شویله اعتقاد ایلمک کرکدر که تغیر اکا ضد ٭ الله تعالی ابدی بولی یوقدر ٭

زیرا که الله تعالی تغیر قابلی دکلدر اوزی متغیر اولیجی دکلدر بلکه شویله

اعتقاد ایلمک کرکدر اوزنک صفتی دونمشدر ٭ و اول معنی که ونه

فتح اولمش ایدی حجابه کیرمشدر ٭ والله تعالی جانبندن هرکز منع

و حجاب و مذل اولمازبلکه حقک درکاهی کونکبی اچوقدر ٭ و انونک

نوری جمیع عالمه مبذولدر ٭ مکر شول کسنه یه مبذول اولمیه که دیوار

آردینه کیروب اول نوردن محجوب اوله و بو وقت تغیر کندوده اولور

کونشده اولماز ٭ و کرکدر که اول حجابه دوشن کسنه ایده ٭ بیت

خورشید بر آمدی بکارین دیرست ٭ بر بنده اکرتا بدازاد بار منست

یعنی کون طوغدی ای بکارین کچ در ٭ اکر کون بو بنده اوزرینه طوغمزسه

بو بنده نک دولتسزلکندندر کرکدر که واقع اولان حالی کندوده

کوردی اندن صکره کاه اولور که اول کشفدن بعض نسنه یه بر صقلق

مثالنده دوشر و اول صورتدن عظیم لذت بولور ٭ و چونکه اول

کشف حالتندن کیرو کلوب اول معنی حجابنده قله اوزی اول معنینک

شوقنده و طلبنده قالور ٭ و کاه اولورکه اول معنی ارتوق کیرو کلمز بر

اولک ظاهر کوزی بر کوکجک صورته دوشسه که اول معنی ده اول نغمه

اولان صورتله بو کوکجک صورتک مناسبتی اولسه اول حالت انده

تازه اولوب اول ایاوی قلدوغی معنینک لذتی کیرو بولور ٭ و اول کشف

بو صورتدن وجد و حالت حاصل اولور ٭ پس روا اولور که بر کسنه

کوکجک صورت تماشا ایلمکه رغبت ایده ٭ بو حالتی کیرو بولمق ایچون

هر کسنه که بو سرلردن خبردار اولمیه ٭ بو کسنه نک کوکجک

صورته بو رغبتنی کورسه کوردکده شویله صنور که بو دخی اول صورت

شول صفتله نظر ایلرکه اوزی اول صفتله نظر ایلر ٭ زیرا که اوزینک

اول صفتدن غیری نسنه دن خبری یوقدر ٭ والحاصل صوفیلرک

کاری عظیم کاردر و خطرناکدر ٭ و غایتسز اولودر ٭ و غلط هیچ

بر نسنه یه یول بولماز صوفیلرک احوالنه یول بولدیغی کبی ٭ پس

بو مقداراشارتدن دخی معلوم اوله که صوفیلر مظلوملردر

و خطا بوکه شویله صنورلرکه صوفیلر بو زمانه ده پیدا اولان صورت

حواله ایلیه. و بوندن مقصود مثالدر. بنزکوکدر که هر نسنه که
نقصان و تغیر صفتلریدر کندو نفسندن بیله. و هر نسنه که جمال
و جلال صفتلریدر الله تعالیدن فهم ایلیه هر کسنه نك که بو مرتبه
و اعتقادی اولمیه تیز کفره دوشر و اوزی کفره دوشدکندن خبردار
اولماز و بو سببدندر که سماعك خطری الله تعالینك دوستلرینه
عظیمدر دیمشلردر اولدر که مریدلرك درجه سندن
تجاوز ایتمش اوله و مقدمات اولان احوالی کیرو قلمش اوله. و احوالك
نهایتنه ایرشه اکا فنا دیرلر و بقا دیرلر حق تعالیدن غیری نسنلره
نسبتله. و توحید دیرلر حق تعالینك ذاتنه نسبتله و بو اصل
کسنه نك سماعی فهم طریقیله اولور بلکه سماع اکا ایرشدکده بوقلو
دیرلك حالتلری اونك قلبنده تازه لنور و بالکلیه کندودن غائب
اولوب بو عالمدن بیخبر اولور و کاه اولور که بیزار اوده دوشه
مثلا خبری اولماز نته کم ابو حسن نوری رحمة الله علیه سماع حالنده
بر یرده یکردکه انده قترکوب بیچلمشکردی و ایاغی جمله کسلوب
پاره پاره اولوردی اوزی اندن بیخبر ایدی. و بو درجه یه ایرن
کسنه نك سماعی زیاده کاملدر. و مریدلرك سماعی بشریت صفتیله
مختلطدر و اول سماع شول کسنه نكدر که اوزی اوزندن بالکلیه

الینمش اوله نته کم اول خاتونلر که یوسف صلوات الله علیه کوردیلر
و اوزلرندن بالکلیه اونودوب اللرن کسدیلر و سن بو بوقلق عالمنی انکار
ایدوب بن خود اول کسنه یی کوردوم اولندن یوق اولمشدر دیمه
زیرا که اول کسنه سنی کوردی و کاه دکلدر که سنی کوردی و کلا اونك
شخصیدر و کر اول کسنه هلاك اولسه بیله انی کوررسن فاما
حقیقتده یوغ اولمشدر زیرا که اونك حقیقتی اول لطیف معنیدر که
محل معرفتدر کوردوکی نسنه لرك معرفتی اندن غائب اوله معرفتله
نسبتله اول یوق اولمش اولور و اکر اوزندن دخی بیخبر اولسه اوزینه
نسبتله دخی یوق اولمش اولور و اکر الله تعالینك ذکرندن غیری نسنه
قلبی جمله سندن غائب اولسه هر نسنه که فانیدر کیدوب انجق باقی
قالمش اولورده و توحیدك معنیسی بودر که حقدن غیری نسنه کورموب
دوکلی اولدر بو غیره دیه و یا خود بن دخی اولمدیه و بر طائفه بو مقامده
غلط ایدوب بوندن حلول ایله تعبیر ایتمشلردر و بر طائفه دخی
اتحاد ایله تعبیر ایتمشلردر و بو اکا بکزر که بر کسنه هر کز آیینه کورمیش
اولسه و آیینه یه نظر ایلیوب کندو صورتن کورسه شویله صانور که
اوز آیینه یه کیرمشدر یا خود آیینه کندو صورتیدر و آیینه نك
صفتیدر و قاندره بس اکر دیرسه آیینه یه کیردی صورتم حلول اولور

واکر آینه اوزنیك صورتی اولدی صورسه اتحاد اولور و بو ایکیسی
دخی غلطدر زیراکه هرکز آینه صورت و صورت آینه اولماز لکن
ظاهرده ایله کورینور و شول کسنه که احوالی تمام اکلمش اوله اولور
صور و بونك شرحی بونك کبی کتابده مشکلدر زیراکه بونك تفصیلی
اوزوندر [illegible] اولدر که سماعده اولن کسنه‌نك فهمندن صکره
اکا بر حال حاصل اولوروا اول حاله وجد دیرلر و وجد لغتده بولمغه
دیرلر پس وجدك معنیسی اولدر که بر حالته ایره که اندن ایلرو حالته
ایرمامش ایدی و بو حالتك حقیقتنده سوز چوقدر که اول حالت نه نسنه‌در
صحیح بودر که اول حالت بر نوع دکلدر بلکه چوق نوع واردر اما جمله
انواع ایکی جنسه راجعدر بری احوال جنسیدر و بری مکاشفات جنسیدر
اما احوال جنسی اولدر که اهل سماعه بر صفت غالب اولوب انی مست کبی
ایلر و اول صفت کاه شوق اولور و کاه خوف اولور و کاه عشق آتشی
اولور و کاه غم اولور و کاه حسرت اولوره و بونلرك اقسامی چوقدر
اما شولدم که اول آتش کوکله غالب اوله انوك تونی دماغه ایرشوب
دماغك حواسنه غلبه ایلر تا که اول کسنه کورمز و ایشتمز اولوره
اویخویه وارمش نسنه کبی یاخود کوروب ایشیدرسه اول کوردوکی
و ایشتدوکی نسنه‌دن غافل اولور مست اولن کسنه کبی اما ایکنجی

قسمکه مکاشفاتدر اولدر که سماع حالنده اهل سماعه بعض
نسنه‌لر حاصل اولمغه باشلر و اول نسنه‌لرك بعضی مثال کسوتنده
حاصل اولور و بعضی صریح حاصل اولوره و مکاشفه خصوصنده
سماعك تأثیری اول جهتدندر که سماع کوکلی صافی قلور شول
آینه کبی که انوك اوزرینه توز قونسه انی پاك ایدرلر تا که صورت
انده ظاهر اوله و اول معنیدن نه نسنه که عبارت و کلمات کتوره‌لر
علمی و قیاسی و مثالی اولور و اول معنینك حقیقتی اول کسنه‌دن
غیریه معلوم اولماز که اکا ایرشمش اوله و هر کسنه‌یه کندو بصدوغی
بر معلوم اولور اکر غیر کسنه‌نك بصدوغی یرده تصرف قلمق دلسه کندو
بصدوغی یره قیاس ایلر و هر نسنه که قیاسله اوله ورق علمدن اولور ورق
ذوقدن اولماز اما بو مقدار ذکر اولندی یا شول کسنه‌لره که بو ذوق
حاصل اولماز بو خصوصه اعتقاد ایلیوب انکار ایلیلر که انکارك منکرلره
زیانی واردره و زیاده ایله اول کسنه‌در که شویله صنه که کندو بو عارغنده
بولنمین نسنه پادشاهلر خزینه‌سنده دخی بولنماز و بو ایله‌دن
زیاده اولدر که اوزینی کندوده اولن مختصر نسنه ایله پادشاه و الملوك
بلوربن دکلی نسنه‌لره ایرشمشم دکلی نسنه‌لر بنده حاصلدره و هر
نسنه که بنده حاصل دکلدر اول فی نفس الامر بو قدردیه و دکلی

انكادلو بو ایکی نوع ابلهدن حاصل اولور • و بلکه وجدکه تکلفله اوله
عین نفاق اولور مکر شول وجد نفاق اولیه که انوك سببلری تکلفله
کوکله کتوره تا حقیقت وجد حاصل اولسون دیو • و خبرده کلمشدرکه
قرآن دکلدکده اغلایه سز و اکر اغلیو کلمزسه باری تکلفله اغلایه سز
و بو خبرك معنیسی اولدرکه اغلمغك سببلرینی کوکله کتوره سز و تکلفك
البته تأثیری واردر زیرا کاه اولور که تکلف حقیقته ایرشدرر • سؤال
اکر دیرسه‌کز نه ایدرسه که صوفیلرك سماعی چوق اولوب حقیقیون اولورسه
نیچون صحابه‌لره خوش آوازلو حافظلر کتوروب قرآن اوقتمزلر بلکه خوشخوانلر
کتوروب غزللر اوقودرلر با خصوص که قرآن کلام حقدر آنی دکلمك اولی در
اولدرکه آیت قرآن اوزره دخی سماع چوق واقع اولور و انده دخی وجد
چوق ظاهر اولور و چوق کسنه واردرکه قرآن دکلرکن عقلی کیتمشدر •
و چوق کسنه واردرکه قرآن دکلرکن جان ویرمشدر و بونلرك حکایتی
اوزندر کتاب احیاده تفصیل اوزره دیلنمشدر • اما حافظ بدلنه خوش
[margin: خوشخوان]
دفقرآن یرینه غزللر اوقودوب علتنك سببی واردر • اولا اولدرکه قرآن
ایتلری دوکلیسنك عاشقلر حالنه مناسبی یوقدرکه قرآنده کافرلرك
حکایه‌سی و اهل دنیانك معامله‌سی و بونلرك کبی نسنه‌لر چوقدر زیرا کو
قرآن انسانلرك علتلری دوکلیسنك شفاسیدر • اکر حافظ مثلا بو آیتی

اوقویه که آنانك میراثندن حصه‌سی الّتی ده بردر و قرقنده انك
یارمدر • یا خود اول آیتی اوقویه که برعورتك اری هلاك اولسه درت
آی اون کون عدت چکمك کرکدر • بو مثللو آیتلر عشق اودنی اوتورمز مکر
اول کسنه‌نك اودنی اوتوره که غایت عاشق اوله • و هر نسنه ایله سماع ایدن
اکرچه مقصودندن ایراق دخی اولورسه • و بونلرك کبی عاشقلر بولنور
ایکنجی سبب اولدرکه خلقك چوغی قرآنی ازبیلورلر و قرآنی تکرار اوقرلر
و هر نسنه که چوق ایشدلمش اوله غالب بودرکه کوکلی اویرمها اکر برکسنه
بر بیتی اول ایشدوب حالی ایدنسه ایکنجی کره ده اول حال حاضر اولمازدی تا
تازه غزللر اوقنور اولوردی و تازه تازه قرآن اوقنور اولمازدی و رسولك صلی الله
علیه و سلم زماننده • عربلر قرآنی ابتدا کلوب کلدکلرنده اغلرلردی
انلره نیجه حال حاصل اولوردی • ابوبکر رضی الله عنه انلره ایدردی
کنا کما کنتم ثم قست قلوبنا یعنی بز دخی سزك کبی قرآنی دکلرکن
اغلردق و شمدی بزم قلبلرمز قاتی اولدی یعنی قرآن ایله انس و قرار طوتدی • پس
هر نسنه که تازه اوله انوك اثری زیاده اولور • و بو سببدن ایدی که
عمر رضی الله عنه حاجیلره امر ایدردی که اکلنمیوب یرلو یرینه کیده‌لر
و ایدردی قورقرم که کعبه‌یه کوزلری اوکرنوب کعبه‌نك حرمتی کلدرك
کوکلرندن کیده • اوچنجی سبب اولدرکه اکثر کوکل حرکته کلمز مادام که

بی كوكجك آوازه ایله ووزن شعر ایله حركته كتورمیه یس وبو جلدنده
كه حدیثله سماع آز واقع اولور بلكه اكثر كوكجك آواز ایله اولور اكر وزنله
ومعامله اونور سه وهر دستانك ومقاملك بر حالی واردر وقرآنی
دستانه اویدرمق وانده تصرفلر ایلمك وواد كلدر وآوازه سز خود
مجرد كلمات اولور تاثیر ایلمز مكر بر كوكلده تاثیر ایلیه كه آتشی غایتده
اولمغین شوقه كله اولدر كه بیچه كوكجك آوازه ایله دخی
مدد ویرمك كركدر تاكه تاثیری زیاده اوله • دف وطبل وده ودك
كبی وبونلرك غیری نه كه واردر وبونلر خود قرآنه مناسب دكلدر
زیراكه بونلرده لعب ولهو صورتی واردر نته كم رسول صلی الله علیه
علیه وسلم ربیع بن مسعود اوینه واردی جاریه لر دف چالوب ایركلردی
چونكه رسول صلی الله علیه وسلم كوردیلر شعرله دعا ایلمكه باشلادیلر
رسول صلی الله علیه وسلم اینم اولك اولنجه ایرلرسكز اولنله ایلركم
دعا قصدله اولور دفده لعب ولهو صورتی واردر دعایه مناسب
دكلدر اولدر كه هر كمسنك كه بر حالی اولسه حالنه
مناسب بیت دكلیه كه حریص اولوره اكر حالنه موافق اولسه
انی دكلمكی كرنیه كوروزه وكاه اولور كه اول بیتی اوقیه كمسنه بو بیتی اوقمه
نبیتی اوقیدره وقرآنی كرنیه كورمك اولمازه وكاه اولور كه دوكلی

ایتلر

ایتلر بر كمسنك حالنه مناسب اولمازه واكر بیت اوزر بیك حالنه
مناسب اولمسه اوزی بیتك معناسی اوز حالنه مناسب اولور ولجب
دكلدر كه شعردن شاعرك قصد ایتدوكی معنایی فهم ایده سن • اما
قرآنی كندو فكرك اوزرینه حمل ایدوب كندو معناسندن دوندرمك
لایق دكلدر • پس مناجتك غزلخوانلری وخوشخوانلری اختیار
ایتدوكلرینك سببی بودر • وبو ذكر اولنان معنالرك حاصلی ایكی
سببه راجعدر • بری دكلین كمسنك وصف حالی اولمق وبری قرآنك
حرمتین صقنوب تصرف قلمق سماعك وحركتك ورقصك
وقفتانیر تعك بیاننده در • هر نسنه كه آدم انده مغلوب و
بی اختیار اوله انده اوتروا كا صوری وحساب اولماز وهر نسنه كه
اختیار له اوله اوزرین خلقه صاحب حال كوسترمك ایچون اولسه
حال بو كه صاحب حال اولمیه اول كوستردوكی فعل حرام اولور • زیراكه
عین نفاق اولور • ابو القاسم نصرابادی ایتدی بن ایدرم كه بو قوم سماعه
مشغول اولمق اولیدر غیبته مشغول اولمقدن • وعمر بن محیط ایتدی
اكر اوتوز یل غیبت ایلسلر سماعده زیاده ن حالت كوسترمكدن اولیدر
ویلكل كه سماعده • اولیدر كه سماع ایلدكن ساكن اوله • وسماعك اثری
انوك طشره سنده ظاهر اولمیه وكندو اوزینی صقنوب مقدار قوتی

اوله زیرا که حرکت ایلمك و چاغرمق و اغلمق ضعفدن اولور لیکن بویله
قوی کسنه از بولنور و کویا ابو بکر رضی الله عنه کنا کما کنتم ثم قست
قلوبنا دیدیکنك معناسی بودر یعنی اول بز دخی سزلکبی صبر ایدمزدك
شمدی طاقت کتورر اولدق و اول کسنه که اوزینی صقلمغه قادر دکلدر
کرکدر که تا ضرورت وقتی ایرمدکجه اوزینی صقلیه بر کت جنیدك
رضی الله عنه صحبتنده ایدی هر بار که سماع اولوردی او کت فریاد
ایلوردی جنید بر کون بندی اکر بر دخی بویله ایلرسك بنم صحبتمه کلمه
پس اول کت زیاده جهد ایدوب صبر ایلردی تا اوزینی طوتلمغه صقلدی
که بر کون بر فریاد اوردی که قرنی یارلدی و جان تسلیم ایلدی ○ اما اکر
بر کسنه دیانیز رقص ایلسه یا خود تکلفله اوزینی اغلمغه حمل ایلسه
جایزدر و رقص قتنده مباحدر زیرا که زنکیلر مسجد نبویسنده
رقص ایلدیلر و عایشه انلرك تماشاسنه واردی و رسول صلی الله
علیه و سلم امیر مؤمنین علی کرم الله وجهه سن بندنسن و بن سندنم
دیدکده علی شادیلغندن رقص ایلیوب ایاغن بجه کز یره اوردی
نته که عربلرك عادتیدر شادیلق حالنده رقص ایلیوب ایقلرین یره
اورمق ○ رسول صلی الله علیه و سلم جعفره رضی الله عنه سن بکا بکزرسن
خلقده و خلقده دیدکده جعفر شادیلغندن رقص ایلدی ○ و رسول

صلی الله علیه و سلم حارثه رضی الله عنه سن بنم قرنداشم و یولداشمسن
دیدکده حارثه شادیلغندن رقص ایلدی ○ پس اول کسنه که رقص
حرامدر دیر خطا ایلر زیرا که رقصك غایتی بودر که اویون اوله اویون
خود حرام دکلدر باخصوص که کوکلنده اولن حالت قوی و زیاده
اولسون دیو رقص ایلیلر که بو حرام اولمق دکل بلکه مقبولدر نته اولور
اما قفتان پاره لمق اختیار له اولسه جایز دکلدر که بی فایده مالی ضایع ایلمك
اولور اما اکر مغلوب اولوب اختیار الندن اولسه جایز اولور و قفتان
پاره لمقده اختیارك نه دکلو دخلی اولورسه لیکن کرکدر که اول اختیارده
مضطر اوله شویله که اکر اتمکه دلسه قادر اولمیه نته که خسته نك
ایکلدوسی اختیار له اولور ○ اما اکر ایکلمکه دلسه قادر اولماز و هم
قصد و ارادتله اولورسه لوزن آدم الیکمکه قادر اولماز و هم وقتده
که صوفی بو وجه اوزره مغلوب اوله کناهکار اولماز اما انلرك الیله
حرکت ایتدوکلری و خرقه لرن پاره لیوب اولتدردکلری که بر طایفه
بو جایز دکلدر دیو اعتراض ایتسلردر انلر بو اعتراضده خطا ایتسلردر
زیرا بزی دخی پاره لیوب کوکلك دیکرلر چونکه انی ضایع قلیوب
بر مقصود ایچون پاره لرلرسه جایز اولور اکر خرقه نك دخی پاره لردن
درت جانبه طاعتسلر تا که دوکلی کسنك اول پاره لردن نصیبی

اولوب سجاده لرینه وخرقه لرینه دیکه لر جائز اولور زیراکه اکر
بر کسنه بر پاره بزی یوز پاره ایلیوب یوز درویشه ویرسه جائز
ایدی اول خرقه نك دخی هر پاره سی اول کبی اولور که هر پارسنه وار
سماعك آدابلرینك بیانندر بیلکل که سماعده اوچ نسنه مهم اولور
که انلر زمان ومکان واخواندر زیراکه هر بار که کوکل بر نسنه یه
مشغول اوله یا خود نماز وقتی اوله یا طعام یمك وقتی اوله یا خود
بر وقت اوله که انده کوکللر پراکنده اولور اوله بو وقتلرده سماع
بی فائده اولور اما مکان اکر یول اوزری اولسه یا خود قرانکو ویران
یر اولسه یا خود بر ظالم کسنه نك اونده اولوب وقتی مشوش
اولسه اما اخوان کرکدر که هر کیم حاضر اولورسه اهل سماع اوله
اکر اهل دنیادن متکبر اولن کسنه حاضر اولسه یا سماعه منکر اولن
عابد حاضر اولسه یا خود کوجله حال ورقص ایلین کسنه حاضر
اولسه یا خود اهل غفلتدن اولن قوم حاضر اولسه که انلر سماع
باطل فکر ایله ایدرلر اولر یا خود بیهوده کلماته مشغول اولوب
هر جانبه نظر ایدوب حرمت صقلمین کسنه لر حاضر اولسه یا خود
عورت طائفه سی تماشا ایچون حاضر اولسه لر که یکیتلر اراسنده
اولوب بریسنك فکرندن خالی اولمسلر بونلر سماع اثناسنه رمز

وجنیدك رحمة الله علیه سماعده زمان ومکان واخوان شرط
دردیدیکنك معنیسی بودر اما سماع شول یرده اولسه که تازه
عورتلر تماشایه کلسه لر واول یرده یکیتلر اولوب شهوت انلره غالب
اولسه سماع حرام اولور زیراکه بودم سماع شهوت اودینی ایکی
جانبدن تیز ایلر وهر کس بر برینه شهوتله نظر ایلر وکناه اولور که
انلرك ایچندن بریسی عاشق اولور وبو عشق شول دکلو فسق وفساده
تخم اولور که سماعك خیری اول فساده اصلا برابر اولماز بر اولی
کسنلر که اهل اوللر وسماع مجلسنده اوتوره لر ادب اولدر که دوکلیسی
باشن اوکنه صالوب بر برینه نظر ایلمیه لر وهر کس اوزینی بالکلیه سماعه
ویره وسماع اراسنده سوز سویلشمیه لر وصو ایچمیه لر واطرافه نظر
ایتمیه لر واللرین وباشلرین اوینتمیه لر وتکلفله هیچ حرکت ایتمیه لر بلکه
نمازده وتشهدده اوتورر کبی اوتوره لر وکوکللرینی بالکلیه الله
دوندوره لر وسماع سببیله غیبدن نه فتوح اولسه کرکدر اکا منتظر
اولله واوزلرین ضبط ایلیوب اختیارله ایاغه طورمیه لر وحرکت
ایتمیه لر واکر بر کسنه غلبه وجدله ایاغه طورسه اکا یولداشلق
ایلیه لر واکر دلبندی دوشرسه دلبندین باشنه قویه لر وبو ذکر
اولنانك دوکلیسی شول بدعتدر که صحابه دن وتابعیندن نقل

اوتمشدر ولیکن هر نسنه که بدعت اولسه بودکلدر که جائز اولیه
چوق بدعت واردر که بدعت حسنه در امام شافعی رضی الله عنه
ایدر تراویحی جماعتله قلمق امیر المؤمنین عمرک رضی الله عنه وضعیدر
وبو بدعت حسنه در پس مذموم اولن بدعت اولدر که سنته مخالف
اوله ایله اولسه حسن خلق وخلایقک کوکلن شاد قلمق شرعن ممدوحدر
وهر قومک بر عادتی واردر انلرک عادتنه مخالفت ایلمک
بدخولقدر ورسول صلى الله عليه وسلم ایتدیکه خالق الناس
باخلاقهم یعنی هر کسنه ایله زندکانی ایلن انلرک خوینه وعادتنه
موافقت ایلکله چونکه صوفیلر طائفه سی سماعله ورقصله شاد
اولورلرده ومخالفت ایلمکله بحضور اولورلر پس انلره موافقت ایلمک
سنت اولور ورسولک صلى الله عليه وسلم اصحابی رضوان الله
تعالى عليهم اجمعين رسولی کوردکده ایاغه طورمزلردی زیراکه
انلرک ایاغه طورملرین کریه کوررلردی ولیکن اکر بر یرده ایاغه
طورمق عادت اولسه ایاغه طورمغله بحضور اولسه خاطرلرین
رعایت ایچون ایاغه طورمق اولیدرکه عربک عادتی بر وردر وعجمک
عادتی بر وردر وبالله التوفیق باب [illegible] نهی [illegible] بیاننده
امر معروف ونهی منکر دینک ارکاننه نزرکیدرکه دوکلی انبیا

صلوات الله عليهم اجمعين امر معروف ونهی منکر ایچون
کلمشلردر اکر امر معروف ونهی منکرک اساسی خراب اولوب خلقک
اراسندن کوتورلسه ایدی شرعک آثاری جمله باطل اولوردی
وامر معروف ونهی منکرک معرفتنی بر اوچ بابده بیان ایدهلم ان شاء
الله تعالى باب اول امر معروف ونهی منکرک واجب اولمسنک
بیاننده در ایکنجی باب امر معروف ونهی منکرده اولن محتسبلرک
شرطلرنک بیاننده در [illegible] شول منکر نسنه لرک
بیاننده در که اکثر واقع اولور [illegible] امر معروفک ونهی
منکرک واجب اولمسنک بیاننده در بلکل که امر معروف ونهی منکر
واجبدر هر کسنه که وقتنده امر معروف ونهی منکردن عذرسز
الیکسه الله تعالى یه عاصی اولور الله تعالى بیوردی ولتکن منکم امة
یدعون الی الخیر [illegible] حق تعالى
ایدرکه سزلردن بر طائفه اوله که انلرک ایشلری خیره دعوت
ایتمک اولوب احسانه امر ایدوب سیرمزا ایشلردن نهی ایتمک اوله وبو
آیت کا دلیلدرکه امر معروف ونهی منکر فرضدر ولیکن فرض کفایه در
چونکه بر طائفه امر معروف ونهی منکر ایلیلر کفایت ایدر اما اکر هیچ
بری ایلمسه لر جمله سی کناهکار اولور الذین ان مکناهم فی الارض

أقاموا الصلوة وآتوا الزكوة وأمروا بالمعروف ونهوا عن
المنكر ولله عاقبة الامور يعني انلركه اكر يوزنده اولري
تمكين ايدرسك نماز قيلرلر و زكوة ويررلر و معروفه امر ايدرلر و منكردن
نهي ايدرلر و جميع ايشلرك صوكي الله تعالى يه راجعدر بس الله
تعالى امر معروف و نهي منكري نماز و زكوة ايله بر يرده اكدي و اهل
ديني امر معروف و نهي منكر صفتيله اكدي. و رسول صلى الله عليه
وسلم بيوردي كه امر معروف و نهي منكر ايلك و اكر ايلمزسكز الله تعالى
سزلك بومزرعكزي سزلك اوزركزه مسلط قيلور. و اندن صكره
سزلك خيرلوكز سزلك حقكزده خير دعا ايلسه قبول اولماز و امير
المؤمنين ابو بكر صديق رضي الله عنه روايت ايلركه رسول صلى الله عليه
وسلم ايتدي هيچ قوم يوقدر كه انلرك اراسنده بر معصيت اوله و
انلر اول معصيته انكار ايتميه لر الا عقبنجه الله تعالى انلره بر عذاب
كوندررکه اول عذاب جمله سنه ايرشور. و رسول صلى الله عليه
وسلم ايتدي دكلي ايو عملر غزا ايتمكلك و امر معروف و نهي منكر
قلمغك يانده بر قطره كبيدر اولو دريانك يانده. و هر سوزكه آدم
سويلر دكلي زياندر مكر امر معروف و نهي منكر اوله و الله تعالى
ذكري اوله. و رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي حق تعالى بر كاه

اولنلر.

اولنلر خواصنه عوامك كناهي سببيله عذاب ايلمز مكر اول وقت كه
بر منكري كوروب منع ايتمكه قادر اوله و منع ايليه. و رسول صلى الله
عليه وسلم ايتدي اوليرده اوتورمك كه اول يرده بر كمسنه بي ظلمله
اولدره لر يا خود ظلمله اوره لر كه اول ظلمي كوروب دفع ايلين كمسنه
اوزرينه لعنت ينر. و رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي هيچ بر
كمسنه يه جائز دكلدر كه بر يرده طوره كه انده بر نا معقول ايش
ايشلنه لر و اوزي انده محتسبلك ايلمكه قادر اوليه كه محتسبلك ايلمك
نه اونك اجلني يقين كتورر و نه خود اونك رزقني ازايلر. و بو حديث
اكا دليلدر كه ظالملرك سرايلرنده و محتسبلك ممكن اولمايان يرده ضرورتسز
طورمق جائز دكلدر. و بو سببدندر سلفده اولر اولولرك چوغي
عزلت قيلمشلردي زيرا كه بازارلري و يوللري يرمز ايشلردن خالي
بولمامشلردي. و رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي هر كمسنه كه
اونك اوكنده بر معصيت ايشلنه و اول معصيتي كريه كورسه اول
معصيت اونك يانده ايشلنمش كبي اولور. و اكر اونك غيبتنده
بر معصيت ايشلنلر و اوزي اول معصيته رضا ويرسه اول معصيت
اونك يانده ايشلنمش كبي اولور. و رسول صلى الله عليه وسلم
ايتدي هيچ بر رسول يوقدر كه اونك حواريوني اولميه يعني شول

صحابه‌سی که کندودن صکره الله تعالینک کتابیله و رسولنک
سنتیله عمل ایدرلردی تا اول زمانه دک که انلردن صکره بر قوم ظالم
اوله که منبرلر اوزرینه چقوب کوکجک سوزلر سویلیلر و یرمز فعللر
ایشلیلر هر مؤمنه لابد فرضدر که انلرله الیله غزا ایلیه و اگر قادر
دکلسه دلیله غزا ایلیه و اگر قادر دکلسه کوکلی ایله غزا ایلیه و بوندن
اوته‌سی‌چون مسلمانلق دکلدر و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی
الله تعالی بر فرشته‌یه وحی کوندردی فلان شهری زیر و زبر ایله دیو
اول فرشته ایتدی یا رب فلان کسنه بر لحظه معصیت قلمشدر
اول شهرده دراکی نجه ایده‌یم الله تعالی ایتدی اولورسه اولسون
زیرا که غیریلرک ایشلدوکی معصیت سببیله هرگز بر ساعت یوزنی
ترش قلمشدر و عایشه رضی الله عنها روایت ایلر که رسول صلی الله
علیه و سلم ایتدی الله تعالی بر شهرک خلقنه عذاب کوندردی
که اول شهرده اون سکز بیک آدم وار ایدی که انلرک علمی پیغمبرلر علمی
کبی ایدی ایتدیلر نیچون یا رسول الله ایتدی کناه ایشلنلره الله ایچون
خشم ایلیوب محتسبلک ایلمزلردی ابو عبیده الجراح ایدر رسوله
صلی الله علیه و سلم ایتدیلر شهیدلردن کیمک درجه‌سی اولودر
رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی شول کسنه‌نک که بر ظالم

سلطانه

سلطانه محتسبلک ایلیه تا شول مرتبه‌ده که سلطان انی اولدره
اگر اولدرمزسه هرگز انونک کناهی بونلیه مرتبه دکلو عمری اوزون اولورسه
و خبرده کلمشدر که الله تعالی یوشع بن نونه علیهما السلام وحی
کوندردی که سنک قومکدن یوز بیک آدم هلاک ایلیم کرکدر قرق
بیکی ایو عمللو کسنلردن التمش بیکی یرمز عمللولردن یوشع ایتدی
یا رب ایو عمللولر نیچون هلاک ایلرسن الله تعالی ایتدی اول سببدندر
که غیریلرله دشمنلک قلمدیلر و یکدیلر و ایچدیلر و معامله ایلدیلر انلردن
حذر ایلمدیلر ایکنجی باب محتسبلک شرطنک بیانندهدر بلکل کیم
محتسبلک دخی کلی مسلمانلره واجبدر پس محتسبلک علمی و انونک
شرطلرین بلمک واجبدر زیرا که هر فرض که شرطلریله اولمیه انی
ادا ایلمک ممکن اولماز و محتسبلک درت رکنی واردر بری محتسب
و بری محتسب اولدوغی نسنه و بری محتسبک اوزرینه لازم اولان نسنه
و بری احتسابک کیفیتیدر اما محتسبلک شرطلری اندن زیاده
دکلدر که مسلمان اوله و بالغ اوله زیرا که محتسبلک دینک حقن ادا
قلمقدر هر کسنه که اهل دین اوله محتسبلکه لایق اولور و عدالت
و سلطانک اجازتی و بو مسئله شرطیدر یا خود شرط دکلدر خلاف واردر
بزم یانمزده درست اولدر که شرط دکلدر زیرا عدالت و زاهدلک

نجه شرط اولور که بر کسنه محتسبلق ایتمک دلسه هیچ کناه ایتمیه
خود محتسبلق صورت بولمان. سعید بن جبیر رضی الله عنه ایدر اکر
بر محتسبلکی کناه ایشلمدوکی وقت ایتمک استرسونز هیچ محتسبلق
ایتمکه قادر اولمازز. حسن بصری یه رحمة الله علیه ایتدیلر
بر کمسنه ایدر که خلقی دعوت ایتمک تا اوزوکزی پاک ایتمیه حسن
ایتدی شیطان بو کلمه نک آرزوسنده در تا که بو کلمه یی برم کوکلمزه
خوش کورمکله محتسبلک قپوسن بغلیه. و بو مسئله ده انصاف
بودر که بیله سن که محتسبلق ایکی درلودر. بری نصیحتله و وعظله
در. و هر کمسنه که بر ایشی ایشلیه و غیری کمسنه لره اول ایشی ایشلمک
دیو نصیحت ایلسه خلق کندویه کولدرمکدن غیری هیچ فائده حاصل
اولماز و انوک وعظی خلقک کوکلنده هیچ تاثیر ایلمز. بو محتسبلق
فاسقه لایق دکلدر بلکه احتمالدر بو محتسبلکله کناهکار دخی
اوله اکر دکلدکلرن بیلوب کندویه کولجکلرن بیلورسه زیرا که
وعظک رونقی و شرعک حشمتی خلقک قتنده باطل اولوره و بو
اجلدندر که فسقی ظاهر اولن دانشمندلرک وعظن خلقه زیانی
واردر و وعظ ایلنلر کناهکار اولورلره و بو سببدندر که رسول
صلی الله علیه و سلم ایتدی اولکیجه که بنی معراجه ایلتدیلر بر

قوم

قوم کوردم که طودقلرن اوددن مقصله کسرلوردی انلره ایتدم
که سزلر کمسز انلر ایتدیلر بز انلرز که خلقه خیر ایلک دیو سوزدق
و اوزمز خیر ایشلمزدک. و خلقی شردن نهی ایلردک و اوزمز شردن
الچکمزدک. عیسی یه صلوات الله علیه وحی کلدی که یا مریم اوغلی
اول کندوکه نصیحت ایله اکر نصیحت قبول ایلرسک اندن صکره
خلقه نصیحت ایله و الا بندن اوتن. بر نوعی دخی اول محتسبلکدر
که مال ایله و قدرتله اوله. خمری کورسه دوکملک کبی و سازلرینی
پاره لمق کبی و اکر بر کمسنه بر فساده قصد ایلسه اول کمسنه یی
قهرله اول فساددن دوندرمک کبی. و بو اصل محتسبلکی فاسق
اولن کمسنه ایلمک جائزدر زیرا هر کمسنه یه ایکی نسنه واجب اولور
بری اولدر که یرمز ایشی اوزی ایشلمیه ایکنجی اولدر که غیری کمسنه یی
ایشلمکه قومیه. اکر بر کمسنه یرمز ایشلردن الچکلدرسه غیری
کمسنه لری دخی الچکمکدن دوندرمک لازم اولوره اکر بر کمسنه ایدرسه قبیح درکه
بر کمسنه حریر قفتان کیه و محتسبلک ایلیوب غیریلری منع ایلیه
و اوزی شراب ایچه و غیریلرک شرابن دوکه. جواب اولدر که
قبیح اوزودر و باطل اوزودر. و بو اندن اوترو قبیح درکه اول کمسنه
مهملک اولن نسنه دن الچکمشدر. اندن اوترو قبیح دکلدر که جائز

اولیه • اگر بر کسنه اوروج طوتسه و نماز قلسه قبیح کورلر ایدن
اوتروکه مهملر اول نسنه دن که جکسندر ایدن اوترو دکلدر که اوروجی
باطل اوله • زیراکه نماز مهمدر کندر اوروج طوتقدن • کیرو بونک
کبی ایشلمک بیورمق مهم کندر • و بو ایکیسی دخی واجبدر و لیکن
بیورمغک شرطی یوقدر زیراکه بیورمق یا انی بتوردکه شو ایدن
منع ایلمک اولوک اوزرینه واجبدر انوکچون منع ایلر دیلر یا خود چوق
اولکسنک اوزی شراب ایچر شرابدن منع ایلمک وجوبی آندن
ساقط اولور دیه لر و بویله دیمک خود محالدر اما ایکنجی شرط
سلطانک دستور ویرمسی و برتی برمسیدر و بو دخی شرط دکلدر
که سلفک اولولری سلطانلره و خلیفه لره محتسبلک ایلمشلردر
و انلرک حکایتلری اوزوندر بونلرک کبی مختصر کتابه مناسب دکلدر
و ذکر اولنان مسئله نک حقیقتی انوکله معلوم اولور که محتسبلک
درجه لرن کلیه سن و محتسبلک درت درجه سی واردر اول
نصیحت قلمقدر والله تعالی ایله قورقتمقدر و بو جمیع مسلمانلره وار
سلطان جانبندن بتی ویرلسنه حاجت یوقدر • و بتی برلغنه حاجت
اوله که افضل عبادت سلطانلره نصیحت قلمقدر • والله تعالی ایله
انلری قورقتمقدر ایکنجی درجه قاتی سوز سویلیوب یا فاسق یا ظالم

یا احمق یا جاهل الله تعالیدن قورق بو اصل ایشی ایتلمه دیمکدر و بو
سوزلری سویلمک درستدر فاسقلر و لر کسنه نک حقنده و بو بکره
سویلمکک فتنه یه احتیاجی یوقدر اوچنجی درجه اولدر که الیله منع ایلیه
شرابی دوکه و ربابی صندوره و باشدن ابریشم دلبندی اله و بو درجه کلی
واجبدر عبادت واجب اولدوغی کبی • و هر نسنه که باب اولده بیان
ایلدک هر کسنه که مؤمن اوله شرع اکا بو حکومتی ویرمشدر سلطان
اجازت ویرمکسزن • دردنجی درجه لت اورمقدر و لت اورمغله
قورخو ویرمکدر فاما احتمالدر که اگر بو محتسبلک ایلدوکی قوم مقابله
ایلرسه مدده احتیاج اوله و بر قوم جمع ایتمک لازم اوله و بو جمعیت
فتنه یه باعث اوله اگر سلطانک اجازتیله اولمازسه • پس اولی اولدر که
بو اصل محتسبلک سلطانک اجازتی اولمایینجه اولمیه • و اگر محتسبلک
درجه لری مختلف اولسه محل تعجب دکلدر مثلا اگر بر اوغلان اتاسنه
محتسبلک ایتمک دلسه اکا لطفله سویلمکدن غیری نسنه جائز دکلدر
حسن بصری رحمة الله علیه ایدر اتاکزه نصیحت ایلک اگر خشمه کلوب
بحضور اولورسه اینتم اولک اما اتایه یتلو سوز سویلمک • و احمق
و جاهل دیمک و بونک امثالی کلمات ایلمک روا دکلدر • زیرا اتایی
اولدرمک اگرچه کافر ایسه • و اتایه حد اورمق اگرچه لازم اولورسه

جائز دکلدر اکر اوغلان حلال ذاتیسه پس محتسبلن ایدوب اورموق
جائز اولمدوغی جوذ بالطریق اولیدر • اما اکر اوغلان اتانک شرب
دوکمکه قادر اولورسه و اریتیم قفتانی سوکمکه و حرامدن الدوغی
نسنه‌یی کیرو صاحبنه ویرمکه و کمش شربه‌سنی صندرمغه و دیوارده
اولان یازولو صورتلری ضایع قلمغه و بونلرک امثالی نه که واردر ظاهر
بودر که درستدر اکرچه اتا خشمه دخی کلورسه • زیرا که بو ایشلری
ایتلمک حقدر و اتانک خشمی باطلدر و بو ایشلر خود اتانک وجودنه
تصرف دکلدر اورمق و سوکمک کبی ممکندر • بر کسنه ایدر که اکر اتا
غایت خضور اولملو اولورسه بو ایشلری دخی ایتلمک کرکدر • زیرا که
حسن بصری رحمة الله علیه ایدر تا که خشمه کلملو اوله اینم اولان و
نصیحت ایلکدن الجکلک ویلکلکه قولک قندیسی اوزرینه محتسبلک
ایلمسی و عورتلک ار اوزرینه محتسبلک ایلمسی و رعیتک سلطان اوزرینه
محتسبلکی اوغلان اتایه محتسبلکی کبیدر و بو دوکلینک حقوقنده •
عظیم تاکیدلر واردر • اما شاکردک استاده محتسبلک ایلمسی آساندر بکله
زیرا که شاکردک استاده حرمتی مجرد دینی چوندر چونکه شاکرد
علمی استاددن اوکرنمشدر اوکله علم ایلمزسه محال الازم اولور • بلکه
عالم که کندو علیله عمل ایتمیه کندو حرمتی یره اوردمش اولور دخی ذکر

اول نسنه

اول نسنه درکه انده محتسبلک اولنه هر ایشکه منکر اوله و الان
موجود اوله • و محتسب اولان کسنه انی تجسس ایتمکسزین بیله و اول ایشک
یرمز اولدوغی بینیله معلوم اوله اول اصل ایشده محتسبلک روا
اولور و بو جمله دن درت شرط معلوم اولدی و اولدر که منکر اوله
اکرچه معصیت دخی اولمازایسه بلکه صغیره دخی اولمازایسه مثلا اکر
بر دیوانه یا خود بر اوغلان یعنی بر حیوانله صحبت ایلرکن کورسه منع ایلمک
کرکدر اکرچه بونلرک صحبتنه معصیت دیمزلر زیرا که بونلر مکلف دکللردر
ولیکن بو فعل شرعده منکر و فاحشدر • و اکر بر دیوانه‌یی شراب
ایچرکن یا صغیر اوغلانجغی بر کسنه‌نک مالن تلف ایلرکن کورسه بونلری
دخی منع ایلمک کرکدر • و اول نسنه که معصیت اوله اکر صغیره دخی
اولورسه منع ایلمک کرکدر • حمامده عورتن آچمق کبی و عورتلرک
آردنجه نظر ایتمک کبی • و عورتلرله خلوت اوتورمق کبی • و آلتون
یوزک و آجریشم قفتان کیمک و کمش شربه دن صو ایچمک کبی • و بو مثللو
صغیره‌لرده دوکلی کسنه‌لرک اوزرینه محتسبلک ایلمک کرکدر
شرط بودر که معصیت الان موجود اوله • اما اکر بر کسنه شراب
ایچمکدن خلاص بولمش اولسه خلاص بولدقدنصکره اکا نصیحت ایتمکدن
غیری آزار ایتمک روا دکلدر • اما حد اورمق سلطانک غیری کسنه‌یه

روادکلدر وکیرو بو محلین درشول کمسنه که عزم ایلیه که بو
کیجه شراب ایچه آنی دخی ایچمک روادکلدر زیرا که احتمالدر که
شرابی ایچمیه و اکر ایچنم کر کدر دیر سه یرمزکمانی ایتمک روادکلدر
اما اکر بر عورتله خلوت اتدوکنی کورسه محتسبلک ایلمک روادر
زنا واقع اولمازدن ایلرو و خلوت دخی نفس معصیتدر بلکه اکر
عورتلر حمامنک قپوسنده طوروب طشره چقدقلری زمانده نظر
ایلرسه محتسبلک ایلمک کرکدر زیرا که بو وجه اوزره طورمق دخی
معصیتدر اوچنجی درک اولدر که معصیت ظاهر اوله محتسب
تجسس ایتمکیه اما تجسسله اولمق روادکلدر و هر کمسنه که او سرکره
و قپوسن اورته او صاحبنک دستوری اولماینجه اوله وه کیروب نه ایتلر
دیو طلب ایلمک روادکلدر و بو دخی روادکلدر که قپودن وطامدن
قولق طوته تاکه حرام اولن سازلک آوازن ایشدوب محتسبلک ایلیه
بلکه هر کسنه نیکه الله تعالی ستر ایلیه آنی ستر طوتمق کر کدر مکر که ساز
آوازن ایشده وسرخوشلرک آوازی طشره چقه که بودم ایلرک
دستورسزن یره کیروب محتسبلک ایلمک روا اولوره و اکر بر فاسق
اتکلنه بر نسنه الوب کیدر اولسه و خمر اولمغی احتمالی اولسه روادکلدر
که نه ندر اول کوستردیه لر زیرا که بو تجسس اولور و ممکندر که خمر

اولمغی دخی کیزلو کوره اما بر کمسنه خمرک قوقوسن ایشتسه آنی دوکمک جایز
اولوره و اکر بوسلری قیوزکوزرسه و قفنانی طاروبوفقه اولوب قیوردک
شکلی بلنمک قابل اولسه آنی صندرمق روا اولور و اکر غیری نسنه اولمق
احتمالی اولورسه کوزمزلکدن کلمک کرکدر و امیر المؤمنین عمرک رضی الله
عنه قصه سی که طام اوزره چقوب بر کمسنه بر عورتله خمر ایچرکن کوردی
که کتاب حقوق صحبتده ذکر اولنمشدر و معروفدر و بو کون امیر المؤمنین
عمر رضی الله منبر اوزرنده صحابه ایله مشاوره ایلدی که امام کندو
کوزیله بر منکر نسنه یی کورسه حد اورمق روا اولورمی دیو بر طایفه
ایتدیلر که روا اولوره امیر المؤمنین علی رضی الله عنه ایتدی بو مر ایشدرکه
بونی حق سبحانه و تعالی ایکی عادل شاهده بغلمشدر بر کمسنه کفایت ایلمز
علی رضی الله عنه روا کورمدی که امام کندو علمیله بو خصوصده عمل ایلیه
و ستر ایتمکی واجب کوردی دردنجی اولدر که اول احتساب اولنان
نسنه مکروه اولدوغی یقینله معلوم اوله و انوک منکر اولمسی ظنله
و اجتهادله اولمیه پس شافعی مذهب اولن کمسنه یه روادکلدر که
حنفی مذهب اولنه دخل ایلیه اکر ولی سز نکاح ایلرسه و یا نبیذ اولن
اوله شفعه سن طلب ایلرسه و بونک امثالی نه که وار در اما اکر شافعی
مذهب اولن کمسنه ولی سز نکاح ایلسه یا خود خرما نبیذی ایچسه

اکا دخل ایلمك روادر زیرا که کندو مذهبنك اولوسنه مخالفت ایلمك
هیچ بر مذهبده روا دکلدر • و بو طائفه دیمشلردر که محتسبلك خمر
خمرده و زناده و بونلرك مثللو نسنه لرده جائزدر زیرا که بونلرك
حرمتلری اتفاقله و یقینله درلر اختلافی اولنلرده • ولکن بو طائفه نك
کلامی درست دکلدر • زیرا که بر کمسنه که کندو اجتهادینه مخالف
وکندو امامنك اجتهادینه مخالف ایش اتسه عاصی اولور پس بو مخالف
حرامدر • و هر کمسنه که قبله یی بر جانبده در دیو اجتهاد اتسه نمازی
اول جانبك غیری نه ادا ایدوب اتقه سن اول جانبه ویرسه عاصی اولور
اکرچه غیری کمسنه لر صواب ایتدی صنورلر • و هر کمسنه که هر کیجی
دیلدوکی مذهبله عمل ایلسون دیر اول کمسنه نك سوزی بیهوده در
اعتماد اولنمغه یرمز بلکه هر کمسنه تکلیف اولنمشدر که ظنی ایله عمل
ایلیه و چونکه انونك ظنی مثلا امام شافعی رضی الله عنه جمله امامدن
عالمرکدر دیمك اوزره اوله انونك شافعیه مخالفتده هیچ عذری
یوقدر شهوته تابع اولمقدن غیری • اما اهل بدعتکه الله تعالی یه
جسمدر دیر و قرانه مخلوقدر دیرلر • و الله تعالی یی کورمك ممتنع اولماذ
دیرلر و بونك امثالی که واردر اکا محتسبلك واردر اکرچه مالکی
و حنفی اولنه محتسبلك ایلمك یوقدر زیرا که اهل بدعت اولنلرك

خطاسی

خطاسی یقینله معلوم دکلدر ولیکن اهل بدعته محتسبلکی زیاده
ایلمك کرکدر که انده اهل بدعت آز اوله و غریب اوله و اکثری اهل سنت
اوله • اما اکر بر شهرده ایکی بلوك اولورلرسه اکر سن اهل بدعته
محتسبلك ایلسك اول دخی سکا محتسبلك ایلر فتنه یه باعث اولور
پس بو اصل محتسبلك روا اولماز الا زمانه سلطانك دستوری
و قوتی ایله روا اولور • و چون بر کیشی محتسبلك اولنان کمسنه در و انونك
شرطی اولدر که مکلف اوله تا که ایشلدوکی ایش معصیت اوله و انونك
محتسبلکدن مانع اولور حرمتی اولمیه اتاکی که انونك حرمتی ایله و تار
حقارتی ویررنسنه ایله اولن محتسبلکدن مانع اولور • اما دیوانه
و اوغلان بحوتو اجتدن منع اولنور نیتکیم ذکر اولندی • ولیکن بونلری
منع ایلمکه محتسبلك دیمزلر بلکه اکرچه انلری مسلمانلرك تارله سنه
کیروب غله سن ییکن کورسوز منع ایلورز مسلمانلرك حرمتی صقلمقدن
ولیکن بو حیوانلری منع ایلمك واجب اولماز مکر اول وقتکه منع ایلمك
اسان اوله و اوزرنه اندن زیان کلمیه و چونکه زیان و زحمت کلمیه بو
مقدار منع ایلمك واجب اولور مسلمانلرك حقی ایچون • اما اکر غافل
و بالغ کمسنه بر کمسنه نك مالنی تلف ایلسه انی منع ایلکده زحمت دخی
اولورسه اکا محتسبلك ایلمك کرکدر زیرا که بو ظلم و معصیتدر

وظالم معصيته قرشو طوروب منع ايلمك زحمتسز اولماز بو زحمتي
چكمك لابددر مكر بر زحمت اوله كه طاقت كتورمكه قابليت اولميوب
اندن عاجز اوله و محتسبلك ايلمكدن مقصود مسلمانلق اغزلريني
ظالم قلمقدر بن انوك زحمتنه تحمل ايلمك واجبدر و اكر اوزقون
غلبه يه كيرسه و انلري جمله سوروب طشره چقرمقده يورلمق لازم
اولسه اول قونلري طشره چقرمق واجب اولماز زيرا كه اوزينك
حقني دخي غيريلرك حقي كبي صقلمق كركدر و اوزينك اوقاتي اوزينك
حقيدر بن كندونك اوزرنه واجب اولماز كه اوقاتني بر كمسنه
مالنك عوضنه صرف ايليه اما واجبدر كه دينك عوضنده
اوقاتني صرف ايليوب معصيتدن منع ايليه و معصيتده دخي زحمته
تحمل ايلمك واجب اولماز بلكه بونده دخي تفصيل واردر و تفصيل
بودر كه اكر منع ايلمكدن عاجز اولورسه معذور اولور و كوكلي الا
انكار ايلمكدن غيريسنه واجب اولماز اما اكر عاجز اولمازايسه
ولكن اوزيني اوره لر ديو خوف ايدرسه و معصيتدن ال قلدرمدقلرن
بلورسه منع ايلمك واجب اولماز ولكن بو اصل يرده دليله يا خود
ليله محتسبلك ايليوب زحمته صبر ايلمك مباحدر بلكه بو صبرده
ثواب دخي بولور زيرا كه خبرده كلمشدر كه شهيد اول شهيددن

افضل

افضل شهيد اولماز كه بر ظالم سلطانه محتسبلك ايليه و اندن
اوتري اوزيني اولدوره لر ايكنجي اولدر كه معصيتي منع ايلمكه قادر اوله
و هيچ خوفي اولميه قادر مطلق بو اصل كمسنه در و اكر بو اصل كمسنه
محتسبلك ايليوب منع ايلمزسه عاصي اولور ٭ اوچنجي اولدر كه انوك
منعي ايله معصيتدن الچكميه لر ولكن اوزيني دخي اورمغه قادر اولميه
و بو اصل كمسنه نك اوزرنه دليله منع ايلمك واجب اولور شرع تعظيمدن
اوتورو زيرا كه قلبله انكار ايلمكه قادر اولدوغي كبي دليله دخي انكار ايلمكه
عاجز دكلدر ٭ دردنجي اولدر كه معصيتي منع ايلمك ميسر اوليه و هم
اوزينه ضرر ايرشدره لر نته كم شراب شيشه سن اوروب صندوره
يا خود چنكي و ربابي اوروب صندوره بو محتسبلك واجب اولماز ولكن
محتسبلك ايليوب بلايه صبر ايلمك افضلدر اكر بر كمسنه ايدرسه كه
الله تعالى بيورمشدر كه ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة يعني كندوكزي
هلاكه صلمك جواب اولدر ابن عباس رضي الله عنهما ايدر كه بو ايتك
معناسي اولدر كه مالكزي نفقه ايلمك الله تعالينك يولنده تا كه
هلاك اولميه سز و براء بن عازب رضي الله عنه ايدر معني اولدر كه
كناه ايشليه و توبه قبول اولنمز ديه و عبيده رضي الله عنه ايدر
معني اولدر كه كناه ايشليه و عقبنجه خير اتميه و الحاصل اكر مسلمان

اوزینی کافرلرك صفنه اورب جنك ایلسه واوزینی اولدرسه لر جائز
اگرچه بو اوزینی تهلکیه صلمقدر ولیکن بو فائده واردر که اوزی
دخی بر کافر اولدررر و کافرلرك کوکلی صنوب ایدرلر که بلکه دوکلی
مسلمانلر بویله بهادرلردر اوله پس بونده ثواب زیاده اولوره
اما اگر اعمی یا خود بر عاجز کیسنه صفه اورسه جائز اولماز زیرا
که بو اوزینی فائده سز یره هلاکه ویرمك اولور کبیر و بو بجلین
امر محتسبلکی بر یرده ایلسه که انی اولدرسه لر یا خود انجتسه لر
و هم معصیتدن الچکمسلر و انوك دینده کوستردوکی صلابتله
فاسقلرك کوکلنده شکسته لك ظاهر اولمسه • و انی کورب کیسنه
خیره رغبت ایلمسه بو اصل محتسبلك دخی جائز دکلدر که فائده سز
ضرر حاصل قلمش اولور • و بو قاعده ده ایکی اشکال واردر بری
اولدر که آنوك خوفی احتمال اوله که اورمك و سوکمکدن اوله • و بری
داخی اولدر که اوزینی اورب دکمه لرندن خوف ایتمیه لیکن منصبندن
و مالندن و قوملرندن خوف ایلیه • اما اشکال اولده حکم بودر که
اگر ظن غالب اوله اوزینی اورمه لرین بیلورسه بو دم محتسبلك اتمسه
معذوردر • و اگر ظن غالبی اورمیه اوزره اولسه و لیکن اورمه لری
محتمل اولسه بو مرتبه ایله معذور دکل که بو احتمال و بو وهم اصلا کوکلدن

کتمز • و اگر شك اوزره اولورسه احتمالدر که محتسبلك واجب اوله
زیرا که یقین شك ایله زائل اولماز • و احتمالدر که ایده و زکه اول یرده
واجب اوله که غالب ظن اوله • اشکال آخرده اول ضرر که یا مالندن
یا منصبندن یا اورلدن یا قوملردن یا خدمتکارلرندن خوفی اوله
یا خود کندویه ذل اوزره لردی بو خوف ایلیه یا خود اوزینه عائد
اولجق دینی و دنیوی فائده لره مانع اولدلر دیو خوف ایلیه و بونك
هر بیرنك بر حکمی واردر اولسنه که کندو حقنده خوف ایلر ایکی قسم در
بری اولدر که کلجك زمانده کندویه بر نسنه حاصل اولمیه دیو خوف
ایلیه • نته کم استادینه محتسبلك ایلسه تعلیمده تقصیرلق ایلیه دیو
خوف ایلیه • و اگر افندیسینه محتسبلك ایلسه علوفه سن ویرمیه
دیو خوف ایلیه • یا خود بر مصلحتده و شدتده حمایت ایلمیه دیو خوف
و بو نسنه لر له محتسبلك ایلمکده معذور اولماز زیرا که فوت اولمغله
قورخوسی کلمکده زیاده لکه سبب دره • اما اگر همین بر وقتده محتاج
اولورسه نته کم خسته اوله و طبیبی بر ایشه رفتار کیه و طبیبه
محتسبلك ایلدکده کندونك یانینه کلمیجکن بیله یا خود درویش اوله و
قوت عاجز اوله و توکلی اولمیه و بر کیسنه انکا نفقه ویرر اوله • و اول
کیسنه یه محتسبلك ایلرسه نفقه سنی کسر دیو خوف ایلیه • یا خود

یوشیدرلك ألنده دنماندهٔ اوله وبر کسنه اکا حاجت ایدر اولسه وبو
ذکر اولنان حاجتلر بو وقتده اولوره واکا بو عذرلرله رخصت ویرلك
بعید دکلدر زیرا که بو ضررلر فی الحال ظاهر اولور ولیکن بو ضررلرك مقداری
محلنه کوره درلو درلو اولور وآنی بیلمك فکره واجتهاده متعلق اولور
پس کرکدر که کشی کندو دینه نظر قلوب احتیاط ایلیه تا ضرورتسز
محتسبلك ایلمکدن الحکمیه ایکنجی قسم اولدر که اوزینه حاصل
اولمش نسنه فوت اوله دیو خوف ایلیه مثلا مقرر بیله که اکر محتسبلك
ایلرسه مالنی الورلر واوینی خراب ایدرلر یاخود بدننك سلامتی
فوت اولور اوزینی اورمغله یاخود عرضی ضایع اولور اوزینی یاتنی
اچق بازارده سوکملری ایله اکرچه لتا اورمزلر ایسه ده وبو جمله ده
دخی معذور اولور اما اکر بر نسنه دن خوف ایلسه که اول غیره ضرر
ویرسه ولیکن علیه ووقار بر ضرر ویرسه نته کیم بازارده سوکنجو قلو
تحمل الباسنی کیکه یومسلرز یاخود اتوك یوزینه قرشو ایری یاری
سوزسوز بلسلر که بو دوکلی منصب زیاده لغنك سببیدر وبو امثال
نسنه لره مشغول اولمق شرعده محبوب دکلدر اما عرض صقلمق محبوب
در واکر کندونك غیبت ایده لر دیو خوف ایلسه وکندو بردل اوزده لر
ودشمن طوتنه لر ونجه اینارده متابعت ایتمیه لر دیو خوف ایلسه

شاذ بوقدر که بو بر عذر اولماز زیرا که هیچ محتسبلك بونلردن خالی
اولماز مکر که اول معصیت غیبت اوله وهم بیله که اکر محتسبلك
ایلسه غیبتدن الجکلر اوزینی دخی غیبت ایلمکه بشلرلر ومعصیتلر
دخی زیاده اولور بو عذرلرده جائزدر که محتسبلك ایلمیه اما اکر
کندو متعلقاتنه وخصملرینه ضرر ایرشه دیو خوف ایلسه شول
زمانکی که اوزینی اوردقلرینی بیله ومالی دخی اولمیه تا که مالنی الور
لیکن انتقام ایچون خصملرینی وخدمتکارلرینی انجده لر دیو خوف ایلیه
اکا دخی محتسبلك ایلمك جائز دکلدر زیرا کندویه کلن ضررده صبر
ایلمك جائزدر اما غیره کلن ضررده صبر ایلمك جائز دکلدر بلکه
غیریلرك حقنی صقلمق دینك حقیدر ودینك حقی خود مهملدر دردنجی
رکن احتسابك کیفیتنك بیانندهدر بلکه احتسابك سکز
درجه سی واردر اول درجه محتسبلك قلدوغی کسنه نك حالنی بلمکله در
بعده بلدرمکله در بعده نصیحت قلمغله در وبعده دلیله سوکمکله در
بعده الله تغییر ایلمکله در بعده زخم اورمغله قورقتمغله در
بعده سلاح چکمکله در بعده یولداشلر جمع ایلیوب جنك ایلمکله در
وبو ذکر اولنانلرده ترتیب رعایت اولنمق واجبدر درجهٔ اولی
حالنی بلمکدر کرکدر که اول منکر اولنان نسنه نك وارلغنی یقینله بیله

تجسس ایلمیه بودن وطامدن دکلیه وقوکشیلردن سؤال ایلمیه
واکر اکی التنه برنسنه السه الرصوقوب بونه دردیمیه اما اکر
تجسس بزسانه آواز ایشتسه یاخود خمر قوقوسن السه یاخود
کورسه اول وقت محتسبلک ایلیه واکر ایکی عادل کمسنه اکا خبر
ویرسلر قبول ایلیه وجائزدر که ایکی عادلک سوزیله ایچرو کیره
دستور دلکمیزن اما بر عادلک سوزن دکلمیه زیرا که اوی انوک
ملکیدر و بر کمسنه‌نک سوزیله انوک حق ملکی باطل اولماز وحکایت
ایدرلر که لقمانک علیه السلام یوزوکنک مهری بو ایدی کوزکله
کوردوکک نسنه‌یی ستر ایلمک اولیدر کم آنیله رسوای قلمقدن
تربیقدر یعنی بلدرمکدر کاه اولورکه بر کمسنه بر ایشی
ایشلر و انوک جائز اولدوغن بیلمز شول روستایی کبی که مسجدده
نماز قلور و رکوعن وسجودن تمام قلمز یاخود ایاغی قابنده نجاست
اولور و انوکله نماز قلور واکر بلسه ایدی بونلر نمازده جائز دکلدر
بونلرله نماز قلمزدی پس بو اصل کمسنه‌یه بلدرمک کرکدر
فاما ادب بودرکه لطفله بلدوره تاکه بحضور اولمیه که صورتیله
بره برمسلمانی انجیتمک روا دکلدر وهر کمسنه بر که برنسنه
وکورده سن انی جهلله ونادانلغله صنتلمش اولورسن وانی کوزکه

حقیر کوسترمش اولورسن و بو جراحت مرهم سز اولماز و مرهم
اولدر که عذر ایده سن وایده سن که آنه دن طوغن عالم طوغمز
بلکه هر نسنه اوکرنمکله اولور وهر کمسنه که اوکرنموب جاهل
قله تقصیر لو آنه سندن یا آتاسندن یا خود استادندن
اولور مکر سزک ولایتکزده بر کمسنه بولنمدی که سزه تعلیم ایلیه‌یدی
و بونلر امثالی تسلیلکر ایده وهر کمسنه که بونیله ایلمیه و بر کمسنه
خاطرن انجیده انوک مثالی شول کمسنه کبیدر که بر قفتاندن قانی
بولله یو یه خیر ایتمک دلیه و شر ایشکیه اوچنجی درجه وعظ و
نصیحتی رفقله وملایمتله قلمق کرکدر عنفله ایلمک کرکدز اکر
بر کمسنه بر نسنه‌نک حرام اولدوغن بلسه وانوک اول کمسنه‌یه
حراملغن اکلتمقده چونکه فائده اکلمسه آنی قورقتمق کرکدر و بو بابده
لطف اولدر که اکر بر کمسنه غیبت ایلسه مثلا اکا ایده که بردن
کیم وار درکه انوک عیبی بو قدردر کندو احوالکزه مشغول اولنوا اولدی
دردیه یا خود غیبته متعلق بر نسنه اوقیه و بو نصیحت مقامنده
بر عظیم آفت وار درکه اندن خلاص اولماز الا اول کمسنه که الله تعالی
قتندن هدایت بولمش اوله زیرا که نصیحتله نفسه ایکی شرف حاصل
اولور اول شرفلرک بری کندو عزتنی و زهدنی اظهار قلمقدر و

بری دخی نصیحت قلدوغی کمسنه‌نك وزرینه حکم ورفعتن ظهار قلمقدر
وبو ایکی حالت ریاست سومکدن حاصل اولور وریاست سومك
دم اوغلنك طبیعتی در • اگر بودر که اول اصل کمسنه وزینی نصیحت
قلمقده شرعه مطیع بلور فاما غلط ایلر زیرا که بو وجهله اولن
نصیحتك حقیقتی منفس وریاست شهوتینه مطیع اولمقدر • وبو
معصیت که نصیحتدن اوزینه حاصل اولور گاه اولور که نصیحت
ایلدوکی کمسنه‌نك گناهندن بتر اولوره وگرکدر که نصیحت ایلین
کمسنه کندو حالنه نظر ایلیه اگر اول کمسنه‌نك توبه سنی کندو کندو
حاصل اولوب یا غیرنك نصیحتیله حاصل اولمسن کندو نصیحتیله
حاصل اولمسندن زیاده استیوب کندونك نصیحتی کرو کوررسه
نصیحت قلمق اکا مسلّم در • واگر بو ذکر اولنانلری سومیوب کندو
نصیحتیله توبه قلمسن دلسه گرکدر که الله تعالیدن خوف ایلیه
زیرا که بو قورقولو واردر که اول کمسنه بو نصیحتله نصیحت ایتدوکی
کمسنه‌یی کندویه دعوت ایلیه الله تعالی‌یه دعوت ایلمیه • داود
طائیه رحمة الله علیه ایتدیلر • دیرسن شول کمسنه‌نك حقنده که
سلطانلر یانینه وارب سلطانه تحسینلر ایلیه • داود ایتدی قورقرم
که انی اولدوره‌لر • ایتدیلر اکا دخی متحمل اولوره • داود ایتدی اندن

عظیم لك وکزلولك بر علت دخی واردر که اول عجب وکبردر دیدی
ابو سلیمان دارانی رحمة الله علیه ایتدی فلان سلطانه تحسینلك
ایدوب انکار ایلمك دیلدم وبلدم که انکار ایتدوکمدن اوتری بنی
اولدررلر اندن خوف ایتمدم لیکن ارادم خلقه بنم غایت چوق ایدی قورقدم
که بنم اول صدقم وصلابتم اوزرینه اولدوغمی تماشا ایده‌لر • واندرن
بکا نظر قلدقلری کوکلمه خوش کله بو سببدن اخلاصسز اولمش
اولوردم دیدی • دخی درت سوزی یری وقاتی سویلمکدر وبونده ایکی
ادب واردر • بری اولدر که مادامکه لطفله سویلمکه قادر اوله
ولطفله سویلمك کفایت ایده • هرگز بك سوز سویلمیه • وبری دخی
اولدر که بك سوز سویلدکده برمهن سوز سویلمیه • وطوغری سوزدن
غیری نسنه سویلمیه • وظالم وفاسق واحمق وجاهل دیه غیری سوز
سویلمیه زیرا که هر کسنه که کنا ایشلیه احمق اولور • که رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی کرزیرك اول کمسنه‌در که کندو
حسابنی تدارك ایلیه واولدکدن صکره آخرته نظر ایلیه • واحمق اولدر
کندو هواسی اردنجه اولوب اوزینه تسلی ویره • وکندونك کناهنه
کرم لزدیو امیدادنه • وبك سوز شول وقت روا اولور که فائده ویجز
بله • اگر فائده اولمیا جغن بلسه یوزن اکشده وحقارت نظریله نظر

اثلیه و بوز دوندوروب اعراض ایلیه بشنجیسی اولدرکه تغییر
ایدوب بوزه و بونده ایکی ادب واردر بری اولدرکه قادر اولور
بوزه تاکه اول کسنه اوزی تغییر ایده مثلا اکا حریر قفتانک
یولرین سوکدیه وکوجله الدوغن یرده اوتورمه جوکدیه و
خمرکی دوکدیه وحریر ایچنده اوتورمه طوردیه واکر جنب ایسه
مسجددن چقدیه ایکنجی ادب اولدرکه اکر بیوزموق مرتبه سندن
عاجز اولورسه اول کسنه یی اوزی یاپشوب طشره چقره وبونده
دخی ادب اولدرکه ادنی مرتبه ایله اختصار ایلیه مثلا النه یاپشغله
چقرمغه قادر اولدقده صقالنه یاپشمیه واکر جنکی صندورسه
قانن خرده خرده ایلمیه وحریر قفتانک یوبن سوکه تاکه یرتمیه
وشراب قابن صندورمیه واکر شرابک قابی کندو الندن اولیوب
دوکمکه قادر اولمازسه طاشله اوره صندوره واول صندردیغی
مالک حقی باطل اولور اوزرینه اودک دوشمز واکر شیشه نک
باشی کوچک اولوب دوکمکه مشغول اولدقده تیز دوکیوب دوکنجه دک
خمر صاحبی ایرشوب اوزینی اورمق احتمالی اولورسه اول شیشه یی
صندروب چقمق جائزدر وخمری ابتدا حرام ایتدوکلری وقت شرابک
قابن صندرمغه امر ایتدیلر دیمشلر لکن اول امر منسوخ اولمشدر دیم

دیمشلردرکه اول صندردقلری قابلر شول قابلر ایدیکه خمردن غیری
یرامز ایدی اما بو زمانده عذرسز صندرمق جائز دکلدر وصندرن
کسنه یه اودک لازم اولور التنجی درجه تهدیددر مثلا ایده که
بو خمری دوکه دوکمزسک باشکی صندورورم وسکا شو اصل شو
اصل ایش ایلرم دیه وبو اول وقت اولورکه تهدیده احتیاج اوله و
لطفله سویلدکده خمری دوکمیه وبونک ادبی ایکی نسنه در بری اولدرکه
لایق اولمین نسنه یه تهدید ایتمیه مثلا قفتانکی یرترم واوکی یقرم
وعورتکی واوغلنکی ایغیدرم دیمیه بر ادب دخی اولدرکه قادر اولدوغی
نسنه ایله تهدید ایلیه قادر اولمدوغیله ایلمیه تاکه یالان سویلمش اولمیه
مثلا بوینکی اورورم وبوغازکدن اصرم دیمیه که بونلر یالاندر اما اکر
کوکلنده اولان نسنه دن زیاده سویلسه ویالونی سویلدکده خوف حاصل
اولجق بلسه بو مصلحتدن اوترو مبالغه ایدوب زیاده سویلمک
روا اولور نیته کم ایکی کسنک ارهسین اصلاح ایلمک دیلسه وارتوق
اکسک سویلمک لازم اولسه روا اولور یدنجی درجه الیله واپایغیله
یا خود کتکله اورمقدر وحاجت اولدوغی وقت بو جائزدر
حاجت اولدوغی مقداری وحاجت اولدوغی وقت اول وقتدرکه کناه
ایشلین کسنه النی کناهدن قالدرمیه بونلردن برینسیله اورمقدر

مثلا اگر اورمقسزین قالدرسه اورمق جائز دکلدر زیرا که معصیتدن
صکره اورن عقوبت یا تعزیردر یا خود حددر و تعزیرله حدلر آخوالی
سلطانه راجعدر و بونده ادب اولدر که ایله اورمق کفایت ایتدکجه
دکنکله اورمیه و همسایه یرینه اوره یوزینه اورمیه و اگر کفایت
ایتمزسه قلج چکوب اوزرینه وارمق جائزدر مثلا اگر بر کمسنه بر عورته
یاپشمش اولسه و اول عورتدن قلجدن غیری نسنه ایله الچکمسه
اوزرینه قلج چکوب وارمق روا اولور و اگر محتسبك ایلین کمسنه ایله
کناه ایشلین کمسنه‌نك آراسنده ایرق اولسه اوق یا یای کزلیوب الکی قالدر
و اگر قالدرمزسه‌ك اورورم دیه و اگر قالدرمزسه اورمق جائزدر
لیکن کرکدر که اویلغنه و بالدرینه اوره و قورقولو یرینه اورمیه
... اولدر که محتسب اولنر کمسنه آدم جمع ایدوب جنك
ایلیه کاه اولورکه فاسق دخی بر قوم جمع ایدوب قتاله واوغراشه
سبب اولور علمادن بر طائفه دیمشلردر که نته کم بر قوم دستورسز
کافرلره غزایه کتسه روادر کذلك فاسقلرله دخی دستورسز جنك
ایلمك روادر و اگر بو اراده محتسب اولدرسه شهید اولور آداب
... محتسبك دیلکری اوچ خصلتدن غیری دکلدر علمدر زهددر
حسن خلقدر اگر محتسب عالم اولمسه منکری معروفدن و ایوی

یلودن فرق ایتمز و اگر زاهد و پرهیزی اولمسه بلدوکی تقدیرجه
غرضله خلافیله عمل ایدر و اگر خلقی اولمسه ایختدوکلری زمانده
خشمه کلوب الله تعالایی اونودر حتی شرع اوزرینه اولماز و ایشلدوکی
ایشی نفسندن ایستدوکی ایچون حق ایستدوکی اوزره ایشلمز پس
بو وقت اونك محتسبلکی معصیت اولور و امیر المؤمنین عمر رضی الله
عنه بر کمسنه‌یی دره ایله اوردی بر دخی اوردقده اول کمسنه عمر
رضی الله عنه سوکدی عمر رضی الله عنه اونك سوکدوکن ایشدوب
آرتق اورمدی تا که خشمی زیاده اولمیه و بو اجلدن رسول صلی الله
علیه و سلم ایتدی محتسبلك ایلمسون الا اول کمسنه که بیوردیغی
نسنه‌لرده و نهی ایلدوکی نسنه‌لرده عالم اوله و بیوردیغی نسنه‌لرده
شفقتلو اوله و حسن بصری رحمة الله علیه ایدر هر نسنه‌یی که بیورمق
دیلیه سن کرکدر که اول سن بیورق طوتب انوکله عمل ایده سن و حسن
بصرینك بو دیدوکی دیدر شرط دکلدر زیرا که رسول صلی الله
علیه و سلم صوردیلر که امر معروف و نهی منکر ایدرمیوز تا اول بز
عمل ایتمیجه رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی ایلك اگرچه عمل ایدن
جمله یرینه کتورمز سکز دخی و محتسبلك ادبلرندن بریسی دخی بو درکه
صبرلو اوله اوزینی چصورلغه صلیه که الله تعالی بیوردی وأمر

یلودن

بالمعروف وانهوا عن المنکر الآیه هر کیمسنه که رنجه صبر ایتمسه اندن
محتسبلك کلمز وادبلردن مهما اولنلك بریسی دخی اولدر که علم یقینی
آدنی اوله وطمعی آز اوله هر بار که محتسبلکه طمع قریشه محتسبلك
باطل اولور مشایخدن بر کیمسنه نك عادتی ایدی که بر ذیو بشروب
کده ویروردی بر کون قصابدن بر یرمز فعل کوردی اول ذوه کلدی
کدینی کیدردی اندن قصابه کلدی محتسبلك ایلدی قصاب ایتدی
بر کره دخی اتك بر ناستر سن اوله شیخ ایتدی اول کدینی کیدردم اندن
صکره سکا محتسبلکه کلدم وهر کیمسنه که خلق کندویه دوست اولسون
ودعا ایلسون وکندودن خشنود اولسون دیسه اول کیمسنه محتسبلك
ایده بلمز کعب احبار رضی الله عنه ابو مسلم جولانیه ایتدی قومکله
حالك نیدر ابو مسلم ایتدی خوشدر کعب ایتدی توریتده ایدر که
هر کیمسنه محتسبلك ایلیه اونك حالی خلق آراسنده ییلو اولور ابو
مسلم ایتدی توریت راست سویلر ابو مسلم یلان سویلر وبلکه
اصل محتسبلك اولدر که معصیت ایشلین عاصیدن اوزره وقیغوجکه و
شفقت کوزیله اکا نظر ایلیه واکی معصیتدن منع ایتدکده بر کیمسنه
اوغلنی منع ایلدکی منع ایلیه ودائما شفقت اوزره اوله بر کیمسنه
مؤمنه محتسبلك ایلدوب بك سوزن سویلدی مأمون ایتدی ای جوانمرد

الله تعالی سندن یکرکین وبندن یرمزدغن کوندردی وموسی ایله
هارون صلوات الله علیهما فرعونه صالدی وایتدی فقولا له قولاً
لینا یعنی فرعونه ملایم سویلك تا اوله که قبول ایلیه بلکه کوکده
که بو خصوصده رسوله صلی الله علیه وسلم اقتدا ایده لر که برکیت
رسولك صلی الله علیه وسلم یانینه کلدی وایتدی یا رسول الله
بکا دستور ویر تا زنا ایلیم صحابه نك دوکلیسی چاغرشوب بو کیده
قصد ایتدیلر رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی اندن الکز چکك
بن اولکیدی یانینه چاغردی بر زین دیزینه قودی وایتدی ای جوانمرد جا
کوررمیسن بر کیمسنه سنك انکله بو یرمز فعلی ایشلیه اول کیمسنه ایتدی
جایز کورمزم رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی خلق داخی کندو
انلریله بو فعل اولمسن جایز کورمزلر وکیرو رسول ایتدی جایز کوردر مسن
که بو فعلی سنك قزقرنداشکله یا عمکله یا خالکله ایده لر دیوب برر
صیدی اول کیمسنه جایز کورمزم دیدکجه رسول صلی الله علیه وسلم
خلق دخی جایز کورمزلر دیرایدی اندن صکره رسول صلی الله علیه
وسلم الن انك کوکسی اوزرینه قودی وایتدی ای باری تعالی سن بو کیمسنه نك
کوکلنی پاك ایلیه وبونك فرجنی حرامدن صقله وکاهی بولغه اول
اورادن قالقوب کیتدی واکا من بعد زنادن یرمزنسنه کلمز ایدی

فضیل عیاضه رحمة الله علیه ایتدیلر که سفیان بن عیینه سلطانك
خلعتن الوب قبول ایلدی عیاض ایتدی سفیانك بیت المالدن
حقی اولدوغی خلعتدن زیاده در اندن صکره سفیانی خلوتده بولوب
عتاب ایتدی و ایتدی نیچون سلطانك خلعتن الدك سفیان ایتدی
یا ابا علی اگر کندومی صالحلر جمله سندنم دیمزم فاما صالحلری
سورنم وصله ابن اشیم رحمة الله علیه بر یرده شاکردلریله اوتورمش
ایدی بر کسنه کچدی وازاری یرده سورنوردی نیته که عرب بکلرك
متکبرلرینك عادتی در دوهم اندن نهی اولنمشدر وصله ابن اشیمك
اصحابی قصد ایتدیلر که اکا قاتی سوز سویلیه لر صله رحمة الله علیه
ایتدی اینم اولك که بن بوکا کفایت ایلرم پس صله اول کسنهیه
چاغروب ایتدی برادرم سنکله بر مقصودم واردر اول کسنه
ایتدی نه در صله ایتدی ازارك یوقرو قالدر اول کسنه ایتدی
نعم وکرامة یعنی بلی الله تعالی سکا کرامت ویرسون پس صله
ابن اشیم شاکردلرینه ایتدی اگر ثقیل لفظله سویلیه ایدك قبول ایتمزدی
بلکه هم سوکردی وبر کسنه بر عورته یاپشمش ایدی و بر بچاغی
چکمش ایدی و هیچ کسنه نك زهره سی یوغدی که انوك یانینه واره
عورته فنالق ایلردی بشر حافی رحمة الله علیه اول کسنه نك

بگدی

بگدی شویله که بشرك چکنی اول کسنه نك چکنه طوقندی اول
کسنه دوشوب اوصی گیتدی واندن درلر دوکلمکه باشلدی عورت
انوك الندن خلاص اولدی اول کسنهیه ایتدیلر که سکا نه حال
اولدی ایتدی بلمزم بر کسنه بنم یانمدن کچدی وانوك تنی بنم تنمه
دکدی واهسته اهسته دیو ایدی که الله تعالی گورر نه یرده سن
و نه ایشلیورسن اول کسنه نك هیبتندن دوشوب بر زمان اوصم
گتمش دیدی اکا ایتدیلر اول انکه دکن کسنه بشر حافی ایدی ایتدی
انکه بو حالتله انوك یوزینه نیجه باقه بلم هم اول وقتده ابی درتمه
طوتدی بر هفته تمامنده الله امرینه گیتدی والله اعلم بالصواب
اوچنجی ادب شول منکرلرك بیانندهدر که چوق واقع اوله و عادت
اولنور بلکه عالم منکر نسنه لرله طولمشدر بو زمانه ده وخلق
بو منکرلرك اصلاحی اولمسندن امیدلرن کسمشلردر و جمیع منکرلرك
دفعنه که قادر اولمدقلری سببدن قادر اولدقلرندن دخی منع ایلکدن
ال چکمشلردر و بو دیدکلمز اهل دین اولنلردر اما اهل غفلت اولنلر
خود بو منکرلره راضیلردر واهل دین اولنلر کسنهیه روا گورمزلر که
منعنه قادر اولدوغی منکری منع ایتمیه وبز بو منکرلری بر جنسنه اشارت
ایده لم زیرا که انلرك جمله سن بیان ایلمك ممکن اولماز امدی بو منکرلرك

بعضی مسجدده اولور و بعضی بازارلرده اولور اما مسجدده اولان منکرلر
اولدر که بر کمسنه نماز قله و رکوعی و سجودی تمام اتمیه یاخود قرآن
اوقیه و قرائتده لحن ایلیه یاخود موذنلردن بعضی اذان اوقورکن
لحن ایده لر که بونلرک حقنده هپ کلاشدر یاخود موذن حی علی
الفلاح دیجک یرده جمله بدنن قبله یه دوندره و بری دخی اول خطیبدر
که سیاه ابریشیم قفتانی اوله و التونلو قلچی اوله که بونلر حرامدر و
بری دخی شول کمسنه لردر که مسجدده هنکامه ایده لر و قصه لر
ایدوب شعرلر اوقیه لر و هیکل صته لر و بری دخی دیوانه لر و اوغلانجقلر
و مستلر مسجده کلمکدر اگر غوغا ایلیوب اهل مسجدی بیحضور ایدرلر
اما اگر شول اوغلانجقلر ابسم اولسلر و شول دیوانه لر که اندن انجنمیه لر
و مسجدی مشوش قلمیه لر مسجده کلملری جائزدر و شول اوغلانجقلر
مسجدده کاه کاه اوینه لر انلری منع ایلمک واجب اولماز زیرا که زنکیلر
مسجد نبویسنده حربه لر و دریدن قلقانله اوینرلردی عایشه رضی
الله عنها انلری تماشایه کلورردی ولیکن اگر دائما مسجدی اویون یری
قیلورلرسه انلری منع ایلمک کرکدر اگر بر کمسنه مسجدده درزیلک
ایلسه یا بر نسنه بیچسه و مسجد اهلینه اندن بیحضورلق حاصل
اولمسه جائزدر ولیکن اگر مسجدی همیشه دکان ایدینسه مکروه اولور

اما شول

اما شول ایشلر که انی مسجدده ایشلمکله مسجدده غلبه لک حاصل اولور
حکم ایلمک کبی و دائما قاضی کاغدی یازمق کبی بونلر جائز دکلدر مکروه
کاه کاه بر حکم واقع اوله زیرا که رسول صلی الله علیه و سلم مسجده
حکم ایلدی اما براغزدن کمسنه لرک مسجدده بز قوردمسی و بویاجیلرک
بز بویامسی یا بز قوردمسی بو دوکلیسی منکردر بلکه شول کمسنه لر که
مسجدده مجلس ایدرلر و حکایه لر ایدرلر و اول حکایه لرده ارتوق
اکسک سوزلر و معتمد علیه حدیث کتابلرندن خارج سوزلر واردر
اول اصل کمسنه لری مسجددن طشره قلمق کرکدر که سلف بونیله ایدرلردی
اما شول کمسنه لر که اوزلرینی بزرلر حال بوکه شهوت انلرک اوزرینه
غالبدر مسجع سوزلر سویلرلر و ایرلرلر و تارة عورتلر اول مجلسه
حاضر اولورلر بو دوکلی کبائردندر مسجددن طشره دخی جائز دکلدر
بلکه واعظ شول کمسنه کرکدر که انک ظاهری صالح اوله و اهل
دین صورتنده اوله والحاصل هر نه صفتله اولورسه تارة عورتلر
و تارة یکیتلر مسجدده اوتورمق جائز دکلدر مادام که انلرک
اراسنده بر حائل نسنه اولمیه بلکه عایشه رضی الله عنها کندو
زماننده عورتلری مسجددن منع ایلردی اگرچه رسولک صلی الله
علیه و سلم زماننده ممنوع دکل ایدیلر و عایشه رضی الله عنها

ایدردی که اگر رسول بو زمانه نك حالن کوریدی عورتلری مسجده
وارمقدن منع ایلردی ومنکرلردندرکه مسجدده دیوان طوتوب
قسمت ایلیلر واکثیلرك معامله سن کوروب انلرك حسابن ایلیلر
یاخود اوتوروب مسجدی تماشا ایدینه لر وغیبته وهرزه سوزلره
مشغول اولالر که بونلرك جمله سی منکرلردندر زیرا که مسجدك
حرمتنه مخالفلردر منکرات بازار بازارلرك منکری اولدر که
شراده یالان سویلیلر وقماشك عیبنی صقلیلر وترازوی وطاشی و
ارشونی راست طوتمیلر ومتاعه علت قته لر وچنك وچغانه
صته لر وبیرامده اوغلانجقلر ایچون حیوانلرك صورتن صته لر
ونوروز ایچون اغجدن قلج وقلقان صته لر وتوبرقدن یاپلمش
بوری صته لر سایه کیجه لری ایچون واولره ایرشیم قفتان وایرشیم
کلاه صته لر ودم هت اولمش واعرولمش یی کوستروب یکی دیدیه
صته لر ودینه بونك کبی دخی هر نسنه که انده تلبیس اوله ودیاالتون
دکش بقورلق ومشربه ودوات وسائر آلتلر صته لر که بونلرك
بعضی حرام وبعضی مکروه در اما حیوانلر صورتنی صتمق حرام در و
اول نسنه لرکه سایه کیجه لری ونوروز ایچون صته لر قلج وقلقان
وتوبراقدن یاپلمش بوری بونلر نفسنده حرام دکلدر ولیکن کافرلرك

عادتیله عادتلنمك درشریعته مخالف در وهر نسنه که کافرلرك
عادتی اوله انی اظهار ایلمك درست دکلدر بلکه بازارلری نوروز
برمکده افراط ایلمك وقطایف چوق ایلمك ودخی تکلفلر ایتمك جائز
دکلدر بلکه کرکدر که سایه کیجه سی ایلمك ونوروز ایلمك قاعده سی
بالکلیه بوزیله وهیچ کمسنه اول اوك ادن اکمیه وسلفدن برطائفه
دیمشلردر که نوروز کوننده اوروج طوتمق کرکدر تاکه نوروز ایچون
پشن طعامی یمیه وسایه کیجه سنده چراغ یقمق کرکدر تاکه اصلا
اودکورمیه ومحققلر دیمشلردر که نوروز کونك اوروجن طوتمق
دخی نوروز کونك ادن اکمقدر وهیچ بر وجهله جائز دکلدر که
بو کونك ادن اکه لر بلکه غیری کونلرله برابر کورمك کرکدر وسایه
کیجه سی دخی شویله کرکدر که اندن نام ونشان اولمیه منکرات
یولك منکرلری بودر که اولو یوله اغاج برغوب ودکان
یاپوب یولی طار ایده لر شویله که اکر برآتلو کسنه کچمك اولسه
طوقنه ویول اوزرینه یوکلر قویوب طورلر بغلنوب یولی طار ایدرلر
که بونلر روا دکلدر الا مکر که حاجت مقداری اوله نیته کیم یول
اوزرینه نسنه دوکلر اوه ایلتمك ایچون ودیکلو یوکلری طاروا اولون
برلره سورمك جائز دکلدر که هیچ غیری یول بولمیه که بودم ضرور ایچون

روا اولور حددن زیاده یوك یوكلتمك روا دكلدر اكر كورمكه
طاقت كورر ایسه دخی وقصاب یولی اوزرنده قیونی اولدرمك جائز
دكلدر . اكر مسلمانلرك قفتانینه اول قیونك قانندن خطر ایرشورسه
بلكه قصاب دكاننده قیون اولدرمك ایچون بشقه تدارك ایلیه
ویوله قربوز قابی برقمق ویوله صو صاچمق جائز دكلدر اكر خلقك
ایاغی طیغمق احتمالی اولورسه . وكیرو بو محلده هر كسنه كه یوله قار
برقسه یاخود اتوك طامندن اینن صو یولی طوتسه اتوك اوزرینه
واجب اولور كه یولدن زایل ایلیه . اما اول نسنه كه عام اوله
دوكلنك اوزرینه انی كیدرمك واجب اولور وحاكم اولن كسنه
اوزرینه واجب اولور كه خلقی بو اصل نسنه یه تكلیف ایلیه . وهم
كسنك كه یاوز كلبی اوله كه خلق اول كلبدن خوف ایلرز اولسه
انی صقلمق جائز دكلدر . واكر اول كلبك یولی نجس ایتكدن غیری
زحمتی یوغسه ونجاستندن احتراز ایلمك ممكن اولورسه منع ایلمك
كركدر . واكر یول اوزرنده كلب یاتوب یولی طار ایلرز اولسه انی
صقلمق جائز دكلدر بلكه اول كلبك صاحبی یول اوزرنده اوتوروب
حمام
یاخود یول اوزرنده یتمق جائز دكلدر اكر یولی طار ایلرز اولسه منكرات
حمامك منكرلری اولدر كه حمامده اولان كسنه عورتنی دیزندن كوبكنه

وارنجه

وارنجه اچه یاخود اوبلوغندن دلاك اوكنده اچه اومعجون یاخود
كیرنی كیدرمك ایچون بلكه دلاك الینی فوطه نك الته صوقمق دخی
جائز دكلدر زیرا كه یاپشوب ضمق كورمك كبیدر . وحمام دیوارنده
حیوان صورتی اولمق منكردر انی بوزمق كركدر یاخود حمامدن
چقوب كیتمك كركدر . ونایاك الی ونایاك طاسی صویه صوقمق
منكردر امام شافعی قاتنده رحمة الله علیه . وبو خصوصده امام مالك
رحمة الله علیه انكار ایتمك اولمازكه انوك مذهبنده روادر . وصوی
چوق دوكمك منكردر . وبو ذكر اولنانلردن ماعدا دخی منكرات واردر
كه كتاب طهارتده بیان اولنمشدر منكرات ضیافتك منكرلری
ابریشم دوشكدر وكمشدن بخورلقدر وكلابدانلدر وصورت یازلو
اصلمش پرده لردر . اما دوشكده وبخوردانده وصندوقده صورت اولمق روادر
وحیوان صورتنده بخورلق اولمق منكردر . اما سماع ایلمك وسماع
حالنده كنج عورتلر وكنج كیشیلر بربرینه نظر ایلمك فساد وفتنه نك
تخمیدر . وبو دوكلی منع ایلمك واجبدر . اكر منع ایلمكه قادر اولمازسه
قالقوب كیتمك واجبدر . واحمد بن حنبل رضی الله عنه ضیافته
واردوغی یرده كمشدن سرمه دان كوردیكله قالقوب كیتدی
وكیرو بو محلده در اول ضیافتده حریر كیمش كسنه اوله یا التون

یوزلك طبیعتی كسنه اولسه اول قوضلقده اوتورمق روا اولماز
واكر عقل و تمیزی اولان اوغلان بچه ایرشمش قفتان كیسه روا اولمازكه
حریر امت محمدك ارلرینه حرامدر خمر حرام اولدوغی كبی زیراكه
اوغلان بچه حرامه خوی طوتدقده انوك شری بالغ اولدقدنصكره انوك
طبیعتنده باقی قالور واكر اوغلان بچعك تمیزی اولمسه و حریرك
لذتن مشاهده ایتمسه مكروه اولور ولیكن حراملق درجه سنه
ایرشمز واكر بر مجلسده بر مسخره اولسه كه خلقی هر بره سوزلر سویلكه
و بیدن سویلمكله كولدرسه اول اصل كسنه ایله اوتورمق روا دكلدر
منكر اولن نسنه لرك تفصیلی اوزوندر چونكه بو مذكورده
بیله سن مدرسه نك و خانقاهك و حكم مجلسنك و سلطان
دیوانینك و غیری یرلرك منكرلرین بوكه قیاس ایله اوننجی اصل
رعیت صقلمق و رعایایه حكم ایلمك نه وجهله اولور انوك بیانندهدر
بلكل كه ولایت طوتمق اولو ایشدر الله تعالینك یرینده خلیفهدر
اكر عدالت اوزره اولورسه واكر عدل و شفقت اوزره اولماز
ابلیسك خلیفه‌سی اولور لعنة الله علیه فتنه و فسادك حاكمی
ظلمدن عظیمرك سببی یوقدر و ولایت طوتمغك اصلی علم و عملدر
و ولایت طوتمغك علمنك شرحی اوزوندر اما جمیع علملرك

عنوانی اولدر كه حاكم كوركدر كه اوزینی بو عالمه نیچون كلمشلردر بله
و اوزینك قرارگاهی نه یردر و دنیا كندونك منزلگاهیدر و قرار
كاهی دكلدر و اوزی مسافر صورتندهدر زیراكه آنه نك رحمی انوك
اول منزلیدر و قبر آخر منزلیدر و اصل وطنی قبردن نصكرهدر و
هر ییل و هر آی و هر كون كه انوك عمرندن كچر قونقلر و منزللر كبیدر
كه كندو قرارگاهنه یقین وارر و هر كسنه كه بر كمرك الندن
كچمو اولسه و اول كمرك مرمتنه عمر خرج ایلیوب منزلن اونتسه
بی عقلدر و عاقل اولدر كه دنیا منزلنده یول ازوغندن غیری نسنه یه
مشغول اولمیه و دنیادن ضرورت اولدوغی مقداری نسنه ایله
كفایت ایلیه و هر نسنه كه كفایت مقدارندن زیاده اولسه
زهر قاتلدر و اولدوكی زمانده آرزو ایدیبور كه انوك دوكلی
خزینه لری طپراق اولیدی هیچ التونی و كمشی اولمیدی بر هر نه
دكلو كه زیاده جمع ایلیه انوك اندن نصیبی كفایت مقداری
اولور كیرو قلانی حسرت و ندامت تخمی اولور تا كه اولدوكی وقتده
جانی بدندن چیقمغی مشكل اولور و بو اول وقت اولور كه جمع
ایلدوكی مال حلال اوله واكر حرام اولورسه آخرت عذابی اولور
بو حسرتلرله بیله و دنیا شهوتلرندن صبر ایلمك زحمت چكمسنه

عنوانی

ممکن اولماز ولیکن چونکه بو لذت سببیله که بر گون کلدکده وصول
اوجی مکدر اولسه گرکدر آخرت فوت اولماغنه ایمان گتورمش
اولسه و آخرت پادشاهلغی نهایت اولوب آکا هیچ کدورت بولنمادوغنه ایمانی درست اولسه آکا بر قاچ گون صبر ایتمک آسان
اولور و انوڭ کبی اولور که اگر بر کیمسه نڭ بر معشوقی اولسه و آکا
ایتسه لر که اگر بو کیجه معشوقڭ یاننه وارورسڭ هرگز انی گورمیز
و اگر بو کیجه صبر ایدرسڭ بیڭ کیجه انی سکا تسلیم ایدرز رقیب
و گدر سیز نه دکلو انوڭ عشقی افراطله اولسه بر کیجه صبر ایتمک آکا
آسان اولور بیڭ کیجه نڭ امیدی ایله و دنیانڭ مدتی آخرت مدتنه
کوره بیڭ کیجه ده بر دکل بلکه دنیا مدتنڭ آخرت مدتنه هیچ نسبتی
یوقدر زیرا که دنیا مدتنه نهایت واردر آخرت مدتی ابدیدر
نهایتی یوقدر و آدمڭ تصورینه صیغر دکلدر نه وجهله تصوره
صیغه که یدی قات کوك و یدی قات یر طلو طاری اولسه و بر قوش
بیڭ ییلده بر اول طاریدن بر طاری آلسه اول طاری جمله تمام اولور
و ابددن هیچ نسنه اکسلمز و اکسلمسه دخی کرکدر پس اگر آدمیڭ
عمری یوز بیڭ ییل اولسه مثلا و یر یوزینڭ ملکی مشرقدن مغربه وارنجه
طوتماسز و نزعسز آکا مسلم اولسه شول آخرت که انوڭ نهایتی

یوقدر انوڭ قاتنده نه مقداری اولور پس اگر بر کیمسه یه دنیادن
بر مقدار نسنه مسلم اولسه و اول داخی غوغادن و نزاعدن
خالی اولمسه و دنیادن انوڭ ایچون حاصل اولان نسنه کوزه چوق
خسیس کیمسنه لره اولسه که اندن نیجه مرتبه زیاده اولسه لر ندن
لازم کلور که ابدی پادشاهلغی بونڭ کبی حقیر و مکدر نسنه یه صاته
بو معنی کرکدر که حاکم اولان نسنه و حاکم اولمین کیمسنه کندوده
مقرر قلوب حفظ ایلیه تا که بر نیجه کون دنیا شهوتندن صبر ایتمک
آکا آسان اوله و رعیته شفقت ایلیوب الله تعالینڭ قوللرینه
کونکلجن صوب الله تعالینڭ خلیفه لکنی یرینه کتورمک آسان اوله
چونکه بو ذکر اولنانلری بیله کرکدر که ولایته حکم ایتمکه مشغول اولان سنك
بیوردقلری وجه اوزره اول وجه اوزره دکل که اوزینڭ نفعی و دنیا
صدقجی انده اوله زیرا که هیچ عبادت و قربت یوقدر الله تعالی
قتنده عدل ایله حکم ایتمکدن زیاده که رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردی که سلطان عادلڭ بر کونلك عدالتی التمش ییللق عبادتدن که
علی الدوام اوله افضلدر و اول یدی کیمسنه نڭ مقدمی که قیامت
کونی الله تعالینڭ کولکه سنده اولسه لر کرکدر سلطان عادلدر
و رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که سلطان عادل ایچون نعم کون

لتش صديقه ... ادن كه دائما عباده ده دورشورلر اوله لركه كه ايلده لر
ورسول صلى الله عليه ... بيوردى كه الله تعالى يه زياده دوست
وزياده مقرب اولان كسنه امام عادلدر وزياده معذب اولان
كسنه امام ظالمدر ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدى اول
خدا حقيچون كه محمدك نفسى انوك فرمانندهدر هر كون حاكم عادل
ايچون كوكه شول دكلو عمل ايلدرلر كه كندو رعيتنك جمله سنك
عملى مقدارى اوله وحاكم عادلك هر غازى ليتش نماز برينه كچه بر
چونكه حال بويله بوندن اولو غنيمت نه اوله الله تعالى بر قولنه حكومت
منصبن ويره تاكه انوك بر ساعتى غيرى كسنه لرك تمام عمرينه برابر اوله
چونكه بر كسنه بو نعمتك حقن بليه وكندو نفسنه وهواسنه مشغول
اوله معلوم اولور كه اول كسنه الله تعالينك غضبنه مستحق اولور
وبو عدلك اول كه تمام اولوركه بو اون قاعده يى حفظ ايليه قاعده
... اولدر كه هر واقعه كه انوك قاتنه كله شويله فرض ايليه كه
اوزى رعيت وغيرى كسنه حاكمدر وهر نسنه يى كه اوزينه روا
كورميه هيچ بر مسلمانه انى روا كورميه واكر كورورسه دينده و
حكومتنده خيانت ايتمش اولور بدر كوننده رسول صلى الله عليه
وسلم كولكه ده اوتورمش ايدى جبرائيل عليه السلام كلدى وايتدى

يا محمد سن كولكه ده اوتورورسن صحابك كونشده اوتورورلر بو مقدار
رسوله صلى الله عليه وسلم رخصت اولميوب عتاب كلدى ورسول
صلى الله عليه وسلم ايتدى هر كسنه كه اوزنك جهنمدن خلاص
اولوب جنته كردوكن دليه كركدر كه اكا اولى ايرشدكده انى كلمه
شهادتا اوزره بوله كندو نفسنه روا كوردوكني هيچ بر
مسلمانه روا كورميه ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدى كه
هر كسنه كه ايرته يرندن طوردقده همتى حق تعاليدن غيرى نسنه
اوليه اول كسنه الله تعالينك دوستى دكلدر وهر كسنه كه
مسلمانلرك ايشين ايشلمكدن وانلرك حاجتن كوزتمكدن خالى
اوليه اول كسنه مسلمانلر جمله سندن دكلدر ايكنجى قاعده
اولدر كه كندو دركاهنده اهل حاجتك انتظارن حقير كورميه
وانتظارك خطرندن حذر ايليه شويله كه اكر بر مسلمانك حاجتى
اوليه انوك حاجتن قويوب هيچ بر نافله يه مشغول اوليه زيراكه
حاجت بتورمك دوكلى نافله لردن افضلدر بر كون عمر بن عبد العزيز
رضى الله عنه خلقك حاجتيچون اويله نمازينه دك طشره ده قالمش
ايدى اوينه كلدى تاكه بر ساعت دكلنه اوغلى ايتدى اندن خوف
ايدرم كه بو ساعتده سكا اولم ايرشه وسنك قپوكده سكا منتظر

…ن حاجت بولنه و سن اهل حاجت حقنده تقصیر ایتمش بولنه سن
… ایتدی صحیح سویلرسن دیر حال طوردی طشره چقدی بنی قاعده
ولدر که شهوته و لذته مشغول اوله اولمغی اوزرنه عادت ایدنه
کوچلن طعام یمز سوب کولکن لباس کیمز بلکه کرکدر که دوکلی
نسنه لرده قناعت ایلیه زیراکه قناعتسز عدالت ممکن اولماز امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه بر مسلماندن سؤال ایلدی که بنم احوالمدن
نه ایشتدک دیدی اول کشی خوش کلمش اوله اول کسنه ایتدی ایشتدم که
ایکی کوملک وارمش که بریسی کوندز و بریسی کیجه کیرمش سن و سفره که
ایکی دورلو اتمک قاتق کلورمش عمر رضی الله عنه ایتدی هیچ بونلردن
اوزکه نسنه ایشتدک می اول کسنه ایتدی ایشتدم عمر ایتدی بونلر
دخی اولماسون دیدی بنی قاعده اولدر که دوکلی ایشلره قادر اولدقجه
مرحمتله بنیاد اوره و غضبله بنیاد اورمیه رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی هر حاکم که رعیته مرحمت ایلیه قیامت کوننده
اکا مرحمت ایلرلر و رسول صلی الله علیه وسلم رعیته مرحمت
ایلاین حاکمه دعا ایتدی و ایتدی یارب شول حاکم که رعیته مرحمت
ایلرسن اکا مرحمت ایله و شول حاکم که رعیته خشم ایلرسن
سن خشم ایله و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی کوچلک

نسنه‌در

نسنه‌در برکمسنه یه ولایت ویرمک که ولایتک حقنه قیام
کوستره و ویرمزسنه دربرکمسنه یه ولایت ویرمک ولایت
حقنده تقصیرلق ایلیه و هشام بن عبد الملک خلیفه‌لردن
ایدی ابو حازمه رحمة الله علیه که علمادن ایدی سؤال ایلدی
که حکومت ایشنده نجات بولمغک تدبیری نه‌در ابو حازم ایتدی
نجاتک تدبیری بودر که هر اقچه‌یی که الدیسن حلالدن الورسن
وشول یرده صرف ایده‌سن که حق اوله هشام ایتدی بوکه کیم قادر
ابو حازم ایتدی بوکه شول کسنه قادر اولور که طامونک عذابنه
طاقت کتورمیه و جنتی دوستلدنه [illegible] اولدر که جهد
ایلیه تا که جمیع رعیت اندن خشنود اولورلر شرعه موافقت ایلمکله
بله و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی بکلرک زیاده ایولری
انلردر که سزی سوه و سز انلری سوه سز و زیاده یرمزلری انلردرکه
سزه لعنت قلالر و سز انلره لعنت قله سز و کرکدر که حاکم اولن
کمسنه هر کندونک یانینه کلن کسنه‌نک دعا ایتدوکنه مغرور اولمیه
و انلری کندودن خشنودلردر صنمیه زیراکه انلرک دعا ایتمسی خوفلرندن
اولور بلکه کرکدر که معتمد علیه کمسنلری کوندره رعیتک حالنی
تجسس ایلیه‌لر و حاکمک حالنی خلقدن سؤال ایده‌لر حاکم اولان کمسنه

کندو عیبنی خلقک دلیله بیلمک اولور لیکن قاعده اولدرکه هیچ بر
کمسنه‌نک رضاسی مراد ایدنمیه و هر کمسنه که شرعه مخالفت
ایلین کمسنه‌یی اینجیته اول انجیمکدن اکا زیان یوقدر امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایدرکه هر کون یرمدن قالقرم خلقک یاروسی بندن
خشنود اولور و یاروسی محضور اولور و هر کمسنه که اندن داد الور
البته محضور اولور پس خصمک ایکیسی دخی خشنود قلمق اولماز
و غایت جاهل اولر کمسنه‌درکه خلقک رضاسی ایچون الله تعالینک
رضاسندن الخیکه و معاویه عایشهٔ صدیقه‌یه رضی الله عنها
نامه یزدی و بکا بر مختصر نصیحت قل دیدی عایشه رضی الله عنها
اکا نامه یزدی که رسول الله دن صلی الله علیه و سلم ایشتدم که هر
کمسنه که الله تعالینک رضاسینی دلیه خلقی محضور قلمغله الله تعالی
اول کمسنه دن خشنود اولور و خلقی دخی اندن خشنود قلور و هر
کمسنه که خلقک رضاسینی دلیه حق تعالینک رضاسینی ترک
ایلمکله حق تعالی اندن بیزار اولور و خلقی دخی بیزار قلور یدنجی قاعده
اولدرکه معلوم اوله حکومتک رعایتی بلمق مشکلدر و حق تعالینک
خلقلرینک مصالحنی عدل ایله کوزتمک عظیم ایشدر و هر کمسنه که
خلقک مصلحتنی عدل ایله کوزتمسنه هدایت بوله شول عظیم سعادته

ایرشور که هیچ اندن اوته سعادت یوقدر و اکر تقصیر ایلر ایسه
بر شقاوته دوشر که کفردن ماعدا هیچ انونک کبی شقاوت اولماز زیرا که
ابن عباس رضی الله عنهما ایدر بر کون رسولی صلی الله علیه و سلم
کوردم که کلدی کعبه قپوسنک ایکی جانبنی الیله طوتدی و کعبه‌نک
ایچنده قریش قبیله‌سندن بر قوم وار ایدی رسول صلی الله علیه
و سلم ایتدی امامل و سلطانلر قریشدن اولمق کرکدر تاکه بو اوچ
نسنه‌یی یرینه کتوره‌لر انلردن خلق رحمت دلیه رحمت قلالر و اکر حکم
قلسالر عدل قلالر و اکر وعده قلسالر وفا ایده‌لر هر کمسنه که بو اوچ
نسنه‌یی یرینه کتورمیه حق تعالینک لعنتی و فرشته‌لرک لعنتی و جمیع
آدملرک لعنتی انونک اوزرینه اولور و حق تعالی انونک فرضنی و سنتنی
قبول ایلمز پس نظر ایله کورکه ولایت امری نیجه عظیم امردر که انونک
سببیله هیچ بر عبادتی قبول ایلمزلر نه فرضنی و نه خود سنتنی و رسول
صلی الله علیه و سلم ایتدی شول کمسنه‌لرکه ایکی کمسنه‌لر ارسنده
حکم ایلیه و ظلم ایلیه حق تعالینک لعنتی اول ظالملرک اوزرینه اولسون
و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی اوچ کمسنه واردر که حق تعالی
قیامت کوننده انلره نظر ایلمز بری یلان سویلین سلطان و بری زنا ایلین
و بری فقیر کبرلو یعنی متکبر و لاف ورن اولن و رسول صلی الله علیه

وسلم اصحابه ایتدی برکون اوله مشرق ومغرب جانبی فتح اوله و
شونکله بله سز اول جانبک عاملری طامواوینه کیره لر الا اول کمسنه
دکلکه الله تعالیدن پرهیز ایلیوب تقوی یولن طوته واماننی
صاحبنه ویره ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هیچ بر قول
یوقدر که حق تعالی اکا بر رعیت اصمرلیه واول رعیته ظلم ایلیه و
نصیحتی یرینه کتورمیه الا حق تعالی جنتی اکا حرام قلور ورسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که مسلمانلر اوزرینه حاکم
قلدیلر واول انلره کندو قوملرینه وخصملرینه نظر ایدرکبی نظر ایلمیه
اول کمسنه جهنمده یرینی حاضرلسون ورسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی بنم امتمدن ایکی کمسنه بنم شفاعتمدن محروم اولور
بری ظالم سلطان وبری دخی شول اهل بدعتکه دینده غلو ایلیوب
حددن تجاوز ایلیه ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت
کوننک زیاده یاوز عذابی ظالم سلطان ایچوندر ورسول صلی
علیه وسلم ایتدی بر کمسنه واردر که الله تعالی انلره خشم
اوزره در اگر دیلرسه خشمنی دنیاده انلره یوریدر واگر دیلرسه
انلرک قرارکاهینی طامو قلور اول بر کمسنه نک بری شول قومک
بکی درکه کندو حقنی انلردن آله وکندودن انلره داد ویرمیه وانلرک

ظلمی کوتورمیه وبری دخی شول قومک رئیسی درکه بونلر اکا اطاعت
ایده لر واول قوتیله ضعیفلرک آره سن برابر کورمیه وسوزی زمانه
میل ایتمکله سویلیه وبری دخی شول کمسنه درکه کندو عورتینی
اوغلنی الله تعالینک طاعتنه تکلیف ایلمیه ودینه متعلق اولان
خصوصلری انلره تعلیم ایلمیه وانلره طعامی نره دن ویردکن فکر
ایلیه وبری دخی اول درکه بر کمسنه یی اجرتله طوته واشنی تمام ایلدکده
انون مزدینی تمام ویرمیه وبری شول کمسنه درکه حلالنک کابینی ویرمکده
ظلم ایلیه وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بر کون دیلدیکه بر جنازه نک
نمازینی قله بر کمسنه ایلرو کلدی واول جنازه نک نمازن قلدی
وچونکه آنی دفن ایلدیلر ایلرو اول اوزرینه قودی وایتدی ای باری خدا
اگر بر کمسنه یه عذاب ایدرسک حقله ایدرسک زیراکه جائز که کا
عاصی اولمش اوله واگر رحمت ایلرسک سنک رحمتکه محتاجدر
ای منت دولت سنک اگرهر کز بنک اولمدو کسه وکتخدا اولمدکسه
وعوان اولمدکسه وجابی اولمدکسه اول کمسنه بونی دیدی ونابدید
اولدی امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بیوردی که آنی چاغره لر انسه بلنز
بولمادیلر عمر رضی الله عنه ایتدی اول کمسنه خضر ایدی علیه الصلوة
والسلام ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه وای کلره وای

عذالره وای امیرلره که قیامت کوننده اینسته لرکه دنیاده کول
یوزنده صحابه‌ندن اصللردی و هرکز عمل ایتمیلردی و رسول صلی
الله علیه وسلم ایتدی بر کمسنه‌یی اون کمسنه‌یه ولی قیلزلر الا قیامت
کوننده الی دمور کلابه لوکوررلر اکر عادل اولورسه خلاص
ایدرلر و اکر ظالم اولورسه بر کلابه دخی زیاده ایدرلر و امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایتدی وای بر یوزیك حاکمنه کوکلر یوزینك
حاکمندن اول کونده که انوك احوالنی کوره مکر اول حاکم که خلقه
عدالت ایلیه و حقی ادا ایلیه و هوا ایله حکم ایلمیه و قوملرینه و
خصملرینه میل ایلمیه و خوفله و امید ایله حکمی دوندرمیه بلکه
الله تعالینك کتابنی آیینه ایدوب قرشوسنه قویه و انکله حکم
ایلیه و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت کوننده حاکملر
کتوررلر و ایدرلر که سز بنم قویونلرمك چوبانلری ایدوکز و بر یوزینك
ملکمك خزینه دارلری ایدوکز نیچون بر کمسنه‌یه حد اوردقده
عقوبتی بنم بیوردوغمدن زیاده ایلدوکز انلر ایده لرکه ای یا رب خدا
سنك امرکه مخالفت ایتدوکندن اوتری خشم ایدوب زیاده اوردق
باری تعالی ایده ندن کلورکه سزك خشمکز بنم خشممدن زیاده
اوله و برینه دخی ایده که حدی و عقوبتی نیچون شکایت بیوردوغمدن

اکسك ایلدك اول کمسنه ایده یا رب اکا رحمت ایلدم باری تعالی
ایده ندن کلورکه سنك رحمتك بنم رحمتمدن زیاده اوله باری
تعالی ایده که اول حدی اربروب حدی اکسنی طوتك و جهنمك
کوشه‌لرن انلرله طولدورك و حذیفه رضی الله عنه ایتدی
بر حاصل کلام هیچ بر حاکمه دعا ایلمزم کرك ایو اولسون کرك
کم اولسون نیچون دیدیلر ایتدی انندن اوتروکه رسولدن صلی الله
علیه وسلم ایشتدم که قیامت کوننده کلی حاکملری اکر ظالم و
اکر عادل صراط اوزره طوترلر و باری تعالی صراطه وحی ایدوب
ایدرکه بونلری بر وجهله سلك که هیچ بر کمسنه اولمیه که حکمنده
ظلم ایلمش اوله یا خود قاضیلغنده رشوت المش اوله یا اکی خصمدن
برینه ارتق قولق طوتمش اوله که بونلرك دوکلیسی طامویه دوشمه
و شویله دوشرکه یتمش یلده طامونك دبنه ایروب قرار قیلزلر
و خبرده کلمشدرکه داود صلوات الله علیه طشره چقردی و اوز
داود اولدوغن بلمزلردی و هر کیم که کوررلردی داودك سیرتندن
سؤال ایلرلردی بر کون جبرائل علیه السلام بر کمسنه‌نك صورتنده
داودك اوکنه کلدی داود اندن سؤال ایلدی که داودیچه کمسنه
جبرائل علیه السلام ایتدی داود ایو آدم ایدی اکر بیت المالدن

یوب الی ایکیدن بسه داود علیه السلام محرابه یوز طوتوب
غلیوب ایتدی که ای بار خدا بکا بر صنعت تعلیم ایله که کندو الم
امکندن ییم پس حق تعالی اکا دزه چیکلمک نصیب ایلدی وامیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه عسس یرینه اوزی طولشوردی تا هر یرده که
بر حال کوره اوزی تدارك ایلیه . وعمر رضی الله عنه ایتدی
قورقرم که فرات کنارنده بر او یوز قیونی بر اغوب باغ سوریه لر
وقیامت کوننده اندن بکا سؤال ایده لر وعمرك احتیاطی بو دکلو
ایدی وانوك عدلی بنی آدمدن کمسنه یه میسر اولمدی بویله کم
عبد الله بن عمرو عاص رضی الله عنه ایدر دعا ایلردم که ای
بار خدایا بکا واقعه‌ده امیر المؤمنین عمری رضی الله عنه کوستر
اون ایکی ییلدنصکره عمری واقعه‌ده کوردم که کلوردی شول کمسنه
کبی که غسل ایتمش اوله وبیلنه فوطه طوتنمش اوله بن ایتدم یا
امیر المؤمنین حق سبحانه وتعالی نیجه ایلدی عمر ایتدی یا عبد
الله نه دکلو واردر که بن سزلردن آیرلدم عبد الله ایدر ایتدم
که اون ایکی ییلدر عمر ایتدی تا بو کونکی کونه دك حسابده ایدم
بر قورخو واریدی که بنم ایشم دوکلی ضایع اوله اکر الله تعالی رحیم
اولمیدی عمرك حالی خراب اولوردی دیو بونك بر که عمرك دوکلو

اسباب ولایتدن بر ذره سی وار ایدی اندن اوتوری نسنه سی یوغدی
ویرر جمیع عمره رضی الله عنه بر رسول کوندردی تا کوره که عمر
نه ضل کمسنه در وانوك سیرتی نه در چونکه اول کمسنه مدینه یه کلدی
ایتدی سزك ملککز قنده در انلر ایتدیلر بزم ملکمز یوقدر امیرمز وار در
شهردن طشره چقمشدر اول کمسنه طشره چقوب عمری رضی الله عنه
کوردی که کنشده قرشو یتمش دره سنی باشی التنه قومش ایدی واتندن
درلر اقردی شویله که النك دریندن یر اصلنمش ایدی چونکه اول
کمسنه بو حالی کوردی بو حالی کوردی کوکلنه عظیم تأثیر ایلدی وایتدی
دوکلی عالم بکلری بونك هیبتندن بیقرارددرلر وبونك حالی بودر
واکر بر کمسنه عادل اولمسه بویله ایمین اویومزدی وبزم بکمز ظلم
ایلر اونکچون قورخولودر بن شهادت ایدرم حق دین اسلامدر واکر
رسول الله ایله کلمش اولمیدیم بی تردد مسلمان اولوردم وکیرو کلین
مسلمان اولین دیدی وبونك تفصیلی اوزوندر حاکم اولن کمسنه
نوکله سلامت بولور که دائما دیندار عالملرله صحبت ایلیه تا که عدل
یولنی اکا اوکرده لر وعلمانك خطرنی هر زمان تازه لیه لر تا
اولدر که همیشه دیندار عالملرك دیدارینه مشتاق اوله وانلردن نصیحت
دیلمکه حریص اوله ودنیایه حریص اولن علمادن حذر ایلیه که خدعه

یدلر و اکا دعا ایدوب تونك رضاسنی طلب ایلرلر تا که انوك ایله
اولکن مراد حرام مالدن مکر و حیله ایله بر نسنه نه کوره‌لر و دنیادن
عالم اولدرکه ماله صنع ایلمیه و اکا عدل تلقین ایده کم شقیق بلخی
رحمة الله علیه هارون الرشیدك یانینه کلدی هارون ایتدی
شقیق زاهد سن میسن ایتدی شقیقم اما زاهد دکلم هارون ایتدی
بکا نصیحت قل شقیق ایتدی الله تعالی سنی صدیق یرینه نائب قلمشدر
سندن صدق استر صدیقدن استدوکی کبی و سنی فاروق یرینه نائب
قلمشدر سندن حقله باطلك آراسنی فرق ایتمك استر فاروقدن
استدوکی کبی و سنی ذی النورین یرینه نائب قلمشدر سندن حیا و
کرم استر ذی النورینden استدوکی کبی و سنی علی ابن ابی طالب
یرینه نائب قلمشدر سندن علم و عدل استر علیدن استدوکی کبی
هارون الرشید ایتدی دخی نصیحت ایله شقیق ایتدی الله تعالینك
بر سرایی وار دوزخ آکا طامو دیرلر سنی اول سرایك قاپوجیسی قلمشدر
و سکا اوچ نسنه ویرمشدر که مال بیت المالدر و تازیانه و قلجدر
و سکا دیمشدر که بو اوچ نسنه ایله خلقی طامودن ایراغ ایله که
هر محتاج که سنك یانوکه کلور انی بو مالدن دریغ ایتمه و هر کسنه که
تنه تعالینك امرینه مخالفت ایلر بو تازیانه ایله اکا تأدیب ایله و هر

کمسنه که

کمسنه که بر کمسنه‌یی ناحق اولدوره آنی بو قلجله اولدر مقتولك
ولیسندن دستوریله اکر بو ذکر اولنانلری ایتمزسك اول طامویه
کیرن سن اولورسك سایرلر سنك اردیجه کیره‌لر هارون الرشید
ایتدی یا شقیق نصیحتی دخی زیاده ایله شقیق ایتدی سن چشمه سن
و سایر عاملر ایرمقدر اکر چشمه صافی اولسه سایر ایرمقلرك
بولانقلغی زیان ایتمز و اکر چشمه بولانق اولورسه ایرمقلرك صافی
اولمسنه امید اولماز هارون الرشید عباس ایله که کندونك
خواصندن ایدی فضیل عیاضك یانینه زیارته واردی چونکه فضیلك
قپوسی اوکینه ایرشدی فضیل قرآن اوقومغه مشغول ایدی بو آیته ایرشمشدی
ایدی که ام حسب الذین اجترحوا السیئات ان نجعلهم کالذین آمنوا و
عملوا الصالحات هارون ایتدی اکر نصیحت طلب ایلرسم بو کفایت ایلر
و بو آیتك معنیسی بودر که اول کمسنه‌لر که یرمز ایشلر قیلدیلر شویله
شویله صندیلر که بز انلری ایو عمل ایشلینلر ایله برابر طوته‌وز نه یرمز
حکمدر که انلر قیلمشلردر بس هارون عباسه ایتدی قپویی اور عباس
قپویی اوردی و ایتدی امیر المؤمنینه قپویی آچ فضیل ایتدی امیر
المؤمنین بزم قپومزده نیلر عباس ایتدی امیر المؤمنینه طاعت ایتمك
کرکدر فضیل قپویی آچدی آخشام ایدی چراغی سوندردی هارون

قراکوده چوره سنی بولمدی تا الی فضیله دکدی فضیل ایتدی
آه بومدیم الله اکر الله تعالینك عذابندن نجات بولمازایسه
اندن صکره فضیل ایتدی یا امیر المؤمنین قیامت کوننده حق تعالینك
جوابنی حاضرله که سنی مسلمانلرله بر بر برابر طوروب سندن
عدل طلب ایلر هارون اغلمغه باشلدی عباس ایتدی یا فضیل انیم
اولدکه امیر المؤمنینی هلاك ایلدك فضیل ایتدی یا هامان سن و
سنك قومك انی هلاك ایلدك بکا هلاك ایلدك دیرسن هارون
ایتدی سکا اونکچون هامان دیرکه بنی فرعون مرتبه سنه قودی
بر فضلات اوکنه بیك التون قودی بونم مهرندن حلالدر دیدی
فضیل ایتدی بن سکا دیرم که هرنك وار ایسه الیکدن صاحبلرینه
ویرسن بکا ویرزسن دیوب قالقدی هاروندن راق اوتوردی
هارون طوروب طشره چقدی و عمر بن عبد العزیز محمد بن کعب
قرظی یه ایتدی بکا عدلك وصفن بیان ایله محمد ایتدی هر کمسنه که
مسلمانلردن سندن کوچك اوله سنه انوك اتاسی اول و هر کمسنه که
سندن اولودر انوك اوغلی اول و هر کمسنه که سکا برابر اوله انوك
قرنداشی اول و هر کمسنه نك عقوبتنی کناهنه کوره ایله و زنهار
بر تازیانه یی خشمله اورمیه سن که اولدمده یرك طامو اولورزاملك
دن

بکمسنه اول زمانه خلیفه بر ینك یانینه واردی خلیفه ایتدی بکا
نصیحت ایله زاهد ایتدی بر چین سفرنه کتمش ایدم اول ولایتك ملکنك
قولاغی صاغر اولمش ایدی عظیم زاری قلوب اغلردی و ایدردی
قولاغم ایشتمز اولدوغندن اوترو اغلمزم ولیکن بر مظلوم بنم قپومده
فریاد ایلر و بن انوك فریادنی ایشتمزم دیو اغلرم فاما کوزم یرنده در
ندا ایلك که هر کمسنه که ظلمدن شکایت ایلمك دیلیه قفتانی قرمزی
ایلسون پس هر کون فیله بیندی و طشره چقردی هر کیمی قرمزی قفتان ایله
کورسه چاغردی زاهد ایتدی یا امیر المؤمنین بو ملك کافر ایدی الله
تعالینك قوللرینه بویله شفقت ایلردی سن خود مؤمن سن و رسول
علیه السلامك اهل بیتندن سن بر نظر ایله که سنك شفقتك نه
وجهله در و ابو قلابه عمر بن عبد العزیزك یانینه واردی عمر ایتدی
بکا نصیحت ایله ابو قلابه ایتدی دور آدمدن بو کونه کلنجه هیچ خلیفه
قالمشدر مکر سن قلدك عمر ایتدی نصیحتی زیاده قیل ابو قلابه
ایتدی اول اولان خلیفه سن اولمسك کرکدر الله تعالی اکر سنکله اوله
نه دن قورقرسن و اکر سنکله اولمزسه کیمه صیغنرسن عمر بن عبد
العزیز ایتدی خوب سوزدر بو که سویلدك سلیمان بن عبد الملك
خلیفه ایدی بر کون خاطرینه بو کلدی که دنیاده بو قدر تنعم ایلدم

قیامتده حالم نیجه اولسه کرکدر پس ابوحازمه رحمة الله علیه که
ابوحازم اول زمانک عالمی و زاهدی ایدی بر کمسنه کوندروب ایتدی
اولسنه که اورجلنا چرشن اندن بره کوندر ابوحازم دخی بر مقدار
قاورلمش کپک کوندروب ایتدی کیجه بوندن یرم سلیمانک کوروب
آغلادی و کوکلنده بو خصوص غایت تاثیر قلدی اوچ کون اوروج طوتدی
هیچ نسنه یمدی اوچ کوندنصکره اوروجن آچدی دیرلرکه اول کیجه
اهلیله جمع اولدی اوغلی عبد العزیز رحمنه دوشدی که
زمانه نک یکانه سی ایدی و عدلده عمر بن الخطاب رضی الله عنه
مثلی ایدی و دیمشلردر که عبد العزیزک حاصل اولمسی ابوحازمک
کوندردوکی طعامدن خالص نیتله یدوکی اچون ایدی و عمر بن عبد العزیز
رحمة الله علیه ایتدیلر که سنک توبه قلمکه سبب نه اولمشدر عمر
ایتدی بر کون بر قولمی اوردم ایدی بکا ایتدی اول کیجه‌یی فکر ایله که
انک صباحی قیامت اولسه کرکدر اول اوغلانک سوزی بنم کوکلمه
زیاده اثر قلدی توبه مه سبب اول اولمشدر دیدی هارون
الرشید اولولردن بر کمسنه کوردی که عرفاتده ایاغی و باشی
یالین اپنی چاغل اوزره صوروب الن دعایه قالدرمش ایدردی که
ای بارخدایا سن سنسن و بن بنم ایشم اولدرکه هر زمان کناه اوزره

اولم و سنک ایشک اولدرکه مغفرت اوزرینه اوله سن بکا رحمت قل
دیردی اول ازاده اولنلر ولولر ایتدیلر بر جبارک کورک که کولک جبارک
اوکنده نه زاری قلور و عمر بن عبد العزیز ابوحازمه رحمة الله علیه
ایتدی بکا نصیحت قل ابوحازم ایتدی یر اوزرنده یتوب اولومه
بتر قو و هر حالکه اولوم سنی اول حال اوزره بولمسین اوکورسن
اول حالی اوزرکده دایما صقله که اولوم یقیندر پس کوکدز ولایت
صاحبی اولنلر بو حکایه‌یی اوکنده حاضر طوته و بو نصیحتلری که عزیزلره
ویرمشلردر اوزی قبول ایلیه و هر عالمی که کوره اندن نصیحت اله و
عالمکه انلری کوره نصیحتی بر جنس نسنه کرذن قله و حق کلمه‌یی
صقلیوب سویلیه و انلره غرور ویرمیه که اول مظلمه ده انلره شریک
اولمش اولورسوز نفی قاعده اولدرکه یالکز اوزی ظلمدن الچکمکله
قناعت ایلیه که خدمتکارلرینی و نایبلرینی و عاملرینی دخی ظلمدن
یا الطوته زیراکه انلرک ظلمندن اوزرینه سؤال اولنور و امیر المؤمنین
عمر بن الخطاب رضی الله عنه موسی اشعری یه که عمر بن الخطابک
عاملی ایدی بویله نامه یزدی که اما بعد رعیته حکم ایدنلرده بختلو
اولکمسنه درکه رعیتی انوکله بختلو اولکلر و بدبخت اولکمسنه درکه
رعیتی انوکله بدبخت اولور و زنهار غافل کرمیوب عاملرک

ظلم ایتمکه قومیه یس که اکر عامللرك ایلرسه سنك مثلك شول
طورکبی اولورکه سبزه‌یی کوروب واویوب ایتلنه واتلمسی اونك
هلاکنه سبب اوله انلرکه یکجون انی بوغزلیه‌لر وتوریتده کلمشدر
هر ظلم که سلطانك عاملندن صادر اوله وسلطان آنی بلوب
ذمیه سلطانه اندن سؤال اولنور وکرکدرکه حاکم اولان
کسنه بیله‌که اول کسنه‌دن مغبون وبی عقل کسنه یوقدرکه
کندو دینی وآخرتنی غیریلرك دنیاسنه صاته ودخی کلی عامللرکه
وخدمتکارلرکه حضرتی دنیادن نصیب المغیچون ایلرلر وظلمی اهل
حکمك کوزینه کوکجك صورتده کوستروب آنی طاعت صلرلر
واوزلری مرادلرینه ایرشورلر بوندن بیوك نجه دشمن اوله که
سنك هلاککه سعی ایلیه بر حبه اله کتورمکدن اوتروو والحاصل
رعیته عدل ایلمز اول کمسنه که عامللرینك وخدمتکارلرینك
حالنه نظر ایتمیه واهل بیتنی وقوللرینی عدل اوزره طوتمیه وبو
ذکر اولنانی اول کمسنه قلورکه کندو نفسنده عدالت صقلیه
وکندو نفسنده عدالت بودرکه ظلمی وشهوتی وغضبی اوز عقلندن
برطرف قله تاکه بونلری عقل ودینه اسیر ایلیه وعقل ودینی
نلره اسیر قلمیه واکثر خلق انلردرکه عقللرین بیله خدمتکرن

بغلشلردر شهوته وغضبه قوللق ایتمکچون تا برحیله پیدا ایلیوب
شهوت وغضبی اوز مرادینه یوره‌لر وعقل خود فرشته‌لر جوهریندندر
والله تعالینك لشکرندندر وشهوت وغضب ابلیس لشکرندندر
برکمسنه که الله تعالینك لشکرینی ابلیس لشکرینك الینده اسیر ایلیه
غیریلره نه وجهله عدل ایلیه پس عدلك کنشی اول سینه‌ده طوغر
اندن صکره انوك نوری اهل بیتنه وخواصنه سرایت ایلر اندن صکره
انوك شعاعی رعیته ایرشور هر کمسنه که کنشسز شعاع استیه
محال طلب ایلمش اولور وبلکل که عدل عقلك کمالندن پیدا اولور
وکمال عقل اولدرکه واقع اولان ایشلری کرکی کبی بیله وانلرك حقیقتنه
واقف اوله وظاهرلرینه مغرور اولمیه مثلا عدلده اك اوردقه
دنیا ایچون آل اورمیه ونظر ایلیه که دنیادن مقصودی نه‌در
اکر کوکجك طعام یمك ایسه شویله بیله که اونی بر حیواندرکه
آدم صورتنده‌در زیراکه طعامی حرصله یمك حیوانلرك عادتیدر
واکر مقصودی حریر قفتان کیمك ایسه بر عورتدرکه آدم صورتنده‌در
زیراکه بزنمك عورتلرك ایشیدر واکر دشمنلردن انتقام المق
اولورسه بر کلبدرکه آدم صورتنده‌در زیراکه خشم ایلمك وانتقام
المق بجانلرك عادتیدر واکر مقصودی خلق کندویه خدمت

ایلمك اولورسه بر جاهلدر كه عالم صورتنده دُر زیرا كه اگر عقلی
اولسه بیلوردی كه كندویه خدمت ایدن كمسنه لر دوكلی كندو قرینلرینه
وفرجلرینه وشهوتلرینه خدمت ایدرلر وكندودن شهوت ایچون طوروق
قیلمشلردر اول سجودی كه ایدرلر حقیقتده كندو كندولره ایدرلر وبو
سوزك دلیلی بودر كه اگر ولایتی غیری كمسنه یه ویرمشلردر دی بو مساوی
ایشنه كلوردی وكلیسی اندن اعراض ایدوب غیری یلره خدمت ایلكه بشلرلر
وهر نه یرده كه اقچه حاصل اولمسن كمان اتسكر سجودی وخدمتی
اول یرده ایدرلر پس حقیقتده اول خدمت ایلمك دكلدر بلكه مسخره
الوب كولكدر وعاقل اولدر كه دوكلی ایشلرك حقیقتنه نظر ایلیه صورته
نظر ایلمیه وبو ایشلرك حقیقتی بولدر كه ذكر اولندی هر كمسنه كه
بونلری بلمسه عاقل دكلدر وانوك بری طامودر اوتنجی قاعده
اولدر كه متكبرلك غالب اولمیه زیرا كه متكبرلكه خشم غالب اولوب
انی انتقامه دعوت قلور وخشم عقلك عولی وآفتی در وانوك عداوتی
دكن مهلكاتدن كتاب غضبده یاد ایلدكز چونكه خشم غالب اوله
كركدر كه دوكلی ایشلرده عفو جانبنه میل ایلیه وكرم وصبری
عادت ایدینه وبلكل كه اول كمسنه كه چونكه كرم وصبری عادت
ایدینه اولیا وانبیا كبی اولورلر واگر خشم ایلمك عادت ایدینسه تركلر وكردلر

وشول

وشول ابلهلر كبی اولورلر كه جاربالر ویرتجیلر وسائر حیوانلر كبی درلر
حكایت ابو جعفر خلیفه ایدی بوردی كه بر جنایت ایلمش كمسنه یی
اولدوره لر مبارك بن فضاله رحمة الله علیه حاضر ایدی ایتدی
یا امیر المؤمنین حسن بصری رحمة الله علیه روایت قلدی كه رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت كوننده اول وقتده كه خلقی
بر صحراده جمع ایلیلر منادی چاغرركه هر كمسنك كه حق تعالی یانده
حقی واردر ایاغه طورسون دیه لر هیچ كمسه طورمیه الا
اول كمسه كه بر كمسنه دن عفو ایلمش اوله الله تعالی آیده كه
بو كمسنه دن اول ایچك كه بن بونك كناهلرن عفو ایلدم وكرلك
بولن خشمی اندن دركه بر كمسنه انلره ذل اوزاده كه انوك قانی
سعی ایدرلر وبودمده انی فكر ایلسونلر كه عیسی علیه السلام یحیا
صلوات الله علیه ایتدی هر كمسنه كه سنك حقكده بر یرمزسنه
سویلر اگر راست سویلرسه شكر ایله واگر یلان سویلرسه دخی
زیاده شكر ایله كه سنك دیوانكه زحمتسز بر عمل زیاده اولور
یعنی اول كمسنك عبادتنی سنك دیوانكه كتوررلر ورسولك صلی
الله علیه وسلم قتنده بر كمسنه ایچون عظیم قوتلو اردر دیدیلر
رسول ایتدی نه جهتدن ایتدیلر هر كمكله كورش طوترسه غالب

اولور و هیچ کمسنه دن عاجز اولماز و رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی قوی اول کمسنه در که کندو غضبیله باشه چقه اول کمسنه
دکلدر که بر کمسنه یی بصه و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
اوچ نسنه واردر هر کمسنه که اوله اوچ نسنه یه ایرشه انوک ایمانی
قوی اولوب کمال بولور اگر خشم کلسه باطل یره قصد ایلمیه و
راضی اولغله حقی ترک ایتمیه و قادر اولدقده اوز حقندن زیاده
المیه امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه ایتدی هیچ بر کمسنه نک خلقنه
اعتماد ایلمک تا خشم وقتنده اکی کورمیجه و هیچ بر کمسنه نک دینه
اعتماد قلمک تا طمع وقتنده آنی صینمیجه و امیر المؤمنین علی بن الحسین
رضی الله عنهما بر کون مسجده کیدر کن بر کمسنه اکا سوکدی
قوللری اول کمسنه یه قصد ایتدیلر علی ایتدی کندن الکزی دوندرک
اول کمسنه یه ایتدی ای کشی اول یرمز صفتلر که بزم باطنمزده واردر
سن آنی بلمزسن اندن ارتوقدر که سن دیرسن و هیچ سنک بر نم
قاتمزده بر مقصودک وارمی که آنی حاصل قلورز دیدی اول کمسنه
خجل اولدی پس علی بن الحسینک رضی الله عنهما بر قفتانی وار ایدی
اکا ویروب بیک اقچه دخی انعام ایلدی اول کمسنه کیدر کن ایدردی
بن شهادت ایلرم که بو کمسنه پیغامبر اوغلنلرندندر غیری دکلدر

و هم علی بن الحسین دن روایتدر که قولنی ایکی کره چاغردقده جواب ویرمدی
علی اوغلنه ایتدی ایشتمزمسن نچه اوغلان ایتدی ایشیدوردم
علی ایتدی یا نیچون جواب ویرمزسن اوغلان ایتدی سنک خلقکدن
ایمنم که بنی انجتمیه سن علی ایتدی شکر الله تعالی یه که بنم قولم بندن
ایمن ایمش و ابو دردانک رضی الله عنه بر قولی وار ایدی بر کون
بر قیونک ایاغنی صندردی ابو دردا ایتدی نیچون قیونک
ایاغن صندردک اول اوغلان ایتدی قصدله صندردم تا که
سنی غضبه کتورم ابو دردا ایتدی بن دخی آنی غضبه کتوریم
که سکا بونی تعلیم ایلدی یعنی ابلیس علیه اللعنه پس اول اوغلانی
ازاد ایلدی و بر کمسنه ابو دردایه رضی الله عنه سوکدی ابو دردا
ایتدی ای جوانمرد بنمله طامونک ارا یرنده بر عقبه واردر اگر اول
عقبه یی کچرسم سنک بو سوزکدن باکم یوقدر و اگر کچمزسم خود اندن
بترم که سن دیرسن و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
بر کمسنه واردر که حلمله و عفوله صایم و قایم درجه سنه
ایرشور و بر کمسنه واردر که انوک آدی جبارلر دفترنده
یازلور با خصوص که اهل بیتندن غیری کمسنه لره حکمی
داخی یوقدر و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی طامونک

برقیوسی وارد ذرکه هیچ کمسنه اول قیودن ایچرو کیرمز الا اول
که خشمنی شرعه مخالف یوریده روایتدر که ابلیس علیه
اللعنه موسی نبینک صلوات الله علیه قاتنه کلدی و ایتدی
بنکا اوچ نسنه اوکردیم سن بکا حق تعالیدن بر حاجت دیله
موسی علیه السلام ایتدی اول اوچ نسنه نه‌در ابلیس ایتدی
تیزلکدن حذر ایله که هر کیمکه تیزلکله خفت ایلیه بن انونکله
شول اوینی اوینرم که اوغلان بچقلر طوپله اوینرلر و عورتلردن
حذر ایله که خلقه عورتلردن غیری اعتماد ایدجک بر طوزق
قورمدم و بخیللقدن حذر ایله که هر کمسنه که بخیللق ایلیه بن
انونک دینی و دنیاسنی زیانه صالرم و رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی هر کمسنه که خشمنی هضم ایلیه حال بو که خشمنی
داخی یورتمکه قادر اوله الله تعالی انونک کوکلنی امن و ایمان ایله
طولدرر و هر کمسنه که صبر لباسنی کیه الله تعالی‌یه
تواضع ایلمک اولور و الله تعالی آکا کرامت حله‌سنی کیدرر
و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی وای اول کمسنه‌یه
که بر کمسنه‌یه خشم ایلیه و الله تعالینک کندویه خشم اتمسنی
اونوده و بر کمسنه رسوله صلی الله علیه وسلم ایتدی بکا

بر ایش تعلیم ایله که انونکله اجماعه کیرم رسول ایتدی خشملو
اولمه که اجماع سکا میسر اوله اول کمسنه ایتدی دخی یا رسول
الله رسول ایتدی هیچ کمسنه‌دن نسنه دیلمه که اجماع سکا
ویرله اول کمسنه ایتدی دخی یا رسول الله رسول ایتدی
ایکندو نمازندن صکره یتمش کره استغفار ایله تا کم یتمش
ییللق کناهک عفو اولنه اول کمسنه ایتدی بنم یتمش ییللق کناهم
یوقدر رسول ایتدی آناک کناهلری دخی عفو اولنه اول
کمسنه ایتدی آنامک دخی اول دکلو کناهی یوقدر رسول
صلی الله علیه وسلم قرنداشلرک دخی کناهلری عفو اولنه
و عبد الله بن مسعود رضی الله عنه ایدر رسول صلی الله
علیه وسلم بر مالی قسمت ایلردی بر کمسنه ایتدی بو نه قسمت
درکه الله ایچون دکلدر یعنی انصافله دکلدر دیدی ابن
مسعود حکایت ایلر که بو سوزدن رسولک خشمناک اولدی و مبارک
یوزی قزاردی بوندن غیری نسنه دیمدی که الله تعالی قرنداشم
موسی‌یه رحمت قلسون که آنی بوندن زیاده اینجدرلردی و صبر
ایلردی بو جمله حکایتلر و خبرلر اهل ولایت اولنلره نصیحت
ایچوندر اکر اصل ایمان یرنده اولورسه بونلر اثر ایدر و اکر اثر

اگر امرا ایسه کوکلی ایماندن خالیدر ودیلنده وکوکلنده ایمانك
خبرلرندن غیری قالمامشدر وایمان عزیز نسنه در وبلمز ایمانك
حقیقتی اول عالمك قلبنده یعنی اولورکن بیلدره بوقدر بیلك حرام
التونی آلوب بر کیسنه یه ویره واول التونی کندونك بوینده بورج
قله وقیامت کوننا اول التونی کندودن طلب ایده لر واول منفعتی غیری کسنه
ایرنه غفلتك وبی دینلکك نهایتی بودر والله اعلم بالصواب

بو ترجمهٔ کتاب کیمیای سعادت